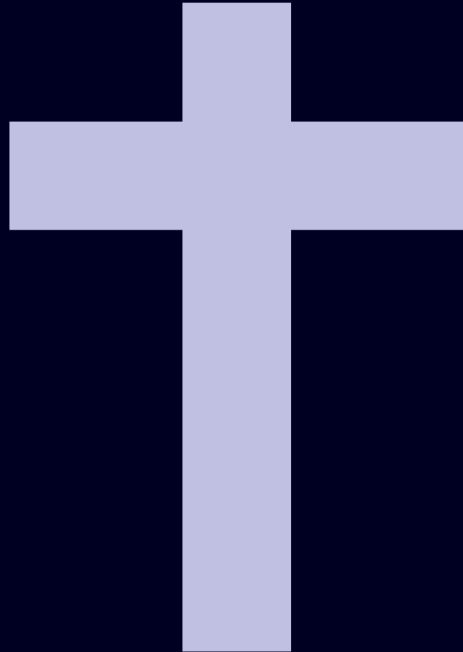

Edolo Bible

Ruth and the New Testament in the Edolo Language of Papua

New Guinea

Edolo Bible
Ruth and the New Testament in the Edolo Language of Papua New Guinea
Sampela hap Buk Baibel long tokples Edolo long Niugini

copyright © 2010-2022 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Edolo

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents.

For other uses, please contact the respective copyright owners.

2023-12-15

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 15 Dec 2023 from source files dated 15 Dec 2023

688323a7-0b01-555d-b52f-07c624ea681b

Contents

Uludi	1
Madiu	7
Maga	65
Yone	98
Abosolo	139
Golosi	188
Age Desalonaiga	194
Agedu Desalonaiga	200
Filimono	204
Yamese	206
Age Yone	213
Agedu Yone	219
Osoda Yone	220
Yudi	221

Uludi Neala olelo oboba

Beba gowegi sedalu dibe amoda hedabifali dialea. Busa dolö amoli nefolalebegi e awäla besela galai. Uludi eda Moaba udia Isilale fii sosogo afädëma fii. Neasebegi ea segea Moaba ami salea egoa amo baago. Baagosebegi ea egoame made digila awäla sigi nebegi, Naomi e hile Yuda fii segea obëgëi. Obëgësebegi eege Naomi bëgëla helegela asi. Uludia Isilaleie Gode neebe amo hawala sulo. Hobeala e dolö elöma filahilä gini Debidie Yaye sulo. Debidi eda Isilale ilile gini dafidilo hedabi afädë nelo.

Sedalu gowe dia nidela Uludia hamoi gowe hëdäi nabolömelë. Dafidida Uludi e asigi afädë negei made sulo, gasoda, Isilaleie Godemage ie egoame amomage edefademalä boba hamoi sulo. Mala ea hamolo amoda, Isilaleie Godea ilima ado säla negei i amo ea dofä bëgëla hamolo sulo. Amase, diliage dilile iso asigiage Gode dofä hamesa namialo. Amalahilä dilile damelë nefolalebe amoli boba hamomalo. Beba gowea ulufala olesalea, udia dolö wagadi made nefolalebe amolia Godeie galu neala gaulahilä Godeie udia dolö nefolalebe amolibalä maala bamolö dialea. Mala amala hamoseda, dolö wagadi made nefolalebe amoli afädëa Isilale fii ilia mala hamolo amo baagila moholömelë.

Naomia yöi meli

(Uludi 1)

Elimelege idiage efegele äudä amolali Moaba asi

¹ Isilale udia dolö beaha aligilo gini maadeia, gudi mogelo amoliamu beaha nebegi, Yuda segea ami sege eso edefademalä maala sidë i edefade gelola misi. Amala hamosebegida Bedeleheme ami fii dolö afädë sosogoda Yuda, amilahilä gäheo i odoa sege näiadodi Moaba namolö asi. Dolö asi amo ie udiage ie dolö malö äudäge ili biyidia asi.

² Dolö amoie ëida Elimelege, ie udiada Naomi, malö äudä amolele ëida Malonole Gilonole. Ili sosogoda Efalada, Yuda fiie gaamu edefade Bedeleheme dibe amilahilä Moaba namolö asi. ³⁻⁵ Ili gäheo i nabulasi afädë gadoi ami nelo. Ami nea Elimelege baagoi. Baagosebegida Naomi, ie malö äudä amolali, hilido nelo. Hilido nea efegele äudä amolea Moaba udia amogi nii. Dolisä äudä amolele ëida Obale Uludile. Ele neala ami salea Gilonole Malonole helegela ami baagoi. Egoa efegele äudä amolali baagoibua Naomi hido ami sulo.

Naomi asi amo gadola Uludia bëgëla Bedeleheme obëgëi

⁶ Naomi ami salea nabelebe Dafidilo Geloia ie udia dolö neala obeägilasilahilä dafidi esoi dilo amo fisilahilä molö naha dialeala säi nabi. Amo nabalahlä efegë idia didalo äudä amola ili Moaba digila moholöla daiai. ⁷ Naomila efegë idia didalo äudä amolali segea ami sulo amo digilahilä, Yuda segea moholö asi. ⁸ Asi amo awälahilä gaso, idiafa amilahilä Naomia efegë idia äudä amolema sähalea, Alida hali segea diemebalä samolö obëgëmalö. Alia nemage baagoi amolimage mala hedabi hamosa nelo amo gadola Dafidilo Geloiaage alima hedabi hamomolömelë. ⁹⁻¹⁰ Dafidilo Geloia ali ugila negemäia. Dolö elöma mosalo. Dafidilo Geloia ali hedabola ugila negemolömelëla säla iahagola säla i. Amala säla iaha nelolahilä, Naomia udia äudä amole helegela neala mimilahilä, ali samialola säla i. Amala säi amole udia äudä amolea diisa nea Naomima gelolafali sähalea, Alida obëgëmolö made. Di sosogo neebea di awäsego gadola nihiligila moholömelëla säi.

¹¹ Amala säsebegi, Naomia säla obëgësalea, Nie nidiwi ali-e, alida dofä wila hali mosöa obëgëmäiala helësësamelë. Nebaläda alida edo nea moholö. Ali nimäia na dolö malö elö sogobamolöi gabule. Alida mosöa bahila obëgëmalö. ¹²⁻¹³ Na walio gasigi dolö fila

awäla malö äudä sogobalahilä amea ali nimäiale. Neda sesalebe made gabule. Ali hali segea bahila obëgëmalö. Malö äudä amea ali nimäialahilä beaha samolöle. Ele helësëla ali memalä samolöle. Nie nidiwi ali-e, Dafidilo Geloia nema edefade baagi i amo gadola alimage amai amogi bobasësawela säi. ¹⁴ Amo säi amo nabalahlilä elea bu elö dïi. Dïisa nelolahilä Obaea egoame Naomi gaula mimilahilä, mosalo, hawiola sälahilä hï segea obëgëi. Uludia egoame sali gaula nea, neda dofä obëgëmolö mademelëla säi. ¹⁵ Amala säsebegi, Naomia ema säla obëgësalea, Die disama amoda e hile sosogo neebeage hile gode neebeage obëgëi amo dige amo gadola obëgëmalola säi. ¹⁶ Amala säsebegi, Uludia säla obëgësalea, Dia ne bahila obëgëmalola sämabu. Di awäsego gadola ne moholömelë. Di fisebea amige ne samolömelë. Di sosogo neebe amoge ne sosogo namolömelë. Die Geleiyesali Gode neebe amoge nie Geleiyesali Gode namolömelë. ¹⁷ Di baagosebea amige ne baagomolömelë. Baagosebea amida baumäiamelë. Baagoeamu ali neala hïdo hïdolasimolömelë. Na ado walio säi amo gadola bëgëla made hamoseda, Dafidilo Geloï edefade neebe amea nema yöi imäiamelëla säla i. ¹⁸ Amala säsebegi, Naomia beahamelebe, Uludia ebalä moholöla gelosebegi, ea ado säla made, ¹⁹ amilasilahilä udia äudä amole awäla Bedeleheme besela galai. Besela galasebegi, Bedeleheme udia dolö nefolalo amolia fudugilahilä udiafalï amolia sähalea, E, goda Naomi gabule ma, nowëla säi. ²⁰ Amala säsebegi, Naomia säla obëgësalea, Nema Naomila sämabu. Nema Malala sämo. (Naomi nilile ado sälada obeägïsa. Amase, Malada nilile ado sälada Gamogaila sämola säi). Gode Edefade Sulubadelaïe Geloï neebe amea nema gamogai yafie hamola, nihinege neala gamogalasimelë. ²¹ Amo gala ne wila awähaleada ne sosogoma asi gaso, walio Dafidilo Geloia sigi obëgësaleada ne memalä misimelë. Gode Dafidilo Sulubadelaïe Geloï neebe amea yöi amo gadoi i ameada edoïe nie ëi Naomila sämolö gabula säla i.

²² Goweda Naomi efege idia Uludile Moaba sege digïla obëgëla misi amoïe ado dialea. Ele Bedeleheme ami besela galasolo amo gala eladi gadoi ëida bali dafidi sagai dilo amo mi gäwila damusa nebegi besela galai.

Uludia Boasaïe sagaia molö hogola asi

2

(Uludi 2)

Uludi e Boasaïe sagaia hamoi hamosa nelo

¹ Dolö dafidilo ëi sälo afädë ie ëida Boasa. Eda Naomi ie egoa Elimelege baagoi amoïe fii afädëgila sosogo gadoi nelo.

² Segeyo afädëgi Uludia Naomima nabahalea, Na eladi gadoi ëida bali sagaia damulo neebe amea damula hamoi hamosa neebea ami damui fisigisisi digafui dibe amo misila audulela nabi. Afädëa ie baagido hobeala misila aligi misialola sämolöla helësësamelëla säi. Amala säsebegi, Naomia säla obëgësalea, Nie nidiwi-e, dia amamalola säla i. ³ Amo nabalahlilä Uludi e awäla hamoi hamolo amoli baagido hobeala eladi gadoi bali gägä neala gagaula awäha nelo. Eladi gadoi bali sagai dilo amoda Elimelege sosogo Boasaïe sagai dilo.

⁴ Boasa hï e Bedeleheme nelolahilä maala besela galai. E besela galahalea ie hamoi hamosa nefolalo amolima sähalea, Dafidilo Geloï e dilibalä namiäiamelëla säi. Amala säsebegi, ie hamoi hamolo nefolalo amolia emage, dige Dafidilo Geloia ugila negemäiamelëla säi. ⁵ Boasaea ie hamoi beaha aligilo nelo amoma nabahalea, Udia dolisä neebe gagoweda nowëla nabi. ⁶ Amala nabasebegi, hamoi beaha aligilo amea säla obëgësalea, Udia dolisä goda Moaba segeala Naomibalä wi misi amo gabio. ⁷ Ea nema nabahalea, Hamoi hamolo dolö nefolalebego baagido eladi gadoi bali gägä digafui dibego misila aligi hobeala mudulela nabasio. E yosefalï maalahlilä hamoi hamosamu nelo amo gaso, holöfalï hele fila awälahlilä hamoi hamosa neagola säi. ⁸ Amala säsebegi, Boasaea sähalea, Udia dolisä-o, sagai odoagi nofe dabiala auloeo. Gui udia hamoi

hamolo nefolalebe go ilibalä eladi gadoi bali gägä gomu misisa namialo. ⁹ Dolö ilia hamoi hamosebego abidi hamosebelela fädäla bealahilä udiafalibalä gegecola hamoi hahamola awäha namialo. Dolö wi nefolalebe golima, ilia dima nafade hamoloeola säimelë. Di ödä molö haläседа, ilia ödä iigi usi dië bimolömelë amogi mualola säla i. ¹⁰ Boasaea ado amo säsebegi, Uludia nagadaia gumusula dia idogolahilä Boasama sähalea, Dia nema mala hedabi go hamosegoda mi edoie amaha. Neda sege wagadi made fii udia misi saleawela säi. ¹¹ Amala säsebegi, Boasaea säla obëgësalea, Die digua baagolahilä salea mala hedabi, diguamema hamoila säi amo nabimelë. Dia die dieme diadoge die segege digila udia dolö dia dawa made beahage melëlo madebalä namolö misila säi amo nabimelë. ¹² Dia mala hedabi hamoi amoie Godea dimage amo gadola hamomäia. Isilaleie Dafidilo Geloï Godea dige amo gadola sigi namiäia. Ie augia hawa musügä namolö misi goiege bidi edefade nimäiamelëla säla i. ¹³ Uludia säla obëgësalea, Dolö edefade-e, die hamoi hamolo udia sefolalebe amolibalä afädëdi made sulo amo dia ado hedabi nebalä säi ameada ne neala gelolasimelë. Amalahilä dia nema mala hedabi hamomäiala säla i.

¹⁴ Molö molö nea Boasaea Uludima bu sähalea, Wahalo gadoi beledi difolalebe gowegi gelebi efë gägä ödäbalä gela molö guwi samolö misiëla säi. Amala säsebegi, Uludi e hamoi hamolo amolibalä maala sebegi, Boasaea eladi gadoi bali gobei odoa amogi Uludi muäia neala i amo naala bolesalea odoa fea digai. ¹⁵ Uludi e molö naha maadelahilä awäla eladi gadoi bali amo bu misila aligi awäha nelo. Uludi awäse gaalu, Boasaea ie hamoi hamolo dolö amolima sähalea, Uludia eladi gadoi bali doboi dibeadu gogi nelea maaseda, ema nemomabio. ¹⁶ Doboï dibeami eladi gadoi bali gogi damusaleada odoa e neala gaumäia damula gui guila mosalo. Amo neala gausegida dilia ema nimabula säloeola säi.

¹⁷ Uludia eladi bali amo neala misisa nebegimu eso digala deadi. Ea amo misila neaha maadelahilä, eladi gadoi bali amo molö mogela hedefala negei. Molö hedefala negei amoie yöida gilo nabülasi gadoi. ¹⁸ Uludia eladi gadoi bali amo ägüla awäla mosöa egoamema olei. Esoa helesalea molö nahalea fea digai ägüi amoge egoamegali muäia neala i. ¹⁹ Amo gadola hamoi amo bealahilä Naomia Uludima nabahalea, Dia walio eladi gadoi bali neala misila hamoi hahamola awäha nelogoda dolö nowëa sagaia hamosa nelola nabi. Dolö dima hedabi hamolo gomada Geleiyesali Godeie obeägilasiloëa eege obeägilasimäiamelëla säi. Amala sälebe Uludia säla obëgësalea, Na eladi gadoi bali sagaia hamoi hamosa nelo amoda dolö afädë Boasaea sagaia hamosolomelëla säla i. ²⁰ Uludia ado amo säla iäsebegi, Naomia sähalea, Dafidilo Geloï neebe ameada baagoi amolibaläge sebe welibaläge hamomolömelëla säla negei amoda asialo made neebe ameada Boasa eege neala obeägilasimäiala sähawela säi. Naomia bu sähalea, Boasa goda dofä nili sosogofali fii afädë neamelë. Ali fidila negemolöge beaha namolöge mala dibe amo gadola dolö goea hamomolömelëla säla i. ²¹ Amala säsebegi, Uludia sähalea, Eage nema ado afädë gomalä säsio. Neda ie hamoi hamolo udia amolibalä hamoi hahamola awäha nea eladi gadoi bali misila modoala agusolo amo gala fisimalaimelëla säla i. ²² Amala sälebe, Naomia Uludima sähalea, Nidiwi-e, go säi go gadolafali Boasaie hamoi hamolo udia nefolalebegobalä gedola ie eladi gadoi bali sagaia guimu hamosa namialo. Dolö elöie eladi gadoi bali sagaido nofe dabalä awäsedä, di neala nafadelasimolö dië bimolömelëla säla i.

²³ Uludia Boasaie hamoi hamolo nefolalo amolibalä eladi gadoi bali gägäge widi gägäge modoala dobola nelegela awäha nelo amo gadola hamola wagalahilä wagala afiase amo gadola modoala wagala asi. Mosö midilöda hile egoame salibalä diahamu nea hamola afufusa nelo.

Boasaea Uludima mala hedabi hamoi amo

3

(Uludi 3)

Naomia Uludüe dolö hogosamelëla säi

¹ Segeyo afädëgi Naomia Uludima sähalea, Di nimäia. Na die dolö afädë hogosamelë. Dolöbalä hedabola filo amo gadola di segegi hedabola fodögila fimäiamelëla säla i. ² Dia helësësebele. Eladi gadoi bali sagaia ie hamoi hamolo udiabalä dilia hamoi hamolasilo dolö amoda Boasamelë. Dolö amoda nili sosogofalimelë. E walio gasigi awäla eladi gadoi bali gägä amo dobisa namolömelë. ³ Die domalo nigime hëmalö. Nigime hëlahilä weli gafisigäi negemalo. Negelahilä fagulo hedabifali salugamalo. Amalahilä eladi gadoi bali amo gägä dobisa neebee ami awälahilä Boasaea di melëloea musügä awäla namialo. Ea hamoi hamosa maadelahilä molö ödäle muäia fu äala namialo. ⁴ Naha maadelahilä diasebegoda abododi diasebelela fädäla bimalo. Fädäla bealahilä ie fagulo figi gauia adala emo sëgëa ami midialo. Amala hamosegida gomalä hamomalola hi fädäla säla imolömelëla säla i. ⁵ Amala säsebegi, Uludia säla obëgësalea, Dia säsego gadola na hamomolömelëla säi. ⁶ Amala sälahilä, Uludia egoame salia hamomalola säi amo gadola hamosa maadelahilä, eladi gadoi bali gägä dobisa neebee ami asi.

⁷ Boasa e hamoi hamosa nelolahilä molö ödä mai. Naala asigi dusugala awäla süwiasebegi, eladi gadoi bali hedefala dobi nelegela fedai dilo amo agesugi adi. Amala adi dibegi, Uludi e geleä geleäla awäla Boasaie fagulo figi dibe amo geleä bidi gauia adala ie emo sëgëa ami adi. ⁸ Gasi mogogi Boasa e fudugila adi besusalea beahamelebe, udia afädë ie emo sëgëa ami maala adi dibe meli. ⁹ Bealahilä ea nabahalea, Di nowëla nabi. Amo nalahilä, Uludia säla obëgësalea, Neda Uludi, die hamoi hamolo udia amomelë. Die fagulo bidia ne gesumäiamelë. Amoië mida, dida Elimelegeie sosogofali gabugi, dia ne sigi aligila ugila negemäiamelëla säi. ¹⁰ Boasaea amo nalahilä Uludima sähalea, Nidiwi, Dafidilo Geloia dima hedabi hamomäia. Dia walio hamoi ameada dafidi hamosa nelo amo baagila awäla hido elöi hedabi hamoimelë. Malisä yafie nea, odoa nelegei yafie negelo, odoa busadäoi, amoli afädëa di nimäiala made helësëi gabu. ¹¹ Nidiwi-e, asigi säosäomabu. Udia dolö wi nefolalebe sulubadelaeadada dida udia hedabifali saleala säha. Dia nema hamomäiala säsebe amoda na hamosa maademolömelë. ¹² Dia säi amoda dofä. Neda digua baagoi amoië sosogo. Na di beaha namolö gaso, dolö afädë di beaha namolöi neamelë. Amomadale dafidi fädäla nabolömelë. ¹³ Waliöda gui wäla midialo. Diala aiyo yosefali ne awäla dolö amea abilia säsebelela fädäla nabolömelë. Ea di sigi namolöla säседа, amo dofea. Ea haboimelëla säседа, Dafidilo Geloie äigi nea sähawe sosogoea beaha aligilo mala dibe amo gadola hamomolöda nie dibe amo gadola hamomolömelë. Waliöda sege yomäia beahalea gui midialola säla i. ¹⁴ Amala säsebegi, Uludi e Boasa dibea ami adi amo udia dolöea siia melëloeala helësëlahilä Boasaea musügä fodolofali nowela yosefali mosalola säi amo gadola aabela nowei. Boasaeada udia dolöea Uludi e, e adi dibea ami diala asi gabula made helësëmäia amala säi. ¹⁵ Nowesebegi, Boasaea ema sähalea, Dia fagulo go idogoi fösimola säi. Amo gadola Uludia fösisebegi, Boasaea eladi gadoi bali gägä amogi adu äudä i, amoië yöida gilo nabülasi äudä gadoi amo ägümalai. Uludia bali gägä amo ägümäia Boasaea nigila ägüsi. Uludi e amo ägüla asi baagido Boasa e Bedeleheme gaamugi asi.

¹⁶ Obëgëla awäla egoame sali mosöa sebea ami besela galasebegi, egoame sali amea nabahalea, Nidiwi, gelola abilia hamoila nabi. Amala nabasebegi, Uludia Boasaea säi amoge hamoi amoge hulu sulubadela säla äaha maadei. ¹⁷ Ea säla wagahalea sähalea, Boasaea di sebea obëgësalea memalä ne badumu obëgëmäiala made beasila, eladi gadoi bali gägä adu äudä i ägüi amo gomelëla säi. ¹⁸ Amala säsebegi, Naomia Uludima sähalea, Nafege udia, di holöfali beaha samialo. Walio Boasaea hamosebego abilia hamola dafogäsebelela bimolömelë. Boasaea abilia hamogimolöi walebelela bimolöie idi hogosamu nea. Beagolese amo gadolada e hele samolömelëla säi.

Dafidilo Geloia Naomi ugila negei amo

4

*(Uludi 4)**Boasaea Uludi nii*

¹ Boasa e awāla udia dolō gedolo segea nogila digalo idiafa ami sulo. E fi heleia made Elimelegeie sosogo elō sāi amo maasebe meli. Boasaea dolō amoma sähalea, Ae, nedoo, gui samolō misiē. Na dima ado holōfalī sädēlāla sāi. Amala säsebegi, dolō amo maala sulo. ² Amala maala sebegi, Boasaea segea ami dolō beaha aligilo nabūlasi nefolalo amoli maala fifigimalola sāla i. Amala säsebegi, ili maala sefolalo. ³ Ea iē sosogo amoma sähalea, Naomida Moaba asi nelo amo bahila misi saleamelē. Eada alile sosogo Elimelegeie sege nalā amo dolō afādēa nimāiala helēsēsaleamelē. ⁴ Amaimo, dia helēsēmāia sāla iahago. Dia sege amo nimolō helēsēseda, beaha aligilo nabūlasi sefolalebe gowe ilile siigi sāmo. Neda di baagia gabugi sege amo dia nimāia. Made nimolō galēda, haboila sāmola sāi. Amala sāla iasebegi, dolō amea sāla obēgēsalea, Sege amo na nimolōmelēla sāi. ⁵ Amalebe Boasaea ema sähalea, Dia Naomiiē sege nimolō galēda, Moaba udia Malonoie udia didalo Uludige digali nimalo. Amalahilā sege amoda baagoi amoie sosogoie ēigi diamiāiala sāi. ⁶ Ado amala sālebe dolō amea sähalea, Sege amo na nimolō gaso, na neaseda, nihīne nelegei negelo made gadoi busadāoi namolō gabugi. Ne haboi. Na made nimolōmelē. Dihī helēsēse amo gadola hamomalola sāi. ⁷ (Siiba Isilale udia dolō ilile mala gowe gadola hamolo negei. Udia didaloie ado sähaleage, amase, sege nalā nimolōie ado sähaleage amogi bidigi sāmōlō made sāla wagahagola sähaleada emo usililo gila bidi nelo dolō amogali ilo negei.) ⁸ Dolō amea Boasama sähalea, Dia bidia nimalola sāi. Amala sālāhilā iē emo usililo amo dugala Boasagali i. ⁹ Amala iasebegi, Boasaea mala gaui busa nabūlasi sefolalo amolimage udia dolō odoa maala sefolalo amolimage sähalea, Dili sulubadela sebegoie sidaia sähago. Dafidida Elimelegeie segege nelegei dilo amoge malō āudā Malonole Gilionolele segege nelegei dilo amoge Naomia beaha nelo nelebo amoda na neahawe. ¹⁰ Amase, Moaba udia Uludida Malono baagoi amoie udia didalo sulo amoge na neahawe. Amala hamosebeweada baagosalea sege nalā dibe amoda Malono hile ēigimu iē sosogoie diamiāia. Baagoi amoie sosogo afādē sebe amoliada iē ēi amo helēsēsa namiāiamelē. Na walio sāi amoda diliage nabala siiage meli amomelēla sāla i. ¹¹ Amala sālāhilā dolō nabūlasi amoliage udia dolō bea misi sefolalo amoliage sähalea, Ä, niliage beaha. Udia go die mosōa awāseda, Dafidilo Edefadea ugila negesege nilile Isilaleie naye māu Eleselole Eleale gadoi samiāiamelē. Elea malō malei āgūi amo gadola udia goweage malō malei āgūmāiamelē. Amase, dihidida Efalada sosogo amoie ēi sālo nea, Bedeleheme udia dolō beaha aligilo dafidilo namolōmelē. ¹² Dafidilo Geloia dolisā go alima aligila malō āgūsebe ameada Yuda Damalalea malō sogobai nilile māu Felese sosogo gadoi di sosogo namiāiamelēla sāi. ¹³ Segeyo amo gala Uludi nealahilā Boasaie udia salea. Dafidilo Edefadea ele neala obeāgīlasilahilā Uludi e fagulo hagui sebe meli. Amalahilā ea dolō malō afādē neegela āgūimelē. ¹⁴ Udia sefolalo amolia Naomima sāla iahalea, Dafidilo Edefadeie ēi gauia adadi. Ea di dihidō samiāiala fisigisila made. Die diaye afādē di beaha namiāia i gabumelē. Malō goeada Isilale udia dolō beaha aligilo dafidilo namolōmelē. ¹⁵ Diefegē idiaea dima boba hamosebegoēada dia dolō malō gifalādālīa gadoi sogobai amai galebeda, amolima boba hamolabio amoda nagadaialahilā die diefegē idiaea dima boba hamoi gabugo. Amaimo, ea malō walio āgūi goeada di gelolasila sigi aligila beaha aliligi awāha nea, di udia sali hamomolōmelēla sāla i.

Boasage iē māu nelo amoge

¹⁶ Naomia dolō malō dubo amo sogobala gaula nea obēbēsa nelo. Amala hamolahilāda dubo amo Naomia beaha nelo. ¹⁷ Udia ga made sefolalo amolia malō amoie ēi Obedi negei. Ēi amo negelahilā ilia sāla sogosalea sähalea, Naomigali dolō malō afādē sogobala i gabuwela sāi.

Hobealada Obediie malöda Yesi. Yesiie malöda Debidi.
¹⁸⁻²² Goweda Felese sosogo awäha nea Debidi besela galai amo dialea. Feleseie malöda Hesolono. Hesolonoie malöda Alama. Alamaie malöda Aminadaba. Aminadabaie malöda Nasono. Nasonoie malöda Salomono. Salomonoie malöda Boasa. Boasaie malöda Obedi. Obediie malöda Yesi. Yesiie malöda Debidi. Amala fifi misi dialea. Hä amo.

Madiu Neala olelo oboba

Ado Mala Hedabi Madiuie bebagi dödëla negei dibe amogida, gomalä säi dialea. Asialo made ado dafidi säla negei amogida, Godea hamomolömelëlage, imolömelëlage säla negei amoda Yesu e misi amoma gausiala digai. Yesueada Yu udia dolömu damula moholö made, udia dolö mogela made, sulubadela damula moholö misi.

Madiuie bebagi ado dödëla negei amogi mi gäwila dödëida, Melia Yesu neegela ägüi amoge, Yonea Yesu ödägi gei amoge, mugabe Saidania Yesu fedogola meli amoge, dödëla negei dialea. Amase, elöda, Yesu e Galili nea, ado mala säla olelela aliligi asi amoge, udia dolö oloi difolalo amoli neala wahila didigila asi amoge, dödëla negei dialea. Yesu e Galili sege digila nawesa namolö awäla Yalusaleme besela galai amoge, salele afädëgi hamosa nelo amoge, e baagola bedefasebegi, Godea e nowela ifosi amoge, amoli dödëla negei dialea.

Ado Mala Hedabi ameada Yesu eda säla olelelo edefademalä nelo amo neala ulufai dialea. Yesueada Godeie ado mala säla negei dibe amoda, geloi iso gäwi gowe gadoi dialeamelëlage, amase, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebea ami gowe gadoi dialeamelëlage, gelolafali ulufadigisa nelo.

Yesuea mala olelesa nelo amoda Madiuea geloi iso gäwi bia amoli gegecola dödëla negei amoda gowe.

Age - Yesu e segebidaia ami fedala salea, udia dolö Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebe amo mi hamola nefolalebe amolile asigi hedabola negela namolöge, hamoi hamomolöge, hedabi dibe amomu salugamolöge, hobeä Godebalä namolöge, amoli säla olelesa nelo. (Hogoli 5-7)

Agedu - Yesuie bögëla aulo nefolalo amoli hamoi hamomolö afufumäia, Yesuea ilima gomalä hamomalola säla i dialea. (Hogoli 10)

Osoda - Yesuea Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebea amida gowe gadoi dialeamelëla ado besula yafie säla äaha nelo. (Hogoli 13)

Biyidu - Yesu dofä bögëla aulo nefolalebe amolida, gowe gadoi namolö dialeamelëla säi. (Hogoli 18)

Bi - Yesuea segeyo aligila wagahalea hamomolö amoge, amase, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebea ami moholö amoge, ado säla negei amo dialea. (Hogoli 24-25)

*Yesu Gelesoie yaua mäulali aliligi misi amolile ei
(Ulugu 3.23-28)*

¹ Dödëla negei difolalebe golida, Yesu Gelesoie yaua mäulali aliligi misi amolile ei dialea. Yesu Gelesoie yaua mäuda Abalahamale Debidile nelo.

² Abalahamaie malöda Aisaga. Aisagaie malöda Yeigaba. Yeigabaie malöda Yuda, ie edoolali nefolalo amoli.*

³ Yudaie malöda Felesele Selale. Elele emeda Damala. Amase, Feleseie malöda Hesolono. Hesolonoie malöda Alama.

⁴ Alamaie malöda Aminadaba. Aminadabaie malöda Nasono. Nasonoie malöda Salomono.

⁵ Amase, Salomonoie malöda Boasa. Boasaie emeda Eleihaba. Boasaie malöda Obedi. Obediie emeda Uludi. Obediie malöda Yesi.

⁶ Amase, Yesiie malöda beaha aligilo Gini Debidi.

* **1:2:** Yudala ie edoolalida Isilale sosogo giwilasi besela galai amoie yaua mäuda amoli.

Debidiie malöda Solomonu. Dafidi Solomonuie emeda Uliäie udia sulo.*

⁷ Solomonuie malöda Elehoboama. Elehoboamaie malöda Abia. Abiaie malöda Asa.

⁸ Asaie malöda Yehosafada. Yehosafadaie malöda Yeholama. Yeholamaie malöda Usia.

⁹ Usiaie malöda Yodama. Yodamaie malöda Ahasa. Ahasaie malöda Hesegia.

¹⁰ Hesegiaie malöda Manasa. Manasaie malöda Amonu. Amonuie malöda Yosaea.

¹¹ Yosaeaie malöda Yehoiagini, ie edoolali nefolalo amoli. Amo gaaluda, Isilale ili sigi awäla Babilonomu gala digi nefolalo amo.

¹² Ili Babilonomu gala digi nefolaloa amilada, Yehoiaginiie malöda Sealadie. Sealadieie malöda Selubabele.

¹³ Selubabeleie malöda Abiuda. Abiudaie malöda Eliagimi. Eliagimiie malöda Asolo.

¹⁴ Asoluie malöda Sadogo. Sadogouie malöda Agima. Agimaie malöda Eliudi.

¹⁵ Eliudiiie malöda Eleasala. Eleasalaie malöda Madani. Madaniiie malöda Yeigaba.

¹⁶ Yeigabaie malöda Yosebe. Yosebeda Meliie egoa. Meliada Yesu neegela ägüi. Yesumada Gelesola sälo amo.* Amala aliligi misi.

¹⁷ Ei amolida Abalahama neloa amila maala Debidi neloa amilada damo silasi nelo. Debidilahilä Isilale udia dolö ili Babilonomu gala digia amilage damo silasi nelo. Oböla Babilono gala digia amila Afädë Memelei e misia amilage damo silasimu nelo.

*Melia Yesu Geleso neegela ägüi
(Ulugu 2.1-7)*

¹⁸ Yesu Geleso ägüla maasolo amo gala, gomalä hamoi. Ie eme Meli Yosebegali olei sulo. Yosebea, aso, made neala sebegi, Eleloi Gesamia malö dubo i amo, ili sefolalo amolia beagolei. ¹⁹ Egoa Yosebe eda dolö mogoi ameada, udia dolö nefolalebe amolia Meli e hewalasiloea, eada geleä musüga Meli fisimolöla helësësa nelo.

²⁰ Amala helësëlahilä, e adi simasia beahaleamelebe, Dafidilo Geloiiie selesaia fii afädë ulufadigilahilä, Yosebema ado säla iahalea, Debidiie malö Yosebe-e, Meli die udia samiäia nimolö amoda bedämabio. E fagulo hagui sebe amoda Eleloi Gesamia negesimelë. ²¹ Eada dolö malö afädë neegela ägümolömelë. Neegela ägülahilä, ie ei Yesu negemalo. Mida, ea ie udia dolö nafade hamoi amoli hëla fisila damula moholömelëla säla i.*

²² Dafidi Dafidilo Geloia ie bea säloa aligila bea säla negei amo gadola gausiala digamolöie, nelebo sulubadela amala hamoi. ²³ Bea säla negei amoda gowe. Dolisä dolöbalä made nawelo afädëa fagulo hagui sulolahilä, dolö malö neegela ägümolömelë. Malö amoie ei Emanuale negemolömelëla säla dädëla negei dialea. Ei amoie mida gomalä, Gode nilibalä nea. *Aisaea 7.14*

²⁴ Yosebe adi nowela awälahilä, Dafidilo Geloiiie selesaia fii ema ado säi amo gadola bögëla, ea Meli nii. ²⁵ Neasebegi, Melia malö made ägüla maala saleada, Yosebebalä made nawela sulo. Giso ägüla maasebegida, Yosebea malö amoie ei Yesu negei.

2

Sege wagadi made eso maasidola dawadigi dolöea bea misi

¹ Heledo eda beaha aligilo gini nelo amo gaalu, Yudia segea gaamu afädë ei Bedeleheme ami Melia Yesu neegela ägüi.* Ägüsebegi, dolö odoa gasumili melëlo mala dawadigi nefolalo amoli sege wagadi made eso maasidola maala Yalusaleme besela galai. ² Besela galalahilä, ilia sähalea, Yu udia dolöie beaha aligilo gini namolö malö dubo neegela ägüi

* **1:6:** Dädëla negei dibe adogogi udia odoa ei difolalebegoda fii odoa dili gaso, Isilalema fila misi amolile ei. Damalale Eleihabaleda fiida Gainana. Uludi eda fiida Moaba. Amase, Solomonuie eme Badasiba afädëfali emuda Isilale udia. Gasoda, dafidi eda Hidi sosogo dolö afädë Uliama fila asi. * **1:16:** Gelesoda Giligi ado. Hibulu ado sälada Mesaeala sälo. Gelesole Mesaeale nilile ado sälada Afädë Memelei. * **1:21:** Yesuda Giligi ado. Hibulu adoada Yasua. Nilile ado sälada Godea damula aulo. * **2:1:** Gini Heledo ameada, Yudia segege, sege odoa Yudia ga madela dilo amoge, Heledo eamu beaha nelo gasoda, eda Olomuie Gini edefade ei Sisala sälo amo hawa nelo.

amoda, abidi dialea. Īe gasumilī eso maasido neebe amo bealahilā, nilia ĩe ĩe ĩe gauia adamolō mofiaimelēla sāi. ³ Ado amala sāi amo nabalahlilā, beaha aligilo Gini Heledo e asigi sāosāosa nelo. Amase, Yalusaleme ami nefolalo amoli sulubadelaeage, amalamu helēsēsa nefolalo. ⁴ Sāosāolahilā, Heledoea Yu udia dolōie gobela ĩlo busa nefolalo amolige, amase, mala dawadigi nefolalo amolige gegedomalolahilā, ilima nabahalea, Afādē Memelei amoda sege abidi neegela āgūmolōla nabi. ⁵ Amala nabasebegi, ilia sāla obēgēsalea, Yudia segeamadi gaamu afādē ĩe Bedeleheme amimelē. Amala sāsebe amoie mida, bea sālo nelo amea sāla dēdēla negei dibe amoda gowe.

⁶ Bedeleheme, Yuda segegida, dida Yuda segeie gaamu ilibia edefade difolalebe amoli hawa made. Dige sege edefademelē. Amoie mida, dima aligila sigi aligilo afādē besela galamolōmelē. Eada sugua sibi sigi aligilo amo gadola, nie Isilale udia dolō sigi namolōmelēla sāla dēdēla negei dialeala sāi. *Maiga 5.2*

⁷ Amala sāi amo nabalahlilā, Heledoea geleā musūgā dolō dawadigi eso maasidola mofiai amoli welahlilā, dilia gasumilī amoda abola melīla ea ilima fādāla nabi. ⁸ Nabala ili Bedeleheme mosalolahilā, ea ilima sāhalea, Dilia malō amo hedabolafali hogolahilā beagoleseda, nage ĩe ĩe ĩe gauia adamolō moholōie nema sāla ĩmalola sāla ĩ. ⁹ Gini amea amala sāi amo nabalahlilā, ili awāha nebegi, gasumilī dafidi eso maasido melī amo dafidi awāla, malō dibeami aumala aligisi.* ¹⁰ Ili gasumilī amo bealahilā, ilile iso asigigila edefademalā obeāgimolō besela galai. ¹¹ Aumala aligisi neebe amo bealahilā, dolō amoli mosō afādē neebe amoie mumusogi digai. Nogila digalahilā, ilia malōge ĩe eme Melige bealahilā, emo gumu sasagala fia idogolahilā sefolalea, malō amoie ĩe gauia adaha sefolalo. Amalahilā, ilia igi gologe, i heale gobesege hōba gafisigā hedabi baēla aligilo amoge, amase, i afādēie heale sigā gāha made misiāia hēlo ĩe muwege, amoli āgūi amo Yesugali somodala ĩ.*

¹² Amala somodala ĩalahilā, ili misi idi amogi made, idi elōgi obēgēi. Amoie mida, ilia simasia beahaleamelebe, Godea ilima sāhalea, Heledo nebeamadida obēgēmabiola sāi amo nabalahlilā, hilile segea amala obēgēi.

Fisāla Isibi asi

¹³ Dawadigi dolō amoli afiaibua, Yosebea simasia beahaleamelebe, Dafidilo Geloie selesaia fii afādē maala ulufadigilahilā sāhalea, Di nowela malōle emele sigi, dili fisāla Isibi mosalo. Awāla neēgi, na dima bu elō sāla ĩmolōie ami beaha namialo. Mida, Heledoea malō go nufudadigimolōie hogomolōmelēla sāi. ¹⁴ Amala sāsebegi, Yosebe nowela malōle emele sigi, ili gasigi fisāla Isibi asi. ¹⁵ Isibi awālahilā, eda Heledo baagomāialahlilā Isibimu nelo. Amoda dafidi Dafidilo Geloia ĩe bea sāloma aligila bea sāla negei amo gausiala digamolōie, amala hamoi. Bea sāla negei amoda gowe. Nie nafege Isibi segeala na weimelēla sāla dēdēla negei dialea. *Hosea 11.1*

Malēsā malei nufudadidigisa maadei

¹⁶ Heledoeada dolō dawadigi amolia e gadiaboi gabula helēsēlahilā, e edefademalā mihalāi. Edefademalā mihalālahilā, Bedeleheme amige, amase, sege Bedeleheme ga madela sebea amige, dolō malēsā gāheo i āudā sulo amolige, gāheo i āudā, aso, made baagi sulo amolige, ea sulubadela baagomāia nufudaha maademalola sāi. Dolō dawadigi amolia gasumilī mi gāwila neia idogoimelēla sāla ĩ amo helēsēlahilā, amala nufualai. ¹⁷ Amo hamoi amoda bea sālo Yelemaeaea dafidi bea sāla negei amo gausiala digai. Amoie sāla negei dibe amoda gowe.

* **2:9:** Yalusalemela Bedelehemeda mia made made, holōbō gilomida gōdōlasi gadoi, Dodomonala Aya gadola.

* **2:11:** Nelebo ohodoa ĩ amolida gādili elōgi bidi edefadea nea aulo.

¹⁸ Alama gaamugi ado afädë säsebe, ado amoda edefade didigaola diisa neebe amoda nabaha nea. Eleseloea ie malölaligi diisebe amo. Ili hä maade amea, afädëa e neala adoea aeasisila made sämäiala helësësa saleala säla dödëla negei dialea. *Yelemaea 31.15*

Yosebelali Isibila obögëi

¹⁹ Heledo baagoibua, Yosebe Isibi ami nea simasia beahaleamelebe, Dafidilo Geloïie selesaiia fii afädë maala ulufadigilahilä ²⁰ ema sähalea, Di nowela malöle emele sigi Isilale segea mosalo. Mida, malö amo nufulöla helësësa nefolalo amolida, hä, baagosa maadeimelëla säi. ²¹ Amala säsebegi, Yosebe e nowela malöle emele sigi, Isilale segea obögëi. ²² Ili obögësalea, Yosebea Agelausada ie eedo bedefala Yudiaïe beaha aligilo gini neamelëla säi amo nabalahlilä, eda ami obögëmolö bedäi. Bedäla nebegi, ea simasia beahaleamelebe, Godea ema mosabiosebegi, e Galili segea ami awäla ²³ bobala Nasalese gaamugi asi. Amala hamoi amoda bea sälo nefolalo amolia bea säla negesalea, Eda Nasalese fii neala sämolömelëla dafidi säla negei amo gausiala digai.

3

Ödägi gelo Yonea ado mala säla ïaha nelö (Maga 1.1-8, Ulugu 3.1-18, Yone 1.19-28)

¹ Gäheo i odoa nelolahilä*, ödägi gelo Yone e Yudiamadi sege nafade udia dolö aligisia made ami ulufala maalahilä, mala säla ïaha nelö. ² Ea säla ïahalea, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebe amo ga made dibe amea, dili asigi besumalola säla ïaha nelö.* ³ Godea bea sälo Aisaeama aligila Yoneïe dafidi bea säla negesalea sähalea, Sege nafade udia dolö aligisia made ami nea, afädëa wesalea sähalea, Dafidilo Geloï misiäia idi daiala hamogilasimalo. Ìe idida mogola fodolasimalola säha neamelëla säla dödëla negei dialea. *Aisaea 40.3*

⁴ Yone eda sugua gamele hilia fagulo hamoi amo salugalahlilä, sugua gafodo gadoia malibu negela nelö. Eada galiawage, äwi ödäge naha nelö.* ⁵ Udia dolö Yalusalemelage, Yudia sege dibe amo sulubadelagilage, sege ödä Yodona ga made dibea amilage, Yone neebea maahamu nelö. ⁶ Iliia nafade hamoi amo säla sisiasebegi, ea ili ödä Yodonagi gesa nelö.

⁷ Felesi dolö amolige, Sadiusi dolö amolige yafie Yonea ili ödägi gemäia maaha neebe amo bealahilä, ea ilima sähalea, Dilida baagolo nubaïe malö nebego, Godea së ïa idogomolö amogi, made naala fisäla moholömelëla dilima nowëa säla ïasio. ⁸ Dilia asigi besui amoïe gägä ulufala negemalo. ⁹ Dilia dihilidomu sähalea, Abalahamada nilile mäu nelola sämolö dialeala helësëmabio.* Na ado afädë säla ïahago. Nabualo. Godea igi difolalebe gowegi neala gaulahlilä, Abalahamaïe yaua mäu hamolasimolöi neamelë. ¹⁰ I nefolalebe mia ami gabi negesisi dialea. I gägä hedabi made negelo nefolalebe amolida, sulubadela abalahilä, nulogi gobesa maademolömelë.

¹¹ Dili asigi besui ameada na dili ödäea gelasilomelë. Hobeane baagia afädë moholö amoda, ne holöfalimelë neebewe gadoi made, eda ilibia edefade neamelë. Na ïe emo usililo gaumolö dofea made neawe. Eada Eleloi Gesamiage, nulo söaeage dili gelasimolömelë. ¹² Eada eladi gadoi ïe widiïe gägä dobilahlilä, isole düle mogemäia nelebo

* **3:1:** Giligi adoda Segeyo amo gaalula dödëla negei dialea gaso, hogoli agedu baagiada hogoli osodaïe gäheo i nabülasi äudäïe odoai gödölasi gadoi nelö. * **3:2:** Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebela säi amoge, amase, Godea Beaha Maadela Sigi Neebela säi amoge, ado amole säi amoda Gode eda dofä udia dolöle nelebo sulubadela dibe amolele gini namolöla säi. * **3:4:** Ado egowea fagulo gäige molö naha neloge säi ameada, Yone eda bea sälo dolö afädë Elaia gadoi galea. Agedu Gini 1.8ge, Malagai 4.5ge, Madiu 11.14ge, amase, 17.10-13ge bimalo. * **3:9:** Ili Abalahamada nilile mäu nelola ado amala sälo ameada, së molö dibeami made naala, sisigala moholöla helësëlo amea, Yonea amala helësëmabiola säi.

gasala sadia adogolo nama gadoi afädë gaula nea. Mogesa maadelahilä, ea widi gägä amo negelo mosöa ami negesilahilä, ie widi dobila sege amo gëgelë doala digilahilä, dü fisi amoli nulo usilo made, wisamu neebee ami gobemolömelëla Yonea säi.

*Yonea Godeie malö Yesu ödägi gelasi
(Maga 1.9-11, Ulugu 3.21-22)*

¹³ Segeyo amo gaalu, Yesu e Galilila ödä Yodona dibeaa ami maalahilä, e Yonea ödägi gelasimäia misi. ¹⁴ Maasebegi, Yonea Yesuea oböla asigi bedefala ödägi made gemolöla sämäia, ea nabahalea, Dia ne ödägi gemolöi dialea gasoda, na di ödägi gemäia, ne neebee misi golela nabi. ¹⁵ Amala nabasebegi, Yesuea säla obëgësalea, Walio amala hamomäiamelë. Mala go hamosaleada, Godea hamesebe amoda hamosa maademolö dialeala säi. Amala säsebegi, Yonea ema üi.

¹⁶ Yonea Yesu ödägi gei. Yesu ödägila agesua fodolo aliga adogoi amole, mu dogo negelahilä, ea haea maliabu hagila digalo amo gadola, Godeie Gesami digala edaia fisebe amo meli. ¹⁷ Amo gaalu, selesaia mosöala ado afädë säia idogosalea, Egoweda nïe malö, na boba hamosa neawe. Ema edefademalä obeägisa neawela säi.

4

*Mugabe busaea Yesuea nafade hamomabelela fedogola bimolöie misi
(Maga 1.12-13, Ulugu 4.1-13)*

¹ Amala hamosebegi, mugabe busaea Yesuea nafade hamomabelela fedogola bimolöie, Godeie Gesamia Yesu e sege nafade udia dolö aligisia made ami sigi fedala ifosi. ² Amala sigi fedala ifosi nea, Yesu e segeyo nabülasi biyidia, yobage gasigige, molö made naala neamu, sidëa baagoi nelo. ³ E amala sidëa baagosa nebegi, nafade hamomalalo fedogola melëlo busa amea maalahilä sähalea, Di Godeie malö nea galëda, igi gowema wahalo hamomalamola säi.

⁴ Amala säsebegi, Yesuea säla obëgësalea, Ado säla dëdëla negei dibe amea sähaleada, Udia dolögali namolö ilo amoda wahalo nase ameamu ilo mademelë. Ado sulubadela Godeie nafiala maasebe amolia namolöila säla dëdëla negei dialeala säi. *Mala Bu Egei 8.3*

⁵ Amala säla obëgësebegi, mugabe busaea Yesu sigi, gaamu Godea hile nafolai Yalusaleme ami awäla, Godeie mosöa ilibiafali gadogo ifosilahilä, ⁶ ema sähalea, Di Godeie malö nea galëda, hä, di dihï nila sadia idogomo. Amoie ado afädë säla dëdëla negei dibe amea sähaleada, Ea ie selesaia fii amolima die säsegi, igia die emo daualoea, ilile naaboea di sogobala gauia adogomolömelëla säla dëdëla negei dialeala säi. *Gë Udälo 91.11-12*

⁷ Amala säsebegi, Yesuea säla obëgësalea, Ado elö gomalä säla dëdëla negei dibe amea sähalea, Dafidilo Geloï, die Gode neebe amo, fedogola bimabiola dëdëla negei dialeala säi. *Mala Bu Egei 6.16*

⁸ Amala säsebegi, mugabe busaea segebi ilibia neebedaia ami Yesu sigi fedalahilä, gädili sulubadela dibe amolige, ilile nelebo hedabi difolalebe amoge olesa maadei. ⁹ Olesa maadelahilä sähalea, Dia ne mia emo gumu sasagalahlilä, nïe ëi gauia adaseda, nelebo sulubadela beasebe egowelida, digali iaha maademolömelëla säi.

¹⁰ Amala säsebegi, Yesuea säla obëgësalea, Ai. Saidani. Di moholöi mosö. Ado säla negei dibe amea sähalea, Dafidilo Geloï, die Gode neebe amo, dia ie ëi gauia adamalolage, amase, iemu hamoi hamomalolage säla dëdëla negei dialeala säi. *Mala Bu Egei 6.13*

¹¹ Amala säla obëgësebegi, mugabe busaea Yesu digila asi. Asibua, selesaia fii Yesu neebee maala, ilia e ugila negei.

*Yesuea Galili ami hamoi mi gäwila hamosa nelo
(Maga 1.14-15, Ulugu 4.14-15)*

¹² Yone e galabaia mosöa neala säi amo nabalahlä, Yesu e Galili segea obëgëi. ¹³ Obëgëla awälahlä, e Nasalese gaamu digila, Gabaniama gaamugi namolö asi. Gabaniama gaamuda, oeabo edefade dibe amoie agesugi Sebulunilele Nafadalilele sege dilo.* ¹⁴ Amo hamoi amoie Godea ie bea sälo Aisaeama aligila, bea säla negei amo gausiala digai.

¹⁵ Sebuluni segege, Nafadali segege, ëi odoada, idi oeabo edefade dibeamadi ami aulo sege amoge, ödä Yodona agesugi dibe sege amoge, amase, Disiligi Galiligi udia dolö fii odoa yafie maala sefolalebe sege amoge, amolida Sebulunilele Nafadalilele segemu.

¹⁶ Segea ami udia dolö gasimi sagaigi nefolalebe amoliada, yo digalo edefademalä melimelë. Baagoloie sege augi hawa nefolalebe amolimada yo digala besela galaimelëla säla dëdëla negei dialea. *Aisaea 9.1-2*

¹⁷ Segeyo amo gaalu, Yesuea mi gäwila säla iahalea, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebe amo ga made dibe amea, dilia asigi besumalola säla iaha nelo.

*Yesuea dolö biyidia seme digisa nebegi wei
(Maga 1.16-20, Ulugu 5.1-11)*

¹⁸ Yesu e Galili oeabo edefade dibe amoie agesudilä awäha nea, ea seme digilo dolö äudä elowole ëole meli. Elöda Saimono, ie ëi elöda Fida, amase, ie edoo Ädulule meli. Eleada ödä edefade amogi seme digisa nelo. ¹⁹ Ele bealahilä, Yesuea elema sähalea, Alia seme nelo amo gadola, udia dolö nimäia na alima neala oleledelä. Ne bëgëla misiëla säi. ²⁰ Amala säsebegi, elea elele selëgë amoli digila, fodolofali e bëgëla asi. ²¹ Amila awäha nea, ea edoole edoole elö neebe meli. Elöda Sebediie malö Yamese, amase, elöda ie edoo Yone. Elea elele eedobalä ödä du amodaia selëgë hamogisa neebe meli. Bealahilä, Yesuea ele wesebegi, ²² fodolofali elea ödä duge, eedoge digila, Yesu bëgëla asi.

*Yesuea mala säla olelela digi, oloi wahila didigisa nelo
(Ulugu 6.17-19)*

²³ Yesuea Galili sege sulubadelagi nawesa neada, ilile gedolo mosöa säla olelesalea, Beaha Maadela Sigi Neebe amoie Ado Mala Hedabi säla olelela digi, udia dolö amoligi olo elö elöla oloi wahila digi, amase, domalo nalafadela nawei sulubadela wahila didigisa nelo. ²⁴ Amala hamosa nelo amo, udia dolö Siliamadi nefolalo amoli sulubadela nabaha maadei.* Nabaha maadelahlä, ilia udia dolö olo elö elöla oloi amolige, së edefade sësa difolalo amolige, amase, mugabe fedai difolalo amolige, amulämei difolalo amolige, fii si sefolalo amolige, sulubadela neala gaula e neebea maasebegi, ea amoli wahisa maadei. ²⁵ Udia dolö yafie Galili amilage, Gaamu Nabülasimadilage, Yalusalemelage, Yudiamadilage, ödä Yodona näiado alömodilage, e bëgëla afiai.

5

*Obeägisa neala säi
(Ulugu 6.20-23)*

* **4:13:** Siiba Isilale sosogo äudä Sebulunile Nafadalileda, Galili oeabo agesugi ami filo. Gaso, Yesu e neebe amo gaalu, sege amoda Galili bolobinisi amogi dilo. * **4:24:** Segeyo Olomoea Yuda beaha nelo amo gaaluda, Galilile Isilalemadida holöbö bolobinisi edefade ameadä, Olomo iliada bolobinisi Siliala sälo.

- ¹ Yesuea udia dolö yafie negegila nefolalebe amo bealahilä, e gau afädë amo fedala, segebidaia ami sulo.* Amala sebegi, ie bögëla aulo amoli e sebea ami mafusebegi, ² ea mi gäwila nafi dagala ilima säla olelesalea sähalea,*
- ³ Odoaea asigigi helësésalea, nie iso asigi dofea made gabula helësësa nefolalebe amolida, obeägisa nea. Mida, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebe amoda ilile dialeamelë.
- ⁴ Dïisa nefolalebe amolida, obeägisa nea. Mida, Godea ili bobasëla aealasilomölömelë.
- ⁵ Hili nagadaiala aligilo nefolalebe amolida, obeägisa nea. Mida, sege dibe amo sulubadela Godea iligali imolömelë.
- ⁶ Sidëa baagosa neebe amoli molöle ödäle gelola hamese amo gadola, mala mogoi hamomolö gelola hamesebe amolida, obeägisa nea. Mida, Godea ili neala nobalasisa maademolömelë.
- ⁷ Odoa bobasëla ugila negelo nefolalebe amolida, obeägisa nea. Mida, Godea ili bobasëla ugila negemolömelë.
- ⁸ Asigi gagadelai amolida, obeägisa nea. Mida, ilia Gode bimolömelë.
- ⁹ Daluloie hamoi hamosa nefolalebe amolida, obeägisa nea. Mida, ilima Godeie malö neala sämolömelë.
- ¹⁰ Mala mogoi hamolo amoie së naha nefolalebe amolida, obeägisa nea. Mida, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebe amoda ilile dialeamelë.
- ¹¹ Dilia ne bögëla mofiassebeoie, dolö odoaea dili gagadesege, sëlasissege, ado nafade elö elöla wäfalä säsäla dili hololösege, mala amoli gadoi dilima hamoseda, dili obeägisa nea. ¹² Dilia edefademalä obeägisa namialo. Mida, selesaia mosöa dilile bidi edefade negei dialea. Dili maadeia, bea sälo dafidi nefolalo amoliage së amo gadola wäla naha nefolalomelëla säla i.

*Dilida ëbile yo digalole gadoila säi
(Maga 9.50, Ulugu 14.34-35)*

- ¹³ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Udia dolö sulubadelaie ëbi gadoida, dili nebegomelë. Eëbie hädälo amo hogosa heleseda, edoea bu hädälasimolöi gabu. Eëbi nafade amo gadoida, iso gäwi madela, nagadaia sadia gasegi, udia dolöie emoea daiasalomelë.
- ¹⁴ Udia dolö sege sulubadelagi nefolalebe amolile yo digalo gadoida, dili nebegomelë. Gaamu afädë segebidaia dibe amoda, hagumolöi made dialea. ¹⁵ Amase, afädëa gamali yola sagasilahiläda, falo hawa negelo mademelë. Amala negelo made, aulidaia negesege, mosö amogi difolalebe amoli yo digaha maadelomelë. ¹⁶ Amo gadola, dilile yo digalo udia dolöea bimäia, yo digalasilomölö dialea. Dilia mala hedabi hamose amo bease amea, ilia dilile Diado selesaia mosöa neebe amoie ëi gauia adamäiala säla i.

Mosese nebegi Ado säla negei amoie Yesuea säla olelei

- ¹⁷ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Mosese nebegi Ado säla negei amoge, bea sälo nefolalo amolia mala säla olelesa nelo amoge, na haila digimolöie misi gabula helësëmabio. Na haila digimolöie made misi. Iliä ado säla negei amo gausiala digamolöie ne misi neawe. ¹⁸ Na dilima dofä sähago. Naga föige, mu giwige dibe amo gaalu, Mosese nebegi Ado säla negei dibe amogi ado damui afädëge, dudumu afädëge, dofä made hogosa helemolömelë. Mala sulubadela ado amogi dädëla negei amo gausiala digamäia, mala amo diamolöi diamolömelë. ¹⁹ Amaimo, afädëa mala säla negei amogi, mala holöfalä

* **5:1:** Yu ilile malada, dawadigi amolia udia dolöma säla olelesaleada salea sälo. Madiu 13.2, 24.3, Ulugu 4.20 bimalo.

* **5:2:** Madiu 4.23-25eage, amase, Madiu 9.35eage sähaleada, Yesueada hamoi nofe äudä hamosa nelola säi dialea. Amolegi ageda, ea udia dolö ilima säla olelesa nelo. Amase, ageduda, oloi elö elöla difolalo amolige neala wahila digisa nelo. Amo gadola, Madiu 5-7 amo nilia beaseda, Yesuea udia dolöma säla olelesalea, Godea Beaha Maadela Sigi Neebe amoie säida, ado nahui dialea. Hobealada, Madiu 8-9gi Yesuea oloi difolalo amoli wahisa nelola sedalu säi amo dialeamelë. Yesuea ado sedadela bia säi Madiu bebägi dädëi dibe amoligida, ageda go. Yesuea segebidaia fedala salea säi. Ado amoda Hogoli 5-7 amogi dialea.

afädë memalä gabula, damula, amase, odoaeage damumäia olelelo neebe amoda, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebea ami emada, dofä gidogofali neala sämolömelë. Amo gadola made, afädëa mala säla negei amo gadola hamola, odoaeage hamomäia olelelo neebe amoda, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebea ami emada, ilibia edefadela sämolömelë. ²⁰ Amai gabugi, na dilima ado afädë säla ïahago. Dilia mala mogoi hamolo amoda, mala dawadigi nefolalebe amoliage, Felesi dolö nefolalebe amoliage hamolo amo gadola made, dilia ili baagila awäla made hamoseda, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebea ami dofä made moholömelëla säla ï.

*Yesuea yöla habobalo amo hamogimolöie ado säi
(Ulugu 12.57-59)*

²¹ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Siibafali udia dolö nefolalo amolima ado sälo dilia nabelo amea sähaleada, Udia dolö baagomäia nufuabio. Afädëa amala hamoseda, gudimolö dië bimolömelëla sälo. ²² Amai gaso, na dilima säla ïahago. Afädëa ïe edoobalä mihaläsedä, gudimolö dië bimolömelë. Amase, afädëa ïe edooma dida dofea madela nolealeseda, Galisolö dolö neebea ami sigi awäla gudimolömelë. Gasoda, afädëa ïe edooma dida nafadefali asigi maade nebegola säsedä, heli segea nulo gobei dibeä ami moholömelë. ²³ Amaimo, dia nelebo ïmolöie gobela ilo aulidaia negemolö nea, dië didooea dima nelebo afädëgi habobai neala helësëla obëgëseda, ²⁴ hä, nelebo ïmolö gaui amoda, gobela ilo auli ga made ami negesilahilä, dafidi dië didoo neebea dalumolö mosalo. Dalula asi obëgëlahilä, nelebo ïmolö negei amo ïmalo.

²⁵ Ado nii dolö afädëa dibalä gudimolöie awähala säsedä, aso, gudimolö segea ami made besela galala, idiafa ebalädale fodolofali hamogimalo. Gudimolöie sigi awäseda, gudi mogelo dolö neebe amoma di gaula ïalahilä, mogelo dolö ameada di dadi gaui amolima ïalahilä, di galabaia mosöa ami ifosiloea. ²⁶ Na dima dofä sähago. Amala hamoseda, dia nafade hamoi amoie bidi nelo amo gadola neaha maademäia, galabaia mosöa ifosi neamu, made moholömelëla säla ï.

Yesuea udia fa neloie säi

²⁷ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Ado säi dilia nabelo amea sähaleada, Udia dolö fa nimabiola sälo. ²⁸ Amai gaso, na dilima gomalä säla ïahago. Dolö afädëa udia siia bealahilä gesami awäseda, udia amo hä asigia fa niimelë. ²⁹ Dië si dafädi goea di neala digalasiseda, beselala sadia gamalo. Dië domaloie sosogo gogi afädë maade nea, namolöda dofea galea. Dië domalo sulubadela aligisa maadei neëgida, heli segea sadia idogomolö amoda, nafade gabugi. ³⁰ Amase, dië naabo dafädi goea di neala digalasiseda, naabo amo damula sadia gamalo. Dië domaloie sosogo gogi afädë maade nea, namolöda dofea galea. Dië domalo sulubadela aligisa maadei neëgida, heli segea moholö amoda, nafade gabugila säla ï.

*Yesuea dolöea udia nii fisiloie säi
(Madiu 19.9, Maga 10.11-12, Ulugu 16.18)*

³¹ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Ado elö sälo amoda gowe. Dolö afädëa ïe udia fisiseda, ea beba dëdëlahilä, ïe udiama ïmolö dialeala säi gabio. ³² Amai gaso, na dilima säla ïahago. Dolö afädëie udiäea dolö elöbalä mala nafade hamoigi made, ïe udia amo fisiseda, ïe udia amea dolö fa nimäia fa nimalalasilimelë. Dolö afädëa dolö elöie udia memalä fisi amo neaseda, ameage udia amo fa nimolömelëla säla ï.

Yesuea migalä diigila säloie säi

³³ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Siibafali udia dolö nefolalo amolima ado sälo dilia nabelo amea sähaleada, Migalä diigila ado gelola säla negei amoda, made fisila, Dafidilo Geloima migalä diigila ado gelola säla negei amoda, hamomalola sälo. ³⁴ Amai gaso, na dilima säla ïahago. Migalä diigila ado gelola säla negemabio. Mudaiala säla diigimabio. Mida, mudaiada Godea beaha maadela filo dialeamelë. ³⁵ Naga föigige

säla diigimabio. Mida, naga föida Godeie emoea emesaia idala filo dialeamelë. Amase, Yalusalemege säla diigimabio. Mida, Yalusalemeda beaha aligilo Gini Edefade neebe amoie gaumemelë. ³⁶ Dihile busa säla, migalia diigila ado gelola säla negemabio. Mida, dia busa hili afädë neala dihi falemolöige, yabumolöige ulimelë. ³⁷ Afädë hamomolö galëda, ü, ailemu sämalö. Ado odoage baala säsedä, ado amo baala sälo amolida, mugabe busa nafadefalimadila maasebe amo sähamelëla säla i.

*Dilia hamola obëgëmbiola säi
(Ulugu 6.29-30)*

³⁸ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Ado säi dilia nabelo amea sähaleada, Afädëa elöie si besela digiseda, ie siige besela digilomelë. Amase, afädëa elöie bese besela digiseda, ie besege besela digilomelëla sälo. ³⁹ Amai gaso, na dilima säla iahago. Afädëa dilima nafade hamoseda, dilia bu dabemabio. Afädëa die ba dafädimadi nufudaseda, ba näiadogoge olemalo. ⁴⁰ Afädëa die fagulo sedi amo gudi mogeloea imalamolöie, dibalä gudimolö sigi awäsedä, die gögi fagulo daia salugalo amo bu baala imalo. ⁴¹ Afädëa gelolafali di dofe afädë mosalaseda, ebalä dofe äudä mosalo.* ⁴² Afädëa nelebo afädë go imola säsedä, hä egali imalo. Amase, afädëa hobeä iduläie bidi negesagola säsedä, auaula baagi imabiola säla i.

*Yesuea ado nii neebe amo boba hamomalola säi
(Ulugu 6.27-28,32-36)*

⁴³ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Siiba ado sälo dilia nabelo amea sähaleada, Odoa nefolalebe amolibalä boba hamosaleada, dibalä ado nii nefolalebe amolibalä habobala namialola sälo. ⁴⁴ Amai gaso, na dilima gomalä säla iahago. Dilibalä ado nii nefolalebe amolibalä boba hamola, amase, dili neala sëlasisa nefolalebe amoli hedabomäia, Godema adolasisa namialo. ⁴⁵ Ameada, dilile Diado selesaia mosöa neebe amoie malö neala olemolömelë. Mida, eada nafade hamolomage, hedabi hamolomage, ie eso neëlasilo neada, mala mogoi hamolomage, mala mogoi made hamolomage, sege digalasilo nea. ⁴⁶ Dili boba hamolo amolimu boba hamoseda, dilia edo bidi nimolö. Dagisi muni nelo nefolalebe amoliage amo gadola hamolo nea madele. ⁴⁷ Dilia dilile didoo amolalimamu haeafula aeahaleada, odoada baagila aulole. Udia dolö Gode helësëlo made nefolalebe amoliage amo gadola hamolo nea madele. ⁴⁸ Amai galëda, dilile Diado selesaia mosöa hedabi mogoifali neebe amo gadola, dilige hedabi mogoifali namialola säla i.

6

Yesuea odoa ugila negeloie mala olelei

¹ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Dilia Godeie mala helësëla hamosaleada, udia dolö nefolalebe amolia dili bimäiala, ilile sidaiada made hamomalo. Amala hamoseda, dilile Diado selesaia mosöa neebe amea diligali bidi imolö dibe amo imolöi made bimolömelë.

² Amaloea, gumusui nefolalebe amoligali nelebo afädë iaseda, odoa ilile sidaia gugämäiala gelola uuala säla imabio. Asigi fea negelo nefolalebe amoliada bimäialahilä, gedolo mosöage, idiafage, odoaea ilile ei gauia adamäia, amala hamolo nea. Na dilima dofä sähago. Amoie bidida hä nii aguimelë. ³ Amaimo, dilia afädë gumusui neebe amogali afädë iahaleada, naabo dafädia hamosebegoda, naabo fefeädia made bimäia, ⁴ musügä imalo. Amala iaseda, dilile Diadoea dili hido hidolaea musügä hamosebego beaha neebe amea, diligali bidi imolömelëla säla i.

*Yesuea Godema adoloie mala olelei
(Ulugu 11.2-4)*

* **5:41:** Dofe afädëla säi amoda holöbö Dodomonala Dauba gadolaie säi.

⁵ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Dili nefolalebegoea Godema adosaleada, udia dolö asigi fea negelo nefolalebe amolia hamolo amo gadola made hamomalo. Ilile asigiada, udia dolö odoa nefolalebe amolia bimäialahilä, gedolo mosöage, idi edefade osogoloage, nowela nea Godema adomolömu hamelo nea. Na dilima dofä sähago. Amoie bidida hä nii aguimelë. ⁶ Amala hamolo amo gadola made, dilia Godema adomolö neada, dihilile mosö hogoli afädëgi nogila digala idi gala digimalo. Amalahilä, dilile Diado siia bimolöi made neebe amoma adomalo. Amala adoseda, dilile Diadoea dili hido hidolaea musügä hamosebego beaha neebe amea, diligali bidi imolömelë. ⁷ Dilia Godema adosaleada, udia dolö odoa Gode made helësëlo nefolalebe amolia memalä säla dabolo amo gadola sämabio. Amolia sedade olögöla adosebe ameadä, Godea nabolöla helësëlo. ⁸ Amalo amo, dilida ili gadoi namiabio. Dili nefolalebegoea nelebo sulubadela nimolöi amolida dilile Diadoma aso, adola made neëgi, dafidi eadale dawadigisa maadei neamelë.

⁹ Amaimo, Godema ado gomalä sämalo.

Nilile Naado selesaia mosöa nebego, die ëi amo eleloifali hido elöi namiäia hamesa neawe. ¹⁰ Die Beaha Maadela Sigi Neebe amo misiäiage hamesa neawe. Dia hamesebe amoda, selesaia mosöa nefolalebe amolia hamolo amo gadola, nagadaia nefolalebe niliage hamodelä hamesa neawe. ¹¹ Walioie molö molö amo, walio imalo. ¹² Odoa ilia nilima asiala hamosegi fisilo amo gadola, diage nilia nafade hamoi amoli fisimalo. ¹³ Nilii neebewi fedogola bimolö made negesimalo. Mugabe busa nafadefali neebe amoda, dia neala yolasimalo.

¹⁴ Amaimo, udia dolö odoaea dilima asiala hamoi amo fisiseda, dilile Diado selesaia mosöa neebe amea dilia asiala hamoi amolige fisimolömelë. ¹⁵ Gasoda, udia dolö odoaea dilima asiala hamoi amo made fisiseda, dilile Diadoea dilia asiala hamoi amolige made fisimolömelëla säla i.

Yesuea molö made naala namolöie mala olelei

¹⁶ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Dilia Gode helësëla molö made naala neada, udia dolö odoa asigi fea negelo nefolalebe amolia odagi augia idala aligilo amo gadola namiabio. Udia dolö amoliada molö made naha gabula helësëmäia, ilia ilile odagi nigime hëla made aligilo nea. Na dilima dofä sähago. Amoie bidida hä nii aguimelë. ¹⁷ Amai gaso, dilia molö made naala, dilile odagi nigime hëlahilä, busagia weli negemalo. ¹⁸ Amala hamomolö amoie mida, udia dolö odoa nefolalebe amolia dili bealahilä, molö made naala nefolalebe amo made helësëmäia, dilile Diado siia bimolöi made neebe ameamu helësëmäia hamolömelë. Amala hamoseda, dilile Diadoea dili hido hidolaea musügä hamosebego beaha neebe amea, diligali bidi imolömelëla säla i.

Nelebo hedabi selesaia mosöa gafedela negeloie mala säi (Ulugu 12.33-34, 11.34-36, 16.13)

¹⁹ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Nagadaia nefolalebewi, gasiämoea nulo dibeä wige, asömalö gaisa baasia wige, fa nelo amolia mosö dagabola fa nelo neebëä wige, dilile nelegei hedabi gafedela negesa namiabio. ²⁰ Amala hamolo dibeä wi made, selesaia mosöa gasiämoea made nulo dibeä amige, asömalö gaisa made baasia amige, fa nelöä mosö dagabola made fa neasia amige, dilile nelegei hedabi gafedela negesa namialo. ²¹ Mida, sege die nelegei hedabi dibeä amida, die bobahëla asigilo amoda amimu diamolömelë.

²² Siida domaloie yo digalo gamali gadoi nea. Dilile si hedabi neëda, dilile domalo sulubadelagi yo digaha maadei namolömelë. ²³ Amase, dilile domalogi yo digalo neebe amo gasimi sagai diëda, gasimi sagai amoda edela gasimi sagalomelë.

²⁴ Afädëä dafidilo äudäie galabaia hamoi gadoi hamolasimolö ulimelë. Ea elö amoma bimolö habobahalea, elö amo boba hamomolömelë. Ma, elö amo hedabola ugila

negesaleada, oböla, elö amo memalä gabula helësëmolömelë. Dilia Godeiege, muniiege, helegelaie galabaia hamoi gadoi hamolasimolö ulimelëla säla i.

*Asigia säosäoloie säi
(Ulugu 12.22-31)*

²⁵ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Amoieda na dilima säla iahago. Molöle ödäle edo molödula säla, dili namolö goie asigia säosäola helësëmabio. Amase, fagulo edo salugamolödula säla, domaloiege asigia säosäola helësëmabio. Molö aso, nigia galahilä, udia dolö namolö amoda dafidilo madele. Amase, faguloge aso, nigia galahilä, domaloda dafidilo madele. ²⁶ Haea hagila nawiaha dibe amo bimo. Haea amolida molö hawage sagalo made, molö faige gegecola negelo made, amase, negelo mosöage negelo made. Amalo gasoda, dilile Diado selesaia mosöa neebe amea molö hilima iaha neamelë. Haea amoli holöbö gidogolahilä, udia dolö dili dafidilo nebege madele. ²⁷ Dili neebe gogi nowëa asigia säosäose ameadä, hile nagadaia namolö amo fu holöfali baalasimolödu. ²⁸ Faguloie asigia säosäola namolö amoda edoie. Mama amoli memalä bäulahilä, gägä negelo amo abeahäla fedaha aligilodula helësëmo. Iliä hamoige made hamolo, amase, ëfëge made nolo neamelë. ²⁹ Amai gaso, na dilima säla iahago. Nelebo yafie negelo Solomonoda, ie fagulo hedabifali salugalo amoda, ilile momadoi hido elöi amo gadoi made nelo. ³⁰ Giisi mamala memalä bäui walio nefolalebe amolida, aiyo dolöea damula nulogi gobelo neamelë. Asigi afädë holöfali negei nefolalebela dili, Godea giisi mama nefolalebe amolida memalä momadolasilo. Amo gadola made, dofä baagila awäla, dili nefolalebegoge fagulo gämäia imolö madele. ³¹ Amaimo, nilia molöle ödäle edo molödulage, fagulo edo salugamolödulage säla, dilia asigia säosäola namiabio. ³² Amo gadolada, udia dolö Gode helësëlo made amolia, nelebo amoli gadoi helësësamu aligilo nea. Amalo gaso, dilile Diado selesaia mosöa neebe ameadä, dili nefolalebegoea nelebo amoli nimolöi dibe amoda dawadigi neamelë. ³³ Amaimo, ie Beaha Maadela Sigi Neebe amole, ea dilia hamomäia hamesa neebe amoledale hogosa namialo. Amala hogosa aligiseda, ea nelebo amoli dibe amo sulubadela dilima baala imolömelë. ³⁴ Amai galë, walio neada dilia aiyoie asigia säosäola namiabio. Aiyoieda, segeyo aiyo hi asigia säosäosa namolö. Segeyo afädëie yöi dibe amoda amoïemu dialeamelëla säla i.

7

*Odoaea hamose amo mogesebe amoie säi
(Ulugu 6.37-38,41-42)*

¹ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Godea dilia hamosebego mogeloea, odoaea hamosebe amoge made mogemalo. ² Mida, dilia odoaea hamosebe amo beala memelelo amo gadola, dilia hamosebe amoge beala memelemolömelë. Amase, dilia odoa beala mogelo amo gadola, dili bealage amo gadola wäla mogemolömelë. ³ Amaimo, dia die didooie sihidoa gëgelë holöbö diëda melëlo amo, amai dihile sihidoa i gäi gadoi dibe amo helësëlo made amoda edoie. ⁴ Dilia dihilile sihidoa i gäi gadoi dialea wäla, oböla dilile didooma sähalea, Die sihidoa gëgelë holöbö dibe alogo neahagola abeahäla sämolö gabu. ⁵ Asigi fea negelo nefolalebela dili, dihilile sihidoa i gäi gadoi dibe amodale neadigilahilä, hobeala dilile didooie sihidoa gëgelë holöbö dibe amo hedabola beala nimolöi bimolömelë.

⁶ Nelebo Godema odala ilo dibe amogi, dilia ügülogali imabio. Amase, dilile bageie isogi momadoi hedabi amo gadoi helebe näia difolalebe amoli suguagali sadia idogomabio. Amala hamoseda, ilia nelebo amolida emoea daiasala obëgëia welahilä, dili emesala nolealela mihimolömelëla säla i.

*Imola sämolöge, hogomolöge, idi gai dugimola sämolöge
(Ulugu 11.9-13, 6.31)*

⁷ Yesuea ado aso, sàhamu neamu sàhalea, Ìmola èdègèsa namialo. Ìmola èdègèsedà, diligali ìmolòmelè. Hogosa namialo. Hogosa aligiseda, dilia beagolemolòmelè. Idi gai dugimola sàha namialo. Idi gai dugimola sàha aligiseda, dili digamàia idi gai dogà negesimolòmelè. ⁸ Mida, udia dolò sulubadelaea ìmosa neebe amolia nimolòmelè. Hogosa neebe amea beagolemolòmelè. Amase, idi gai dugimola sàha neebe amoma idi gai dogà negesimolòmelè. ⁹ Malò eedo nefolalebego, dilile malòea wahalo ìmola sàseda, dili afàdèa igi neala ìmolòle. ¹⁰ Amase, malòea seme ìmola sàseda, dili afàdèa dabaea neala ìmolòle. ¹¹ Amài dihili dili nafade hamolo nea gaso, dilile malòma hedabi ìlo amoda dawa. Amo gadola made, dofà baagila awàla, dilile Diado selesaia mosòà neebe amea ìmola sàsèbe amoma nelebo hedabi ìmolòmelè.

¹² Odoaea mala sulubadela dilima hamomàiala hamelo amo gadola, amase, diliage odoa ilima amo gadola wàla hamomalo. Mida, Mosese nebegi Ado sàla negei amoge, bea sàlo nefolalo amolia ado sàla negei amoge, amolia sài amòie iso gàwida gomelèla sàla ì.

*Dilida idi dogà negei dedeleigi digamalola sài
(Ulugu 13.24)*

¹³ Yesuea ado aso, sàhamu neamu sàhalea, Idi dogà negei dedelei holòfalì amogi digamalo. Mida, nafadelo segea aulo idi dogà negeida edefade dialea, amase, idi amoge uahabai dialea. Udia dolò yafieda amogimu awàha nea. ¹⁴ Amài gaso, namolòfalì segea aulo idi dogà negeida dedelei holòfalì dialea, amase, idige nelebolei dialea. Udia dolò afàdè afàdèlaeamu amo beagolelo neala sàla ì.

*Wàfalì bea sàlo nefolalebe amolile sài
(Ulugu 6.43-44, 13.25-27)*

¹⁵ Yesuea ado aso, sàhamu neamu sàhalea, Wàfalì bea sàlo nefolalebe amoli helèsèla, idihè namialo. Ili sugua sibi aeai gadoi, dili neebea mulo nea gaso, iso asigida nufudaha maadelo ilua ùgùlo gadoi nea. ¹⁶ Ilile gägà negesebe amo dilia bealahilà, wàfalì bea sàlo gabula helèsèmolòmelè. Gufaeo gadoi neebe amomada, gägà hedabi èi gelebi negesege failole. Amase, buudi àyo èfè gadoi amomada àfàeo gägà negesege failole. ¹⁷ Amo gadoi, i hedabi nefolalebe amoli sulubadelaeada gägà hedabi negelo nea gaso, i nafade nefolalebe amoliada gägà nafade negelo nea. ¹⁸ I hedabi nefolalebe amoliada, gägà nafade negemolò ulì nea, amase, i nafade nefolalebe amolia gägà hedabi negemolò ulì nea. ¹⁹ I gägà hedabi made negelo nefolalebe amolida, sagai eedoea sulubadela abalahilà, nulogi sadia galo. ²⁰ Amaimo, ilile gägà negesebe amo dilia bealahilà, golida wàfalì bea sàlo gabula helèsèmolòmelè.

²¹ Sulubadelaea ne wesalea, Dafidilo Geloi-e, Dafidilo Geloi-ela sàha nefolalebe amolida, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebea ami made digamolò. Nìe Naado selesaia mosòà neebe amea hamesebe amo gadola hamosa nefolalebe amolimu digamolòmelè. ²² Godea gudimolò segeyo amo gala, udia dolò yafiea nema sàhalea, Dafidilo Geloi-e, Dafidilo Geloi-e, die èigila nilìa ado bea sàlage, amase, die èi sàla nilìa mugabe fedai nesila digilage, amase, geloi melèlo made gadoi yafiege die èigila hamosa nelo amodala sàmolòmelè. ²³ Amala sàseda, na ilima sàhalea, Dilida na dofà dawa made. Mala nafade hamolo dili, ne nebeawi made, bahìla afiamola sàmolòmelèla sàla ì.

*Dolò àudèa mosò uliè sài
(Maga 1.22, Ulugu 6.47-49)*

²⁴ Yesuea ado aso, sàhamu neamu sàhalea, Amaimo, sulubadelaea na ado sàsèbeweli nabala bègèla hamosebe amolida, dolò afàdè asigi gàwia igidaia mosò uli amo gadoi nefolalea.* ²⁵ Amala uli nebegi, hà, sege digalage, òdà bèi nedalage, fo guula maalage,

* **7:24:** Giligi adoea dèdèida, igidaia mosò ulila sài. Mida, Isilale iliada igidaia mosò olelo amo helèsèla amala sài. Nilìa igaudaia mosò olelo amo gadola.

mosö amo gelola nidäla asi gaso, made dagaboi. Mida, igau geloidaia uli nelo amea. ²⁶ Amaimo, sulubadela na ado säsebeweli nabala made bēgēla hamosebe amolida, dolö afädē asigi made gāwīa ödā bosedāia mosö uli amo gadoi nefolalea. ²⁷ Amala uli nebegi, hä, sege digalage, ödā bëi nedalage, fo guula maalage, mosö amo gelola nidäla awäsebegi, mosö dagabola digala nafademolöi nafadeila säla i.

²⁸ Yesuea ado amoli sulubadela säha maadesebegi, udia dolö yafie negegila nefolalo amolia ea olelei amo nabalahlä, asigigi fudugisa sefolalo. ²⁹ Mida, ilile mala dawadigi nefolalo amolia säla olelelo amo gadola made, eada geloi gaulahlä, geloi hīdo elöi säla olelei amogi.

8

Yesuea dolö gudubu hamoi afädē wahilasi (Maga 1.40-45, Ulugu 5.12-16)

¹ Yesu e segebidaia amila digasebegi, udia dolö yafie nefolalo amoli e bēgēla asi. ² Amala awāha nebegi, dolö afädē gudubu hamoi nelo amo Yesu nebea maalahilä, emo gumu sasagaia idogola salea sähalea, Dafidilo Geloi-e, dia ne wahimāiala helēsēseda, hä dia ne wahilasimolöi nebegola säi.* ³ Amala säsebegi, iē naabo mogodigia gala, dolö amo diigisa nea sähalea, Na amala helēsēsa, wahimola säi. Amala säsebegi, dolö gudubu hamoi amo hä fodolofalī wahi.* ⁴ Amala hamolahilä, Yesuea ema sähalea, Dofä asiala elöma säloeo. Gobela ilo dolö nebea ami di siia bimāia olemolö mosalo. Amalahilä, di wahi go udia dolöma olemolöie, Mosesea nelebo odala imalola säla negei dibe amo gadola, nelebo amo odala imalola säla i.

Yesuea ami sigi aligilo afädēie hamoi hamolasilo wahilasi (Ulugu 7.1-10)

⁵ Amila awālahilä, Yesu e Gabaniama besela galasebegi, Olomo ilile ami hädali afädē beaha aligilo afädē Yesu nebea maalahilä, ema hähāfilila sähalea, ⁶ Dafidilo-o, nīe hamoi hamolasilo e nīe mosöa oloi dialea. Iē naabo emo baagola sē edefademalä sēlahilä, fologomolö uli dialeamelēla säla i. ⁷ Amala säsebegi, Yesuea ema sähalea, Na e wahilasimolö awāhamelēla säi.* ⁸ Amala säsebegi, ami sigi aligilo amea säla obēgēsalea, Ai. Dafidilo-o, neda dofea made. Na mosöa di nogila digamolö holöbö dofea made gabugi, dia adoeamu sāmāia. Säsedā, nīe hamoi hamolasilo amo wahimolö. ⁹ Nage ami beahamu aligilo geloi nefolalebe amoli hawa aligilomelē. Amase, ami dolö odoa nefolalebe amoliage ne hawala aligilomelē. Na afädēma mosöla säsedā, e aulomelē. Amase, elöma misiēla säsedā, e mulomelē. Na nīe galabaia hamoi gadoi hamolasiloma gowe hamomola säsedā, amo hamolomelēla säi. ¹⁰ Amala säi amo nabala Yesu e edefademalä fudugilahilä, udia dolö e bēgēla maaha difolalo amolima sähalea, Na dilima dofä sähago. Isilale segea afädēa asigi afädē egowe gadola gelola negei nebe na made meli neawe. ¹¹ Na dilima gowe sähago. Udia dolö yafie sege eso maasidolage, amase, eso digasidolage maala, ilia Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebea ami Abalahamala Aisagala Yeigabala ilibalä molö gegedola naha sefolamolömelē. ¹² Gasoda, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebe amoie

* **8:2:** Yu ilile Ado säla negei ameadā, afädē olo amo gadoi gudubu hamoi galēda, edā Godeie siigi nigime baaila sälo. Hä, hi helēsēsalea, e olo amo hogosa helesa maadeila helēsēsedā, gobela ilo nebe amo bea aulo. Iliā beahaleamelēle, oloi wahi galēda, ilia sähalea, Dolö amoda Godeie siigi hä hēimelēla sälo. Gobela Ilo 13-14gi bimalo. * **8:3:** Yu ilile ado afädē säla negei amea sähaleada, Dia gudubu hamoi amoma diigisedā, dige Godeie siigi nigime baaila sälo. Amala sälo gasoda, amo gala Yesuie naaboea dolö amoma diigisebegi, hi edā nigime made baai. Eada dolö amoie olo amomu wahilasila nigime hēi. * **8:7:** Yu ilida dolö fii odoāie mosöada aulo made. Mida, Godeie siigi ilima nigime baalola helēsēsalea. Abosolo 10.28 bimalo. Amalo gaso, Yesuea amogi fudugila made helēsēla, ea Olomo dolöea mosöa awāhala säi.

malö nefolalebe amoli gasimi sagai dibeami, segea sogobala sadia idogomolömelë.*
Amida, ili diisalea bese ali nalëgësa namolömelëla säi.

¹³ Amala sälahilä, Yesuea ami sigi aligilo amoma sähalea, Hä, mosalo. Dia asigi afädë negei neebe go gadola hamomolömelëla säi. Amala säi amole, ami sigi aligilo amoie hamoi hamolasilo amo hä, wahi.

*Yesuea udia dolö yafie wahilasisa nelo
(Maga 1.29-34, Ulugu 4.38-41)*

¹⁴ Yesu e Fidaie mosöa awälahilä, Fidaie esöa hëgi olo oloi dibe meli. ¹⁵ Bealahilä, ea udia amoie naabogi diigisebegi, dafidi hëgi olo dilo amo damulebe, udia amea nowelahilä, Yesu e molö muäia neala i.

¹⁶ Deadi eso digase gaalu, udia dolö nefolalo amolia mugabe fedai nefolalo amoli Yesu neebea sigi mofiai. Sigi mofisebegi, Yesuea ado säi ameamu mugabe yafie nesila didigila digi. Amase, udia dolö oloi difolalo amoli sulubadela wahisa maadesa nelo. ¹⁷ Ea amala hamoi amoda, Godea ie bea sälo Aisaeama aligila, bea säla negei amo gausiala digai.

Nilile oloi amo hi neala gau.

Olo elö elöla nilima baai amoli ea neala gaula asila säi amo dëdëla negei dialea.

Aisaea 53.4

*Yesuea e bëgëla moholöie mala säi
(Ulugu 9.57-62)*

¹⁸ Udia dolö yafiea e amalela nefolalebe amo bealahilä, Yesuea sähalea, Ödä edefade dibe gowe dëgëla alogodigogi afiadila säi. ¹⁹ Amala säsebegi, mala dawadigi afädë Yesu neebea maalahilä, ema sähalea, Säla Olelelo-o, di awäsebe go gadola, ne di bëgëla maahagola säi. ²⁰ Amala säsebegi, Yesuea ema säla obëgësalea, Ilua ügülo sefolalebe amolida, naga hagali hawa dilo galea. Amase, haea sefolalebe amolige, dilo mosö galea. Amalo gaso, Dolöie Malö eda busa fugulo negela dilo mosöda, maademelëla säi. ²¹ Amala säsebegi, bëgëla aulo elöea ema nabahalea, Dafidilo-o, na nie naado dafidi baumolö obëgëmalamolö dofealela nabi. ²² Amala nabasebegi, Yesuea ema säla obëgësalea, Baagoi difolalebe amolia hilile baagoi baumäia. Dida ne bëgëla misiëla säi.

*Yesuea fole ödälema nemoi
(Maga 4.35-41, Ulugu 8.22-25)*

²³ Yesu e ödä duugi awäsebegi, ie bëgëla aulo amolige e bëgëla asi. ²⁴ Awäha dibegi, oebo amogi fo edefademalä fodolofali gelola maalahilä, ödä aidagula maala, du dabedelä hamosebe meli. Amasebegi gaso, Yesu e adi elaboi dilo. ²⁵ Adi elaboi dibegi, ie bëgëla aulo amolia awälahilä Yesu e didiigisalea, Dafidilo Geloi-e, ödäea nili hä nudulä hamosebegi, dia ugila negemola säi. ²⁶ Amala säsebegi, ea säla obëgësalea, Asigi holöfali negei nefolalebela dili-e, edogi bedäha dialeala säi. Amala sälahilä e nowela, fole ödälema nemosebegi, hä, dofä gadaeala aumalasi. ²⁷ Dolö amolia fudugilahilä sähalea, Dolö goweda nowë gadoidu. Folea ödäleada ie ado nabelo gabula säi.

*Yesuea dolö äudä mugabe fedai nebegi nesila digi
(Maga 5.1-20, Ulugu 8.26-39)*

²⁸ Hä, oebo amo dëgëla näiadodi awäla, e Gadala segea besela galai. Besela galaha nebegi, baagoi baulo igi äbä difolalebeamadila, dolö äudä mugabe fedai maaha nebegi, Yesuea gausiala digai. Dolö äudä amolea udia dolö nufudala ialalemolöi gabugi, idi amogida udia dolö aulo made. ²⁹ Elea Yesu gausialahilä, gelola üalala sähalea, Godeie malö, dia alima abilia hamomolö misi. Së imolö segeyo fu aso, made besela galaia, alidale hä, së dafidi imolö misilela säi.

* **8:12:** Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebe amoie malöla säi amolida Isilale udia dolöie säi.

³⁰ Amo gaalu, holöbö ga madela amida sugua yafie moosa nefolalo. ³¹ Hä, dolö äudä amolema mugabe fedai amolia Yesuma sähalea, Dia nili nesila digimolö galëda, nili sugua nefolalebe gagowelima nogila fedamolö mosöla säi. ³² Amala säsebegi, ea mugabe amolima mosöla säi. Amala säsebegi, mugabe amolia dolö äudä amole amilahilä, sugua amolima fedai. Fedasebegi, sugua nefolalo amoli sulubadela gau domaladi gelola baluluia digafulahilä, oabogi digafusebegi, ödäea naha maadei. ³³ Amo bealahilä, sugua sigi aligilo nefolalo amoli baluluia fisäla asi. Fisäla awäla, gaamugi besela galalahilä, hamoi amo sulubadela säla ialahilä, dolö dafidi mugabe fedai äudä amolege, säla iaha maadei. ³⁴ Säla i amo nabalahilä, udia dolö gaamugi nefolalo amoli sulubadela Yesu nebea ami afiai. Afiala e bealahilä, ilia ema sähalea, Dida nilile segeawi namolö made. Bahila mosöla säi.

9

Yesuea dolö afädë fii si wahi (Maga 2.1-12, Ulugu 5.17-26)

¹ Yesu e dudaia filahilä, oabobo dibe amo dëgëla obëgëlahilä, gaamu hi aligisia ami besela galai.* ² Besela galasebegi, dolö odoaea dolö afädë fii si sulo amo dafudaia gaula misi. Amasebegi, ilile asigi afädë negei amo bealahilä, Yesuea dolö fii si amoma sähalea, Nie malö, asigi gelomalo. Dia nafade hamoi amoli hësa maadeimelëla säi.

³ Amala säsebegi, mala dawadigi odoa nefolalo amolia asigiamu helësësalea, dolö goweada Gode gagadesa neamelëla helësësa nefolalo. ⁴ Iliä amala helësësa nefolalebe amo bealahilä, Yesuea sähalea, Mi edoie dilia dilile iso asigigi asigi nafade go helësësa nea. ⁵ Dia nafade hamoi amoli hësa maadeila sämolöle ma, nowela nawesa namiëla sämolöle. Ado aabeida abodo. ⁶ Amai gaso, Dolöie Malö amea nagadaiawi nea, udia dolöea nafade hamoi amo hëla digimolöie geloi gaula neebe amo dilia helësëmäia olesagomelëla säi. Amala sälahilä, ea dolö fii si amoma sähalea, Nowelahilä, die dafu neala gaula dihï mosöa hä mosöla säi. ⁷ Amala säsebegi, e hä hi mosöa asi. ⁸ Amala hamoi amo bealahilä, udia dolö yafie negegila nefolalo amolia bedäi. Bedälahilä, ilia Godea geloi hido elöi amo gadoi dolöma i gabulahilä, Godeda dofä edefade gabula säha nefolalo.

Yesuea Madiu wei (Maga 2.13-17, Ulugu 5.27-32)

⁹ Yesu e amila awähalea, dolö afädë, ëida Madiu, eda dagisi muni nelo mosöa ami sebegi meli. Bealahilä, Yesuea ema sähalea, Ne bëgëla misiëla säi. Amala säsebegi, Madiu e nowela, Yesu bëgëla asi.

¹⁰ Awälahilä, Yesu e mosöa molö naha sebegi, dagisi muni nelo amolige, dolö yafie mala nafade hamolo amolige maala, Yesula, ie bëgëla aulo amolalibalä, molö naha sefolalo. ¹¹ Amala naha sefolalebegi, Felesi dolö amolia bealahilä, ie bëgëla aulo amolima nabahalea, Dilile säla olelelo goea dagisi muni neloge, mala nafade hamolige, golalibalä molö naha sebegoda edoie la nabi.* ¹² Amala säi amo nabalahilä Yesuea sähalea, Udia dolö oloi made nefolalebe amolida alögoda nebea aulo made. Oloi sefolalebe amolimu alögoda nebea aulomelë. ¹³ Afialahilä ado gowe helësëmalo. Amoda gomälä, Na nelebo nufudala imolö hamela made, bobasëla ugila negemolö amo hamesala säla dëdëla negei dialea.

Hosea 6.6

* **9:1:** Segeyo amo gaalu, sege gaamu Gabaniama amida Yesu e aligilo. * **9:11:** Felesi iliada gowe gadola made hamomolöla säla negeida malei bëgëla hamolo. Iliä helësësaleada, dolö afädë säla negei amo made bëgëla hamoseda, ea Godeie siigi nafade hamoi neala helësëlo. Amase, dolö fii odoa amobalä seëda, amolige Godeie siigi nigime baai neala sälo. Felesi ilia helësësaleamelebe, dolö odoa Olomoie hamoi hamolasila dagisi muni neaha nefolalo amolida, Godeie siigi nigime baai neala helësëlo. Amoie mida, segeyo sulubadelagi amoliada Olomo dolö Gode made helësëlo amolibalä nawesa neë melëlo amogi.

Ne misiweda udia dolö mala mogoi hamolo nefolalebe amoli wemolö misi made. Udia dolö mala nafade hamolo nefolalebe amoli wemolö misimelëla säla i.

*Yesuea molö made naha aligilo amoie säi
(Maga 2.18-22, Ulugu 5.33-39)*

¹⁴ Segeyo amo gaalu, Yoneie bégëla aulo nefolalo amoli Yesu neebee maalahilä, ema nabahalea, Niliage, amase, Felesi dolö nefolalebe amoliage, nilia molö made naha aligilo amogi, die bégëla aulo nefolalebe golia molö made naala, made aligilo goda mida edoïela nabi. ¹⁵ Amala nabasebegi, Yesuea ilima säla obégësalea, Dilia dolö afädëa udia neahalea, dolö udia nelo amoie damelë hi ebalä gedola nea, asigia yöi gadoi neada ifolole. Amalo made gaso, ili neebee amila odoaea e sigi moholö segeyo fu besela galamolömelë. Ilida segeyo amogida, molö made naala namolömelë.

¹⁶ Afädëa fagulo goofogi fagulo gähea nuli baala asogelo made. Amala baala asogeseda, fagulo gähe amo gofo baala asoge amo edela nulilo. ¹⁷ Amase, afädëa wani ödä gähe dibe amo, i sugua meme gafodoea hamoi goofogi söga salelo mademelë. Amala hamosedä, wani ödä gähe amea sugua meme gafodoea hamoi gofo amo dusulahilä, wani ödä amo awäha maadela, meme gafodoea hamoi i amoge nafademolöi nafademolömelë. Amala hamoloea, wani ödä gähe dibe amoda, meme gafodoea hamoi i gähe amohi gadoigi söga salaseda, helegela hedabi dië melëlola säi.*

*Beaha aligilo afädëe idiwige, udiaea Yesuie fagulogi diigi amoge
(Maga 5.21-43, Ulugu 8.40-56)*

¹⁸ Aso, Yesuea ilima adosa nebegi, beaha aligilo dolö afädë maalahilä, Yesuie emo mia emo gumu sasagala fia idogolahilä sähalea, Nie nidiwi hädamadefali hame doala asi dialea. Di maala, die naaboea e diigiseda, e wahila galala namolöla säi. ¹⁹ Amala säsebegi, Yesu e nowela e awäsebe amo gadola awäsebegi, ie bégëla aulo amolige e awäsebe amo gadola asi.

²⁰ Awäha nebegi, udia afädë gäheo i giwilasi heale olo olosamu aligilo amea Yesuie baagido awälahilä, ie fagulo sedade gai amoie bidigifali diigi. ²¹ Mida, hido asigiamu sähalea, Na ie fagulogimu diigiseda, ne wahimolö gabula helësei. ²² Amala hamosebegi, Yesuea besuia imogola, e bealahilä sähalea, Nie nidiwi-e, asigi gelomalo. Dihä asigi afädë negei amea, di wahigomelëla säi. Amala säi amole, udia amo wahi.

²³ Amilahilä awäla, Yesu e beaha aligilo dolö amea mosöa nogila digai. Nogila digalahilä, ea beahaleamelebe, fëla gälo dolö odoage, udia dolö yafie gegebola didigaola goba fedaha dibe amoge bealahilä, ²⁴ ea sähalea, Dili mosalo. Udia malö holöbö goda baagoi made. Süwia adi dialeamelëla säi. Amala säsebegi, ilia Yesubalä öi. ²⁵ Amasebegi, udia dolö nefolalo amoli segea nesila digilahilä, Yesu e ie dilo hogoligi ami nogila digalahilä, udia malö holöbö amoie naabogi nabeleia wesebegi, nowela galai. ²⁶ Yesuea hamoi amo sege amomadi nefolalo amoli sulubadelaea nabala daidoi.

Yesuea dolö si golai äudäge nafi dofogaige wahlasi

²⁷ Yesu e amilahilä awäha nebegi, dolö äudä si golai nelo amolea e baagiala bégëla maaha nea, gelola uuala sähalea, Debidie malö-o, ali bobasëmola säi.* ²⁸ Yesu e awäla mosöa nogila digasebegi, dolö äudä amole e sebee maasebegi, Yesuea dolö äudä amolema nabahalea, Alile si na wahimäiala helëselä, ali asigi afädë negei nealela nabi.

* **9:17:** Yu ilia sugua meme nufudala gafodo amo hololo. Amala hamolahilä, i edefade amogida wani ödä amo gögödëla salelo. Iliä wani ödä gähe amo hedabola gamogamäia, meme gafodo amogi gögödëla negesila, segeyo holöbö sedade aligilo. Amala negesi diëgi, wani ödä amo hi nobala bolela fedalo. Wani ödä gähe amo meme gafodo gofo amogi gögödëla negeseda, sugua meme gafodo i amo dusulomelë. * **9:27:** Yu ilia helësesaleada, Godea Afädë Memelei ie udia dolö sigi obégëmolöla säi amoda, Debidie sosogogila moholöla helësei. Dolö si golai äudä amolea helësesaleage, Yesu eda Isilale dolöea misiäia beaha nelo amo gabula helëselahilä, elea Debidie malö-ola säi.

Amala nabasebegi, elea säla obëgësalea, Dafidilo-o, äla säi. ²⁹ Amala säsebegi, Yesuea elele siigi diigisalea sähalea, Hali asigi afädë negei neebe gohi gadola hamomolöla säi. ³⁰ Amala sälahilä, elele si amo hedabola fisigäsebegi, Yesuea elema gelolafali sähalea, Go hamoigoda dofä elöma asiala säloeola säi. ³¹ Amala säi gaso, ele awähaleada, Yesuea hamoi amoda, sege amomadi nefolalo amolia nabaha maademäia säla iia awäha nelo.

³² Dolö äudä amole doadigila awäsolo amo gala, hä oböla, odoaea dolö afädëma mugabe fedalahilä, ado adomolö uli nelo amo, sigi misi. ³³ Mugabe fedai nelo amo nesila digisebegi, dolö ado maade amea hä, ado adoi. Amala hamosebegi, udia dolö yafie gegecola negegila nefolalo amolia fudugilahilä sähalea, Isilale segeawi go gadola hamose afädë dofä made melëlo neawela säi.

³⁴ Amala säsebegi, Felesi dolö nefolalo amolia sähalea, Mugabe amoli sulubadelaie dafidiloea geloi iasebegi, ea mugabe nesila digisa neamelëla säi.*

Yesuea udia dolö amoli sulubadela bobasëi

³⁵ Yesu e gaamu sulubadelagige, sege sulubadelagige, nawesa neada, ilile gedolo mosöa säla olelesalea, Beaha Maadela Sigi Neebe amoie Ado Mala Hedabi säla olelela digi, olo elö elöla oloi wahila digi, amase, domalo nalafadela nawei sulubadela wahila didigila digila nawesa nelo. ³⁶ Ea udia dolö yafie gegecola negegila nefolalebe amoli bealahilä, ili bobasëi. Mida, ili sugua sibi sigi aligilo maadeia, hilido aligilo amo gadola, ilia asigia säosölage, nalahoi gadolage nefolalo. ³⁷ Amo bealahilä, ea ie bëgëla aulo amolima sähalea, Molö bëi yafie hamosalea gaso, molö bëi gegecolasimolöie hamoi hamolo amolida ede made gabumelë. ³⁸ Amai gabugi, sagai eedo hi hamoi hamolo ie sagaigi hamoi hamomolöie fisiga gamäia, dilia ema adosa namialola säla i.

10

Bëgëla aulo giwilasi amolile ëi (Maga 3.13-19, Ulugu 6.12-16)

¹ Yesuea ie bëgëla aulo giwilasi amoli mofiamolahilä, mugabe fedai nefolalebe amoli nesila digimäiage, olo elö elöla oloi difolalebe amolige, domalo nalafadela nawei amolige, sulubadela wahisa maademäiage, ea ilima geloi i. ² Abosolo giwilasi amolile ëida gowe ili.* Dafidida Saimono, ie ëi elöda Fidala sälo, ie edoo Äduluge, amase, Sebediie malö Yamesege, ie edoo Yonege. ³ Filibige, Badolomiuge, amase, Domasage, dagisi muni nelo Madiuge, amase, Alibiasaie malö Yamesege, Dadiusige. ⁴ Selodo sosogo Saimonoge, Yudasa Isagaliada, ea Yesu hololölo amoge.

Yesuea dolö giwilasi amoligali hamoi i (Maga 6.7-13, Ulugu 9.1-6)

⁵ Yesuea dolö giwilasi amoli hä, mosalola sälahilä, ea ado gomalä säla i.* Dili awähalea, udia dolö fii odoa sebea aulo idigi mosabio. Samelia gaamu difolalebeamadi amogige digamabio. ⁶ Ami made awäla, dilida Isilale udia dolö ili sugua sibi dabadigi gadoi neebea amimu mosalo. ⁷ Awälahilä, ado mala säla iahalea, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebe amo ga made dialeamelëla säla imalo. ⁸ Amase, oloi difolalebe amoli wahila digi, hame doala asi difolalebe amoli neala wahila digi, gudubu hamola nawei sefolalebe amoli wahila digi, mugabe fedai sefolalebe amoli nesila didigisa namialo. Walio dilia nelebo nii gaula neebe goda, bidia made, memalä nii amo gadola, memalä imalo. ⁹ Dilia awähaleada, muni gologe, silibage, benige afädë muni salelogi salala, made gaula

* **9:34:** Mugabe sulubadelaie dafidiloda Saidani. * **10:2:** Nilile ado adola abosoloda, säla imolö mosöla säsegi aulo.

* **10:5:** Yesuea ado sedadela bia säi Madiu bebagi dëdëi dibe amoligida, ageduda go. Ea säi amoda ie bëgëla aulo amolia udia dolöma Godeie ado mala säla olelela awäsebea ami nea, gomalä hamomalola säla i. Ado amoda 10.5-42 amoge dialea.

mosalo. ¹⁰ Amalahilä, idiafa awäla aduge, fagulo elö baalage, emo usililoge, galiamoge, made gaula mosalo. Mida, hamoi hamolo neebe amogalida, molö imolö dialea.

¹¹ Dilia gaamu afädëgige, amase, sege afädëgige awäla besela galasegi, afädëa dili nihilägila diahala säsebelela bimolö mosalo. Awäha neëgi, diahala säsebe dolö amobalämu diaha nelolahilä, moholö fu besela galasolo amo gala, giso sege amo digila mosalo. ¹² Dili mosö amogi besela galahalea, mosö amoma, neala dalulo dilibalä diamiamelëla säla, nogila digamalo. ¹³ Udia dolö mosö amogi sefolalo amolia obeägila dili gauia idaseda, dalulola säla i amo ilibalä diamialamalo. Ila amala made hamoseda, dalulola säla i amo dihilima obëgëmäia nea nimalo. ¹⁴ Mosö afädëgi sefolalebe amoliage, gaamu afädëgi nefolalebe amoliage, dili midilö mofiamola made säla, dilia ado säsebegoge made nabaseda, dilile emogi dao baai amo fëfëla salalahilä, mosalo.* ¹⁵ Na dilima dofä sähago. Memelela gudimolö segeyo besela galasolo amo gala, Sodomu ilibaläge, Gomola ilibaläge memelela gudimolö amo gadola made, dofä baagila awäla, gaamu amogi nefolalebe amolibalä, gelolafali memelela gudimolömelëla säi.

*Neala sälasimolö elö elöla moholömelëla säi
(Maga 13.9-13, Ulugu 12.2-9, 21.12-17)*

¹⁶ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Nabuö. Sugua sibifali gadoi ilua ügülo nefolalebea ami na dili mosalahagomelë. Amo helësëla, dilia hamomolö amo hedabola helësëlahilä, sisigosa namialo, amase, asigige gagadelai namialo. ¹⁷ Dolö nefolalebe amoli helësëlahilä, idihë namialo. Dili ilile galisolö amolile naabogi gausimolömelë. Amase, ilile gedolo mosöa amige dili fëgämolömelë. ¹⁸ Dilia ne bëgëla mofiasebegoie, beaha aligilo gini nefolalebea amige, gamane sigi aligilo nefolalebea amige sigi awäla, dilia meli amoge nabi amoge, ilimage, fii odoa nefolalebe amolimage säla olelemäia sigi moholömelë. ¹⁹ Ila odoa ilile naabogi gausiseda, amogi dilia nilia ado abodo sämolödu, nilia ado abeahäla säla obëgëmolödula asigia säosöla helësëmabio. Säsolo segeyo amo gala, dilia sämolö amo sämäia dilima imolömelë. ²⁰ Mida, amo gala, ado dihili sämolö made. Dilile Diadoie Gesamia dihilima aligila sälasimolömelë.

²¹ Dolöea ie edoo amo nufudala baagomäia gaula imolömelë. Malö eedoeage hile malö amo gadola wäla hamomolömelë. Amase, malöeage ie eedo emelebalä habobala nufudala baagomäia gaula imolömelë. ²² Nie ëigi nefolalebego bealahilä, sulubadelaea dilima bimolö habobamolömelë. Amai gaso, afädëa aso maadela, wagamäialahilä gelolamu aligiseda, e damula moholömelë. ²³ Dili gaamu afädëgi neëgi neala sälasiseda, fisäla gaamu elögi afiamalo. Na dilima dofä sähago. Dolöie Malö maasolo amo gala, dilia Isilaleie gaamu sulubadelagi hamoi hamomolö difolalebe amoda, dofä made hamosa maademolömelë.

²⁴ Bëgëla aulo neebe ameada, ie olelelo neebe amoda dabiala aulo made. Amase, galabaia hamoi gadoi hamolasilo neebe ameada, ie dafidilo neebe amoda dabiala aulo made. ²⁵ Amaimo, bëgëla aulo neebe ameada, ie olelelo neebe amo gadoi namolö amoda dofea. Amase, galabaia hamoi gadoi hamolasilo neebe ameage, ie dafidilo neebe amo gadoi namolö amoge dofea. Ila mosö eedo neebe amoma ëi Belesabulula säsedä,* hile mosöa aligilo amolima ado nafadela sämolö amoda dofä baagila moholö gabula säi.

*Godebalämu bedämolö dialea
(Ulugu 12.2-7)*

²⁶ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Dilia dolö amolibalä bedämabio. Nelebo sulubadela dabela negei difolalebe amolida, ulufadigisa maademolömelë. Amase, nelebo sulubadela musügä negei difolalebe amolige, dawadigisa maademolömelë. ²⁷ Na gasimi sagaia nea säla iäsebewelida, dilia eso neësebea ami nea, säsebewe gadola bu eegala

* **10:14:** Udia dolö amolia, nilia asiala hamoi gabula helësëmäia, ie bëgëla aulo amolia amala olela hamomalola säi. Maga 6.11, Abosolo 13.51ge bimalo. * **10:25:** Belesabuluie ëi elöda, Saidani. Madiu 12.22-28 bimalo.

säha namialo. Geleä sädäwala säi amoda, dilia mosö daiowa nea, uuala säla iaha namialo.
²⁸ Gesamila made, domalomu baagomäia nufidelo nefolalebe amolibalä bedämabio. Gasoda, domalo gesamila helegela heli segea nafademolö neebe amobalämu bedämalo.
²⁹ Haea nelësa gigiso gadoi äudäda, bidi holöfalì doea afädë gadoia nelo madele. Amai gaso, dilile Diadoea amala made daiai galëda, haea amoligi afädë made baagomolömelë.
³⁰ Amase, dilile busagia busa hilì nebegoge, sulubadela nidesa maadei neagomelë.
³¹ Amaimo, haea gigiso gadoi sefolalebe amolida holöbö gidogolahilä, dilida abulümi hamoi nebego bedämabiola säi.

*Gelesoie neawela sämolöge, Gelesoma baagi imölöge
(Ulugu 12.8-9)*

³² Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Afädëa udia dolö sefolalebe amolile siigi nea, neda Gelesoie neawela säla ulufadigiseda, amase, nage nie Naado selesaia mosöa neebe amoie siigi, amo gadola wäla sämolömelë. ³³ Amaimo, afädëa udia dolö sefolalebe amolile sidaia, neda e sosogo mademelëla säседа, nage nie Naado selesaia mosöa neebe amoie sidaia, dolö amoge ne sosogo mademelëla sämolömelëla säi.

*Udia dolöea Yesu boba hamomolö
(Ulugu 12.51-53, 14.26-27)*

³⁴ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Diliada na sege sulubadelagi dalulo imölöie gaula misi gabula helësëmabio. Dalulo imölöie gaula misi made, nada nudulo helebe gaula misimelë. ³⁵ Na mogemolö misi amoda gomalä, malöea ie eedobaläge, idiwia ie emebaläge, amase, malö udiaea egoamebaläge.

³⁶ Dolöie ado niida, hile mosöa aligilo amoli namolömelë.

Maiga 7.6

³⁷ Afädëa ne boba hamoi amo holöbö gidogolahilä, ie eedole emele boba edefade hamoseda, eda ne sosogo namolö dofea mademelë. Amase, afädëa ne boba hamoi amo holöbö gidogolahilä, ie malö boba edefade hamoseda, eege ne sosogo namolöda dofea mademelë. ³⁸ Amase, afädëa hile i fügäi neala gaula, ne bögëla made maaseda, amoge ne sosogo namolöda dofea mademelë.* ³⁹ Afädëa hile namolö amo gaula fëdöla aligimolö helësësedä, ie namolö amo hogosa helemolömelë. Gaso, afädëa hile namolö amo ne helësëla fisiseda, ea ie namolö amo gaula namolömelëla säi.

*Udia dolöea Geleso sosogo ugila negeseda, bidi nimolö
(Maga 9.41)*

⁴⁰ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Afädëa dilima, nihiligila namolö mofiamola säседä, nege ebalä namolö misiëla sähagomelë. Amase, afädëa nema, haligila namolö misiëla säседä, ne fisiga welo amoge ebalä namolö misiëla sähagomelë. ⁴¹ Amaimo, afädëa goweda bea sälo gabula helësëlahilä, ea mosöa sigi aligiseda, eege, bea säloea bidi nease amo gadoimu nimolömelë. Amase, afädëa goweda dolö mala mogoi hamolo neebe gabula bealahilä, ea mosöa sigi aligiseda, eege, dolö mala mogoi hamolea bidi nease amo gadoimu nimolömelë. ⁴² Dolö afädëa nie bögëla aulo holöbö gidogo neebe amo, nie bögëla aulo gabula helësëlahilä, amogali gögì ödämu osala iaseda, na dilima dofä sähago, dolö amoda dofä bidi nimolömelëla sähagola säla i.

* **10:38:** Amo gaalu, Olomo iliada fii odoaeage, amase, memalä hamoi hamolasilo nefolalo amoliage nafade hamosegi nufulö galëda, iliada ili i fügäigimu baala negelo. Iliada dolö i fügäigi baala negemolö amohi, sege e baala negemolöia ami i fügäi amo gaula mosalalo. Yesuea i fügäi neala gaula aulola säi amoda ado besula sähalea, Udia dolö dofä e bögëla aulo neebe amoliada, baagomolömadi namolö gabula helësëmäia säi.

11

Ödägi gelo Yonea ie bēgēla aulo amoli Yesu neebee mosaloi (Ulugu 7.18-35)

¹ Yesuea ie bēgēla aulo giwilasi amolima sāla olelela wagalahilā, amila awāla, ilile gaamu difolalebe amoligi nawesa nea, udia dolō ilima ado mala sāla iadigi, sāla olelela digisa namolō asi.

² Yone e galabaia mosōa nea, Gelesoea hamoi hamosa neamelēla sāi amo nabalahlilā, Yonea ie bēgēla aulo amolima sähalea, Yesuma ado gomalā nabolō mosalola sāi. Amala sāsebegi, ili Yesu neebee awālahilā, ³ ema nabahalea, Afādē moholōmelēla sāi amoda dile, ma, nilia elō beaha namolōledula nabi. ⁴ Amala nabasebegi, Yesuea sāla obēgēsalea, Dili obēgēlahilā, ado nabi amoge, siia meli amoge, Yonema sāla imalo. Sähaleada, ⁵ Si golai nefolalo amolige, siia beaha maadela, emo nafadei sefolalo amolige, emesala nawela, amase, gudubu hamoi sefolalo amolige, wahisa maadela, gēhe gai sefolalo amolige, hā, nabaha maadela, baagoi difolalo amolige, nowelasisa maadela, amalahlilā, udia dolō busadāoi nefolalebe amolima Ado Mala Hedabi sāla iaha neebeeola sāmalo.* ⁶ Udia dolōea ne bealahilā, ilile asigi afādē negei amo made digasebe amoliada, obeāgisa neamelēlage sāla imolō mosalola sāla i.

⁷ Amala sāsebegi, dolō misi amoli awāse amo gaalu, Yesuea udia dolō gegecola nefolalo amolima Yoneie helēsēla sähalea, Sege nafadeia udia dolō aligilo made dibebe ami afiai amoda, dilia edo bimolō afiai. Dili afiai amoda giisi sedade foea fologosebe amo bimolō afiaile. ⁸ Amai made galēda, dili afiai amoda edo bimolō afiai. Dolōea fagulo hedabifalimu salugai neebe amo bimolō afiaile. Nabuō. Fagulo hedabifali amo gadoi salugalo amolida beaha aligilo ginia mosōa dilo neamelē. ⁹ Dili afiai amoda edo bimolō afiai. Bea sālo afādē neebe amo bimolō afiaile. Ä, amomelē. Amai galēda, na hā dilima sähago. Bea sālo ameada, bea sālo odoa baagila asi neamelē. ¹⁰ Ie helēsēla, gomalā dēdēla negei dialea.

Nabuō. Nie ado sāla ilo amo, die dafidila mosalamolōmelē. Di e baagia emesala nawemolōie, ea die idi fodolasimolōmelēla sāla dēdēla negei dialea. ¹¹ Na dilima dofā sähago. Udiaea neegela āgūi amoli sulubadelagida, afādē ödägi gelo Yone neebe amo gadoi maade, ilida holōbö gidogo. Amai gaso, dolō afādē Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebee ami holōbö gidogofali neebe ameada, Yone baagila asi neamelē. ¹² Ödägi gelo Yonea mi gāwila mala sāla iaha neloa amila maala, hā, walio wegida, odoaea Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebe amogi ilile geloia digaha nea, amase, dolō nefolalebe amolile geloia gausa nea.* ¹³ Amaimo, bea sālo sulubadela nefolalo amoliage, amase, Mosesea Ado sāla negei ameage, bea sāsāla maaha nelolahilā, Yone neebee ami besela galai. ¹⁴ Amaimo, dilia nabala asigi afādē negemolō galēda, Elaia moholōmelēla sāla dēdēla negei amoda, Yone e gabumelē. ¹⁵ Afādē gēhe galea galēda, hā nabolō dialea.

¹⁶ Udia dolō walio neebe weli ado abodo gadoima oodo beala sāmōlōdu. Ilida malēsāea magaia gaamugi salea, malēsā odoama uuala sāia gala sähalea,

¹⁷ Nilia dilile bāidama dūlasilebeda, dilia gosala made aligisio.

Amase, nilia obōla dilile bobasēi gē udālasilebege, amogige dilia bobasēla diila made nelomelēla

sālo amo gadoida ili nea. ¹⁸ Amaimo, Yone e maala neada, molō made naalage, wani ödäge made naala nebegi, ilia eda mugabe fedai neala sālomelē. ¹⁹ Amalahilā, Dolōie

* **11:5:** Godea Isilale udia dolō ugila negemolōie nelebo amo gadola hamomolōmelēla Aisaeaea bea sāla negei. Aisaea 35.1-7, 61.1-4 bimalo. * **11:12:** Damo gowegi dibe amoda Giligi adoea ulufala fādāla made sāi. Be, dolō odoaea helēsēsaleada, Yesuea sāi amoda sosogo odoa ilia Olomo ilibalā nudulahlilā fisigāmolō gabu. Nelebo amala hamose ameada, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebee amo nagadaia digamāia, Gode hi idi hamogimolō gabula helēsēi.

Malö amo maala neada, ea molöge wani ödäge naha nebegi, ilia sähalea, Dolö neebe goweada molöge badoia nulo, wani ödäge edefade nulo nea. Amaimo, e dagisi muni neloge, amase, mala nafade hamolo nefolalebe amolibaläge damelë hamola aligilo neebe gowe bimola sälomelë. Amalo gaso, Godeie asigi falagasei ulufadigisebe ameadada dofä dibe amo ulufadigimolömelëla säla i.

*Gaamu odoagi udia dolöea asigi afädë negela made nelo
(Ulugu 10.13-15)*

²⁰ Yesuea gaamu odoagi nea geloi melëlo made gadoi yafie hamoi gaso, udia dolö ami nefolalo amolia asigi besula made nelo. Amala hamosebegi, Yesuea ilima nemola sähalea, ²¹ Gaamu Golasini udia dolö dili, asigii gabu. Amase, Bedesaida udia dolö dilige, asigii gabu. Mida, dili nefolalebea ami geloi melëlo made gadoi hamoi amo gadola, gaamu Daia Saidonolemadi dafidi hamoi galebeda, ilia siiba asigi besula, nafade edefade hamoi amoie ulufala, hewai fagulo salugalahilä, nisibu uii filabio. ²² Amalabio gaso, na dilima säla iahago. Memelela gudimolö segeyo besela galasolo amo gala, Daia ilibaläge Saidono ilibaläge memelela gudimolö amo gadola made, dofä baagila awäla, dilibalä gelolafali memelela gudimolömelë. ²³ Amase, Gabaniama dilige, Godea dili gauia adogola selesaia mosöa fedamolöla helësësale. Ai, dilida heli segea nedala digamolömelë. Dili nefolalebea ami geloi melëlo made gadoi hamoi amo Sodomomi dafidi hamoi galebeda, Sodomomi gaamu amoda aso, walio diëgi amalabio. ²⁴ Amalabio gaso, na dilima säla iahago. Memelela gudimolö segeyo besela galasolo amo gala, Sodomomi ilibalä memelela gudimolö amo gadola made, dofä baagila awäla, dilibalä gelolafali memelela gudimolömelëla säla i.

*Yesuea dili ne neebee hele namolö mofiamola säi
(Ulugu 10.21-22)*

²⁵ Segeyo amo gala, Yesuea sähalea, Mudaiaiege, nagadaiaiege Dafidilo Geloi Naadoo, na die ei gauia adaha. Mida, asigi falagasei nefolalebe amolimage, nagadaia mala dawadigi nefolalebe amolimage, dia musügä negelahilä, oböla, malësä gadoi nefolalebe amolima nelebo amoli ulufala olei amogi. ²⁶ Ae, nie Naado. Dihä hamomolö helësëi amo gadola, amala hamoi gabumelë.

²⁷ Nie Naadoea nelebo sulubadela nema gausimelë. Afädëa Malö eda gowe neala dawadigi mademelë. Naadoea hïdomu dawadigi nea. Amase, afädëa Naado eda gowe neala dawadigi mademelë. Malö eamu hïdo dawadigi nea. Amase, Malöea ie Eedo olemolö helësësebe amolima olesegi, iliage e gowe gabula dawadigisa neamelë.

²⁸ Sulubadelaea nelebo yöi dibe amo baagi sëla gaula nefolalebela dili-e, ne neebee mofiamo. Mofiaseda, na diligali hele fimolö amo imolömelë. ²⁹ Sugua gaoea nelebo afädë gaula dusugamolöie muugia i damui negela begelo amo gadola, dilia nie ado hawala nema dawa nimalo. Mida, na dolö odoama hame negela, nihä nagadaialo mala hamolo. Ameadada, dili hele namolö beagolemolömelë. ³⁰ Amala hamomolö amoie mida, nie i damui negela begelo amoda häuai made, aabei dialea, amase, nelebo dihili neala gaumäia na imolö amoda yöi made, hageai dialeala säla i.

12

*Segeyo Sabadagi hamoi made hamolo amoie Yesuea ado säi
(Maga 2.23-28, Ulugu 6.1-5)*

¹ Holöbö ede made nelolahilä, segeyo Sabada gafegi Yesu e eladi gadoi ei widi sagai mogogi awäha nelo. Awäha nea, ie bëgëla aulo amoli sidëa baagosebegi, widi amoie gagä

amo faila nana awäha nelo.* ² Amala hamosebegi, Felesi dolö nefolalo amolia bealahilä ema sähalea, Segeyo Sabada gafegi made hamomalai amoda, die bögëla aulo golia hamosa neebe gowe bimola säi.* ³ Amala säsebegi, ea ilima säla obögësalea, Debidige, ie dolö odoa amolalia sidëa baagosalea, Debidia hamoi dödëla negei dibe amo dilia made meli neale. ⁴ Debididi e Godeie balai mosöa nogila digalahilä, beledi Godegali odala i dibe amo nealahilä, hi eege, ie dolö odoa amoliage mai. Amala hamoi amoda, mala säla negei ameada beledi amoda gobela ilo nefolalebe amoliamu nulo, odoaeada nulo made. ⁵ Amase, segeyo Sabadagi gobela ilo amolia Godeie mosöa ami nefolalea segeyo Sabadaie mala damusa aligilo gaso, ilia asiala made hamolo. Mosese nebegi Ado säla negei dibe amogi, dilia ado amo gadoi made meli neale. ⁶ Na dilima säla iahago. Nelebo afädë walio guwi dibe amoda Godeie mosö amo baagila asi neamelë. ⁷ Bebagi säla dödëla negei dibe amogi afädëda gowe.

Na nelebo nufudala imolö hamela made, bobasëla ugila negemolö amo hamesala säla dödëla negei dialea.

Hosea 6.6

Amaimo, ado amoie mi gowe gadoila helësëi galebeda, dilia udia dolöea asiala made hamoi nefolalebe amolima, dilia asiala hamoi gabumelëla made sälo aligilabiomelë. ⁸ Amoieda Dolöie Malö amo hi eda segeyo Sabada gafeie Dafidilo neala säla i.

*Segeyo Sabadagi Yesuea dolö afädëie naabo nafadei wahilasi
(Maga 3.1-6, Ulugu 6.6-11)*

⁹ Amila awälahilä, Yesu e ilile gedolo mosö afädë neebee ami nogila digai. ¹⁰ Mosö isogi ami dolö naabo nafadei afädë maala sulo. Dolö odoa nefolalo amolia Yesuma dia nafade hamoila sädelälahilä, ilia ema nabahalea, Segeyo Sabada gafegi neala wahilasimolöda dofeale, ma, dofea madelela nabi. ¹¹ Amala nabasebegi, Yesuea säla obögësalea, Diligi dolö afädëie sugua sibi afädë Sabada segeyo gafegi döögöigi digai diëda, sugua sibi eedoea made sogobala fisiga adamolöle. ¹² Sugua sibida holöbö gidogolahilä, dolöda dafidilo edefade neebe amo beasebele. Amai ameada, segeyo Sabadagi hedabi hamomolöda dofeala säi. ¹³ Amala sälahilä, ea dolö amoma sähalea, Die naabo mogodigimola säi. Dolö amea naabo mogodigia gasebegi, bu hedabola obögëlahilä, naabo näiada hedabi amo hi gadoi wäla hedaboi meli. ¹⁴ Amala hamosebegi, Felesi dolö amoli segea doadigila awälahilä, Yesu nufulö abilia hamomolödula didiäha dilo.*

Yesu eda Godeie hamoi hamolasilo nea

¹⁵ Yesuea ilia e nufulö didiäha dibe amo helësëlahilä, sege amo digila asi. Digila awäsebegi, udia dolö yafie nefolalo amolige e awäse amo gadola mofiassebegi, ea udia dolö oloi amoli sulubadela neala wahisa maadei. ¹⁶ Ea ilima sähalea, Neda gowe gabiola odoama säla imabiola säla iaha nelo. ¹⁷ Bea sälo Aisaeaea bea säla negei amo gausiala digamäia, ea amala hamoi.

¹⁸ Nie hamoi hamolasilo na memelei amo hä neebe gowemelë. Na ema boba hamolahilä, obeägisa neawe. Na nie Gesami ema namolö mosöla sämolömelë. Ea, na memele-molö amo gowe gadoi galeamelëla säla, udia dolö sege elö elölagi sefolalebe amoli sulubadelama säla iaha namolömelë.

* **12:1:** Segeyo Sabadada Yu udia dolö ilile hele aligilo segeyoge, amase, Godeie ei gauia adalo segeyoge dilo. Godea sege foi dibe amo sulubadela segeyo gafeiagi hamosa maadelahilä, segeyo gifalädalügi hi e hele sulo. Isilale udia dolö ilia amo gadola hamomäia, ea segeyo Sabada daiai. Segeyo Sabada Edolo niliada gafela sälo. Mi Gäwi 2.2-3ge, Sigi Obögëi 20.8-11ge bimalo. * **12:2:** Yu ilile Ado säla negei ameada, segeyo Sabada gafegi hamoi hamolo madela säla dofogala negei dilo. Hamoi amo gadoi hamomolöie Ado säla negei amea sähaleada, Bëi faila negelo amogi ilia made hamomolöla säla dofogai dilo. Sigi Obögëi 34.21 bimalo. Amala säla negei dilo amo Yesuie bögëla aulo amolia damui.

* **12:14:** Felesi dolö ilia helësësaleada, oloi wahisebeweda hamoi hamolo gadoila helësëi. Amahaleada, ea segeyo Sabadagi oloi made wahimäiala dofogai. Amogida, Felesi ilia ema habobalahilä, Yesu e nufulöie idi hogosa nelo amo. Ulugu 13.14ge, Yone 5.16-18ge bimalo.

- 19 Eada gëgësadialage, uualage made sãmolömelë. Amase, idiafage afädëa ea ado säse made nabulömelë.
- 20 Eada fise dagabomolöie wãbëala digasebe amoge ea made dagabomolömelë. Eada gele wai uliligi neebe amoda made usila digimolömelë. Hamoi hamola mogola hamomolö amo baagila mosäia, eada mogola hahamogisamu namolömelë.
- 21 Ìe ëi helësëlahilä, udia dolö fii elö elöla nefolalebe amolia sisiläfüla beaha nefolamolömelëla
säla dëdëla negei dialea. *Aisaea 42.1-4*

*Iia sähalea, Yesuea Belesabulubalä nea hamosa neala säi
(Maga 3.20-30, Ulugu 11.14-23, 12.10)*

22 Segeyo amo gala odoaea dolö afädëma mugabe fedalahilä, si nafadela ado adomolö uli nelo amo, Yesu nebea sigi misi. Sigi maasebegi, Yesuea dolö amo wahilasila, hä, ado maade amea siia beala ado adoi. 23 Amasebegi, udia dolö yafie gegedoi nefolalo amoli fudugilahilä sähalea, Wae! Egoweda Debidüie malöledula säi.*

24 Amala säi amo nabalahlilä, Felesi dolö nefolalo amolia sähalea, Dolö goea mugabe fedai nesila digisebegoda, mugabeie dafidilo nea Belesabuluea geloi i ameamu nesisebela säi. 25 Amala helësësebe amo Yesuea bealahilä ilima sähalea, Gädili afädëa hilimu moge mogela nuduseda, amoda nafademolömelë. Amo gadolamu, gaamu afädëge mosö afädëge hilimu moge mogela nuduseda, amoleda made namolömelë. 26 Amaimo, Saidania Saidani nesila digilo galebeda, hibalä moge mogela aligilabio. Amala aligiseda, ea beaha maadela sigi neebe amo abeahäla namolödu. 27 Na Belesabuluie geloiia mugabe fedai nesila digilo galëda, dilibalä aligilo nefolalebe amolia nowëie geloiia nesila digilo. Amai galëda, dilibalä aligilo nefolalebe amoliada dilile gudi mogelo namolömelë. 28 Gasoda, na Godeie Gesamiie geloiia mugabe fedai nesila digisa galëda, Godea Beaha Maadela Sigi Neebe amo hä dili nebea besela galai dialeamelë.

29 Amase elöda, afädëa dolö geloiie nelegei fa nimolö helësëseda, dolö geloi neebe amodale dafidi made nafodola negesiseda, dolö amoie mosöa digala, ie nelegei dibe amoligi abeahäla fa nimolödu. Dafidi amala nafodola negesilahilä, hobeala ie mosöa nelegei difolalebe amo fa neaha maademolöi bimolömelë.

30 Afädë e nebalä made nea galëda, hi nebalä ado nii nea. Amase, afädëa nebalä made gedolasiseda, ea dusula afiaha maademäia nesila digisamelë. 31 Amaimo, na dilima säla iahago. Udia dolöea nafade hamoi amoge, gagadei amoge, sulubadela hëla fisimolömelë. Amai gasoda, afädëa Gesami gagadeseda, amoda made hëla fisimolömelë. 32 Afädëa Dolöie Malö e ado nafadela gagadela säsedä, amo hëla fisimolömelë. Gasoda, afädëa Eleloi Gesami e gagadela säsedä, amo walioge, hobealage made hëla fisimolömelëla säi.

*Iia gägä negelo
(Ulugu 6.43-45)*

33 Aso, Yesuea säi amo, uda negela made, sähamu neamu sähalea, Dilia i afädë hedabi neebela helësëseda, ie gägäge hedabila helësëmalo. Be, dilia i afädë nafade neebela helësëseda, ie gägäge nafadela helësëmalo. I afädëa gägä negesebe amo bealahilä, i gowe gadoi neebela helësëlomelë. 34 Dilida baagolo nubaie malö nebego. Dihili dili nafade nea, ado hedabida abilia sãmolö gabu. Iso asigigi nobala adugasebe amo gadoi nafi idigila säla ulufadigilo. 35 Afädë hedabi neebe ameada hile iso asigigila hedabi dibe amo gadoi ulufadigilo nea. Amase, afädë nafade neebe ameage hile iso asigigila nafade dibe amo gadoi ulufadigilo nea. 36 Na dilima sähago. Memelela gudimolö segeyo besela galasolo amo gala, udia dolöea ado memalä galone made säi amoda, mi edoie säila säla obëgëmolömelë. 37 Mida, dihi ado säi ameamu, dihi mogoi neala sãmolömelë. Amase, dihi ado säi ameamu, dihi asiala hamoila sãmolömelëla Yesuea säi.

* 12:23: Madiu 9.27 bimalo.

*Dolöea hamomolöi made gadoi afädë hamomola säi
(Maga 8.11-12, Ulugu 11.29-32)*

³⁸ Amala säsebegi, mala dawadigi odoa nefolalo amoliage, Felesi dolö odoa nefolalo amoliage Yesuma sähalea, Säla Olelelo-o, dia dolöea hamomolöi made gadoi afädë nilia melëdelä hamomola säi. ³⁹ Amala säsebegi, Yesuea säla obëgësalea, Udia dolö walio nefolalebe welia nafademu hamosa nea, udiaea dolö fisilo amo gadola Godeie mala fisilo amolia, dolöea hamomolöi made gadoi afädë hamomola sälo. Amalo gaso, dolöea hamomolöi made gadoi afädë bea sälo Yonama hamoi amomu ilima olemolömelë. ⁴⁰ Yona e seme edefade afädëie isogi segeyo ohodoa gasi ohodoala dilo amo gadola, amase, Dolöie Malö amoge segeyo ohodoa gasi ohodoala naga hawa diamolömelë.* ⁴¹ Memelela gudimolö segeyo besela galasolo amo gala, Niniba udia dolöea walio udia dolö nefolalebe welibalä nowela aligilahilä, ilima dofea made hamoimelëla sämolömelë. Mida, ilia Yonaea Godeie ado mala säla i amo nabalahlilä, asigi besusa maadei amea. Amaimo, walio gui nebego eda Yona nelo amo gadoi made, baagila asi neamelë. ⁴² Memelela gudisolo amo gala, gädili Siba udia dolö beaha aligilo gini udia amea nowela aligilahilä, walio nefolalebe welibalä, dofea made hamoimelëla sämolömelë. Mida, udia amea Solomono asigi falagasei neebe amoie ado nabulöie, wagadi made hile segeala naba misimelë. Gaso, nabuö. Afädë walio gui nebego eda, Solomono nelo amo gadoi made, baagila asi neamelëla säi.

*Mugabe afädë bu obëgëi
(Ulugu 11.24-26)*

⁴³ Yesuea aso, sähamu neamu sähalea, Dolö afädëma mugabe fedai amo doadigila awäседа, mugabe amo sege falaia awälahlilä, e hele fimolöie sege hogosa nea, afädë made beagolelomele. ⁴⁴ Made beagolelahilä, hïdomu sähalea, Mosö dïgila misia ami obëgëmolöla sälomelë. Awäla mosöa besela galala beahamelële, mosö badumu, gëgelë doala, nelebo sulubadela hedabola negesi diëgi beagolelomele. ⁴⁵ Bea negesiä, bu doadigila awälahlilä, hi eda holöbö hedabilahlilä, mugabe gifalädalïa nafadefalï nafade nefolalo amoli ea sigi obëgëla ebalä awäla nogila digalahilä, mosö amogi aligilo. Amaimo, dolö amo dafidi nafade nelo amo baagila, hobealada nafadeifalï aligilomele.

Walio udia dolö nafademu hamosa nefolalebe gowe ilimage amo gadoi wäla hamomolömelëla säi.

*Yesuie eme edoolalida nowë
(Maga 3.31-35, Ulugu 8.19-21)*

⁴⁶ Yesuea udia dolö gegedoi nefolalo amolima adosa nebegimu, ie eme edoolali segea nea, ebalä ado adomolöie maala nefolalo. ⁴⁷ Amala nefolalebegi, afädëa ema sähalea, Die dieme didoola ilia dibalä ado adomolöie segea godogoi misi nefolalebela säi.* ⁴⁸ Amala säsebegi, Yesuea dolö amoma säla obëgësalea, Nie nemeda abodo, nie nedoolalida nowë gabula säi. ⁴⁹ Amala sälahilä, ea ie bëgëla aulo amolima naabo sögödigila sähalea, Nie neme nedoolalida nefolalebe gowe ilimelë. ⁵⁰ Mida, udia dolöea nie Naado selesaia mosöa neebe amea hamese amo gadola hamosa nefolalebe amolida nie nedooge, nie nalifige, nie nemege, amoli nefolaleamelëla säi.

13

*Yesuea ado besula, molö gägä fëfëila säi
(Maga 4.1-9, Ulugu 8.4-8)*

* **12:40:** Yona 1.17 bimalo. * **12:47:** Dawadigi dolö odoaea helësësaleada, damo goweda Madiu hi dëdëi made, goda hobeala dolö elöea ado Maga 3.32gi amoge, Ulugu 8.20gige dibe amolebalä gaalumäiaie dëdëila helësëi.

¹ Segeyo amo galamu, Yesu e mumusogila segea doadigila fedalahilä, oeabo edefade dibe amoie agesua sulo. ² Sebegi, udia dolö yafie mafula gegeдохilä, e sebe amo nogöla amalei. Nogöla amalelebe, eda ödä dudaia fila fedala sulo. Sebegi, udia dolö gegeдохi amolida oeabo agesua nefolalo. ³ Yesu e amala salea, ea ado besula mala yafie säla iahalea, Dolö afädëa gägä sagaido fëfëla aliligi asimelë.* ⁴ Fëfëla aliligi awäha nebegi, gägä odoa amo idiafa daala negei dibegi, haea maalahilä neala naha maadei. ⁵ Gägä odoa amo igidaia naga abelëi dibe daala negelahilä, fodolofali duulu fedala bäui ⁶ gaso, eso neëla galasebegi, difi moholö ulisalea, bausosa maadei. ⁷ Amase, gägä odoa amo ëfë äyo gägäi neeëa daala negesebegi, ëfë äyo gägäi amo baulahilä, widi duulu fedasebe amo dabiala yau hai nelo. ⁸ Gägä odoa naga hedabi dibe ami daala negei amo baulahilä gägä negeimelë. Odoaea hädali afädë negei. Odoaea nabülasi gafeia negei. Amase, odoaea nabülasi ohodoa negeimelë.

⁹ Afädë gëhe galea galëda, hä nabolö dialeala säi.

*Yesuea edo helësëla ado besula sämolö mi dibegi säi
(Maga 4.10-12, Ulugu 8.9-10)*

¹⁰ Amala säsebegi, Yesuie bëgëla aulo amolia e sebea maalahilä nabahalea, Dia udia dolöma ado besulamu säla iaha nebegoda, edoie amahala nabi. ¹¹ Amala nabasebegi, Yesuea säla obëgësalea, Mida, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebe amoie helësëmolöda, dafidida, odoa ulufadigi made, musügä negei dilo amo, odoa ilima made i. Dilima imelë. ¹² Amoieda, afädëa nelebo afädë gaula neeëa amomada, odoa baala iasegi, yafie gaula namolömelë. Amase, afädëa nelebo afädë made gaula neeëa amomada, holöfalimelë gaula neeëa amoda haila nimolömelë. ¹³ Na odoa ilima ado besula säla ilo amoie mida, ilia beaha gaso, made bease amoiege, nabaha gaso, made nabala helësëse amoiege amala sälo. ¹⁴ Amaimo, Aisaeaea bea säla negei ilima gausiala digasebe amoda gowe. Dilia nabhamu nea gasoda, fädäla made helësëmolömelë. Dilia beahamu nea gasoda, galone gowe gabula made beagolemömelë.

¹⁵ Amoie mida, udia dolö amolile asigi dofogai nea. Ili gëhe gai gadoia hedabola made nabelo nea. Ilile siige dofogai nea. Ili siia beala, gëhea nabala, asigia helësëla besusa galebeda, amoda na ili wahilasilabiola

säla dëdëla negei dialea.

Aisaea 6.9-10

¹⁶ Amai gaso, dilia obeägisa nea. Mida, dilile siia beala, amase, gëheage hä naba-hagomelë. ¹⁷ Amai na dilima dofä sähago. Siiba bea sälo yafieage, amase, asigi mogoi nefolalo yafieage, dilia beasego gadola wäla edefademalä bimolö helësëlahilä gaso, made meli nefolalo. Dilia nabasego gadola wäla edefademalä nabolö helësëlahilä gaso, made nabi nefolalola säi.

*Ado besula säi amoie mi fädäla säi
(Maga 4.13-20, Ulugu 8.11-15)*

¹⁸ Yesuea amo sälahilä sähalea, Amai galëda, gägä fëfëlo amoie ado besula säi amo nabuö.

¹⁹ Beaha Maadela Sigi Neebe amoie ado mala afädëa nabala fädäla made helësësedä, mugabe busa nafadefali maalahilä, ado mala ie asigigi fëfëi amo fedela neala gaula aulomelë. Eda molö gägä idiafa daala negei amo gadoi nea. ²⁰ Molö gägä igidaia naga abelëi dibe daala negei amo gadoida, afädëa ado mala nabala aabela obeägila neala gaulomelë. ²¹ Amalahilä gaso, e difi made awäla sedade made aligilomelë. Ea ado mala neala gaui amoie yöi beasege, amase, odoaea e neala sëlasisege, ea fodolofali dögila aulomelë. ²² Molö gägä äyo gägäi ëfë neeëa daala negei amo gadoida, afädëa ado nabaha nea gaso, nagadaia namolö amo säosäla helësëmolöge, nelegei yafie dibe amo asigia

* **13:3:** Madiugi Yesuea ado sedadela bia säi dëdëi amo gadola, osoda dëdëida go. Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebe amoie mala sähaleada, ado besulamu malei säha nelo. Ado amoda 13.3-52 amogi dialea.

negesa maademolöge, amea ea ado mala nabi amo dabiala yau hahalea, gägä made negelo nea. ²³ Molö gägä naga hedabi dibe daala negei amo gadoida, afädëa ado mala nabala helësëlomelë. Ea gägä hedabola negelomelë, hädali afädëge, nabülasi gafeiage, amase, nabülasi ohodoage negela digisa aligilo neala säi.

Ado besula giisi nafade afädëie säi

²⁴ Yesuea udia dolöma aso, ado besula elö sähalea, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebea amida gowe gadoi dialea. Dolö afädëa hile sagaia eladi gadoi ëi widië gägä hedabi amo fëfëla sadia gogoi. ²⁵ Amala hamoi gaso, ili sulubadela adi elaboi difolalebegi, ie ado nii dolö maalahilä, widi gägä sadia gogoi dibe ami gägä nafade widi gadoi sadia gogola negesila moholöi asi. ²⁶ Widi baulahilä, gägä negesebe amo gaalu, giisi nafade widi gadoi amoge gedola bäui neebe meli. ²⁷ Sagai eedoie hamoi hamolasilo amolia e neebea awälahilä, ema säla iahalea, Dafidilo, dia sagaia widi gägä hedabimu hadia gogoi walebelei gaso, giisi nafade bäui neebe amoda abododila maala bäui neadu. ²⁸ Amala säsebegi, ea säla obëgësalea, Goda ado nii afädëa sagai gabula säi. Amala säsebegi, hamoi hamolasilo amolia ema nabahalea, Nilia awälahilä giisi nafade amoli besela digidulela nabi. ²⁹ Amala nabasebegi, ea säla obëgësalea, Ai. Giisi nafade amo walio besela digisegi, widi hi ela beselaloea. ³⁰ Faimolö fu besela galamäia, helegela amala gechedola fedamäia amilasimalo. Amala fisigisilahilä, hobeala faimolö dolö amolima sähalea, Giisi nafade amoli dafidi beselala, gobemolöie dobosa maadelahilä, hobeala widi hi e damula gechedola negelahilä, nie molö negelo mosöa ami negemalola sämolömelëla säila säi.

Ado besula masada gägäiege yidiëge säi
(Maga 4.30-32, Ulugu 13.18-21)

³¹ Yesuea udia dolöma ado besula elö sähalea, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebea amida gowe gadoi dialea. Dolö afädëa masada gägä gaula awälahilä, hi sagaia sagai. ³² Gägä amoda holöfalifalimelë. Bäuseda, dägöala hawa hëhela odoa sagai dibe amo gadoi made, amoda i gadoi baulomelë. Bäula fedaha nelolahilä, edefade neëda, haea sefolalebe amoli mafula adomo amogi gilifa hamola dilomelëla säi.

³³ Yesuea ilima aso, ado besula elö sähalea, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebea amida gowe gadoi dialea. Udiaea balawa edefade falodaia besigala salala, amo edelasilo ëi yidi amo gegoala naaboseda, balawa sulubadela edela bolela fedalola säi.

Ado besulamu säla i
(Maga 4.33-34)

³⁴ Yesuea udia dolö gechedoi nefolalo amolima ado säi amo sulubadela, memalä made sälahilä, ado besulamu säla i. ³⁵ Ea amala hamoi amoie, bea säloea bea säla negei amo gausiala digai.

Na nafi dagala ado besula säla imolömelë. Sege föi dibe sulubadela mi gawila hamoia amila musügä negei difolalo amoligi säla imolömelëla säla dëdëla negei dialea. *Gë Udälo 78.2*

Giisi nafadeie ado besula säi amoie mi fädäla säi

³⁶ Yesuea ado mala sälahilä, udia dolö gechedoia amila mosöa awäla sebegi, ie bëgëla aulo amoli maalahilä sähalea, Giisi nafade sagai dibeie ado besula säi amoie mi säla imola säi.

³⁷ Amala säsebegi, Yesuea säla obëgësalea, Dolöea gägä hedabi fëfëla sadia gogola aliligi asi amoda, Dolöie Malö amo neamelë. ³⁸ Sagai amoda, naga föi dibe amomelë. Gägä hedabi amoda, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebe amoie malö nefolalebe amomelë. Amase, gägä nafade amoda, mugabe busa nafadefalïe udia dolö nefolalebe amomelë. ³⁹ Ado niaa gägä nafade fëfëla sadia gogoi amoda, mugabe busa neamelë. Molö amo faimolö fuda, segeyo aligila wagamolö amomelë. Molö amo faila negemolöie hamoi

hamolo amolida, selesaia fiimelë. ⁴⁰ Giisi nafade amo beselala dobola nulogi gobelo amo gadola, segeyo aligila wagasolo amo galada, amo gadola wäla hamomolömelë. ⁴¹ Amala hamomolö amoda, Dolöie Malö amea ie Beaha Maadela Sigi Neebea amila nelebo sulubadela udia dolö neala nafade hamolasila digalasilo amoge, udia dolöea mala nafade hamolo nefolalebe amoli sulubadelage gegeedolasimolö mosäia, ie selesaia fii amoli fisiga gamolömelë. ⁴² Amala hamolahilä, ilia udia dolö amoli nulo edefade wisebea ami sogobala sadia idogomolömelë. Amida, ili diisalea bese ali nalëgësa namolömelë. ⁴³ Amala hamosegi, Godeie udia dolö amolida Eedoea Beaha Maadela Sigi Neebea ami nea, ilida eso nee yo gadoi nefolamolömelë.

Afädë gëhe galea galëda, hä nabalö dialeala säi.

Ado besula muni nagagi musügä negeie säi

⁴⁴ Yesuea sähalea, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebea amida gowe gadoi dialea. Muni musügä negelo amo gadola sagai afädëgi musügä negei dilo. Amala dibegi, dolö afädëa beagolei. Beagolelahilä, bu gesusilahilä awäla, e hïdo elöla obeägila, nelebo hï gaui amoli sulubadela bidi nelea awäha nelolahilä, sagai amo bidia niimelë.

Ado besula bage isogi momado hedabi helebe näia gadoie säi

⁴⁵ Amase elöda, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebea amida gowe gadoi dialea. Bidi nelo dolö afädëa bageie isogi momadoi hedabi amo gadoi helebe näia dibe amo nimolöie hogosamu aligilomelë. ⁴⁶ Amala hogosolo amo gala, ea helebe näia afädë hedabi hïdo elöi aye negei amo beagolelahilä, ea nelebo hï gaui amoli sulubadela bidi nelea awäha nelolahilä, helebe näia amo bidia niimelëla säi.

Ado besula selëgëie ado säi

⁴⁷ Yesuea aso, sähalea, Amase elöda, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebea amida gowe gadoi dialea. Dolö odoaea selëgë oeoabo dibeami digisebegi, seme yafie elö elöla digaimelë. ⁴⁸ Selëgë digi amogi nobasebegi, selëgë digilo dolö amolia agesua deala gaula fedala negesila salea, seme hedabi amolida falodaia negesalea, nafade amolida sadia gaimelë. ⁴⁹ Segeyo aligila wagasolo amo gala, amo gadola wäla hamomolömelë. Selesaia fii nefolalebe amoli maala, Godeie udia dolö amoli amilasilahilä, nafade hamolo amoli neala nafolala gegeedolasimolömelë. ⁵⁰ Amala hamolahilä, udia dolö nafade hamolo amoli nulo edefade wisebea ami sogobala sadia idogomolömelë. Amida, ili diisalea bese ali nalëgësa namolömelëla säi.

⁵¹ Yesuea ie bëgëla aulo amolima nabahalea, Dilia na ado säi amoli sulubadela helësëi nefolalealela nabi. Amala nabasebegi, ilia ema, Äla säla obëgëi.

⁵² Amala säsebegi, Yesuea ilima sähalea, Amai galëda, mala dawadigi sulubadela Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebe amoie dawadigila bëgëlo nefolalebe amolida, mosö eedoea hï nelegei musügä negelo mosöala nelebo gähe hädamade negeile, siiba negeile helegela gaula segea doadigila aulo amo gadoida amoli neala säi.

*Nasalese udia dolöea Yesu hamei made nelo
(Maga 6.1-6, Ulugu 4.16-30)*

⁵³ Yesuea ado amoli besula säha maadelahilä, amila digila awäla ⁵⁴ hï e ëdëia gaamugi ami obëgëi. Amala obëgëlahilä, ea ilile gedolo mosöa ami ilima mala säla olelesebegi, ilia asigigi fudugisa sefolalo. Ili sähalea, Dolö gowea dawa weda, abidi niidu. Geloi melëlo made gadoi hamola nowesebeweda, abidi galudu. ⁵⁵ Eda mosö olelo amoie malö madele. Emeie ëida Meli, amase, ie edooda Yamese, Yosebe, Saimono, Yudasafulo madele. ⁵⁶ Amase, ie elefila ili sulubadelada, nilibalä sefolalebe gowe madele. Ea nelebo amolida gelola abidi dibegi niidula säi. ⁵⁷ Ili amala säla, ema bimolö habobalahilä, hamei made nelo. Amasebegi gaso, Yesuea ilima sähalea, Bea sälo neebe amoda hile

segeafalige, hile sosogofaligige, ei maade neala säi. ⁵⁸ Sege amogi fii amolia asigi afädë made negesebegi, ea ami geloi melëlo made gadoi yafie made hamola nelo.

14

Ödägi gelo Yone baagoi

(Maga 6.14-29, Ulugu 3.19-20, 9.7-9)

¹ Amo galada, Galili udia dolö beaha aligilo Heledo eada nelebo Yesuea hamosa neala säi amo nabi.* ² Nabalahlilä, ea ie hamoi hamolasilo nefolalo amolima sähalea, Goda ödägi gelo Yone gabugo. E bauia amila nowela galai ameada, ea geloi melëlo made gadoi hamomolöie geloi gaula nebegola säi.

³⁻⁴ Dafidi Heledoea edoo Filibiie udia Helodiasa fedela nii. Amala fedela nii amogi, ödägi gelo Yonea Heledoma dia didooie udia asiala fedela niimelëla säha nelo. Amala säha nelo amogi, Heledoea Yone galabaia mosöa nafodola negei. ⁵ Amala säha nelo amogi, Heledoea Yone nifulö helësëi gaso, udia dolöbalä bedäi. Mida, ilia Yone eda bea sälo neala helësëlo amogi.

⁶ Amala hamolahilä, Heledo e ägüla misi segeyo amo besela galasebegi, Helodiasaie idiwi amea udia dolö gegedoi sefolalebe mogogi ami nea sigoi. Sigosebe amo beala Heledoea edefademalä obeägilahlilä, ⁷ udia malö amoma migalä diigila ado gelola sähalea, Dia imola säse amo gadoida imolömelëla säla i. ⁸ Amala sälebe, ie emea gomalä sämalola säsebegi, idiwi amea sähalea, Walio gogi wäla ödägi gelo Yoneie busa damula falodaia negela imola säla i. ⁹ Amala säla iasebegi, gini e asigia yöia idogolahilä gaso, ea migalä diigila ado gelola säla i amoge, udia dolö ebalä gegedola molö naha sefolalebe amolige helësëla, ea udia malö amea säi amo gadola odoama hamomalai. ¹⁰ Amala hamomalalahilä, odoa ili galabaia mosöa fisiga gasebegi, ami Yoneie muugi damui. ¹¹ Damula falodaia gaula maalahilä, udia malö amo hïma iasebegi, ea emema imolö gaula asi.* ¹² Amala hamosebegi, Yoneie bögëla aulo nefolalo amolia maala, ie domalo gaula awäla bausilahilä, ilia Yesuma sämolö asi.

Dolö dausini biae molö mai

(Maga 6.30-44, Ulugu 9.10-17, Yone 6.1-14)

¹³ Yesuea amala säi amo nabalahlilä, sege e nelo amo digila, e dudaia fila sege dolö afädë maadeia ami hïdo asi. Amala asibua, udia dolö nefolalo amolia Yesu hä asimelëla säi amo nabalahlilä, ilile gaamu amoli digila, Yesu asi amo bögëla nagadabodo afiai. ¹⁴ Yesu e ödä dudaiala agesua daala aligilahilä beahamelebe, udia dolö yafie nefolalebe amo bealahilä, ili bobasëla, ilile oloi difolalo amoli wahilasisa nelo.

¹⁵ Segeyo amo gala deadisebegi, ie bögëla aulo amoli Yesu neebee maalahilä ema sähalea, Hä deadifalä gabu. Nilida sege molö maadeia neebe amo udia dolö nefolalebe gowe ili dusula awälahlilä, molö bidia nimolöie sege holöfalä ga made dibebe ami hogola aliligi afiamalamola säi. ¹⁶ Amala säsebegi, Yesuea ilima säla obögësalea, Ai. Iliada moholöi made gabu. Ili molö muäia dihili imalola säi. ¹⁷ Amala säsebegi, ilia ema säla obögësalea, Niliada beledi bia, seme äudäla amomu wi galeala säi.* ¹⁸ Amala säsebegi, Yesuea sähalea, Amo ne neebeawi gaula misiëla säi. ¹⁹ Gaula maasebegi, ea udia dolö nefolalo amoli giisidaia figimalolahilä, beledi bia amola seme äudä amola gaula mudaia sida adogola nea, Godema nesegei. Nesegealahilä, ea beledi dagabodasila, ie bögëla aulo amolima iasebegi, ilia udia dolö sefolalo amoligali sogoi. ²⁰ Amala sogoi amo, ili sefolalo amoli sulubadela dofea nahalea, odoa fea digai amo bögëla aulo amolia gegedola, adu giwilasi

* **14:1:** Heledoie ei elöda Ädibasa, eada Galili sege beaha nelo. Eda Gini Heledoie malö, Melia Yesu neegela ägüi amo gaalu nelo amo. Madiu 2 bimalo. * **14:11:** Yone busa damula falodaia gaula misialola säi amoie mida, Helodiasaea helësësaleada, Yone dofä nufi gabula helësëmolöie amala säi. * **14:17:** Yu iliada beledi amoli hamosaleada bobogalada hamolo made. Beledi biala säi amoda dolö äudäeamu molöi gadoi.

salala nobala negei. ²¹ Molö mai amoli, udia malöla nidela made, dolömuda dausini bia gadoia mai.

*Yesu e ödädabodo asi
(Maga 6.45-52, Yone 6.16-21)*

²² Amalahilä, fodolofali Yesuea udia dolö nefolalo amoli dusula afiamalola sämolölahilä, ie bögëla aulo amolima sähalea, Dilidale dudaia fila, ödä dögëla alogodi afiamalola säi. ²³ Amalahilä, ea udia dolö amolima dusula hä afiamalolahilä, e Godema adomolöie hido segebidaia ami fedai. Hä, gagasila digase amo gaalu, Yesu e hidofali nelo. ²⁴ Amala neebe amo gaalu, du amo asi mia made awäha nebegi, fo du awäse busamadila gelola maalahilä, ödä aidagusebe amea du amo besu besui. ²⁵ Amala hamosebegi, sege yomolö amo gaalu, Yesu e ie bögëla aulo awäha dibeami ödädabodo misi. ²⁶ Ila e ödädabodo maasebe amo bealahilä, edefademalä fudugila emo gisisëla bedäi. Ila fudugila sähalea, Wae! Gosogoda mugabe gabula sälahilä, ili bedäla üala dodogöi. ²⁷ Amala üala dodogösebegi, Yesuea fodolofali ilima sähalea, Bedämabio. Asigi gelomalo. Weda nemelëla säi. ²⁸ Amala säsebegi, Fidaea sähalea, Dafidilo-o, di galëda, di neebea gui ne ödädabodo misiëla sämola säi. ²⁹ Amala säsebegi, ea misiëla säi. Misiëla säsebegi, Fida e dudaia amila ödädabodo Yesu neebea ami moholö asi. ³⁰ Amala asi gaso, fo gelola guula maasebe amo beala fudugila bedälebe, ödägi besela digala usabodelä hamosebegi, Fida hi uuahalea, Dafidilo Geloi-e, ne nabelela nimola säi. ³¹ Amala säsebegi, Yesuea fodolofali naabo mogodigia gala nabelela nea sähalea, Asigi afädë holöfali negei-e, abilideläie asigi äudä negeila nabi. ³² Amalahilä, ele dudaia fia adogoi amole fo guula maaha nelo amo boogelei. ³³ Amasebegi, ie bögëla aulo dudaia sefolalo amolia Yesuie ei gauia adalahilä sähalea, Dida dofä Godeie malö nebegola säi.

*Yesuea Genesaledi ami oloi difolalo wahi
(Maga 6.53-56)*

³⁴ Amala hamolahilä, ili oeabo edefade amoie agesua dögëla aligilahilä awäla, sege ei Genesaledi ami besela galai. ³⁵ Besela galasebegi, udia dolö nefolalo amolia e bealahilä, Yesu gabula helësëi. Amala helësëlahilä, sege ga made difolalo amoli sulubadelama säla sogosebegi, oloi difolalo amoli sulubadela Yesu neebea ami sigi maaha maadei. ³⁶ Sigi maalahilä, ilia ema gelola sähalea, Oloi difolalebe gowe ilia die fagulo bidigimu diigimäiamelëla säi. Amo gadola, Yesuie fagulogi diigi amoli sulubadela hä, wahisa maadei.

15

*Godeie Ado säla negei dibe amea mäu ilia aiyalo mala dilo amo baagila asi dialea
(Maga 7.1-13)*

¹ Amala hamosebegi, Felesi dolö odoa nefolalo amolige, mala dawadigi odoa nefolalo amolige, Yalusalemela Yesu neebea maala, ilia ema nabahalea, ² Die bögëla aulo amoliada nilile mäu ilia siiba aiyalo mala negei amo damula, naabo nigime hëla made molö nulo amoda mi edoie la nabi.* ³ Amala nabasebegi, Yesuea ilima säla obögësalea, Dilia dilile siiba aiyalo mala negei amo helësëla, Godea hamomalai amo damulo amoda mi edoie. ⁴ Godea sähalea, Die diado diemele hedabola helësëla, elele ado nabalahlä hamomalola säi dialea. Amase elöda, afädëa eedole emele gadiaboseda, baagomäia nufulö dialeala säla negei dialea. ⁵ Amai gasoda, dihili sähalea, Afädëa hile nelegei amogi, eedole emele ugila negemolö nea sähalea, Nelebo goweda Godegali odala i dialeala säse, ⁶ ea eedo hedabola helësëla made, ugila made negemalola sälo. Dilia mala go

* **15:2:** Bögëla aulo amolile naabo nigime baai molö nasebegi made. Yu ilia nelebo afädë Godeie siigi nigime baai gauiledula helësëlahilä, hili ili Godeie siigi nigime baaloeala bedälo. Amala helësëlahilä, hili aiyalo mala säla negei amo gadola, Godeie siigi nigime baai made namiäia, ilia dafidi naabo nigime hëlahilä, hobeala molö nulo.

hamose goeada, dilile siiba aiyalo mala negei amo helësëlahilä, Godeïe mala säla negei amoda memalä gadoi hamola fisilo gabu. ⁷ Asigi fea negelo dili, bea sälo Aisaeaea dilile hedabola bea sähalea,

⁸ Udia dolö amolia nema asigi wagadi made ga negesilahilä, adoeamu nie ëi gauia adalo nea.

⁹ Ilia olelesaleada, dolöfäea mala säla negei amomu olelelo nea. Amaimo, ilia nie ëi memalä gauia adalo nebegola bea säla dëdëla negei dialeala Yesuea säla i. *Aisaea 29.13*

*Udia dolö Godeïe siigi nigime baaloïe säi
(Maga 7.14-23)*

¹⁰ Yesuea udia dolö mofiamalolahilä, ea ilima sähalea, Dilia nabala hedabola helësëmalo. ¹¹ Nelebo nafiadi digasebe ameadä, udia dolö Godeïe siigi nigime baalo made. Nelebo isogi dilo nafiadila segea doadigila awäse ameadä, udia dolö Godeïe siigi nigime baalomelëla säi.

¹² Hobeala ïe bëgëla aulo amolia Yesu neebee maalahilä sähalea, Dia ado amo nabal-ahilä, Felesi dolö nefolalo amolile iso asigigi gäwisalea sësebe amoda dihï melïlela säi.

¹³ Amala säsebegi, Yesuea säla obëgësalea, Nelebo sulubadela nie Naado selesaia mosöa neebee amea made sagai amoda soomo aala digisa maademolömelë. ¹⁴ Felesi dolö ilida gamelä, helësëmabu. Hili ili si golai nea, dolö odoä nefolalebe amoli naabogi gaula sigi aulo nebego. Si golai elöea si golai elö amo naabogi gaula sigi awäha neëgida, helegela balagula dögöigi digalomelëla säi.

¹⁵ Amala säsebegi, Fidaea säla obëgësalea, Ado besula säi amoïe mi nilïma awala säla ïmola säi. ¹⁶ Amala säsebegi, Yesuea säla obëgësalea, Dilige asigi made gäwi nelo amo gadoi wäla neale. ¹⁷ Nelebo nafia digase amoda isogi digalahilä, segea doadigila aulo amo dilia dawa made neale. ¹⁸ Amai gaso, nafiadila segea doadigila awäse amoda, iso asigigila besela galasebe amea, udia dolö Godeïe siigi nigime baalomelë. ¹⁹ Mida, iso asigigila besela galalo amoda asigi nafadege, udia dolö baagomäia nufulöge, udia dolö fa nimolöge, hilimu nafade odoä hamomolöge, nelegei fa nimolöge, wäfali sämolöge, odoama ado nafadela sämolöge. ²⁰ Mala nafade amolia udia dolö Godeïe siigi nigime baalomelë. Amalo gaso, naabo nigime hëla made, molö nulo ameadä, udia dolö Godeïe siigi nigime baalo mademelëla säi.

*Gainana udia afädëa Yesuma dofä asigi afädë negei
(Maga 7.24-30)*

²¹ Sege amo digila, Yesu e Daiamadige Saidonomadige asi. ²² Ami awäsebegi, Gainana udia afädë segea ami sulo amo Yesu neebee maalahilä, ema uuala sähalea, Debidiïe malö-o, ne bobasëla ugila negemo. Nie nidiwima mugabe fedalahilä, e neala nafadesaleamelëla säi. ²³ Amala säsebegi, Yesuea ema ado afädë made säla obëgëla nebegi, ïe bëgëla aulo amoli Yesu neebee maalahilä ema sähalea, Udia goweada nili baagia aligila uuala aligi maasebego mosalamola säi. ²⁴ Amala säsebegi, Yesuea säla obëgësalea, Isilale udia dolö sugua sibi dabadigi gadoi nefolalebe amolilemu ne fisiga wei neawela säi. ²⁵ Amala säsebegi, udia amea Yesu neebee maalahilä, e mia emo gumu sasagala salea, ema sähalea, Dafidilo-o, ne ugila negemola säi. ²⁶ Amala säsebegi, Yesuea säla obëgësalea, Malöïe molö negei ügülogali sadia gala ïmolöda dofea madela säi.* ²⁷ Amala sälebegi, udia amea sähalea, Dafidilo, amo dofä. Gasoda, ügüloïe eedoea molö nahalea dusula digase amoda, ügüloea nülola säi. ²⁸ Amala säsebegi, Yesuea ema säla obëgësalea, Udia-o, dia asigi

* **15:26:** Yesueada udia amo emesala eegela gadiabola säi made. Eada Ado Mala Hedabi dafidi Isilalemadidale daidola nabaha maadelahilä, hobeala fii odoä ilia nabuäiala helësëi. Amala helësëlahilä, ea ado besula Isilale helësëla malöla säi. Amase, fii odoä amoli helësëla ügülola säi. Amala säi gaso, Yesuea udia amoïe asigi besui amo bealahilä, ea e ugila negei.

afädë negei goda edefade. Dihï hamesebego gadola hamomolömelëla säi. Yesuea ado amo säia gai amole udia amoïe idiwi hä wahi.

Yesuea udia dolö yafie oloi wahi

²⁹ Yesu e sege amo dīgila, Galili oeabo dibe amoïe agesuadi awäha nelolahilä, gau fedala deadigia adogola ami sulo. ³⁰ Ami sebegi, udia dolö yafie e neebee gegegola, ilia odoa emo nafadeige, si golaige, domalo nafadeige, nafi dofogaige, amase, olo elö elöla oloige, sulubadela ie emo mia gaula mafula negesebegi, ea wahisa maadei. ³¹ Amala hamosebegi, udia dolö gegedoi amolia beahamelebe, odoa nafi dofogai amoli ado adola digi, domalo nafadei amoli wahila digi, emo nafadei amoli nawela digi, si golai amoli beadigisa nefolalebe amo bealahilä, ili fudugi. Fudugilahilä, ilia Isilaleïe Godeïe ëi gauia adaha nefolalo.

*Dolö dausini biyidiaea molö mai
(Maga 8.1-10)*

³² Yesuea ie bēgēla aulo amoli wela mofiamolahilä ilima sähalea, Udia dolö nefolalebe gowe ili asigii gabumelë. Mida, nebalä hä segeyo ohodoa nelo amea, ili molö made gabu. Sidëa baagoi amola wäla mosöla sämolöda, na made hamesa. Idiafa ili si dädäbēlela digaloeala säi. ³³ Amala säsebegi, ie bēgēla aulo amolia ema nabahalea, Udia dolö yafie gegedoi nefolalebe weli molö molöda, sege nafade udia dolö aligisia made wi abidi nimolödula nabi. ³⁴ Amala nabasebegi, Yesuea ilima nabahalea, Beledi aboläia galebela nabi. Amala nabasebegi, ilia säla obēgēsalea, Beledi gifalädalä, seme nelësa naabo safo gabuwela säi. ³⁵ Amala gabuwela säsebegi, Yesuea udia dolö amoli nagadaia fīfigimalai. ³⁶ Amala sälahilä, ea beledi gifalädalä amoge seme amoge gaula nea, Godema nesegei. Nesegeilahilä, dagabodasila ie bēgēla aulo amolima iasebegi, ilia udia dolö sefolalo amoligali sogoi. ³⁷ Udia dolö sulubadela sefolalo amolia molö dofea naha maadelahilä, fea digai amo adu gifalädalägi salala nobala negei. ³⁸ Udia malöla nidela made, molö mai amolida dausini biyidia sefolalo.

³⁹ Amalahilä, Yesuea udia dolö gegedoi amoli afiaha maademalolahilä, e ödä duugi fila sege ëi Magadani asi.

16

*Ilia Yesuma dolöea hamomolöi made gadoi afädë hamomola säi
(Maga 8.11-13, Ulugu 12.54-56)*

¹ Felesi dolö nefolalo amolige, amase, Sadiusi dolö nefolalo amolige, Yesu neebee maalalahilä, ilia Yesu fedogola bimolöïe ema sähalea, Dolöea hamomolöi made gadoi afädë selesaia mosöala misi dia hamola nilima olemola säi. ² Amala säsebegi, ea säla obēgēsalea, [Deadi eso fidila digahalea, mu bëla obēgēseda, dilia hä, esomolö gabula sälo. ³ Amase elöda, sege yose amo gaalu, mu gelēge bëla gasimi sagaseda, dilia walioda hä fo maala sege digamolö gabula sälomelë. Amalo amo dilia mu giwigi bealahilä, amo gadola hamomolö gabulada helësëlo gaso, walio hamosebe amo bealahilä, amo gadola hamomolö gabula helësëlo made nefolaleale.]* ⁴ Udia dolö walio nefolalebe welia nafademu hamosa nea, udiaea dolö fisilo amo gadola Godeïe mala fisilo amolia, dolöea hamomolöi made gadoi afädë hamomola sälo. Amalo gaso, dolöea hamomolöi made gadoi afädë Yonama hamoi amomu ilima olemolömelëla säi. Amala sälahilä, ili dīgila eda bahila moholöi asi.

*Felesi dolölele Sadiusi dolölele beledi hamolo yidila säi
(Maga 8.14-21)*

* **16:3:** Dawadigi dolö odoaea helësēsaleada, ado [gomalä] holela negeida, Madiu hï dēdēi made, goda hobeala dolö elöea dēdēila helësēi.

⁵ Bëgëla aulo amoli oeabo edefade dibe amo dëgëla näiado alömodi besela gala-hamelebe, beledi afädë made ägüla elabola misi meli. ⁶ Amaimo, Yesuea ilima sähalea, Felesi dolölele Sadiusi dolölele beledi edelo yidi amo helësëla, idihë nea hedabola beaha namialola säi. ⁷ Amala säsebegi, ilia hilidomu didiähalea, Nilia beledi made ägüi amoie säsebela didiäha dilo. ⁸ Hilidomu didiäha dibe amo Yesuea dawadigila nea, ilima sähalea, Asigi afädë holöfali negeila dili, dilia beledi maade gabula didiäsebegoda edoie. ⁹ Aso, dili dawadigi made nelo amo wälasimu neale. Beledi bia amea dausini biaea nalahilä, fea digai amoda dilia adu aboläiagi salala nobala negei. Amo elaboi neale. ¹⁰ Amase elöda, beledi gifalädalä amea dausini biyidiaea nalahilä, fea digai amoda dilia adu aboläiagi salala nobala negei. Amoge elaboi neale. ¹¹ Na dilima belediie made säi amo dilia dawadigi made nebegoda edoea. Felesilele Sadiusilele beledi edelo yidi dibe amoie hedabola idihë namialola säla i. ¹² Amala säsebegi, ilia helësësaleamelebe, ea hedabola idihë namialola säi amoda beledi neala edelo yidiie made säi gabu. Felesi dolöle Sadiusi dolölea mala säla olelesebe amoie säi gabula helësëi.

*Fidaea sähalea, Afädë Memelei amoda di nebegola säi
(Maga 8.27-30, Ulugu 9.18-21)*

¹³ Yesu e Sisalia Filibai gaamumadi awäla besela galalahilä, ea ie bëgëla aulo amolima nabahalea, Udia dolö nefolalebe amolia Dolöie Malö amoda nowë neala säha difolalebela nabi. ¹⁴ Amala nabasebegi, ilia säla obëgësalea, Odoaeada ödägi gelo Yone neala säla digi, odoaeada Elaia neala säla digi, amase, odoaeada Yelemaea galë, bea sälo elö galë neala säla digisa difolaleamelëla säi. ¹⁵ Amala säla obëgësebegi, ea ilima nabahalea, Amai, diliada ne nowëla säha dialeala nabi. ¹⁶ Amala nabasebegi, Saimono Fidaea säla obëgësalea, Afädë Memelei amoda dimelë. Dida Gode namolöi neebe amoie malö nebegola säi. ¹⁷ Amala säsebegi, Yesuea säla obëgësalea, Yonaie malö Saimono-o, dida obeägisa nea.* Mida, dia walio säi amoda nagadaia dolöea dima olei made. Nie Naado selesaia mosöa neebe amea oleimelë. ¹⁸ Amaimo, na dima sähago. Die ëida Fida. Igi amodaia nie udia dolö Godea wela ifosisi nefolalebe amoli na ulimolömelë. Olasegi, baagomolö amoie geloi ameada made nufuda salala salolemolömelë.* ¹⁹ Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebe amoie idi gai dogelo gii amo dima imolömelë. Dia naga föidaia hamomolö madela säla negesebe amoda, Hebenige hamomolö mademu dialea. Amase, dia naga föidaia hamomolö dialeala säsebe amoda, Hebenige hamomolömu dialeala säi. ²⁰ Amala sälahilä, ea ie bëgëla aulo amolima gelola sähalea, Afädë Memelei moholömelëla säla negei amoda ne neawemelë, odoama säla imabiola säi.

*Yesu e baagolahilä nowemolömelëla säi
(Maga 8.31-9.1, Ulugu 9.22-27)*

²¹ Segeyo amila nofela, Yesuea mi gäwilafali, ie bëgëla aulo amolima fädäla sähalea, Ne Yalusaleme moholö galeamelë. Ami awäседа, dolö dafidilo asigi gäwi nefolalebe amoliage, gobela ilo busa nefolalebe amoliage, amase, mala dawadigi nefolalebe amoliage, ne neala elö elöla edefade sëlasimolömelë. Amala hamolahilä, ilia ne baagomäia nufudasegi, segeyo äudä nelolahilä osodagi ne nowemolömelë. Amala hamomolö galeamelëla säi. ²² Amala säsebegi, Fidaea Yesu e sigi aliga galahilä nea nemola sähalea, Dafidilo Geloi-e, amala sämabu. Dima dofä amala made hamomolömelëla säi. ²³ Amala säsebegi, Yesu e besuia imogola Fidama sähalea, Ae. Saidani, ne neebeawi namolö made. Mosö. Dia nie idiafa dofogasebego. Diada Godea helësëlo amo gadola made, dolöfäea helësëlo wäla helësësebelä säi.

²⁴ Amala sälahilä, Yesuea ie bëgëla aulo amolima sähalea, Afädëa ne awäsewe gadola moholö helësësedä, hï hamea hamela helësëlo amo fisila, hïle i fügäi gaula, ne bëgëla

* **16:17:** Giligi adoda Yonaie malö Saimonola säla dëdëla negei. Amase, Yone 1.42gida Yoneie malö Saimonola säla dëdëla negei. * **16:18:** Giligi adoea Fidaie ëida igi ëibalä ga madefali dialea.

moholö dialea. ²⁵ Mida, afädëa hile namolö amo gaula fëdöla aligimolö helësëda, ie namolö amo hogosa helemolömelë. Amai gaso, afädëa hile namolö amo ne helësëla fisiseda, ea ie namolö amo gaula namolömelë. ²⁶ Afädëa nagadaia nelegei sulubadela neala gausalea, hi e baagosedä, nagadaia nelegei amea abeahäla e ugila negemolödu. Amase, afädëa bidi edo ialahilä, hile namolö amo bu nea obëgemolödu. ²⁷ Amala säsebe amoie mida, Dolöie Malö amo ie Eedoie yo digalo hido elöi salugalahilä, ie selesaia fiibalä moholömelë. Maasegi, ea udia dolö sulubadelama ilia hamoi amo gadola bidi imolömelë. ²⁸ Na dilima dofä sähago. Dolö odo wälio gui nefolalebe gowe ili baagola made, aso, neëgi wäla Dolöie Malö amo, ie Beaha Maadela Sigi Neebe amobalä maase amo bimolömelëla säi.

17

Yesuie domalo bedefala elöi neebe meli (Maga 9.2-13, Ulugu 9.28-36)

¹ Segeyo gafeia nelolahilä, Yesuea Fidage, Yamesege, amase, Yameseie edoo Yonege, ili sigi awäla segebi edefadedaia gadogofali fedala hilidofali nefolalo. ² Ami nefolalea beahaleamelebe, ilile sidaia Yesuie domalo bedefala hido elöi neebe meli. Ie odagi eso si gadoi neëla, ie fagulo gai amoge falela yo digai hido elöi neebe meli. ³ Amo bealahilä, ilia beahaleamelebe, Mosele Elaiäle maala ulufadigilahilä, Yesubalä adosa neebe meli. ⁴ Amo bealahilä, Fidaea Yesuma sähalea, Dafidilo Geloi-e, nili wi neebeweda hedabi gabu. Na sege mosö ohodoa oledule. Elöda die, elöda Moseleie, amase, elöda Elaiäie nabi. ⁵ Ea ado amo, aso, säha nebegi wäla, gelë häu faleifali hido elöi amo ili neebedi maala dabelahilä, gelë amoie isogila ado afädë sähalea, Egoweda nie malö, na boba hamosa neawe. Ema edefademalä obeägisa neawe. Dilia ie ado nabualola säi. ⁶ Ado säi amo nabala, bëgëla aulo amoli edefademalä fudugila bedalahilä, nagadaia gumusula dia didigafui. ⁷ Amala difolalebegi, Yesu e ili difolalebea ami maala didiigisalea, Bedämabu. Nowemola säi. ⁸ Amala didiigisebegi, sida adogola beahaleamelebe, dolö elö made, Yesu hodomu neebe meli.

⁹ Ili segebidaia amila digafiaha dialea, Yesuea ilima gelola sähalea, Dolöie Malö amo bauia amila, aso, made nowela neëgida, dilia meli amo odoama säla imabiola säi.

¹⁰ Amala säsebegi, bëgëla aulo amolia Yesuma nabahalea, Mala dawadigi nefolalebe amoliada Elaiadale dafidi moholöla sälo amoda mi edoie nabi. ¹¹ Amala nabasebegi, ea säla obëgësalea, Elaiä eda dofä moholö. Eada nelebo sulubadela hahamogisa namolömelë. ¹² Gaso, na dilima sähago. Elaiä eda misi. Misi gaso, udia dolö nefolalo amolia e gabulada helësëla made, ilia hamomolö helësëi amo gadola hamosa nelömelë. Amo hamosa nelo amo gadola wäla, Dolöie Malö amoge neala sëlasimolömelëla säi. ¹³ Amala säsebegi, bëgëla aulo amolia helësësalea, ado ilima säsebe amoda ödägi gelo Yoneie säsebelä helësëi.

Yesuea maalibu afädëma mugabe fedai nesila digi (Maga 9.14-29, Ulugu 9.37-43)

¹⁴ Ili afiala, udia dolö gegedoi dibeä ami besela galasebegi, dolö afädë maala Yesu mia emo gumu sasagala salea ¹⁵ sähalea, Dafidilo Geloi-e, nie malö bobasëmo. E amulämelahilä, së yafie nülömelë. E amulämesalea nulo gobeiäge, ödägiäge neala digalasisamu aligilömelë. ¹⁶ Amaimo, die bëgëla aulo amoli nefolalebea sigi misi gaso, ilia e wahilasimolöi made gabiola säi. ¹⁷ Amala säsebegi, Yesuea säla obëgësalea, Udia dolö asigi afädë made negela asiala hamolo wälio nefolalebela dili, ne dilibalä segeyo aboläia namolödu. Segeyo aboläiägi na dilile yöi gaula namolödu. E ne neebeä sigi misiäla säi. ¹⁸ Sigi maasebegi, Yesuea ema nemoi. Nemosebegi, mugabe amo doadigila asi. Amala asi amole, malö maalibu amo fodolofali wahi.

¹⁹ Hobeala, bēgēla aulo amoli Yesu e hīdomu neebee ami maalahilā, ema nabahalea, Amai nilia mugabe nesila digilibē iliawai amoda edoadula nabi. ²⁰⁻²¹ Amala nabasebegi, ea ilima sähalea, Dilia asigi afädē negei nebegoda, holöfalī negei nebegoea amaimelē. Na dilima dofä sähago. I masada gägā holöfalī dibe amo gadoi asigi afädē negela nea, segebi gowema sähalea, Guilahilā gagowedi gasi gamola säse, gasi gamolömelē. Amase, dilia afädē hamomolö asusugai iliawaida maade bimolömelēla säi.*

Yesuea e baagola nowemolömelēla bu elö säi
(Maga 9.30-32, Ulugu 9.43-45)

²² Ili Galili segea gegedosebegi, Yesuea ilima sähalea, Dolöie Malö amoda dolögali gaula imolö segeyo hä besela galasebewe. ²³ Gaula iasegi, ilia e nufudala baagomolö gasoda, segeyo äudä nelolahilā, osodagi e nowela moholömelēla säi. Amala säsebegi, ili asigia yöia ididogoi.

Godeie mosöie dagisi muni negei

²⁴ Yesuge, ie bēgēla aulo amolali awāla, Gabaniama gaamugi besela galai. Ami nebegi, Godeie mosöie dagisi muni nelo nefolalo amolia, Fida neebee maalahilā ema nabahalea, Dīe säla olelelo neebe ameada dagisi muni negelolela nabi. ²⁵ Amala nabasebegi, Fidaea säla obēgēsalea, Ä, negelömelēla säi.

Amala sälahilā, Fida e mosö mumusogi digala adola made nebegi, Yesuea dafidi Fidama nabahalea, Saimono, nagadaiaie beaha aligilo gini nefolalebe amolia dagisi muni elö elöla negesebe amo negelo amolida nowēadu. Dia edo helēsēsebe. Ilile malöeaedu, ma odoaealedula nabi. ²⁶ Amala nabasebegi, ea säla obēgēsalea, Amoda odoaea gabiola säi. Amala sälebegi, Yesuea ema sähalea, Amai galēda, amolile malöea dagisi muni negemolöi made gabu. ²⁷ Amai gaso, alia ili neala habobalasiloea, dia oeabo dibeami seme däamolö mosalo. Amaimo, seme dafidi dease amoie nafigida, muni giwi afädē diē bimolömelē. Ameada Godeie mosöie dagisi muni diege niege negemolö dofea bimolömelē. Amo neala gaulahilā, alile dagisi muni ilima ia mosalola säi.

18

Baagila asi neebe amo nowēla nabi
(Maga 9.33-37, Ulugu 9.46-48)

¹ Segeyo amo gala, bēgēla aulo amoli Yesu neebee maalahilā, ema nabahalea, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebee amida baagila awāla neebe amo nowēdula nabi. ² Amala nabasebegi, Yesuea malö holöbö wela, ilile sidaia ifosilahilā ³ sähalea,* Na dilima dofä sähago. Dilile asigi bedefala, malēsä gadoi made aligiseda, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebee amida made nogila digamolömelē. ⁴ Hi e nagadaiala, malö holöbö gowe gadoi neebe ameada, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebee ami baagila asi nea. ⁵ Amase elöda, afädēa nie ēigi malö holöbö gowe gadoi neebe amoma, haligila namolöie misiēla säse, nemage haligila namolöie misiēla sähagomelē. ⁶ Afädēa malēsä nema asigi afädē negei amoligi afädē neala digalaiseda, ēfēa igi edefadegi begela, bidi näiadoea ie muugia begelahilā, ödēa muāia duhulugi hadia idogosedā, ie hedabida amomelēla säi.

Nili neala nafadelasilöie mi säi
(Maga 9.42-48, Ulugu 17.1-2)

* **17:20-21:** Dawadigi dolö odoaea helēsēsaleada, damo 21da Madiu hi dēdēi made, goda hobeala dolö elöea ado Maga 9.29gi dibe amobalā gaalumäiaie dēdēila helēsēi. Amoda gomalā [Nelebo afädē hamosebe amea made, molö made naala nea, Godema adosebe ameamu mugabe fedai gowe gadoi nesila digimolöi dialeamelēla säi.] * **18:3:** Yesuea ado sedadela bia säi Madiu bebagi dēdēi dibe amoligida, biyiduda go. Yesuea ie bēgēla aulo amolia mala abodo bēgēla hamomāia säha nelo. Ado amoda 18.3-35 amogi dialea.

⁷ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Udia dolöea asiala hamomäia, ili neala digalasilo amoie, sege föigi nefolalebe amoli, asigii gabumelë. Digalasilo amolida dofä moholöi dialea gaso, nelebo amoli misiäia, dolö doga negelo amoda, asigii gabu. ⁸ Dïe naaboea galë, emoea galë, di neala digalasiseda, damula sadia gamalo. Naabo elö amo mauäi, emo elö amo mauäi neebe amoda, namolöi namolö dibeä ami nogila digamolöda, dofea galea. Naabo äudäla galë, emo äudäla galë, nulo usilo made dibeä sadia idogomolö amoda nafade gabugi. ⁹ Amase, dïe siia di neala digalasiseda, beselala sadia gamalo. Si afädëfali galëda, namolöi namolö dibeä ami nogila digamolöda, dofea galea. Si helegela galëda, heli segea nulo gobeia ami sadia idogomolö amoda nafade gabugila säi.

Ado besula sugua sibi afädë nafolala asila säi
(Ulugu 15.3-7)

¹⁰⁻¹¹ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Dilia malësä gowe iligi afädë memalä gadoi gabula helësëloea, idihë nea beaha namialo.* Na dilima sähago. Malësä ilile selesaia fii amolida, nïe Naado selesaia mosöa neebe amoie odagia aligilomu nea.*

¹² Dilia abilia helësësebe. Dolö afädëa ïe sugua sibi hädali afädë foi nelo amoligi, afädë nafolala asi galëda, eedo ameada nabülasi sëgëlasiië odoai sëgëlasii amolida, felea ifosilahilä, afädë nafolala asi amo hogola aulo madele. ¹³ Na dilima dofä sähago. Awälahilä, ea amo beagoleseda, sugua sibi odoa made nafolala asi amoligi obeägi amoda nagadaialahilä, sugua sibi afädëfali beagolei amogida, edefade obeägilomelë. ¹⁴ Amo gadola wäla, dilile Diado selesaia mosöa neebe amea malësä gowe iligi afädë dabadigimäia made hamesa neamelëla säi.

Didoo afädëa dima asiala hamosegi hamomolö
(Ulugu 17.3)

¹⁵ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Dïe didooea dima asiala afädë hamoseda, hïdo neebeä ami awälahilä, halidomu nea, ea asiala hamoi amo olemalo. Dia ado säsebe amo ea nabaseda, dia didoo hä sigi obëgëigomelë. ¹⁶ Ea dia ado säsebe amo made nabaseda, dolö afädë galë, äudä galë dibalä awähaeamalo. Amoie mida, ado sulubadela säse amo dofä gabula helësëmäia, äudäea galë, ohodoea galë melëlo ameage, nabelo ameage iilasila säse, dofä gabula helësëmolömelë. *Mala Bu Egei 19.15*

¹⁷ Amala hamosegige, dolö amea ilia säse amo made nabala auauseda, udia dolö Godea wela ifosisi nefolalebe amolima sämalö. Amala hamosegige, dolö amea ilia säse amoge hä, made nabala auauseda, dilia Gode helësëlo made amolimage, amase, dagisi muni nelo amolimage mala hamolo amo gadola, dolö amoma hamomalola säi.

¹⁸ Amaimo, na dilima dofä sähago. Dilia naga föidaia hamomolö madela säsebe amoda, Hebenige hamomolö mademu dialea. Amase, dilia naga föidaia hamomolö dialeala säsebe amoda, Hebenige hamomolömu dialea. ¹⁹ Amai na dilima ado elöge dofä sähago. Nagadaia wi nea, diligi äudäea ado afädë negela Godea afädë gowe hamomäiala säla, ema adoseda, nïe Naado selesaia mosöa neebe ameada hamomalola säse amo gadola hamomolömelë. ²⁰ Amaimo, äudä galëge, ohodoa galëge, nïe ëigi gedola neëda, ne ili mogogi ami namolömelëla säi.

Hamoi hamolasiloea hamoi gaalu hamolo made bobasëila säi

²¹ Amala säsebegi, Fida e Yesu neebeä maalahilä, ema nabahalea, Dafidilo Geloi-e, nedoo afädëa nema asiala hamoseda, na aboläiagi hëmolödu. Gifalädalialaledula nabi.

* **18:10-11:** Giligi adoeada malësä gowe ilila säi (damo goiege, damo 6iege, amase, damo 14iege) afädëdi go gadoida Maga 10.42 amogida, nïe bëgëla aulo holöbö gidogo neebe amola säi. Ado amo beaseda, Yesuea malësäiemu helësëla made, ïe bëgëla aulo odoa amolige helësëla säi bimolö. * **18:10-11:** Dawadigi dolö odoaea helësësaleada, damo 11da Madiu hï dëdëi made, goda hobeala dolö elöea Ulugu 19.10 gaula maala dëdëila helësëi. Amoda gomalä [Mida, Dolöie Malö ameada udia dolö dabadigi nefolalebe amoli sigi obëgëmolö misimelë.]

²² Amala nabasebegi, Yesuea ema säla obëgësalea, Nada gifalädaliämula made säha. Nada nabülasi gifalädaliäie odoai gifalädaliämelëla sähago.

²³ Amoie mida, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebea amida gowe gadoi dialea. Beaha aligilo gini afädëa ie hamoi hamolasilobalä bidi negei dilo amoda, hä mogomolöila helësëimelë. ²⁴ Ea mogodelä hamosebegi, ie hamoi hamolasilo afädëbalä muni edefade nidemolö asusugai bidi negei dilo amo e neebee sigi misimelë. ²⁵ Hamoi hamolasilo amea bidi negei amo beselala ïmolöi made amea, ie dafidiloea dolö odoama sähalea, Muni bidi negei amo beselala ïmolöie, hï eege, ie udiage, ie malöge, amase, ie nelegei dibe amo sulubadelage, muni bidi neaha maademalola säi. ²⁶ Amala säi amo nabalahlä, hamoi hamolasilo amea e mia emo gumu sasagala salea, fudugila sähalea, Made habobala, beaha namialo. Na, aso, sulubadela beselala dihïma ïaha maademolömelëla säi. ²⁷ Amala säla obëgësebegi, hamoi hamolasilo amoie dafidiloea bobasësalea, e mosalolahilä, bidi negei amo hëi. ²⁸ Amala hamosebegi, dolö amo doadigila fedahamelebe, dolö afädë ebalä hamoi gaalu hamolasilo amo gausiai. Dolö e gausiai amea ebalä ie bidi holöfalï negei dilo. Amasebegi, ea dolö amoie muugia fëdöla gaula nea sähalea, Nïe muni bidi negei amo hä beselala ïmola säi. ²⁹ Amala säsebegi, muni bidi negei amea gumusula dialea fudugila sähalea, Made habobala, beaha namialo. Na die go beselala ïmolömelëla säi. ³⁰ Amala säsebegi gaso, bidi negelo dolö amea beaha namolö made helësëla, elö amea bidi negei amo beselala ïmäia, e galabaia mosöa ifosi. ³¹ Amala hamosebegi, hamoi hamolasilo odoa nefolalo amolia ea hamose amo bealahilä, ilia edefademalä habobai. Habobalahilä, ilile dafidilo neebee awäla, nelebo sulubadela hamoi amo ema awala säla ïaha maadei. ³² Dafidilo amea ie hamoi hamolasilo amo misialolahilä, ema sähalea, Hamoi hamolasilo nafade di, dia nema fudugila säi amea, die bidi negei amo na hësa maadeimelë. ³³ Nada di bobasëi amo gadola, diada dibalä hamoi gaalu hamolo amomage bobasëmolöi galea madelela säi. ³⁴ Amala sälahilä, dafidilo amea edefade habobalahilä, ie bidi negei amo hulu beselala ïaha maademäia, dolö amo galabaia mosöa sëlasilo dolö amoligali gaula awäla ifosi.

³⁵ Dili hïdo hïdolaëa didooie asiala hamoi amoli iso asigigila made hëседа, nie Naado selesaia mosöa neebe ameage, dolö dafidiloea hamoi amo gadola wäla, dilima hamomolömelëla säla i.

19

Dolöea udia nii fisiloie säi (Maga 10.1-12, Ulugu 16.18)

¹ Yesuea ado amoli säha maadelahlä, Galili sege digïla awäla, ödä Yodona dëgëla alömodi, Yudia segeamadi asi. ² Awäsebegi, udia dolö yafie e awäsebe amo gadola bëgëla afiai. Amasebegi, ami ea ili neala wahilasisa nelo.

³ Felesi dolö nefolalo amoli Yesu neebee maalahilä, ilia e fedogola beala sähalea, Galonegige, galone madegige, dolö afädëa ie udia fisimolö amo dofeale, ma, dofea madelela nabi. ⁴ Amala nabasebegi, Yesuea säla obëgësalea, Mi gäwila hamosolo amo gala, Hamolo ameada udiale dolöle hamoila dëdëla negei amo dilia made melï neale. ⁵ Amase, ea elö sähalea, Amala hamoi ameada, dolöea ie eedole emele digïla, ie udiabalä gedola nea, eleda domalo afädëfalï namolömelëla dëdëla negei amoge made melï neale. ⁶ Amalo amo, ele äudä nelo amo fisila, eleda afädëfalï aligilomelë. Amoie mida, Godea gedola dila afädëfalï namiäia hamoi amo, dolöea hïdo hïdolasimabiola säi. ⁷ Amala säsebegi, ilia ema nabahalea, Amai galëda, Mosesea sähaleada, Dolö afädëa beba dëdëla ïalahilä, udia nii amo fisila mosalamalola säi amoda, abilia säidula nabi. ⁸ Amala nabasebegi, ea säla obëgësalea, Dilile iso asigi geloi dibe amoie, Mosesea udia nii fisimolö dialeala säi gabio. Gaso, mi gäwila hamoia amida made fisilomelë. ⁹ Amoie mida na dilima sähago. Dolö afädëa ie udia amo dolö elöbalä mala nafade hamosegi made, memalä fisilahilä,

udia elö neaseda, ea udia elö amoda fa nimolömelëla säi. ¹⁰ Amala säsebegi, ie bögëla aulo amolia ema säla obögësalea, Dolöea udiama mala amo gadola hamomolö galëda, udia nimolöda dofea made gabula säi. ¹¹ Amala säsebegi, Yesuea säla obögësalea, Ado walio säsebeweda, sulubadelaea nabala dofea gabula neala gaumolöi made. Iligali helësëlo i amoliamu dofea gabula neala gaumolöimelë. ¹² Dolö odoa mi elö elöla diëda, udia made neala aligilomelë. Odoada, emea neegela ägüsolo amo gala udia nimolöi made, neegela ägüi. Odoada, dolöea ili iso neadigi. Amase, odoaeada, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebe amomu asigisalea, udia made neala aligilo. Olelesebe amo nabalahlä, dofea gabula neala gaumolöi galëda, neala gaumalola säi.

*Yesuea malësä e mia misiätala säi
(Maga 10.13-16, Ulugu 18.15-17)*

¹³ Udia dolö odoa nefolalo amolia, ilile malö Yesuea naaboea diigilahilä, Godema adomäia e neebee sigi maasebegi, ie bögëla aulo amolia ilima nemoi. ¹⁴ Amala nemosebegi gaso, Yesuea sähalea, Dofogamabu. Malësä ne neebee misiäia beasimo. Mida, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebe ami, malësä gowe ili gadoi neebe amolile dialeamelë. ¹⁵ Amala sälahilä, malësä amoli naaboea diigilahilä, e sege amo digila asi.

*Malisä nelegei yafie negeloea Yesuma nabi
(Maga 10.17-31, Ulugu 18.18-30)*

¹⁶ Segeyo afädëgi, afädëa Yesu neebee maalahilä ema nabahalea, Säla Olelelo-o, ne namolöi namolö neala gaumolöie, hamoi hedabi abodo gadola hamomolö dialeadula nabi. ¹⁷ Amala nabasebegi, Yesuea ema säla obögësalea, Dia hedabi amoie nema nabi amoda edoie. Afädëmu hedabi nea. Di namolöi namolö dibeami nogila digamolöila helësësedä, nilia hamomalai amoli hamosa namialola säi. ¹⁸ Amala säsebegi, dolö amea naba obögësalea, Amoda abodowedula nabi. Amala nabasebegi, Yesuea säla obögësalea, Baagomäia nufuabio, udia dolö fa nimabio, nelegei fa nimabio, wäfalä sämabio, ¹⁹ amase, dië diadole diemele hedabola helësëla, elele ado nabala hamomalo, dihidi boba hamolo amo gadola, odoa dibalä nefolalebe amoli boba hamomalola säi. ²⁰ Amala säsebegi, malisä amea sähalea, Amoli sulubadela na hamosa maadei. Nema maade amoda edodula nabi. ²¹ Amala nabasebegi, Yesuea ema sähalea, Di hedabi mogoifalä namolöila asigiseda, dië nelegei dibe amo bidi neaha maademolö mosö. Amalahilä, bidi nease muni amoda, dolö busadäoi nefolalebe amoligali imalo. Amala hamoseda, di Hebeni ami bidi nimolömelë. Amalahilä, ne bögëla misialola säi. ²² Ado säi amo nabalahlä, malisä amea asigigi yöia idogolahilä asi. Mida, ie nelegei yafie dilo amogi.

²³ Amala yösebegi, Yesuea ie bögëla aulo amolima sähalea, Na dilima dofä sähago. Nelegei yafie negelo dafidilo dolö nefolalebe amolida, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebe ami nogila digamolöda, baagi sëi dialeamelë. ²⁴ Na bu elö dilima sähago. Sugua gameleda nusi galabagi doadigila moholöda, baagi sëi holöfalä made. Gaso, nelegei yafie negelo dafidilo dolö nefolalebe amoli, Godea Beaha Maadela Sigi Neebe ami nogila digamolöda, baagi sëi baagila asi dialeamelëla säi. ²⁵ Amala säi amo nabalahlä, bögëla aulo amoli edefademalä fudugila sähalea, Amai damula auloda nowëa gaula namolödula säi. ²⁶ Yesuea ilima siilamu nea sähalea, Udia dolöea gowe hamomolöi made. Gaso, Godeada sulubadela hamomolöimu neamelëla säi.

²⁷ Amala säsebegi, Fidaea ema naba obögësalea, Amai, niliada nilile nelegei sulubadela fisila, di bögëla misi amo, nilileda edo dialeadula nabi. ²⁸ Yesuea ilima sähalea, Na dilima dofä sähago. Namolö gähegi aligisolo amo gala, Dolöie Malö amo ie sigi aligiloie filo hedabi hido elöidaia seëgida, ne bögëla mulo dilige sigi aligiloie filo giwilasidaia salea, Isilale sosogo giwilasi amoli sigi aligimolömelë. ²⁹ Amase, sulubadelaea nïe ëi helësëla, ilile mosöge, edooge, elefige, eedoge, emege, malöge, segege, fisila digila misi amoliada, digila misi amo gadola hädali afädë nealahilä, namolöi namolöge nimolömelëla

säi. ³⁰ Yafie dafidila nefolalebe amolida neala hobeahalea, hobeala nefolalebe amolida neala dafidimolömelëla säi.

20

Dolöea gelebi sagai dibeami hamoi hamoië ado besula säi

¹ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebea amida gowe gadoi dialea. Segeyo afädëgi yosefalï sagai eedo afädëa, dolö odoaea ië i gägä negelo gelebi ëfë sagaia ami bidi nimolöie hamoi hamolasimäia hogola asi. ² Amala nea, dolö odoabalä ado afädë negela sähalea, Segeyo walioie bidida, muni giwi siliba afädë afädëla sogodeläla sälahilä, ië gelebi sagaia ami afiamaloi.* ³ Amaimo, eso neëla udigise amo gaalu, magaia gaamugi awäla beahaleamelebe, dolö odoa memalä nefolalebe meli. ⁴ Bealahilä, ea ilima sähalea, Na muni bidi mogola idulä, dilige gelebi sagaia ami afiamaloi. ⁵ Amo nabalahlilä, ilige afiai.

Amase, eso mogogige, eso bëgisebegige, ea bu elö amo gadola wäla hamoi. ⁶ Hä, deadise amo gaalu bu awähamelebe, dolö odoa, aso, memalämu nefolalebe meli. Bealahilä ea ilima nabahalea, Segeyo sedade amoda memalä aligila waeaseigoda mi edoiëla nabi. ⁷ Amala nabasebegi, ilia säla obëgësalea, Afädëa nilima hamoi hamomolö made säsebegi nefolaleawela säi. Amala säla obëgësebegi, ea ilima sähalea, Dilige gelebi sagaia ami afiamalola säi.

⁸ Hä, deadi së gämölö amo gaalu, sagai eedo amea ië hamoi sigi aligilo amoma sähalea, Hamoi hamosa nefolalo amoli mofiamalolahilä, deadi maala hamoi amolidale bidi iia nedala, yose maala hamoi amoli iala wagamalola säi. ⁹ Dolö odoa deadifalï misi amoli maala, ilia muni giwi siliba afädë afädëla nii. ¹⁰ Amala neasebegi, dafidi awäla hamolo amolia maala helësësaleada, muni baagila awäla nimolö gabula helësei. Gaso, iliage muni giwi siliba afädë afädëla nii. ¹¹ Muni amo neala gaula awälahilä, ilia sagai eedo amoma habobala ¹² sähalea, Dolö hobeadeadifalï misi amolia aoa afädëmu hamoi hamolo amolige, dia nilibalä dafidi misi gadoi hamola, muni afädëdila sogosio. Niliada yosefalï awäla hamosa nea, eso neea hëgisebe amoma bibisa hamosa nelola säha dilo. ¹³ Amala säha dibegi, sagai eedo amea iligi dolö afädëma sähalea, Nedoo, na dima asiala made hamoi. Dia muni giwi siliba afädë afädëla nimolöie nebalä ado afädë negei madele. ¹⁴ Di hä, iëgo gaula mosalo. Dolö gowe hobeafalï misi amoma, digali ië amo gadola imolö hamesamelë. ¹⁵ Nihile munia nihï hamese amo gadola hamomolö dialea madele. Ma, na mala hedabi hamosa nebegi, dia mudiahalela säi.

¹⁶ Amo gadola sälahilä, Yesuea säla wagala sähalea, Hobeala nefolalebe amolida neala dafidisalea, dafidila nefolalebe amolida neala hobeamolömelëla säla ië.

Yesuea e baagola nowemolömelëla bu elö säi (Maga 10.32-34, Ulugu 18.31-34)

¹⁷ Yesu e Yalusaleme moholöie afiahalea, ea bëgëla aulo giwilasi amolima hilidomu aliga gala nea sähalea, ¹⁸ Nabahale. Nili Yalusaleme afiahamelë. Ami neëgi, Dolöie Malö amo gobela ilo busa nefolalebe amolimage, mala dawadigi nefolalebe amolimage gaula imolömelë. Amala gaula iasegi, ilia e baagomäia nufualola sämolömelë. ¹⁹ Amala hamolahilä, fii odoaea e gadiabola, ëfë damuia fëgälahilä, e baagomäia i fügäigi baala negemäiaie, ilia iligali gaula imolömelë. Amala hamoseda, segeyo äudä nelolahilä, osodagi e nowemolömelëla säi.

Dafidilo namolöie nabi (Maga 10.35-45)

* **20:2:** Muni giwi silibala säi amoda dolö afädëa segeyo afädëgi hamoi hamola muni bidi nelo amo gadoi. Giligi adoeada *denaliusala* sälo.

²⁰ Sebediie malö äudä amolele emela ie malölali, Yesu neebee maalahilä, udia amea emo gumu sasagala salea, ema afädë edëgëi. ²¹ Amalebe, Yesuea ema nabahalea, Dia edo hamesala nabi. Udia amea säla obëgësalea, Die Beaha Maadela Sigi Neebee amida, nie malö äudä, elöda die naabo dafädimadi, elöda die naabo fefeädimadila samiäiala sämola säi. ²² Amala säsebegi, Yesuea sähalea, Dilia nabasegoda dawa made nea, fuduia säsebe. Na ödä iigi usi molö neebewe gadola, alia molöi gabulela nabi. Amala nabasebegi, elea ema säla obëgësalea, Aliada molöi neawela säi. ²³ Molöila säsebegi, ea elema sähalea, Aliada nie ödä iigi usi dibe amo dofä molömelë. Gaso, ali elöda nie naabo dafädimadi, elöda nie naabo fefeädimadila samiäiala sämolöda, nie made. Naadoea gowe samiäiala dai ai amea sämolömelëla säi.

²⁴ Amo säi amogi, bëgëla aulo nabülasi amolia nabalahlä, elema habobai. ²⁵ Habobasebegi, Yesuea ili mofiamolahilä sähalea, Fii odoa beaha aligilo neebee amoliada, udia dolö gelola beaha aligilo nea, amase, ilile ei sälo neebee amoliada, udia dolö bobasëla made, gelola sigi aligilo amoda dilia dawa. ²⁶ Ili hamolo amo gadola, dilia made hamomolö. Dili neebee gogi afädëa ei sälo namolöila helësëseada, ea dilile hamoi ugila negelasila hamolasilo namolömelë. ²⁷ Amase, afädëa dafidilo namolöla helësëseada, eda dilile memalä galabaia hamoi gadoi hamolasilo namolömelë. ²⁸ Amo gadola, Dolöie Malöda udia dolöea ie hamoi hamolasimäia made misi. Ea ilile hamoi hamolasimäiage, ie namolö amo udia dolö yafiegali fisiga gala, ili sigi obëgëmolöge misimelëla säi.

*Yesuea dolö si golai äudä wahilasi
(Maga 10.46-52, Ulugu 18.35-43)*

²⁹ Ili Yaligola äudulä afiasebegi, udia dolö yafie ili bëgëla afiai. ³⁰ Afiahalea beahamelebe, dolö si golai äudä idi agesua ami sebe meli. Elea Yesu baagila awäsebela säi amo nabalahlä, uuala sähalea, Dafidilo-o, Debediie malö-o, ali bobasëmola säha sulo. ³¹ Elea amala uuasebegi, udia dolö gegedoi amolia elema nemola sähalea, Adomabu. Gameläla säla nemoi. Nemosebegi gaso, elea gelola uuahalea, Dafidilo-o, Debediie malö-o, ali bobasëmola säha sulo. ³² Amala säsebegi, Yesu e maala beaha nea, ele welahlä sähalea, Na alima edo hamomäia helësësebela nabi. ³³ Amala nabasebegi, elea ema sähalea, Dafidilo-o, dia alile si fisigälasimäiamelëla säi. ³⁴ Amala säsebegi, Yesuea ele bobasëla, elele sihidoda diigi. Diigi amole fodolofali si fisigäla fädäla bealahilä, ele Yesu bëgëla asi.

21

*Yesu e beaha aligilo gini gadoi hamola Yalusaleme asi
(Maga 11.1-11, Ulugu 19.28-40, Yone 12.12-19)*

¹ Ili Yalusaleme besela galamolö ga madela, Olibebi neebee ami sege Bedefagi besela galamolöie yauabia nea, Yesuea bëgëla aulo äudä dafidi mosalolahilä ² elema sähalea, Gaamugi ami awäla besela galala beahamelële, sugua dögi aseme, ie malö daiadigile begela negei neë aabela bimolömelë. Beaseda, fisigäla ne neebeawi sigi misialo. ³ Afädëa alima ado afädë säseada, gomalä sämalö. Dafidiloea welebalä hamomolö galeamelëla sämalö. Amala säseada, ea fodolo sähalea, Hä sigi mosöla sämolömelëla säi. ⁴ Dafidi Dafidilo Geloia bea säloma aligila bea säla negei amo gadola gausiala digamäia amala hamoi. Säla negei amoda gowe.

⁵ Saionoie idiwima sähalea, Bimo.* Die beaha aligilo gini amoda di neebee maasebe. Hi e nagadaiala aligilo nea, sugua dögidaiia fila maasebe. Sugua dögi üdilidaia fila maasebegola sämalola

säla dëdëla negei dialea. ⁶ Amala säsebegi, ie bëgëla aulo amole awäla, Yesuea hamomolola säi amo gadola hamoi. ⁷ Elea sugua dögi aseme üdilile sigi maasebegi, elea sugua

* **21:5:** Saionoie idiwila säi amoda, Yalusaleme udia dolöla helësëmäia säi.

dögi amoledaia elele fagulo daia salugalo gila fösisebegi, Yesu e amoledaia fila fedai.
⁸ Amala fedala fise amo gaalu, udia dolö yafie gegedoi amolia ilile daia salugalo fagulo neala idiafa föla digi, odoaea fasela bäu gadoi dagabola gaula mafula föla digisa nelo.
⁹ Udia dolö gegedoi amoli Yesu awäse amo gadola dafidila awäha nelo amoliage, hobeala maaha nelo amoliage, uuala säsäla awähalea,
 Agua. Nesege. Godeie ei gauia adadi.
 Debidie malöma sähago. Afädë Dafidilo Geloie eigila maahago Godea e neala obeägilasimäia.

Hosana. E ilibia neebe amoie ei gauia adahala säsäla afiai.

Gë Udälo 118.25,26 ¹⁰ Yesu e Yalusaleme awäla besela galasebegi, udia dolö ami nefolalo amoli sulubadela fudugila bedälähilä sähalea, Dolö goweda nowëdula säha dilo. ¹¹ Amala säha dibegi, udia dolö gegedoi amolia sähalea, Goda bea sälo Yesu. Eda Galili segeie gaamu Nasalese dolömelëla säha dilo.

Yesuea Godeie mosöa awäla hamoi
(Maga 11.15-19, Ulugu 19.45-48, Yone 2.13-22)

¹² Yesu e awäla Godeie mosö yala isogi nogila digalahilä beahamelebe, bidi neadigi, bidi nimolöie negela digisa dibe amoli sulubadela nesila digisa nelo. Muni bedefalo auli amolige, amase, haea maliabu gadoi bidi neaha aligilo amolile filo auli amolige, neala besula besigadasi.* ¹³ Ea ilima sähalea, Ado säla dëdëla negei dibe amea sähaleada, Nie mosö amoda Godema adolo mosö dialeala sämolömelëla säla dëdëla negei dialea gaso, dilia fa nelo musügä aligilo igi äbä gadoi hamosebela säi.

¹⁴ Amala säsebegi, e Godeie mosö neebea ami, si golaige emo nafadeige mofiassebegi, ea ili wahila didigisa nelo. ¹⁵ Gobela ilo busa nefolalo amoliage, mala dawadigi nefolalo amoliage, Yesuea hedabifali hamose amo bealahiläge, amase, malësä nefolalo amolia Godeie mosöamadila dägö digala sähalea, Agua. Nesege. Godeie ei gauia adadi. Debidie malöma sähagola säsebe amo nabalähiläge, ilia habobai. ¹⁶ Habobalahilä, ilia Yesuma nabahalea, Iliä säsebegoda dia nabasebelela nabi. Amala nabasebegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Ä. Ado afädë säla dëdëla negei dibe amoda gomalä.

Malësä nelësä amolige, malö dodo naha sefolalebe amolige, ilile nafiala dia die ei gauia adamäia hedabolafali oleleimelëla säla dëdëla negei dialea. Dilia ado säla dëdëla negei dibe amo made meli nealela nabi. ¹⁷ Amala nabalähilä, Yesuea ili digila gaamugi amila Bedani midilö asi.

Yesuea äfäeoma nemosebegi bausoi
(Maga 11.12-14,20-24)

¹⁸ Diala yosefali nowela, gaamugi obëgësalea e sidëa baagoi. ¹⁹ Amala awähalea beahaleamelebe, idi agesugi ami äfäeo afädë neebe beala e i mia ami bea awähamelebe, gägä afädë maade, bäu badumu neebe meli. Gägä maade beala, ea äfäeo amoma sähalea, Dia gägä hobeala dofä made negemäiala säi. Amala säi amole, fodolofali bausoi. ²⁰ Bausosebegi, ie bëgëla aulo amolia bealahilä fudugila nabahalea, Äfäeo amo fodolofali bausoi amoda abeahladula nabi. ²¹ Amala nabasebegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Na dilima dofä sähago. Asigi äudä negela made, asigi afädë negela aligiseda, äfäeoma na walio hamoi amo gadola, diliage hamomolömelë. Amoda afädë amomu made, dilia segebima dihi dagabola awäla, ödä duhuluma digamola säседа, amala hamomolömelë. ²² Dilia Godema adosalea, asigi afädë negela, nelebo afädë imola ëdëgëseda, amo dilia nimolömelëla säi.

* **21:12:** Dolö odoaea Godeie mosöie yala isogi nelebo nea digahaleada, Godeie mosöa muni negei ameamu nelo. Iliada Olomolele Giligilele muniada nelo made. Dolö amolia haea neasebe amolige, amase, nelebo odoa neasebe amolige, nelebo amoli Godegali odala ilo.

*Yesu dia hamosebego nowëa hamomalai hamosala nabi
(Maga 11.27-33, Ulugu 20.1-8)*

²³ Yesuea Godeie mosöamadi awäla, ado mala säla olelesa nebegi, gobela ilo busa nefolalo amoliage, udia dolöie dafidilo asigi gäwi nefolalo amoliage, e neebee maalahilä ema nabahalea, Dia nelebo hamosebego, nowëa hamomalai hamosa. Nilia nabelä, dia säla imo. Go hamomäia, geloi go nowëa äsiola nabi. ²⁴ Amala nabasebegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Nage dilima ado afädë nabaha. Dilia säla obëgëseda, nelebo na hamosebeweda, gowea hamomalai hamosa neala sämolömelë. ²⁵ Yonea ödägi gesa nelo amoda abidila misi. Selesaia mosöala misile ma dolömadila misilela nabi. Amala nabasebegi, hilido didiähalea, Nilia selesaia mosöalala säsedä, ea nilima nabahalea, Amai galëda, ema asigi afädë made negei goda edoïela nabolö gabu. ²⁶ Gasoda, nilia dolömadilala säsedä, nili udia dolöbalä bedäsebe. Mida, ili sulubadelaea helësësalea, Yoneda bea sälo nelola helësësa nefolaleala didiäi. ²⁷ Amala didiälähilä, ilia Yesuma säla obëgësalea, Nilia dawa madela säla obëgëi. Dawa madela säla obëgësebegi, ea ilima sähalea, Amai galëda, nage nelebo na hamosebeweda gowea hamomalai hamosa neala dilima made säla imolömelëla säi.

Ado besula malö äudäea hamoila säi

²⁸ Yesuea sähalea, Dilia edo helësësebe. Dolö afädë nelo amoie malö äudä sulo. Dolö amea ie malö abulümi amoma sähalea, Dia walio awäla gelebi sagaia hamoi hamosa namialola säimelë. ²⁹ Amala säsebegi, malö amea ie eedoma haboila sälahilä gaso, hobeala oböla asigi hedabi negela, hamola asi. ³⁰ Amasebegi, dolö amea ie malö elö amo neebee ami awälähilä, elö amoma säi amo gadola wäla säi. Sälebe malö elö amea säla obëgësalea, Naado, hamola awähadiola sälahilä gaso, made awäla fisi. ³¹ Amai, dolö amea hamomaloi amo gadola, malö abodoea nabala hamoila nabi. Amala nabasebegi, ilia säla obëgësalea, Abulümiala säi. Amala säla obëgësebegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Na dilima dofä sähago. Dagisi muni nelo nefolalebe amoliage, idigi nawela susugu hamolo udia nefolalebe amoliage, dilida digila, ilidale dafidila Godea Beaha Maadela Sigi Neebee ami afiahagomelëla säi. ³² Amoie mida, Yone e dili neebee maalahilä, ea idi mogoifali amo olesebegi gaso, dilia dofä gabula helësëla made nelomelë. Dagisi muni nelo amoliage, idigi nawela susugu hamolo udia amoliage, ea ado mala säsebe amo nabalähilä, ea säse amo dofä gabula helësëimelë. Ili amala helësësebe amo, dilia meli gaso, bealahilä dilia asigi besula, dofä gabula helësëla made nelomelëla säi.

*Ado besula sagai oodola beaha namialola säi
(Maga 2.1-12, Ulugu 20.9-19)*

³³ Yesuea sähalea, Ado besula elö säsebewege nabualo. Sege eedo dolö afädëa sagai sagala, yalala amalela dila digimelë. Dila digilahilä, isogi ami gelebi gägä emesala fësëla salimolöie naga dögoi. Amala dögöla negesilahilä, sagai idihë nea beaha aligilo mosö holöbö ilibia ola fedalahilä negesi.* Amala hamolahilä, ea dolö odoama sähalea, Sagai oodola beaha namialola säsilähilä, hi e sege wagadi made asimelë. ³⁴ Gelebi gägä hä, faimolö segeyo ga madesebegi, sagai eedo amea ie hamoi hamolasilo amoli mosalolahilä, sagai oodola beaha aligilo amolima ie gägä odoa nimaloi. ³⁵ Amala nimolö awäsebegi, sagai oodola beaha aligilo amolia hamoi hamolasilo amoli gaulähilä, elö amo nufudala äalalei, elö amo nufudala baagoi, amase, elö amo igia nufi. ³⁶ Amala hamosebegi, sagai eedo amea ie hamoi hamolasilo odoa, dafidi fisiga gai amoli holöbö gidogolahilä, fisiga galebege sagai oodola beaha aligilo amolia dafidi hamoi amo gadola wäla ilimage hamoimelë. ³⁷ Hobeafali, sagai eedo amea hile malö amo fisiga gai. Eedo amea helësëlahilä sähalea, Nie malö wema ilia e hawala mogola hamomolöla helësësala

* **21:33:** Godea ie Isilale udia dolöma hamosebe amoie, gelebi sagaila säla ado besula Aisaea 5.1-2gi säi dibe amo nealahilä Yesuea säla i. Ado besui amoie mida gomälämelë. Dolö sagai sagalola säi amo gadoida, Gode hi emelë. Amase, gelebi sagai amo gadoida Isilale udia dolömelëla säi.

säi. ³⁸ Hile malöfali maase amo bealahilä, sagai oodola beaha aligilo amolia hilido didiähalea, Goda sagai eedo amoie malöfali gabugo. Eedoie nalä negei nilia nimolöie, e nufidedila didiäi. ³⁹ Iliä e gaulahilä, sagai amoie yala baagido sadia gala nufudala baagoimelë.

⁴⁰ Amala hamoi amo, sagai eedo amea maalahilä, sagai oodola beaha aligilo amolimada, edo hamomolö gabula nabi. ⁴¹ Amala nabasebegi, ilia ema säla obögësalea, Ea dolö nafade amoli neala nafadela nufudadigimolömelë. Amalahilä, gägä faimolö fu besela galasolo amo gala, faila mogelo dolö amolia oodola beaha namiäia, sagai amo ilima imolömelëla säi. ⁴² Amala säsebegi, Yesuea ilima sähalea, Dilia ado säla dödëla negei amoda made meli neale.

Mosö olelo amolia igi galone hamomolöi made gabula memelela fisi amoda, galone geloi dafidilo dialeamelë. Dafidilo Geloia hamogilebeda, nilia siia bealahilä fudugisa neala

säla dödëla negei dialea.

Gë Udälo 118.22-23

⁴³ Amoie na dilima sähago. Godea Beaha Maadela Sigi Neebe amo dili neebee guila neala gaula awälahilä, udia dolöea amoie gägä negelo amolima imolömelë. ⁴⁴ Igi amodaia udia dolö digase amolida, igi amea dusudasila fisimolömelë. Amase, igi amea udia dolö eegeseda, hä eegela fisimolöi fisimolömelëla säi.*

⁴⁵ Amo sälebe, gobela ilo busa nefolalo amoliage, Felesi dolö nefolalo amoliage, ea ado besula säsebe amo nabalahlilä, amoda ilile säsebela helësëi. ⁴⁶ Iliä Yesu gaudeläla idi hogoi gaso, udia dolö nefolalebe amolia Yesuda bea sälo neala säha dibe amogi bedäi.

22

Ado besula udia neahalea molö giala daijala negeila säi (Ulugu 14.15-24)

¹ Yesuea ado besula ilima bu elö sähalea, ² Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebea amida gowe gadoi dialea. Beaha aligilo gini afädëa ie malö udia neasebegi, molö giala daijala negei. ³ Daijala negesa maadelaahlilä, ea ie hamoi hamolasilo amolima sähalea, Udia dolö giwi säi amoli walio misiäia bea mosaloi. Bea asi gaso, giwi säi amoli moholö haboi. ⁴ Habosebegi, ea hamoi hamolasilo odoama mosalolahilä sähalea, Na giwi säi amolima gomalä sämalö. Molö molö daijala negei dialea. Nïe sugua gao gawalige, üdili odoa säfei hedabige giala dagabodasila negela, nelebo sulubadela daijala negei dialea. Udia neaseweie molö molö misiäiala sämalola säi. ⁵ Amala säla awäsebegi, giwi säi amolia auaulahlilä afiai. Dolö afädëda, hile sagaia asi. Amase, elöda hile sidua mosöa asi. ⁶ Odoa made asi amoliada ie hamoi hamolasilo amoli gaulahlilä, nafadela nufudala baagoi. ⁷ Amala hamosebegi, beaha aligilo gini amea mihalälahlilä, ie ami dolö amoli mosalolahilä, ilia nufidelo dolö amoli nufudala baagosa maadela, ilile mosö gobesa maadei.

⁸ Amala mosalolahilä, ea ie hamoi hamolasilo amolima sähalea, Molö giala daijala negesi dialea gaso, na giwi säi amolida dofea made gabu. ⁹ Idi osogoloa ami awälahilä, udia dolö gausiasebe amolima, udia neaseweie molö molö misiäiala sämolö mosalola säi. ¹⁰ Amala säsebe amo nabala, hamoi hamolasilo amolia idigi awäla, udia dolö gausiai amoli sulubadela neala gegedosebegi, nafadege hedabige maala, molö molöie mosö amo nobai.

¹¹ Udia dolö mofiaha maadesebegi, beaha aligilo gini amea mofiai sefolalebe amoli bimolöie digalahilä beahamelebe, dolö afädë udia neahalea fagulo gälo amo made gäi misi sebe meli. ¹² Amo bealahilä ea nabahalea, Nedoo, udia neahalea fagulo gälo amo made gäi goda, abilia misi saleala nabi. Amala nabasebegi, dolö amea ado säla obögëla

* **21:44:** Dawadigi dolö odoaea helësësaleada, damo gogi dödëi goda Madiu hi made dödëi gasoda, dolö elöea hobeala dödëi gabula helësëi. Ulugu 20.18 bimalo.

made sulo. ¹³ Ado säla made obëgësebegi, beaha aligilo gini amea ïe hamoi hamolasilo amolima sähalea, ïe naabo emole helegela nafodolahilä, gasimi sagai dibeami sadia idogomo. Amida, ili diisalea bese ali nalëgësa namolömelëla säi.

¹⁴ Yafie wei gaso, afädë afädëla memelei gabiola säi.

Dagisi muni negemolö gabule, ma made negemolö gabulela nabi
(Maga 12.13-17, Ulugu 20.20-26)

¹⁵ Felesi dolö nefolalo amoli awälahilä, ado afädë negemolöie didiähalea, Yesuea ado säsebe amoïe abilia säla oodomolödula didiäha dilo. ¹⁶ Amala didiälahilä, ilia ilile bëgëla aulo nefolalo amolige, Heledoïe sosogo nefolalo amolige, Yesu neebee mosalosebegi, ilia ema sähalea, Säla Olelelo-o, nilia helësësaleada, dia ado dofämu sälo. Amase, dia Godeïe mala säla olelese goda, mogolafali säla olelesa. Dia dolö odoabalä made bedälo ameadä, dia mogoimu olelelola helësësamelë. ¹⁷ Amalo gabugi, dia helësësebe amo nilima säla imäia. Beaha aligilo Gini Sisa neebe amomada, dagisi muni imolö dialeale ma maadelela nabi. ¹⁸ Amala nabasebegi, Yesuea ilile asigi nafade amo helësëlahilä, ea ilima sähalea, Asigi fea negelola dilia, edoïe ne fedogola beaha. ¹⁹ Muni dagisi negelo giwi gogi nema olemola säsebegi, ilia giwi afädë ema ï. ²⁰ ïasebegi, ea ilima nabahalea, Muni giwi egowegi dolö busa dibe gowege, ëi dëdëi dibe gowege, nowëie gabula nabi. ²¹ Amalebe ilia sähalea, Sisaïela säi. Amala säsebegi, Yesuea ilima sähalea, Nelebo Sisaïeda Sisa hïma imalo. Godeïeda Gode hïma imalola säi. ²² Amala säi amo nabala ili fudugilahilä, e digïla bahïla asi.

Sadiusi dolö amolia Yesuma baagoi nowelo amoïe nabi
(Maga 12.18-27, Ulugu 20.27-40)

²³ Segeyo amo galamu, Sadiusi dolö nefolalo amolia Yesuma afädë nabolöie e neebee misi. Sadiusi ilia udia dolö baagoi amoli made nowemolöla sälo. ²⁴ Ili nabahalea, Säla Olelelo-o, Mosesea sähaleada, Dolö baagoi amea malö made sogobala baagoi galëda, baagoi amoïe edooea udia didalo amo bedefala nealahilä, edoo baagoi amoïe malö sogobamolö dialeala säla dëdëla negei dialea. ²⁵ Amaimo, niligi edoolali gifalädalïa nefolalo amoli, abulümi amea udia nii amo malö made sogobala baagosebegi, ëoea udia amo nii. ²⁶ Neala nea, edoo agedu amoge amo gadola wäla hamosebegi, edoo osoda amoge baagolebe, sosogo gifalädalïa amoli sulubadela baagola mimisa maadei. ²⁷ Amala baagosa maadeibua, udia amo hobealafali baagola wagai. ²⁸ Amo gadola hamoi amo, ili sulubadela udia afädë amomu neala nelo. Amai, hobe baagoi nowesolo amo gala, malö gifalädalïa amoligi udia amoda abodoweïe udia samolödula nabi. ²⁹ Amala nabasebegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Ado säla dëdëla negei dibe amoge, Godeïe geloi dibe amoge made dawadigi neebe goeada, dilia asiala helësëla säsebegi. ³⁰ Amoïeda, udia dolö baagoi amoli nowela galaseda, udia made nimolöge, dolö made fimolöge. Selesaia fii ili selesaia mosöa nefolalebe amoli gadoi namolömelë. ³¹ Amalo amo, baagoi amoli neala nowelasimolö amoïeda, Godea dilima ado säla dëdëla negei dibe amoda, aso, nidela made neale. ³² Ea sähalea, Neda Abalahama, Aisaga, Yeigabala ilile Gode neawela säla dëdëla negei dialea. Gode eda baagoi amolile Gode made, eda nefolalebe amolile Gode neamelëla säi.

³³ Amala säsebegi, udia dolö gegedoi nefolalo amolia nabalahlilä, ea säla olelesebe amogi asigigi fudugisa nefolalo.

Godea nilia hamomalai dibe amogi, edefadeda abododula nabi
(Maga 12.28-34, Ulugu 10.25-28)

³⁴ Yesuea ado säi amea, Sadiusi ilia säla obëgëmolöi made nefolaleamelëla säi amo nabala, Felesi dolö nefolalo amoli gegedolahilä, ³⁵ ili sosogo amoligi dolö afädë mala säla negei amo olelelo amea, Yesu fedogola bimolöie ema ado afädë nabi. ³⁶ Dolö amea nabahalea, Säla Olelelo-o, Ado säla negei amogi, nilia hamomalai dibe edefadeda

abododula nabi. ³⁷ Amala nabasebegi, Yesuea ema säla obëgësalea, Dafidilo Geloï die Gode neebe amo die bobaeage, gesamiage, asigiage, boba hamomalo. ³⁸ Nilia hamomalai dibe amoligi, edefadedä amomelë. Amoda dafidilomelë. ³⁹ Amase, agedu gowege amo gadoimelë. Dihidi boba hamolo amo gadola, odoa dibalä nefolalebe amolige boba hamomalo. ⁴⁰ Mosesea Ado sulubadela säla negei dibe amoge, bea sälo nefolalo amolia bea säla negei dibe amoge, nilia hamomalai ado äudä amolegimu begedidigila gosai dialeamelëla säi.

Afädë Memelei moholömelëla säla negei amoïe nabi
(Maga 12.35-37, Ulugu 20.41-44)

⁴¹ Felesi dolö amoli gegedoi nefolalebegi, Yesuea ilima nabahalea, ⁴² Afädë Memelei amoïeda, dilia abilia helësësa. Eda nowëie malö neala nabi. Amala nabasebegi, ilia säla obëgësalea, Debidiiie malöla säi. ⁴³ Amala säla obëgësebegi, ea ilima nabahalea, Amai galëda, Godeïe Gesamia Debidima adolasisebegi, Debidia ema Dafidilo Geloïla säi amoda abiliadu. Debidiaada gomalä säimelë.

⁴⁴ Dafidilo Geloïa nie Dafidilo Geloïma sähalea, Die ado nii nefolalebe amoli die emoea daiasamäia, na neala ifosidelä, dida nie naabo dafädimadi beaha samialola säi. ⁴⁵ Debidia hi ema Dafidilo Geloïla säi galëda, eda Debidiiie malöda abeahäladula nabi. ⁴⁶ Amala nabasebegi, afädëa ema ado säla obëgëmolöi made meli. Amasebegi, segeyo amila nofela, ili bedähalea, afädëa ema ado bu made nabelo.

23

Felesi dolöle mala dawadigi dolölele mala
(Maga 12.38-39, Ulugu 11.43, 11.46, 20.45-46)

¹ Hobeala, Yesuea udia dolö gegedoi amolimage, ie bëgëla aulo amolimage ² sähalea, Mala dawadigi dolö amolige, Felesi dolö amolige Moseseïe filodaia saleamelë.* ³ Amai gabugi, ilia dilima ado sulubadela säse amoda, dilia nabala bëgëla hamomolöi. Gaso, mala ilia hamose amo gadolada, dilia made hamomalo. Mida, ilia made hamosalea, adoeamu sälo gabugi. ⁴ Iliä nelebo yöi neegila häuala gaulo amo, dolöie gidädaia negesilo amogida, hilida naaboea didiigila yöi amoli gaumolöla made helësëlomelë. ⁵ Nelebo sulubadela ilia hamose amoda, dolöea bimäiala hamolo. Iliada nelebo salelo amogi ado damui dëdëla salalahilä, odagiage baala, amase, naabogige gälo gaso, ilia salelo amoli edefade bobogalamu gälo nefolalo. Amase, iliada ëfë gadoi fagulo sedade gäi amoïe bidigi begedidigilo gaso, ilia ëfë sedadeamu begedidigilo nefolalo.* ⁶ Iliada molö nasebea amige, gedolo mosöa amige, dafidilo filo dibeami fimolömu hamelo. ⁷ Amase, iliada magäia gaamugi, udia dolöea ilima, di go gabiola sämäiage, säla olelelola sämäiage hamelo.

⁸ Amalo gaso, dolöea dilima säla olelelola sämolöi mademelë. Mida, afädë emu dilile säla olelelo nea. Dili sulubadela didoo didoolali neamelë. ⁹ Amase, nagadaiawi neada, dolö afädëma dilile diadolada sämabio. Mida, afädë emu dilile diado nea. Amoda selesäia mosöa neamelë. ¹⁰ Dilima dafidilola sämolöi mademelë. Mida, dilile Dafidilo afädë nea. Amoda Afädë Memelei amomelë. ¹¹ Dilile busa edefade neebe amolida,

* **23:2:** Moseseïe filodaia saleamelëla säi amoda, Ado säla negei amo Mosesea udia dolöma olelesa nelo amo gadola, mala dawadigi dolö amoliage, Felesi dolö amoliage amo gadola säla olelesa nefolalo amoïe säi. * **23:5:** Iliä sisigila sähalea gälo amoda Yu dolö ilia hamolo. Iliada ado damui odoa dëdëlahilä, nelebo salelo amogi salelo, amo dëdëla sali amoda ilile naabo fefeädimadige gälo, amase, ilile odagiage baalo. Sigi Obëgëi 13.9, 16, Mala Bu Egei 6.8, 11.18 amoli bimalo. Amase elöda, Yu iliada ado Nidei 15.37-41gi dibe amo bëgëla, ëfë hilile fagulo gäi amoïe bidigi begedidigilo. Amalo gaso, Yesuea sähalea, Mala dawadigi dolöge Felesi dolöge sisigila sämolöie nelebo gälo amoda edefade bobogamu gälo, amase elöda, ëfë sedademu ilile fagulo bidigi begedidigilo. Mida, udia dolöea bimäiala, ilida hä dofä Godeïe Ado säla negei amo bëgëlo gabula sämäia amalola säi.

dilile hamoi ugila negela hamolasilo namolömelë. ¹² Afädëa hi e ilibialo amoda, neala nagadaialasisalea, amase, afädë hi e nagadaialo amoda, ilibialasimolömelëla sai.

Yesuea mala dawadigi dolömage, Felesi dolömage mala nafade ilia hamosebe amoie sai (Maga 12.40, Ulugu 11.39-52, 20.47)

¹³⁻¹⁴ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Asigi fea negelo, mala dawadigi dolöla, Felesi dolöla dili, asigii gabu. Mida, dilia Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebea ami udia dolöie odagia gala didigilo. Dihili dilida made nogila digahalea, dilia udia dolö nogila digadelä hamose amolile idi gala didigilomelë.*

¹⁵ Asigi fea negelo, mala dawadigi dolöla, Felesi dolöla dili, asigii gabu. Dolö afädëamu dili bögëla aulo namiäiaie, dilida duhulu dibeamadige, sege föi dibeamadige nawesa aligilo. Amaimo, e hä bögëla aulo aligiseda, e heli segeie malö dili gadoi hamolasilo. Gasoda, ie mala nafadea dili baagila aulomelë.

¹⁶ Dihili dili si golai nea, dolö odoa nefolalebe amoli idi olelo nebego. Dili asigii gabu. Mida, dilia sähalea, Afädëa gobela ilo mosöla säla, migaliä diigila ado gelola säla negeseda, amoda memalä melëlo. Gaso, afädëa gobela ilo mosöa golola säla, migaliä diigila ado gelola säla negeseda, amoda ea sai amo gadola hamomolö dialeala sälo. ¹⁷ Dilida asigi maade, si golai gabu. Godeie siigi hedabifalida abodo. Golo amo hedabi gabule, ma gobela ilo mosö amo hedabi gabule. Diliada dawa, goloda gobela ilo mosöa dibe amoie, Godeie nafolala hamolo. ¹⁸ Amase, dilia elö sähalea, Afädëa gobela ilo aulila säla, migaliä diigila ado gelola säla negeseda, amoge memalä melëlo. Gaso, afädëa auli amodaia nelebo odala i amola säla, migaliä diigila ado gelola säla negeseda, amoda ea sai amo gadola hamomolö dialeala sälo. ¹⁹ Dilida si golai gabu. Godeie siigi hedabifalida abodo. Nelebo gobela ilo amo hedabile ma, auli amo hedabile. Diliada dawa, nelebo gobela ilo amo aulidaia dibe amoie, Godeie nafolala hamolo. ²⁰ Amai gabugi, afädëa aulila säla, migaliä diigila ado gelola säla negeseda, eada auli amoge, nelebo sulubadela aulidaia dibe amoge säla, migaliä diigila ado gelola säla negelo. ²¹ Amase, afädëa gobela ilo mosöla säla, migaliä diigila ado gelola säla negeseda, eada mosö amoge, mosö amogi aligilo amoge säla, migaliä diigila ado gelola säla negelo. ²² Afädëa selesaia mosöla säla, migaliä diigila ado gelola säla negeseda, eada Godeie sigi aligila filo amoge, filo amodaia sebe amoge säla, migaliä diigila ado gelola säla negelo.

²³ Asigi fea negelo, mala dawadigi dolöla, Felesi dolöla dili, asigii gabu. Mida, nelebo nelësa sagaia neebe amo sulubadela amogi, nabülasi mogelahilä nabü afädë Godegali ilo gaso, Ado säla negei dibe amogi ado edefadeda, dilia buludola fisi. Buludola fisi amolida gowe ili. Mogola hamologe, bobasëla ugila negeloge, amase, asigi afädë negeloge buludola fisi. Nabü afädë Godegali ilo dafidi sai amo made fisila, dilia ado edefade gowe ili hahamosa nelo galebeda, dofealabio. ²⁴ Dihili dili si golai nea, dolö odoa nefolalebe amoli idi olelo nebego. Diliada molö gobei nahalea, eeme nelësa seëgi, amo neadigilo gaso, molö gobeigi sugua gamele seëgi, amola wälada sübä dëgilomelë.

²⁵ Asigi fea negelo, mala dawadigi dolöla, Felesi dolöla dili, asigii gabu. Diliada gaaboge faloge daia baagido gomu hëlo gabu. Gaso, isogida dilia dihilile asigi made sigi aligila, molö fa nelo amea nobai gabumelë. ²⁶ Felesi si golai di, gaabo isogi dafidi nigime hëmalö. Amala hamoseda, daia baagido goge gëgelë baai made bimolömelë.

²⁷ Asigi fea negelo, mala dawadigi dolöla, Felesi dolöla dili, asigii gabu. Dilida baagoi bauia beni faleia hëi amo gadoi gabugo. Bau daia amoda hedabifalë beaha gaso, isogi dolö baagoi amolile giwi amoge, nelebo sulubadela nigime baala nobai dialea. ²⁸ Amo

* **23:13-14:** Dawadigi dolö odoaea helësésaleada, ado odoage damo amogi dialeala helësëi. Ado amoda gomalä. [14 Asigi fea negelo, mala dawadigi dolöla, Felesi dolöla dili, asigii gabu. Mida, dilia udia didalo sebe amoli dahila neala, ilile mosöa nelebo dibe amo fa neala gaula aulo nea. Dilile asigi musügä negesilahilä, adoeamu Godema sedadela adolo nea. Amala hamosebe amoie, dili së edefade muäia baala imolömelë.] Maga 12.40 bimalo.

gadola wäla, dilile domalo beala udia dolöea asigisaleada, dilida dolö mogoi gabula asigilo gaso, dilile isogida asigi fea negeloge, mala nafademu hamologe nobai gabugo.

²⁹ Asigi fea negelo, mala dawadigi dolöla, Felesi dolöla dili, asigii gabu. Diliada bea sälo amoli baulo mosö olala, amase, dolö mala mogoi hamolo amoli baulo mosö amoge momadolo gabio. ³⁰ Dilia sähaleada, Nilä nilile mäula ili nefolalo amogi galebeda, nilia ili ugila negela bea sälo ilile heale made digalabiola sälo. ³¹ Amala sälo ameadada dilia olesalea, dilida bea sälo nufidelo amolile malö gabula olelomele. ³² Amalo gabugi, dilia dilile diadola ilia mala hamolo amo gadola, hamola wagamalo.

³³ Dilida baagolo nubage, nubaie malöge nebege. Godea dilibalä gudisegi, dili heli segea moholö amoda abeahäla sisigala moholö gabu. ³⁴ Amai gabugi, nabuö. Na bea säloge, dolö asigi falagaseige, amase, mala dawadigi dolöge dilima fisiga gamolömelë. Odoada dilia nufudala baagola, odoada i fügäigi baala negemolömelë. Amase, odoada dilile gedolo mosöa ami fëgälähilä, ili nesila gaamu afädëgila doadigila awäla, gaamu elögi nesila fisiga gamolömelë. ³⁵ Amoie mida, dolö mogoi nagadaiawi nefolalo odoaea nufi amoli sulubadelaie heale digai amoda dilimamu diamolömelë. Mi gäwila dolö mogoi Aibeledale heale digaia amila maala, Belegaeäie malö Segelaeage, dolö dilia gobela ilo mosöle gobela ilo aulile adeba ami nufi amoie heale digaia ami, ili sulubadelaie heale digai amoda dilimamu diamolömelë. ³⁶ Na dilima dofä sähago. Nafade egoweli sulubadela hamoi amoie bidi nimolö amoda, udia dolö walio nefolalebe welia nimolömelëla säi.

*Yesuea Yalusaleme bobasëi
(Ulugu 13.34-35, 19.41-44)*

³⁷ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Yalusaleme-e, Yalusaleme-e, bea sälo nefolalo amoli nufudala baagologe di. Amase, dolö digali fisiga wei amoli igia nufidologe di. Haea gagalugoea ie malö augia hawa neala gafedela musügä negelo amo gadola, segeyo aboläiagi gadola, na die malö goli neala gegeedolasideläi gaso, dihili habosio. ³⁸ Nabuö. Godea dilile mosö digila awäla, mosö amo memalä diamolömelë. ³⁹ Na dilima sähago. Dilia ne bu elö made beala nelolahilä, dilia sähalea, Afädë Dafidilo Geloie äigila maahago, Godea e neala obeägilasimäiala säsolo amo gala, dilia ne bimolömelëla Yesuea säla i.

24

*Godeie mosö nafademolömelëla säi
(Maga 13.1-2, Ulugu 21.5-6)*

¹ Yesu e Godeie mosöamadila awäha nebegi, ie bëgëla aulo amoli e neebee maalahilä, ilia ema, Godeie mosö amoli bimola säi. ² Amala säsebegi, ea ilima säla obëgësalea, Egoweli beahale. Na dilima dofä sähago. Igi elö daia dadagulula fedai golidä, sulubadela mugulula digaha maademolömelëla säi.*

*Yöi yafie moholömelëla säi
(Maga 13.3-13, Ulugu 21.7-19)*

³ Yesu e Olibebidaia sebegi, ie bëgëla aulo amoli hilidomu maalahilä nabahalea, Dia nilima säla imo. Dia säi amo abola besela galamolödu. Dafidi nelebo edodale besela galasegi, nilia amo bealahilä, di hä, ulufadigimolö amoge, aligila wagamolö amoge, ga made gabula helësëmolöla nabi. ⁴ Amala nabasebegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Odoaea dili dahila neloea, idihë namialo. ⁵ Mida, dolö yafie maalahilä nie ei säla, Afädë Memelei Geleso amo ne misi neawela sälahilä, udia dolö yafie dahila nimolö moholömelë. ⁶ Amase, sege ga madefali nudusalea ado goba nabase amogige, sege wagadi made nudusalea wabula säse amo nabase amogige, dili fudugila bedäloea, asigi sigi namialo. Nelebo amala hamomolö dialea gaso, amoda aso, aligila wagamolö

* **24:2:** Yesuea ado sedadela bia säi Madiu bebagi dëdëi dibe amoligida, biida go. Ea segeyo aligila wagamolö amoie säha nelo. Ado amoda 24.2-25.46 amogi dialea.

mademelë. ⁷ Fii elöle elöle nudula digi, gamane elöle elöle nudula digisa namolömelë. Amase, sidë ige, fogolige sege odoagi moholömelë. ⁸ Nelebo amoli sulubadela hamomolö amoda, udiaea malö ägümolö salea, mi gäwila sêlo amo gadoi bimolömelë.

⁹ Amo gala, dili gaula neala sêlasila, nufudala baagomolömelë. Nïe äigi nefolalebego bealahilä, udia dolö fii odoa amoli sulubadela dilima bimolö habobamolömelë. ¹⁰ Segeyo amo gala, yafiea nema asigi afädë negei amo digila awälahilä, ilia hilimu bimolö habobala, odoama gaula imolömelë. ¹¹ Amase, wäfalï bea sälo yafiege maalahilä, udia dolö yafie dahila nimolömelë. ¹² Mala nafade edese amea, udia dolö yafiea boba hamolo amo gögila badilimolömelë. ¹³ Amamolö gaso, afädëa aso maadelahilä, wagamäiala gelola aligiseda, e damula moholömelë. ¹⁴ Fifiï asi sefolalebe amoli sulubadela nabaha maademäia, Beaha Maadela Sigi Neebe amoïe Ado Mala Hedabi amo sege föi sulubadelagi säla daidosa maademolömelë. Amala daidosa maadeseda, aligila wagamolömelëla säi.

*Nelebo yöi ayägöloi bimolö amoïe säi
(Maga 13.14-23, Ulugu 21.20-24)*

¹⁵ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Amamolö gabugi, dilia bea sälo Danialoea nelebo yöi ayägöloi amoïe säla negei amo Godeïe mosöa dië beaseda, (ado egowe nidese ameada hedabola helësëmalo) ¹⁶ Yudia segea sefolalebe amolida, segebi dibeami fisäla baluluia afufumalo. ¹⁷ Amo gala, afädë mosö figidaia sebe amea digalahilä, mumusogi ïe nelegei nea digamabio. ¹⁸ Amase, afädë sagaia neebe amea, fagulo daia salugalo negei amo mosöa nea obëgëmabio. ¹⁹ Segeyo amo gala, udia fagulo hagui sefolalebe amolige, malö dubo dodo ïaha sefolalebe amolige, asigii gabu. ²⁰ Fisäla moholö amoda i bäu gisalea gögï mulo amo gala galëge, amase, hele filo segeyo Sabada gafegi galëge muloea, dilia Godema adosa namialo. ²¹ Mida, segeyo amo gala yöi edefade elö elöla yafie maala negei dië bimolömelë. Sege föi dibe sulubadela mi gäwila hamoia amila yöi amo gadoi made meli. Amase, hobeage bu elö made bimolömelë. ²² Amaimo, amo gala Godea segeyo obobagilasi made galebeda, udia dolö sulubadela fisilabio. Amalabio gaso, udia dolö hï memelei amoli helësëlahilä, obobagilasimolömelë.

²³ Segeyo amo gala, afädëa dilima sähalea, Bimo. Afädë Memelei amo misi neala säsege, gagowei misi neamelëla säsege, dofä gabula helësëmabio. ²⁴ Amoïe mida, wäfalï Afädë Memelei gadoi odoage, wäfalï bea sälo odoage moholömelë. Amala maalahilä, ilia udia dolö Godea memelei nefolalebe amoli dahila neala hamomabelela bimolöïe, dolöea dofä hamomolöi made gadoige, hido elöige hamosa namolömelë. ²⁵ Nabuö. Amo made hamola neebe amo gaalu, na dilima säla ïahagomelë.

²⁶ Amaimo, afädëa dilima sähalea, Nabuö. Sege udia dolö aligilo made dibeami neala säseada, ami mosabio. Amase, afädëa sähaleada, Mosö hogoli afädëgi nogila digai saleala säseada, dofä gabula helësëmabio. ²⁷ Mida, sege yabagelela eso maasidola maala, eso digasido amige yo digalo amo gadola, Dolöïe Malö amo ulufadigisolö amo gala, amo gadola wäla ulufadigimolömelë. ²⁸ Baagoi domalo dibeami haea säsalï gadoi gegedomolömelëla säi.

*Hobeala Dolöïe Malö ulufadigimolö
(Maga 13.24-27, Ulugu 21.25-28)*

²⁹ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Segeyo amogi yöi yafie elö elöla amo hamosa maadei amole, eso usila, aube made neëla, amase, gasumili mudaiala besela didigafulahilä, muugi nelebo geloi hido elöi amoge neala fogolasimolömelë. ³⁰ Amala hamosegi, Dolöïe Malö amoïe nofe elöi amo mudaia ulufadigisegi, sege dibe sulubadelagi nefolalebe amoli didigaomolömelë. Iliä beahalea, Dolöïe Malö amo geloi amole, yo digalo hido elöïfalï amolebalä, mu baidilidaia maala neë bimolömelë. ³¹ Amase, fuuloea gelola fuuse amo gaalu, ea ïe selesaia fii amolima mosalolahilä, udia dolö hï memelei

sege fői sulubadelagi, agesu näiado nefolalebe amolige, näiado nefolalebe amolige, neala gegedolasimalola sãmolömelëla säi.

Yesuea äfäeoie ado säi

(Maga 13.28-31, Ulugu 21.29-33)

³² Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Diliada äfäeoie mala amogi helësëmalo. Äfäeo fësëgësisila, bäu gähe bobagiseda, dilia helësësalea, sege esomolöda ga made gabula helësëlomelë. ³³ Amo gadola wäla, nelebo sulubadela säsewe gadoi hamose dilia beaseda, amoda hä, ga made, suägisa gabula helësëmalo. ³⁴ Na dilima dofä sähago. Udia dolö walio nefolalebego baagola made nefolalegi wäla, nelebo säi amoli sulubadela hamosa maademolömelë. ³⁵ Mu giwige, naga föige hogosa helemolö gaso, nie adoda dofä made hogosa helemolömelëla säi.

Dolö afädëa gowe gala hamomolöla dawa madela säi

(Maga 13.32-37, Ulugu 17.26-30, 17.34-36)

³⁶ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Amala hamomolö amoda segeyoge, aoage afädëa dawa mademelë. Selesaia fii iliage, Malöeage dawa mademelë. Naadoea hidomu dawadigi neamelë. ³⁷ Dolöie Malö ulufadigisolo amo gala, Noaie segeyogi hamoi amo gadola wäla hamomolömelë. ³⁸ Ödä bëi made maala nebegi, ilia molö ödäge nadigi, udia neadigi, dolö fila awäla digisa nebegi, Noa duugi fila fedamolö segeyo amo besela galaimelë. ³⁹ Iliä dawa made nebegi, ödä bëi maala ödäea sulubadela mai. Dolöie Malö ulufadigisolo amo galage, udia dolöea amo gadola wäla hamosa namolömelë. ⁴⁰ Segeyo amo gala, dolö äudä sagaia neëgi, elö amo neahalea, elö amo digila moholömelë. ⁴¹ Udia äudä wahalo dailaha neëgi, elö amo neahalea, elö amo digila moholömelë.

⁴² Amai gabugi, dilile Dafidilo segeyo gomo gala moholö gabula, dilia dawa made ameada, dili idihë namialo. ⁴³ Ado gowe helësëmalo. Mosö eedoea fa nelo dolö gasigi gowe gala moholöla helësëi galebeda, ea idihë neëgi, ie mosö dagabola fa nea digamäia fu made ialabiomelë. ⁴⁴ Amai amea, Dolöie Malö moholö amoda, dilia gowe gala moholö gabula helësëi made neëgi, e moholö ameada, diliage daiaha namolö dialeala säi.

Ado besula hamoi hamolasilo hedabüiege nafadeiege

(Ulugu 12.41-48)

⁴⁵ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Hamoi hamolasilo asigi falagaseige, nulügäige neebe amea, ie dafidiloea hile mosöa hamoi hamolasilo odoa sigi namiäia, ilile molö segeyo hi daiala negeifaligi mogela ilo amoda abodowedu. ⁴⁶ Ie dafidilo amo maalahilä beahalea, hamoi hamolasilo amea, hamoi amo gadola wäla hamosa neë beaseda, hamoi hamolasilo amo obeägisa namolömelë. ⁴⁷ Na dilima dofä sähago. Dafidilo amea hamoi hamolasilo amoma ie nelegei sulubadela sigi namialamolömelë. ⁴⁸ Amaimo, hamoi hamolasilo nafadea asigiamu helësësalea, nie dafidilo aso, deegela, fodolo made moholöledula helësëlahilä, ⁴⁹ ea hamoi gaalu hamolasilo nefolalebe amoli nufudala, gagaolo ödä nulo dolöbalä molö ödäle naha aligilomelë. ⁵⁰ Amai gabugi, hamoi hamolasilo amea e segeyo gowegi, aoa gowegi moholöla helësëi made neëgi, ie dafidilo amo moholömelë. ⁵¹ Maalahilä, ea hamoi hamolasilo amo neala nafademolöi nafadelasila, e asigi fea negelobalä namialamolömelë. Amida, ili diisalea bese ali nalëgësa namolömelëla säi.

25

Ado besula udia dodola nabülasie säi

¹ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Segeyo amo galada, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebea amida, gowe gadoi diamolömelë. Udia dodola nabülasia ilile elamu amoli neala gaula, udia nimolö dolö amo gausiamolöie afai. ² Udia amoligi biada asigi maade,

amase, biada asigi gäwi. ³ Udia asigi maade amoliada, ilile elamu gaula afiai gaso, amobalä weli osala nafolala, gaula made afiai. ⁴ Amasebegi, udia asigi gäwi amoliada, weli ödä iigi söga salala nafolala, ilile elamubalä gaula afiai. ⁵ Udia nimolö dolö amo fodolo made maasebegi, ili süwiala waola, sulubadela adidi difolalo.

⁶ Gasi mogogifali, afädëa uuahalea, Uuaa. Udia nimolö dolö amoda hä, misi gabio. E gausiamolöie afiamalola uuai. ⁷ Amala uuasebegi, udia dodola amoli sulubadela nowelahilä, ilile elamu amoli hahamogilahilä gaui. ⁸ Amasebegi, asigi maade amolia asigi gäwi amolima sähalea, Dilia weli gogi nili gögödëla imo. Nilile elamu usidelä hamosebela säi. ⁹ Amala säsebegi, asigi gäwi amolia säla obëgësalea, Ai. Weli wegida dilila nililada dofea made. Bidi neasea ami awäla, dilida dihilile bidia nimalola säi. ¹⁰ Amala säsebegi, ili weli nea asi amo gaalu, udia nimolö dolö amo besela galai. Amasebegi, daiai udia amolida ebalä awäla, udia neahalea molö edefade nasebea ami digala, idi gai. ¹¹ Hobeala, udia dodola odoa amoli maala, ilia sähalea, Dafidilo, dafidilo, nili idi gai dogasimola säi. ¹² Amala säsebegi, ea säla obëgësalea, Na dilima dofä sähago. Dilida na dawa madela säi.

¹³ Amamolö gabugi, dilia segeyoge aoage dawa made neebe ameada, idihë namialola Yesuea säi.

*Ado besula hamoi hamolasilo ohodoaie säi
(Ulugu 19.11-27)*

¹⁴ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebea amida, gowe gadoi diamolömelë. Dolö afädëa e sege wagadi made moholö awähalea, ie hamoi hamolasilo amoli misialalahilä, ilia ie nelegei sigi namiäiaie, ilile naabogi gausisi. ¹⁵ Ea afädëma muni giwi siliba dausini bia i. Elömada muni giwi dausini äudä i, amase, elömada dausini afädëfali i. Ilile asigi dibe amo gadola, afädë afädëlama muni sogola gausisi. Amala hamola negesilahilä, e asi. ¹⁶ Awäsebegi, dolö dausini bia nelo ameada, fodolofali awäla businessi hamosa neada, dausini bia elö neala baai. ¹⁷ Amase, dolö dausini äudä nelo ameage, amo gadola hamosalea, dausini äudä elö neala baai. ¹⁸ Amai gaso, dolö dausini afädë nelo ameada awäla, ie dafidiloie muni giwi dausini amo naga dögölahilä, naga isogi musügä negesi.

¹⁹ Segeyo holöbö ede nelolahilä, hamoi hamolasilo amolile dafidilo amo obëgëla, ea muni i amoie, ilibalä ado fädäla sämolöie misi. ²⁰ Dolö muni giwi dausini bia nelo amea, dausini bia elöge baala nii amo gaula maala nea sähalea, Dafidilo, dia negali dausini bia i. Ameada, na dausini bia elö neala baai amo gowemelë. ²¹ Amala sälebegi, ie dafidilo amea ema sähalea, Hamoi hamolasilo hedabi-e, dia hamoi hedabolafali hamoi gabu. Dida asigi nulügäi. Dia nelegei holöfali go hedabola madëlela sigi nelo goeada, dia nelegei edefade sigi namiäiaie imolömelë. Di nebalä obeägisa namolöie misiëla säi.

²² Amala säsebegi, dolö dausini äudä nelo ameage maala nea sähalea, Dafidilo, dia negali dausini äudä i. Ameada, na dausini äudä elö neala baai amo gowemelë. ²³ Amala sälebegi, ie dafidilo amea ema sähalea, Hamoi hamolasilo hedabi-e, dia hamoi hedabolafali hamoi gabu. Dida asigi nulügäi. Dia nelegei holöfali go hedabola madëlela sigi nelo goeada, dia nelegei edefade sigi namiäiaie imolömelë. Di nebalä obeägisa namolöie misiëla säi.

²⁴ Amala säsebegi, dolö muni giwi dausini afädë nelo ameage maala nea sähalea, Dafidilo, dida dolö aabela habobalo amo na dawa. Dia made sagaia amida, dia molö nelo. Sege dia molö gägä made fëfëia amige, diada molö gegebola negelo. ²⁵ Amalo ameada, ne bedähalea. Ne awäla, die muni giwi amo na naga dögöla negei. Die muni amoda gowemelë. ²⁶ Amala säsebegi, ie dafidiloea ema säla obëgësalea, Hamoi hamolasilo nafade di, dida habobame. Dia helësësalea, sagai na made sagaia ami na molö nelo, amase, sege na molö gägä made fëfëia amige, nada molö gegebola negelola helësëile. ²⁷ Amala helësëi galëda, dia bëgi dolöbalä nie muni negesi galebeda, ne obëgëla maala,

baai muni amola nealabio. ²⁸ Amai amea, muni giwi dausini afädë ea gaula neebe go neala, dausini nabülasi galebe amogali imalo. ²⁹ Amoieda, sulubadela nelebo afädë gaula neebe amolimada, odoa baala iasegi, yafie gaula namolömelë. Gaso, afädëa nelebo afädë made gaula neebe amomada, holöfalimelë gaula neebe amoda haila nimolömelë. ³⁰ Hä, hamoi hamolasilo nafade goda sege gasimi sagai dibeami sogobala sadia idogomalo. Amida, ili diisalea bese ali nalëgësa namolömelëla säila säi.

Dolöie Malöea udia dolö sulubadela mogemolö

³¹ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Dolöie Malö amo, ie yo digalo hido elöi salugalahlä, selesaiia fii sulubadelabalä maasolo amo gala, e ie sigi aligila filo hedabi hido elöidaia samolömelë. ³² Fifi asi sefolalebe amoli sulubadela, ie odagia maala gegedolasisegi, sigi aligilo ilia sugua sibile sugua memele nafolala mogelo amo gadola, eada udia dolö mogela, ³³ sugua sibida dafädimadi negela, sugua memeda fefeädimadila negemolömelë.

³⁴ Amo gala, beaha aligilo Ginia ie dafädimadi nefolalebe amolima sähalea, Nie Naadoea neala obeägilasi dili-e, dili misië. Godea Beaha Maadela Sigi Neebea ami digamalo. Amoda sege föi dibe sulubadela mi gäwila hamoia amila dilile daiai dilo. ³⁵ Mida, ne sidëa baagoi nebegi, dilia ne molö i. Ne ödä haläi nebegi, dilia ne ödä i. Amase, ne näiadodi dolö gabugi, dilia ne mosöa sigi asi. ³⁶ Ne fagulo maade nebegi, dilia ne fagulo i. Amase, ne oloi dibegi, dilia ne sigi nelo. Ne galabaia mosöa nebegige, dilia ne bea misila sämolömelë. ³⁷ Amala säsegi, mogola hamolo nefolalo amolia ema säla obëgësalea, Dafidilo Geloi-e, di sidëa baagoi nebegi, nilia abola beala, di molö iasio. Di ödä haläi nebegi, nilia abola di ödä iasio. ³⁸ Amase, di näiadodi dolö nebegi, nilia abola di mosöa sigi awäsio. Di fagulo maade nebegi, nilia abola digali fagulo iasio. ³⁹ Amase, di oloi dibegige, galabaia mosöa nebegige, nilia di abola bea awäsiola nabolömelë. ⁴⁰ Amala nabasegi, Gini amea ilima säla obëgësalea, Na dilima dofä sähago. Dilia nelebo sulubadela nie nedoolaligi afädë holöbö gidogofali neebe amoma hamoi amoda, dilia nema hamoila sämolömelë.

⁴¹ Amala säsegi, ea fefeädimadi nefolalebe amolima sähalea, Nemola fisi udia dolöla dili, dilida ne neebeawi made, bahila afiala, nulo usilo made dibeami moholö mosö. Nulo amoda mugabe busa amoiege, ie hamoi hamolasilo amolilege daiai. ⁴² Mida, ne sidëa baagoi nebegi, dilia ne molö made i. Ne ödä haläi nebegi, dilia ne ödä made i. ⁴³ Amase, ne näiadodi dolö gabugi, dilia ne mosöa made sigi asi. Ne fagulo maade nebegi, dilia ne fagulo made i. Amase, ne oloi dibegige, galabaia mosöa nebegige, dilia ne made bea misila sämolömelë. ⁴⁴ Amala säsegi, iliage naba obëgësalea, Dafidilo Geloi, di sidëa baagoi nebegige, di ödä haläi nebegige, di näiadodi dolö gabugige, di fagulo maade nebegige, di oloi dibegige, amase, di galabaia nebegige, nilia amo abola bealahilä, di made ugila negesiola nabolömelë. ⁴⁵ Amala nabasegi, ea ilima säla obëgësalea, Na dilima dofä sähago. Dilia nelebo sulubadela afädë holöbö gidogofali neebe amoma made hamoi amoda, dilia nema made hamoila sämolömelë. ⁴⁶ Amai gabugi, ilida së nahamu namolöia ami moholömelë. Gaso, mogoi hamolo amolida namolöi namolö dibeami moholömelëla Yesuea säla wagai.

26

Busa dolö amolia Yesu baagomäia nufulöla didiäha dilo (Maga 14.1-2, Ulugu 22.1-2, Yone 11.45-53)

- ¹ Yesuea ado amoli sulubadela säha maadelahlä, ie bëgëla aulo amolima sähalea,
² Segeyo äudä namolö gabulahilä, Baagila Asi Segeyo besela galamolö amoda dilia

dawa.* Hä, Dolöie Malö amo i fügäigi baala negemäia, odoaie naabogi gausimolömelëla säi.

³ Segeyo amo gala, gobela ilo busa nefolalo amola, udia dolöie dafidilo asigi gäwi nefolalo amolali, gobela ilo Busa Edefade, amoie ëida Gaiafasa, amoie mosöa gegedoi.

⁴ Iliä Yesu abeahämola oodolahilä, nufudala baagomäia gaumolödula geleä didiäha difolalo. ⁵ Iliä sähalea, Amamolö gaso, Segeyo Edegi gedosolo amo gala made, udia dolöea gelola üala dodogöla säloeala säi.

*Udia afädëa Yesuie busagia weli söga negei
(Maga 14.3-9, Yone 12.1-8)*

⁶ Yesu e sege Bedani ami gudubu hamoi Saimonoea mosöa sebegi, ⁷ udia afädëa weli hedabi gafisigäi hido elöi muni edefadea nelo amo gaula, e sebea ami misi. Yesu e ami molö naha sebegi, udia amea weli ödä i igia hamoigi osala negei dilo amo, ie busagia söga negei. ⁸ Amala hamoi amo, ie bögëla aulo amolia bealahilä, ilia habobala sähalea, Faeagasebegoda edoiedu. ⁹ Ameada bidi edefade nealahilä, muni amo busadäoigali ialabiola säi. ¹⁰ Yesuea ilia habobasebe amo dawadigi nea, ea ilima sähalea, Dilia e edoie yölasisa. Eada nema mala hedabi hamosebemelë. ¹¹ Busadäoinda dilibalä namolöi namolömelë. Gaso, neda dilibalä namolöi namolö mademelë. ¹² Udia amea nie domalogi weli negei amoda, ne baumolö amoie daiai. ¹³ Na dilima dofä sähago. Ado Mala Hedabi gowe sege föi sulubadelagi säla olelesaleada, e helësëlahilä, ea hamoi amoge säla imolömelëla säi.

*Yudasaea Yesu hololömolöie ado afädë negela üi
(Maga 14.10-11, Ulugu 22.3-6)*

¹⁴ Giwilasi amoligi afädë, ie ëida Yudasa Isagaliada, e gobela ilo busa neebea ami awälahilä, ¹⁵ ea nabahalea, Na e dilile naabogi gausideläie, diliada negali edo imolö gabula nabi. Amala nabasebegi, ilia muni giwi siliba nabülasia ohodoa nidelahilä, egali i.* ¹⁶ Segeyo amila nofela, ea Yesu ilile naabogi gausimolöie fu hogosa nelo.

*Yesu e ie bögëla aulo amolibalä molö naha dilo
(Maga 14.12-21, Ulugu 22.7-14, 22.21-23, Yone 13.21-30)*

¹⁷ Segeyo Edefadegi beledi edelo yidila made gobela molö amoie segeyo bu agesolo amo gala, bögëla aulo amoli maalahilä, Yesuma nabahalea, Dia Baagila Asi Segeyo molö molö amoie, nilia abidi daiamäia hamesebela nabi. ¹⁸ Amala nabasebegi, Yesuea sähalea, Gaamugi awälahilä dolö amoma gomalä sämalö. Säla Oleleloea sähalea, Nie fuda hä, ga made gabugi, nie bögëla aulolali, Baagila Asi Segeyo amoie molö molö amo na dibalä nuduläla säila sämalola säi. ¹⁹ Amala säsebegi, bögëla aulo amolia Yesuea säi amo gadola hamola, Baagila Asi Segeyo amoie molö molöie daiai.

²⁰ Deadifali, Yesu e giwilasi amolibalä molö naha sefolalo. ²¹ Ili molö naha sefolalea, ea sähalea, Na dilima dofä sähago. Dili sebegogi afädëa ne hololöla odoaie naabogi gausimolömelëla säi. ²² Amala säsebegi, ilile asigia edefade yöia idogolahilä, hido hidolaea ema säla didigahalea, Dafidilo Geloie-e, nale, ma nalela säla didigai. ²³ Amala säla didigasebegi, Yesuea säla obögësalea, Dolö nebalä falogi naabo gaalu digai ameada, ne hololöla odoaie naabogi gausimolömelë. ²⁴ Ie säla dödëla negei dibe amo gadola, Dolöie Malöda baagomolö. Gaso, Dolöie Malö e hololöla odoaie naabogi gausise dolö amoda, asigii gabumelë. E emea made neegela ägüi galebeda, e hedabi aligilabiomelëla säi. ²⁵ Yudasa, e hololöla odoaie naabogi gausimolö amea nabahalea, Säla Olelelo-o, nalela nabi. Amala nabasebegi, ea ema sähalea, Dihä säse gomelëla säi.

* **26:2:** Baagila Asi Segeyola säi amoda, Isilaleie malö made nufudala, baagila awäla, Isibiie dolö malö abulümi amoli nufudaha maadei amoie helësëla obögëlo segeyola säi. * **26:15:** Muni giwi siliba nabülasia ohodoa go, walioda aboläiadu nilia dawa made. Goda holöbö muni edefade. Hamoi hamolo dolöea aube bia gadoigige, gafeia gadoigige bidi nelo amo gadoi. Madiu 27.9-10 amoge bimalo.

*Yesuea beledile wani ödäle ie bégëla aulo amoligali i
(Maga 14.22-26, Ulugu 22.15-20, Age Golidi 11.23-25)*

²⁶ Ili molö naha sefolalea, Yesuea beledi afädë nealahilä, Godema nesegei. Nesege-lahilä, ea beledi dagabodasila, bégëla aulo amoligali iahalea, Goda nie domalomelëla säi. ²⁷ Amala sälahilä, ea gaabogi usi amo neala gaula nea, Godema nesege-lahilä, iligali iahalea, Dili sulubadelaëa go hä, gobe dadagabola mualo. ²⁸ Goda nie healemelë. Asialo made ado elöi säla negemolöie healemelë. Nafade hamoi amoli hëmäia, udia dolö yafiegali besigahawe. ²⁹ Na dilima sähago. Segeyo wila nofela, ne wani ödä bu elö made naala nelolahilä, Naadoëa Beaha Maadela Sigi Neebea ami nea, dilibalä bu elö molömelëla säi.

³⁰ Amala sälahilä, ilia gö afädë udälahilä, Olibebia afiai.

*Fidaëa Yesu dawa madela sämolömelëla säi
(Maga 14.27-31, Ulugu 22.31-34, Yone 13.36-38)*

³¹ Olibebia afiahalea, Yesuea ilima sähalea, Walio gasigi, dili sulubadelaëa, nema hamosebe amo beahalea, dilile asigi afädë negeigo digamolömelë. Mida, ado säla dëdëla negei dibe amea sähaleada,

Na sugua sibi sigi aligilo nufudasegi, sugua sibida fisäla dusudasila afufumolömelëla säla dëdëla negei dialea. ³² Amamolö gaso, ne nowelasisegi, na dili baagila, nedale Galili moholömelëla säi. ³³ Amala säsebegi, Fidaëa ema säla obëgësalea, Dima hamosebe amo bealahilä, sulubadelaëa asigi afädë negei amo digaseda, neda dofä made amamolömelëla säi. ³⁴ Amala säsebegi, Yesuea ema sähalea, Na dima dofä sähago. Walio gasigi gagalugo gawalia made gäla neëgi, dia ne dawa madela nafi bu ohodoala sämolömelëla säi.

³⁵ Amasebegi, Fidaëa ema sähalea, Neda dibalä gaalu baagomolö galëge, ameadä na di dawa madela dofä made sämolömelëla säi. Ie bégëla aulo amoli sulubadelaëage amalamu säla didigai.

*Yesu e Gesemani sagaia Godebalä adoï
(Maga 14.32-42, Ulugu 22.39-46)*

³⁶ Yesu e ilibalä sege ëi Gesemani besela galalahilä, ea bégëla aulo amolima sähalea, Ne holöbö gasi gala Godema adose gaaluda, dili wi sefolamialola säi. ³⁷ Amala sälahilä, Fidage, Sebedië malö äudä amolege, ea ili sigi awälahilä nea, ie iso asigia yöia idogola, säosäosa nelo. ³⁸ Amala nea, ea ilima sähalea, Nie iso asigia edefademalä yöia idogosalea, ne baagomolö gabumelë. Dili gui nea, nihiligila idihë namolölamelëla säi.

³⁹ Amala sälahilä, e holöbö gasi gala, nagadaia gumusula dia idogola dialea, Godema sähalea, Nie Naado, asiamolö fu galëda, gaabogi usi molö amo na asiamäia. Amamäia gaso, na hamese amo gadola made, dia hamese amo gadola hamomäiamelëla säi.

⁴⁰ Amala sälahilä, ea ie bégëla aulo sebea ami awäla beahaleamelebe, ili süwia adi dibe amo bealahilä, ea Fidama nabahalea, Dilia nebalä aoa afädë idihë namolö ulisebele.

⁴¹ Nafadea dili fedogola melëloëa, idihë nea, Godema adosa namialo. Dofä. Asigiada hamomolöila helësësa neago gaso, domaloda wäbëai nebegola säi. ⁴² Amala sälahilä, e bu agedu obëgëla, Godema adosalea, Nie Naado, go made asiala, muäia galëge, dia hamese amo gadola hamomäiamelëla säi. ⁴³ Amala sälahilä, e bu obëgëla maala beahaleamelebe, ili süwia adi dibe meli. Mida, ilile si gafodo amo hä, gadugisalea amai. ⁴⁴ Ili ami bu elö dëgila awälahilä, ea bu osoda Godema dafidi säi amo gadola wäla säi. ⁴⁵ Amala sälahilä, ie bégëla aulo amoli sebea ami bu obëgëla, ea ilima sähalea, Dili süwiamu diala, hele saleale. Bimo. Fu hä, ga madesebego. Dolöie Malö amoda, nafade hamolo amolile naabogi hololöla gausisebemelë. ⁴⁶ Dili hä, nowemo. Afiadi. Bimo. Dolöëa ne hololöla odoäie naabogi gausimolö amo hä, ga made misi neebemelëla säi.

*Yesu odoäie naabogi gausi
(Maga 14.43-50, Ulugu 22.47-53, Yone 18.3-12)*

⁴⁷ Yesuea ado amo aso, säha nebegi, giwilasi amoligi Yudasa e misi. Dolö maleia nudulo helebege baialage gaula, ebalä mofiai. Gobela ilo busa amoliage, udia dolöie dafidilo asigi gäwi amoliage, dolö amoli misialai. ⁴⁸ E hololöla ilile naabogi gausilo amea, ilima dafidi daiala säla iahalea, Na dolö gaula mimise amoda emelë. E gaumalola säla i. ⁴⁹ Ili maalahilä, e hä, Yesu nebea fodolofali maala sähalea, Säla Olelelo-o, di go gabiola sälahilä, e gaula mimi. ⁵⁰ Mimisebegi, Yesuea ema sähalea, Nedoo, dia hamomolö misi amoda hä, hamomola säi. Amala säsebegi, dolö amoli maala, Yesu hä, gaula fëdöi. ⁵¹ Amalebegi, dolö afädë Yesubalä nelo amea, ie helebe besela neawelahilä, gobela ilo Busa Edefade amoie hamoi hamolasilo amo nufudala, ie gëhe dagala sali. ⁵² Amala hamosebegi, Yesuea ema sähalea, Dia helebego dihi negeia ami negela obëgëmo. Mida, dolö sulubadelaea helebea nudumolöie gauseda, helebea ili nufudala baagosa maademolö gabu. ⁵³ Na nie Naadoma nabaseda, eada waliomu selesaia fii yafie, ami giwilasi amo baagila asi amolida, nema fisiga wemolömelë. Na ema amala nabolö ulila helësësebele. ⁵⁴ Gaso, na amala nabaha galebeda, ado säla dëdëla negei dibe amo gadola, amala hamomolöi dialeala säi amo made gausiala digalabiola säi.

⁵⁵ Amo gala, Yesuea gegedoi amolima sähalea, Fa nelo gaumolöie mulo amo gadola, nudulo helebege baialage gagaulahilä, ne gaumolö misile. Segeyo sulubadelagi, nada Godeie mosöa säla olelesa sulo amogi, dilia ne made gauai amoda. ⁵⁶ Gaso, bea sälo amolia ado säla dëdëla negei dibe amo gadola gausiala digamolöie, nelebo sulubadela amala hamosamelëla säi. Amala säsebegi, bëgëla aulo amoli sulubadelaea e dëgila fisäla awäha maadei.

Ilia Yesuma gudi nabi

(Maga 14.53-65, Ulugu 22.54-55,63-71, Yone 18.13-14, 18.19-24)

⁵⁷ Yesu gauai amolia gobela ilo Busa Edefade Gaiafasa nebea ami, e sigi asi. Mala dawadigi dolöge, dafidilo asigi gäwi dolöge, ili ami gegedoi nefolalo. ⁵⁸ Fida e holöbö hobeala baagiala e bëgëla awäla, gobela ilo Busa Edefadeie mosö yala isogi digalahilä, hä, wagasebe amo bimolöie, hamoi hamolasilo amolibalä beaha sulo.

⁵⁹ Gobela ilo busa amoliage, Galisolö dolö amoli sulubadelaeage, e baagomäia nufulöie, dolö odoaea wäfali, Yesuea asiala hamose melëlo amo sämäiala hogoi. ⁶⁰ Hogosebegi, yafiea wäfali, ea asiala hamose melëlo amo säla misi gaso, e nufulöie mi made meli. Made beasebegi, giso hobealafali, dolö äudä maalahilä ⁶¹ sähalea, Egowea sähaleada, Na Godeie mosö go haila digilahilä, segeyo ohodoagi bu ulimolöimelëla säimelëla säi. ⁶² Amala säsebegi, gobela ilo Busa Edefadea nowela aligilahilä, Yesuma nabahalea, Dia ado afädë made säla obëgësale. Elea dima säsegoda, abeahämola sähadula nabi. ⁶³ Amala nabasebegi gaso, Yesu e ado saula sulo. Amasebegi, gobela ilo Busa Edefade amea ema sähalea, Gode namolöi neebe amoie ëigi, dia nilima fädäla sämola säha. Afädë Memelei amoda, dile. Dida Godeie malölela nabi. ⁶⁴ Amala nabasebegi, Yesuea ema säla obëgësalea, Dihä säse gomelë. Gaso, na dilima sähago. Hobealada, Dolöie Malö Geloi Edefade amoie naabo dafädimadi filahilä, e mu baidilidaia maaha neë bimolömelëla säi. ⁶⁵ Amala säsebegi, gobela ilo Busa Edefade amea, hile fagulo gadelaha nea sähalea, Ea Gode gagadela säsebegi. Odoama ea hamoi amoie nali made nabelämelë. Hädamade ea Gode gagadela säsebe amo dilia hä, nabi amomelë. ⁶⁶ Dilia abilia helësësebela nabi. Amala nabasebegi, ilia säla obëgësalea, Eda hä, nufudala baagomolö dialeala säi. ⁶⁷ Amala sälahilä, ilia Yesu e odagia gofedela gagalala, e nufudala ialalei. Odoaeada e naabo gafea nufudalahilä ⁶⁸ sähalea, Afädë Memelei, dolö di nufudase egoweda nowë gabu. Dihä bea säla sämola säha nelo.

Fidaea Yesu dawa madela säi

(Maga 14.66-72, Ulugu 22.56-62, Yone 18.15-18, 18.25-27)

⁶⁹ Amo gala, Fida e segea yala isogi nogila digasia ami sebegi, hamoi hamolasilo dolisä afädë maalahilä ema sähalea, Dige Galili dolö Yesubalä nawesa aligilo amo gabula säi.

⁷⁰ Amala säsebegi gaso, Fidaea dolö sulubadelaie sidaia ne madela sälahilä sähalea, Ado dia säse goda, na dawa mademelëla säi. ⁷¹ Amala sälahilä, e yala baagido idi dagaboimadi awäha nebegi, hamoi hamolasilo dolisä elöea e bealahilä, ami nefolalebe amolima sähalea, Dolö egoweda Nasalese dolö Yesubalä nawesa aligilo amo gabula säi. ⁷² Amala säsebegi, Fidaea migalia diigila, bu elö ne madela gelola sälahilä sähalea, Dolö amoda na dawa mademelëla säi. ⁷³ Hobeala, dolö odoa ami nefolalebe amolia maalahilä, Fidama sähalea, Dida dofä amoligi gabu. Dia adosebegoa dihidi ulufadigisebegomelëla säi. ⁷⁴ Amala säsebegi, Fidaea, na we wäfali säседа, dofä ne Godea së imäiala sälahilä, migalia diigila sähalea, Dolö amo na dawa mademelëla säi. Ea säia gai amole, hä, gagalugo gawalia gai. ⁷⁵ Amala gäsebegi, Fidaea helësäsalea, Yesuea sähalea, Gagalugo gawalia aso, made gäla neëgi, dia ohodoala ne dawa madela sämolömelëla säi amo helësëla obëgei. Amala helësëla obëgëlahilä, e segea doadigila awäla, gäia güsäla diisa nelo.

27

Ilia Yesu e Gabena Bailadi neebee sigi asi (Maga 15.1, Ulugu 23.1-2, Yone 18.28-32)

¹ Segeyo sagala digase amo gaalu, gobela ilo busa nefolalo amoli sulubadelaeege, udia dolöie dafidilo asigi gäwi nefolalo amoliage, Yesu baagomäia nufulöla säla ado afädë negei. ² Ilia Yesu nafodola sigi awälahilä, Gabena Bailadiie naabogi gausi.*

Yudasa e baagoi (Abosolo 1.18-19)

³ Ilia e nufulöie hamosebe amo bealahilä, Yudasa, Yesu hololölo amea asigi bedefalahilä, muni giwi siliba nabülasi ohodoa amo neala gaula, gobela ilo busa amolige, dafidilo asigi gäwi amolige neebee obëgëlahilä ⁴ sähalea, Nada dolö nafade afädë made hamoi hololöi amoda, asiala hamoi gabiola säi. Amala säsebegi, ilia säla obëgësalea, Dia hamoi goda nilile mademelë. Goda dihilemelëla säi. ⁵ Amala säsebegi, Yudasaea muni amo Godeie mosö isogi ami sadia idogolahilä awäla, himu maagö bëola baagoi. ⁶ Amala hamosebegi, gobela ilo busa amolia muni amo neala gaula nea sähalea, Goweada dolöie heale digamäia hamoi amea, muni goda negelo dibebe ami gedola negemolöda dofea mademelëla säi. ⁷ Ilia ado afädë negelahilä, muni amea sege afädë nii. Sege amoda, nagaea sosobene hamolo dolö amoma nii. Udia dolö sege odoadila misi amoli baagosegi baumolöie sege nii. ⁸ Amala hamoi amo helësëlahilä, sege amoda Heale Segela sälo, amase, walioge amala säha nea.* ⁹ Amoda Godea bea sälo Yelemaeama aligila bea säi amo gausiala digai. Ado amoda gomälä. Ilia muni giwi siliba nabülasi ohodoa amo neala gau. Bidi amoda Isilaleie malö odoaea dolö goie bidida gomälä säla negei. ¹⁰ Dafidilo Geloia na hamomalai amo gadola, nagaea sosobene hamolo dolö amoie sege nimolöie, ilia bidi amo ila säla dädëla negei dialea.

Yesuma dida Yu udia dolöie beaha aligilo ginilela nabi (Maga 15.2-5, Ulugu 23.3-5, Yone 18.33-38)

¹¹ Yesu Gabenaie siigi nebegi, Gabenaea Yesuma nabahalea, Dida Yu udia dolöie beaha aligilo ginilela nabi. Amala nabasebegi, Yesuea säla obëgësalea, Dihä säse gomelëla säi. ¹² Gobela ilo busa amoliage, dafidilo asigi gäwi amoliage, ea asiala hamoimelëla säsebegi, ea ado afädë made säla obëgei. ¹³ Amasebegi, Bailadia ema nabahalea, Ilia dima asiala

* **27:2:** Bailadida Olomo dolö. Olomo ilia, e Yu ilile gamane beaha aligilo gabena namialai. Yu ilia hilidomuda Yesu nufudala baagomolö uli gabugi, Olomo dolö amoliamu nufudala baagomolö dialeala sämolöi dilo. Ameada, Yu ilia Bailadi neebee Yesu sigi asi amo. Yone 18.31 bimalo. * **27:8:** Ado amea, walioge amala säha neala säi amoda, segeyo walio nili neebeweie made säi. Amoda Madiuea ie beba dädësebe amo gaalu segeyo dilo amoie säi.

hamoila säsebegi, dia made nabahalela nabi. ¹⁴ Hä, Yesuea ado afädëge made säla obëgësebegi, Gabena amo edefademalä fudugi.

Yesu baagomäia nufuöla säi

(Maga 15.6-15, Ulugu 23.13-25, Yone 18.38-19.16)

¹⁵ Segeyo Ede amoie molö nasolo amo galada, Gabenaea galabaia negei afädë fisigähamu aligilo. Udia dolö gegedoi amolia dolö gowe fisigämola säse amo gadola, hilima fisigälasilo. ¹⁶ Segeyo Ede amo gala, dolö afädë, ëi Balabasa galabaia negei dilo. Udia dolö sulubadelaea ie mala dawadigi. ¹⁷ Udia dolö yafie maala gegedoi nebegi, Bailadia ilima nabahalea, Na nowë dihilima fisigämäiala hamesebe. Balabasa fisigädule, ma Yesu, ema Afädë Memeleila sälo go fisigädulela nabi. ¹⁸ Amala nabi amoie mida, ilia Yesuma mudialahilä, ie naabogi gausi gabula helësësalea amai.

¹⁹ Amaimo, e gudisalea filo amodaia sebegi, ie udiaea ado afädë säsisalea, Dolö mogoi goma afädë made hamomalo. Mida, na walio simasia beala, e helësëla nïe asigi edefade yöia idogoimelëla säi. ²⁰ Amai gaso, gobela ilo busa amoliage, dafidilo asigi gäwi amoliage, udia dolö gegedoi amolima Balabasa fisigähalea, Yesu nufuöla sämäia si nigilasi. ²¹ Amasebegi, hä, Gabenaea ilima nabahalea, Äudä amolegi abodo dihilima fisigämäiala nabi. Amala nabasebegi, ilia säla obëgësalea, Balabasamelëla säi. ²² Amala säsebegi, Bailadia ilima nabahalea, Amai galëda, Yesu, ema Afädë Memeleila sälo goma, na abilia hamomäiala nabi. Amala nabasebegi, ili sulubadelaea säla obëgësalea, I fügäigi baala negemäiala säi. ²³ Amalebe, ea ilima nabahalea, Mida edogi. Ea edo nafade hamoi gabiola nabi. Amai gaso, ilia gelolafali uuala sähalea, Eda i fügäigi baala negemäiala säha nelo. ²⁴ Ea säse amo made nabahalea, ilia gelola üala dodogöla sämolö hamosebe amo bealahilä, Bailadia udia dolö gegedoi amolile sidaia naabo nigime hësalea sähalea, Dolö goie heale digaseda, asialada nema maademelë. Dihilima gomelëla säi. ²⁵ Amala säsebegi, udia dolö amoli sulubadelaea säla obëgësalea, Ie healeda nilimage, nilile malömage diamiäiala säi.* ²⁶ Amala säsebegi, ea Balabasa hilima fisigäi. Amalahilä, odoaea Yesu fëgämaloi. Fëgälahilä, e i fügäigi baala negemolö sigi mosalai.

Ami dolö amolia Yesu gadiaboi

(Maga 15.16-20, Yone 19.2-3)

²⁷ Amala hamosebegi, Gabena amoie ami dolö amolia Yesu sigi awäla, Beledoliama mosöa nogila digalahilä, ami dolö odoama gegedomalolahilä, e nogömaloi.* ²⁸ Ami nebegi, ilia ie fagulo gäi amo gila negesilahilä, fagulo bëi sedade bedefala salugasi. ²⁹ Amalahilä, ëfë äyo gägäi neala nasigila amalela, giniie busa gadoi hamola ie busagia salugasilahilä, i dama dagaboige ie naabo dafädimadi gausi. Ili e mia emo gumu sasagala fia idogola salea, e gadiabola sähalea, Yu udia dolöie beaha aligilo gini-e, di go gabiola säha nelo.* ³⁰ Amalahilä, ilia e gofedela gagalala digi, amase, i dama dagaboi gausi amo fedela neala busagia nufudadigisa nelo. ³¹ Ili ema amala gagadiabosa nelolahilä, fagulo sedade amo holola, hile fagulofali amo salugasi. Salugasilahilä, ilia e i fügäigi baala negemolöie sigi asi.

Yesu e i fügäigi baala negei

(Maga 15.21-32, Ulugu 23.26-43, Yone 19.17-27)

³² Ili amila doadigila afiaha dibegi, gaamu Sailini ami fii dolö afädë, ie ëida Saimono gausiala digai. Amalebe, ilia ema Yesuie i fügäi amo gaumalala eegei. ³³ Afialahilä, sege

* **27:25:** Ie healeda nilimage, nilile malömage diamiäiala säi amoda gomalä helësëla säi. E nufudala heale digasebe amoie sëda, hili molöla sähalea säi. * **27:27:** Beledoliama mosöda Gabenaeie mosö edefade. Amogida ami dolö amoli aligilo. * **27:29:** Ami dolö ilia Yesu gadiabola dahila neala, beaha aligilo ginia momadolö amo gadola momadolasi. Segeyo amo gaalu, beaha aligilo gini iliada, fagulo bëige, habuga gadoige salugala, i dama dagaboige gaula filo negei.

ëi Gologoda besela galai. Gologoda amoda Busa Giwi Segela sälo. ³⁴ Besela galalahilä, ilia wani ödäge gamogai ödäge gegoalahilä, egali muäia iasebegi, ea nabibilage, molö made helësei. ³⁵ Amalebe, ilia e hä, i fügäigi baala negelahilä, ie fagulo gii amo nowëa nimabelela, sadu dahila, ie fagulo amo amala mogei. ³⁶ Amalahilä, ili ami fia idogola, e idihë sefolalo. ³⁷ Ili i fügäigi ie busa daia adomoi, ema gudisalea säi amo dëdësalea, Goda Yu udia dolöie beaha aligilo Gini Yesula dëdëla baala negei. ³⁸ Amala hamolahilä, ebalä fa nelo dolö äudä, elö naabo dafädimadi, amase, elö naabo fefeädimadila i fügäigi baala negei. ³⁹ Udia dolö ili amogi baagila afu mafusalea, ema busa dugagila digila gagadiabola ⁴⁰ sähalea, Diada Godeie mosö haila digilahilä, segeyo ohodoagi ulimolöeai amo, di dihimu damula mosö. Dida Godeie malö galëda, i fügäia adogoila digamola säla baagila digisa nelo. ⁴¹ Amaimo, mala dawadigi amoliage, dafidilo asigi gäwi amoliage, gobela ilo busa amoliage, amo gadola wäla gadiabola sähalea, ⁴² Eada udia dolö odoa ugila negelo. Amai gaso, hi e ugila negemolöi made gabu. Eda Isilaleie beaha aligilo gini nea. I fügäia adogoila e walio digaseda, nilia ema asigi afädë negemolö. ⁴³ Ea Godema asigi bogia adogola nelo. Godea e hameseda, ea e ugila negemäia. Mida, ea sähaleada, Neda Godeie Malöla sälo ameala säha dilo. ⁴⁴ Fa nelo dolö ebalä i fügäigi baala negei amoleage, amo gadola wäla ema nemoi.

Yesu baagoi

(Maga 15.33-41, Ulugu 23.44-49, Yone 19.28-30)

⁴⁵ Eso mogogila awäla eso bëgise gaaluge, sege sulubadela gasilasimu dilo. ⁴⁶ Eso bëgise gaalu, Yesuea gelolafali wela säia adahalea, Eli, Eli lama sabagadanila säi. Amoie mida gomalä, Nie Gode, nie Gode, dia ne edogi fisigisisala säi. ⁴⁷ Amo nabalahlä, odoa ami nefolalo amolia sähalea, Goeada Elaia wesebegola säi. ⁴⁸ Hä, fodolofali amoligi afädë baluluia awäla, nelebo afädë dahudu gadoi wani ödä gamogai dibeä ami gelahlä, i bidigi yaala, egali muäia i. ⁴⁹ Amala hamosebegi, odoa amolia sähalea, Aso. Elaia maala, e damula misiabelela beaha aligidila säi. ⁵⁰ Yesuea bu elö gelola sälahilä, ie namolö amo fisila, hame hä, mosaloi. ⁵¹ Amasebegi, fagulo edefade Godeie mosöa gosagisi dilo amo, gadogola gadelala digalahilä, elö eamu eamula negesi. Amase, fogolige maala, igige gäudäla digi. ⁵² Amase, baui amolige doga negesebegi, Godeie udia dolö baagoi difolalo amoligi, yafie nowelasisi. ⁵³ Yesu baagoi amo nowelasisebegi, nowelasisi amoli baui amo digila awäla, gaamu Godea hile nafolai Yalusaleme dibeä ami nogila digasebegi, udia dolö yafieä ili meli.

⁵⁴ Ami dolö hädali afädë beaha aligilo ameage, amase, ebalä Yesu idihë nefolalo amoliage fogoli misi amogige, nelebo hamoi amogige beala, edefademalä fudugila bedälahilä sähalea, Wae! Goweda dofä Godeie malö gabula säi.

⁵⁵ Udiafali yafieä Yesu ugila negemolöie, Galilila e bëgëla mofiai amolige, ami holöbö mia madela sidawewela nefolalo. ⁵⁶ Magadala udia Melige, Yamesele Yosebelele eme Melige, amase, Sebediie malö äudä amolele emege, udia amoligi nefolalo.

Yesuie domalo baui

(Maga 15.42-47, Ulugu 23.50-56, Yone 19.38-42)

⁵⁷ Deadifali, Alimadia nelegei yafie negelo dafidilo dolö afädë misi. Dolö amoie ëida Yosebe. Eege Yesuie bëgëla aulo nelo. ⁵⁸ E Bailadi neebeä maalahilä, Yesuie domalo amo ema imäiala nabi. Nabasebegi, Bailadia ami dolöea ema neala imalai. ⁵⁹ Amasebegi, Yosebeä Yesuie domalo amo nealahilä, fagulo nigime baai made, hedabifali amea usulala ⁶⁰ gaula awälahilä, hile igi äbä gähe duwi dilo amogi bausi. Bausilahilä, igi edefade afädë bebugula maala, idi amo dofogasila, e hä asi. ⁶¹ Magadala udia Melige, amase, Meli elö amoge, ele Yesu baui gaalu alömodi sulo.

Ami dolö amolia baui amo idihë nelo

⁶² Nelebo daialo segeyo amo baagia, segeyo amogi gobela ilo busa nefolalo amolige, Felesi dolö nefolalo amolige, Bailadi neebea awäla gege dolahilä ⁶³ sähalea, Dafidilo, dahila nelo goea aso, made baagola nea sähalea, Segeyo äudä nelolahilä osodagi, ne nowelasimölömelëla säi amo nilia helësëla obëgëimelë. ⁶⁴ Amala säi amea, segeyo ohodoa gogi, odoaea baui amoie idi hedabola galahilä, idihë namialamalo. Bëgëla aulo amolia maala, ie domalo amo nealahiläda, udia dolöma hä bauia amila nowelasimelëla säloea. Iliä amala hamola, dahila neala säseada, ea dafidi dahila neala sälo amo baagila moholö gabumelëla säi. ⁶⁵ Amala säsebegi, Bailadia ilima sähalea, Ami dolö odoa idihë aligilo namiäia diligali iahago. Dilia ili sigi awälahilä, ilia bauia ami idihë namialamalo. Dilia gomalä hamomölöila asigisebe amo gadola hamola, baui hedabola gamalola säi. ⁶⁶ Amala säsebegi, ili awäla baui amo hedabola galahilä, odoaea idi galo igi amo bebugula auloea nofe negela, idihë aligilo amolima hedabola idihë namialai.

28

Yesu e baagoiala nowela asi

(Maga 16.1-10, Ulugu 24.1-12, Yone 20.1-18)

¹ Segeyo Sabada baagibua, saleleie mi gäwi segeyogi, eso mi gäwila säsälosebe amo gaalu, Magadala udia Melile, Meli elölea baui amo bea asi.* ² Ami nebegi, fogoli edefade misi. Dafidilo Geloie selesaia fii afädë Hebenila digahalea amai. Digalahilä, selesaia fii amea igi amo bebugula negesilahilä, e amodaia sulo. ³ Selesaia fii amoie odagida sege yabagelela yo digalo amo gadoi, amase, ie fagulo gäige falelafali fisi. ⁴ Amogi, idihë aligilo amoli ebalä bedähalea, ili emo gigisëla, baagoi gadoi hamoi.

⁵ Amaimo, selesaia fiia udia amolema sähalea, Ali bedämabio. Aliada Yesu i fügäigi baala negei hogola misi amo, na dawamelë. ⁶ Eda wi maade. E negei diloa gowe bea misië. Mida, ea säi amo gadola, nowela asimelë. ⁷ Ali hä, aabela awäla, ie bëgëla aulo amolima gomalä sämalö. Eda baagoiala nowela asimelë. Dili baagila, edale Galili moholö awäha nea, e ami bimölömelëla sämalö. Na hä, alima säi agui amomelëla säi. ⁸ Amala säsebegi, ele bedälage, edefademalä obeägilage, fodolofali bauia amila awäla, ie bëgëla aulo amolima sämolöie baluluia asi. ⁹ Awäha nebegi, Yesuea ele gausiala digala sähalea, Ali go gabiola säi. Amala säsebegi, ele e mia ga madela maala, ie emogi gaula digala, elea ie ëi gauia adai. ¹⁰ Amasebegi, Yesuea elema sähalea, Bedämabio. Aliada, nie nedoolalima, ili Galili mosalamalo. Awäseada, ilia ne ami bimölömelëla sämolö mosalola säi.

Idihë aligilo amolia säi

¹¹ Udia äudä amole awäha nebegi, idihë aligilo odoa awäla gaamu isogi digalahilä, ilia gobela ilo busa amolima nelebo sulubadela hamoi amo säla iaha maadei. ¹² Amala säsebegi, gobela ilo busala, dafidilo asigi gäwi dolöbalä gege dolahilä, ilia ado afädë daiala negei. Iliä muni malei neala, ami dolö amoligali iahalea ¹³ sähalea, Dilia gomalä sämalö. Ie bëgëla aulo amolia gasigi maalahilä, nili adidi dibegi, ie domalo amo fa niimelëla sämalö. ¹⁴ Amasebegi, Gabenaea ado gowe nabaseda, amoda, nilia ebalä ado hahamogimölömelë. Dilia asiala hamoi made bimäiala säi. ¹⁵ Amala säsebegi, ami dolö amolia muni amo nealahilä, ilima säi amo gadola bëgëi. Amaimo, walioge Yu ilia ado amomu säla daidosa nea.

Yesuea ie bëgëla auloma hamoi ilia hamomäiaie säi

(Maga 16.14-18, Ulugu 24.36-49, Yone 20.19-23)

¹⁶ Bëgëla aulo gidälasä amoli Galili afialahilä, segebidaia Yesuea säla negeia ami afiai. ¹⁷ Afialahilä, ilia e beala, ie ëi gauia adai. Amai gaso, odoaeada asigi äudä negei. ¹⁸ Amasebegi, Yesu e ili neebea maala nea, ilima sähalea, Hebeniiege, nagadaiaweiege,

* **28:1:** Saleleie mi gäwi segeyoda, salele ede. Edolo niliada gifalädalüla sälo.

geloj sulubadela nema gausisa maadeimelë. ¹⁹ Amala hamoi amea, dili awälahilä, fifi asi sefolalebe amoli sulubadela nie bëgëla aulo aligimäiaie sämolö mosalo. Amalahilä, dilia Naadoie ëigige, Malöie ëigige, Eleloi Gesamiie ëigige, ili ödägi gelasila, ²⁰ na dilia hamomalai amo sulubadela ilia bëgëla hamomäia olelemalo. Segeyo sulubadelagi ne dilibalä namolömelë. Amalamu awäla, aligila wagamolömelëla säi.

Hä amo.

Maga Neala olelo oboba

Ado mala hedabi Maga bebagi dödëla negei amea, dafidi mi mi gäwila sähaleada, Godeie malö Yesu Gelesoie ado mala hedabila säla dödëla negei dialea. Nilia Magaea dödëi beaseda, Yesuea geloi hido elöi gaula nelo amoge, hamoi hamosa nelo amoge ulufala dödëi. Yesuea mala olelesa nelo amoge, mugabe fedai nesila digisa nelo moge, udia dolöea nafade hamoi hësa nelo amoge, ea amo gadola hamosa neada, ie geloi amo olesa nelo. Yesuea hi ëida gomalä sälo. Dolöie malöla sälo. Dolöie Malö Namolö misi ameadada, ie namolö fisiga gala udia dolö yafie sigi obëgemolömelëla säi, (10.45)

Magaea Yesuea hamosa nelo amo sedalu yafie säi. Gasoda, Yesuea udia dolöma ado mala olelesa nelo amolida ea sedalu hedabola made säi. Magaea dafidida Ödägi gelo Yoneie sedalu sälahilä, Yesu e ödägi gei amoge mugabe Saidania e fedogola meli amoge, obobala dödëlahilä, Yesuea hamoi geloi hamosa nelo amoge ulufala dödëi. Amase elöda, Udia dolöea yöi elö elöla gauseda ea boba hamomolö amoie ilima olelesa nelo.

Ëe bögëla aulo amolia, mi gäwilafali, Yesuea nelebo hamosa nelo amoie mi fädäla dawa made nelo. Gaso, gelëala bebea awäha nea giso beagolei. Beaseda, udia dolö ilia Yesubalä ado neala yöi yafie ila säi dië bimolömelë. Ea ado mala hedabi dödëla wagahalea, Yesu baagola nowela asi amo dödëla negei dialea.

Yesu misi amoda udia dolöma Godea Beaha Maadela Sigi Neebe amoie säla imolö misi

(Maga 1.1-3.6)

Ödägi gelo Yonea ado säla iaha nelo

(Madiu 3.1-12, Ulugu 3.1-18, Yone 1.19-28)

¹ Ado Mala Hedabi goda, Godeie malö Yesu Gelesoia dafidi mi gäwi amo dialea. ² Bea sälo Aisaeaie bebagi ado dafidi dödëla negei dibe amoda gowe.

Godea sähalea, Nabuö! Nie ado säla imolö mosalamalo amomada, die idi fodolasimäia, ema dafidimola sämolömelë. *Malagai 3.1*

³ Sege falai udia dolö aligisia made ami nea afädëa wesalea, Dafidilo Geloi misiäia idi fodomolö amo dadaiaha namialo. Ëe idi amoda mogolafali fodolasimalola säha neamelëla

säi amo dödëla negei dialea. *Aisaea 40.3*

⁴ Amala säla dödëla negei dibe amo gadola, sege nafade udia dolö aligisia made ami ödägi gelo Yone e misi nelo. Ea sähalea, Dilia nafade hamoi amo Godea hëmäia, dilile iso asigi besulahilä, ödägi gemolö dialeala säla iaha nelo. ⁵ Yudia sege gaamu holöfali holöfali dibeamilage, Yalusaleme udia dolö sulubadelage, nefolalo amoli e nebea ami mafusa nelo. Mafula ilia nafade hamoi amo sisiaha maadesebegi, Yonea ili ödä Yodonagi gesa nelo. ⁶ Yone eda sugua gamele hilia fagulo hamoi amo salugalahilä sugua gafodo gadoia malibu negela nelo. Eada galiawage äwi ödäge naha nelo. ⁷ Ea ado mala säla iahalea, Ne dafidi misi neawe. Hobeane baagia afädë moholö amoda, ne holöfali neebewe gadoi made, eda ilibia edefade neebe amo moholömelë. Ne hedabi made ameadada, na ie emo usililo ëfë gumusula dialea fisigamolö amo dofea made neawe. ⁸ Na dili ödäeamu gesa neawe, eada dili Eleloi Gesamia gemolömelëla sa namolömelëla säla iaha nelo.

Yonea Yesu ödägi gelasi

(Madiu 3.13-17, Ulugu 3.21-22)

⁹ Segeyo amogimu Yesu e Disiligi Galiliie gaamu Nasalesela maasebegi, Yonea Yesu ödä Yodonagi gelasi. ¹⁰ Yesu ödägi gelahilä ödägila fodolo agesua aliga adogoi amole,

mu dusuia gase amo meli. Amala dusuia gasebegi, Gesami haea maliabu gadoi amo digalahilä ema fise meli. ¹¹ Amo gaalu, selesaia mosöala ado afädë säia idogosaleara, Dida nie malö. Na dima edefademalä boba hamoi nea, nie iso asigia dima obeägisa neawela säi.

Mugabea Yesuea nafade hamomabelela fedogola bimolö misi
(Madiu 3.1-12, Ulugu 3.1-18, Yone 1.19-28)

¹² Ado amo säha maadeia gai amole, Godeie Gesamia Yesu e sege nafade udia dolö aligisia made ami mosäia fisiga gai. ¹³ E fisiga gaia ami segeyo nabülasi biyidia nebegi, mugabe Saidania Yesuea nafade hamomabelela fedogola bimolö misi. Yesu e sugua ilaba elö elöla nefolalebea ami nebegi, selesaia fii ilia e ugila negemolö misi.

Yesuea hamoi mi gäwila Galili hamosa nelö
(Madiu 4.12-17, Ulugu 4.14-15)

¹⁴ Yone galabaia negesebegi, Yesu e Galili awälahilä Godea Beaha Maadela Sigi Neebe amoie Ado Mala Hedabi säla iaha nelö. ¹⁵ Yesuea sähalea, Segeyo Godea daiala negei dilo amo walio wegi gausiai ameadä, Godea Beaha Maadela Sigi Neebe amoda ga madefali dialeamelë. Dili asigi besulahilä, Ado Mala Hedabi go gaula mogomalola säla i.

Yesuea dolö biyidia seme digisa nebegi wei
(Madiu 4.18-22, Ulugu 5.1-11)

¹⁶ Yesu e oeabo Galili agesu nedaha nea beahamelebe seme digilo dolö äudä, Saimono ie edoo Ädulule seme digisa neebe meli. ¹⁷ Bealahilä Yesuea elema sähalea, Na alima udia dolö nelö mala oleledelä. Ali ne awäsewe gadola bögëla misiëla säi. ¹⁸ Amala säsebegi, elea selögë amo fodolofali ami negesilahilä e bögëla asi. ¹⁹ Yesu e holöbö sedade awälahilä beahamelebe, Sebediie malö Yamese ie edoo Yonele dudaia ami nea selögë nuli amo hamogisa neebe meli. ²⁰ Bealahilä fodolofali ele wesebegi, elele eedo Sebedige bidi nimolöie hamoi hamosa nefolalo amolige dudaia amilahilä ele Yesu bögëla asi.

Yesuea dolö afädëma mugabe fedai nesila digi
(Ulugu 4.31-37)

²¹ Yesuge udia dolö odoage ili Gabaniama gaamugi afiai. Segeyo Sabada gafe besela galasebegi, * Yesu e gedolo mosöa ami nogila digalahilä, ea udia dolö ilima ado mala olelesa nelö. ²² Ea säla olelese amo nabalahlilä ili fudugisa sefolalo. Mida, Ado säla negei olelelo amolia olelelo amo gadola made, geloi hido elöi gaula nea olelese amogi. ²³ Segeyo amo gala dolö mugabe fedai afädë gedolo mosöa ami maala sulo. Dolö amea üalala digila sähalea, ²⁴ Nasalese fii Yesu-o, nili neebea wi dia edo hamomolö misi. Nili nufudadigimolöie misile. Nada di dawa. Dida dolö hedabi mogoifali, Gode hi e neebeala misimelëla säi. ²⁵ Amala säsebegi, Yesuea mugabe amoma nemosalea, Adomabu. Dolö go digilahilä mosöla säi. ²⁶ Amala säsebegi, mugabe amea dolö amo neala amulämelasilahlilä üalala digila doadigila asi. ²⁷ Amala hamosebegi, udia dolö sefolalo amoli sulubadela, fudugilahilä hilidomu säla didigahalea, Walio hamoi amoda edo gadoidu. Walio dolö goea ado säi amoda ado gähe geloi hido elöi gelola säimelë. Ea ado säseba, mugabe ilia nabelo gabula säi. ²⁸ Yesuea hamoi amo fodolofali udia dolö Galilimadi nefolalo amoli sulubadelaena nabala didigai.

Yesuea udia dolö yafie wahilasisa nelö
(Madiu 8.14-17, Ulugu 4.38-41)

* **1:21:** Segeyo Sabadada Yu udia dolö ilile hele aligilo segeyoge, amase, Godeie ei gauia adalo segeyoge dilo. Godea sege föi dibe amo sulubadela segeyo gafeiagi hamosa maadelahlilä, segeyo gifalädalügi hi e hele fila sulo. Isilale udia dolö ilia amo gadola hamomäia, ea segeyo Sabada daiai. Segeyo Sabadada Edolo niliada gafela sälo. Mi Gäwi 2.2-3ge, Sigi Obögëi 20.8-11ge bimalo.

²⁹ Yesuge Yamese Yonege ie begela aulo odoa ilige gedolo mosöa amila Saimono Ädululea mosöa asi. ³⁰ Saimonoie udia amoie eme domalo hëgila oloi, imididaia adi dilo amo, ilia fodolofali Yesuma säla i. ³¹ Säla iasebegi, Yesu e udia oloi dibeami awälahilä, naabogi gaula nowela ifosi. Amala hamosebegi, e hëgila oloi dilo amo hogosa helela wahisebegi ea ili molö muäia neala i. ³² Deadi eso digase gaalu, udia dolö nefolalo amolia oloi difolalo amoli neala gaula, mugabe fedai nefolalo amolige sigi gaula digila Yesu neebeamami gegedoi. ³³ Gaamugi ami udia dolö nefolalo amoli sulubadela idi galo hadai daia amimu gegedoi. ³⁴ Amala hamosebegi, Yesuea udia dolö yafie olo elö elöla oloi difolalo amoli wahila digi, mugabe fedai yafie nefolalo amoli nesila digila digisa nelö. Amala hamosebegi, mugabe amolia Yesu eda gowe neala dawadigi nefolalebegi, Yesuea mugabe amolima dilia adomabula säi.

*Yesuea Galilimadi ado mala säla i
(Ulugu 4.42-44)*

³⁵ Sege yomolö amo gaalu Yesu e nowela segea awäla, udia dolö aligisia made ami awälahilä Godema adosa sulo. ³⁶ Saimonoge ebalä nefolalo amoliage Yesu hogogola hobeala bëgei. ³⁷ Beagolelahilä ilia ema sähalea, udia dolö sulubadela di hogosa neamelëla säla i. ³⁸ Amala säla iasebegi, Yesuea säla obëgësalea, Gamelä, Sege gaamu ga made dibeami ado mala säla imolö afiadi. Neda amo hamomolö misimelëla säi. ³⁹ Amala sälahilä e Galili sege sulubadelamadi nawesa nea gedolo mosö nefolalebeadi amogi awälahilä Yesuea ado mala säla iadigi, mugabe fedai nefolalo amoli nesila digisa nelö.

*Yesuea dolö gudubu hamoi afädë wahi
(Madiu 8.1-4, Ulugu 5.12-16)*

⁴⁰ Amala hamosa nebegi, dolö gudubu hamoi afädë Yesu neebeamami maalahilä emo gumu sasagala fia idogola salea sähalea, Dia ne wahimäia helësësa, hä dia ne wahilasimolöi nebegola säi. ⁴¹ Amala säsebegi, Yesuea e bobasëlahilä ie naabo mogodigia gala, dolö amo diigisa nea sähalea, Na amala helësësa, wahimola säi. ⁴² Amala säsebegi, gudubu hamoi amo fodolofali hogosa helela wahi. ⁴³ Yesuea e fodolofali mosalolahilä, ema gelola sähalea, ⁴⁴ Nabuö! Di wahi go oböla odoama säla imabio. Gobela ilo dolö neebeamea di bimäia olemolö mosalo. Amalahilä, udia dolö ilia bimäia di wahi go olemolöie, di hëmäia Mosesea säla negei dibeami gadola nelebo afädë odala imalola säla i. ⁴⁵ Amala säla i amo nabalahlilä gaso, dolö amo awäha neada, ema hamoi amo ili sulubadelama säla iia awäha nelö. Amala sälebeda, Yesu e ilile siigi gaamu dibeami made awäla, udia dolö aligisia made gasi gala nelö. Amala gasi gala nebegi, sege sulubadelagi udia dolö nefolalo amoli Yesu neebeamami mafula gegedoi.

2

*Yesuea dolö afädë fii si wahilasi
(Madiu 9.1-8, Ulugu 5.17-26)*

¹ Ami segeyo odoa nelolahilä Yesu e bu Gabaniama obëgei. Yesu obëgëla misi neala säi amo udia dolö nefolalo amoli sulubadela nabaha maadei. ² Nabalahlilä udia dolö yafie Yesu neebeamami mafula gegedoi amea mosö isogige idilibage fimolö fu maade negei dibegi Yesuea ilima ado mala säla iaha nelö. ³ Säla iaha nebegi, dolö afädë fii si sulo amo e neebeamami, dolö biyidiaea iwasala gaula misi. ⁴ Udia dolö yafie negei amea, ilia dolö amo Yesu neebeamaga gaula moholö uli gabugi, mosö figidaia gaula fedalahilä, Yesu e neebeamo gaalu mosö figi dusuia galahlilä dolö iwasala gaula misi dafu amo mumusogi salisi. ⁵ Ili asigi afädë negei nea hamosebe amo bealahilä, Yesuea dolö fii si amoma sähalea, Nie malö, dia nafade hamoi amoli na hësa maadeimelëla säi.

⁶ Amala säsebegi, mala dawadigi dolö odoa sefolalo amolia asigiamu helësësalea, ⁷ dolö goea ado egoweda abeahäla sähadu. Eada Gode gagadesa nea. Gode eamu udia dolöea nafade hamoi amoli hëmolöi neala helësësä sefolalo. ⁸ Iliä amala helësësä sebe amo ea asigia fodolofali bealahilä, ilima sähalea, Edoie dilia go helësësä dialea. ⁹ Dia nafade hamoi amoli hësa maadeila sämolöle ma, di nowela die fëo gaula nawesa namiëla sämolöle. Dolö fii si gowema ado aabeida abodo. ¹⁰ Amaimo, Dolöie Malöea nagadaiawi nea, udia dolöea nafade hamoi amoli hëla digimolöie geloi gaula neebe amo dilia helësëmäia olesagomelëla säi. Amala sälahilä ea dolö fii si amoma sähalea, ¹¹ Na dima sähago. Di nowela die fëo neala gaula dihï mosöa mosalola säi. ¹² Amala säsebegi, dolö amo nowelahilä, udia dolö sulubadelaie sidaia ie fëo amo neala gaula fodolofali asi. Amala hamosebegi, ili sefolalo amoli sulubadelaie asigigi fudugilahilä Godeie ei gauia adala sähalea, Siiba nelebo gowe gadoi hamose nilia melëlo mademelëla säla didigai.

Yesuea Ilibai wei
(Madiu 9.9-13, Ulugu 5.27-32)

¹³ Yesu e oeabo Galili agesu bu elö nedaha nebegi, udia dolö yafie e neebea ami mafula gegedoi. Gegedosebegi Yesuea ilima ado mala säla iaha nelo. ¹⁴ Säla iaha nelolahilä awäha nea, Alibiasaie malö Ilibai e dagisi muni nelo mosöa sebe amo bealahilä, Yesuea ema sähalea, Ne bëgëla misiëla säi. Amala säsebegi, e Yesu bëgëla asi.

¹⁵ Yesu e Ilibaia mosöa molö naha sebegi, dolö dagisi nelo yafiege, dolö mala nafade hamolo yafiege, Yesula ie bëgëla aulola ilibalä gedola salea molö naha sefolalo. Dolö yafie amo gadoi yafieada Yesu awäse amo gadola bëgëla awähamu nelo. ¹⁶ Ado säla negei olelelo Felesi dolö amolia beahamelebe, Yesu e dagisi muni neloge, mala nafade hamologe, nefolalo amolibalä gedola salea molö naha sebe meli. Bealahilä ilia Yesuie bëgëla aulo amolima nabahalea, Mala nafade hamologe dagisi muni neloge, nefolalo amolibalä, e gedola salea molö naha sebegoda edoie nabi. ¹⁷ Amala nabasebegi Yesuea ilima säla obëgësalea, Udia dolö oloi made nefolalebe amolida, alögoda neebea aulo made. Oloi sefolalebe amolimu alögoda neebea aulo. Amo gadola wäla, ne misi weda, udia dolö hedabi nefolalebe amoli wemolö misi made, udia dolö nafade hamolo nefolalebe amoli wemolö misimelëla säla i.

Yesuea molö made naala aligiloie säi
(Madiu 9.14-17, Ulugu 5.33-39)

¹⁸ Molö nülo made segeyo amogida, ödägi gelo Yoneie bëgëla aulo amoliage Felesi dolö amoliage molö naala made aiyala nefolalo. Udia dolö odoa maalahilä, Yesuma nabahalea, Yoneie bëgëla aulo amoliage Felesi dolöie bëgëla aulo amoliage molö made naala aligilo amogi, Die bëgëla aulo golia molö naha nebegoda mi edoie nabi. ¹⁹ Amala nabasebegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Dolö afädëa udia neahalea, udia dolö e damelë molö molö gedoi hi ebalä sefolalebe amolima, dili molö made naala samialola samolöle. Udia nimolö dolö amo ilibalä seëda, ilia molö made naala made samolömelë. ²⁰ Gaso, hobeala dolö amo odoaea sigi gaula asibua, ili molö made naala namolömelëla säi.

²¹ Amala sälahilä Yesuea ado elö sähalea, Afädëa fagulo goofogi fagulo gäheä baala asogelo made. Amala hamoseda, fagulo gäheä amea gofo amo nulimolömelë. Amalahilä dafidi nuli amo gadola made bu edela nulimolömelë. ²² Amo gadolamu, dolö afädëa sugua meme gafodoea ödä i hamoi gofo amogida, wani ödä gäheä dibe amo söga salelo mademelë. Amala hamoseda, wani ödä amea ödä i sugua meme gafodoea hamoi gofo amo dusulahilä, ödä i amoge wani ödä amoge, hä, nafademolömelë. Amala hamoloea, wani ödä gäheä dibe amoda sugua meme gafodoea ödä i hamoi gähegi oselola säi.

Yesuea segeyo Sabada gafegi hamoi made hamolo amoie säi
(Madiu 12.1-8, Ulugu 6.1-5)

²³ Segeyo Sabada gafegi Yesu e, ie bēgēla aulo amolalibalā eladi gadoi ēi widi sagaido afiaha dilo. Afiaha dialea ie bēgēla aulo amolia widi amoie gāgā faila nana awāha nelo. ²⁴ Nana awāha neebe amo Felesi dolō ilia bealahilā Yesuma sähalea, Nilile mala sāla negei dibe ameadā segeyo Sabada gafegi hamolo made amo die bēgēla aulo golia damula hamosa nebege bimola sāi. ²⁵ Amala sāsebegi, Yesuea ilima sāla obēgēsalea, Siiba Debidia hamoi dēdēla negei dibe amo dilia nidela made neale. Debidige dolō odoa ebalā nefolalo amolige molō maadela sīdēa baagosalea, ²⁶ Abiada e gobela ilo Busa Edefade nebegi, Debidi e Godeie mosōa nogila digalahilā beledi Godegali odala i dilo amo neala mai. Beledi amoda odoaea nūlo made, Gobela ilo amoliamu nūlo negei amo ea nalahlā, odoa ebalā nelo amoli muāia neala gaula awāla imelēla sāi amo dilia made nidei neale. ²⁷ Yesuea ilima sāla wagala sähalea, Godea segeyo Sabada gafe hamoi amoda, Udia dolō fifi asi sefolalebe amolia segeyo Sabada gafe ugila negemāia hamoi mademelē. Udia dolō fifi asi sefolalebe amoli ugila negemāia hamoimelē. ²⁸ Amala negei ameadā, Dolōie Malō amoda, segeyo Sabada gafeie Dafidilo neamelēla sāla i.

3

Segeyo Sabada gafegi Yesuea dolō afādē naabo nafadei wahi (Madiu 12.9-14, Ulugu 6.6-11)

¹ Yesu e gedolo mosōa bu elō nogila digai. Mosōa amida dolō naabo elō amo balāgādōla nafadei afādē sulo. ² Udia dolō odoa sefolalo amolia Yesuma dia nafadela hamoila sāmōlōlahilā, segeyo Sabada gafegi Yesuea dolō amo wahisebelela bimolōie ilia si dadaiaha sefolalo. ³ Yesuea dolō naabo nafadei amoma sähalea, Di nowela mogogi namolō misiēla sāi. ⁴ Amala sālahlilā ea ilima nabahalea, Nilia segeyo Sabada gafegi hedabi hamomolō amo dofeale ma, nafade hamomolō amo dofeale. Udia dolō hedabola namiāia damula moholō amo dofeale ma, baagomāia nūfulō amo dofealela nabi. Amala nabasebegi, ilia sāla obēgēla made sefolalo. ⁵ Yesuea udia dolō sefolalo amoli sidawewela beahamelebe, ilile iso asigi geloi dibe amo beala yōi. Yōlahilā ea dolō naabo nafadei amoma sähalea, Die naabo mogodigia gamola sāi. Dolō amea naabo mogodigia gai amole ie naabo amo wahimolōi wahi meli. ⁶ Amala hamosebe amo bealahilā, Felesi dolō sefolalo amoli segea fodolofalī doadigila awāla Heledo sosogo nefolalo amolibalā gegeдолahlilā, Yesu baagomāia abilia hamomolōdula sāla didiāha dilo.

Yesuea ie geloi olei, gaso hile segea fii amolia asigi afādē made negei

(Maga 3.7-6.6)

Udia dolō yafie oeabo agesua gegedoi

⁷⁻⁸ Yesula ie bēgēla aulola ili sege ili neloa amo fisila Galili oeabo dibeami afiai. Ili afiasebegi udia dolō yafie ili bēgēla afiai. Sege Yudialage, gaamu Yalusalemelage, sege Idumialage, ödā Yodona dēgēla alāmadilage, gaamu Daiamadilage Saidonomadilage sege amoligila udia dolō yafie sāmōlō asusugai Yesuea hamoi amo nabala e bēgēla afialahlilā e neebeami gegedoi. ⁹ Amala gege dosebegi Yesuea ie bēgēla aulo amolima sähalea, Udia dolō yafie gegedoi amea ne fedōla dedelei gabugi, ne dudaia fedadelā dilia du afādē gaula maala ne neebe gaalu, ga made negesimola sāi. ¹⁰ Ea udia dolō yafie dafidi wahilasi amo gadola, udia dolō oloi sefolalo amoliage ili wahilasimāialahlilā, ilia e digimolōie gegedoi amea dedelei. ¹¹ Mugabe amolia e bealahilā ie emo mia gumusula dia digalahilā, ūalala digila sähalea, Dida Godeie malōmelēla sāi. ¹² Amala sāsebegi, ea mugabe amolima gelola sähalea, Odoama ne Godeie malō neala sāla imabiola sāi.

*Yesuea abosolo giwilasi memelei
(Madiu 10.1-4, Ulugu 6.12-16)*

¹³ Yesu e segebidaia fedalahilä, dolö odoa hï hamei amoli misiäia wesebegi, ili e neebee ami misi. ¹⁴⁻¹⁵ Maasebegi ea dolö giwilasi amoli ebalä namolöie ili memelelahilä, ea ilile ëi abosolo negei. Iliä Godeie ado mala säla ïmolö mosäiäge, mugabe fedai nesila digimolöie geloi iligali ïmolöiege ea ili memelei. ¹⁶ Giwilasi memelei amolile ëida gowe ili. Saimono, Yesuea ie ëi elö Fida negei amoge, ¹⁷ Sebediie malö Yamesege, ie edoo Yonege, Yesuea elele ëi elö Boaneyisi negei. Nilile ado sälada sege gudusebeie malöla säla negei amolege, ¹⁸ Äduluge, Filibige, Badolomiuge, Madiuge, Domasage, Alibiasaie malö Yamesege, Dadiusige, Selodo sosogo Saimonoge, ¹⁹ Yudasa Isagaliada, Yesu hololölo amoge. Giwilasi amoli Yesuea memelei. Amala memelea maadelahilä, Yesu e mosöa asi.

Yesu e mugabe Belesabulubalä nea hamosa neebela säi
(Madiu 12.22-32, Ulugu 11.14-23, 12.10)

²⁰ Udia dolö yafie bu gegedoi amea, Yesula ie bögëla aulola amolali molö molö fu made meli. ²¹ Amala hamoimelëla säi amo nabalahlilä, Yesu sosogo nefolalo amolia e bea asi. Mida, odoa ilia e gagaosa neala säi amogi. ²² Mala dawadigi dolö Yalusalemela digafui amolia sähalea, Mugabe Belesabuluda Yesuma fedai nea.* Mugabe ilile busaea ema geloi ïasegi, ea mugabe nesila digisa neamelëla säi. ²³ Amala säsebegi, Yesuea ili mofiamolahilä ilima ado besula sähalea, Mugabe Saidani hïmuda abilia nesila digimolöi gabu. ²⁴ Sege afädëgi fii hilimu mogela nuduseda, fii amoda geloi made bimolömelë. ²⁵ Mosö afädëgi fii hilimu mogela nuduseda, mosö amoda gelola namolö mademelë. ²⁶ Mugabe Saidania hïmu ado neala, e sosogo neebe amoli mogeseda, amoda dofä geloi made aligila, hogosa helesa maademolömelë. ²⁷ Afädëa dolö geloi neebe amoie mosöa ie nelegei dibe amo fa nimolö moholöi mademelë. Ea dolö geloi amo dafidi naabo emoge nafodola negesiä ie mosöa nelegei dibe amo fa nimolö moholöi galë. ²⁸ Na dilima dofä gelola sähago, Udia dolöea nafade hamoi amoli sulubadelage, gagadela ado nafade elö elöla säi amolige, hëla fisimolöi bimolömelë. ²⁹ Be afädëa Eleloi Gesami gagadeseda, made hëmolö. Ie nafade hamoi amoda, walioge hobealage hï ebalä diamolöi diamolömelëla Yesuea säi. ³⁰ Iliä Yesu e mugabe fedai neala säi amo nabala ea ado amo amala säi.

Yesuie eme edoolalida nowë
(Madiu 12.46-50, Ulugu 8.19-21)

³¹ Segeyo amo gala Yesuie eme edoolali mafula segea ifo baagido nea. Odoa ilima sähalea, Yesu e nili neebeawi misialasebela sämola säi. ³² Amala säsebegi, udia dolö yafie Yesu amalela sefolalo amolia ema sähalea, Nabahale. Die dieme didoo dialifilali misi segea nea. Iliä di misialala säsebela säi. ³³ Amala säsebegi, ea säla obögësalea, Nie neme nedoolalida nowë gabula säi. ³⁴ Ea e amalela sefolalebe amoli sidawewela bealahilä ilima sähalea, Bimo. Neme nedoolalida sefolalebe gowemelëla säi. ³⁵ Udiaeage dolöeage, Godea hamese amo gadola hamolo nefolalebe amolida, nedooge nalifige nemege amolimelëla säi.

4

Yesuea ado besula, molö gägä fëfëila säi

¹ Yesuea Galili oeabo agesua nea udia dolöma ado mala bu säla olelesa nelo. Udia dolö yafie gegedoi amea negegisebegi, du ödä daia dilo, amodaia Yesu e fila fedai. Udia dolö yafie gedoi amolida agesua nefolalo. ² Yesuea ado besu yafie ilima olelesalea säi amoda gowe. ³ Nabuö! Dolö afädëa gägä sagaido sadia gogola aligi asi. ⁴ Sadia gogola aligi awäha nebegi, gägä odoa idiafa daala negei amo haea maala, neala naha maadei. ⁵ Gägä odoa igi naga abelëidaia daala negelahilä, gägä amea naga abelëi amodaia fodolofali bäui.

* 3:22: Belesabuluie ëi elöda, Saidani. Madiu 12.22-28 bimalo.

⁶ Bäui gaso, eso neea hëgisalea difi moholö asusugala ödölola bausoi. ⁷ Amase, gägä odoa äyo gägäi neebee ami digai. Amoda äyo gägäi amobalä gechedola bäui amea widi gägä amo yau hahalea gägä made negei. ⁸ Gägä odoa naga hedabi dibeami daala negei ameadada, hedabola baulahilä gägä negeimelë. Odoaeada gägä nabülasi ohodoa negei. Odoaeada nabülasi gafeia negei. Odoaeada nabülasi emu nabülasi negeimelëlä säi. ⁹ Amala sälahilä Yesuea säla wagala sähalea, Dili gëhea galea galëda nabuöla säi.

*Ado besula sämolö mi dibegi säi
(Madiu 13.10-17, Ulugu 8.9-10)*

¹⁰ Udia dolö yafie afiaha maadeibua e bëgëla aulo giwilasi amola udia dolö odoa Yesubalä nefolalo amola ilia ea ado besula säi amoie ema mi nabi. ¹¹ Amala nabasebegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Godea Beaha Maadela Sigi Neebe amo helësëmolö amoda dafidi ulufadigila made musügä negei dilo amo dilia helësëmäia säla i amomelë. Be udia dolö segea nefolalebe amolimada ado besulamu säla iaha neebeweie ¹² Mida.

Ilia siia behamu nea gaso, dofä gowe gabula made beagolemolömelë. Ilia gëhea nabahamu nea gaso, asigia mi gowe gabula made helësëmolömelë. Ilia beagolela helësësa galebeda, ili asigi besusa maadesegi ilia nafade hamoi amo Godea hësa maadelabiola

säla i.

Aisaea 6.9,10

*Ado besula säi amoie bu awala säi
(Madiu 13.18-23, Ulugu 8.11-15)*

¹³ Yesuea ië bëgëla aulo amolima sähalea, Ado besula säi amoie mi fädäla made helësëi neale. Made helësëi nea galëda, ado odoa besula säse amo sulubadela abilia helësëmolö gabu. ¹⁴ Dolö amea hawa fëfëi amo gadolada ado mala fëfëlo dolö e nea. ¹⁵ Ado mala idiafa digai amo gadoida, udia dolö odoaea ado mala nabasebegi, Godea ilile isogi ado mala sagasi amo, mugabe Saidani maala fodolofali neala gaula aulo nea. ¹⁶ Amase, udia dolö odoa widi gägä igi naga abelëidaia digai amo gadoi neebe amoliada, ado mala obeägila nabalahlilä fodolofali neala gaulo. ¹⁷ Amai gaso, ili difi moholö ulisalea sedade made aligilo. Amalahilä ilia ado mala neala gaui amoie yöi beasege, odoaea ili neala sëlasisëge, ilia fodolofali digila aulomelë. ¹⁸ Udia dolö odoa giisi äyo gägäi damui fedaha dibeami daala negei amo gadoi neebe amoliada ado mala nabalahlilä gaso, ¹⁹ ilia nagadaia galu difolalebe amoligi säosäla helësëlahilä, muni edefade negemolöila, nelebo elö elöla gesami awäla helësëse amea, ado mala nabi amo yau hahalea gägä negelo made nea. ²⁰ Gaso, udia dolö odoa naga hedabia molö gägä daala negei amo gadoi neebe amoliada, ado mala nabala asigi afädë negela neala gaulahlilä, ilia gägä nabülasi ohodoa negela digi, nabülasi gafeia negela digi, nabülasi emu nabülasi negela digilo neamelëlä säi.

*Gamaliie ado säi
(Ulugu 8.16-18)*

²¹ Amala sälahilä Yesuea ië bëgëla aulo amolima sähalea, Afädëa gamali yola sagasada faloea dabelole ma, imidi hawa negelole. Ai amala made hamolo, aulidaia negelomelë.

²² Nelebo musügä negei dibe amoda hobeala ulufadigisa maadela, udia dolöe nelebo dabela negei difolalebe amolida hobeala yo digai dibeami daala negei ulufadigisa maademolömelë. ²³ Afädëa di gëhe galea galëda, nabualola säi.

²⁴ Ea aso ilima sähamu neamu sähalea, Ado dilia nabi amoda hedabola helësëmalo. Dilia odoagali mogela iäsedada, Godeage amo gadola wäla diligali mogela iähalea odoage baala imolömelë. ²⁵ Afädëa nelebo afädë gaula neebe amomada Godea odoa baala imolömelë. Afädëa nelebo afädë gaula made neebe amoda, ea holöfali gaula nea dofe gaula neala neebe amolida, Gode hi fedela nimolömelëlä säi.

Molö sagai baulo amoie ado säi

²⁶ Yesuea ado aso sähamu nea sähalea, Godea Beaha Maadela Sigi Neebe amoda gowe gadoi dialea. Dolö afädëa sagaido hawa fëfëla aligi awäha nelolahilä, ²⁷ gasi sulubadelagi dolö amo daijala, yose nowela afu mafusa neë gaalu, hawa fëfëi amo duulu besela galala bäuse amoda gomalä bäusebela dolö amo hida dawa made aligilo. ²⁸ Nagaea bäulasila gägä negelomelë. Dafidida bäudale bobagila, hobeala mumusu negelomelë. Hobeafali hodo hi e gägä negelomelë. ²⁹ Molö amo nimolö galëda, dolö amo hi damulo. Mida, molö mumului nimolö segeyo besela galai amea.

Ado besula masada gägäie säi
(Madiu 13.31-32,34, Ulugu 13.18-19)

³⁰ Yesuea aso sähamu nea sähalea, Godea Beaha Maadela Sigi Neebe amo, nilia abodo gadoila sämolödu. Ado besula nilia abodo gadoima oodo beala sämolödu. ³¹ Amoda masada gägä gadoi. Gägä odoa gadoi made. Gägä amoda holöfalifali. Iliä amo sagaia sagalomelë. ³² Iliä sagai amo fedala edefadela aligiseda dägöala sagai odoa amo baagila awäla bäulomelë. Ìe adomo edefade bafui amogida haea mafula bäu augi hawa ami mosö ololomelëla säi.

³³ Udia dolö amolile asigia helësëседа helësëmäia Yesuea ado mala säla ìahaleada, ado besulamu yafie säla ìaha nelo. ³⁴ Ea udia dolöma ado mala säla ìahaleada, ulufala made säla ìala, ado besulamu säla ìaha nelo. Ìe bögëla aulolali hilidomu neada, ea ado besula säla ìlo amoie mi sulubadela ìlima säla ìaha maadei.

Yesuea fo ödälebalä ado
(Madiu 8.23-27, Ulugu 8.22-25)

³⁵ Segeyo amo gala deadi eso digase gaalu, Yesuea ìe bögëla aulo amolima sähalea, Oeabo edefade goie agesu alogodigogi afiadila säi. ³⁶ Amala sälahilä udia dolö yafie nefolalo amoli amilahilä, ili Yesu sulo du amodaia fila fedalahilä, eege hiligila fila afiai. Du odoage ili awäse amo gadola hobeala bögëla afiai. ³⁷ Afiaha dibegi, fo edefade gelola guula maalahilä oeabo bubolela aidagula dudaia häila digala, du nobamolö hamose meli. ³⁸ Amala hamose amo gaalu, Yesu eda du bidigi busa fugulo negela adi dilo. Amala adi dibegi ìlia e didiigisalea sähalea, Säla Olelelo-o, di nowemo. Nili baagodelä hamosebe gowegi di holöfali fudugila made dialealela säi. ³⁹ Amala säsebegi, Yesu e nowelahilä foma nemolahilä ödäma sähalea, Aeala aumamo. Fologomabula säi. Amala säi amole fo gelola misi amo boogelela ödä aidagula fedai amoge aumalasi. ⁴⁰ Ea ìe bögëla aulo ìlima nabahalea, Edogi bedäha dialea. Dili Godema asigi afädë negei made nealela nabi. ⁴¹ Amala usila aumase amo beala, ili edefademalä bedälahilä hilidomu sähalea, Fo elea ödä eleada ìe ado nabelo gabu. Dolö weda nowëdula säha difolalo.

5

Yesuea dolö afädëma mugabe fedai nesila digi
(Madiu 8.28-34, Ulugu 8.26-39)

¹ Yesula ìe bögëla aulola ili oeabo Galili agesu alömodi amogi awäla Gelasa fii mosöa besela galai. ² Yesuea ödä du ami negesiä awäha nebegi, dolö mugabe fedai afädë baagoi igi äbägi bausidola maaha nebegi gausiala digai. ³ Dolö amoda baagoi bausia amimu diaha aligilo. Dolö afädëa ìe naabo emoge igi ëfëa gaula nafodomolöi made nelo. ⁴ Segeyo yafiegi ìlia ìe naabo emoge igi ëfëa nafodosamu aligilo. Gaso, igi ëfë amo ea hësäla digisamu aligilo nelo. Geloï hido elöi amoda dolö afädëa e gaumolöi made nelo. ⁵ Dolö amoda gasi esoage baagoi bausiale segebidaialemu nawesa aligilo. Ea üalala gaula nawesamu neada hile domalo igia dagabosamu aligilo.

⁶ Amala hamosamu aligilo amo, Yesu e aso wagadi made maaha neebe amo beala, e baluluia awälahilä Yesuie emo mia gumusula dia digai. ⁷ Gumusula dialea gelola üalala sähalea, Gode Ilibiafali ilibia neebe amoie malö Yesu, dia nema abilia hamomolöie misi.

Na dima Godeie ei nabasewegida dia ne se imabiola sai. ⁸ Ea amala gelola sai amoie mida, Yesuea ema dida mugabe, dia dolö go digila mosöla säsebegi amala säla obөгeи. ⁹ Yesuea ema nabahalea, Die eida nowëla nabi. Ea säla obөгësalea, Nie eida Malei. Nilida holöfali made, maleimelëla sai. ¹⁰ Amala sälahilä ea Yesuma gelolafali sähalea, Segeweda digila mosalola sämabiola sai.

¹¹ Amo gaalu ami sugua yafie gau domala moosa nefolalo. ¹² Mugabe amolia Yesuma gelolafali sähalea, Nili sugua nefolalebe gagowelima fedala namolö mosöla sämola sai. ¹³ Yesuea amala hamomola säsebegi, dolö amo digila mugabe amoli sugua nefolalo amolima fedai. Amala nogila fedalahilä gau mogobogi amogi baluluia didigafula ödägi nogila digaha maadelahilä, sulubadela ödäea naha maadei. Sugua amoli gedolada dausini äudä gadoi ödäea mai. ¹⁴ Amala hamoi amo bealahilä, sugua sigi aligilo amoli fisäla awälahilä, gaamu dibeа amige mosö gagäwila asi dibeа amige säsäla awäha nelo. Säi amo nabalahlä udia dolö nefolalo amolia abilia gelola hamoi walebelela fädäla beа asi. ¹⁵ Ili Yesu nebeа awälahlä beahamelebe, dolö dafidi mugabe yafie fedai nelo amo fagulo salugalahlä, e asigi hedabi negei sebe amo beala ili bedäi. ¹⁶ Udia dolö Yesuea hamose melëlo amolia, udia dolö misi nefolalebe amea nabuäia dolö amoma mugabe yafie fedai nesila digi amoge sugua ödäea mai amoge ilima säla äaha maadei. ¹⁷ Amala säla äasebegi, ilia Yesuma gelolafali sähalea, Dida nilile segeа wi namolö mademelë. Näiadodi namolö mosalola sai. ¹⁸ Amala säsebegi Yesu e dudaia fimolö awäha nebegi, dolö mugabe yafie fedai dafidi nesila digi amea, Yesuma nabahalea, Di awäsebe go gadola ne mudulela nabi. ¹⁹ Amala nabasebegi, Yesuea dolö amoma säla obөгësalea, Nebalä moholö made. Dafidilo Geloia dima hamoi amoiege bobasëi amoiege die sosogoma säla imolö dihi mosöа mosalola sai. ²⁰ Amala säsebegi, dolö amea Gaamu nabülasi difolalebe amo sulubadelagi awälahlä, Yesuea ema hamoi amo udia dolö nefolalo amolima säla äasebegi, ilile asigigi fudugisa nefolalo.

*Yalusie idiwige, udia Yesuie fagulogi diigisebegi wahi amoge
(Madiu 9.18-26, Ulugu 8.40-56)*

²¹ Yesu e dudaia fila Galili oeabo amo degëla obөгëla awäla agesua nebegi, udia dolö yafie mafula ea ado säse amo nabulö gegedoi. ²² Amase amo gaalu, gedolo mosö beaha aligilo afädë misi amoie eida Yalusi. Ea Yesu beagolelahilä ie emo mia gumusula dia idogolahilä ²³ Yesuma gelola sähalea, Nie nidiwi holöböda baagomolö ga madefali dialea. Dia dofä naaboeа diigisegi made baagola wahimäia awähadula sai. ²⁴ Amala säsebegi, ebalä asi.

Udia dolö yafie nefolalo amoliage e begëla afiahalea negegila dedelela aligi afiaha dilo. ²⁵ Afiasе amo gadola udia afädë gäheo i nabülasi afädëie odoi äudä heale olo osamu aligilo amoge asi. ²⁶ Udia ameada e wahimäiala alögoda yafie nebeа ami awähamu aligilo gaso, Ea se edefade meli. Amase, ea alögoda iligali muni ähamu aligilo gaso, e olo amo made wahila neala edesa aligilo. ²⁷ Amala hamoi salea, ea Yesuea hamolo sedalu sai amo nabalahlä, udia dolö Yesu begëla afiasеbe amolibalä awälahlä e baagido maala ie fagulogi diigi. ²⁸ Ea hido asigiamu helësësalea, na ie fagulogi diigiseda, neda wahimolöla helësëi. ²⁹ Ea Yesuie fagulogi diigi amole, heale olo oloi amo hogosa helela e fodolofali wahi gabula helësëi. ³⁰ Yesuea ie wahilo geloi awäse amo helësëlahilä, besula neа nabahalea, Nie fagulogi diigi amo nowëala nabi. ³¹ Amala nabasebegi, ie begëla aulo amolia ema sähalea, Dibalä udia dolö yafie dedelela aligi afiaha dibewe dia beasegoda, ne nowëа diigila edoie nabahala sai. ³² Amala säse amo gaalu, e nowëа digisa walebelela sidawewela hogoi. ³³ Udia amea ema hamoi amo helësëlahilä emo gisisëla bedälahilä, Yesu mia ga mada gumusula dia idogolahilä, Ema hamoi amo sulubadela säla äaha maadei. ³⁴ Yesuea ema sähalea, Nie nidiwi-e, dia nema asigi afädë negei amea di wahigomelë. Olo amea dima bu elö made baamolö, dalulo gaula mosalola sai. ³⁵ Yesuea

säha nebegimu dolö odoa gedolo mosö beaha aligilo Yalusiië mosöala misi. Maalahilä ilia ema sähalea, Die didiwi hä hame doala asi amoda. Olelelo dolö goma yöi iase go edoïela säi. ³⁶ Iliä amala säsebegi, Yesuea auaulahilä gedolo mosö beaha aligilo amoma sähalea, Dia bedämabu. Godema asigi afädë negemalola säi. ³⁷ Amala sälahilä udia dolö odoa nefolalo amolima dili misiabiola sälahilä, Fida Yamese ië edoo Yonela ohodoa ilimu ebalä asi. ³⁸ Gedolo mosö beaha aligilo amoïe mosöa maligahamelebe, udia dolö yafie gege dolahilä didigaosalea goba fedaha dibe meli. ³⁹ Beala e mumusogi nogila digalahilä ea ilima sähalea, Dilia edogi didigaola goba fedaha dialea. Udia malö goda baagoi made, süwia adi dialeamelëla säi. ⁴⁰ Amala säsebegi, ilia Yesubalä ösa sefolalo. Amasebegi, ea ili sulubadela segea nesila digilahilä, udia malö amoïe eedo emelela ië bögëla aulo ohodoa amolali udia malö dusugala negei hogoli amogi nogila digai. ⁴¹ Yesuea udia malö amoïe naabogi gaula nabeleia wesalea, Dalida gumi. Nilile ado adolada, Udia malö holöbö, na dima säha. Di nowemola säi. ⁴² Amala säi amole udia malö amo fodolofali nowela asi. Amala hamose amo beala udia dolö nefolalo amoli edefademalä fudugila bedäi. Udia malö amoïe gäheo ida nabülasi afädëie odoai äudä. ⁴³ Yesuea ilima gelolafali sähalea, Na walio hamoi amoda udia dolö odoama säla imabiola säi. Amala sälahilä, Ea ilima udia malö holöbö go molö muäia imola säi.

6

Nasalese udia dolöea Yesu hamei made nelö (Madiu 13.53-58, Ulugu 4.16-30)

¹ Yesuea sege amo digila ië bögëla aulolali hi e ëdëla aligi segea ami bu obögëi. ² Segeyo Sabada gafegi Yesu e gedolo mosöa ami awälahilä, udia dolöma ado mala olelesa nelö. Udia dolö yafie ea ado mala säse nabaha sefolalo amoli asigigi fudugilahilä sähalea. Ado goweda, dolö goea abidi niidu. Ema dawa edefade dibe goweda, dawa edo gadoidu. Ea melëlo made gadoige hamomolöi made gadoige hamose weda edodu. ³ Eda mosö olelo dolö, Meliie malö madele. Eda Yamese Yosese Yudasa Saimonola ilile edoo madele. Ië elefila ilida nilibalä wi sebe amoda. Iliä amala sälahilä, ema bimolö habobala hamei made nelö. ⁴ Amasebegi, Yesuea ilima sähalea, udia dolö fifi asi sulubadelada, bea säloïe ado nabaha. Gaso, hile segeafali fii amoliage sosogo iliage hile mosöa fii amoliage ië ëi maademelëla säi. ⁵ Dolöea hamomolöi made gadoige melëlo made gadoige segea ami hamomolöi made gabugi ea hamola made nelö. Ea udia dolö oloi afädë afädëlamu naaboea diigila wahisa nelö. ⁶ Amala hamose amo beala ilia ema asigi afädë made negesebegi Yesu e fudugisa nelö. Amasebegi, ea Nasalese sege fisila udia dolö fii odoa ilima ado mala olelela aligi nawesa nelö.

Yesuea ië bögëla aulo amolima ië geloi olei, gaso, ilia e dawadigi made nelö.

(Maga 6.6-8.21)

Bögëla aulo giwilasi amolima Yesuea hamoi i (Madiu 10.5-15, Ulugu 9.1-6)

Amalahilä eda udia dolö nefolalebeadi ado mala olelela aligi nawesa nelö. ⁷ Yesuea ië bögëla aulo giwilasi amoli wela gege dosebegi. Ea ili äudä äudäla afufumalola sälahilä, udia dolö mugabe fedai nefolalebe amoli nesila digamäia ea ilima geloi i. ⁸ Ea ilima sähalea, Dili afiahaleada galiamomu gaula mosalo. Nelegei odoa gaula mosabio. Molöge aduge muni salelogi salala gaula mosabio. ⁹ Emo usililo salugamalo. Fagulo äudä salugamabiola säi. ¹⁰ Ea ilima aso sähamu nea sähalea, Dili awäla sege afädëgi besela galala mosö afädëgi nogila digaseda, mosö amogimu nelolahilä dilia sege amo digila awäsolo amo gala giso mosö amo hä fisimalo. ¹¹ Amase, sege odoagi besela galasegi, ami fii amolia mosö fu made iala, dilia säse amoge made nabaseda, sege amo hä digila

mosalo. Digila awähaleada, dilile emogi dao baai amo fëfëla salalahilä mosalo. Amala hamoseda, ilia helësësalea, nilia asiala hamoi amea amala hamosebela helësëmolömelëla säi. ¹² Amala säi amo nabala ili afialahilä, udia dolö ilima sähalea, dili asigi besumalola säla i. ¹³ Ili amala säla ialahilä, udia dolö yafie mugabe fedai nefolalo amoli nesila digila digi. Udia dolö oloi yafie difolalo amolige ilia weli söga negesebegi, wahisa maadei.

*Ödägi gelo Yone baagoi
(Madiu 14.1-12, Ulugu 9.7-9)*

¹⁴ Udia dolöea Yesuie ëi säsäi asi ameada beaha aligilo Gini Heledoea nabi. Odoaea sähalea, Ödägi gelo Yone dafidi baagoi amo bu nowelahilä obëgëla misi nea, geloi melëlo made gadoi hamosa neamelëla säha dilo. ¹⁵ Odoaea sähaleada, Eda Elaia gabu. Amase, odoaea sähalea, Eda bea sälo siiba nelo amo gadoi gabula säi. ¹⁶ Heledoea ado amo nabalahlilä sähalea, Yoneda na muugi damui amo bu obëgëla maala neebe gadoi gabula säi. ¹⁷⁻¹⁸ Helodiasa eda dafidi Heledoie edoo Filibiië udia sulo amo hobeala Heledoea fedela nii. Amala hamosebegi, Yonea Heledoma sähalea, Dia didooie udia fedela neala dibalä sebego dofea made hamoimelëla säi. Amala säsebegi, Heledoea ami dolö nefolalo amolima sähalea, Yone gaumolö mosalola säi. Amalebe ilia e igi ëfëa nafodolahilä galabaia mosöa negei. Heledoea ie udia Helodiasa obeägimäia amala hamoi. ¹⁹ Ie udia Helodiasaea Yonema habobalahilä e baagomäia abilia nufulödula helësësa sulo. Gaso, nufulö fu made meli. ²⁰ Mida, Heledo eada Yone eda dolö hedabi, Godeie siigi asigi mogoi neala helësëla bedälahlilä, eada Yone idihë nelo. Ea Yonea ado säse nabala obeägilo ameada e asigi säosöla helësësa nelo. ²¹ Heledo e ägüla misi segeyo beala galasebegi gamane sigi aligilo nefolalo amolimage, ami sigi aligilo nefolalo amolimage, Galili segeie dafidilo nefolalo amolimage ea sähalea, Molö molö gegedomalola säi. Molö giasolo amo galada Helodiasaea Yone nufulö fu beagolei. ²² Segeyo amo gala ili molö naha dibegi udia malö Helodiasaie idiwu maalahilä sigoi. Heledoeage dolö odoa ebalä molö naha sefolalo amoliage, ea sigoi amogi hido elöla obeägi. Hido elöla obeägisebegi, ginia dolisä amoma sähalea, Sigosegoie nelebo afädë imose amo gadoi imolömelëla säi. ²³ Ea naabo migalä diigila dolisä amoma sähalea, Nelebo afädë imoseda, na sege edefade beaha neebe amogi mogogi nofela imolömelëla säi. ²⁴ Amala säsebegi, dolisä amo segea doadigila awälahlilä emema nabahalea, Ne edo imola sämolödula nabi. Amala nabasebegi, emea sähalea, Ödägi gelo Yoneie busa damula imola sämalola säi. ²⁵ Amala säsebegi, dolisä amo fodolofali baluluia obëgëla awälahlilä Ginima sähalea, Ödägi gelo Yoneie busa damula falodaia gaula maala walio imäia hamesamelëla säi. ²⁶ Amala säi amo nabalahlilä ginia edefademalä bobasëi. Gaso, dolö molö naha sefolalo amoli sidaia migalä diigila säi ameada, fisimola sämolö uli gabula helësëi. ²⁷ Amala helësëlahilä ea fodolofali ami afädëma sähalea, Yoneie busa damula gaula obëgemolö mosöla säi. Amala säsebegi, ea galabaia mosöa awälahlilä Yoneie busa damui. ²⁸ Damulahilä falodaia negela gaula maalahilä dolisä amoma i. Iasebegi, dolisä ameada emema i. ²⁹ Amala hamoimelëla säi amo nabalahlilä ie bëgëla aulo amolia ie domalo neala gaula awäla igi äbägi bausi.

*Udia dolö yafiea molö mai
(Madiu 14.13-21, Ulugu 9.10-17, Yone 6-14)*

³⁰ Abosolo dolö amoli Yesu neebee obëgëla maalahilä, ilia hamoi amoge mala olelei amoge sulubadela ema säla iaha maadei. ³¹ Udia dolö afu mafusalea ili molö molö fu made beasebegi, Yesuea ilima sähalea, Nilä udia dolö madeido hele namolö afiadila säi. ³² Amala sälahilä ili hilido ödä dudaia ffigila udia dolö madeido afiai. ³³ Ili afiaha dibegi, udia dolö yafiea bealahilä ili awäha gabula helësëi. Amala helësëlahilä ili gaamu elögi elögila nagadabodo baluluia afialahlilä ili moholö awäsebea ami dafidi ilidale awäla besela galai. ³⁴ Ili awäla ödä agesua besela galahamelebe, udia dolö yafie

nefolalebe meli. Bealahilä ea ili edefademalä bobasëi. Mida, Ili sugua sibi sigi aligilo maadesalea, hilido aligilo amo gadoi neebe amo beala. Amalebe ea ilima ado mala yafie säla olelesa nelo. ³⁵ Segeyo amo gala deadisebegi, ie bögëla aulo amolia e neebea maalahilä ema sähalea, Sege udia dolö maadeia wimu nebegi hä deadisebegi. ³⁶ Dia udia dolö nefolalebe gowe ili mosalala sämo. Afialahilä hili molö bidia nimolö sagaia mosö dibebe amige gaamu holöfali dibebe amige hogogola mosäiamelëla säi. ³⁷ Amala säsebegi, ea ie bögëla aulo ilima säla obögësalea, Ili molö muäia dilia imalola säi. Amala säsebegi, ilia ema säla obögësalea, Muni gina hädali äudäea ili beledi muäia neala imolö afiadulela nabi. ³⁸ Ea ilima nabahalea, Dilia beledi aboläia ägüi walebelela bimolö mosalola säi. Beala maalahilä ilia ema sähalea, Niliäda beledi bia seme äudä amolemu ägüubela säi. ³⁹ Amala säsebegi, ea ilima sähalea, Udia dolö sulubadela nudulu hamola giisi hedabidaia, gegecola fifigimalamalola säi. ⁴⁰ Amala säsebe amo gadola säsebegi, odoada hädali afädë, odoada nabülasi bia gadoi dimu hamola fifigi. ⁴¹ Amala fifigi dibegi ea beledi bia amoge seme äudä amoge naaboea gaula nea, Ea selesaia mosöa sida adogola nea Godema nesegelahlilä, ie bögëla aulo amolia udia dolö iligali sogomäia beledi dagabodasila i. Amalahilä ea seme äudä amoge dagabodasilahlilä, ili sulubadelagali sogomalai. ⁴² Amala sogoi amo, ili sefolalo amoli dofea nahalea, ⁴³ beledige semege odoa fea digai amo bögëla aulo amolia gegecola, adu giwilasi salala nobai. ⁴⁴ Beledi seme naha sefolalo amoli dolömuda dausini bia sulo.

*Yesu ödädabodo asi
(Madiu 14.22-23, Yone 6.15-21)*

⁴⁵ Yesuea ie bögëla aulo amoli fodolofali mosalolahilä sähalea, Dilidale dafidi ödä dudaia fila oeabo go dögëla alogodi sege ëi Bedesaida mosalola säi. Amala sälahilä udia dolö gegedoi amolima sähalea, Dilige dihili mosöa dusula afiamalola säi. ⁴⁶ Ili sulubadela hawio afiamalolahilä, eda Godema adomolöie segebidaia fedai. ⁴⁷ Ie bögëla aulo amoli dudaia fila asi amo oeabo mogogi gasise amo gaalu, segea amida Yesu e hido nelo. ⁴⁸ Yesu e ami nea beahamelebe, du busamadila fo gelola maase amea ödä adelo i amea ilia gelola adimolö iliawasebe amo meli. Haea gämolö amo gaalu, Yesu e ödädabodo ili neebea ami moholö asi. Ea ili baagila moholö awäse ⁴⁹ amo gaalu, ilia e ödädabodo maase amo beala, mugabeledula helësëlahilä üalai. ⁵⁰ Ili sulubadelaëa bealahilä edefademalä bedäsebe amo bealahilä, Ea ilima fodolofali sähalea, Asigi hä gelomalo. Weda nemelë. Bedämabiola säi. ⁵¹ E maala ilibalä dudaia fii amole fo maala made boogelei. Amala hamosebegi, ilile asigigi edefademalä fudugi. ⁵² Iliada ea udia dolöea muäia beledi i amoie mida fädäla made helësëi nelo. Ilile iso asigi gai nelo.

*Yesuea Genesaledi ami udia dolö oloi yafie wahi
(Madiu 14.34-36)*

⁵³ Yesula ie bögëla aulola ili oeabo amo dögëla alämadi sege ëi Genesaledi besela galalahilä ödä du amo ëfëa begela agesua ami negesi. ⁵⁴ Du negesiä maaha neebe amo udia dolö nefolalo amolia fodolofali bealahilä, Yesu gabula helësëi. ⁵⁵ Amala helësëlahilä fodolofali ili sege dibe amo sulubadelagi baluluia afufulahilä udia dolöma säla iaha maadei. Udia dolö Yesu misi neala säi nabi amoliada, oloi difolalo amoli iwasala gaula Yesu neebea ami misi. ⁵⁶ Sege dibe sulubadelagige gaamu dibe sulubadelagige, mosö dibe sulubadelagige Yesu e awäla besela galasebea amida, udia dolö nefolalo amolia oloi difolalo amo gaula mafula magaiä gaamugi negesisi. Negesiä ilia Yesuma gelola sähalea, Oloi gowe ilia die fagulo bidigimu diigimäiamelëla säi. Oloi amoli sulubadelaëa amala diigisebegi, wahisa maadei.

7

*Godeie Ado säla negei amea mäu ilile ado baagi
(Madiu 15.1-9)*

¹ Felesi dolöge ado säla negei olelelo dolö odoa Yalusalemela misi amolige gegedolahilä ili Yesu neebee afiai. ² Ili beahamelebe ie bögëla aulo odoaea naabo nigime hëla made molö naha sefolalebe amo meli. ³ Felesi dolö iliage Yu udia dolö sulubadelaeage mäu ilia aiyalo mala negei amo helësëlahilä naabo nigime hëla mada molö nulo made nelo. ⁴ Ili magaia gaamugi awäla obögëla maalahilä nigime made hëla molö nulo made nelo. Ödä ige faloge gaabo ige aiyala nigime hëlo negei amo gadola aiyala hamolo odoa yafie negei. ⁵ Felesi dolö amoliage mala dawadigi dolö amoliage ema nabahalea, Die bögëla aulo golia mäu ilile aiyalo mala dibe amo damula naabo nigime hëla made buludola molö nase goda edoëla nabi. ⁶ Amala nabasebegi, ea ilima säla obögësalea, Siiba Aisaeaea asigi fea negelo dilile hedabola bea säla negeimelë. Ea bea säla dëdëi amoda gowe,

Udia dolö ilile iso asigi wagadi made negesiä adoeamu nie ëi gauia adalo nea. ⁷ Ili dolöfäea mala säla negei amomu olelesaleada, Godeie adoda amomelëla sälo nea.

Amaimo, ilia nie ëi memalä gauia adalo nebegola säla dëdëla negei dialeala Yesuea säi.

Aisaea 29.13

⁸ Dilia Godeie mala säla negei dibe amo fisilahilä dolöie aiyalo mala dibe amomu gelola hamosa nebegola säla i. ⁹ Yesuea ilima aso sähamu nea sähalea, Dilile aiyala hamolo mala amo hamosalea. Dilia Godeie mala säla negei dibe amo fisi gabu. ¹⁰ Amoie Mosesea ado säla negesalea, die diado diemele hawa nea elele ado nabala bögëla hamomalola sälahilä sähalea, Afädëa ie eedo emele gadiaboseda, baagomäia nifulö dialeala säla negei dialea. ¹¹⁻¹² Amai gaso, dilia gomalä sälomelë. Afädëa nelebo amoligi Gobana säседа eada eedo emele ugila negemolö mademelëla sähalea sälo, Gobana nilile ado sälada Godegali odala i neawe. ¹³ Amalo ameadä, dilia mäu ilia aiyala hamolo mala olelei amomu hamosa neada, dilia Godeie ado fisilahilä mala amo gadoi yafie hamosamu aligilomelëla säi.

*Yesuea udia dolö neala nafadelo amoie säi
(Madiu 15.10-20)*

¹⁴ Yesuea udia dolö nefolalo amoli bu misialolahilä ilima sähalea, Dili sulubadelaea na säsebewe nabala hedabola helësëmalo. ¹⁵⁻¹⁶ Nelebo segea dilo dolö isogi digase ameadä udia dolö neala nafadelo mademelë. Nelebo isogi dilo segea doadigila awäse amea udia dolö neala nafadelomelëla säi. ¹⁷ Amala sälahilä udia dolö amoli amilahilä e mumuso isogi digala sebegi, ie bögëla aulo amolia ema nabahalea, Ado besula säi amoie mida edodula nabi. ¹⁸ Amala nabasebegi, ea ilima sähalea, Dilige aso asigi made gäwi neale. Nelebo sulubadela segea dilo isogi digase ameadä, udia dolö Godeie siigi nigime baalo made amo, dilia dawa made neale. ¹⁹ Molö nase amoda asigigi aulo mademelë. Gaisagi digalahilä segea doadigila aulomelëla säi. Ado amoiedä Yesuea gomalä sähalea säi. Molö sulubadela nase ameadä Godeie siigi nigime baalo mademelëla säi. ²⁰ Ea sähamu nea sähalea, udia dolöie iso asigigi besela galasebe ameadä, udia dolö Godeie siigi nigime baalomelë. ²¹ Udia dolö ilile iso asigigila besela galalo amoda gowe. Asigi nafadege, nelegei fa nimolöge, udia dolö baagomäia nifulöge, udia dolö susugu hamomolöge, hilimu nafade odoa hamomolöge, ²² Udia nii susugu hamomolöge, gesami moholöge, mala nafade elö elöla hamomolöge, wäfalä sämolöge, nafade memelela made sulubadela hamomolöge, mudiamolöge, wäfalä säsäla hololömolöge, gugusämäia hamomolöge, asigi maade gadoia hamolo wäla hamomolöge. ²³ Nafade amoli sulubadela asigigila besela galasebe amea udia dolö Godeie siigi nigime baalomelëla säi.

*Fonisia fi udia afädëa Yesuma asigi afädë dofä negei
(Madiu 15.21-28)*

²⁴ Yesu e sege amo digila gaamu Daiamadi asi. Awälahilä e mosö afädë neebee amoie mumusogi digai. Udia dolö nefolalebe amolia e neala made helësëmäia nelo gaso, e musügä fimolöi made nelo. ²⁵ Amala nebegi, udia afädëie idiwiholöböma mugabe fedai sulo. Amoie emea Yesu neala säi amo nabalahlilä, e fodolofali maalahilä Yesuie emo mia gumusula adi. ²⁶ Udia ameadada Giligi ado adolo. Eda Silia Fonisia fii udia. Ea Yesuma gelola sähalea, Nie nidiwiholöböma mugabe fedai sebe amo dia nesila digamäia helësämelëla säla i. ²⁷ Amala säsebegi, ea udia amoma sähalea, Molö nahalea dafidi malö ilidale imolö galea. Malöie molö dibe amogida ügüloea muäia sadia gala imolöi made galeala säi. ²⁸ Amala säsebegi udia amea säla obëgësalea, Dafidilo-o, dofä gaso, malësäea molö nahalea iso dusula fisia digaida ügüloea neala nulo madelela säi. ²⁹ Amala säsebegi Yesuea udia amoma sähalea, Dia ado säi ameadada die didiwima mugabe fedai amo hä asimelë. Di hä mosöa obëgëmalola säi. ³⁰ Udia amo hi mosöa obëgëlahilä beahamelebe, ie malöma mugabe fedai amo doadigila asi, diasia dofea dibe meli.

Dolö afädë gëhe gaala ado dadabi wahi

³¹ Yesu e Daiamadila obëgëla awäla gaamu Saidono awälahlilä Gaamu Nabülasimadi nawesa nelolahilä Galili oeabo edefade dibeami awäla besela galai. ³² Udia dolö nefolalo amolia dolö afädë gëhe gaala ado dadabi nelo amo e neebeeami sigi maalahilä, Yesuea e naaboea diigimäiamelëla säla i. ³³ Amala säsebegi, ea udia dolö nefolalo amoli amilahilä dolö amole heledo aliga galahlilä, ie naabo sögöea dolö amoie gëhe helegelagi diigilahilä, hile naabo sögögi gofedela galahlilä, dolö amoie eligi diigilahilä ³⁴ selesaia mosöa sida adogola nea hame hëia fedalahilä sähalea, Efadala säi. Nilile ado adolada, Gëhe gai dugimo. ³⁵ Amala hamosebegi, dolö amoie gëhe doga negela, ie eli fodolofali hedabolasilahilä ado hedabola säi. ³⁶ Yesuea udia dolö nefolalo amolima gelola sähalea, Walio meli amo udia dolö odoama säla imabiola säi. Sämabiola säla iahamu neebee amo nabalahlilä gaso, ilia auaula säla iahamu nelo. ³⁷ Udia dolö amolia ado amo nabala ili asigigi edefademalä fudugilahilä sähalea, Ea hamosebego sulubadela hedabola hamosebe. Gëhe gai nelo amo doga negela digi, adolo made nelo amo hedabola adomäia hedabolasilo neala säha nelo.

8

Yesuea udia dolö dausini biyidiagali molö i (Madiu 15.32-39)

¹ Segeyo amo gala udia dolö yafie bu gegedoi amoli molö molö made gabugi, Yesuea ie bëgëla aulo amoli mofiamolahilä ilima sähalea, ² Udia dolö gegedoi gowe ili nebalä segeyo ohodoa nelo amea hä molö molö maade gabugi asigisebemelë. ³ Na ili sidëa baagoi amola wäla hili mosöa mosalaseda, ili idiafa si dädäbëlela digamolö gabumelë. Odoada sege wagadi madela mofiai gabula säi. ⁴ Ie bëgëla aulo amolia ema nabahalea, Nili sege nafadeia neebee ameadada, udia dolö nefolalebewe ili muäia, nilia molö abidi nea awäla nimolödula nabi. ⁵ Amala nabasebegi, Yesuea ilima nabahalea, Dilia Beledi aboläia galebela nabi. Ili ema säla obëgësalea, Nilia gifalädalä galebela säi. ⁶ Amala säsebegi, Yesuea udia dolö nefolalo amoli nagadaia fifigimalola säi. Amala sälahilä ea beledi gifalädalä amo gaula nea, Godema nesegelahlilä, dagabodasila ie bëgëla aulo amolima sogomäia iasebegi, ilia udia dolö sefolalo amoligali neala sogoi. ⁷ Ili seme nelësa naabo safo ägüi amoge, ea nesegelahlilä udia dolö iligali sogomäia i. ⁸ Udia dolö sefolalo amoli sulubadela dofea naala, bolesalea fea digai amo ilia adu gifalädalä salala nobai. ⁹ Udia dolö amolida dausini biyidia gadoi nelo. ¹⁰ Yesuea udia dolö amoli hä afiamalola sälahilä, ie bëgëla aulola ilida fodolofali ödä dudaia fila Dalamandada segeamadi asi.

*Ilia Yesuma dolöea hamomolöi made gadoi hamomola säi
(Madiu 16.1-4)*

¹¹ Felesi dolö odoa Yesu neebee maalahilä ebalä gëgësalea. Dolöea hamomolöi made gadoi nofe elöi afädë selesaia mosöala misi dia hamomola säi. Ilia e amala fedogola beasebegi, ¹² Yesuie iso asigigi yöla hame hëia fedalahilä sähalea, Udia dolö walio nefolalebe welia dolöea hamomolöi made gadoi nofe elöi hamosebe amo bimolöie hogosa nebegeoie mida edo! Na dilima dofä gelola sähago. Udia dolö walio nefolalebe welima, dolöea hamomolöi made, nofe elöi afädë dofä made hamomolömelëla säi. ¹³ Amala sälahilä, ili ami digila e dudaia bu fila, oeabo edefade amo näiado alömodi amogi asi.

*Ado besula Heledo Felesilele yidila säi
(Madiu 16.5-12)*

¹⁴ Ìe bëgëla aulo amolia beledi ägüla made elabola asi. Dudaia amida, ilile beledi afädëfalimu dilo. ¹⁵ Yesuea ilima gelola sähalea. Felesi dolöiege Heledoiege beledi edelo yidi dibe amo helësëlahilä, hedabola idihë namialola säi. ¹⁶ Amala säi amo nabalahilä ilia hilidomu sähalea, Ea säse egoweda, nilia beledi ägüla made misi amoie säsebemelëla säha dilo. ¹⁷ Ilia säi amo ea helësëlahilä ilima sähalea, Nilia beledi made ägüi amoie säsebegola säha dibegoda edoie! Dilia fädäla helësëla made nelo amomu nea, dawa made neale! Ma, dilile iso asigi gai aso neagole! ¹⁸ Dilile si galea gaso, dilia made beasebele. Gëhe galea gaso, dilia made nabahale. Dilia elaboile! ¹⁹ Amo gala beledi bia ameamu dolö dausini biae muäia, dagabodasi amo nalahilä, fea digai amo dilia neala, adu aboläia nobala salila nabi. Amala nabasebegi ilia ema säla obëgësalea, Adu Giwilasila säi. ²⁰ Ilia amala säsebegi ea ilima sähalea, Udia dolö dausini biyidiaea muäia beledi gifalädaläia dagabodasi amo nalahilä, fea digai amo adu aboläia nobala salila nabi. Ilia ema säla obëgësalea, Gifalädalälä säi. ²¹ Amala säsebegi, ea ilima sähalea, Dilia fädäla made helësëla nelo amomu aso neagolela säi.

Yesuea ìe bëgëla alo amoli olelesa nelo

(Maga 8.22-10.52)

Bedesaida dolö afädë si golai wahi

²² Yesula ìe bëgëla aulolali afiala Bedesaida segea besela galai. Dolö odoaea dolö afädë si golai nelo amo e neebee sigi maalahilä ema sähalea, Dolö gowe dia naaboea diigimäiamelëla säi. ²³ Amala säsebegi, Yesuea dolö si golai amo naaboea gaula mosö dibe amila segea sigi awälahilä, Ea dolö si golai amoie sihidoea gofedela galala ìe naaboea diigilahilä dolö amoma nabahalea, Nelebo beasebelela nabi. ²⁴ Amala nabasebegi, dolö amea busa fädägägia adogola bealahilä sähalea, Dolö nawese dibe beaha gaso, i gadoi nawese beasebemelëla säi. ²⁵ Amala säsebegi, Yesuea dolö amoie siigi bu elö diigisebegi, dolö amea si gadaea gala beasebegi ìe si wahilahilä nelebo sulubadela beaha maadei. ²⁶ Amala hamolahilä Yesuea dolö amoma sähalea, Mosö yafie dibeadu amogida mosabio. Dihï mosöa mosalola säi.

*Fidaea afädë Memelei amo dofä dimelëla säi
(Madiu 16.13-20, Ulugu 9.18-21)*

²⁷ Yesula ìe bëgëla aulolali Sisalia Filibai gaamumadi sege odoa dibeadu amogi afiai. Idiafa awäha difolalea ea ìe bëgëla aulo amolima nabahalea, Udia dolö nefolalebe amoliada neda nowë neala säha difolalebela nabi. ²⁸ Amala nabasebegi, ilia ema säla obëgësalea, Udia dolö odoeada, ödägi gelo Yone neala säla digi, odoeada, Elaia neala säla digi, odoeada, bea sälo dolö afädë neala säla digisa neamelëla säla ì. ²⁹ Amala säla ìasebegi, ea ilima nabahalea, Diliada ne nowë neala säha neala nabi. Fidaea ema säla obëgësalea, Afädë Memelei amoda dofä dimelëla säi. ³⁰ Amala säsebegi, Yesuea ilima gelola sähalea, Neda amomelë, odoama säla ìmabiola säi.

*Yesu e baagola nowemolömelëla säi
(Madiu 16.21-28, Ulugu 9.22-27)*

³¹ Yesuea ie bégëla aulo amolima mi gäwila säla olelesalea, Dolöie Malö amoda së edefade molömelë. Dolö dafidilo neebe amoliage, gobela ilo busa neebe amoliage, mala dawadigi neebe amoliage, ema habobalahilä ilia e baagomäia nufulömelë. Segeyo osodagi hi bu nowela galamolömelëla säla i. ³² Ea ilima ado amo mogola säla i gaso, Fidaea Yesu sigi aliga galahilä, amala made sämalola nemoi. ³³ Amala säsebegi, Yesu besula, ie bégëla aulo amolima siila nea, Fidama nemosalea, Saidani, ne neebeawi namolö made. Mosö! Diada Godea helësëlo amo gadola made, dolöfäea helësëlo amo gadola helësësebela säi. ³⁴ Amala sälahilä, ea udia dolö nefolalo amolige, ie bégëla aulo amolige mofiamolahilä ilima sähalea, Afädëa ne bégëla moholö helësësedä, hi hamea hamela helësëlo amo fisila, hile i fügäi gaula, ne bégëla moholö dialea. ³⁵ Afädëa hile namolö amo gaula fëdöla aligisedä, ie namolö amo hogosa helemolömelë. Amai gaso, afädëa nege, nie Ado Mala Hedabige helësëla hile namolö amo fisisedä, eada ie namolö amo gaula namolömelë. ³⁶ Afädëa nagadaia nelebo dibe amoli sulubadela gaula neëgi hi e baagosedä, nagadaia nelebo amea, hi e abeahäla ugila negemolödu. ³⁷ Afädëa bidi edo ialahilä, hile namolö amo hi bu nea obëgemolödu. ³⁸ Udia dolö Godeie mala made nabelo nefolalebe amolige nafade hamolo nefolalebe amolige bealahilä, afädëa nemage, nie ado malamage hewasedä, Dolöie Malö amo Eedoie yo digalo hido elöibalä, selesaia fii hedabifalä amolibalä obëgesolo amo gala, eage dolö amobalä hewamolömelëla säla i.

9

¹ Ea ilima sähalea, Na dilima dofä sähago. Dili walio nebege odoa baagola made neëgi, Godea Beaha Maadela Sigi Neebe amoie, geloi edefademalä maase amo bimolömelëla säla i.

*Yesuie domalo bedefala elöi neebe meli
(Madiu 17.1-13)*

² Segeyo gafeia nelolahilä, Yesu Fida Yamese Yonelali hilidofalä segebidaia fedala nefolalo. Iliä beahamelebe Yesuie domalo neala bedefalahilä elöi neebe meli. ³ Ie fagulo gäi amo yo digalahilä faleifalä, sege fifii asi dibe amea fagulo falei amo gadoi hamomolöi made, neebe meli. ⁴ Iliä beahamelebe Elaia Mosesele maala ulufadigilahilä, Yesubalä adosa neebe meli. ⁵ Amo bealahilä Fidaea Yesuma sähalea, Säla Olelelo. Nili wi nefolalebewe hedabi gabugi, nilia sege mosö ohodoa olahadio. Elöda die, elöda Mosesie, elöda Elaiaie la säi. ⁶ Ili edefademalä bedalahilä, ea edo sämolödula asusugahalea, ea ado amo amala säi. ⁷ Amala säse amo gaalu gelë häu afädë maala ili hagulahilä, gelëgi amila ado afädë säia idogosalea, Egoweda nie malö, na boba hamoi neamelë. Dilia ie ado nabualola säi. ⁸ Amo nabalalahilä ilia fodolofalä sidawewela beahamelebe ilibalä dolö odoa made, Yesu emu neebe meli.

⁹ Ili segebidaia amila digahalea, Yesuea ilima gelola sähalea, Dilia nelebo meli amo odoama säla ila made nelolahilä, Dolöie Malö bauiala nowela neëgi giso, säla imalola säla i. ¹⁰ Ado säi amo ilia odoama made säla musügä negelahilä, hilidomu didiähalea, Bauiala nowelasisevida säi amoda edodula didiäi.

¹¹ Iliä ema nabahalea, Mala dawadigi neebe amolia sähalea, Elaia e dafidi moholömelëla säha neebe amoda edoie la nabi. ¹² Yesuea ilima säla obëgesalea, Dofä. Nelebo sulubadela hamogimolöie Elaia e dafidi moholö. Gaso, Dolöie Malö e së edefade naala, odoaea ema bimolö habobamolömelëla säla dëdëla negei dibe amoda abeahäladu. ¹³ Na hä dilima säla ihago, Elaia eda hä misi. Gaso, ado säla dëdëla negei dibe amo gadola odoa nefolalo amolia ema hamomolö helësëi amo gadoi hamoimelëla säi.

*Yesuea maalibu afädëma mugabe fedai nesi
(Madiu 17.14-21, Ulugu 9.37-43)*

¹⁴ Ili awäla ïe bëgëla aulo odoa neebee ami besela galai. Ili beahamelebe udia dolö yafie gegedoi amolia ili amalela digilahilä, mala dawadigi dolö amolia ilibalä gëgësa dibe meli. ¹⁵ Udia dolö yafie nefolalo amolia Yesu maasebe amo beala ili fodolofali fudugilahilä e neebee baluluia afialahilä ilia e säla olela gausiai. ¹⁶ Amasebegi, ea ilima nabahalea, Dilia ilibalä edogi gëgësa dialeala nabi. ¹⁷ Udia dolö gegedoi amoligi dolö afädëa ema säla obëgësalea, Säla Olelelo-o, nïe nafegema mugabe fedai amea made ado adosebegi di neebee sigi misimelë. ¹⁸ Mugabe ema fedala nagadaia nidala awälahilä, ïe nafiadi dibu besigala, bese nalëgëlahilä, ïe domalo gelola sosolahamelëla säla ï. Die bëgëla aulo ilia mugabe fedai amo nesila digamalai gaso, nesimolö ulisio. ¹⁹ Amala säsebegi, Yesuea udia dolö amolima sähalea, Udia dolö walio nefolalebego dili asigi afädë negei made nebegoeada. Segeyo aboläia ne dilibalä namolödu. Na dilile yöi gaula segeyo aboläia namolödu. Malö go nema sigi misiëla säi. ²⁰ Amala säsebegi, ilia malö amo ema sigi misi. Sigi maasebegi, mugabe amea Yesu beala fodolofali malö amo gelola amulämelahilä, nagadaia nidala awäla fefede fefedelahilä, nafiadi dibu besigalasi. ²¹ Amala hamosebegi, Yesuea malö amoïe eedo amoma nabahalea, Gowe gadola abodo gala mi gäwila hamosiola nabi. Eedoea säla obëgësalea, Holöfaligila amaila säi. ²² Mugabea malö go baagomäia segeyo yafiegi nulo gobeiage ödägige digalasisamu nelomelë. Dia hamomolöi galëda, nili bobasëla ugila negemola säi. ²³ Yesuea ema sähalea, Dia hamomolöi galëdala säi amo edoïe. Dolö asigi afädë negei neebee amea nelebo sulubadela hamosa maademolöi neamelëla säi. ²⁴ Amala säsebegi, malö amoïe eedo amea fodolofali üalala digila sähalea, Na asigi afädë negei. Amai gaso, na asigi afädë negemolöie dia ne ugila negemola säi. ²⁵ Ili neebee ami udia dolö yafie baluluia mafula gegedosebe amo bealahilä, Yesuea mugabe amoma nemosalea, gëhe galaloge made adologe, dida mugabe. Dima gelola sähago. Malö go digila mosö, ema bu elö fedamabiola säi. ²⁶ Amala säsebegi, mugabe amea üalala, gelola amulämelasilahilä doadigila awähalea, malö amo hame doala asi gadoi negesi. Udia dolö yafiea amo bealahilä sähalea, hame doala asi gabula säi. ²⁷ Amala hamosebegi, Yesuea malö amo naabogi nabelela nowelahilä nowela ifosi. ²⁸ Amala hamolahilä Yesu e mosöa nogila digala ïe bëgëla aulo amolali hilidomu salea ema nabahalea, Nilia mugabe nesimolö uli amo abisalea amaidula nabi. ²⁹ Amala nabasebegi, Yesuea säla obëgësalea, Godema adose ameamu mugabe nesimolömelë, idi elöda mademelëla säi.

*Yesu e baagola nowemolömelëla bu elö säi
(Madiu 17.22-23, Ulugu 9.43-45)*

³⁰ Yesula ïe bëgëla aulolali sege amo digila Galili segeamadi awäla moholö awäha nelo. Yesueada afädëa e neala made helësëmäia helësëi. ³¹ Mida, Ea ïe bëgëla aulo amolima säla olelemolö amo helësëla. Ea ilima sähalea, Dolöie Malö amo dolö odoama hololöla gausiseda, ilia e baagomäia nufulömelë. Baagomäia nufudaseda, segeyo osodagi hi nowela galamolömelëla säla ïaha nelo. ³² Säi amo nabalahlilä ilia helësëi made nea, ema mi nabolö amo bedäi nelo.

*Baagila asi neebee amo nowëla didiäi
(Madiu 18.1-5, Ulugu 9.46-48)*

³³ Ili awäla Gabaniama segea besela galala mosö isogi nogila digalahilä, Yesuea ïe bëgëla aulo amolima nabahalea, Idiafa maahalea dilia ado edo didiäla aligi misila nabi. ³⁴ Amala nabasebegi, ili maahalea niligi baagila asi neebee amo nowëla säla didiäla aligi misi amo helësëlahilä, ema säla obëgëla made nefolalo. ³⁵ E fia idogola salea giwilasi amoli mofiamolahilä sähalea, Afädë dafidilo namolöila helësësedä, dafidi hüdäle made, udia dolö odoadale ugila negemolöi galeala säi. ³⁶ Amala sälahilä ea malö holöbö afädë nabelela gaula maalahlilä ili mogogi ifosilahilä, sogobala gaula nea ilima sähalea, ³⁷ Afädëa ne helësëla malö holöbö gowe gadoi amoma obëbëla obeägiseda, nema

obeägisamelë. Afädëa nema obeägiseda, nema obeägisa maademelë, ne digamalala sälo amoma obeägisamelëla säi.

*Nilibalä ado nii made neebe amoda nili damelë neala säi
(Ulugu 9.49-50)*

³⁸ Yonea Yesuma sähalea, Säla Olelelo-o, nilia beahamelebe, dolö afädëa dië ëi säla mugabe fedai nesila digisa nebegi nilia ema amamabiola säimelë. Mida, dolö amoda nilibalä nawelo made amea hamosebegi amala säimelëla säi. ³⁹ Amala säsebegi, Yesuea säla obëgësalea, Amamabula sämabio. Afädëa nië ëi säla dolöea hamomolöi made gadoi afädë hamoseda, hobeä ne aabela made gagademolömelë. ⁴⁰ Dolö nilibalä ado nii made neebe amoda nili damelë neamelë. ⁴¹ Na dilima dofä gelola sähago. Dilia nië ëi gaula neëgi, afädëa diligali ödä muäia osala äaseda, udia dolö amoda dofä bidi nimolömelëla säi.

*Asigi afädë negei nafadeloie ado säi
(Madiu 18.6-9, Ulugu 17.1-2)*

⁴² Yesuea aso säha neamu sähalea, Afädëa malö holöbö gowe gadoia nema asigi afädë negei neebe amo nafade hamomäia digalasiseda, igi edefade ëfëa ië muugia neegilahilä, ödä nudugawa sadia idogola baagomolö amoda ië hedabida amomelë. ⁴³⁻⁴⁴ Dië naabo elö goea asiala hamola digalasiseda, naabo elö go damula fisimalo. Naabo afädëamu nea namolöi namolö dibeä ami moholö hedabi dialea, naabo äudälada heli segea nulo usilo made dibeä ami auloea. ⁴⁵⁻⁴⁶ Dië emo elö goea di neala digalasiseda, emo elö go damula fisimalo. Emo afädëamu nea namolöi namolö dibeä ami moholö hedabi dialea, emo äudälada heli segea sogobala sadia idogolea. ⁴⁷ Dië si elö goea asiala hamola digalasiseda, si elö go beselala fisimalo. Si afädëamu nea Godea Beaha Maadela Sigi Neebeä ami moholö hedabi dialea, si äudälada heli segea sogobala sadia idogolea. ⁴⁸ Amida domalo hehea nase amo baagolo madege, nulo usilo madege, dialeamelë. *Aisaea 66.24* ⁴⁹ Nulo söaea udia dolö sulubadelama molögi ëbi baalo amo gadola baamolömelë. ⁵⁰ Ebi hedabi dialea. Ebië hädälo amo made galëda, dilia edoea neala hädälasimolö gabu. Dilile isogi ëbi baalahilä udia dolöbalä aeaha namialola säi.

10

*Udia nii fisimabiola säi
(Madiu 19.1-12, Ulugu 16.18)*

¹ Yesuea amala säha nelolahilä, sege amo digila awäla Yudia segea besela galala ödä Yodona dëgëla alömodi asi. Udia dolö yafie e neebeä ami mafula bu gegedosebegi, hi hamolo amo gadola ilima ado mala säla olelesa nelo. ² Amala olelesa nebegi, Felesi dolö odoa e neebeä ami maalahilä, Yesuma fedogola nabahalea. Mala säla negei dibeä ameada dolö afädëa udia nii fisimolöi galeala säla negeida dialealela nabi. ³ Amala nabasebegi, ea ilima säla obëgësalea, Moseseada dilima edo hamomalola säla negei dialeala nabi. ⁴ Iliä säla obëgësalea, Mosesea säla negesaleada, Dolöea udia fisisaleada, beba dädëla älahilä, fisimolöi galeala säla negei dialeala säla obëgëi. ⁵ Yesuea ilima säla obëgësalea, Moseseada dilile iso asigi geloi dibeä amo bealahilä dilima amala säla dädëla negeimelë. ⁶ Godea siiba nelebo sulubadela mi gäwila hamosolo amo gala, udia dolöle hamoi. ⁷ Amala hamoi ameada, dolöea ië eedole emele digila, ië udiabalä gedola nea, ⁸ eleda domalo afädëfalä namolömelë. Amo gadola ele äudä nelo amo fisila afädëfalä nea. ⁹ Godea gedolasi amoda dolöea mogemabiola säi.

¹⁰ Hobeäla ië bëgëla aulolali mosöa obëgëla awäla sefolalea, ië bëgëla aulo amolia ado säi amoie ema mi fädäla nabi. ¹¹ Amala nabasebegi, ea ilima säla obëgësalea, Dolö afädëa hile udia fisila udia elö neaseda, ea udia amo fa susugu hamomolömelë. ¹² Udia afädëa ië dolö fisila dolö elöma fiseda, dolö amo ea fa susugu hamomolömelëla säi.

*Yesuea malësäma obeägisa nelö
(Madiu 19.13-15, Ulugu 18.15-17)*

¹³ Udia dolö odoa nefolalo amolia, ilile malö Yesuie naaboea diigimäia e neebee sigi maasebegi, ie bögëla aulo amolia ilima nemoi. ¹⁴ Amala hamosebe amo bealahilä Yesuea ilima habobalahilä sähalea, Malësä ne neebee maase goli misiäia, nemola dofogamabu. Godea Beaha Maadela Sigi Neebee amida malësä go gadoi nefolalebe amolile dialea. ¹⁵ Na dilima dofä gelola sähago. Godea Beaha Maadela Sigi Neebee ami malësä go ili gadoia moholöila helësëi neebe amo gadola, afädë ne moholöila made helësëi neebe amoda dofä made nogila digamolömelëla säi. ¹⁶ Amala sälahilä ea malësä amoli sogobala gaula nea naaboea diigisalea, Gode dia ugila negemalola säla fisiga idodogosa nelö.

*Dolö nelegei yafie negelo afädëa Yesuma nabi
(Madiu 19.16-30, Ulugu 18.18-30)*

¹⁷ Yesu e moholö awäha nebegi, dolö afädë baluluia maala, ie emo mia gumusula dia idogolahilä sähalea, Säla Olelelo hedabi-e, ne namolöi namolö neala gaumolöie abilia hamomolödula nabi. ¹⁸ Amala nabasebegi, Yesuea ema säla obögësalea, Dia nema hedabila säi amoda edoie. Afädë hedabi maademelë, Gode emu hedabi nea. ¹⁹ Ado säla negei dibe amolida dia dawadigi. Baagomäia nufuabio, udia fa nimabio, nelegei fa nimabio, wäfalä säsäla gudimabio, dahila neala elöie nelegei dibe amo nimabio, die diado diemelele ado nabala hamomalola säla negei dialeala säla i. ²⁰ Amala säsebegi, ea Yesuma säla obögësalea, Säla Olelelo-o, ado amolida ne malësägila hamosa maadeimelëla säi. ²¹ Amala säsebegi, Yesuea dolö amo boba hamolahilä, ema siila nea sähalea, Afädëmu dofea made nebego. Die nelegei dibe amo bidi neaha maademolö mosö. Amalahilä muni nease amoda nelegei made negelo busadäoi neebe amoligali imalo. Amala hamoseda, selesaia mosöa bidi edefade nimolömelë. Amalahilä ne bögëla misialola säi. ²² Dolö amea ea säi amo nabala yöla ie odagi augia idalahilä asi. Mida, ie nelegei yafie dilo amogi.

²³ Amasebegi Yesuea ie bögëla aulo nefolalebeadi sidawewela bealahilä sähalea, Udia dolö nelegei yafie negelo nefolalebe amolida Godea Beaha Maadela Sigi Neebee ami moholö häuai bimolömelëla säi. ²⁴ Ea amala säsebegi ie bögëla aulo amolia fudugi. Yesuea ilima aso bu elö sähalea, Nïe malöla dili-e! Godea Beaha Maadela Sigi Neebee ami moholöda häuai galeamelë. ²⁵ Sugua gameleda nusi galabagi nogila moholö uli amo gadola, nelegei yafie negelo dafidilo dolö nefolalebe amolida, Godea Beaha Maadela Sigi Neebee ami moholö häuai bimolömelëla säla i. ²⁶ Amala säsebegi, ie bögëla aulo amolia edefademalä fudugilahilä hilidomu didiähalea, Namolöi namolö nowëa neala gaumolödula säi. ²⁷ Amala säsebegi, Yesuea ilima siila nea sähalea, Udia dolöea hamomolöi made amoda. Godea hamomolöi madeda maade, ea sulubadela hamosa maademolöi neamelëla säi.

²⁸ Amala säsebegi, Fidaea ema säla obögësalea, Hä bimo. Niliada nelebo sulubadela fisisa maadelahilä di bögëla misimelëla säi. ²⁹ Amala säsebegi Yesuea ilima sähalea, Na dilima dofä gelola sähago. Afädëa nemage, Ado Mala Hedabimage helësëlahilä, mosöge, edooge, elefige, emege, eedoge, malöge, segege, fisisa maadelahilä, ³⁰ hädali afädë nimolömelë. Ili nagadaiawi nebegi Godea nelebo yafie dafidi i amo baagila awäla imolömelë. Mosö yafiege, edoo yafiege, elefi yafiege, eme yafiege, sagai yafiege, segege, ilia yafie nimolömelë. Amase odoaeage e neala sëlasiimolömelë. Hobeala segeyo afädë besela galasolo amo gala ea namolöi namolö gaula namolömelë. ³¹ Yafie dafidila nefolalebe amolida neala hobeahalea, hobeala nefolalebe amolida neala dafidimolömelëla säla i.

*Yesu e baagola nowemolömelëla bu osoda säi
(Madiu 20.17-19, Ulugu 18.31-34)*

³² Yesula ie bēgēla aulolali Yalusaleme aulo idigi awāhalea, Yesu e, edale dafidi awāsebegi ie bēgēla aulo amoli hobeala awāhalea fudugila aligila aligi asi. Udia dolō odoa hobeafali awāha nelo amoliage bedāla aligi asi. Yesuea ie bēgēla aulo giwilasi amoli bu sigi aliga galahilā ema hobeala hamomolō amoie ado ³³ sāla iahalea, Nabualo. Walio nili Yalusaleme awāhamelē. Dolōie Malō amo gobela ilo busa amolimage, ado sāla negei dawadigi amolimage ilia e gaula imolōmelē. Iliā ebalā gudila baagomāia nufulōmelēla didiāla daialahilā, fi odoagali gaula imolōmelē. ³⁴ Dolō amolia ema gofedela galala digi, ēfē damuia nufudalahilā baagomāia nufulōmelē. Amala hamoseda, segeyo osodagi hi nowela moholōmelēla sāla i.

*Yamese Yonelea dafidilo namolōie hogoi
(Madiu 20.20-28)*

³⁵ Sebediie malō Yamese Yonele Yesu nebea maalahlilā elea ema sähalea, Sāla Olelelo-o, aliā helēsēsewe gadoi dia alima hamomāia hamesamelēla sāla i. ³⁶ Amala sāsebegi, ea elema sāla obēgēsalea, Na alima edo hamomāia helēsēsewela nabi. ³⁷ Amala nabasebegi, elea ema sāla obēgēsalea, Dīe yo digalo hīdo elōibalā fisolo amo gala elōda dīe naabo dafādīmadi, elōda dīe naabo fefeādīmadi fimalola sāmāia helēsēsamelēla sāla i. ³⁸ Amala sāsebegi, Yesuea elema sähalea, Ado sāi amoda alia helēsēla made nea sāmēlē. Na ödā iigi usi naha neebewegi alia molōi gabule. Ma, ne ödāgi gesa neebewegi ali gemolōi gabulela nabi. ³⁹ Amala nabasebegi, elea ema sāla obēgēsalea, Aliā amala hamomolōi neawela sāi. Amala sāsebegi, Yesuea elema sähalea, Na ödā iigi usi nasewe gadola aliage molōmelē. Ne ödāgi gesewe gadola alige gemolōmelē. ⁴⁰ Gaso, ali elō di nīe naabo dafādīmadi, elō di nīe naabo fefeādīmadi samiāia memelemolōda nīe mademelē. Godea fimāiala daiāi amolilemelēla sāla i. ⁴¹ Bēgēla aulo nabūlasi odoa amolia elea ado sāi amo nabalahlilā elema habobaha nelo. ⁴² Amasebegi, Yesuea ili mofiamolahilā ilima sähalea, Fii odoa beaha aligilo gadoi neebe amoliada, udia dolō gelola beaha aligilo nea, amase, ilile ēi sālo neebe amoliada udia dolō bobasēla made, ilia sāse amo gadola hamomāia gelola sigi aligilo amoda dilia dawa. ⁴³ Iliā amala hamolo amo gadola, dili nebegogi afādēa amala hamomolōi mademelē. Dili nebegogi afādēa ēi sālo namolōila helēsēsewela, odoa neebe amoligalimu hamoi hamolasilo namolōi dialea. ⁴⁴ Afādēa e dafidilo namolōila helēsēsewela, ea udia dolō sulubadelaiē galabaia hamoi gadoi hamolasilo namolōi galea. ⁴⁵ Mida, Udia dolōea Dolōie Malō misi amo egali hamoi hamolasimāia made misi. Ea ilile hamoi hamolasimāiage, ie namolō amo udia dolō yafiegali fisiga gala, ili sigi obēgemolōge misimelēla sāi.

*Yesuea Badimasa si golai wahi
(Madiu 20.29-34, Ulugu 18.35-43)*

⁴⁶ Yesula ie bēgēla aulolali afiala Yaligo gaamugi besela galai. Besela galala ie bēgēla auloge udia dolō yafie odoage ebalā Yaligo baagila awāha dilo. Dolō si golai afādē idi agesua ami sulo. Eada muni imola ēdēgēsa filo. Dolō amoda Dimasaie malō Badimasa. ⁴⁷ E amala salea Nasalese dolō Yesu maahala sāi amo nabalahlilā, ea uuala sähalea, Debidiie malō Yesu-o, ne bobasēmola sāi. ⁴⁸ Amala sāsebegi, udia dolō yafiea ema nemosalea, Dia adomabula sāi gaso, ea bu gelola uuala nea sähalea, Debidiie malō-o, ne bobasēmola sāhamu nelo. ⁴⁹ Ea Amala sāsebegi, Yesu ea beaha nea sähalea, E misialamola sāi. Amala sāsebegi, ilia dolō si golai amoma sähalea, Ea di wesebego, asigia gelola nowemola sāi. ⁵⁰ Ea fagulo afādē salugala sulo amo gila sadia galahlilā fodolofali nowela Yesu nebea misi. ⁵¹ Maasebegi, Yesuea ema nabahalea, Na dima edo hamomāia helēsēsewela nabi. Amala nabasebegi, dolō si golai amea ema sāla obēgēsalea. Sāla Olelelo-o, na bimolō helēsēsewela sāi. ⁵² Amala sāsebegi, Yesuea ema sähalea, Dihī asigi afādē negei amea dīe si wahigomelē. Hā mosalola sāi. Amala sāsebegi, dolō amo fodolofali wahila siia fādāla bealahilā, Yesu bēgēla asi.

Yesu e sē nalā baagoi

11

(Maga 11-16)

*Yesu e beaha aligilo gini gadoi hamola Yalusaleme besela galai
(Madiu 21.1-11, Ulugu 19.28-40, Yone 12.12-19)*

¹ Yesula ïe bögëla aulolali Yalusaleme besela galamolö ga madela nea, sege Bedefagige Bedanige Olibe biage ili awäla besela galai. Besela galala ami nea, Yesuea ïe bögëla aulo amoligi, äudä dafidila mosalolahilä, ² elema sähalea, Segea ami awäla besela galala beahamelële, sugua dögi üdüli afädë dolöea fila aulo made, ga madefali gui gide begela negei neë bimolömelë. Dögi amo fisigalahilä wi sigi misialo. ³ Afädëa alima dögi go abidä fisigähala nabaseda, alia ema gomalä sämalö. Dafidilo Geloia webalä hamoi hamomolömelë. Amalahilä, ea fodolofali sigi obögëmalamolömelëla sämalola säi. ⁴ Amala säi amo nabalahlilä, ele awäla besela galala beahamelebe, sugua dögi üdüli afädë mosöa nogila digalo, ifo baagido idiliba ami, gide begela negei neebe amo bealahilä, fisigäi. ⁵ Fisigäsebegi, udia dolö ami nefolalo amolia elema nabahalea, Abilia hamodelä, sugua dögi üdüli go fisigähala nabi. ⁶ Elea Yesuea sämalola säi amo gadola säsebegi, ilia hä, sigi mosalola säi. ⁷ Elea sugua dögi üdüli amo Yesu neebea sigi gaula awälahlilä, elea sugua dögi amodaia fagulo daia salugalo gila fösisebegi, Yesu e amodaia fedala sulo. ⁸ Amala hamosebegi, udia dolö yafiea ilile fagulo gäi amo gilahlilä idiafa föla digi, odoaea idi agesua fasela bäu gadoi dagabola gaula mafula föföla aligi awäha nelö. ⁹ Udia dolö nefolalo amoli Yesu awäse amo gadola, dafidila awäha nelö amoliage, hobeala maaha nelö amoliage, uuala säsäla awähalea, Agua. Nesege. Godeïe ëi gauia adadi.

Afädë Dafidilo Geloïe ëigila maahago, Godea ema obeägimäia. ¹⁰ Nilile naado Debidia beaha maadela sigi nelö amo gadola namolö neebe amoma obeägidi. *Gë Udälo 118.25,26*

Selesaia fia Godeïe ëi gauia adala nesegemola uuala säsäla awäha nelö. ¹¹ Yesu e Yalusaleme besela galala, Godeïe mosö amoïe yala isogi nogila digalahilä, ami nelebo difolalebe amo sulubadela beaha maadei. Hä deadisebegi, ïe bögëla aulo giwilasi amolali Bedani obögëi.

*Yesuea äfäeoma säi
(Madiu 21.18-19)*

¹² Diala aiyo amogi ili Bedanilahilä obögësalea Yesu e sidëa baagoi. ¹³ Sidëa baagosebegi holöbö wagadi madela sida gahamelebe äfäeo bäu bealahilä, gägä negei walebelela bea asi. Bea awähamelebe gägä negei made, bäumu neebe meli. Mida, äfäeo gägä negelo segeyogi made amea bäumu meli. ¹⁴ Amo bealahilä ea äfäeo amoma sähalea, Die gägäda udia dolöea hobealea made molömelëla säi. Amala säse amo ïe bögëla aulo amolia nabi.

*Yesuea Godeïe mosöa magai negei hai
(Madiu 21.12-19, Ulugu 19.45-48, Yone 2.13-22)*

¹⁵ Yesula ïe bögëla aulolali awäla Yalusaleme besela galai. Yesu e Godeïe mosö yala isogi nogila digalahilä beahamelebe, bidi neadigi, bidi nimolöïe negela digisa difolalo amoli nesila digilahilä, Muni bedefalo auli amoge, haea maliabu gadoi bidi neaha aligilo amolile filo auli amoge, besigala hësögudusa maadei. ¹⁶ Dilia Godeïe mosö yala isogi nelebo gaula, nogila digafu fedafumabiola säla i. ¹⁷ Amala sälahilä ea ilima säla olelesalea sähalea, Ado bebägi säla dädëla negei dibe amoda gomalä madele. Nïe mosöda fifi asi sulubadela Godema adolo mosö neamelëla sämolömelëla dädëi gaso, dilia fa nelö musügä aligilo igi äbä gadoi hamoi gabula säi.

¹⁸ Amala hamoila säi amo nabalahlilä, gobela ilo busa amoliage, ado säla negei dawadigi dolö amoliage, Yesu abeahäla nufulödula fu hogosa nelö. E nufulö helëseï amoïe mida, ebalä bedähalea. Ebalä bedäi amoïe mida, udia dolö nefolalo amoli

sulubadelaea ea mala olelei amo nabalahlilä, fudugisebegi. ¹⁹ Säha nea sê gäsebegi, Yesula ië bögëla aulo amolali Yalusaleme dägila afiai.

*Äfäeo i bausoi amoie ado säi
(Madiu 21.20-22)*

²⁰ Ili diala yose awähalea beahamelebe, äfäeo amo bäuge difige bausosa maadei neebe meli. ²¹ Bealahilä Yesuea säi amo helësëlahilä Fidaea ema sähalea, Säla Olelelo-o, bimo. Dia aiyo äfäeoma habobala säi amoda bausoi gabuwela säi. ²² Amala säsebegi, Yesuea ilima säla obögësalea, Godema asigi afädë negemalo. ²³ Na dilima dofä gelola sähago, Dolö afädëa asigi äudä negela made, segebi gowema dihï dagabola duhuludaia digamola, ea säse amo dofä amamolöla helësëседа, ea säi amo gadola amamolömelë. ²⁴ Amaimo, na dilima säla iahago. Dilia Godema adola nelebo afädë dofä nimolö wedala helësëla ema nabaseda, Dilia säi amo gadoi nimolömelë.

²⁵⁻²⁶ Dilia nowela nea Godema adosalea, dolö afädëa dilima asiala hamoi amo helësëседа, dolö amea asiala hamoi amo fisimalo. Amala hamoseda, dilile Diado selesaia mosöa neebe amea, dilia asiala hamoi amoge fisimolömelëla säi.

*Yesu dia geloi gaula neebe go nowëa ïla nabi
(Madiu 21.23-27, Ulugu 20.1-8)*

²⁷ Yesula ië bögëla aulolali Yalusaleme bu obögëlahilä, Yesu e Godeie mosöa nogila digaha nebegi, gobela ïlo busa amolige, Ado säla negei dawadigi dolö amolige, dolö dafidilo amolige, e neebea ami maalahilä, ²⁸ ema nabahalea, Nelebo dia hamosa neebe goli hamomäia, nowëa hamomalai hamosa. Nilia nabelälä, dia säla ïmo. Go hamomäia, geloi go nowëa ïasiola nabi. ²⁹ Amala nabasebegi, Yesuea ilima säla obögësalea, Nage dilima afädë nabahago, Na dilima nabase amo dilia säla obögëседа, na nelebo hamosa neebewe hamomäia geloi ï amoda gowea ïmelëla na dilima säla ïmolömelë. ³⁰ Yonea ödägi gesa nelo amoda Godeie galueale ma, dolöie galueale. Dilia nema säla ïmola säi. ³¹ Amala säsebegi, ilia hilido didiähalea, Nilia selesaia galueala säседа, dilia ema asigi afädë negela made nelo goda edoïela sämolö gabu, ³² Amase nilia dolöie galueala sämolö gaso, amoge dofea made gabula säi. Ili amala säi amoie mida, Udia dolö sulubadelaea Yoneda Godeie bea sälo afädë neala helësëi neebe amo helësëla ili udia dolöbalä bedäi. ³³ Amalahilä ilia Yesuma säla obögësalea, Niliaada dawa mademelëla säi. Amala säsebegi, Yesuea ilima sähalea, Amai galëda, na nelebo hamosebeweda gowea hamomalai hamosa neamelëla, nage dilima made säla ïmolömelëla säla ï.

12

*Ado besula dolö afädëa gelebi sagai beaha neloie säi
(Madiu 21.33-46, Ulugu 20.9-19)*

¹ Yuda ilile busa dolö nefolalo amolima, Yesuea ado besula säla iahalea. Dolö afädëa yalala agulahilä, ëfë gägä negelo ëi gelebi sagai. Gelebi sagai amo emesala fësëla salimolöie uli dögoi. Amalahilä sagai amo idihë namiäia mosö afädë holöbö ilibia ola negesi. Amalahilä, ea dolö odoama sähalea. Sagai amo beaha nea bisinesi hamosa namialola säsilahlilä, hï eda sege wagadi made namolö asi. ² Hä, gelebi gägä amo faimolö segeyo besela galasebegi, sagai eedo amea ië hamoi hamolasilo afädëma sähalea. Nïe sagai beaha aligilo nefolalebe amolima, gelebi gägä odoa faila ïmola sämolö mosalola säi. ³ Faila ïmola samolö asi gaso, sagai beaha aligilo nefolalo amolia e gaula nufudala ïalalelahilä, memalä e hodomu fisiga gaimelë. ⁴ Amala hamoi galebe, sagai eedo amea ië hamoi hamolasilo elöma bu mosaloi. Awäsebegi, ilia busagia afisila nufudalahilä e gagadela gadiaboi. ⁵ Amala hamosebegi, sagai eedo amea ië hamoi hamolasilo osoda bu mosaloi. Awäsebegi, ilia dolö amo nufudala baagoi. Amalamu hamosebegi ea dolö yafie oböla bu mosalai. Amolige odoa nufudala ïalalelahilä, odoa baagomäia nufi. ⁶ Hä

dolö afädëfalimu nelo. Dolö amoda hile efege hi boba hamoi nelo. Hobeafali eedoea ie malö amoma ili neebee mosalalahilä sähalea, Iliada nie malöie ado nabala mogola hamomolöla helësësamelëla säi. ⁷ Gaso, sagai oodola beaha aligilo nefolalo amolia hilidomu säla didiähalea, Sagai eedo amoie malö amoda hä go gabugo. Eedoie nalä ea nimolö gabugi, niligali bedefala nedelä, e baagomäia nufidedila sälahilä, ⁸ ilia malö amo nufudalahilä ie domalo amo sagai yala baagido sadia gaimelë.

⁹ Amala hamoi amoie sagai eedoeada abilia hamomolödu. E maalahilä sagai beaha nefolalo amoli baagomäia nufudaha maadelahilä, sagai amo odoaea beaha namiäia imolömelë. ¹⁰ Bebägi ado säla dëdëla negei dibe amo dilia made meli neale.

Mosö olelo ilia igi amo galone hamomolöi made gabula memelela fisi. Gaso, walioda galone geloi gelola dialeamelë. *Gë Udälo 118.22-23* ¹¹ Amoda Dafidilo Geloi hi

hamogi amo nilia siia bealahilä fudugisa neamelëla säla dëdëla negei dialeala säi. *Gë Udälo 118.22,23*

¹² Dolö busa nefolalo amolia Yesuea ilile ado besula säsebe amo bealahilä ilia e gaudelä hamoi gaso, udia dolö yafie nefolalebe amoli beala ili bedähalea digila asi.

Dagisi muni imolö dialeale ma, madelela nabi
(Madiu 22.15-22, Ulugu 20.20-26)

¹³ Busa dolö amolia, Felesi dolö odoage, Heledoie damelë odoage, Yesu neebee mosaloi. Mida, Yesuea ado asiala säседа, e gaumolöie Yesu fedogola adomolö mosaloi.

¹⁴ Ili Yesu neebee afialahilä, Yesuma sähalea. Säla Olelelo-o, niliada, dia mala säla olelese amoda mogola olelesala helësësamelë. Amalahilä dolö odoa ei sälo geloi nefolalebe amolibalä bedäla madege, odoa nefolalebe amolia di beala säse amogige dia helësëla made neada, Godea hamese amoie mala udia dolöma säla olelelo amoda mogola säla olelelomele. Amalo gabugi dima afädë nabaha. Nilile mala säla negei dibe amo helësëlahilä, Beaha Aligilo Sisa neebe amoma dagisi muni imolö dialeale ma, madele.

¹⁵ Nilia ema dagisi muni imäiale ma made imäialela nabi. Ili e fedogola wäfalä säsebe amo dawadigilahilä, ea ilima säla obëgësalea. Edoie ne fedogola beaha. Na melëdelä muni giwi afädë gaula misiëla säi. ¹⁶ Ili muni giwi afädë gaula maasebegi, ea ilima nabahalea, Muni giwi egowegi dolö busa dibe gowege, ei dëdëi dibe gowege nowëie gabula nabi. Amala nabasebegi, ilia ema säla obëgësalea, Beaha Aligilo Sisaie la säi. ¹⁷ Yesuea ilima säla obëgësalea, Nelebo Sisaie dibe amoda Sisa hïma imalo. Godeie dibe amoda Gode hïma imalola säi. Amala säi amo nabalalahilä ili fudugi.

Sadiusi ilia Yesuma baagoi abilia nowemolöla nabi
(Madiu 22.23-33, Ulugu 20.27-40)

¹⁸ Sadiusi dolö udia dolö baagoi made nowela galamolöla sälo amoli Yesu neebee maalahilä sähalea. ¹⁹ Säla Olelelo-o, Mosesea, nilia hamomäia ado afädë dëdëla negei dibe amoda gowe. Dolö afädëie edoo malö maade nea baagoseda, udia didalo amo sulolahilä, dolö baagoi amo sosogo namiäia, ie eigila malö sogobamolöie, edoo elö amohi udia amo nimäiala säla dëdëla negei dialea. ²⁰ Amaimo, edoolali gifalädalä salea, abulümi amea udia afädë neala nea, malö made sogobala baagoi. ²¹ Baagoibua, abulümi baagia amea udia didalo amo bedefala nealahilä, eage malö made sogobala baagoi. Amala bu baagoibua, edoo osoda ameage amala hamolahilä, ²² edoolali gifalädalä amoli malö made sogobala baagosa maadei. Amalahilä udia amo hobebe wagala baagoi. ²³ Amala hamoi amo dolö gifalädalä amolia udia afädë amomu nii amea, hobebe baagoi amoli nowela galasolo amo gala udia amo nowëie udia samolödula nabi.

²⁴ Amala nabasebegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Bebägi ado säla dëdëla negei dibe amoge, Godeie geloi dibe amoge, dilia dawa made amea dilia asiala säsebege. ²⁵ Udia dolö baagoi amoli nowela galasolo amo galada, dolöea udia nimolö mademelë. Amase, udiage dolö fimolö mademelë. Ilida selesaia fii neebe amo gadoi namolö madele.

²⁶ Amase, udia dolö baagoi amoli nowela galamolö amoie ado afädë sähago. I afädëgi nulo söa fedaila säla Mosesea dädëla negei dibe amo dilia made melile. Amila Godea Mosesema sähalea, Neda Abalahamaiege, Aisagaiege, Yeigabaiege Gode neamelëla säila säla dädëla negei dialea. ²⁷ Eda udia dolö baagoi amolile Gode mademelë. Eda udia dolö sebe amolilemelë. Dilia asiala helësei gabumelëla säi.

Godea Ado säla negei dibe amogi geloi dafidilo gelola säla negei dibe amoda gowe
(Madiu 22.34-40, Ulugu 10.25-28)

²⁸ Ado säla negei dawadigi afädë nelo amo maalahlä, Sadiusi dolö amolia Yesubalä gëgëla ado säsebegi, ea ilima hedabola säla obëgësebe amo nabalahlä, ea Yesuma nabahalea. Godea Ado säla negei dibe amogi geloi dafidilo gelolada abododula nabi. ²⁹ Amala nabasebegi, Yesuea ema säla obëgësalea, Ado säla negei dibe amogi geloi dafidilo gelolada gowemelëla sähago. Isilale udia dolö-o, dilia nabualo. Dafidilo Geloï eda nilile Gode. Emu Dafidilo Geloï neamelë. ³⁰ Dafidilo Geloï die Gode neebe amo die bobaeage, gesamiage, asigiage, geloiage boba hamomalola säla negei. ³¹ Amo baagia elöda gowe. Dihidi boba hamolo amo gadola, odoa dibalä nefolalebe amoli boba hamomalola säla negei. Mala geloi dafidilo gelolada äudä amolemu säla negei dialea. Odoa mademelëla säi. ³² Amala säsebegi, ado säla negei dawadigi amea ema säla obëgësalea, Säla Olelelo-o, dia Gode afädëfali emu neala säi amoda, dia dofä säi. Elöda maademelë. ³³ Ema bobaeage, dawaeage, geloiage hamelahilä, dihidi boba hamolo amo gadola odoa dibalä nefolalebe amoli boba hamomalo. Äudä amoleada Godegali gobela ilo amoge, odala ilo amoge baagila asimelëla säi. ³⁴ Yesuea dolö amea hedabola helësëla säsebe amo bealahilä, ema sähalea, Godea Beaha Maadela Sigi Neebea ami di ga made nebegola säi. Amala säsebegi, udia dolö odoa ilia Yesuma nelebo odoa nabulö bedäi.

Yesuea udia dolöma Godea Afädë Memeleie nabi
(Madiu 21.41-46, Ulugu 20.41-44)

³⁵ Yesuea Godeie mosöa säla olelesa nea sähalea, Ado säla negei dawadigi nefolalebe amolia, Afädë Memelei moholömelëla säi amo e Debidie malöla sälo amoda abeahäla sälođu. ³⁶ Eleloi Gesamia Debidima helësëlasisebegi, Debidia sähalea, Dafidilo Geloia nie Dafidilo Geloima sähalea, Na die ado nii nefolalebe amoli die emoea emesala namiäia, dida nie naabo dafädimadi awäla salea, beaha samialola säimelë.

Gë Udälo 110.1

³⁷ Amase, Debidia hi ema Dafidilo Geloila säi amoda, Dafidilo Geloï e Debidie malöda abeahäladula nabi. Udia dolö yafie gegedoi amolia ea säse amogi obeägila nabi.

Yesuea mala dawadigi nefolalebe amoli helësëla idihë namialola säi
(Madiu 23.1-36, Ulugu 20.45-47)

³⁸ Yesuea ilima ado mala olelesalea sähalea, Dilia Ado säla negei olelelo nefolalebe amoli hedabola idihë namialo. Iliä fagulo sedademu salugala magaia gaamugi awälahlä, udia dolöea ili beala gugusäla gausiamäiala helësëlo nea. ³⁹ Amase, gedolo mosöage iliada dolö dafidilo filo dibeä amimu fimolöila helësëloge, udia dolö yafie gegedola molö nasebeä ami molö giallo eedo amobalä dafila salea, ua gagaula hamomolöila helësëlo nea. ⁴⁰ Iliä udia didalo sebe amoli dahila neala, ilile mosöa nelebo dibe amo fa neala gaula aulo nea. Ilile asigi musügä negesilahilä, adoeamu Godema sedadela adolo nea. Amala hamosebe amoie ili së edefade muäia baala imolö dialeala säi.

Udia didalo afädëa muni negei
(Ulugu 21.1-4)

⁴¹ Godeie muni negelo dibeä ami Yesu e ga madela salea, udia dolö yafie misi amolia muni negelo amogi muni negese amo siila sulo. Nelegei yafie negelo dafidilo udia dolö yafie amoliada muni yafie negei. ⁴² Udia didalo busadäoi afädë maalahlä muni giwi äudä, doea afädë gadoi, negei. ⁴³ Amala negesebegi, Yesuea ie bëgëla aulo amoli

misiëlahilä ilima sähalea, Na dilima dofä gelola sähago. Udia didalo busadäoi gowea negei amea udia dolö sulubadelaea Godeie muni negelo amogi muni negei amo baagila asimelë. ⁴⁴ Iliä muni yafie negei dilo amogi odoa mogela hilile negesalea mogela negei gaso, udia goweada afädë gaula made, ea molö nimolö gaui amo sulubadela negesa maadeimelëla säi.

13

Yesuea Godeie mosö mugulula digamolömelëla säi
(Madiu 24.1-2, Ulugu 21.5-6)

¹ Yesu e Godeie mosöa amila doadigila awäha nebegi, ie bëgëla aulo afädëa ema sähalea, Säla Olelelo-o, igi boboga hedabi hido elöia mosö hedabi hido elöi olola fedai neebe gowe bimola säi. ² Amala säsebegi, Yesuea ema säla obëgësalea, Dia mosö hedabi beahago gasoda, igi dadagulula olola fedai neebe goda igi afädë daia negela made, Goda sulubadela mugulula digaha maademolömelëla säi.

Yöi elö elöla bimolömelëla säi
(Madiu 24.3-14, Ulugu 21.7-19)

³ Yesu e Olibe bi daia fedalahilä Godeie mosö sida idogola sebegi, Fida Yamese Yone Ädululali hilidomu nea ema nabahalea, ⁴ Dia nilima säla imo. Segeyo abodo gala dia säi amo besela galamolö. Dafidi nelebo edodale besela galasegi, nilia amo bealahilä dia säi amo besela galamolö amoda ga made gabula helësëmolömelëla nabi. ⁵ Amala nabasebegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Odoaea dili dahila neloea, idihë namialo. ⁶ Dolö yafie maalahilä nïe ëi säla sähalea, Neda dolö amo misi neawela sälahilä, udia dolö yafie dahila nimolö moholömelë. ⁷ Ga made nudusalea ado goba nabase amogige, sege wagadi made nudusalea wabula säse amo nabalage, dilia bedäla fudugimabio. Nelebo amala hamose ameadä, aligila wagamolöie amamolö mademelë. ⁸ Fii elöle elöle nudula digi, gamane elöle elöle nudula digisa namolömelë. Amase, sege föi odoagi fogolige maala, sidë ige moholömelë. Nelebo amoli hamomolö amoda, udiäa malö ägümolö salea mi gäwila sëlo amo gadoi bimolömelë.

⁹ Dilia hedabola idihë namialo. Iliä dili nafodola gaula galisolö neebea sigi moholömelë. Gedolo mosöa amige dili nufudala ialalemolömelë. Nïe ëi gaula mogoi ameadä gamane dolöie siigige, gini dolöie siigige gaula awäla ifosimolömelë. Amala hamoseda nïe Ado Mala Hedabi nabuäia säla iäha namialo. ¹⁰ Amo hamola made neebewegi wäla, fifii asi sefolalebe amoli sulubadelaea nïe Ado Mala Hedabi nabaha maademäia dafidi säla imalo. ¹¹ Iliä dili nafodolahilä gudimolöie sigi gaula awäsedä, ado abodo sämolödula asigia säosäola helësëmabio. Gudisolo amo gala Godea ado säla iäsebe amo säla imalo. Ado säla imolö amoda dihili sämolö mademelë. Eleloi Gesamia sämolömelë. ¹² Dolöea ie edoo nufudala baagomäia gaula imolömelë. Malö eedoea hile malöge amo gadola wäla hamomolömelë. Amase, malöeage ie eedo emelebalä habobalahilä nufudala baagomäia gaula imolömelë. ¹³ Nïe ëigi nefolalebego beala, sulubadelaea dilima bimolö habobamolömelë. Amai gaso, afädëa aso maadela, hamola wagamäialahilä gelola aligise amo eda damula moholömelëla säi.

Nelebo yöi hehealei bimolömelëla säi
(Madiu 24.15-28, Ulugu 21.20-24)

¹⁴ Yesuea ilima sähalea, Hehealela bedälasimolö maala negemolöi made dibeä ami maala negei dië bimolömelëla säla i. (Ado gowe nidese ameadä hedabola helësëmalö.) Yesuea amala sälahilä sähalea, Amo siia beasedä, Yudia segea sefolalebe amolida segebi dibeä ami fisäla baluluia afufumalo. ¹⁵ Amo gala, afädë mosö figidaia sulo amea digalahilä, ie nelegei nea mumusogi digamabio. ¹⁶ Dolö sagaia nelo amea hi mosöa fagulo nea obëgëmbio. ¹⁷ Segeyo amo gala udia fagulo hagui sefolalebe amolige, malö dubo dodo iäha sefolalebe amolige, edefademalä asigiimolö dialea. ¹⁸ Amo hamomolö

amoda, i bäu gisalea gögö mulo amo gadola muloea, Godema adosa namialo. ¹⁹ Mida, segeyo amo gala yöi yafie elö elöla maala negei dië bimolömelë. Godea nelebo mi gäwila hamoia amila yöi amo gadoi made meli. Amase, hobeage bu elö made bimolömelë. ²⁰ Amaimo, Dafidilo Geloia segeyo amo neala obobagilasimolö made helësëi galebeda, udia dolö sulubadela namolö amo fu made bealabio. Udia dolö hi memelei amoli helësëlahilä, segeyo amo neala obobagilasimolö helësëi. ²¹ Amaimo, afädëa dilima sähalea, Afädë Memelei amo misi neebe gowe bimola säsege, e neebe gagowe bimola säsege, dofä gabula helësëmabio. ²² Dolö odoaea wäfalä säsäla sähalea, Afädë Memelei amo ne misi neawela sämolö moholömelë. Odoaea wäfalä säsäla sähalea, Neda Godeie bea sälo misi neawela sämolö moholömelë. Amala maalahilä, ilia udia dolö Godea memelei nefolalebe amoli dahila neala hamomolöi walebelela bimolöie, dolöea hamomolöi made gadoige, hido elöige hamosa namolömelë. ²³ Dili idihë namialo. Nelebo amoli hamola made neebe amo gaalu, na dilima dafidi säla iahagomelëla säla i.

*Hobeala Dolöie Malö bu obögëmolö
(Madiu 24.29-31, Ulugu 21.25-28)*

²⁴ Yesuea aso, sähamu nea sähalea, Yöi yafie elö elöla hamosa maadeibua eso usilahilä, aube made neëla, ²⁵ gasumili mudaiala besela didigafula, mudaia geloi hido elöi amo neala fogolasimolömelë. *Aisaea 13.10, 34.4*

²⁶ Amala hamose amo gaalu, Dolöie Malö amoda geloile, yo digalo hido elöilebalä mu baidilidaia maala neë udia dolöea bimolömelë. ²⁷ Bease amo gaalu, ea ië selesaia fii amolima mosalolahilä, udia dolö hi memelei sege föi sulubadelagi, agesu näiado nefolalebe amolige, näiado nefolalebe amolige, sege afädëgi neala gedolasimolö mosalola sämolömelëla säi.

*I bäu bobagiloie ado säi
(Madiu 24.32-35, Ulugu 21.29-33)*

²⁸ Yesuea aso, sähamu nea sähalea, Diliada äfäeoie mala amogi helësëmäia sähago. Äfäeo fësëgësisila, bäu gähe bobagiseda, dilia helësësalea, sege esomolöda ga made gabula helësëlomelë. ²⁹ Amo gadola wäla, dilia nelebo säi amo gadoi hamose beaseda, Dolöie Malö amo hä moholö suägisa gabula helësëmalo. ³⁰ Na dilima dofä gelola sähago. Udia dolö walio nefolalebego made baagola nefolalegi wäla, nelebo säi amoli sulubadela hamosa maademolömelë. ³¹ Mu giwige naga föige hogosa helemolö gaso, nie ado mala dofä made hogosa helemolömelëla säi.

*Nelebo gowe gala hamomolö gabula sulubadelaewa dawa madela Yesuea säi
(Madiu 24.36-44)*

³² Yesuea aso, sähamu nea sähalea, Amala hamomolö amoda segeyoge, aoage afädëa dawa mademelë. Selesaia fii iliage, malöeage dawa mademelë. Naadoea hido dawadigi neamelë. ³³ Nelebo amoli hamomolö amoda gowe gala hamomolö gabula dilia dawa made ameada, dilia hedabola idihë namialo. ³⁴ Amoda gowe gadoimelë. Dolö afädëa, ië mosö dögila, sege wagadi made aulo amo gadola awähalea, ië hamoi hamolasiloma, ië hamoi beaha namialola säla, hido hidolama hamoi sogolahilä, idiliba beaha aligilo amoma sähalea, Hedabola beaha namialola säsila aulomelë. ³⁵⁻³⁶ Mosö eedo amoda së gäse gaalu obögëmolöledu ma, gasi mogogi obögëmolöledu ma, haea gäse gaalu obögëmolöledu ma, yose obögëmolöledula dilia dawa made neebe ameada, dili oböla adi elaboi diëgi fodolofalä muloea, idihë namialo. ³⁷ Na dilima ado säla iasewe gadola udia dolö sulubadelamage, dili idihë namialola säla iahadiola säi.

14

*Busa dolö ilia Yesu nufulöie didiäha dilo
(Madiu 26.1-5, Ulugu 22.1-2, Yone 11.45-53)*

¹ Segeyo äudä nelolahilä, osodagi Baagila Asi Segeyo amoie molö molö amoda, Beledi Yidila Made Gobei Segeyo amoie molö gabula helësëi. Amala helësëlahilä gobela ilo busa nefolalo amolaliage, mala dawadigi nefolalo amolaliage didiähalea, Yesuma wäfalä abeahäla sälahilä, e gaula nufulödula säla didiäha difolalo. ² Iliä sähalea. Segeyo Edefadegi gedola molö nasolo amo galada, amala made hamodelä, udia dolöea nilibalä nuduloeala säi.

*Udia afädëa Yesuie busagia susu gadoi weli söga negei
(Madiu 26.6-15, Yone 12.1-8)*

³ Yesu eda sege Bedani ami Saimonoea mosöa molö naha sulo. Saimono eda dafidi gudubu hamoi nelo. Ea mosöa ami sebegi, udia afädëa weli hedabi gafisigäi hido elöi, amoie ëida nada. Weli amoda muni edefadea nelo ödä i igia hamoigi osala negei dilo. Amo gaula maala dusulahilä, Yesuie busagia söga negei. ⁴ Amala hamosebegi, udia dolö odoa sefolalo amolia habobalahilä, hilidomu sähalea. Weli gafisigäi we memalä edoie waeasesadu. ⁵ Weli gafisigäi egoweda gina hädali ohodoa (300) nimolöi. Amala nii galebeda dolö busadäoi nefolalebe amoligali neala ialabio gabula säla, ilia udia amoma habobala baagido säha dilo. ⁶ Amala säsebegi, Yesuea ilima sähalea, Beasimo. Edoie ema habobala baagido säha. Udia gowea nema hamoi amoda, hedabi hido elöi hamoimelë. ⁷ Udia dolö busadäoi nefolalebe amolida dilibalä namolöi namolömelë. Dilia ili abodo gala ugila negemolöila helësëседа, amoda dilia ugila negemolö dofea. Gaso, neda dihilibalä namolöi namolö mademelë. ⁸ Udia gowea hamomolöi beala hamoimelë. Ea nie domalogi nada hei amoda, hobeä nie domalo baumolö amoie, dafidi daiäla hëimelë. ⁹ Na dilima dofä gelola sähago. Ado Mala Hedabi sege föi sulubadelagi säla olelesaleada, e helësëla, ea walio nema hamoi amo säla imolömelëla säi.

*Yudasaea Yesu hololömolö asi
(Madiu 26.14-16, Ulugu 22.3-6)*

¹⁰ Amalahilä bëgëla aulo giwilasi amoligi Yudasa Isagaliadaea gobela ilo busa neebee ami awälahilä, ilia Yesu nufuäia hololömolö asi. ¹¹ Ea säi amo nabala ilia obeägilahilä, egali muni imolömelëla säla i. Amalebe ea Yesu hololöla gaula imolöie fu hogosa nelo.

*Yesula ie bëgëla aulolali Baagila Asi Segeyo amoie molö mai
(Madiu 26.17-25, Ulugu 22.7-14,21,23, Yone 13.21-30)*

¹² Segeyo agegi Beledi Yidila Made Gobei Segeyo amo besela galaseda, Isilale iliada Baagila Asi Segeyo amoie sugua sibi malö nufidelo. Segeyo amo gala, ie bëgëla aulo amolia Yesuma nabahalea, Baagila Asi Segeyoie molö molö amoie nilia abidi daiämäia hamesebela nabi. ¹³ Amala nabasebegi, ea ie bëgëla aulo äudä mosalahilä, elema sähalea. Ali awäla gaamugi besela galahamelë, dolö afädëa ödä iigi usi gaui maaha neëgi, gausiamolömelë. Alige dolö amo bëgëla mosalo. ¹⁴ Alia beahamelële, dolö amo mosöa nogila digaseda, alia mosö eedo amoma gomalä sämalö. Säla Olelelo neebe amea dima nabahalea, nie bëgëla aulola nili Baagila Asi Segeyo amoie molö molöie nie mosö hogoli abidi dialeala nabimelëla sämalö. ¹⁵ Amala säседа, ea filo aulige molö negelo aulige daiäla negesa maadei hogoli edefade daia dilo amo olemolömelë. Ami nili molö molö daiamalola säi. ¹⁶ Amala säi amo nabalahlilä, ie bëgëla aulo äudä amole awäla, Yalusaleme besela galalahilä beahamelebe, ea säi amo gadola sulubadela gausiala digaha maadesebegi, elea Baagila Asi Segeyo amoie molö molö daiäi.

¹⁷ Deadi Yesula ie bëgëla aulo giwilasi amolibalä misi. ¹⁸ Maalahilä ili molö naha sefolalea Yesuea sähalea, Na dilima dofä gelola sähago. Dili sebegogi afädëa ne hololömolömelë. Dolö amoda nebalä molö naha saleala säi. ¹⁹ Amala säsebegi, ilia asigia yölahilä, ema hido hidolea dafidi hobeala säla didigahalea, Nale ma, nalela säla didigai. ²⁰ Amala säla didigasebegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Dili giwilasi sebegogi afädëa nebalä falo afädëdaia beledi ua negela naha sebe ameamelë. ²¹ Dolöie Malö amoda

bebagi ie dödëla negei dibe amo gadola baagomolö. Gaso, Dolöie Malö e hololöla odoäie naabogi gausise dolö amo, asigiisebemelë. E emea made neegela ägüi galebeda, e hedabi aligilabiomelëla säi.

Yesuea beledile wani ödäle ie bögëla aulo amoligali i
(Madiu 26.26-30, Ulugu 22.14-20, Age Golidi 11.23-25)

²² Ili molö naha sefolalea, Yesuea beledi afädë neala gaula nea, Godema nesegelahilä, beledi amo dagabodasila ie bögëla aulo amoligali ia gogosalea sähalea, Nimo. Nie domalo gomelëla säla i. ²³ Amalahilä, ea wani ödä usi amo neala gaula nea, Godema nesegelahilä iligali iasebegi, ili sulubadelaëa nea mai. ²⁴ Ea ilima sähalea, Goda nie healemelë. Asialo made ado säla negei amoie mida nie heale gogi dialeamelë. Amoda udia dolö sulubadelagali besigahawe. ²⁵ Na dilima dofä gelola sähago. Ne wani ödä bu elö made naala nelolahilä, Godea Beaha Maadela Sigi Neebea ami nea, bu gähe elö molömelëla säi. ²⁶ Amala sälahilä, ilia gë afädë udälahilä, ili Olibe bi daia fedafiai.

Fida, dia ne dawa madela sämolömelëla säi
(Madiu 26.31-35, Ulugu 22.31-34, Yone 13.36-38)

²⁷ Yesuea ilima sähalea, Dili sulubadelaëa ne dögila fisäla awäha maademolömelë. Bebagi ado säla dödëla negei dibe amea sähaleada, Na sugua sibi sigi aligilo neebe amo nufulömelë. Amaseda sugua sibi nefolalebe amoli fisäla dusudasila afufumolömelëla säla dödëla negei dialea. *Segelaea 13.7*

²⁸ Amaimo, Godea ne nowelasisegida, dili baagila nedale dafidi Galili moholömelëla säi. ²⁹ Amala säsebegi, Fidaëa säla obögësalea, Ili sulubadela fisäla awäsedä, neda made fisäla moholömelëla säi. ³⁰ Amala säsebegi, Yesuea ema säla obögësalea, Dima na dofä gelola sähago. Walio gasigi haea gagalugo gawalia nafi bu äudä made gäla neëgi, dia ne dawa madela nafi bu ohodoala sämolömelëla säla i. ³¹ Amala säsebegi, ea gelolafali säla obögësalea, Neda dibalä baagomolö nea galëda, na di dawa madela dofä made sämolömelëla säi. Ili sulubadelaëa amo gadolamu säi.

Yesu e Gesemani awälahilä Godebalä adosa sulo
(Madiu 26.36-46, Ulugu 22.39-46)

³² Yesula, ie bögëla aulolali sege ëi Gesemani dibeami afialahilä, ea ie bögëla aulo amolima sähalea, Ne Godema adomolö awäsewe gaalu, dili wi sefolamialola säi. ³³ Amala sälahilä, ea Fida Yamese Yonela ilimu sigi awälahilä, ie asigigi fudugila yöla säosäomolö mi gäwila besela galai. ³⁴ Ea ilima sähalea, Nie iso asigigi edefademalä yösalea, ne baagomolö gabumelë. Dili gui salea idihë namialola säi. ³⁵ Amala sälahilä e holöbö aliga gala nagadaia gumusula dia idogolahilä sähalea, Asiamolö fu galëda, nema walio hamomolö amo asiamalola säi. ³⁶ Ea sähalea, Aba, Naado, dia nelebo sulubadela hamosa maademolöi nebege. Nema ödä iigi usi dibe amo dia nea nimalo. Amai gaso, na helësësewe gadola made, dia helësëse amo gadola hamomalola säi. ³⁷ Amala sälahilä obögësamelebe, ili süwia adidi dibe amo bealahilä ea Fidama sähalea, Saimono, adi dialeale. Dia damo afädë idihë namolö ulisebele. ³⁸ Nafadea dili digalasiloea, idihë nea Godema adosa namialo. Asigia hamomolö helësësa neago gaso, domalo wäbëai nebegola säi. ³⁹ Amala säsila e bu awälahilä, dafidi säi amo gadola säha sulo. ⁴⁰ Amala sälahilä e bu obögësamelebe, ili adidimu dibe meli. Mida, süwiaëa si gafodo gadugisalea amai. Ili ema edo säla obögëmolödula asusugai. ⁴¹ E bu osoda obögëlahilä ilima sähalea, Dili hele salea adidi dialealedu. Amo dofea. Fu hä besela galai gabu. Bimo. Dolöie Malö amoda nafade hamolo amolima gaula iasebege. ⁴² Nowemo. Nilia gausiala afiadi. Ne gaumäia hololölo amoda ga made misi nebege bimola säi.

Yesu gaui
(Madiu 26.47-56, Ulugu 22.47-53)

⁴³ Yesuea ado aso säha nebegi, ie bégëla aulo giwilasi amoligi Yudasa e dolö maleibalä fodolofali misi. Iliä helebe baialage gagaula ebalä misi. Gobela ilo busa amoliage, mala dawadigi amoliage, dolö dafidilo amoliage ili mosalola fisiga wesebegi misi. ⁴⁴ Yesu gaumäia hololölo amea ilima dafidi daijala sähalea, Na gomalä hamoseda, amo gabula helësëmalo. Dolö na mimila nödüsedä, amo gaula hedabola sigi mosalola säla i. ⁴⁵ E besela galala, Yesu neebee fodolofali maala aligilahilä sähalea, Säla Olelelola sälahilä, Yesu mimila nödüi. ⁴⁶ Mimila nödüsebegi, ilia hä e fëdöla gau. ⁴⁷ Amala hamosebe amo gaalu, dolö afädë ami nelo amea helebe besela nealahilä, gobela ilo Busa Edefade amoie hamoi hamolasilo neebe amoie géhe dagala salisi. ⁴⁸ Yesuea ilima sähalea, Fa nelo gaumolöie mulo amo gadola, helebe baialage gagaulahilä ne gaumolö misile. ⁴⁹ Segeyo yafegi ne dilibalä nea Godeie mosöa ado mala olelesa nelo amogi ne dilia made gau amoda. Amai gaso, bebagi ado säla dëdëla negei dibe amo gadola hamomäiamelëla säi. ⁵⁰ Amasebegi, ie bégëla amoli sulubadela e digila fisäla awäha maadei.

Malö malisä afädë fisäla asi

⁵¹ Malö malisä afädë fagulo bulula gai Yesu bégëla awäha nebegi, dolö amolia e gau. ⁵² Gaso, fagulo bulula gai amo ilima gila amilahilä e dudugimu fisäla asimelë.

*Yesu e galisölö dolö amolibalä gudimolöie sigi asi
(Madiu 26.57-68, Ulugu 22.54-55,63, Yone 18.13-14,19-24)*

⁵³ Iliä Yesu e sigi gaula gobela ilo Busa Edefade sebea ami asi. Gobela ilo busa amolige, dafidilo amolige, mala dawadigi amolige gedola ami sulo. ⁵⁴ Fida e Yesu bëbëgëla asi. Gaso, eda holöbö hobeala awäha nelolahilä, gobela ilo Busa Edefade amoie mosö yala isogi nogila digalahilä, idihë aligilo amolibalä nulo gobeia ami hëgi hausa sulo. ⁵⁵ Gobela ilo busa amoliage, Galisölö dolö amoli sulubadelaage, dolö odoaea Yesuea asiala hamose melëlo amoli misialolahilä, ilia fädäla sämalai. Iliä e nufuäia ea asiala hamoi walebelela hogosamelebe, afädë made meli. ⁵⁶ Iliä dolö yafiea ea made hamoi amo babala säi gaso, ado afädëdi made meli. ⁵⁷ Odoaea nowela nea ea made hamoi amo babala sähalea, ⁵⁸ Niliada ea gomalä säse nabimelë. Godeie mosö dolöie naaboea hamoi amo, ea haila digila, segeyo ohodoagi ea bu ulimolö amoda, dolöie naaboea olelo amo gadola made, ulimolömelëla säimelëla säi. ⁵⁹ Iliä ado amala säi amoge aso afädëdi made meli. ⁶⁰ Amala säsebegi, gobela ilo Busa Edefade amea dolö sefolalebe amoie mogogi nowela aligilahilä Yesuma nabahalea, Dia ado afädë made säla obëgëmolöle. Iliä dia asiala hamoila säi amo edo hamoila nabi. ⁶¹ Yesuea nafi daga made säla obëgësebegi, gobela ilo Busa Edefade amea ema bu elö nabahalea, Dida Afädë Memelei Gode hedabi hido elöi neebe amoie malöda dilela nabi. ⁶² Amala nabasebegi, Yesuea säla obëgësälea, Ä, neda amomelë. Dolöie Malö e Gelo Edefade Neebe amoie naabo dafädimadi fila, mu baidilidaia maala neëda, dilile siia bimolömelëla säi. ⁶³ Amala säsebe amo nabala gobela ilo Busa Edefade amea mihaläla hile fagulo nulilahilä sähalea, Ea hamoi amo sämäia odo misialola nali made sämalö. ⁶⁴ Ea Gode gagadese nabi amo. Dilia abilia helësësebelä nabi. Amala nabasebegi, ili sulubadelaä sähalea, Ea asiala hamoi amoieda e baagomäia nufulö dialeala säla didigai. ⁶⁵ Amala sälahilä odoaea e gofedela galala, ie si usulala naabo gafea nufudalahilä sähalea, di dolö gowea nufila olemola säi. Amase, idihë aligilo amoliage elea nufudala fisiga gala eleäha nelo.

*Fidaea, na Yesu dawa madela säi
(Madiu 26.69-75, Ulugu 22.56-62, Yone 18.15-18,25-27)*

⁶⁶ Fida e yala isogi nogila digala sebegi, gobela ilo Busa Edefade amoie hamoi hamolasilo dolisä afädë maalahilä ⁶⁷ beahamelebe, Fida e hëgi hausa sebe amo fädäla bealahilä sähalea, Dige Nasalese dolö Yesubalä nawesa aligilo amo gabula säi. ⁶⁸ Amala säsebegi, Fidaea ne mademelëla sälahilä sähalea, dia ado säsebegoda, na dofä dawa mademelëla säi. Amala sälahilä e mosö amoie idi galo baagido awäha nebegi haea

Gagalugoea gai. ⁶⁹ Hamoi hamolo dolisä amea e bealahilä, dolö nefolalo amolima bu sähalea, Dolö goda amoligimelëla säi. ⁷⁰ Amala säsebegi, ea bu elö sähalea, ne mademelëla säi. Holöfali nelolahilä dolö nefolalo amolia Fidama bu elö sähalea, Dofä. Dida amoligi. Dige Galili dolömelëla säi. ⁷¹ Amala säsebegi, Fidaea gelolafali säla gabulo amo gadola migalä diigila sähalea, na we wäfali säседа, Godea ne dofä së imäiamelëla sälahilä, Dilia dolö ëi säse goda na dofä dawa mademelëla säi. ⁷² Ea amala säia gai amole haea gagalugo gawalia nafi bu äudä gai. Fidaea amo nabalahlilä dafidi Yesuea, haea gagalugo gawalia nafi bu äudä made gäla neëgi, dia ne dawa madela nafi bu ohodoala sämolömelëla säi amo helësëla obëgi. Amo helësëlahilä diisa nelo.

15

Yesu Bailadi nebea sigi asi

(Madiu 27.1-2,11-14, Ulugu 23.1-5, Yone 18.28-38)

¹ Yosefali gobela ilo busa amolige, dolö dafidilo amolige, mala dawadigi amolige, Galisolö dolö amoli sulubadelage gegedolahilä ilia hamomolö amoie ado didiäha dilo. Didiäha dilolahilä ilia Yesu e igi ëfëa nafodolahilä Bailadi nebea sigi gaula asi. ² Sigi gaula maasebegi, Bailadia Yesuma nabahalea, Yu udia dolöie beaha aligilo ginida dilela nabi. Amala nabasebegi, ea säla obëgësalea, Dia säse gomelëla säi. ³ Gobela ilo busa amolia sähalea, Eada nafade yafie hamoimelëla säi. ⁴ Iliä Amala säsebegi, Bailadia ema bu elö nabahalea, Dia ado afädë made säla obëgëmolöle. Iliä dia nafade yafie hamoila säi amo nabilela nabi. ⁵ Amala nabi amogi Yesuea ado elö made säla obëgësebegi Bailadi e fudugisa nelo.

Bailadia Yesu e i fügäigi baala negemalola säi

(Madiu 27.15-26, Ulugu 23.13-25, Yone 18.39-19.16)

⁶ Gäheo i sulubadelagi Segeyo Ede amoie molö nase segeyo amo galada, udia dolöea galabaia negei amoligi ëi säla gowe fisigämola säsegi Bailadia fisigähamu aligilo. ⁷ Segeyo amo gaaluda, dolö odoaea gamanebalä nudusalea dolö odoa nufudasebegi, ilia ili galabaia negei. Amogi dolö afädë galabaia negei nelo amoie ëida, Balabasa. ⁸ Udia dolö gegedoi amolia Bailadi nebea maalahilä, ema sähalea. Dia nilima gäheo i sulubadelagi hamolo amo gadola walio hamomäiamelëla säi. ⁹ Ea ilima säla obëgësalea, Na Yu udia dolöie beaha aligilo gini dihilima fisigämäiala helësësebelela nabi. ¹⁰ Amala säi amoie mida, gobela ilo busa amolia Yesuma mudiala mihalälahlilä e sigi gaula misi gabula helësëla, Bailadia amala säi. ¹¹ Gaso, gobela ilo busa ilia, udia dolö gegedoi amolia Bailadima, Balabasa hilima fisigämäiala gelola sämäiala si nigilasi. ¹² Bailadia ilima bu elö nabahalea, Dilia Yu udia dolöie ginila sälo nebe gowema na abilia hamomäia helësësebelä nabi. ¹³ Amala nabasebegi, ilia bu uuala sähalea, Eda i fügäigi baala negemalola säi. ¹⁴ Amala säsebegi, Bailadia ilima sähalea, Mi edogi. Ea edo nafade hamoi gabiola nabi. Amala nabasebegi, ilia gelolafali sähalea, I fügäigi baala negemalola säi. ¹⁵ Amala säsebegi, Bailadia, udia dolö gegedoi amolia obeägimäia, Balabasa hilima fisigälahlilä, ea ami dolö ilia Yesu fëgämalolahilä, ilia i fügäigi baala negemolö sigi mosalai.

Ami dolö ilia Yesu gadiaboi

(Madiu 27.27-31, Yone 19.2-3)

¹⁶ Ami dolö amolia Yesu sigi gaula gamane sigi aligiloie mosö yala isogi nogila digai. (Mosö amoie ëida Beledoliama.) Iliä ami dolö odoage misialosebegi gegedoi. ¹⁷ Gedolahilä ilia fagulo sedade bëi gadoi Yesuma salugasilahilä, ëfë äyo gägäi amalela nasigila giniie habuga gadoi hamolahilä ie busagia salugasi. ¹⁸ Amalahilä ilia naabo sögödigila sähalea, Yu udia dolöie beaha aligilo gini, namolöi namiäiamelëla säi. ¹⁹ Amala sälahilä, ilia ie busagia buudi damuia nufudalahilä, gofedela galalai. Amalahilä ilia ie ëi gauia adogose gadoi hamola emo gumu sasagala dia digafui. ²⁰ Iliä ema gagadela

hamomolö amo gadoi hamosa maadelahilä, fagulo bëi sedade gäsi amo gilahlä hile fagulo amo salugasi. Salugasilahlä ilia e i fügäigi baala negemolöie segea sigi asi.

Yesu i fügäigi baala negei

(Madiu 27.32-44, Ulugu 23.26-43, Yone 19.17-27)

²¹ Ili idiafa afiaha dibegi Sailini fii dolö afädë ie ëida Saimono. Alegisäda Ulufasalele eedo amo, sagaiala maaha nebegi gausiala digalahilä, ami dolö amolia ema Yesuie i fügäi gaumalala egei. ²² Iliä Yesu sigi gaula sege ëi Gologoda asi. (Gologoda nilile ado adolada Busa Giwi Sege.) ²³ Iliä wani ödäge i afädëie ödä muwege gegoalahilä egali muäia i gaso, ea made mai. ²⁴ Amalahilä, ilia e i fügäigi baala negei. Iliä ie fagulo amo nowëa nimabelela, ilia sadu dahilahilä, ie fagulo amo amala mogei. ²⁵ Yose eso neëla udigisa nebegi, e i fügäigi baala negei. ²⁶ Ea nafade hamoila sälo amolia dëdësaleada, Yu udia dolöie beaha aligilo ginila säla dëdëi. ²⁷⁻²⁸ Amase, Yesu baala negei amo gaalu, fa nelo dolö äudä, elö ie naabo dafädimadi, elö ie naabo fefeädimadila, i fügäigi baala negei. ²⁹ Udia dolö e dibeadu baagila afu mafusaleada, Yesu gagadiabola busa dugagila sähalea, Ëhehe, Godeie mosö haila digilahilä, segeyo ohodoagi ulimolöeai amo, ³⁰ dihimu damula awäla i fügäia adogoila digamola säla baagila nelo. ³¹ Amo gadola wäla gobela ilo busa amoliage, mala dawadigi amoliage Yesu gagadiabola säla didigahalea, Eada udia dolö odoa ugila negela wahilo amo gadola, e himu ugila negemolöi made gabugi dialealedu. ³² Nilia ema asigi afädë negedeläie Afädë Memelei, Isilale udia dolöie gini ameadä, e i fügäia adogilahilä digamäia. Nilia amo bealahilä, asigi afädë negedeläla säi. E i fügäigi baala negei gaalu, i fügäigi baala negei äudä amoleage e gadiabola amo gadolamu säi.

Yesu hame doala asi

(Madiu 27.45-56, Ulugu 23.44-49, Yone 19.28-30)

³³ Eso mogogila eso bëgise gaaluge, sege sulubadela gasilasimu dilo. ³⁴ Eso bëgise gaalu, Yesuea gelolafalä säia adahalea, Elöi, Elöi, lama sabagadanila säi. Nilile ado adolada, Nïe Gode, nïe Gode, abisigi ne digila asila säi. ³⁵ Amala säi amo nabalahlä, udia dolö odoa ami nefolalo amolia sähalea, Nabuö. Ea Elaia wesebegola säi. ³⁶ Afädë baluluia awälahlä, nelebo afädë dahudu gadoi wani ödä gamogai dibeami gelahlä, i bidigi yaala, egali muäia ilahlä sähalea, Aso. Elaiaea e i fügäigi dibeami adogoi fisigamolö maasebelela beaha aligidila säi. ³⁷ Yesuea gelola ualahilä hame doala asi. ³⁸ Amasebegi, gobela ilo mosöa fagulo edefade negei dilo amo, gadogola gadelala digalahilä, elö eamu eamula negesi. ³⁹ Ami dolö hädali afädë beaha aligilo dolö amea sida adogola beahamelebe, Yesu amala hame doala asi amo bealahilä sähalea, Dolö goda dofä Godeie malö gabula säi. ⁴⁰ Amo gaalu, udiäfalä holöbö wagadi madela nea, sida gala nefolalo amoligi Magadala udia Melige, Yosese ie ëo Yameselele eme Melige, Salomege nelo. ⁴¹ Dafidi Yesu e Galili neëgida, ilia e awäse amo gadola awälahlä, e ugila negesa filo. Udia odoa yafie ebalä Yalusalame misi amolige nefolalo.

Yesu bauli

(Madiu 27.57-61, Ulugu 23.50-56, Yone 19.38-42)

⁴² Segeyo amoda nelebo daiälo segeyo. Deadise gaalu, segeyo Sabada aiyo namolö gabula helësëlahilä, ⁴³ Alimadia dolö Yosebe Bailadi nebea awälahlä, bedälo made mumulasi amea, Yesuie domalo nimolö audulela nabi. Dolö amoda Galisolö amoligi asigi hedabi negei nea, Godea Beaha Maadela Sigi Neebe amo beaha nelo. ⁴⁴ Amala nabasebegi, Bailadia e aabela baagoi gabula fudugilahilä, ami dolö hädali afädë beaha aligilo amo welahlä e hä baagoilela nabi. ⁴⁵ Amala nabasebegi, Bailadima ami beaha aligilo amea e hä baagoimelëla säi amo nabalahlä, Yosebema ie domalo nimolö dofeala säi. ⁴⁶ Amala sälebegi Yosebea fagulo falei hedabi afädë nealahilä, ie domalo i fügäidaia dibeami amo neala gaula digalahilä, fagulo amea usulala gaulahlä, igi äbä dafidi hamola negei diloami baumulö gaula asi. Bausilahilä, igi edefademalä afädë bebugula gaula

maalahlilä amea idi gasi. ⁴⁷ Amala bausi dibe amo Magadala udia Meli Yoseseie eme Melilea meli.

16

Yesu nowela asi

(Madiu 28.1-8, Ulugu 24.1-12, Yone 20.1-10)

¹ Segeyo Sabada gafe maadeibua, Magadala udia Melige Yameseie eme Melige Salomege ilia Yesuie domalogi hëla moholöie, weli gafisigäi hido elöi amo bidia nii. ² Segeyo gifalädalügi yosefali ili äbägi bauia ami afiai. ³ Hilido afiaha dialea sähalea, Bausalea igi edefadea gai amo nowëa ugila negela doga negesimolödula säsäla afiai. ⁴ Afiha dialea igi edefadea gai dilo amo sida gala beahamelebe, igi edefade amo bebugula fisiga galahlilä doga negei dibe meli. ⁵ Ili äbä isogi bauia ami nogila digalahilä beahamelebe, malö malibu afädë fagulo falei sedade gäi ilile naabo dafädimadi sebe amo bealahilä, ili fudugi. ⁶ Malö malibu amea ilima sähalea, Dilia fudugimabu. Dilia Nasalese fii Yesu, ilia i fügäigi baala negei amo hogola misi goda, eda nowela asimelë. Eda wi maade. Ili e negei diloa amo bimo. ⁷ Hä dili afiala Fidamage ie bëgëla aulo odoa amolimage säla iahaleada, Ili e Galili bimolömelëla dafidi säla i amo gadola, eda edale Galili moholö awäha neamelëla säla imalola säla i. ⁸ Amala säi amo nabalahlilä ili igi äbägi amila fodolofali doadigila awähalea emo gigisëla fudugila aligi afiai. Udia dolö odoabaläge made adoi. Mida, ili bedähalea.

Magadala udia Melia Yesu meli

(Madiu 28.9-10, Yone 20.11-18)

[⁹ Segeyo gifalädalügi yosefali Yesu e nowelahilä, Magadala udia Melia bimäia e sebeadale Yesu e ulufala besela galai. Dafidi udia amoma mugabe gifalädalä fedai sebegi Yesuea nesila digi. ¹⁰ Besela galai amo bealahilä, Yesubalä dafidi nawesa aligilo amolia asigiila diisa dibeami säla imolö asi. ¹¹ Awälahlilä Melia ilima sähalea, Yesu hi nowela asi amo na melimelëla säi. Ili nabi gasoda dofä gabula made helësëi.

Bëgëla aulo äudëa Yesu meli

(Ulugu 23.13-35)

¹² Hobeala ie bëgëla aulo äudä ididila awäha nebegi, Yesu e domalo elölahilä elea e bimäia besela galai. ¹³ Amo bealahilä ele obëgëla awäla bëgëla aulo odoa amolima säi gaso, ilia dofä gabula made helësëi.

Yesuea ie bëgëla aulo amolima Ado Mala Hedabi säla imalola säi

(Madiu 28.16-20, Ulugu 24.36-49, Yone 20.19-23, Abosolo 1.6-8)

¹⁴ Amalahilä hobeafali gidälasi amoli molö naha dibeami Yesu e besela galai. Besela galalahilä ilia asigi afädë made negei amogige, iso asigi geloi neebe amogige, odoaea e hi nowela neebe melila säi amo nabalahlilä dofä gabula made helësëi amogige nemoi. ¹⁵ Amalahilä ea ilima sähalea, Dili sege föi sulubadelagi afufulahilä, udia dolö sulubadelama Ado Mala Hedabi säla imalo. ¹⁶ Afädëa asigi afädë negeseda, ödägi gelahlilä damula aulo neala gaumolömelë. Be afädëa asigi afädë made negeseda amobalä gudimolömelë. ¹⁷ Asigi afädë negei neebe amoliada dolöea hamomolöi made gowe gadoi hamomolömelë. Nie ëigi nea mugabe fedai nesila digimolöge, udia dolö odoaië ado adomolöge, ¹⁸ baagolo nuba gausege baagolo ödä nasege made baagomolömelë. Oloi difolalebe amoli ilia naaboea diigiseda wahimolömelëla säi.

Yesu selesaia mosöa fedai

(Ulugu 24.50-53, Abosolo 1.9-11)

¹⁹ Dafidilo Geloi Yesuea ilima ado amo säla ialahlilä, selesaia mosöa fedalahilä Godeie naabo dafädimadi sulo. ²⁰ Amala asibua ili afufulahilä, sege sulubadelagi ado mala säla

ïaha nebegi, Dafidilo Geloia ilibalä hamoi hamola, ilia dofä säsebelä helësëmäia dolöea hamomolöi made gadoi hamolasi.]

Yone Neala olelo oboba

Ado Mala Hedabi Yoneie bebagi dedei dibe amea sahaleada, Ado eda dolö domalola digala, nilibalä wi nelola säla dedei. Yonea beba gowe dedei amoie mida, ea sahalea, beba gowegi dedela negei dibe amo nidesalea, Godeie malö Yesu Gelesoma asigi afädë negemäiage, Afädë Memelei amo dofä Yesu Geleso gabula helësëmäiage dedela nege-samelëla säi (20.31 bimalo).

Dafidi Yonea nilima, Ado eda mi gawilafali, Godebalä siiba nelomelëla säla dedela negei. Amalahilä, Yesuea hamomolöi made gadoige, melëlo made gadoige hamosa nelo ameadada, Afädë Memelei amoda Yesu, amase, Yesuda Godeie malö gabula helësëmäia ulufala dedela negei dialea. Amase, Yonea nilima, Yesuea hamomolöi made gadoige, melëlo made gadoige hamoi amoie mi fädäla säi. Amase, udia dolö odoaea ema asigi afädë negela e bögëla asi amoge, odoaea ema asigi afädë made negela ebalä ado nii nelo amoge dedei bimolömelë.

Hogoli 13-17gi dedei dibe ameadada, Yesuea ie bögëla aulo amolibalä nea, e hä baagomolö ga made gabula helësëlahilä, ilile asigia dofea, aso maadela gelola namiäia, galone yafie säla iaha nelo.

Yonea wagala dedela negei dibe ameadada, Yesu e nafodola gaula awäla gudi amoge, e i fügäigi baala negesebegi, hi hame doala mosaloi amoge, e nowela awäla ie bögëla aulo nefolalebea ulufadigi amoge, dedela negei dialea.

Beba gowegi namolö gäheie mala dofä dibe amoli olelemolölahilä, segeyo sulubadelagi hamomolö amoie, galone helësëmolöie dibe amolida gowe. Foëla sälage, ödäiela sälage, belediela sälage, yo digaloïela sälage, i gägä negelo gelebi efëiela sälage, sugua sibi sigi aligiloïela sälage, säi amoli dedela negei dialea.

Yone Ado e dolö namolö digai. Eda udia dolöbalä namolö digai.

(Yone 1)

Ado eda namolöie mi, dolö namolö digai

¹ Ado eda mi gawilafali siiba nelo. Eda Godebalä nelo. Ado hi eda Gode nelo. ² Eda mi gawilafali, Godebalä siiba nelo. ³ Afädë idi elömadila misida maade. Godea Adobalä nea nelebo sulubadela hamosa maadeimelë. ⁴ Emada namolö mi dilo. Namolö ameadada udia dolöie yo digalo nelo. ⁵ Yo digalo ameadada gasimi sagaia ami yo digaha nea. Gasimi sagaloeada yo digalo amo gesumolöi made dilo.

⁶ Godea dolö afädë nagadaia fisiga wei amoie ëida Yone e misi nelo. ⁷ E misi amoda yo digalo amoie säla imolöie misi. Amaimo, udia dolö sulubadelaëa ie ado nabalahlä, asigi afädë negemäiaie misi. ⁸ Hi eda yo digalo amo made. E misi amoda yo digalo amoïemu säla imolö misi. ⁹ Yo digalo amoda dofä yo digalofali nelo. Udia dolö sulubadelagali yo digalo ilo. E nagadaiawi moholö nelo.

¹⁰ Ado eda nagadaiawi nelo. Ado ameamuda Godea sege föi hamoi gaso, nagadaia udia dolöea e gowe gabula made helësëi nelo. ¹¹ Eda hile segea wi misi gaso, hile sosogoea e made säla olei. ¹² Gaso, odoaea e säla olela ie ëigi asigi afädë negesebegi, ea ilima sahalea, Dilida Godeie malö namialola säi. ¹³ Ili Godeie malö besela galai amoda, eedole emelele healemadila made, amase, domaloie hameloea made, amase, dolöie hameloea made, Godeamu ie malö hamola besela galai.

¹⁴ Ado eda dolö domalola digala, nilibalä wi nelo. Nilibalä wi nebegida, ie yo digaloge ie geloige hido elöi amo nilia melimelë. Eedoie malö emu nea, ugila negelole ado dofäla ema nobala, ie yo digaloge ie geloige hido elöi dilo amo nilia melimelë.

¹⁵ Yonea Adoie säla iaha nelo. Ea uuala sähalea, Dolö goda dafidi na dilima säla iahalea, Ne baagia maase amoda, ne baagila asimelë. Mida, ne maadeia e dafidi nelola säla säi. ¹⁶ Ema nobai amo adugasebegi, ea nili sulubadela ugila negelahilä, hä, bu elöge ugila negesamu nelo. ¹⁷ Godea Mosesemadila mala säla negei amo säla i gaso, ugila negelole ado dofäleda, Yesu Gelesomadila misimelë. ¹⁸ Afädëa Gode dofä made meli gaso, ie Malö afädëfali amea Gode e nilima ulufala olei. Malö amoda dofä Gode. Eda Eedobalä dila nea.

*Ödägi gelo Yonea säla iaha nelo
(Madiu 3.1-12, Maga 1.7-8, Ulugu 3.15-17)*

¹⁹ Yu ilia gobela ilo dolöge, amase Ilibai dolöge Yalusalemela Yone neebee mosalosebegi, ili maala Yonema nabahalea, Dida nowëla nabi. Amala nabasebegi, Yonea gomalä säla i. ²⁰ Ea musügä negela made, hedabola ulufala säla iahalea, Afädë Memelei amoda ne mademelëla säla i.* ²¹ Amala säla iasebegi, ilia ema nabahalea, Amai dida nowë. Dida Elaialela nabi. Amala nabasebegi, ea säla obëgësalea, Neda e mademelëla säi. Amala säsebegi, ilia ema bu nabahalea, Dida bea sälo amolela nabi. Amala nabasebegi, ea säla obëgësalea, Ai. Neda amo mademelëla säi. ²² Amala säsebegi, ilia ema bu nabahalea, Dida dofä nowë. Dolö nili fisiga welo amolima eda gowe gabiola sämolöie, diada dihi dimada nowëla sähala nabi. ²³ Amala nabasebegi, Yonea bea sälo Aisaeaea säi amo gadola ilima säla obëgësalea, Neda afädëa sege nafadeia udia dolö aligilo made dibea ami nea uuala sähalea, Dafidilo Geloi misiäia idi mogola fodomalola säha neamelëla säla obëgëi.

Aisaea 40.3

²⁴ Felesi ilia dolö fisiga gai ²⁵ amolia Yonema nabahalea, Dida Afädë Memelei amo made galëda, amase, Elaia made galëda, amase, bea sälo amo made galëda, amai mi edoie dia udia dolö ödägi gesa neala nabi. ²⁶ Amala nabasebegi, Yonea ilima säla obëgësalea, Nada ili ödäeamu gesa neawe. Gaso, dolö afädë dilia made dawa dili mogogi nea. ²⁷ Dolö amoda ne baagia hobeala moholömelë. Nihineda ie emo usililo ëfë fisigämolöda dofea mademelëla säi.

²⁸ Yonema nabi amoge, amase, ea säla obëgëi amoge ödä Yodona dëgëla alömodi, Bedani segea nea amala säi. Segea amida Yonea udia dolö ödägi gesa nelo.

Yesuda Godeie Sugua Sibi Malö neala säi

²⁹ Amo aiyo amogi, Yonea Yesu e neebee maasebe amo bealahilä sähalea, Bimo. Egoweda Godeie Sugua Sibi Malömelë. Goeda udia dolö sege föi sulubadelagi nefolalebe amolile nafade hamoi amo hësa maademolömelë. ³⁰ Dolö goda dafidi na dilima säla iahalea, Ne baagia hobeala maase amoda, ne baagila asimelë. Mida, ne maadeia e dafidi nelola säla i amoda egowemelë. ³¹ Nada e dawa made nelömelë. Amai gaso, e Isilale udia dolöma ulufala olemolöie, na udia dolö ödägi gemolö misimelëla säi. ³² Yonea e ulufala sähalea, Na beahamelebe, Gesami Hebenila haea maliabu gadoi digalahilä, edaia fise melimelë. ³³ Nada e dawa made nelo gaso, udia dolö ödägi gemäia ne fisiga welo amea nema sähalea, Dia Gesami digalahilä dolö afädëdaia fise beaseda, dolö ameada udia dolö Eleloi Gesamia gemolömelëla säi. ³⁴ Eda Godeie malö neebe amo na melimelë. Amo na dilima säla imelëla Yonea säi.

Dolö ohodoaea Yesu bëgëla asi

³⁵ Amo aiyo amogi, Yonege ie bëgëla aulo äudä amolege bu amimu nelo. ³⁶ Amala nea, Yonea Yesu awäha neebe amo bealahilä sähalea, Bimo. Egoweda Godeie Sugua Sibi Malömelëla säi. ³⁷ Amala säsebegi, ie bëgëla aulo äudä amolea ea säse amo nabalahlä, Yesu

* **1:20:** Afädë Memeleila säi amoda Godea afädë memelela ie udia dolö sigi obëgëmolöla helësëla säi. Giligi adoeada Gelesola sälo. Hibulu ado sälada Mesaeala sälo. Gelesole Mesaealeda nilile ado sälada Afädë Memeleila sälo.

bëgëla asi. ³⁸ Amalebegi, Yesuea besula beahamelebe, ele e bëgëla maaha neebe meli. Ea elema nabahalea, Alia edo hogosala nabi. Amala nabasebegi, elea ema nabahalea, Elabai-e, dida mosö abodogi saleala nabi. Elabai amo besulada säla olelelola sälo. ³⁹ Amala säsebegi, Yesuea elema säla obëgësalea, Alia bea misiëla säi. Amala säsebegi, ele awälahlilä e diasebe mosö amo beaha nelo. Segeyo amoda ebalä ami nelo. Ele ebalä asi amoda eso si biyidugi gadola deadi asi.

⁴⁰ Bëgëla aulo äudäea Yoneie ado nabala Yesu bëgëla asi amolegi, afädëda Saimono Fidaie edoo Ädulu. ⁴¹ Eada Yesu hä amilahilä, fodolofalï ie edoo Saimono bea asi. Amalahilä, ea Saimonoma sähalea, Alia hä Mesaea melimelëla säi. Ëi Mesaea amo besulada Gelesola sälo.* ⁴² Amalahilä Äduluea e sigi Yesu neebee asi. Maaha nebegi, Yesuea ema siila nea sähalea, Dida Saimono, Yoneie malö. Dïe ëida Sifasala sämolömelëla säi. Ëi Sifasa amo besulada Fida.*

Yesuea Filibile Nadanale wei

⁴³ Amo aiyo amogi, Yesu e Galili moholö helësëi. E awäla Filibi gausialahlilä ema sähalea, Ne bëgëla misiëla säi. ⁴⁴ Filibida gaamu Bedesaida ami fii dolö. Sege amoda Ädulule Fidalele sege. ⁴⁵ Amasebegi, Filibia Nadanale hogola asi amo beagolelahilä ema sähalea, Mosesea Ado säla negei dibe amogi ie dëdëla negei amo gadolage, amase, bea sälo amolia bebegi ie dëdëla negei amo gadolage, nilia hä e melimelë. Amoda Nasalese fii Yesu, Yosebeie malö amo gabiola säi. ⁴⁶ Amala säsebegi, Nadanalea ema nabahalea, Amai nelebo hedabi afädë Nasalesela moholöi gabulela nabi. Amala nabasebegi, Filibia ema sähalea, Dia bimolö misiëla säi. ⁴⁷ Amala säsebegi, Yesuea Nadanale e maaha neebe amo bealahilä, e helësëla sähalea, Bimo. Dolö maasebe egagoweda dofä Isilale dolömelë. Wäfalï sälo afädë egowemada mademelëla säi. ⁴⁸ Amala säsebegi, Nadanalea ema nabahalea, Dia ne abilia dawadigila nabi. Amala nabasebegi, Yesuea ema säla obëgësalea, Filibia di, aso, made wela nebegi, di äfäeo i mia sulo amoda na melimelëla säla i. ⁴⁹ Amala säla iasebegi, Nadanalea säla obëgësalea, Säla Olelelo-o, dida Godeie malö. Dida Isilaleie Ginimelëla säi. ⁵⁰ Amala säsebegi, Yesuea ema säla obëgësalea, Di äfäeo i mia sulo amo na melila säi amea dia nema asigi afädë negesale. Hobealada go gadoi made, baagila asi elöi bimolömelëla säi. ⁵¹ Amalahilä, Yesuea ema bu elö sähalea, Na dilima dofä gelola sähago. Hebeni doga negei bealahilä, dilia Godeie selesaia fii amoli Dolöie Malöma fedafu digafusa neë bimolömelëla säi.

Yesuea ie ëi ilibia amoge, ie geloi amoge, nofe elöi amo olemolöie melëlo made gadoige, hamomolöi made gadoige, mi gäwila hamosa nelo*

2

(Yone 2-4)

Dolö afädëa Gaina segea udia nii

¹ Segeyo äudä nelolahilä osodagi, Disiligi Galiliie Gaina segea ami, dolö afädëie udia ifosebea Yesuie emea amo bea asi. ² Ilia Yesuge ie bëgëla aulo amolige misialola wesebegi, ili awälahlilä, udia ifosebea ami nelo. ³ Wani ödä amo hä maadei gabugi, Yesuie emea ema sähalea, Ilia wani ödä amo hä, maadei gabuwela säi. ⁴ Amala säsebegi, Yesuea ema säla obëgësalea, Neme, nie hamoi amogida, dia nema hamomola sämolöi mademelë.

* **1:41:** Hibulu ado sälada Mesaeala sälo. Giligi ado sälada Gelesola sälo. Mesaeale Gelesole nilile ado sälada Afädë Memeleila sälo. * **1:42:** Ëi Sifasada Alamege ado. Segeyo amo gaaluda Yu ilile adoda Alamege ado. Amase, ëi

Fidada Giligi adomadila misi. Sifasale Fidale nilile ado sälada igila sälo. * **2::** Yesuea hamomolöi made gadoige, melëlo made gadoige, nofe elöi hamoi amoda, Yone bebagida damo yafie gowe iligi dibe amo bimalo: 2.11, 2.18-19, 2.23, 3.2, 4.54, 6.2, 6.14, 6.26, 9.16, 11.47, 12.18, 12.37.

Nie segeyoda, asomelëla säi. ⁵ Amala säsebegi, emea oböla hamoi hamolasilo amolima sähalea, Ea dilima nelebo afädë hamomalola säседа, dilia amo nabala hamomalola säi. ⁶ Amaimo, amida gobo i igia hamoi bobogamu gafeia dilo. Yu iliada ilile aiyalo mala dibe amo gadola hësa aligilo dilo. I afädë afädëlagida bagedi i nabülasi gadoia galë, mimogolasi gadoia galë, söga salasegi nobamolöi dilo. ⁷ Amala säsebegi, Yesuea hamoi hamolasilo amolima sähalea, Gobo i gogi ödä osaha maademalola säi. Amala säsebegi, ilia ea säsebe amo gadola, osala nobaha maadei. ⁸ Amala hamosebegi, ea ilima sähalea, Ödä usi gogi odoa neala gaula, molö sigi aligilo neebea ami mosalola säi. Amala säsebegi, ilia amo gadola hamolahilä, gaula asi. ⁹ Gaula awälahilä, molö sigi aligilo amoma ïasebegi, ea ödäfalïa wani ödä hamoi amo na bealahilä, abidi niidula asusugai. Hamoi hamolasilo dolö, ödä usi gaula mulo amoliamuda, dawadigi nelo. Amala asusugalahilä, ea udia goa amo welahilä, ¹⁰ ema sähalea, Udia dolö molö molö misialola säi misi sefolalebe amoli wani ödä hedabi amo dafidi muäia osala ïia awälahilä, udia dolö amoli edefade naala gagaosa neëgi, wani ödä fea amo odoa muäia ilo negei gaso, wani ödä hedabi amo musügä negei dilolahilä, dia oböla hobeala gaula misi gabula säi.

¹¹ Yesuea dolöea hamomolöi made gadoi dafidi mi gäwila hamoi amoda, Disiligi Galilië gaamu Gaina amidale hamoi. Ea amo hamoi amoda, ïe geloi hïdo elöi dilo amo olei. Amala hamosebegi, ïe bëgëla aulo amolia ema asigi afädë negei. ¹² Hobeala, Yesuge, ïe emege, ïe edoolalige, amase, ïe bëgëla aulo amolige, Gabaniama gaamugi awälahilä, segeyo ede made ami nelo.

*Yesuea Godeïe mosöa magaia negei hai
(Madiu 21.12-13, Maga 11.15-17, Ulugu 19.45-46)*

¹³ Yu ilile Baagila Asi Segeyo edefade amo hä, ga made dibegi, Yesu e Yalusaleme moholö asi.* ¹⁴ Amalahilä, ea Godeïe mosöa ami beahamelebe, sugua gaoge, sugua sibige, haea maliabu gadoige, bidi neadigisa dibe melï. Amase, dolö odoa muni bedefalöge ami sefolalebe melï.* ¹⁵ Amo bealahilä, Yesuea ëfë gadoia fëgälo ëfë afädë hamoi. Amalahilä, ea dolö amolige, sugua gaoge, amase, sugua sibige, Godeïe mosö yala isogi amila nulufuda segea nesila fisiga gaha maadei. Muni bedefa bedefalo sefolalo amolile muni aulidaia difolalo amola neala besigadasila sadia galahilä, auli amoge besusa maadei. ¹⁶ Amala besusa maadelahilä, haea magaia neaha difolalo amolima sähalea, Goda sulubadela segea gaula afiamo. Naadoïe mosö ameadä, magaia nelo mosö gadoi hamomabiola säi. ¹⁷ Ea amala hamose amo bealahilä, ïe bëgëla aulo amolia ado afädë bebägi säla dëdëla negei dibe amo helësëla obëgëi. Amoda gowe. Na die mosö gelola hamese amea, ne sëlasimolömelëla säla dëdëla negei dibe amo helësëi. *Gë Udälo 69.9*

¹⁸ Yesuea amala nesila digisebegi, Yu ilia ema nabahalea, Dia hamoi amo gadola hamomolöie geloi galeamelëla säla, dolöea hamomolöi made gadoi abodo hamola nilïma olemolö gabula nabi. ¹⁹ Amala nabasebegi, Yesuea ilima säla obëgësälea, Dilia Godeïe mosö neebe gowe hä, hailsa fisimo. Amaseda, na segeyo ohodoagimu bu ulimolömelëla säi. ²⁰ Amala säsebegi, Yu ilia säla obëgësälea, Wae! Go hamosaleada, gäheo i nabülasi biyidiaïe gafeia asi amoda. Amai, diada segeyo ohodoagimu ulimolölela nabi. ²¹ Gaso, Yesuea Godeïe mosöla säi amoda, hïle domalo amo helësëla amala säi. ²² Hobeala, e bauiala nowesebegi, ïe bëgëla aulo amolia bu helësëla obëgësälea, ea ado dafidi säi amo helësëi. Amala helësëlahilä, Godeïe ado säla negei dibe amoge, ado Yesuea säi amoge, dofä säi gabula helësëi.

Yesuea udia dolö sulubadelaïe asigi dawadigisa maadei nea

* **2:13:** Baagila Asi Segeyo edefadela säi amoda, Isilaleïe malö made nufudala, baagila awäla, Isibiïe dolö malö abulümi amoli nufudaha maadei amoïe helësëla obëgëlo segeyola säi. * **2:14:** Dolö odoaea Godeïe mosöie yala isogi nelebo nea digahaleada, Godeïe mosöa muni negei ameamu nelo. Iliada Olomolele Giligilele muniada nelo made. Dolö amolia haea neasebe amolige, amase, nelebo odoa neasebe amolige, nelebo amoli Godegali odala ilo.

²³ Yesu e Yalusaleme ami nea, Baagila Asi Segeyo amoie helësëla molö molö gedosolo segeyo amo gala, ea dolöea hamomolöi made gadoi hamose amoli bealahilä, udia dolö yafia ie ëigi asigi afädë negei. ²⁴ Amala negei gaso, Yesuea udia dolö sulubadela dawadigi neebe amea, ilima asigi bogia gala made nelö. ²⁵ Udia dolöie iso asigi dawadigi neebe ameadä, eda dawa oboba made, amase, afädëa ema ebedada gowe gadoimelëla säla imolöi mademelë.

3

Yesuea Nigudimusima ado säi

¹ Felesi dolö afädë Yu ilile busa nelö, amoie ëida Nigudimusi. ² E Yesu neebee gasigi maalahlä, ema sähalea, Säla Olelelo-o, nilia dida säla olelelo Godea fisiga weila helësësamelë. Mida, Gode e dolö afädëbalä made nea, ea dolöea hamomolöi made gadoi dia hamosego gadola hamomolöi mademelëla säi. ³ Amala säsebegi, Yesuea ema säla obëgësalea, Na dima dofä gelola sähago. Dolö afädë e bu elö made neegela ägüседа, Godea Beaha Maadela Sigi Neebe amo ea made bimolömelëla säi. ⁴ Amala säsebegi, Nigudimusia ema nabahalea, Dolö fädäi amoda abilia neegela ägümolödu. Amai emeie isogi nogila digaseda, emea bu elö neegela ägümolöilela nabi. ⁵ Amalebe, Yesuea säla obëgësalea, Na dima dofä gelola sähago. Amai afädë ödäeage, Gesamiage, made neegela ägüi neebe amoda, Godea Beaha Maadela Sigi Neebe ami dofä made nogila digamolömelë. ⁶ Afädë e domaloea neegela ägüse amoda, domalomu neamelë. Amase, Gesamia neegela ägüse amoda, gesami neamelë. ⁷ Na dima sähalea, Dilida hä, bu elö neegela ägümolö dialeala säla i amogi, dia fudugimabu. ⁸ Foda hi hamea aulömelë. Gobamu nabelo gaso, abododila maala abododi awähadu, amoda dia dawa mademelë. Amai Gesamia neegela ägüi nefolalebe amoli sulubadelada, amo gadoi neamelëla säi. ⁹ Amala säsebegi, Nigudimusia ema nabahalea, Dia säsebegoda, abeahäladula nabi. ¹⁰ Amala nabasebegi, Yesuea ema säla obëgësalea, Dida Isilale ilile säla olelelo nebege gaso, na säsebeweda made helësësebele. ¹¹ Na dima dofä gelola sähago. Nelebo nilia dawadigi amoge, amase, beaha maadei amoge, dilima säla iahawe gaso, ado nilia säla iasebe amoda, dilia dofä säsebela helësëla made nebege. ¹² Na dilima nelebo nagadaia dibe amogi neawela säla iaha gaso, asigi afädë made negese goeada, amai Hebeniie nelegei dibe amogi neawela säseba, dilia abilia asigi afädë negemolödu. ¹³ Afädë nagadaiawila Hebeni fedaida maade. Hebenila Dolöie Malö nagadaiawi digai amomu Hebeni fedaimelë. ¹⁴ Siiba, Mosesea sege nafadeia udia dolö aligilo made dibeami nea, nuba iigi baala gauia adogoi amo gadola, Dolöie Malö amoge amo gadola wäla gauia adogomolö dialea.* ¹⁵ Mida, udia dolö sulubadelaema ema asigi afädë negese amoliada, namolöi namolö gaula namiäiaie.

¹⁶ Godea udia dolö sege sulubadelagi nefolalebe amoli boba hamolahilä, ie malö afädëfalä nelö amo i. Ie malöma asigi afädë negei nefolalebe amoli, made baagola, namolöi namolö amo neala gaumäiaie imelë. ¹⁷ Godea ie malö amoda udia dolöbalä gudimolöie fisiga wei made. Udia dolö sege sulubadelagi nefolalebe amoli damula mosäia fisiga weimelë. ¹⁸ Godea ie malöma asigi afädë negei nefolalebe amolibaläda gudila asiala hamoila made säimelë. Ema asigi afädë made negei nefolalebe amolibaläda gudila asiala hamoila säimelë. Mida, Godeie malö afädëfalä amoie ëigi asigi afädë made negei amea amaimelë. ¹⁹ Asiala hamoila säi amoda gomalä. Yo digalo nagadaiawi digai nebegi gaso, udia dolöea mala nafademu hamolo amea, gasimi sagalomu boba hamosalea, yo digaloda boba hamoi made nelö. ²⁰ Udia dolö mala nafade hamolo amoli sulubadelaema, ilile mala nafade hamoi amo ulufadigiloea, yo digalobalä habobalahlä, ilida yo digalo neebee ami mulo mademelë. ²¹ Amai gaso, mala dofä hamolo neebe

* **3:14:** Nidei 21.9 bimalo.

amolia hamosebe amoda, Godeie geloigila hamosamelëla yo digaloea olemäialahilä, ilida yo digalomadi maala aligilomelëla Yesuea säi.

Ödägi gelo Yonea Yesuda gowe gadoi neala ulufai

²² Hobeala, Yesula ie bégëla aulo amolali, hä, Yudia segea moholö afiai. Afiala ilibalä salele odoa ami nea, ea udia dolö ödägi gesa nelo. ²³ Amase, Salimi gaamu ga madela Ainono segea ami, ödä yafie dilo ameage, amase, udia dolö yafie ödägi gemäia mafui ameage, Yonea ili ödägi gesa nelo. ²⁴ Amoda Yone e, aso, galabaia negela made nelo amo gaalu, amala hamosa nelo.

²⁵ Amaha nea, Yoneie bégëla aulo amolia, nigime hëla mala negei dibe amo helësëla, Yu dolö afädëbalä gëgësa dilo. ²⁶ Amala gëgësa dilolahilä, ili Yone neebee afialahilä ema sähalea, Säla Olelelo-o, dolö afädë dibalä Yodona dëgëla alömodi nebegi, dia sähalea, Dolö amoda gowemelëla säi ameada, udia dolö ödägi gesa nea. Amala hamosebegi, udia dolö sulubadela e neebeamu awäha neamelëla säla i. ²⁷ Amala säla iasebegi, Yonea säla obëgësalea, Afädëa Hebenila nelebo ema iase amomu neala gaumolöimelë. ²⁸ Na dafidi dilima sähalea, Afädë Memelei amoda ne mademelë. E hobe misiaia, nedale fisiga weila säsebegi, dilia nabi amoda säla imolöi galeamelë. ²⁹ Amaimo, dolö afädëa udia neaseda, udia amoda dolö amoie udia filo. Dolö esama ebalä ga madela nelo amea, udia goaea ado säsebe amo nabalahlilä, edefademalä obeägilo. Amo gadola obeägilo nema nobasebe ameada, na obeägisa neawe. ³⁰ Neda holöfalila, eda ilibiala edemolö dialea.

³¹ Afädë gadogola digai neebe amoda, sulubadelaie edefade nea. Afädë nagadaiala misi neebe ameada, nagadaiala maala nagadaia mala amomu sälo nea. Afädë Hebenila digai neebe amoda, sulubadelaie edefade neamelë. ³² Ea meli amoge, nabi amoge, udia dolöma säla iaha nea gaso, afädëa ea säsebe amo made nii neamelë. ³³ Ea säi amo nii neebe amea, Gode eada dofä sälo neamelëla ulufalomelë. ³⁴ Amoie mida, Godea gëla made, ie Gesami ilo amea, afädë ea fisiga idai ameada, Godeie ado amo sälo nea. ³⁵ Eedoea ie Malö amo boba hamolahilä, nelebo hulu sulubadela ie naabogi gausisa maadei. ³⁶ Malö amoma asigi afädë negei neebe ameada, namolöi namolö amo gaula nea. Malö amea ado säsebe amo made nabala, auaula fofolëlo neebe ameada, namolö amo made bimolömelë. Amobaläda, Godeie habobalo amo diamolöi diamolömelëla Yonea säi.

4

Yesuea Samelia udiabalä ado

¹ Yonea ie bégëla aulo namiäia udia dolö ödägi gesa nelo amoli holöfalilahilä, Yesuea yafie gesa neamelëla odoaea säi amo Felesi dolö amolia nabi. ² Yesueada afädë made gei. Gaso, ie bégëla aulo amoliamu amala gesa nelo. ³ Amo nabimelëla säi amo Yesuea nabalahlilä, e Yudia digila Galili obëgëi.

⁴ Galili moholöda, Disiligi Sameliamadi awäla aulo negei. ⁵ Amalebe e awäla, Samelia ilile gaamu afädëgi besela galai. Gaamu amoie ëida Sigala sälo. Siga gaamu amoda siiba Yeigabaea ie malö Yosebegali sege ia ami ga madela dilo. ⁶ Segea amida siiba Yeigabaea ödä dögöi afädë dilo. Yesu e awäha nea emo hëhela, ödä dögöi amo ga madela ami hele sulo. Amoda eso mogogi amai.

⁷ Amala sebegi, Samelia udia afädë ödä usimolö maaha nebegi, Yesuea ema sähalea, Ne ödä molö gabu. Osala imola säi. ⁸ Amoda ie bégëla aulo amoli, gaamugi molö nea afiaibua amai. ⁹ Amala säsebegi, Samelia udia amea ema säla obëgësalea, Dida Yu dolö. Neda Samelia udiamelë. Dia ödä imo ne nahadula säsebegoda, abilia sähala säi. Udia amea amala säi amoie mida, Yu iliada Samelia ilibalä gedola made aligilo. ¹⁰ Amala säsebegi, Yesuea udia amoma säla obëgësalea, Dia Godeie galu amoge, amase, dolö dima ne ödä imo nahadula säsebegoge, dawa galebeda, dia ema namolöi namolö ödä imola säsegi, ea digali namolöi namolö ödä amo ialabiola säi. ¹¹ Amala säsebegi, udia amea ema

obeägimäiamelë. ³⁷ Ado goda dofämelë. Afädëa sagasegi, elöea molö amo faila nelomelë. ³⁸ Dilia dafidi sagaia made ami, na dilima molö nea mosalaimelë. Odoa ilia häuala sagai dibeami, dilia ilia hamoi amoie molö niimelëla säi.

³⁹ Samelia udia amea säse amo nabalahlä, gaamugi ami fii yafiea Yesuma asigi afädë negei. Amoie mida, udia amea na nelebo hamoi amo sulubadela säla iaha maadeimelëla säi amogi. ⁴⁰ Amalebe, Samelia ili Yesu neebee ami maalahilä, e ilibalä neadula säi. Amasebegi, segea ami e segeyo äudä nelo. ⁴¹ Amalebe, udia dolö odoa yafieage ie ado nabala asigi afädë negei. ⁴² Iliä udia amoma sähalea, Nilia dia säse nabi ameamu asigi afädë negesa mademelë. Nihilä ie ado amo nabala helësësaleada, dolö goweda dofä nagadaia udia dolö neebe amolile damula aulo gabula helësësa neamelëla säi.

Yesuea giniie gusigusie malö wahilasi

⁴³ Yesu e segeyo äudä Samelia ilibalä nelolahilä, sege amo digila Disiligi Galili asi. ⁴⁴ Dafidi Yesu hi sähalea, Bea sälo neebe amoda hile segeafali ei maade neala säi. ⁴⁵ E awäla Galili besela galasebegi, Galili udia dolö ilia e säla olela gausiai. Mida, ilige dafidi Yalusaleme awäla, Segeyo Edefade amoie molö molö gedosolo amo gala, ea nelebo hamose meli amogi.

⁴⁶ Yesu e Disiligi Galiliie gaamu Gaina ami dafidi ödäfali neala wani ödä hamoia ami bu awäla besela galai. Segeyo amo galada, giniie gusigusie efege Gabaniama gaamugi ami oloi dilo. ⁴⁷ Dolö amea nabebe, Yesu e Yudia digila Galili misi neala säi amo nabi. Amalebe, ie malö oloi amo baagomolöfali dibe amea, e Yesu neebee awälahlä sähalea, Nie malö wahimäia di Gabaniama awähadula säi. ⁴⁸ Amala säsebegi, Yesuea ema sähalea, Dolöea hamomolöi made gadoige, hido elöige hamose amo made bealada, dofä dilia asigi afädë negelo made gabumelëla säi. ⁴⁹ Amala säsebegi, gusigusi amea ema sähalea, Dafidilo-o, nie malö baagoloea, awähadula säi. ⁵⁰ Amalebe, Yesuea ema sähalea, Di mosalo. Die malöda hä, wahi saleamelëla säi. Dolö amea Yesuea ado säsebe amo dofä gabula helësëla e hä, asi. ⁵¹ Dolö amo made besela galala awäha nebegi, ie hamoi hamolasilo amolia maala, idiafa gausiala digalahilä sähalea, Die malöda hä wahi saleamelëla säi. ⁵² Amala säsebegi, ea ilima nabahalea, Aoa nowëgi wahisiola nabi. Amalebe ilia säla obëgësalea, Aiyo eso si agegi olo amo hä, damuimelëla säi. ⁵³ Amalebe, eedoea helësësaleada, aiyo aoa amogimu Yesuea ema die malöda wahi saleamelëla säi amo gadola, wahi gabula helësëi. Amalebe, eege, e sosogo amoli sulubadelaage, asigi afädë negei.

⁵⁴ Amoda Yesu e Yudiala Galili maala nea, ea dolöea hamomolöi made gadoi bu agedu hamoida amo.

Yesuea hi hamoi hamola digi, amase, Sabada segeyo edefade amo udia dolöma säla olelela digisa nelo*

5

(Yone 5-10)

Ödä Bedeseda nudugu dibeami Yesuea dolö afädë wahi

¹ Hobeala, Yu ilile segeyo edefade afädëgi gedolo amo gadola, Yalusaleme gedosebea ami Yesu eege asi. ² Yalusaleme amida yala edefade amoie idi afädëda Sugua Sibiie idila sälo dibe amo ga madela amida, ödä nudugu afädë dilo. Ödä nudugu amoda Hibulu adoeada Bedesedala sälo. Amo amalelada holöbö mosö gadoie hadai bia dilo.

* 5:: Yone beba gowegida, Yesuea segeyo Sabada gafegi nelebo yafie amo hamoi dëdëi dialea. Amase, Yu ilile Sabada segeyo edefadegige. Damo 5.1, 5.9, amase, 6.4, 7.2, amase, 10.22ge bimalo. Dawadigi dolö yafeia helësësalea, Yonea olesaleada, Yesu hi eda Sabada segeyo edefade amoie mifali neala olei gabula helësëi. Damo 2.13, 2.23, 11.55 amolige bimalo.

3-4 Amolidaiada, udia dolö oloi yafie difolalo, si golaige, emo nafadeige, fii sige.* 5 Hadai amodaiada dolö afädë dilo. Dolö amo oloi dialeamu gäheo i nabülasi ohodoaie odoai gödölasi asi dilo. 6 Yesuea dolö oloi dibe amo beahamelebe, e siibafali amo wälasasi dilo gabula helësëlahilä, ema nabahalea, Di wahimäia hamesebelela nabi. 7 Amala nabasebegi, oloi amea säla obëgësalea, Dafidilo-o, ödä bebedägisebea ami ne ugila negela, ödägi gelasimolö dolö madesalea. Nihido geleä fihilä awäha neëgi, odoa iliada ne baagila ilidale digafulomelëla säi. 8 Amala säi amo nabalahlilä, Yesuea ema sähalea, Di nowelahlilä, die fëogo gaula mosalola säi. 9 Amala säi amole, dolö oloi amo wahisebegi, ie fëo amo hi neala gaula asi. Dolö wahi amoda, segeyo Sabada gafegi wahi. 10 Amai gabugi, Yu ilia dolö wahilasi amoma sähalea, Walio Sabada segeyo gafego. Mala säla negei amea dia fëogo gaula mosabiola säi dialeala säi. 11 Amala säsebegi, ea säla obëgësalea, Dolö ne wahilasilo amea die fëogo gaula mosalola säimelëla säi. 12 Amala säsebegi, ilia ema nabahalea, Dolö nowëa die fëogo gaula mosalasiola nabi. 13 Dolö wahi amea nowëa e wahilasidula dawa made nelo. Amoie mida, udia dolö yafie gegedoi dibeami, Yesu e asi amea amai. 14 Hobeala, Yesuea Godeie mosöa ami beahamelebe, dolö amo neebe bealahilä ema sähalea, Nabuö. Walio di hä, wahi gomelë. Dia nafade bu elö made hamomalo. Oböla, yöi elö dia dafidi gausiai amo baagila awäla dima besela galaloeamelëla säi. 15 Amalebe, dolö amo awälahlilä, Yu amolima sähalea, Ne wahilasi amoda Yesuea gabiola säi.

16 Yesuea Sabada segeyo gafegi amala hamolo gabugi, Yu ilia e sëlasisa nelo. 17 Amasebegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Nïe Naadoea hamoi hahamolamu maaha nelo amo gadola, nage walio hamosa neamelëla säi. 18 Amala säi amo nabalahlilä, Yu amolia Yesu e nifulö gelola helësëi. Amoie mida, Yesuea segeyo Sabada gafeie mala damulo amogimu made. Nïe Naadoda Godela säi ameada, e hi Gode gadoi hamosebela helësëlahilä, ilia e nifulö helësësa nelo.

Eedoea hamosebe amo gadola wäla, Malöeage hamosa neamelëla säi

19 Amala helësësa dibegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Na dilima dofä gelola sähago. Malöea hido asigiamu nelebo afädë hamomolöi mademelë. Eedoea hamose amo bealahilä, Malöeage amomu hamomolömelë. Mida, Eedoea nelebo sulubadela hamosebe amo gadola, Malöeage amo gadola wäla hamosamelë. 20 Eedoea ie Malö boba hamolahilä, ea hamosebe amo sulubadela Malöma olesa. Dili sulubadela fudugimäia, hamoi geloi hido elöi walio hamosebe meli amo gadoi made, edefademalä hamomäia ea ie Malöma olemolömelë. 21 Eedoeada udia dolö baagoi amoli nowela ifosilahilä, namolö ilo amo gadola, Malöeage amo gadola wäla namolö imolö helësëse amogali imolömelë. 22 Amase, Eedo hida udia dolöea hamosebe amoieda made mogemolömelë. Sulubadela ie Malöeamu mogemäia ifosimelë. 23 Amala ifosi amoie mida, udia dolö sulubadela Eedoie ei gauia adalo amo gadola, ie Malöie eige gauia adamäia ifosi nea. Afädëa Malöie ei made gauia adalo neebe ameada, Eedoea Malö misialala sälo amoie eige made gauia adalo nea. 24 Na dilima dofä gelola sähago. Afädëa na ado säsebe amo nabala, ne misialala sälo amoma asigi afädë negei neebe amea namolöi namolö gaula neëgi, ea hamoi amoieda made mogemolömelë. Eda dafidi baagomolömade nelo amo, walioda e namolöi namolömade dëgëla aligi nea. 25 Na dilima dofä gelola sähago. Segeyo afädë besela galamolö amoda hä, walio besela galai dialeamelë. Segeyo amogi, udia dolö baagoi difolalebe amolia Godeie Malöie ado nabulömelë. Nabase amolida, hä, namolömelë. 26 Eedo hi ema namolö dibe amo gadola, Malömage namolö diamäia ea geloi i. 27 Amase,

* **5:3-4:** Dawadigi dolö odoaea helësësaleada, damo gowelegida ado odoa dialeala helësëi. Ado amoda gowe, [Iliada ödä amo bebedägimäia beaha ffigilo. Segeyo odoagi Dafidilo Gelöie selesaia fii afädë ödä nudugu amogi nogila digalahilä bebedägilasilo. Bebedägilasisa neëgi, dafididale digase amoda, e olo abodo gadoi dilo amo gadoida wahilasisa aligilo.]

eda Dolöie Malö neebe amea, Eedoea udia dolöea hamosebe amoie mogemäiada, ema geloi i.

²⁸ Na ado säsebewegida, dilia fudugimabio. Segeyo afädë besela galamolö amo, besela galasolo amo galada, udia dolö baui dibe amoli sulubadelaea Malöie ado nabala, ²⁹ bauia amila nowela galaha maademolömelë. Udia dolö mala hedabi hamosa nefolalo amolida, namolöi namolöie nowela galamolömelë. Amase, udia dolö nafade hamosa nefolalo amolida, ilibalä gudilahilä ilima asiala hamoila sämolöie nowela galamolömelëlä säi.

Odoa ilia Yesu eda gowe neala säla ulufai

³⁰ Yesuea aso, sähamu neamu sähalea, Na nihido asigiamu nelebo afädë hamomolöi mademelë. Ado na nabelo amo gadolamu mogelomelë. Na mogelo amoda mogola hamolomelë. Mida, na nihile hamelo amo fisila, ne misialala sälo amea hamelo amo gadola mogelomelë. ³¹ Na gomalä hamolomelëlage, amase, ne gowe gadoi neamelëlage säha galebeda, amoda dofä made säsebelä sämolö dialea.* ³² Be, nelebo na hamosebe amo, afädëa gomalä hamosamelëlä säla iaha nea. Na ea säsebe amoda dofä sähala helësësamelë.* ³³ Dilia Yonema ado naba mosäia dolö fisiga gasebegi, Yonea dolö amolima ado dofä amoie ulufala säla i. ³⁴ Na helësësaleada, dolöfäea ado ulufala säla iase amoda, na ado säsebeweie gelolasimolöi madela helësësamelë. Gasoda, dili sigi obögëmäia, na dilima amala sähawe. ³⁵ Yone eda gele wai gadoi nea, ea gele wala yo digaha nelo. Dilia segeyo ede madegi ie yo digalo neebe amo beahalea, obeägisa nelomelë.

³⁶ Yoneada ne dilima holöfalä oleimelë. Nïe Naado hï gelolasisa neëgi, hamoi hamosa maademäia i amo hamosa neebe ameada, edefadeda ne amea olesamelë. Amo bealahilä, nïe Naadoea ne misialala säsebegi misi gabula helësëmolö dialea.

³⁷ Naado ne misialala sälo amohida dofä ne neebe amo gadoi ulufala sälo nea. Dilia ie adoge dofä nabelo made, ie odagige melëlo made, amase, ³⁸ ie ado malage dilile iso asigigi made dibego. Mida, ea misialala säsebegi misi amoma asigi afädë made negei nefolalebe goea.* ³⁹ Dilia Godeie bebegi ado säla dëdëla negei dibe amogi namolöi namolö beagolemölöila helësëlahilä, nidesamu aligilomelë. Be, ado säla dëdëla negei dibe ameada, ne dilima ulufala säla ilo ⁴⁰ gaso, dihili namolöi namolö nimolöie ne nebea moholö habosebego.

⁴¹ Nada dolöfäea nïe ëi gauia adamäiala helësëla säha made ⁴² gaso, dilile iso asigigi dibe amoda na dawadigi nea. Godeie boba hamolo amo dilima maade gabula helësësa neamelë. ⁴³ Neda Naadoie ëigi misi nebewegida, dilia ne säla olela made gausiamelë. Amai gaso, dolö elö hile ëigi maaseda, dilia e säla olela gausiamolömelë. ⁴⁴ Gode afädëfalä neebe amea dilile ëi gauia adamäiala aligila mateda, dihilimu dihilile ëi gauia adadaha aligilo nebego. Amalamu hamolo neada, dilia asigi afädë abeahäla negemolöi gabu.

⁴⁵ Na Naadoie siigi nea, dilia hamosebegoie asiala hamoila sämolö gabula helësëmabio. Dihili Mosese e sisiläfülo amea, dilia asiala gomalä hamosa nelomelëlä Naadoma säla imolömelë. ⁴⁶ Diliada Moseseie ado nabala asigi afädë negei galebeda, amai nemage asigi afädë negelabio. Mida, ado ea dëdëi dibe amoda nïe säla dëdëi dialea. ⁴⁷ Ea säla dëdëla negei dibe amoda dofä gabula made helësëi nefolalebegoada, amai nïe ado säsebeweda dofä gabula abeahäla helësëmolödula säi.

6

Yesuea udia dolö dausini biagali molö i (Madiu 14.13-21, Maga 6.30-44, Ulugu 9.10-17)

* **5:31:** Mala Bu Egegi 19.15 bimalo. * **5:32:** Yesuea afädëlä säi amoda Gode e helësëla säi. * **5:38:** Ea misialala säsebegi misila säi amoda Yesu hï e säi.

¹ Hobeala, Yesu e Galili oeabo amo dëgëla alömodi asi. Galili oeabo amoïe ëi elöda Dabeliasa. ² Udia dolö yafie gegedola, e awäsebe amo gadola bëgëla afiai. Mida, ea dolöea hamomolöi made gadoi hamola, udia dolö oloi difolalo amoli wahisebe meli amogi. ³ Yesula ie bëgëla aulo amolali segebidaia ami fedafula sefolalo. ⁴ Segeyo amo galada, Baagila Asi Segeyo amo besela galamolö dilo. Segeyo edefade amoda Yu ilile gedola molö nulo segeyo dilo.

⁵ Amala sefolalea, Yesuea busa fädägägia adogola beahaleamelebe, udia dolö yafie e sebea ami mofiassebe amo bealahilä, ea Filibima nabahalea, Mofiassebe gowe ili molö muäia abidi bidia nimolödula nabi. ⁶ Eada gomalä hamomolöla dawadigi nea gaso, ea Filibi fedogola nabi. ⁷ Amala nabasebegi, Filibia ema säla obëgësalea, Muni gina hädali äudäea molö bidia neaseda, udia dolö sulubadelaëa holöfalä holöfaläla molöi made gabumelëla säi. ⁸ Yesu bëgëla aulo Saimono Fidaie edoo Äduluea Yesuma sähalea, ⁹ Malö maalibu neebe gowe eladi gadoi balia beledi hamoi biage, amase, seme äudäge ägüle gaso, udia dolö yafie gegedoi welibalä dofea made gabula säi. ¹⁰ Amala säsebegi, Yesuea sähalea, Udia dolö fifigimalamalola säi. Sege amogida giisi hedabi yafie dilo. Udia dolö amoli amodaia fifigisa maadei. Dolömu nidelada dausini bia gadoi sefolalo. ¹¹ Sefolalebegi, Yesuea beledi amo neala gaula nea, Godema nesegelahilä, udia dolö sefolalebe amoligali sogomalai. Seme äudä amoge amo gadolamu hamosebegi, ilia helësei amo gadola mai. ¹² Ili sulubadela dofea gaalula nasebegi, ea ie bëgëla aulo amolima sähalea, Fea digai amo sofäloea, sulubadela neala gegedola negemalola säi. ¹³ Ili neala gegedola negei amo, beledi bia amea naala fea digai amo adu giwilasi salala nobai.

¹⁴ Udia dolö amolia Yesuea dolöea hamomolöi made gadoi hamosebe amo bealahilä, säla didigahalea, Bea sälo nagadaiawi moholömelëla säha dilo amoda dofä go gabumelëla säi. ¹⁵ Yesuea ilia e gini namiäiaie e gaula fëdömolö gabula helëselahilä, ea sege amo digäla hüdofalä segebidaia ami bu obëgëla asi.

*Yesu e ödädabodo asi
(Madiu 14.22-33, Maga 6.45-52)*

¹⁶ Deadi eso digase gaalu, ie bëgëla aulo amoli oeaba daala aligilahilä, ¹⁷ ödä duugi fila Gabaniama moholö asi. Awäha dibegi, Yesu e ili sebea ami made maala nebegimu, hä, gasimi sagai. ¹⁸ Amase amo gaalu, fo gelola guula maalahilä, ödä aidagula fedai. ¹⁹ Ili ödä adelo amea ödä adada awäha nea, gilomida bia gafeia gadoi baagise amo gaalu, Yesu e ödädabodo maala ödä du amo ga madela maaha neebe meli. Amo bealahilä, ili edefademalä bedäi. ²⁰ Amala bedäsebegi, ea ilima sähalea, Weda nemelë. Bedämabiola säi. ²¹ Amala säsebegi, ilia e dudaia ami misiäia nabeledelä hamose amo gaalu, du amoda hä, waliomu sege ili moholöia ami besela galai neebe meli.

Udia dolöea Yesu hogoi

²² Amo aiyo amogi, ödä dëgëla alömodi adidi amolia helësesalea, aiyo ödä du afädëmu dilo amogida ie bëgëla aulo amoli fila afiasse amogi, Yesu eda fila made awäla ili hilidomu fila afiaila helësesa dilo. ²³ Amala helësesa dibegi, ödä du odoa Dabeliasa gaamuala, Dafidilo Geloia nesegesebegi, udia dolö molö maia ami ga madela maala negei. ²⁴ Udia dolö gegedoi amolia Yesuge ie bëgëla aulo amolige, ami maade, awäha maadei amo bealahilä, ödä du amolige fifigila Yesu hogola Gabaniama afiai.

Yesuea neda namolöie beledi neawela säi

²⁵ Udia dolö amoli afiala ödä dëgëla alömodi Yesu beagolelahilä, ema nabahalea, Säla Olelelo-o, dida wi abola misila nabi. ²⁶ Amala nabasebegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Na dilima dofä gelola sähago. Ne hogola mofiaigoda, na dolöea hamomolöi made gadoi hamoi amo bealahilä, ne hogola mofiai mademelë. Dilia beledi amo dofea naala gaalui amoïemu, ne hogola mofiai gabumelë. ²⁷ Sigälo molö amo nimolöie hamoi hamosa

namiabio. Diamolöi diamolö molö amoie hamoi hamosa namialo. Molö amoda namolöi namolö ilo molö. Dolöie Malö amea diligali molö amo imolömelë. Naado Godea e amala namiäia memelela ifosi neamelëla säi.

²⁸ Amala säsebegi, ilia ema nabahalea, Nilia Godeie hamoi amo hamomolöie edo hamomolödula nabi. ²⁹ Amala nabasebegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Godeie hamoi amoda gomalämelë. Ea misialala säsebegi misi amoma asigi afädë negemäiamelëla säi. ³⁰ Amala säsebegi, ilia ema säla obëgësalea, Dia dolöea hamomolöi made gadoi hamose amo bealahilä, nilia dima asigi afädë negedeläie, dia edo hamomolö. Diada hamoi abodo gadoi hamomolö gabu. ³¹ Nilile mäula iliada sege nafadeia udia dolö aligilo made dibeami nea, mena naha nelo. Amala hamoi amoie ado säla dëdëla negei dibe amoda gomalä. Eada iligali muäia selesaiala beledi ila säla dëdëla negei dialeala säi. ³² Amala säsebegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Na dilima dofä gelola sähago. Selesaiala beledi diligali i amoda, Mosesea i mademelë. Nie Naadoea selesaiala beledifali amo diligali ilo neamelë. ³³ Selesaiala digai neebe amea udia dolö nagadaiawi nefolalebewe iligali namolö amo iaha neebe amoda, Godeie beledifalida amomelëla säi. ³⁴ Amala säsebegi, ilia ema sähalea, Dafidilo-o, dia beledigo niligali ihamu namialola säi. ³⁵ Amala säsebegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Namolöie beledida nemelë. Ne neebea maaha neebe amolida sädëa dofä made baagomolö. Nema asigi afädë negesa neebe amolida, ödä bu elö dofä made halämolömelë.

³⁶ Amaimo, na dilima säi amo gadola, dilia hä, ne meli gaso, oböla nema asigi afädë made negela nebege. ³⁷ Nie Naadoea udia dolö sulubadela nema iase amolida nema moholömelë. Ne neebea mafuse amoligida, afädë na dofä made nesila digimolömelë. ³⁸ Mida, ne selesaiala misi amoda, nihü hamese amo gadola hamomolö misi made. Ne misialala sälo amea hamese amo gadola hamomolöie misimelë. ³⁹ Ne misialala sälo amea, na hamomäia hamesa neebe amoda gowe. Nema i amoligi afädë fisila made, aligila wagamolö segeyo besela galasolo amo gala, sulubadela nowelasisa maademäia hamesa neamelë. ⁴⁰ Nie Naadoea hamesa neebe amoda gowe. Udia dolö sulubadela Malö siia bealahilä, ema asigi afädë negei nefolalebe amoliada namolöi namolö neala gausa maademäia hamesa nea. Aligila wagamolö segeyo besela galasolo amo gala, nada udia dolö amoli nowelasimolömelëla säi.

⁴¹ Yesuea säi amo nabalahlä, Yu dolö ilia habobalahilä hilidomu didiäha difolalo. Mida, beledi selesaiala digai amoda ne neawela säi amogi. ⁴² Iliä sähalea, Goweda Yosebeie malö Yesu madele. Ie eme eedolela nilia dawadigi amo. Oböla, ea sähalea, Selesaiala digaila säi amoda abeahäladula säla didiäha difolalo.

⁴³ Amala säla didiäha difolalebegi, Yesuea ilima sähalea, Dilia habobalahilä, dihilido didiäha dibegoda gafisimo. ⁴⁴ Nie Naado ne misialala sälo amea, afädë nemadi sigi made maaseda, hïdomuda ne neebea moholöi mademelë. Naadoea ne neebea sigi maase amoda, aligila wagamolö segeyo besela galasolo amo gala, na nowela ifosimolömelë. ⁴⁵ Bea sälo amolile bebagi säla dëdëla negesalea, Godea ili sulubadelama säla olele-molömelëla säla dëdëla negei. Naadoea säla olelesebe amo nabalahlä, e dawadigila helësësebe amolida, sulubadela hä ne neebea maahamelë. ⁴⁶ Afädëa Naado melimelëla säha made. Naado melida afädëfali e Gode neebeala digai neebe ameamu hïdo, Naado meli nea. ⁴⁷ Na dilima dofä gelola sähago. Nema asigi afädë negei nefolalebe amoliada namolöi namolö gaula nea. ⁴⁸ Namolöie beledida nemelë. ⁴⁹ Dilile diadolalia sege nafade udia dolö aligisia made ami nea, mena naha nelo amolida baagosa maadei. ⁵⁰ Gasoda, beledi selesaiala digasebe amoda wi dialea. Beledi amo nase amolida made baagomolömelë. ⁵¹ Namolöie beledi selesaiala digai amoda nihünelë. Beledi amo afädëa naseda, eda namolöi namolö. Beledi amoda nihüle domalomelë. Sege föi sulubadelagi nefolalebe amolia namolö gausa maademäia, na nie domalo imolömelëla säi.

⁵² Amala säi amo nabalahilä, Yu dolö amolia hilidomu gëgëla didiähalea, Dolö gowea ie domalo amo nilia muäia imolömelëla säha neebe goweda, abilia imolöiedula didiäha difolalo. ⁵³ Amala didiäha difolalebegi, Yesuea ilima sähalea, Na dilima dofä gelola sähago. Dolöie Malö amoie domaloge healege made naseda, namolö amoda dili isogi maademelë. ⁵⁴ Nïe domaloge healege naha neebe amoda, namolöi namolö gaula nea. Amoda aligila wagamolö segeyo besela galasolo amo gala, na e nowelasimolömelë. ⁵⁵ Mida, nïe domalo amoda molö dofäfalimelë. Amase, nïe heale amoda ödä dofäfalimelë. ⁵⁶ Amase, nïe domaloge healege naha neebe amoda nïe isogi nea, amase, nege ie isogi nea. ⁵⁷ Naado namolöi neebe amea ne misialala säi. E namolöi neebe amea, nege namolöi neawe. Amo gadolamu, ne naha neebe amoge, ne namolöi neebe amea eege namolöi namolömelë. ⁵⁸ Goda beledi selesaiala digai. Dilile diadolalia mena naha difolalolahilä baagoi amo gadoi made, beledi gowe afädëa naseda, eda namolöi namolömelëla säi. ⁵⁹ Ea säi amoda, Gabaniama gedolo mosöa ami nea, säla olelesolo amo gala amala säi.

Yesuda namolöie mi nea

⁶⁰ Amala säi amo nabalahilä, e bëgëla nawialo yafiea sähalea, Ado ea säsebe goweda yöi gabu. Nowëa nabalöidula säha difolalo. ⁶¹ E bëgëla nawialo amolia ea säi amoie habobalahilä, hilidomu didiäha difolalebe amo Yesuea asigia dawadigila nea, ilima sähalea, Na ado säi amea dili neala habobalasisiole. ⁶² Dolöie Malö amo dafidi neloa ami fedase beaseda, abilia helësëmolö gabu. ⁶³ Godeie Gesamia udia dolögali namolö ilo. Domaloda galone mademelë. Ado na dilima säla iase amoda gesamile, namolöi namolölemelë. ⁶⁴ Amai, dili odoaea asigi afädë made negela nebegola säi. Yesueada ema asigi afädë made negesebe amolige, e hololömolö amoge, mi gäwilafalï dawadigi nelo. Amala nea, ado amo amala säi. ⁶⁵ Amala sälahilä sähalea, Mi amo helësëla na dilima sähalea, Nïe Naadoea afädë ne nebea misiäiala made helësëlasiseda, eda moholöi mademelëla dafidi säla i amomelëla säi.

⁶⁶ Segeyo amila nofela, e bëgëla nawialo yafiea e bëgëla made awäla, bahïla obëgësa maadei. ⁶⁷ Amala hamosebegi, Yesuea giwilasi amolima nabahalea, Dilige bahïla äuduläla helësësalela nabi. ⁶⁸ Amala nabasebegi, Saimono Fidaea säla obëgësalea, Dafidilo-o, nili nowëma moholö. Namolöi namolö amoie adoda dima dialea. ⁶⁹ Dida mogoi hedabifali, Gode neebeala misi neebe amo helësëlahilä, nilia asigi afädë negei neawemelëla säi. ⁷⁰ Amala säsebegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Nada dili giwilasi memelei madele. Amai gaso, diligi afädëda mugabe busa neebemelëla säi. ⁷¹ Eada Saimono Isagaliadaie malö Yudasa helësëla amala säi. Mida, Yudasa eda giwilasi amoligi nelo amea hobeala e hololölo amo.

7

Yesuie edoolalia asigi afädë made negei nelo

¹ Hobeala, Yu ilia e nufidedelä hamosebegi, Yesu e Yudiamadi nawela made, Galil-imadimu nawesa nelo. ² Yu ilile segeyo edefade idia dilo mosö gadoi uligi molö nulo amo ga made dibegi, ³ Yesuie edoolalia ema sähalea, Dia hamoi hamosa nebege, di bëgëla maasebe amolia bimäia, segewe digïla Yudia mosalo.* ⁴ Afädëa ea hamosebe amo sulubadelaea dawadigimäiala asigiseda, musügä negela hamolo made, ulufala hamolomelë. Dia hamoi amo hamosa galëda, sege sulubadelagi nefolalebe amolima

* **7:3:** Segeyo edefade idia dilo mosö gadoi uligi molö nülola säi amoda, Yu ilia gomälä hamolo. Segeyo edefade amoda molö bëi faila gaula gege-dolo fu amogi besela galalo. Amase, Baagila Asi Segeyo molö nahilä aube gafeia baagilahiläda, amo besela galalo. Idia dilo mosö gadoigi aligilo amoie mida, Yu ilia ilile mäulali sege nafade udia dolö aligisia made ami gäheo i yafiegi afiaha dilo amo helësëlahilä, amala hamosa aligilo. Ila segeyo gödögi amo gadola hamosa aligilo. Segeyo edefade amoie ëida Idia Dilo Mosö Segeyola sälo. Gobela Ilo 23.33-36ge, Mala Bu Egei 16.13-16ge bimalo.

olela hamomolö mosöla säi. ⁵ Ìe edoola iliage ema asigi afädë made negesalea, amala säha nelo. ⁶ Amala säsebegi, Yesuea ilima sähalea, Segeyo sulubadelada, hä, dilile segeyo dialea. Nìe segeyoda, aso, made besela galaimelë. ⁷ Udia dolö sege sulubadelagi nefolalebe amoliada, dilima bimolö habobamolöi mademelë. Be, na ilima nafade hamosa neebela säla ìahamu neebewegida, ili sulubadelaea nema bimolö habobaha nebegomelë. ⁸ Dilida segeyo edefade amoïe molö molö afiamo. Nìe segeyoda, aso, made besela galai gabugi, neda saleamelëla säi. ⁹ Amala sälahilä, e made awäla, Galili ami nelo.

¹⁰ Yesuïe edoolali segeyo edefade amoïe molö molö afiasebegi, Yesu eege, udia dolöea e melëloealahilä, musügä hobeala asi. ¹¹ Segeyo edefade gedosolo amo gala, Yu dolö amolia e hogosalea, dolö amoda abidi neadula naba hogosa nelo. ¹² Udia dolö gegedoi amoligi yafia sädäwala säla didigaha dilo. Odoaea e hedabimelëla säla digi, amase, odoaea sähaleada, Amala made. Eada udia dolö dahila neaha neala säla digisa dilo. ¹³ Ili sulubadelaeada, Yu dolö amolibalä bedähalea, ulufadigila ea gomalä hamolomelëla made sälo nelo.

¹⁴ Idia Dilo Mosö Segeyo amoïe segeyo odoa baagilahilä mogogi nebegi, Yesu e Godeïe mosöa ami awälahilä, säla olelesa nelo. ¹⁵ Amala olelesa neebe amo bealahilä, Yu dolö amoli fudugilahilä sähalea, Dolö gowe sugulu made hamoi amea, dawa hïdo elöiweda abeahäla dawa niidula säi. ¹⁶ Amala säsebegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Mala säla olelesa neebeweda, nìe mademelë. Ne misialala sälo amomadila säla olelesa neawe. ¹⁷ Afädëa Godea hamesebe amo gadola hamomolöila helësësedä, na säla olelesa neebewe, Godeïe helësëlogi nea olelesa nealedu, ma nihile helësëlogi nea olelesa nealedula amohi bimolömelë. ¹⁸ Afädëa hile helësëloeamu säla olelesa neebe ameadä, hile ëi gauia adala säla olelelo nea. Amai gaso, e misialala sälo amoïe ëi gauia adamäialahilä, eada ado dofä sälo nea. Emada wäfalì sälo afädë maade neamelë. ¹⁹ Siiba, Ado säla negei amoda Mosesea diligali ì madele. Amai gaso, diligi afädëa gaula mogoloda maade gabu. Mi edoïe oböla ne nufulöïe hamosa dialeala nabi. ²⁰ Amala nabasebegi, udia dolö gegedoi amolia säla obëgësalea, Dida mugabe fedai nebego. Di nowëa nufulö hamosa neebela säi. ²¹ Amala sälebegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Na hamoi afädë hamoi amogi, dili fudugisa dialeamelë.* ²² Amaha gaso, gafodo damulo mala Mosesea hamomalaila helësëla, Sabada gafegi dilia dilile malölali gafodo damulomelë. Gafodo damulo mala amoda, dofä Mosesea negei made. Amoda mi gäwilafalì dilile mäulalia siibafalì mi gäwimelë. ²³ Mosese nebegi Ado säla negei amoda, dofä made damumolöla sälahilä, dilia Sabada gafegi dolö malësäie gafodo damusa aligilo amo gadola, nage, dolö afädëie domalo hulu wahilasisa maadei amogi nema mihaläsebele.* ²⁴ Memalä siiamu beala mogelo amo fisimalo. Mala mogoi amo hogosa nea, hedabola mogesa namialola säi.

Udia dolö ilia Yesu e nowëdula helësëi

²⁵ Amala säi amo nabalahilä, Yalusaleme udia dolö odoaea sähalea, Iliä nufidedelä hamosa neebe amoda, dolö go madele. ²⁶ Amai gaso, bimo. Ea udia dolö sidaia mala olelesa neebe amogida, ilia ema ado afädë made säla neebe amoda, sigi aligilo amolia goweda dofä Afädë Memelei amola helësësa nealedu. ²⁷ Amalada abidi. Afädë Memelei misi amo galebeda, e gowegila maasebela made helësëlabio gaso, dolö goda guwila misi neala nilia dawadigi nea madelela säi. ²⁸ Amala säsebegi, Yesuea Godeïe mosöa ami nea, udia dolö amolima säla olelesalea, gelola sähalea, Ä. Dilia nege, sege gowegi fii misilage, helësësa neago gaso, nihile asigia misi mademelë. Ne misialala sälo amoda dofä sälo mi

* **7:21:** Amala säi amoda, Yesuea ödä Bedeseda nudugu besela galasebea ami hamoi amo helësëla säi. Yone 5.1-18ge, Sigi Obëgëi 31.14-15ge bimalo. * **7:23:** Yu ilile Ado säla negei amea sähaleada, udia ilia dolö malö ägüsedä, ägüla misia amila segeyo nidela fedai gödö besela galasolo amo gala malö dubo amoïe gafodo damusa aligilo. Gobela Ilo 12.3ge, Ulugu 1.59ge, 2.21ge bimalo. Segeyo Yesu digala nelo amo gaaluda Sabada gafe segeyogida, nelebo afädë hamomolö madela säla negei dilo. Gaso, hilida Sabada gafegi gafodo damusa aligilo amoge hamoi hamolo amo gadoimu gabula helësëlahilä gaso, oböla Sabada gafegi gafodo damusamu aligilo.

nea. Gasoda, dilia e dawa made nebege. ²⁹ Ne emadila misi neebe ameage, amase, ne misialala säi ameage, na e dawadigi neala säi. ³⁰ Amala säi amo nabalahlä, ilia e gaudelä hamoi gaso, ie segeyo amo gala made amea, afädëa ie naabogi made gaui. ³¹ Amai gaso, udia dolö gegedoi amoligi yafia ema asigi afädë negei. Amolia sähalea, Afädë Memelei amo maalahilä, ea dolöea hamomolöi made gadoi hamomolö amoda, dolö gowea hamosa neebe amo gadola, baagila awäla hamomolölela säi.

Yesu nafodola mosalai

³² Udia dolö gegedoi amolia Yesu helësëla sädawala säla didiäha dibe amo Felesi dolö amolia nabalahlä, iliage, gobela ilo busa nefolalo amoliage, Godeie mosö idihë nefolalo amolima e nafodola mosalola säi. ³³ Amalebegi, Yesuea sähalea, Ne dilibalä segeyo obobamelë nelolahilä, ne misialala sälo neebea ami obëgemolömelë. ³⁴ Obëgeseda, dilia ne hogomolö gaso, made beagolemömelë. Sege ne moholöia amida, dili moholöi made nebegola säi. ³⁵ Amala säi amo nabalahlä, Yu nefolalo amolia hilidomu didiähalea, Ne made beagolemömelëla säha neebe goweda, eda abododi moholö nea sähadu. Nilï sosogo odoa Giligi sege elö elöla dibea ami afufui amoli neebea ami awälahlä, Giligi udia dolö amolima mala säla olelela moholö nea sähaledu. ³⁶ Ea sähalea, Dilia ne hogomolö gaso, made beagolemömelëla säi amoge, amase, ne moholöia amida, dili moholöi made nebegola säi amoge, mida edo helësëla sähadula säi.

Yesuea namolö ödäie säi

³⁷ Idia Dilo Mosö Segeyo amo wagamolöie segeyo edefadegi Yesuea nowela nea gelola sähalea, Afädë ödä haläi nea galëda, nema naa misialo. ³⁸ Nema asigi afädë negei neebe amolia bebägi säla dädëla negei dibe amo gadola hamomolömelë. Ado säla dädëla negei dibe amea sähalea, Ie isogila namolöie ödä amo bugagila awäha namolömelëla säla dädëla negei dialeala säi. ³⁹ Ea amo säi amoda udia dolö ema asigi afädë negei nefolalo amolima hobeala Gesami imolö amo helësëla amala säi. Yesu e yo hido elöi digalomadi gauia adogoi amo, aso, made gauia adogoi amea, Gesami made digala nebegi, amo gala amala säi.

Udia dolö ili moge mogela nefolalo

⁴⁰ Ea ado säi amo nabalahlä, udia dolö gegedoi amoligi odoaea sähalea, Dolö goda dofä bea sälo amo gabumelëla säi. ⁴¹ Amase, odoaea sähaleada, Afädë Memelei amoda emelëla säi. Oböla odoaea sähaleada, Afädë Memelei amoda amai, Galilila made moholö madele. ⁴² Godeie bebägi gomalä säi dialea. Afädë Memelei amoda, beaha aligilo Gini Debidiie sosogila moholömelë. Amase, gaamu Bedeleheme Debidi neloala moholömelëla säla dädëla negei dialea madelela säi. ⁴³ Udia dolö gegedoi nefolalo amolia Yesu helësëla moge mogela nefolalo. ⁴⁴ Odoaea e gaudeläla helësëi gaso, iligi afädëa e made gaui.

Yu ilile busa nefolalo amolia Yesuma asigi afädë made negei

⁴⁵ Amasebegi, Godeie mosö idihë aligilo amoli maala Felesi dolöge, gobela ilo busage nefolalebea ami bu obëgei. Obëgesebegi, ilia amolima nabahalea, E sigi made misigoda edoïela nabi. ⁴⁶ Amala nabasebegi, ilia säla obëgesalea, Siiba dolö afädëa ea säse amo gadola säloda maademelëla säi. ⁴⁷ Amala säi amo nabalahlä, Felesi dolö amolia ilima säla obëgesalea, Dilige ea neala golisebegi mofiaile. ⁴⁸ Nilï sigi aligilo busa afädëage, amase, Felesi dolö afädëage, ema asigi afädë negei neebe dilia melile. ⁴⁹ Amai gaso, udia dolö amolia Mosese nebegi Ado säla negei amo hedabola helësëla made, ilia ema asigi afädë negesebegoda, Godea ili së imolö dialeala säila säi. ⁵⁰ Amala säsebegi, Felesi dolö afädë Nigudimusi, dafidi Yesu neebea mulo amea, e sosogo amolima sähalea, ⁵¹ Nilile Ado mala säla negei dibe ameada, dafidi afädëa ado sähalea, Na gomalä hamoila säse amo nabalahlä, gudi mogelo amo, ie ado made nabalada, gudi mogelolela nabi. ⁵² Amala nabasebegi, ilia ema säla obëgesalea, Dige Galilila misi neale. Bebägi säla dädëla negei

dibe amo hedabola nidela beaseda, bea sälo afädë Galilila moholömelëla säla dëdëla negei diëda, made bimolömelëla säi.

⁵³*[Amala sälahilä, ili sulubadela dusula mosöa bahïla awäha maadei.

8

¹ Yesu eda Olibebidaia ami fedai.

Ilia udia afädë nafade hamosa nebegi, Yesu neebee sigi misi

² Yesu e hä, yosefali obëgëla awäla Godeïe mosöa ami besela galala nebegi, udia dolö sulubadela e neebee ami mafula gegedoi. Amalebe, e ami fia idogola salea, ilima säla olelesa sulo. ³ Mala dawadigi dolö amoliage, amase, Felesi dolö amoliage, udia dolö fii afädëa, dolö fa neaha nebegi beagolelahilä, ilia udia amo sigi misi. Sigi maalahilä, udia amo gegedoi amoli mogogi ifosilahilä, ⁴ Yesuma sähalea, Säla Olelelo-o, udia egowea, dolö fa neaha nebegi beagoleimelë. ⁵ Ado säla negei dibe amogi Mosesea sähaleada, Egowe gadoi hamosebe amoda, igia nufudala baagomalola säi dialea. Amai diada, abilia sämolö gabula nabi. ⁶ Ilia ea nafadela säimelëla sädeläie, ea nafadela sämabelela nufigila nabaha dilo. Amalebe, Yesu e dosogägïla fia idogola salea, ïe naabo sögöea nagagi dëdësa sulo. ⁷ Amala bu eegela nabahamu nebegi, e noweia adogola nea ilima sähalea, Diligi afädë nafade made hamolo neebee ameadale igia udia go nidimalola säi. ⁸ Amala sälahilä, e dosogägïla fia idogola salea, naabo sögöea nagagi bu dëdësa sulo. ⁹ Ado amala säi amo nabalahlilä, dolö asigi fädäi nefolalo amolidale geleä afädë afädëla doadigila awäha maadeibua, hobeala malisä nefolalo amolige geleä doadigila awäha maadei. Asibua, Yesu hïdo sulo, amase, udia amoge mogogi ifosia ami nelo. ¹⁰ Amalebe, Yesu e noweia adogola nea, udia amoma nabahalea, Udia-o, ilida hä, abilisio. Di së ïmolö dialeala säi amoligida afädë made gabulela nabi. ¹¹ Amala nabasebegi, udia amea säla obëgësalea, Dafidilo-o, afädëge made gabuwela säi. Amala säsebegi, Yesuea ema sähalea, Nage di së ïmolö dialeala säha mademelë. Mosalo. Segeyo walio neebewea nofela, dia nafade bu elö made hamomalola säi.]*

Yesuea eda sege föi sulubadelaïe yo digalo neawela säi

¹² Yesuea udia dolö amolima bu elö sähalea, Nihïneda sege föi sulubadelaïe yo digalo neawe. Afädëa ne bëgëla maasebe amoda, gasimi sagaido dofä made awäla, namolöïe yo digalo gaula namolömelëla säi. ¹³ Amala säi amo nabalahlilä, Felesi dolö amolia Yesuma sähalea, Dia hamosebego sulubadela dihïmu säla ulufadigisa neebee goeada, dia säsebe amo udia dolöea dofä gabula nabolöi made gabumelëla säi.* ¹⁴ Amala säsebegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Na hamoi amo nihï säla ulufadigisa neëda, udia dolö na säse nabase amoliada dofä gabula nabolöimelë. Mida, neda guwila misi, hä, guwi moholö nealage, nihï dawadigi neamelë. Amai, ne misi amoge, ne obëgemolö amoge, dilia dawa made nebege. ¹⁵ Diliada nagadaia dolöea mogelo amo gadola mogelomelë. Nada afädë made mogelomelë. ¹⁶ Afädëa hamosebe amo na mogeseda, udia dolö na säse nabase amoliada dofä gabula helësëmolöimelë. Mida, ne nihïdomu nea mademelë. Naado ne misialala sälo amo haligïla neamelë. ¹⁷ Dilile mala säla negei dibe amea sähaleada, Dolö elöea säi amo gadola, dolö elö ameage, amo gadola wäla säsedä, elea säse amoda dofä gabula helësëmolö dialeamelëla säla dëdëla negei dialea. ¹⁸ Nïe malage, na hamolo amoge, nihïmu neala säla ulufadigisa neebewe gadola, Naado ne misialala sälo ameage, nïe säla ulufadigisa neamelëla säi.

¹⁹ Amala säi amo nabalahlilä, Felesi dolö amolia ema nabahalea, Amai dië Diadoda abidi neala nabi. Amala nabasebegi, Yesuea säla obëgësalea, Dilia nege dawa made,

* **7:53:** Dawadigi dolö odoaea helësësäleada, ado [gomalä] holela negei amoda, Yone hï dëdëi made, goda hobeala dolö elöea dëdëila helësëi. * **8:11:** Dawadigi dolö odoaea helësësäleada, ado [gomalä] holela negei amoda, Yone hï dëdëi made, goda hobeala dolö elöea dëdëila helësëi. * **8:13:** Mala Bu Egei 19.15 bimalo.

amase, Naadoge dawa made nebego. Ne dawa galebeda, Naadoge dilia dawadigilabiomelëla säi. ²⁰ Yesuea ado amo säha nelo amoda, Godeie mosöamadi Godegali muni odala ilo hogoli ga madela ami nea, amala säha nelo. Ìe segeyo aso, amo gala made amea, afädëa e made gau.

Yesuea ne awäsebe amogida, dili moholöi mademelëla säi

²¹ Yesuea ilima sähamu neamu sähalea, Neda moholö. Dilia ne hogomolömelë. Amase, dilia nafade hamoi amo diëgi wäla dili baagomolömelë. Sege ne moholö awäsebea amida, dili moholöi mademelëla säi. ²² Amala säi amo nabalahlä, Yu ilia sähalea, Ne awäsebea amida, dili moholöi mademelëla säi amogi, e himu nufudala baagomolöledula säi. ²³ Amala säha dibegi, Yesuea ilima sähalea, Dilida gidogola. Neda gadogolamelë. Dilida nagadaiala. Neda nagadaiala mademelë. ²⁴ Amoie mida na dilima sähalea, Dilia nafade hamoi amo diëgi wäla dili baagomolömelëla säi amomelë. Ne Nelo Neebe amo dofäla made helësëse, dihili nafade hamoi amo diëgi wäla dili baagosa maademolömelëla säi.* ²⁵ Amala säi amo nabalahlä, ilia ema nabahalea, Dida nowë neala nabi. Amala nabasebegi, Yesuea säla obëgësalea, Neda gowe neamelëla dilima dafidi säla i amomelë. ²⁶ Dilia hamosa nebegoda, gowe hamoimelëla na säla imolöge mogemolöge yafie gaulea. Gaso, ne misialala sälo amoda dofä neebe amea, sämola säse amo gadola nagadaiawi nefolalebe amolima säla ìaha neawemelëla säi. ²⁷ Amala säi amoda, ea ìe Eedoie säla ìasebelada ilia made dawadigi nelo. ²⁸ Dawa made nebegi, Yesuea ilima bu sähalea, Hobeala dilia Dolöie Malö amo gauia adasolo amo gala dilia helësësalea, Ne Nelo amo Nea gabulage, amase, nie asigiamu nelebo afädë made hamola, Naadoea nema olelei amo gadola, na ado sälo gabulage dawadigimolömelë. ²⁹ Ne misialala sälo amo nebalä nea. Nada ea hamesebe amo gadola hamosamu aligilo ameada, ea ne digila aulo made neamelëla säi. ³⁰ Ea amala säi amo nabalahlä, udia dolö yafiea ema asigi afädë negei.

Ado dofä amea udia dolö fisigämolömelëla säi

³¹ Yesuea Yu dolöea ema asigi afädë negei nefolalo amolima sähalea, Dilia na ado säsebewe nabala, bëgëla hamosa aligiseda, dilida dofä nie bëgëla aulo nea, ³² amase, dilia ado dofä amo dawadigisege, ado dofä ameada dili fisigäha maademolömelëla säi. ³³ Amalebe, ilia ema säla obëgësalea, Nilida Abalahamaie yualali aliligi misi amogi neebe amo. Niläda afädëie galabaia hamoi gadoi made hamolasilo nelo ameada, dia dili fisigäha maademolömelëla säi amoda abeahäladula nabi. ³⁴ Amala nabasebegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Na dilima dofä gelola sähago. Udia dolö nafade hamolo neebe amoli sulubadelada, nafade hamolöie galabaia hamoi gadoi hamolasilo nea. ³⁵ Galabaia hamoi gadoi hamolasilo neebe amoda, mosöa namolöi namolö mademelë. Malöda namolöi namolömelë. ³⁶ Amai gabugi, Malöea dili fisigäse, amoda dili dofä fisigäi namolömelë. ³⁷ Dilida Abalahamaie yaua aliligi misi neebe amoda na dawa. Gaso, nie adoda dilile isogi fu made ìala neada, oböla ne nufidedelä hamosa nebego. ³⁸ Ne Naadobalä nea meli amoda säla ilo. Amase, diliada dilile diadoea säse nabi amo gadola hamosa nebegola säi. ³⁹ Amala säi amo nabalahlä, ilia ema säla obëgësalea, Nilile naadoda Abalahamamelëla säi. Amala säsebegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Dili Abalahamaie malö galebeda, Abalahamaea hamosa nelo amo gadola, diliage hamosa aligilabiomelë. ⁴⁰ Godea nema ado säla ìasebe amo gadola na dilima ado dofä na nabi amo säla ìaha nebegida, oböla dilia ne walio nufidedelä hamosebego. Abalahamaeada amo gadola made hamoimelë. ⁴¹ Diliada dilile diadoea hamolo amo gadola hamosebegola säi. Amala säsebegi, ilia ema sähalea, Nemelalia fofalösa malö sogobaida nili mademelë. Nilile Naado afädëfalä neebe amoda Godemelëla säi. ⁴² Amala säsebegi, Yesuea

* **8:24:** Sigi Obëgëi 3.14gi, siiba Godea Mosesema eda gowe gadoimelëla sähalea, Ne Nelo amo Neamelëla säi. Yesueage amo gala amo gadola wäla säi gasoda, udia dolöea Yesuea säi amoie mi fädäla made helësëi nelo. Yone 8.28ge, amase, 8.58ge, amase, 13.19ge bimalo.

ilima sähalea, Dilile diado dofä Gode e nea galebeda, dilia nebalä boba hamolabio. Mida, ne Gode e neebeala misi neawe. Neda nihī asigia misi made, ea ne misialala säimelē. ⁴³ Dilia na ado säsewe made helēsēse goda, mi edoea. Amoda, na ado säse dilia nabalöi made neebe goamelē. ⁴⁴ Dilida dilile diado mugabe Saidaniie malö nea. Ea hamese amo gadola, diliage amo gadola hamela hamosa nebego. Siiba, mi gäwia amila ea dolö nufudadigilo nelo. Amase, ema dofä sälo maade ameada, eda dofä sälomadi aligilo made nelo. Ea wäfalī säse, ea hile mala amo gadola wäla sälo. Eda wäfalī sälo nea, amase, wäfalī sälo neebe amoie eedoge e neamelē. ⁴⁵ Amalebe, na dilima ado dofä amo säla iaha nea gaso, dilia dofä gabula made helēsēsebego. ⁴⁶ Diligi nowëa na nafade hamoi amo säla ulufamolöi gabu. Be, na ado dofä säla iäsewegi, dilia dofä gabula made asigi amoda mi edoea amai. ⁴⁷ Udia dolö Godeie nefolalebe amoliada, Godeie ado nabelo nea. Dilida Godeie made neebe ameada, dilia made nabasebegola säi.

Yesu e Abalahama maadeia nelo neamelëla säi

⁴⁸ Yu ilia Yesuma säla obëgësalea, Nilia dida Samelia dolölage, amase, dima mugabe fedai nealage sälo amoda dofä sälo madelela säi. ⁴⁹ Amala säsebegi, Yesuea säla obëgësalea, Neda mugabe fedai nea mademelē. Nada Naadoie ëi gauia adaha neebewegida, dilia ne gagadesa nebego. ⁵⁰ Na nihile ëi gauia adamolöda made helēsësamelē. Afädë neebe amea nie ëi gauia adamolö helēsëla, mogelo nea. ⁵¹ Na dilima dofä gelola sähago. Afädëa na ado säsebe amo nabala bëgëla hamosa neebe ameada, baagomolöda dofä made bimolömelëla säi. ⁵² Amo nabalahlä, Yu ilia ema sähalea, Di mugabe fedai neebe amoda nilia hä, dawadigimelē. Abalahamage baagoi, amase, bea sälo amolige hä, baagosa maadei amo. Oböla, dia sähalea, Na ado säsebe amo nabala bëgëla hamosa neebe ameada, baagomolöda dofä made bimolömelëla säsiö. ⁵³ Nilile mäu Abalahama baagoi amo, dia e baagile. Amase, bea sälo nefolalo amolige baagosa maadei amo. Dia dihida di nowëla asigisebela nabi. ⁵⁴ Amala nabasebegi, Yesuea säla obëgësalea, Na nihile ëi gauia adaha nea galebeda, nihimu nie ëi gauia adai amo memalä gadoi hamolabio goda. Naadoma dilia dilile Godela sälo ameada nie ëi gauia adaha nebego ⁵⁵ Gaso, eda dilia dawa mademelē. Nada e dawadigi nea. Na e dawa mademelëla säha galebeda, nege dili wäfalī sälo nebego gadoi aligilabio. Na e dawadigilahilä, ea hamomola säse amo gadola hamosa neawe. ⁵⁶ Dilile diado Abalahamaeada ne moholö segeyo amo bimolöila helēsëlahilä, obeägila nelo. Amo besela galasebegi, obeägila melimelëla säi. ⁵⁷ Amala säi amo nabalahlä, Yu ilia ema sähalea, Dida gäheo i nabülasi bia made baagi nebego gabu. Amai Abalahamada dia meli nealela nabi. ⁵⁸ Amala nabasebegi, Yesuea ilima sähalea, Na dilima dofä gelola sähago. Neda Abalahama maadeia Ne Nelo amo Neawemelëla säi.* ⁵⁹ Amala säi amo nabalahlä, ilia igi neala e nufulö hamosebegi gaso, Godeie mosöamadila geleä musügä segea doadigila asi.

9

Dolö si golai afädë si fisigälasi

¹ Yesu e awäha nea beahamelebe, dolö afädë si golai neebe meli. Amoda neegela ägüsolo amo gala, emea si golai amo gadoi wäla ägüla misi sulo amo neebe meli. ² Amo bealahilä, ie bëgëla aulo amolia ema nabahalea, Säla Olelelo-o, dolö gowe nowëa nafade hamoia emea neegela ägüsolo amo gala si golai amola wäla neegela ägüidu. Hi nafade hamoialedu ma, eedole emelea nafade hamoialedula nabi. ³ Amala nabasebegi, Yesuea säla obëgësalea, Eedo emeage nafade made hamoi, amase, dolö go hige nafade made hamoi. Goda Godeie geloi ulufala olemäia hamoimelëla säi. ⁴ Walio segeyo dibewegi, nilia ne misialala sälo amoie hamoi hamosa namolöla. Gasimi sagaloda hä, besela galasebe. Amo besela galaseda, afädëa hamoi hamomolöi mademelē. ⁵ Ne nagadaiawi

* **8:58:** Yone 8.24 amogi gasumili dibe amo bimalo.

neebewe gaaluda, sege fõi sulubadelaïe yo digalo ne neawemelëla säi. ⁶ Amala sälahilä, ea nagadaia gofedela sadia idogolahilä, naga amobalä dädlahilä, dolö si golai amoïe sihidoa hëi. ⁷ Amalahilä, Yesuea dolö amoma sähalea, Di awälahilä Sailoama nudugu dibeä ami hëmolö mosalola säi. Sailoamada, Hibulu ado. Amoïe mida, Mosaloi. Amala säi amo nabalahilä, dolö amo awäla, ödägi ami hëi. Hëlahilä hä, nelebo sulubadela fädäla bebeä obëgëi. ⁸ Amalebe, ebalä gedola aligilo amoliage, amase, dafidi ea muni ëdëgëse melëlo amoliage sähalea, Wae! Dolö goweda udia dolöma muni ïmola säha seë melëlo amo madelela säi. ⁹ Odoaea sähalea, Amo gabula säi. Amase, odoaeada, Ai. Goda amo gadoi elö gabula säha dibegi, dolö amo hï sähalea, Amoda nemelëla säi. ¹⁰ Amalebe, ilia hä ema nabahalea, Dïe si goda abeahäla fisigäila nabi. ¹¹ Amala nabasebegi, ea säla obëgësalea, Dolö ëi Yesuea nagadaia gofedela sadia idogolahilä nagabalä dädlä, nïe sihidoa hëlahilä sähalea, Sailoama nudugu dibeä ami awäla hëmolö mosalola säsiö. Amala säsebegi, ne hä awäla hëlahilä, siia melimelëla säi. ¹² Amala säsebegi, ilia ema nabahalea, Amai dolö amoda abidi neala nabi. Amala nabasebegi, ea säla obëgësalea, Na dawa mademelëla säi.

¹³ Amalebe, dolö si golai nelo amo ilia Felesi dolö ili nebeä ami sigi asi. ¹⁴ Yesuea gofedela nagabalä dädlä amea, dolö amoïe sihidoa hësebegi, si fisigäi amoda, segeyo Sabada gafegi amai. ¹⁵ Felesi dolö amoliage ema bu nabahalea, Dia siia beasegoda abeahälala nabi. Amala nabasebegi, ea ilima säla obëgësalea, Ea gofedela nagabalä dädlä amo nïe sihidoa negesebegi, na ödägi hëlahilä, siia beahamelëla säi. ¹⁶ Amala säi amo nabalahilä, Felesi dolö odoaea sähalea, Segeyo Sabada gafe dialeala made asigi goeada, dolö goda Godemadila misi made gabula säi. Amalebe, odoaea sähalea, Dolöea hamomolöi made gadoi amoli nafade hamolea abeahäla hamomolöi gabula sälahilä, hilimu moge mogei nelo. ¹⁷ Amasebegi, ilia dolö si golai nelo amoma bu nabahalea, Ea dïe si fisigäi goeada, dia ïeda abilia sähala nabi. Amala nabasebegi, ea säla obëgësalea, Eda beä sälo afädë gabiola säi.

¹⁸ Amala säsebegi gaso, dolö amoda dafidi si golai sulo amo, hä, siia beahamelëla säi amo, Yu ilia dofä gabula made helësëlahilä, dolö si fisigäi amoïe eedole emele misialola wei. ¹⁹ Maasebegi, ilia elema nabahalea, Alile malö si golai neegela ägüila säi amoda gole. Ea beasebegoda abilia beahadula nabi. ²⁰ Amala nabasebegi, eedole emelea säla obëgësalea, Goda alile malö amoge, amase, e si golai neegela ägüi amoge alia dawa. ²¹ Ea walio beaha neebe amo abeahäla behadu. Amoge alia dawa mademelë. Amase, nowëa ïe si fisigälasidu. Amoge alia dawa mademelë. E malësä made ameadä, hïma fädäla nabualo. Ea hï e hï fädäla sämolömelëla säi. ²² Elea Yu dolö amolibalä bedälo amea amala säi. Mida, ilia ado säla negesalea, afädëä Yesu eda Afädë Memelei amo gabiola säla ulufadigiseda, gedolo mosöa amila segeä beselala fisimolömelëla säla negei. ²³ Amala säla negei amogi, eedole emelea sähalea, Eda malësä made. Hïma nabualola säi.

²⁴ Yu dolö amolia dolö si golai nelo amo bu elö welahilä ema sähalea, Dia Godeïe ëi gauia adala, mogolafali sämalö. Nilïada dolö goda nafade hamolo neala helësësamelëla säi. ²⁵ Amala säsebegi, ea säla obëgësalea, Eda nafade hamolo nealedu. Na dawa made. Gaso, na afädë helësësebe amoda gowe. Ne si golai nelo amoda, na walio siia beahamelëla säi. ²⁶ Amala säsebegi, ilia ema bu elö nabahalea, Ea dima abilia hamosio. Dïe si amo abeahäla fisigälasisiöla nabi. ²⁷ Amala nabasebegi, ea ilima säla obëgësalea, Na dilima dafidi säla ï amo made nabile. Edoïe nalï nabahamu nea. Dilige ïe bëgëla aulo namolöïe sähalela säi. ²⁸ Amala säsebegi, ilia e gagadela sähalea, Dolö amoïe bëgëla auloda di nebege. Nilïda Moseseïe bëgëla aulo neamelë. ²⁹ Godea Mosesema ado säla ï amoda nilia dawadigisa maadei nea. Gaso, dolö goda abidila misi neadu, nilia dawa made neamelëla säi. ³⁰ Amala säsebegi, dolö amea ilima säla obëgësalea, Neme, ne bedäi! Dilia ado elöla säsegogi. Ea ne si golai fisigälasï amogi, dilia e abidila misidula asusugai nebege. ³¹ Nafade hamolöïe adoda Godea nabelo made neebe amo nilia dawadigi nea. Gasoda, afädëä ïe ëi gauia adaha nea, Godea hamese amo gadola bëgëla hamosa neebe

amoie adoda, ea nabelo nea. ³² Dafidi nelebo afädë maadeia amila, dolö afädë emea si golai neegela ägüi amo dolö elöea egomalä si fisigälasimelëla säida, dofä made nabimelë. ³³ Dolö go Gode neebeala misi made galebada, ea nelebo afädë hamomolöi mademelëla säi. ³⁴ Amala säsebegi, ilia ema säla obögësalea, Dida diemea nafadeia nea di neegela ägüsebegi, nafadebalä ëdëla aligi nebego gabu. Di gadoiada nili olelemolö helësësebelela nabi. Amala nabalahlä, ilia e gedolo mosöa amila segea beselala fisi.

Asigi besui made neebe amolida, si golai gadoi neala säi

³⁵ Iliä e amala beselala fisimelëla säi amo nabalahlä, Yesuea dolö amo beagolelahilä, ema nabahalea, Diada Dolöie Malö amoma asigi afädë negeilela nabi. ³⁶ Amala nabasebegi, ea säla obögësalea, Dafidilo-o, Dolöie Malö amoda nowë. Na ema asigi afädë negedeläla säi. ³⁷ Amala säsebegi, Yesuea ema sähalea, Diada e melimelë. Amase, amohida walio dibalä adosa nebegomelëla säi. ³⁸ Amala säsebegi, ea sähalea, Dafidilo-o, na dima asigi afädë negesagola sälahilä, Yesuie emo mia gumusulahlä, ie ëi gauia adaha sulo.

³⁹ Yesuea sähalea, nada mogelasimolöie nagadaiawi misi neawemelë. Dolöea siia made beaha nefolalebe amolia bimäiäage, beaha nefolalebe amolida, oböla, si golamäiäage, ne misi neawemelëla säi. ⁴⁰ Amala säi amo, Felesi dolö odoä ebalä nefolalo amolia nabalahlä, ema nabahalea, Nilige hä, si golai neebelela nabi. ⁴¹ Amala nabasebegi, Yesuea ilima sähalea, Dili si golai nea galebada, nafade dilima made dialealabio. Gaso, dilia sähalea, Nilia siia beahamelëla sälo ameada, dilile nafadeda dialeamelëla säi.

10

Yesu eda sugua sibi sigi aligilo hedabi nea

¹ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Na dilima dofä gelola sähago. Dolö afädëa sugua sibiië yala idi galogi dogala digala made, oböla yala dabiala fedalo neebe amoda, musügä awäla fa neloge, idiafa naabo gauia adogola fa neloge nea. ² Amalo gaso, yala idi galo dogala digalo neebe amoda, sugua sibi sigi aligiloda amomelë. ³ Idi galo idihë aligilo neebe amea, sigi aligilo misiäia idi galo doga negesisegi, sugua sibia sigi aligiloie ado nabelo. Ea hile sugua sibi hido hídola ëi säla welahlä, hi sigi segea doadigila aulo. ⁴ Ea hile sugua sibi sulubadela segea sigi awälahilä, ilia e bögëla misiäia, hi e dafidila aulomelë. Ië sugua sibia ie ado nabelo amea, e awäse amo gadola bögëla aulo nea. ⁵ Sugua sibi amolia dolö dawa made amoda dofä made bögëla aulo. Dolö elöie ado made dawa amea, ili ebalä fisäla aulomelëla säi. ⁶ Yesuea ilima amala ado besula säsebegi gaso, ilia amoie mi dawadigi made nelo.

⁷ Amala hamosebegi, Yesuea ilima bu sähalea, Na dilima dofä gelola sähago. Nihineda sugua sibiië idi galo neawe. ⁸ Ne made maala dafidila misi amoli sulubadelada, musügä awäla fa neloge, idiafa naabo gauia adogola fa neloge misimelë. Misi gaso, amolile adoda sugua sibia made nabimelë. ⁹ Nihineda idi galo neawe. Ne mia maala nogila digase amoda damula moholö. Ea mumusogi digala digi segea doadigila fedala digisa nea, molö hedabi dibe amo beagolemolömelë. ¹⁰ Fa neloeada fa nimolöge, nufudadigimolöge, neala nafademolöge, amoïemu mulomelë. Neda ilia namolö gaumäiäage, amase, namolö amo ilima nobamäiäage misi neawemelë. ¹¹ Sugua sibi sigi aligilo hedabida nihine neawe. Sugua sibi sigi aligilo hedabiada sugua sibi amoligali hile namolö amo fisiga galomelë. ¹² Dolö hamoi hamola bidi nelo neebe amoda sugua sibi sigi aligiloge, eedoge made nea. Ilua ügülo maase beaseda, ea sugua sibi dägila fisäla asibua, ilua ügüloea sugua sibi nufudala balälëlomelë. ¹³ Dolö amo fisäla aulo amoie mida, eda bidi nelo nea, sugua sibi made helësëlo amea. ¹⁴⁻¹⁵ Sugua sibi sigi aligilo hedabida nihine neawe. Naadoea ne dawadigila, amase, nage Naado dawadigi amo gadola, sugua sibi nihile nefolalebe amolida nihä dawadigi. Amase, sugua sibi nihile nefolalebe amoliage ne dawadigi nea. Amala hamola nea, na sugua sibi nefolalebe amoligali nie namolö fisiga gamolömelë.

¹⁶ Yala goweie isogi sugua sibi nefolalebe welimu made, nada sibi odoage galeamelë. Amolige na sigi moholö dialea. Iliage nie ado nabala, sosogo afädëfali hamola, sigi aligiloge afädëfali namolömelë. ¹⁷ Naadoea ne edefade boba hamosa neebe amoie mida, na nie namolö fisiga galahilä, bu nea obëgëmolö amogi. ¹⁸ Nie namolö amoda afädëa made neahamelë. Nihï fisiga gamolö hamei amo gadola fisiga gaha. Namolö fisiga gamolö amoie geloige, bu nea obëgëmolö amoie geloige, nihï gaulea. Naadoea nema amala hamomalola säimelëla säi.

¹⁹ Ea amala säi amo nabalahlilä, Yu ili bu äudäla mogela damula gogoi nelo. ²⁰ Ili dolö yafiea sähaleada, Eda mugabe fedai nea, gagaola säsebegeoie dilia nabasebegoda edoie nabahala säi. ²¹ Amala säsebegi gaso, odoaea sähalea, Ea ado säsebegoda mugabe fedaia sälo amo gadola made gabu. Amai mugabeada si golai nefolalebe amoli fisigälasimolöi gabulela säi.

Yu ilia Yesubalä ado nii nelo

²² Amo baagiada, segeyo edefade siiba Godegali mosö i amo helësëla, amoie Yalusaleme gegeolo segeyo dilo. Mugia i bäu gisalea gögï mulo segeyo amogi, ²³ Yesu eda Godeie mosöa Solomonoie hadaila sälo dibeadu amogi awäha nelo. ²⁴ Awäha nebegi, Yu ili maala e amalela digilahilä ema nabahalea, Neda gowe neamelëla abola sämolö gabu. Dida Geleso nea galëda, nilima ulufala mogola sämola säi. ²⁵ Amala säsebegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Na dilima säla i. Gaso, amo dilia dofä gabula helësëla made nebegeo. Na Naadoie ëigi nea hamoi hamosa neebeweada, ne dilima olesa. ²⁶ Gaso, dilida nie sugua sibi made ameada, dilia asigi afädë made negei nebegeo. ²⁷ Nie sugua sibi nefolalebe amolia nie ado nabelo. Na ili dawadigi neëgi, ilia ne bëgëla mulomelë. ²⁸ Na iligali namolöi namolö iasegi, ili dofä made baagomolömelë. Ili nie naaboea gaula neebe amoda afädëa fedemolöi made bimolömelë. ²⁹ Naadoea amolida nema i. Nelebo sulubadela holöbö gidogolahilä, eda dofä dafidilo gelolamelë. Amaimo, Naadoie naaboea gaula neebe amolida afädëa fedemolöi made bimolömelë. ³⁰ Naado alida afädëfali neamelëla säi.

³¹ Amala säi amo nabalahlilä, Yu ilia e bu nufidedelä igi nii. ³² Amala neasebegi, Yesuea ilima nabahalea, Na hamoi hedabi yafie Naadomadila misi amolida dilima olei. Hamoi amoligi na abodo hamoi amoie oböla ne nufidedelä hamosala nabi. ³³ Amala nabasebegi, Yu ilia säla obëgësalea, Dia hedabi hamola nowei amogi mademelë. Di dolöfä nea oböla, di dihïmu Gode hamola, e gagadei amogi nilia di igia nufidedelä hamoimelëla säi. ³⁴ Amala säsebegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Dilile Ado mala säla negei dibe amogida, ado afädë dëdësalea, Nada dili godemelëla säila säla dëdëla negei dialea madele. ³⁵ Siiba Godeie adoda udia dolöma misi. Ea udia dolö amolima dili godemelëla säi galëda, amase, ado säla dëdëla negei amoda neadigimolöi made galëda, ³⁶ na ne Godeie malö neawela säha neebe amea, dilia Naadoea afädë hile nafolalahilä, nagadaiawi fisiga wei amoma, dia Gode gagadesebegola sähale. ³⁷ Na Naadoie hamoi amo made hamosa neëda, dilia na ado säsebewe dofä gabula made helësëmalo. ³⁸ Gaso, ie hamoi na hamosa neëda, dilia na ado säsebewe dofä gabula made helësësa galëda, na hamoi hamosewegi dofä gabula helësëmalo. Amala säsebe amoie mida, ne Naadoma aligila, amase, Naadoge nema aligilalahilä neebe amo dilia dofä helësëmäimelëla säi. ³⁹ Amala säi amo nabalahlilä, ilia e bu gaudelä hamosebegi, e fisäla doadigila asi.

⁴⁰ Amalebe, Yesu e ödä Yodona dëgëla alömodi bu obëgëlahilä, sege dafidi Yonea udia dolö ödägi gesa nelo ami awäla nelo. ⁴¹ E ami awäla nebegi, udia dolö yafie e neebea ami mafulahilä sähalea, Yoneada dolöea hamomolöi made gadoi afädë made hamola nelo gaso, ea dolö goweie säi amo sulubadelada dofä gabumelëla säi. ⁴² Hä, ami yafiea ema asigi afädë negei.

Yesu e Yudiage Yalusalemege awäsebegi, busa dolö nefolalo amolia e nufidedelä hamoi

11

(Yone 11-12)

Elasalusi baagoi

¹ Dolö afädë Bedani gaamugi ami fii Elasalusi oloi dilo. Gaamu amoda Melile ie esama Madalele sege dilo. ² Meli ameada Dafidilo Geloïie emogi weli gafisigäi söga negelahilä, hile busa hiliä hësa sulo, amoïe elefi Elasalusi oloi dilo. ³ Oloi dibegi, elefi äudä amolea Yesuma säsisalea, Dafidilo Geloï-e, dolö dia boba hamolo amoda, hä, oloi dialeamelëla säsi. ⁴ Amala säsi amo nabalahilä, Yesuea sähalea, Oloi goda, baagomolöie oloi mademelë. Udia dolöea Godeïe geloi beala ie ëi ilibia amo gauia adamäia oloi dialea. Ameada, Godeïe Malöie ëige gauia adamäiamelëla säi. ⁵ Yesueada Madage, esamage, amase, Elasalusige, boba hamoi nelo. ⁶ Elasalusi oloi dialeamelëla säsi amo nabalahilä gaso, Yesu e segeyo äudä bu ya aligi. ⁷ Ya aligilahilä, oböla hobeala ea ie bëgëla aulo amolima sähalea, Nili Disiligi Yudiamadi obëgëdila säi. ⁸ Amala säsebegi, ie bëgëla aulo amolia säla obëgësalea, Säla Olelelo-o, Yu dolö ilia di hädamade igia nufulö hamoia ami bu äudulälela nabi. ⁹ Amalebe Yesuea ilima säla obëgësalea, Segeyo afädëgi esoea yo digaha neebe amoïeda aoa giwilasi dialea madele. Amai dolö yoba nawesa aligiseda, ea nagadaiaweïe yo digalo meli neebe ameada digalo mademelë. ¹⁰ Gaso, dolö amohïma yo digalo maade nea, gasigi nawesa aligiseda, digalomelëla säi. ¹¹ Yesuea amala sälahilä ilima hobeala sähalea, Nilile damelë Elasalusi adi dialea. Ne awäla e didiigimolömelëla säi. ¹² Ea amala säsi amo nabalahilä, bëgëla aulo amolia ema sähalea, Dafidilo Geloï-e, e adi dialea galëda, e oloi amo wahimolömelëla säi. ¹³ Yesueada e baagoi dibe amoïe säi gasoda, iliada e dofä adi dialeala säha gabula helësëi. ¹⁴ Amala säsebegi, Yesuea ilima fädäla sähalea, Elasalusida hä, baagoimelë. ¹⁵ Dili helësëla, ne amo gala ebalä ami made nebegi baagoi amogi obeägisawe. Mida, dilia asigi afädë negemäiaïe amai. Nili hä, e dibea ami afiadila säi. ¹⁶ Yesuea amala säsi amo nabalahilä, Domasa, ie ëi elö Didimusila sälo amea, bëgëla aulo odoa amolima sähalea, Nilige ebalä baagomolö afiadila säi.

Yesuea nowelasiloïe miige, namolöie miige ne neawela säi

¹⁷ Amala sälahilä awäla, besela galamolö suägila nea, Yesuea nabelebe, Elasalusi baula asi segeyo ohodoa asi, walioda biyidumelëla säse nabi. ¹⁸ Yalusalemela Bedanida holöbö ga madela, gilomida ohodoa gadoi dilo. ¹⁹ Yu udia dolö yafia Melile Madalele elefi baagoi amogi asigiisa sebe amobalä aofila sigi samolö asi. ²⁰ Madaea Yesu maahamelëla säi amo nabalahilä, e idiafa gausiamolö asi. Gaso, Melida mosöa sulo. ²¹ Madaea hä, Yesuma sähalea, Dafidilo Geloï-e, di yawe nelo galebeda, nie nalifi made baagolabio. ²² Gaso, walioge dia Godema afädë ëdëgëseda, ea ïmolöla helësësamelëla säi. ²³ Amalebe, Yesuea ema säla obëgësalea, Dïe dialifi amoda hä, nowela galamolömelëla säla i. ²⁴ Amalebe, Madaea ema säla obëgësalea, Ä, segeyo aligila wagasegi, baagoi amoli nowela galasolo amo gala, eege nowela galamolöla helësësamelëla säi. ²⁵ Amalebe, Yesuea ema säla obëgësalea, Nowelasimolöie miige, amase, namolöie miige ne neawe. Afädëa nema asigi afädë negei nea baagoseda, gamelä eda namolömelë. ²⁶ Amase, made baagoi sefolalebe amoli sulubadelaea nema asigi afädë negei amolida, dofä made baagomolömelë. Dia dofä säsebelä helësësebelela nabi. ²⁷ Amala nabasebegi, Madaea ema säla obëgësalea, Ä, Dafidilo Geloï-e. Dida Geleso, Godeïe malö nagadaiawi digamolömelëla säi amo gabugi, na asigi afädë negei neawela säi.

Yesuea Elasalusi baagoi amogi bobasëla dïi

²⁸ Amala sälahilä, Mada e obëgëla awäla esama Meli welahilä, geleä musügä gëhegi sähalea, Säla Olelelo amo hä, misi nea. Ea di misialaimelëla säla i. ²⁹ Amala säi amo nabalahlilä, Meli e fodolofali nowela Yesu neebee ami asi. ³⁰ Yesu e gaamugi ami made besela galala, aso, Mada gausiaia amimu nelo. ³¹ Yu ili mafula Melibalä mosöa ami aofila asigiisa sefolalo amolia Meli e fodolofali nowela awäse amo bealahilä, elefi bauia ami diila awäsebela helësëlahilä, ilige e bëgëla afiai. ³² Meli e Yesu neebee ami awäla besela galala e bealahilä, ie emo mia gumusula dia idogola ema sähalea, Dafidilo Geloi-e, di yawe nelo galebeda, nie nalifi made baagolabiola säi. ³³ Amala säsebegi, Meliage, Yu ebalä misi amoliage didigaosebe amo bealahilä, Yesuie isogi edefademalä sogofalala säosösa nelo. ³⁴ Amala nelolahilä ea sähalea, Dilia e abidi baui dialeala nabi. Amala nabelebe ilia ema säla obëgësalea, Dafidilo, dia bimolö misiëla säi. ³⁵ Amalebe afialahlilä, Yesueage dui. ³⁶ Amala düisebegi, Yu ilia sähalea, Ea Elasalusi edefade boba hamoi nelogo beasebelela säi. ³⁷ Amase, odoaea sähaleada, Dolö si golai nelo wahilo amea dolö gowe made baagomäia, hamomolöi made beala amailedula säi.

Yesuea Elasalusi nowelasi

³⁸ Yesuie isogi bu elö edefademalä sogofalala säosöolahilä awäla, Elasalusi baui dibebe ami besela galai. Baui amoda igi äbägi bausilahilä, igi edefademalä afädëa dofogai dilo. ³⁹ Yesuea sähalea, Igia gaigo dogala bebugula nigia gamola säi. Amala säsebegi, baagoi amoie elefi Madaea Yesuma sähalea, Dafidilo Geloi-e, e baui segeyo walio biyidu ameadä, sigä gäha moholömelëla säi. ⁴⁰ Amala säsebegi, Yesuea ema sähalea, Dia asigi afädë negeseda, Godeie geloi edefade amo bimolömelëla na dima dafidi säla i madelela säi. ⁴¹ Amalebe, ilia igia idi gai dilo amo dogala bebugula negesisebegi, Yesuea sida adogola nea sähalea, Naado-o, na säi amo dia nabi amogi dima nesegesawe. ⁴² Na ado säse amo dia nabahamu aligilola helësësa. Ado säi amoda udia dolö nefolalebe gowe ili helësëla säimelë. Iliä nabalahlilä, dia ne dofä fisiga wei gabula helësëmäia säimelëla säi. ⁴³ Amala sälahilä, ea gelolafali sähalea, Elasalusi, di segea doadigila misiëla säi. ⁴⁴ Amala säsebegi, e baagoi dilo amo nowela maahalea, ie naaboge emoge fagulo gadelaia neleegila, busage faguloea usulala bausi dilo amola wäla nowela doadigila fedai. Amasebegi, Yesuea ilima sähalea, E mosäia bausi fagulo goli fisigälasimola säi.

Busa dolö amolia Yesu nufulö daiiai

⁴⁵ Yu udia dolö yafie Meli sebee misi sefolalo amolia, Yesuea hamosebe amo bealahilä, ema asigi afädë negei. ⁴⁶ Iligi odoa Felesi dolö neebee afialahlilä, Yesuea hamoi amo säla i. ⁴⁷ Amalebe, Felesi dolöfulo gobela ilo busafulo amolia Galisölö dolö amoli mofiala gegeomalolahilä didiähalea, Dolö gowea hamomolöi made gadoi yafie hamosebeweie, nilia edo hamomolödu. ⁴⁸ Nilia ea amala hamomäia guilasiseda, udia dolö sulubadelaia ema asigi afädë negesa maademolö gabu. Amala hamoseda, Olomo dolö ili maala, udia dolö nufudaha maadelahlilä, nilile gobela ilo mosö amoge haila hësögudumolö gabumelëla säi. ⁴⁹ Amala sälahilä, iligi dolö afädë Gaiafasa gäheo i amogi gobela ilo Busa Edefade nelo amea sähalea, Dilida dofä asigi maade gabu. ⁵⁰ Asiala nili sosogo neebe amo sulubadela nufideloada, afädëa udia dolö baagomolö amo bedefala baagomolö dofeada amo gabu, dilia made helësësalela säi. ⁵¹ Ado amoda Gaiafasaie asigiamu made säi. Eda gäheo i amogi gobela ilo Busa Edefade neada, Yesuea Yu udia dolö sulubadelaie baagola bedefamolö amoie bea säi. ⁵² Yesuea Yu ililemu baagomolöie made. Godeie malölali sege sulubadelagi fifi asi sefolalebe amoli neala gegeodolasila, afädëfali hamolasimäiage baagola bedefamolö amoie bea säla, säla negei. ⁵³ Hä, segeyo amo gala mi gäwila, ilia Yesu nufulöie idi hogola didiäha dilo. ⁵⁴ Amasebegi, Yesu e Yu ilile siigi ulufa made nowela, gaamugi amila awäla sege udia dolö aligilo made dibe amo ga madela, gaamu afädë Efalaimula sälo dibebe ami, ie bëgëla aulolali awäla nelo.

⁵⁵ Yu ilile Baagila Asi Segeyo amo besela galamolö dibegi, udia dolö sege elö elölagi nelo amoli sulubadela Yalusalememu afiai. Godeie siigi nigime baai made namolöie hamolo mala dilo amo hamomolöie, Baagila Asi Segeyo made besela galala dibegi, afiai. ⁵⁶ Ili afialahilä, Yesu e hogosamu nelo. Godeie mosöamadi ami nefolalea hilidomu naba hogosalea, Dilia edo helësësa. Eda molö nülo segeyo edefade gedosebeawi made moholöledula naba hogosa dilo. ⁵⁷ Dafidi gobela ilo busa nefolalo amoliage Felesi dolö nefolalo amoliage gelola sähalea, Afädëa Yesu neë beaseda, nihili nafodola moholöie säla ia misialola säla iaha maadei.

12

Melia Yesuie emogi weli gafisigäi söga negei
(Madiu 26.6-13, Maga 14.3-9)

¹ Segeyo gafeia negesilahilä, Baagila Asi Segeyo edefade amo hä, besela galamolö dibegi, Yesu e Bedani asi. Elasalusi, Yesuea baagoiala nowelasi amoda, Bedani gaamugi ami nelo. ² Iliä ami Yesu e obeägilasimolöie molö daiaha dilo. Madaeada molö mogesa nebegi, Elasalusi eda dolö Yesubalä molö naha sefolalo amolibalä sulo. ³ Amala sefolalebegi, Melia weli gafisigäi hido elöi muni edefadea nii ödä i hasegi usi dilo amo gaula maala, Yesuie emodaia söga negelahilä, hile busa hilia hësa sulo. Weli amoda nadaeamu hamoi. Amala hamosebegi, weli gafisigä amea mosö amo negegi dilo.* ⁴ Amala hamosebegi, Yesuie bögëla aulo afädë, ie ëida Yudasa Isagaliada, hobeala ea Yesu hololömolö amea sähalea, ⁵ Weli gafisigäi hedabi gowea muni giwi siliba hädali ohodoa gadoi nealahilä, busadäoi nefolalebe amoligali iala made, abisigi waeasesadula säi.* ⁶ Eada busadäoi nefolalebe amoli helësëla säi made. Eda fa nelö nea amala säi. Ilile muni salelo adu amo ägüla nawesalea, ilia muni negesebe amogi ea odo fa somodala nelö. ⁷ Amala säi amo nabalahlilä, Yesuea sähalea, Udia goea hamosebego hamomäia guilasimalo. Goda ea ne baagosegi baumolö amoie hamosamelë. ⁸ Busadäoi nefolalebe amolida segeyo sulubadelagi dilibalä namolömelë. Be, neda segeyo sulubadelagi dilibalä namolö mademelëla säi.

Gobela ilo busa ilia Elasalusi nufudala baagomolöie didiäi

⁹ Yesu e Bedani neala helësëlahilä, Yu ili yafie e neebee ami afiai. Ili afiai amoda, Yesumu helësëla made, Elasalusi e, Yesuea baagoiala nowelasi amoge bimolö afiai. ¹⁰ Amase, gobela ilo busa nefolalo amolia didiähalea, Elasalusige nufidedelämelëla säla didiäi. ¹¹ Mida, Yesuea Elasalusima hamoi amo helësëla, Yu ili yafiea gobela ilo busa amoli fisila awäla, oböla, Yesuma asigi afädë negei amogi.

Yesu e gini gadoi hamola Yalusaleme besela galai
(Madiu 21.1-11, Maga 11.1-11, Ulugu 19.28-40)

¹² Amo aiyo amogi, udia dolö yafie segeyo edefade amo bimolö Yalusaleme mafula gegedoi amolia Yesu e hä, Yalusaleme maahamelëla säi amo nabalahlilä, ¹³ waibo bäu gadoi damula gagaula e idiafa gausiamolö afiai. Gausiala digalahilä obeägila uuala säsäla afiahalea, Agua. Nesege.

Afädë Dafidilo Geloie äigila maasebego, Isilaleie Gini go, neala hedabolasimäia.

Nilia ie ëi gauia adadi. Hosanala

säsäla afiai.

¹⁴ Yesu e sugua dögi üdili afädë beagolelahilä, e amodaia fila misi. Amoie Godeie bebegi säla dëdëla negei dibe amoda gowe.

Gë Udälo 118.25, 26

* **12:3:** Weli gafisigäi amoda hawa gadoi afädë ëi nadaie difia hamolo. * **12:5:** Muni giwi silibala säi amoda dolö afädëa segeyo afädëgi hamoi hamola muni bidi nelö amo gadoi. Giligi adoeada *denaliusala* sälo.

15 Saionoie idiwie, dia bedamabu. Die gini hä, sugua dögi üdilidaia fila maasebego bimalola

säla dödëla negei dialea.*

Aisaea 62.11, Segelaea 9.9

16 Segeyo amo gala, ie bögëla aulo amolia amo hamoi amoie mi fädäla helësëi made nelö. Gaso, hobeala Yesu e baagola nowelahilä, fedala ie yo digalomadi sebegi, Godeie bebagi hi eie amala säla dödëla negei dibe amoge, amase, ilia ema amo hamoi amoge, helësëla obögëi. 17 Dafidi Yesuea Elasalusi bauia amila welahilä, e baagoiala nowelasise melëlo amolia säla daidosamu nelö. 18 Udia dolö gegedoi amolia ea dolöea hamomolöi made gadoi hamoimelëla säi amo nabalahlä, e idiafa gausiamolö afiai. 19 Amasebegi, Felesi ilia hilidomu didiähalea, Nilia hamomolöi madego beasebele. Hä, udia dolöda sulubadela e bögëla awäha maadesebego bimola säla didiäha dilo.

Giligi dolö odoaea Yesu bimolö misi

20 Udia dolö ilia segeyo edefade amogi Godeie ei gauia adamolöie Yalusaleme gegedoi amoligi Giligi odoa ilige maala sulo. 21 Amo gala Giligi ili Filibi neebee ami misi. Filibi eda Galiliie gaamu Bedesaida ami fii dolö. Iliä ema sähalea, Dafidilo, nilia Yesu melëdeläla säi. 22 Amala säsebegi, Filibi e awäla Äduluma säla ialahlä, ele helegela awäla, Yesuma säla i. 23 Amo säla iasebegi, Yesuea ilima säla obögësälea, Dolöie Malö ei sälo namolö amoda hä, besela galai gabuwe. 24 Na dilima dofä gelola sähago. Widi gägä afädë nagadaia dufigila digala made baagosedä, gägä afädëfalimu dië bimolömelë. Gaso, nagadaia dufigila digala baagosedä, amea gägä yafie negemolömelë. 25 Amaimo, afädëa hile namolö amomu mi hamosa aligisedä, ie namolö amo hogosa helemolömelë. Amase, afädëa nagadaiawi nea, ie namolö amoma baagi iala fisisedä, namolö amo gaula nea namolöi namolömelë. 26 Amaimo, afädëa nie hamoi hamolasilo nea galëda, ea ne bögëla moholö dialea. Ne neebee ami nie hamoi hamolasiloge namolömelë. Nie hamoi hamolasiloda, Naadoea e ei sälo namialamolömelëla säi.

Iliä hä Dolöie Malö gauia adogomolö dialeala säi

27 Yesuea aso, sähamu neamu sähalea, Walio nie iso asigigi yöia idogola säosäosebemelë. Amai na edo sämolödu. Na gomalä sädule. Naado-o, nelebo walio nema hamomolö amo dia neadigimalo. Ai, amala made gabu. Ne wi misi amoie mida, amo gausiala digamäia misi nea. 28 Naado-o, dia die ei edelasimalola säi.

Yesuea amala säla wagaia gai amole, ado afädë Hebenila säia idogosalea, Na nie ei edelasimelë. Amase, amo gadola wäla bu edelasimolömelëla säi. 29 Udia dolö amala säse nabelo ami nefolalo amolia sähalea, Gomoda sege gudusebegola säi. Amase, odoaea sähaleada, Selesaia fii afädëa ebalä adosebegola säi. 30 Amala säsebegi, Yesuea sähalea, Ado walio säi ameadä, ne ugila negemolöie säi mademelë. Amoda dili ugila negemolöie säsio. 31 Waliöda, Godea nagadaia udia dolö nefolalebe amoli gudila mogemolömelë. Ea aso, waliomu nagadaiaie busa neebe amoge haila digimolömelë.* 32 Iliä ne nagadaia nea gauia adogosedä, amo galada na udia dolö sulubadela nemadi dusugamolömelëla säi.* 33 Yesuea ado amala säi amoda, ema gomalä hamosegi baagomolö gabula ulufala olela amala säi. 34 Amala säsebegi, udia dolö amolia ema säla obögësälea, Nilia Godeie Ado säla negei dibe amogida gomalä säi nabelo. Gelesoda namolöimu namolömelëla säi nabi. Gaso, dia sähalea, Dolöie Malö gauia adogomolö dialeala säi amoda abeahäladu. Amai Dolöie Malöla säsebegoda nowëla nabi. 35 Amala nabasebegi, Yesuea ilima säla obögësälea, Fu holöfali dibewegida yo digalo e dilibalä namolömelë. Dili gasimi sagaloea dabeloeada, yo digalo neebewe gaalu nawesa namialo. Dolö gasimi sagaia nawelo

* 12:15: Saionoie idiwila säi amoda, Yalusaleme udia dolö helësëla säi. * 12:31: Nagadaiaie busa neebela säi amoda Saidani helësëla säi. * 12:32: Yesuea amala säi amoda, dolö ilia e gauia adogola i fügäigi baala negemolö amo helësëla amala säi. Areamuda Godea e gauia adogolasisegi, e Hebeni fedalahilä ilibiafali ilibia namolömelë. Filibai 2.9-11 bimalo.

neebe ameadā, idi gowegi awāhala helēsēla made nawelo nea. ³⁶ Yo digaloie malō namolōie, yo digalo neebewegi wāla dilia yo digaloma asigi afādē negemalola sāi.

Yu ili yafēa Yesuma asigi afādē made negei nelo

Yesuea ado amo sāha maadelahilā, udia dolōea e melēloea musügā namolō asi. ³⁷ Yesuea ilile sidaia dolōea hamomolōi made gadoi yafie hamosa nelo gaso, ilia ema asigi afādē made negei nelo. ³⁸ Aisaeaea bea sāla negei amo gadola gausiala digamāiaie amala hamoi. Aisaeaea bea sāla negei amoda gowe.

Dafidilo Geloie, nilia ado sāsebeweda nowēa dofā gabula helēsēidu. Amase, Dafidilo Geloie amoda nowēma oleidula

sāla dēdēla negei dialea.

Aisaea 53.1

³⁹ Iliā Yesuma asigi afādē negemolō uli nelo. Amoie mida, Aisaeaea ado elō sāla negei dibe amoda gowe.

⁴⁰ Iliā siia beala, asigia helēsēla besuseda, na ili wahilasiloa, Godea ilile si dofogalasila asigi gala digimelēla

sāla dēdēla negei dialea.

Aisaea 6.10

⁴¹ Aisaeaea amala sāi amoie mida, ea dafidi Gelesoie yo digalo hido elōi amo bealahilā, Gelesoie amala sāimelē.

⁴² Amala sāi gaso, busa dolō nefolalo amoli yafiea Yesuma asigi afādē negei. Gasoda, Felesi ilia ili gedolo mosōa amila segea beselala fisiloea, ilia Felesi amoli helēsēlahilā, asigi afādē negei amo ulufala made sāi. ⁴³ Mida, ilia dolōea ilile ēi gauia adamāiala helēsēlo ameadā, Godea ilile ēi gauia adamāiala helēsēlo amoda baagi.

Yesuea ado sāi amea udia dolō mogemolōmelēla sāi

⁴⁴ Yesuea gelola sāhalea, Afādēa nema asigi afādē negei neebe ameadā, nemamu made, ne misialala sālo neebe amomage asigi afādē negei nea. ⁴⁵ Amase, afādēa ne bease ameadā, ne misialala sālo neebe amoge beaha nea. ⁴⁶ Afādēa nema asigi afādē negei neebe amo gasimi sagaia aligiloea, neda yo digalo nagadaiawi namolō misi. ⁴⁷ Afādēa na ado sāsebewe nabalahlā gaso, bēgēlo made neebe amoda, na e made mogemolōmelē. Nada udia dolō sege sulubadelagi nefolalebe amoli mogemolō misi made. Nada ili sigi obēgēmōlō misimelē. ⁴⁸ Be amai gaso, afādēa nema baagi iala, nīe ado made nabaseda, amoie gudi mogelo afādē nea. Amoda segeyo aligila wagasolo amo gala, ado na sāla iasebe wea wāla gudila mogemolōmelē. ⁴⁹ Mida, na nihile asigiamu sāha mademelē. Ne misialala sālo Naadoea ado gowe sāmālola sāla imelē. ⁵⁰ Hamomalalo ameadā namolōi namolō amo ulufadigilola helēsēsamelē. Amala helēsēlahilā, na ado sāsebeweda, Naadoea nema sāmālola sāi amo gadolamu sāha neawemelēla sāi.

Yesuea iē bēgēla aulo amolima, Dili dīgila ne Naado nebea obēgēmōlō gabumelēla sāi

13

(Yone 13-17)

Yesuea iē bēgēla aulo amolile emo nigime hēi

¹ Baagila Asi Segeyo amo hā, ga madesebegi, Yesuea asigia helēsēsalea, segewe dīgila iē Eedo nebea moholō amoda, ga madesebela helēsēsa nelo. Ea hīle udia dolō nagadaia nefolalebe amoli boba hamosa nelolahilā, e baagosaleage boba hamoi amo wālasimu nea baagoi.

² Hā deadifali, ili molō naha sefolalebegi, mugabe Saidania Saimonoie malō Yudasa Isagaliadaie asigigi Yesu hololōmolō amo hā, helēsēlasi. ³ Yesuea helēsēsalea, Eedoea nelebo sulubadela iē naabogimu gausisebegi, Gode neebeala misi amo, bu Gode nebea ami obēgēmōlō gabula helēsēsa nelo. ⁴ Amala helēsēlahilā, Yesu e molō negela nūlo auli mia ami nowela nea, iē fagulo daia gāi amo gilahlā, dawila neala bului. ⁵ Amalahilā,

ea falodaia ödä söga negelahilä, ie bögëla aulo amolile emo nigime hëla didigila awäla, dawila hi bului amoie bidia dogadigila digisa nelo. ⁶ Amala hëla didigila awäla, Saimono Fida sebeamadi maasebegi, ea sähalea, Dafidilo Geloie, dia nie emo nigime hësalela säi. ⁷ Amala säsebegi, Yesuea ema säla obögësalea, Na walio hamosebeweieda, dia made helësësebegi. Gaso, dia hobeala helësëmolömelëla säi. ⁸ Amala säsebegi, Fidaea ema sähalea, Dia nie emo nigime dofä made hëmolömelëla säi. Amala säsebegi, Yesuea ema säla obögësalea, Na di made hëseda, dida nebalä made dila namolögodala säi. ⁹ Amala säsebegi, Saimono Fidaea ema sähalea, Dafidilo Geloie, nie emomu made. Nie naabo busala hëmalola säi. ¹⁰ Amala säsebegi, Yesuea ema säla obögësalea, Dolö afädë nigime hësa maadei neebe amoda, emomu hëmolö dialea. Ie domalo sulubadela nigime made baai nea. Dilida hä, nigime made baai neamelë. Amai gaso, na dili sulubadela sähalea säha mademelëla säi. ¹¹ Ea ili sulubadela nigime baai made nealada made säi amoie mida, eda dolö gowea hololömolö neala hi dawadigi nelo.

¹² Yesuea ilile emo nigime hësa maadelahilä, ie fagulo gii amo bu salugala, hi suloa ami bu fila obögëlahilä salea ilima nabahalea, Na walio dilima hamosebeweieda, dilia helësësebele. ¹³ Dilia nema sähalea, Säla Olelelolage, Dafidilo Geloilage, säsebe amoda dofä sähamelë. Amai, neda dofä amo neamelë. ¹⁴ Dilile Säla Oleleloge, Dafidilo Geloige nea, na dilile emo nigime hëlasisewe gadola, diliage dihilimu amala hamosa namolö dialea. ¹⁵ Na dilima hamola olelesewe gadola, hobeala diliage amo gadola hamomäia olelesamelë. ¹⁶ Na dilima dofä gelola sähago. Hamoi hamolasilo neebe ameada, ie busa neebe amo made baagilo. Amase, ado gaula aulo neebe ameada, e mosalalo amo made baagilomelë. ¹⁷ Hä, walio na olelei amo gadola helësëla hamoseda, dili obeägisa namolömelë.

¹⁸ Na dili sulubadelama sähalea säha made. Dolö na memelei amolida nihä dawadigimelë. Gaso, Godeie bebagi ado säla dëdëla negei dibe amo gadola gausiala digamäiaie amala sähamelë. Ado säla dëdëla negei amoda gowe. Dolö nie molö naha filo amea, ne emesala eegeimelëla säla dëdëla negei dialea. ¹⁹ Walio na dilima säla iäsebeweda, made hamola neebe amo gaalu säla iahago. Hobeala na ado säsebewe gadola hamola besela galaseda, amo bealahilä, Ne Nelo amo Neebela dawadigila, dilia nema asigi afädë negesa maademäia, säla iahagomelë.* ²⁰ Na dilima dofä gelola sähago. Afädë na mosalosegi awäse amo neawela sigi aligise ameada, nege neawela sigi aligisagomelë. Amase, ne neawela sigi aligise ameada, ne misialala sälo amoge neawela sigi aligisagomelëla säi.

*Yesuea diligi afädëa ne hololömolömelëla säi
(Madiu 26.20-25, Maga 14.17-21, Ulugu 22.21-23)*

²¹ Yesuea amala sälahilä, ie iso asigigi edefademalä yoi nea säla ulufadigisalea, Na dilima dofä gelola sähago. Diligi afädëa ne hololömolömelëla säi. ²² Amala säi amo nabalahilä, ie bögëla aulo amolia gowema säila dawa made ameada, elöea elöma beala, elöea elöma bealai. ²³ Bögëla aulo amoligi Yesuea boba hamolo afädë Yesu hi e miafali ami sulo. ²⁴ Amoma Saimono Fidaea odagi nigila sähalea, Ea nowë helësëla sähala dia nabuöla säi. ²⁵ Amalebe, bögëla aulo amea, Yesuie bidagia golögia alogolahilä nabahalea, Dafidilo Geloie, nowëa amamolö gabula nabi. ²⁶ Amala nabasebegi, Yesuea säla obögësalea, Na wahalo dagaboi amo neala hëhei gobei ödägi geagilahilä, afädëgali iäседа, amea amamolömelëla säi. Amala sälahilä, ea wahalo dagaboi amo geagilahilä, Saimono Isagaliadaie malö Yudasagali i. ²⁷ Yudasaea wahalo amo nii amole, mugabe Saidani ema fedai. Amasebegi, Yesuea ema sähalea, Dia afädë hamomolö neebe amo hä, aabela hamomalola säi. ²⁸ Ami sefolalo amolia, Yesuea säse amo nabi gasoda, mi goweie säsebelä helësëi made sefolalo. ²⁹ Odoaea helësësaleda, Yudasaea muni adu ägulo ameada, molö

* 13:19: Yone 8.24gi dibe amo bimalo.

nülo segeyo edefade gedosebe amoïe nelebo odoa bidia nea mosalahaledu, ma busadäoi nefolalebe amoligali, gui nelebo afädë ia mosalahaledula helësëi. ³⁰ Amalebe, Yudasa e wahalo geagi amo nealahilä, fodolofali doadigila asi. Amo gaalu hä, gasimi sagala gasi.

Yesuea ilima mala gähe säla negei

³¹ Yudasa e doadigila asibua, Yesuea sähalea, Walioda hä, Dolöie Malö amoïe ëi ilibia amo olesebemelë. Amase, ea hamosebe amea Godeïe ëi ilibia amoge olesagomelë.

³² Amaimo, Malöea hamosebe amea Godeïe ëi ilibia amo oleseda, Gode hi Dolöie Malö amoïe ëi ilibia amoge walio wegi wäla olemolömelë.

³³ Nie malöla dili-e, neda dilibalä holöbö ede made namolömelë. Ne awäseda, dilia ne hogomolömelë. Na Yu udia dolö nefolalebe amolima säla i amo gadola wäla, walioge na dilima säla iahago. Ne awäse amogida, dili moholöi mademelë. ³⁴ Dilia hamomäia na dilima mala gähe säla negesebe amoda gowe. Dilia dihilimu boba hahamosa namialo. Na dili boba hamoi amo gadola, diliage dihilimu boba hahamosa namialo. ³⁵ Dilia dihilimu boba hamose ameadä, udia dolö sulubadelaea dilida nie bögëla aulo neala helësëmolömelëla säi.

*Yesuea Fida dia ne dawa madela sämolömelëla säi
(Madiu 26.31-35, Maga 14.27-31, Ulugu 22.31-34)*

³⁶ Amala säsebegi, Saimono Fidaea Yesuma nabahalea, Dafidilo Geloi-e, dida abidi moholö nea sähala nabi. Amala nabasebegi, Yesuea ema säla obögësalea, Sege ne moholö amogida walio dia bögëla moholöi mademelë. Hobeada dia bögëla moholömelëla säi.

³⁷ Amala säsebegi, Fidaea ema säla obögësalea, Dafidilo Geloi-e, edoea na walio di bögëla moholöi madedu. Nie namolö amo digali fisiga gamolöi neamelëla säi. ³⁸ Amala säsebegi, Yesuea säla obögësalea, Die namolö amo dofä negali fisiga gamolöle. Na dima dofä gelola sähago. Haea gagalugo gawalia gäla made neëgi, nafi bu ohodoala dia ne dawa madela sämolömelëla säi.

14

Yesuea Naado neebee moholö idi, ne neawela säi

¹ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Dilia yöia idogola säosäola namiabio. Godema asigi afädë negemalo. Amase, nemage asigi afädë negemalo. ² Nie Naadoïe mosöa hogoli yafie dialea. Amoli maade galebeda, na dilima made sälabio. Dili namolö sege amo daiamolöie, ne ami moholömelë. ³ Awäla dili namolö sege amo daiala negesilahilä, sege ne namolöia ami dilige nebalä nihiligila namolöie, na dili bu bea obögëmolömelë. ⁴ Ne moholö idi amoda dilia dawadigi nebegomelëla säi. ⁵ Amala säsebegi, Domasaea ema nabahalea, Dafidilo Geloi-e, sege di moholö amoda nilia dawa made. Hä, di idi gowegi moholö neala nilia abilia helësëmolöi gabula nabi. ⁶ Amala nabasebegi, Yesuea ema säla obögësalea, Idige, ado dofäge, amase, namolöge, nihine neawe. Afädë Naado neebee moholö, ne neebee made maaseda, moholöi mademelë. ⁷ Dilia ne dawa galëda, Naadoge dawadigi. Giso, dilia walio mi gäwila, e bealahilä dawadigisagomelëla säi. ⁸ Amala säsebegi, Filibia ema sähalea, Dafidilo Geloi-e, Diado nilima olemo. Oleseda, nilia dofeala helësëmolömelëla säi. ⁹ Amala säsebegi, Yesuea ema sähalea, Filibi, segeyo sedade ne dilibalä nelo amo, dia aso, ne dawa made neale. Afädëa ne meli neebe ameadä Naadoge meli nea. Amala hamolo dibe amo, dia diado nilima olemola säi amoda, abeahäladu. ¹⁰ Ne Naadoma aligila, amase, Naadoge nema aligilala neebewegi, dia dofä gabula made helësësale. Na dilima ado säla iaha neebeweda, nie asigiamu säla iaha made. Naado e nema neebe amea ie hamoi amo hamosamelë. ¹¹ Ne Naadoma aligila, amase, Naadoge nema aligilala neamelëla säsewe nabalahlilä, dofä gabula helësëmalo. Dofä gabula made helësësa galëda, hamoi hamosa neebewe beala dofä gabula helësëmalo.

¹² Na dilima dofä gelola sähago. Afädëa nema asigi afädë negei neebe amea na hamoi hamosa neebewe gadola hamomolömelë. Ne Naado neebee awäse ameadä,

nema asigi afädë negei neebe amea na hamosa nelo amo baagila awäla, hamoi edefade hamomolömelë. ¹³ Malöea hamosebe amea Eedoie ëi gauia adamäia, dilia nie ëigi nea nelebo afädë ëdëgëseda, na hamomolömelë. ¹⁴ Dilia nie ëigi nea nelebo sulubadela ëdëgëseda, na hamomolömelëla säi.

Yesuea Eleloi Gesami moholömelëla säi

¹⁵ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Dilia ne boba hamoi nea galëda, na hamomalola säsebewe gadola bëgëla hamosa namolömelë. ¹⁶ Dili Ugila Negela Gelolasilo elö, na Naadoma nabolömelë. Eada diligali imolömelë. E maalahilä, dilibalä namolöi namolömelë. ¹⁷ Ugila Negela Gelolasilo amoda dofä sälo Gesamimelë. Nagadaia udia dolöea e made melëlo, dawa made amea, e nimolöi mademelë. Gasoda, e dilibalä neebe ameage, amase, dilima nogila digala namolö ameage, dilia e dawadigimelë.

¹⁸ Na dili guluba gadoi namiäia digila moholö mademelë. Neda dili neebea obëgëmolömelë. ¹⁹ Holöfalä nelolahilä, nagadaia udia dolöea ne made bimolö. Gaso, diliamu bimolömelë. Ne neebe ameada, dilige namolömelë. ²⁰ Ne Naadoma neebe amoge, dili nema neebe amoge, amase, ne dilima neebe amoge, segeyo amo gala dilia dawadigisa maademolömelë. ²¹ Afädëa na hamomalola säsebe amo nealahilä, bëgëla hamosa neebe ameada, ne boba hamoi nea. Afädëa ne boba hamoi neebe amoda, Naadoeage e boba hamoi namolömelë. Amase, nage e boba hamolahilä, nihine ema ulufala olemolömelëla säi.

²² Amala säi amo nabalahilä, Isagaliada made, Yudasa elöea ema nabahalea, Dafidilo Geloi-e, nilimada di ulufala olesalea, oböla, nagadaia udia dolö nefolalebe amolimada, di made ulufala olemolömelëla säi amoda, mi edoïela nabi. ²³ Amala nabasebegi, Yesuea ema säla obëgësalea, Afädëa ne boba hamoi neebe ameada, nie ado bëgëla hamosa namolömelë. Naadoea e boba hamoi nea, e neebea ami Naado ali haligila maalahilä, ebalä aligimolömelë. ²⁴ Afädëa ne boba made hamoi neebe ameada, nie ado bëgëla made hamomolömelë. Dilia ado nabaha nebegoda, nie ado made. Naado ne digamalala sälo amoie adomelë.

²⁵ Ne made awäla, dilibalä neada, ado amo na dilima säla ïaha nelo amomelë. ²⁶ Gasoda, dili Ugila Negela Gelolasilo, Eleloi Gesami Naadoea nie ëigila fisiga wemolö amo maalahilä, ea dilima nelebo sulubadela olelesa maademolömelë. Na dilima säla ïaha nelo amo sulubadela, ea dilima helësëlasimolömelë.

²⁷ Na dalulasilo dilibalä diamiäia dilima ïahagomelë. Nie dalulasilo amo diligali ïahago. Na ïase amoda, nagadaia udia dolöea ilo amo gadoi ïaha mademelë. Hä, dilia yöia idogola säosäolage, bedälage namiabio. ²⁸ Na dilima sähalea, Ne awälahilä, dili neebea bu obëgëmolömelëla säi amoda dilia nabi amomelë. Amo nabala nema boba hamoi galebeda, ne Naado neebea awäsewegi dilia obeägilabio. Mida, Naado eda ne baagila, edefademalä nea. ²⁹ Nelebo amo made besela galala neebe amo gaalu, na dilima säla ïaha nelo amomelë. Säla ï amo gadola hamose beaseda, dilia asigi afädë negemäiaïemelë.

³⁰ Na dilibalä ado sedade säha namolö made gabumelë. Mida, nagadaiaïe busa neebe amo moholö ga made dialea. Ea nema nelebo afädë hamomolö made bimolömelë.

³¹ Gasoda, nagadaia udia dolöea na nie Naadoma boba hamoi neebe amo helësëmäia, na Naadoea hamomalola säse amo gadolamu hamolomelë.

Hä, nowemo. Afiadila säi.

15

Yesuea i gägä negelo gelebi ëfë dofäda nihine neamelëla säi

¹ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, I gägä negelo gelebi ëfë dofäda nihine neawe. Amase, gelebi sagai sigi aligiloda Naado neamelë. ² Nema adomo dila neebe amogi, afädë gägä made negelo neebe amoda, Naadoea damula fisilomelë. Adomo elö gägä negelo neebe amoda, gägä yafie negemäia, Naadoea dagabola digila hahamogisa aligilo

nea. ³ Na dilima ado säla i ameada, dili nigime hësa maadei nefolaleagomelë. ⁴ Dilia nema dila namialo. Nage dilima dila namolömelë. Adomo afädëa i gelebi ëfë mima dila made hido nea, gägä negelo made amo gadola, dilia nema dila made aligiseda, gägä negemolöi mademelë. ⁵ I gägä negelo gelebi ëfëda ne neawe. Dilida adomo gadoi nebege. Afädëa nema dila, amase, nage ema dilala aligiseda, eada gägä yafie negemolömelë. Dilia ne fisila dihilidomu nea, nelebo afädë hamomolöi made nebege. ⁶ Afädëa nema dila made aligiseda, eda i adomo dagala fisisegi bausolo amo gadoi nea. Adomo dagala digai bausoi diëgi, ilia gafedelahilä, nulo wisebea ami sadia idogola gobemolömelë.

⁷ Dilia nema dila, amase, nie adoeage dilima dilala nea, dilia hamesebe amo gadoi ëdëgësedä, ëdëgëse amo gadoi diligali imolömelë. ⁸ Dilida ne bëgëla aulo nea, gägä yafie negeseda, Naadoie ëi gauia adogomolömelë.

⁹ Naadoea ne boba hamose amo gadola, nage amo gadola wäla dili boba hamosa nelomelë. Nie boba hamolo amogida dili namialo. ¹⁰ Na nie Naadoea hamomalola säse amo bëgëla hamosa nea, ie boba hamolo amogi ne neebewe gadola, dilia na hamomalola säse amo bëgëla hamosa aligiseda, nie boba hamolo amogi dilige namolömelë. ¹¹ Na helësësaleda, nie obeägilo dilima negemäiage, amase, dilile obeägilo dilile isogi nobamäiage, na dilima ado säla iaha neawemelë. ¹² Na dilia hamomäia säsebe amoda gowemelë. Na dili boba hamoi amo gadola, diliage dihilimu boba hamosa namialo. ¹³ Afädëa ie damelëgali ie namolö amo fisiga gasesa, ea ie damelë boba hamose ameada, boba hamolo sulubadela baagila aulomelë. ¹⁴ Na dilima hamomalola säse amo gadola hamoseda, dilida ne damelëmelë. ¹⁵ Na walio dili hamoi hamolasilo neala sähalea säha made. Hamoi hamolasilo neebe ameada, ie busa neebe amea abodo gadoi hamosadula dawa made aligilo. Gaso, na dilima damelëla säha. Mida, Naadoea säse nabi amo sulubadela na dilia helësëmäia säla iaha maadei amomelë. ¹⁶ Dilia ne memelei made. Na dili memelela, dilia awäla gägä yafie negemäia nafolala memelelasimelë. Amase, dilia gägä negela diamolöi diamäia hamogilasimelë. Amala hamoi nea, dilia nie ëigi Naadoma nelebo afädë ëdëgësedä, ea iaha maademolömelë. ¹⁷ Amaimo, na dilia hamomäia säsebe amoda gowe. Dilia dihilimu boba hamosa namialola säi.

Nagadaia udia dolöea ie bëgëla aulo nefolalo amolima bimolö habobamolömelëla säi

¹⁸ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Nagadaia udia dolöea dilima bimolö habobaseda, dafidi nemadale bimolö habobai nelo amo helësëmalo. ¹⁹ Dilige nagadaia udia dolö amoli gadoi nelo galebeda, nagadaia udia dolö nefolalebe amolia, ili sosogo nefolalebe amolibalä boba hamolo amo gadola, dilibaläge boba hamola aligilabimelë. Amai gaso, dili nagadaia udia dolö nebegi na besela neala memelelasi. Ameada, dili nagadaiaie made nefolalebe goeada, nagadaia udia dolö nefolalebe amolia, dilima bimolö habobasebemelë. ²⁰ Na dilima ado säla i amo helësëla obëgëmalo. Hamoi hamolasilo neebe ameada ie busa neebe amo made baagilo. Ili ne neala sëlasime ameada, dilige neala sëlasimolömelë. Ili nie ado bëgëla hamoseda, amase, dilile adoge bëgëla hamomolömelë. ²¹ Amolia dilima hamomolömelëla säi amo sulubadelada, dili nie ëigi neebe ameage, amase, ne misialala sälo neebe amo dawa made nefolalebe ameage, amala hamomolömelëla säla i amomelë. ²² Na ilima ado mala säla imolö made misi galebeda, ilia nafade hamosala helësëla made hamosa aligilabio. Gaso, walio ilia, nilia dawa made nea hamoimelëla sämolö uli bimolömelë. ²³ Nema bimolö habobaha neebe ameada, Naadomage bimolö habobaha nea. ²⁴ Amaimo, ne ili adebawi nea, afädëa siiba hamolo made gadoi hamosa nelo amo ilia bimäia, made hamosa nelo galebeda, ilia nafade hamosala helësëla made hamosa aligilabio. Be, na hamoi amo ilia bealahilä gaso, nemage Naadomage bimolö habobaha neagomelë. ²⁵ Ili amala hamoi amoie, ilile Ado säla negei dibe amogi, säla dëdëla negei dibe amoda gowe. Habobamolö mi madegi, memalä ilia nema bimolö habobaimelëla, säla dëdëla negei dibe amo gadola gausiala digamäiaie amai.

²⁶ Dili Ugila Negela Gelolasilo, Naadobalä neebe amoda, na e dilima fisiga idamolömelë. Eda dofä sälo Gesami, Naado neebeala moholömelë. E maalahiläda, ne ulufala säla iaha namolömelë. ²⁷ Amase, mi gäwialä amila dili nebalämu nelo ameadä, diliage ne ulufala säla imolö galeamelëla Yesuea säi.

16

¹ Dilia asigi afädë negei nebege digila made mosäia, na dilima ado we säla iahawemelë. ² Iliä dili gedolo mosöa amila segea beselala fisimolömelë. Amase, segeyo afädë besela galamolö amogi, afädëa dili nufudahalea, eada Godeie hamoi hamolasisala helësëla, dili nifulömelë. ³ Iliä Naadoge nege dawa made amea, amala hamomolömelë. ⁴ Amala hamomolömelëla säsebewe hamoseda, säi amo gadola hamosa gabula helësëmäia säla iahagomelëla säla i.

Yesuea Eleloi Gesamia hamoi hamomolö amoie säi

Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Nelebo amala hamomolömelëla, na dafidi mi gäwia amila made säla iäla nelo amoda, ne dilibalä nelo amea, made säla iäla nelömelë. ⁵ Amai gaso, waliöda, ne misialala sälo amo neebea moholö neamelë. Amai, nema diligi afädëa di abododi moholö neala made nabasebego. ⁶ Amala säsewegida, oböla dilile asigigi edefademalä bobailösebego. ⁷ Bobailösa gaso, na dilima dofä säla iahago. Ne moholö ameadä, dili ugila negesalea ne moholö neamelë. Na dili digila moholö made galebeda, Ugila Negela Gelolasilo amo dilibalä namolö made maal-abiomelë. Ne awäseda, e dili neebea digamalamolömelë. ⁸ E maalahilä, nagadaia udia dolöma nafadeda gowe gadoimelëlage, mala mogoida gowe gadoimelëlage, amase, Godea gomalä mogemolömelëlage ea fädäla säla imolömelë. ⁹ Iliä nema asigi afädë made negei neebe ameadä, nafadeda gowe gadoimelëla fädäla säla imolömelë. ¹⁰ Ne Naado neebea awäseda, dilia ne bu elö made bimolö ameadä, mala mogoida gowe gadoimelëla fädäla säla imolömelë.* ¹¹ Sege sulubadelagi nefolalebe amolile beaha aligilo neebe amobaläda, Godea gudila mogei neebe ameadä, Godea gomalä mogemolömelëla fädäla säla imolömelë.*

¹² Na dilima ado sämolö yafie gaulea gaso, dilia waliömu neala gaumolöi made gabu. ¹³ Amai gasoda, dofä sälo Gesami e maaseda, ea dilile asigi neala mogolasila, ado dofä amo sulubadela helësëlasisa maademolömelë. Ea hile asigia säla imolö mademelë. Ea säse nabase amomu säla imolömelë. Amase, nelebo hobeala hamomolö amoie fädäla säla imolömelë. ¹⁴ Ea nïe ado gaula maala, dilima säla imolömelë. Amala hamose ameadä, nïe ëige, nïe geloige gauia adogomolömelë. ¹⁵ Nelebo hulu sulubadela Naadoie dibe amoda, nïe dialea. Amala dibe amea na sähaleada, Nïe dibe amo Gesamia gaula maalahilä, dilima säla imolömelëla säla i amomelëla säi.

Yöi dibeä amila hobeala obeägimolöla säi

¹⁶ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Segeyo ede made nelolahilä, dilia ne made bimolömelë. Oböla, segeyo ede made nelolahilä, hobeala bu bimolömelëla säi. ¹⁷ Amala säi amo nabalähilä, ie bögëla aulo odoaea hilidomu didiähalea, Ea nilima säsebe amoda edodu. Ea ede made nelolahilä dilia ne made bimolömelëla säi amoge, ede made nelolahilä, dilia hobeala bu bimolömelëla säi amoge, amase, ne Naado neebea moholö ameala säi amoge, ea edo helësëla säidu. ¹⁸ Aso, sähalea, Ea ede made nelolahiläla säi amoda, edo helësëla säidu. Amoie mida, nilia made helësësebelä säla didiäha dilo. ¹⁹ Iliä Yesu ema naba obögëdeläla helësësebe amo hi dawadigilahilä, ea ilima sähalea,

* **16:10:** Nagadaia udia dolö ilia Yesubalä gudilahilä sähalea, Ea mala mogoi made hamoi ameadä, eda nufudala baagomolö dialeala säi. Amala säi gasoda, Godea Yesu neala nowela ifosisebegi, e ebalä samolö fedai. Ameadä, Godea udia dolöma Yesuea mala mogoi hamoimelëla ulufala olei dialea. * **16:11:** Nagadaia udia dolö amolia Yesu baagose amo bealahilä, Yesu eda hä gudi digai gabula helësëi. Gaso, Godeie siia Yesu eda gudi digai made. Yesu e baagoi ameadä, Godea mugabe Saidanibalä gudilahilä, ie geloi amo haila fisi.

Dihilimu ado na säi amoie mi hogola didiäha dibegoda, na sähalea, Ede made nelolahilä dilia ne made bimolömelëla säi amogige, amase, ede made nelolahilä hobeala ne bu bimolömelëla säi amogige mi hogola didiäha dialeale. ²⁰ Na dilima dofä gelola sähago. Dilida didigaola diisa neëgi, udia dolö nagadaia mala hamolo amolida obeägisa namolömelë. Dilida yöi edefade namolömelë. Oböla hobealada, dili yöi nelo amo bu obeägilo bedefamolömelë. ²¹ Udiaea malö ägümolö salea sëmölö fu besela galase gaaluda, asigi säosäosa filo. Gaso, ea hä malö ägüla maala saleada, dafidi säi amo elabolahilä, ea hä, nagadaiawi malö ägüi amogi obeägilo. ²² Amo gadola wäla, walioda hä dili yösa nefolalea. Hobeala na dili bu beasolo amo galada, dilile iso asigigi obeägimolömelë. Dilia obeägimolö amoda afädëa neala hogosa helemolöi made bimolömelë. ²³ Segeyo amogida, dilia nema afädë made nabulömelë. Na dilima dofä gelola sähago. Dilia nïe ëigila Naadoma nelebo afädë ëdëgëseda, ea nabala imolömelë. ²⁴ Dafidi dilia nïe ëigila nelebo afädë ëdëgëla made nelo gasoda, ëdëgëmalo. Obeägilo dilima nobamäiaie, nelebo afädë ëdëgëseda, dilia gaula namolömelëla säi.

Yesuea nagadaia galu sulubadela nufuda salalahilä, baagila asi neawemelëla säi

²⁵ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Na dilima säla iäha nelo amoda, ado besulamu säla iäha nelomelë. Hobeala segeyo afädë besela galasegida, na dilima ado besula made, Naado gowe gadoi neamelëla säla ulufadigimolömelë. ²⁶ Segeyo amo gala neada, dilia nïe ëigila Naadoma ëdëgëmolömelë. Na Naadoma dilile säsimolömelëla säha mademelë. ²⁷ Naadoea dili boba hamosa neamelë. Mida, dilia ne boba hamola, ne dofä Gode neebeala misi gabula helësëi neebe gogi. ²⁸ Naado neebeala maala nagadaiawi digala neawe. Oböla walioda, sege we digila Naado neebea bu obëgësamelëla säi.

²⁹ Amala säi amo nabalahlilä, ie bëgëla aulo amolia sähalea, Agua, dia besula made säla, dofä ulufadigila säsebege. ³⁰ Nilia walio helësësalea, diada nelebo sulubadela dawadigisa maadei ameada, afädëa dima nabulöi madela helësësawemelë. Ameada, nilia dida dofä Gode neebeala misi gabula helësësa neamelëla säi.

³¹ Yesuea ilima säla obëgësalea, Walioda dilia asigi afädë negei neago gaso, ³² nabuö. Segeyo afädë besela galamolö amoda, hä, besela galahagomelë. Amo gala dili sulubadela dusudasila sege dihili neloami afufula, ne nihidofali digila fisäla dusudasila afiaha maademolömelë. Amamolö gaso, ne nihido made, Naado haligila neamelë. ³³ Na dilima ado amo säla iäha nelo amoda, dilia nema dilahlilä dalulo gaula namiäiaie, säla iäha neawemelë. Nagadaiawi neada, dili yöi bimolömelë. Gaso, asigi gelomalo. Na nagadaia galu sulubadelabalä nudula salolela baagila asi neawemelëla säi.

17

Yesuea ie bëgëla aulo amoli helësëla Eedoma adolasi

¹ Yesuea ie bëgëla aulo amolima ado amoli säla iäha maadelahlilä, selesaiä mosöa sida adogola nea sähalea, Naado-o, segeyo amoda hä, besela galai gabuwe. Die malöea die ëi ilibia amo olemäiaie, dia malöie ëi ilibia amo olemalo. ² Mida, dia udia dolö ema i amoligali, ea namolöi namolö imäiaie, ea udia dolö sulubadelaie busa namiäiaie, dia egali geloi i gabumelë. ³ Namolöi namolö amoda gowe gadoi. Gode dofäda dimu neebela helësëlo, amase, Yesu Geleso dia fisiga wei gabula helësëlo amomelë.

⁴ Hamoi dia hamomalola säla i amoda na hä, hamosa maadeimelë. Amala hamosa nelo ameada, ne nagadaiawi nea, die ëi ilibia amo ilima oleimelë. ⁵ Naado-o, siiba naga föi we made hamola ne dibalä nea, nïe ëi ilibia nelo amo gadola, die siigi ëi ilibia nelo amo bu imalo.

⁶ Nagadaiawi nelo dolö odoa, dia nema i amolima die ëi olesa nelomelë. Die nelo amoli dia nema iasio. Iliä die ado nabala dia säi amo bëgëla hamoimelë. ⁷ Nelebo sulubadela dia nema i amoda, dimadila misi gabula ilia hä, helësësa maadei neamelë. ⁸ Mida, dia nema ado säla i amolida, na ilima säla iäha maadesebegi, ilia hä, niimelë. Nealahilä, ne

dofä di neebeala misi gabula helësësa maadei nea. Amase, dia ne dofä fisiga wei gabula helësësa maadei neamelë.

⁹ Na ili helësëla dima adolasisawe gasoda, nagadaia udia dolö sulubadela helësëla adolasisa mademelë. Na adolasiseweda dia negali i amolimu helësëla adolasisamelë. Amoie mida, ilida die neebe amoie. ¹⁰ Udia dolö nie neebe amoli sulubadelada die neamelë. Amase, die neebe amoli sulubadelada nie nea. Ili mala hamosebe amea, nie ei ilibia amo olesebemelë.

¹¹ Hä, walioda ne di neebea moholö neawe. Neda nagadaiawi made namolö. Ilimu wi namolömelë. Naado Hedabi Eleloifali-e, ali afädëdi neebewe gadola, ilige afädëdi namiäia, dia die ei nema i amoie geloia ili sigi namialo. ¹² Ne ilibalä nelo amogida, die ei nema i amoie geloia ili sigi nelomelë. Na ili sigi nebegida, afädë dabadigi mademelë. Be, dolö afädë dabadigimolö nelo amomuda hä, dabadigimelë. Amala hamoi amoda ado Godeie bebagi dëdëla negei dibe amo gadola gausiala digamäia. ¹³ Walioda hä, ne di neebea maahago. Gaso, nie obeägilo ilile isogi nobamäia, ne nagadaiawi nea dima adolasisamelë.

¹⁴ Na ilima die ado säla iaha nebegi, nagadaia malam hamolo neebe amolia ilima bimolö habobaha nelomelë. Mida, ne nagadaia sosogo made neebe amo gadola, ilige nagadaia sosogo made neebe amea. ¹⁵ Na dima adosebe amoda, nagadaiawila dia ili sigi mosäia made adosamelë. Nafade hamolo busaea ili neala nafadelasiloea, dia sigi namiäiaie adosamelë. ¹⁶ Ne nagadaia sosogo made neebe amo gadola, ilige nagadaia sosogo made nea. ¹⁷ Die adoda dofä sälo dialea. Ili nafolala dihile namiäia, dofä sälo ado amea, dia ilile isogi hamoi hamolasimalola sähago. ¹⁸ Dia nema nagadaiawi udia dolö nefolalebe welibalä namiäia fisiga wei amo gadola, nage ili udia dolö nefolalebea ami afufumalaimelë. ¹⁹ Na ili helësëla, ili dihilefali dofä nafolala namiäiaie, nege dima odala iäla neawe.

²⁰ Dima dolö amolimu helësëla adolasisa mademelë. Ili ado säla iase amo nabala, nema asigi afädë negemolö amolilege gedola adolasisagomelë. ²¹ Nada ili afädëdi namiäiala helësëla adolasisago. Naado-o, di nema neebe amo gadolage, amase, dima ne neebe amo gadolage, ilida alima namiäiala hamesa. Nagadaiawi udia dolö nefolalebe amolia, dia ne dofä fisiga wei gabula helësëmäiaie amala adolasisago. ²² Ali afädëdi neebe amo gadola, ilige afädëdi namiäia, dia nema geloile, ei ilibiale i amo, na iligali imelë. ²³ Ne ilima neebe ameage, amase, di nema neebe ameage, ili dofä afädëdi namiäiaie. Amoie mida, nagadaiawi udia dolö nefolalebe amolia dia ne fisiga wei gabula helësëmäiaie, amase, dia ne boba hamose go gadola, ilige boba hamoi gabula helësëmäiaiemelë.

²⁴ Naado-o, dia udia dolö nema i amoli ne namolöia ami ili nihiligila namiäiage, amase, nie ei ilibiale, yo digalole dia nema i amo bimäiage hamesamelë. Naga föi made hamola nea, dia ne edefademalä boba hamosa nelo amea, ei ilibia amoge, yo digalo amoge imelë. ²⁵ Mogoi neebe Naado-o, nagadaia sosogo nefolalebe amoliada di dawa made gaso, nada di dawadigimelë. Amase, ne sosogo nefolalebe ilia dia ne fisiga wei gabula dawadigisa maadeimelë. ²⁶ Na ilima die ei ulufalasi. Dia ne boba hamoi amo gadola, boba hamolo amo ilima diamiäiage, amase, nihine ilima namiäiage, die ei, hä, ulufalasisa namolömelëla adola wagai.

Yesuea yöi gaula së naala baagola nowei

18

(Yone 18-20)

Yudasaea Yesu hololöi

(Madiu 26.47-56, Maga 14.43-50, Ulugu 22.47-53)

¹ Yesuea Godema adosa maadelahilä, ie bögëla aulo amolalibalä segea doadigila awäla ödä Gidolono dögëla alömodi asi. Sagai afädë dibeami ie bögëla aulo amolali awäla

besela galai. ² Sagaia amida dafidi Yesuea ïe bögëla aulo amolibalä segeyo yafiegi ami gedosa aligilo. Amala gedolo ameadä, Yudasa e hololölo amea dawadigi nelo. ³ Amäi ameadä, Olomo ami dolö odoage, Godeïe mosö idihë aligilo odoage, Felesi dolö odoage gobela ïlo busa amoliage mosalosebegi, ïlia gele gamalige gaula, amase, nufidelo neleboge gagaulahilä, sagaia ami Yudasaea ïli sigi asi. ⁴ Maasebegi, Yesuea ema hamomolö amo sulubadela hï dawadigilahilä, doadigila awäla ïlima nabahalea, Dilia nowë hogola mofiaïla nabi. ⁵ Amala nabasebegi, ïlia ema säla obögësalea, Niliada Nasalese dolö Yesu hogola misila säi. Amalebe, Yesuea ïlima säla obögësalea, Amoda nemelëla säi. E hololölo Yudasa amoge ïlibalä misi nelo. ⁶ Yesuea, amoda nemelëla säi amo nabalahilä, ïli badadi gasia imomogola nagadaïa ïla didigafui. ⁷ Amasebegi, Yesuea ïlima bu nabahalea, Dilia nowë hogola mofiaïla nabi. Amalebe ïlia sähalea, Niliada Nasalese dolö Yesu hogola misila säi. ⁸ Amala säsebegi, Yesuea säla obögësalea, Na ïlima dafidi säla ï amo, amoda nemelë. Dilia ne hogosa galëda, dolö nefolalebe gowe ïli mosäïa fu ïmola säi. ⁹ Dafidi hï sähalea, Naado-o, dia dolö negali ï gowe ïli afädë made dabadigila säi amo gadola gausiala digamäïa amala säi. ¹⁰ Saimono Fidaea nudulo helebe afädë gaula misi amo dusugala neawelahilä, gobela ïlo Busa Edefadeïe hamoi hamolasilo amo nufi. Nufudasebegi, gëhe dafädimadi amo dagala salisi. Hamoi hamolasilo amoïe ëida Malagusi. ¹¹ Amala hamosebegi, Yesuea Fidama sähalea, Dia helebego dihï salelo amogi sala obögëmo. Dia helësësaleada, Naadoea ödä ïigi usi ï gowe na made molö gabula helësësalela säi.

Ilia Yesu Anasa neebee sigi asi

¹² Amalebegi, ami dolö amoliage, ïlile beaha aligilo busaeage, amase, Yu ïlile idihë aligilo amolaliage, Yesu gaulahilä ëfëa nafodoi. ¹³ Amalahilä, ïlia e Anasa neebedale sigi asi. Anasa eda Gaiafasaïe esöa nelo. Gäheo ï amogida, Gaiafasa eda gobela ïlo Busa Edefade nelo. ¹⁴ Dolö ameadä Yu ïlima dafidi sähalea, Afädëa udia dolö baagomolö amo bedefala baagomolö dofea gabumelëla säi.

Fidaea Yesu dawa madela säi

(Madiu 26.69-70, Maga 14.66-68, Ulugu 22.55-57)

¹⁵ Saimono Fidage bögëla aulo elöge Yesu awäse amo gadola bögëla hobeala asi. Bögëla aulo elö amoda gobela ïlo Busa Edefade amea dawadigi nelo. Ameadä, e Yesubalä gobela ïlo Busa Edefade amoïe yala isogi nogila digai ¹⁶ gaso, Fida eda yala ïdi galo baagido nelo. Amala nebegi, bögëla aulo elö, gobela ïlo Busa Edefadea dawadigi amea udia dolisä ïdi galo beaha aligilo amoma sälahilä, ea Fida yala isogi sigi digai. ¹⁷ Sigi digasebegi, udia dolisä ïdi galo beaha aligilo amea Fidama nabahalea, Dige dolö goweïe bögëla auloledula nabi. Amala nabasebegi, ea säla obögësalea, Ne mademelëla säi. ¹⁸ Gögïsebegi, hamoi hamolasilofulo, idihë aligilofulo amolia nulo gobelahilä, gögï hausa nefolalebea ami, Fida eege ïlibalä ami gögï hausa nelo.

Gobela ïlo Busa Edefade amea Yesubalä gudi nabi

(Madiu 26.59-66, Maga 14.55-64, Ulugu 22.66-71)

¹⁹ Amo gala, gobela ïlo Busa Edefade amea Yesuma ïe bögëla aulo amolilege, ea ado säla olelei amoïege nabi. ²⁰ Amala nabasebegi, Yesuea säla obögësalea, Nada udia dolö nefolalebe amoli sulubadelama ulufala säla olelesa nelo. Segeyo sulubadelagi gedolo mosöage, Godeïe mosöage, sege Yu ïli gedosia ami olelesaleada, afädë musügä negela made olelesa nelomelë. ²¹ Edoïe dia nema nabaha. Na mala säla ïase nabelo amolima nabualo. Na säi amo ïlia dawadigi neagomelëla säi. ²² Yesuea amala säsebegi, idihë aligilo dolö afädë ga made nelo amea nabalahilä, Yesu e naabo gafea nufudalahilä nabahalea, Dia gobela ïlo Busa Edefade egowe gadoïma egomalä säla obögëmolöi gabulela nabi. ²³ Amala nabasebegi, Yesuea säla obögësalea, Na nafade säi galëda, gowe asiala säïmelëla nefolalebe gowe ïlia nabuäïa fädäla sämalö. Be, na mogola säi amogi galëda, dia ne edogi

nufudahala nabi. ²⁴ Amalebe, Anasaea Yesu e gobela ilo Busa Edefade Gaiafasa neebee sigi mosalola säsebegi, Yesu e ëfëa nafodoi amola wäla sigi asi.

Fidaea Bu elö Yesu dawa madela säi
(Madiu 26.71-75, Maga 14.69-72, Ulugu 22.58-62)

²⁵ Saimono Fida e nulo gobeia ami gögi hausa nebegi, ilia ema nabahalea, Dige ie bëgëla auloledula nabi. Amala nabasebegi, ea säla obëgësalea, Ai. Ne mademelëla säi. ²⁶ Amala säsebegi, gobela ilo Busa Edefade amoie hamoi hamolasilo afädë ami nelo amoda, dafidi Fidaea gëhe dagala sali amoie sosogo nelo, amea Fidama sähalea, Sagaia ami ebalä neebe na meli amoda di madelela nabi. ²⁷ Amala nabasebegi, Fidaea bu elö sähalea, Ai. Ne mademelëla säi. Amala säia gai amole, haea gagalugo gawalia gai.

Ilia Yesu e Bailadi neebee sigi asi
(Madiu 27.1-2, 27.11-14, Maga 15.1-5, Ulugu 23.1-5)

²⁸ Amala hamolahilä, ilia Yesu e Gaiafasa neebee amila Beledoliama mosöa ami sigi asi. Yosefali sigi asi amoda, Yu dolö ilida Godeie siigi nigime baai made aligilo amo damumolöi made gabugi, ili mosöa ami nogila digala made, segea nelo. Mida, ilia Baagila Asi Segeyo amoie molö molöie amai.* ²⁹ Ili segea ami nebegi, Bailadi e segea fedalahilä ilima nabahalea, Dolö goweada edo nafade hamosebegi gudimolöie sigi misila nabi. ³⁰ Amala nabasebegi, ilia ema säla obëgësalea, Ea nafade made hamoi galebeda, nilia e sigi made maalabimelëla säi. ³¹ Amalebe, Bailadia säla obëgësalea, Dihilile mala dibe amo gadola gudimolöie, dihili e sigi obëgëmalola säi. Amala säsebegi ilia ema sähalea, Nilia gudilahiläda, dolö afädë nufulöi mademelëla säla negei dialeamelëla säi.* ³² Amala säi amoda, dafidi Yesuea sähalea, Nema gomalä hamosegi baagomolö gabula ulufala olei amo gadola gausiala digamäiaie säi. ³³ Amala säsebegi, Bailadi e Beledoliama mosö isogi bu nogila digala, Yesu welahilä ema nabahalea, Dida Yu ilile ginilela nabi. ³⁴ Amala nabasebegi, Yesuea ema säla obëgësalea, Dia dihī asigia helësëla nabahale, ma, odoaea nieie säi nabala nabahalela nabi. ³⁵ Amala nabasebegi, Bailadia säla obëgësalea, Neda Yu dolö gabule. Dihile fiifali amoliage, gobela ilo busa amoliage di nie naabogi gausi amoda, dia edo hamoi amea amahala nabi. ³⁶ Amala nabasebegi, Yesuea säla obëgësalea, Na beaha maadela sigi neebe amoda nagadaiaie mademelë. Be, nagadaiaie galebeda, Yu dolö ilia ne gauloea, nie hamoi hamolo amolia nudulabiogoda. Na beaha maadela sigi neebe amoda, hä, nagadaiaie mademelëla säi. ³⁷ Amala säsebegi, Bailadia ema sähalea, Hä, di dofä beaha aligilo gini madelela säi. Amala säsebegi, Yesuea säla obëgësalea, Dihī ne beaha aligilo gini neala säsebegomelë. Ado dofä amo säla iaha maademäia nagadaiawi digasebegi, ne nemea neegela ägüi amo neawe. Udia dolö dofä sälo sosogo nefolalebe amoli sulubadelaeada, nie ado nabelo neamelëla säi. ³⁸ Amala säsebegi, Bailadia ema nabahalea, Ado dofä amoda edodula nabi.

Bailadia Yesu e i fügäigi baala negemalola säi
(Madiu 27.15-31, Maga 15.6-20, Ulugu 23.13-25)

Bailadia ado säha maadela, segea bu doadigila fedala Yu dolö amoli neebee awälahilä, ilima sähalea, Ema nafade afädë made beagoleimelë. ³⁹ Amai gaso, na dilile mala dibe amo gadola, Baagila Asi Segeyo besela galaseda, galabaia dolö afädë dihilima

* **18:28:** Beledoliama mosöda Gabenaie mosö edefade. Amogida ami dolö amoli aligilo. Gamane dolö busa Bailadige, amase, ie sosogo amolige Olomo dolö ameada, Yu ilia Godeie siigi nigime baai made aligilo amoda, ilia bëgëla hamolo made nelo. Amala hamolo ameada, Yu ilia asigisaleada, ilia fii odoa ilile mosöa nogila digaseda, Godeie siigi ili nigime baamolö gabula asigi. Udia dolö Godeie siigi nigime baai amolia Baagila Asi Segeyo amoie molö nulo made. * **18:31:** Yu ilile sege amoda Olomo ilia beaha nelo. Ado odoa gudimolö galëda, Yu hili gudila hamogimalola säsegi, gudisa aligilo. Gasoda, Yu ilia gudisaleada, dolö afädë nufudala baagomalolada sälo made dilo. Mida, Olomo ilia sähaleada, Yu ilia dolö nufuabiola säla negei dilo. Dolö i fügäigi baala negela nufidelo mala amoda, Olomo iliamu amala hamolo negei dilo.

fisigälo. Amo gadola, na walio Yu udia dolöie beaha aligilo gini gowe dihilima fisigädulela nabi. ⁴⁰ Amala nabasebegi, ilia gelola uuala säla didigahalea, E mademelë. Balabasa fisigämalola säi. Balabasa eada fa neaha aligilo nelo.*

19

¹ Amala säi amo nabalahlilä, Bailadia Yesu sigi awäla e fëgämaloi. Fëgälahlilä, ² ami dolö amolia ëfë äyo gägäi gadoia gini busa gadoi nasigila amalela ie busagia salugasilahilä, fagulo bëi didiga salugalo afädëge salugasi. ³ Salugasi nebegi, ili e mia ga madela mafulahilä sähalea, Yu udia dolöie beaha aligilo gini-e, di go gabiola sälahilä, naabo gafea fadaha nelo.*

⁴ Bailadi e bu elö doadigila fedalahilä, ilima sähalea, Dolö gowema nafade afädë made beagolei gabula helësëmäia, na dili neebee gui sigi segea doadigila fedahagola säi. ⁵ Yesu e ëfë äyo gägäi gadoia gini busa gadoi amalela salugasi amola, fagulo bëi didiga salugasi amola wäla fedasebegi, Bailadia ilima sähalea, Dolö amoda gowemelë. Bimola säi.

⁶ E bealahilä, gobela ilo busa amoliage, idihë aligilo amoliage, uuala säla didigahalea, Eda i fügäigi baala negemalola säla didigai. Amala säla didigasebegi, Bailadia ilima säla obëgësalea, Dihili e sigi awäla, i fügäigi baala negemolö mosalo. Nada ema nafade afädë made beagoleimelëla säi. ⁷ Amala säsebegi, Yu ilia ema säla obëgësalea, Nilia ado afädë säla negei galea. Ea e Godeie malöla sälo ameada, ado säla negei dibe amo bëgëla, e nufulö dialeala säi.

⁸ Ado amo nabala Bailadi e edefademalä bedälahlilä, ⁹ Beledoliama mosö amoie mumusogi bu nogila digalahilä, Yesuma nabahalea, Dida abidi fii dolöla nabi. Amala nabasebegi, Yesuea ema made säla obëgëi. ¹⁰ Made säla obëgësebegi, Bailadia ema sähalea, Dia made säla obëgësale. Di fisigämola sämolöie geloige, i fügäigi baala negemola sämolöie geloige na gaulube amo, dia made helësësalela nabi. ¹¹ Amala nabasebegi, Yesuea ema säla obëgësalea, Gode ilibia neebe amea dia nema hamomäia geloi made i galebeda, dia nema hamomolö amo, hamomolöi made bealabio. Be, dolö die naabogi gausilo amea nafade hamoi amoda dia hamoi amo baagila, nafade edefademalä hamoimelëla säi. ¹² Bailadia amala säi amo nabalahlilä, Yesu fisigämolöie idi hogoi. Gasoda, Yu ilia uuala didigala sähalea, Dia dolö go fisigäla fisiga gaseda, dida Sisaie damelë mademelë. Dolö afädëa hï e ginila säsebe amoda Sisabalä ado nüimelëla säla didigai. ¹³ Amala säi amo nabala Bailadia Yesu sigi segea doadigila fedalahilä, sege ëi Igi Bealë Baledi difolalebea ami gudi mogesalea filo amodaia sulo. Sege amoie ëi Hibulu adoeada, Gabadala sälo. ¹⁴ Baagila Asi Segeyo amoie helësëla molö daialo segeyo amo gala eso mogosebegi, Bailadia Yu udia dolö ilima sähalea, Dilile beaha aligilo gini amoda gowemelë. Bimola säi. ¹⁵ Amalebe, ilia uuala didigahalea, Nufualo! Nufualo! Eda i fügäigi baala negemalola uuala säla didigai. Amalebe, Bailadia ilima nabahalea, Diliada na dilile ginigo i fügäigi baala negemäialela nabi. Amala nabasebegi, gobela ilo busa amolia säla obëgësalea, Nilile gini elöda maade. Sisa afädëmu neamelëla säi. ¹⁶ Amala säsebegi, Bailadia Yesu e i fügäigi baala negemäia, hilile naabogi gausi.

*Ami dolö amolia Yesu e i fügäigi baala negei
(Madiu 27.32-44, Maga 15.21-32, Ulugu 23.26-43)*

Amalebe, ami dolö amolia Yesu e sigi asi. ¹⁷ Ea hïle i fügäi amo hï gaulahlilä, gaamu amo digila sege ëi Busa Giwi Segela sälo dibeami asi. Hibulu adoea sege amoda Gologodala sälo. ¹⁸ Segea ami ilia e i fügäigi baala negesaleada, dolö äudäge ebalä baala negei. Eda mogogi, elö ie naabo dafädimadi, elö ie naabo fefeädimadila baala negei. ¹⁹ Bailadia i gäi baledeidaia ado gowe dëdëla negemalosebegi, ilia amodaia dëdësalea, Nasalese fii Yesu,

* **18:40:** Dawadigi dolö ili yafiea helësësaleada, Balabasa eda Olomoge, Yuda gädilige, haila digimolöie nudulo amoligi afädëda e nelola helësëi. * **19:3:** Madiu 27.29gi säi dibe amo bimalo.

Yu udia dolöie beaha aligilo ginimelëla dëdëlahilä, i fügäi amoie bidigi baasi. ²⁰ Yesu e gaamu ga madela baala negei ameada, Hibulu adoeage, Olomo adoeage, Giligi adoeage säla dëdëla negei dibe amo, Yu udia dolö yafiea nidesamu nelö. ²¹ Amala dëdëla negei dibe amo bealahilä, Yu ilile gobela ilo busa amolia Bailadima sähalea, Dia Yu ilile beaha aligilo ginila sälada dëdëmabu. Ea hïmu sähalea, Neda Yu udia dolöie beaha aligilo gini neamelëla sälola säla dëdëmola säi. ²² Amala säsebegi, Bailadia säla obëgësalea, Na dëdëi gomü dïamiäia. Gameläla säi.

²³ Ami dolö amolia Yesu hä, i fügäigi baala negesilahilä, ie fagulo gii amo biyidiala mogei. Mogelahilä, ilia afädë afädëla nea gagai. Nea ggalahilä, ie fagulo elö daia salugalo sedade gii amomu dilo. Fagulo amo asogemolöi made, didigala afädëfalï asi gabugi, ²⁴ ami dolö amolia hilidomu sähalea, Fagulo go made gadelala, nowëa neasebelela melëdelä sadu hamodila säi. Ado säla negei amea sähalea, Iliä nïe fagulo mogelahilä, nïe daia salugalo gii amoie sadu hamoimelëla säla dëdëla negei dibe amo gausiala digamäiaie, amala hamoi.

²⁵ Yesuie emege, emeie esamage, Golobasaie udia Melige, amase, gaamu Magadala udia Melige, ili Yesu i fügäigi baala negei amo ga madela ami nefolalo. ²⁶ Yesuea, ie emele, ie bëgëla aulo amoligi ea boba hamolo amole ga madefalï neebe amo bealahilä, emema sähalea, Neme-e, die malöda egowemelëla säi. ²⁷ Amase, bëgëla aulo amomage sähalea, Die diemeda egowemelëla säi. Amalebe, bëgëla aulo amea amo gala säia amila e sigi awäla ea mosöa sigi nelö.

Yesu hi hame hä, mosaloi

(Madiu 27.45-56, Maga 15.33-41, Ulugu 23.44-49)

²⁸ Hobeala, Yesuea hamoi hahamola misi amo hä, walio hamosa maadei gabula helësëlahilä, Ne ödä molö gabula säi. Ado säla negei dibe amo gadola gausiala digamäiaie amala säi. ²⁹ Amala säsebegi, ödä i afädëgi wani ödä gamogai usi ami dilo amogi, ilia dahudu gadoi i afädëie ei hisoboie adomogi yaala, wani ödä gamogai amogi gelahilä, Yesuie nafia diisi. ³⁰ Amala hamosebegi, Yesuea wani ödä amo nalahilä sähalea, Hä, hamosa maadei amola säla, ie busa fuäia idogola ie namolö amo fisila, hame hä, mosaloi.

Ami dolö afädëa Yesuie afawa gögë gäwi

³¹ Sabada segeyo edefade amoie molö daiälo segeyo gabugi, ilia Sabada segeyo amogi domalo i fügäidaia ami made dïamiäiala helësëla, Yu ilia Bailadima sähalea, Ilile emo giwi dagabolahilä, domalo neala gaula mosäia, dia emo giwi dagabomalola sämäia helësëi dialeamelëla säi. ³² Amala säsebegi, ami dolö amoli awälahilä, Yesubalä baala negei dilo amogi afädëie emo giwi dagabolahilä, elö amoie emo giwige dagaboi. ³³ Amalahilä, ilia Yesu dibeä maala beahamelebe, eda hä, hame doala asi dibe amo bealahilä, ie emo giwi made dagabola, ³⁴ afädëa Yesuie afawa gögë gäwi amole healele ödäle besigai.

³⁵ Amo hamose melëlo dolö amea, nelebo ea meli amo säla ulufai. Ea säla ulufai amoda dofämelë. Amase, säla ulufasebe amoda dofäla hï dawadigi. Ameada, diliage asigi afädë negemäiaie, ea säla ulufasebemelë.* ³⁶ Godeie ado säla negesalea, ie giwi afädë made dagabomolömelëla säla negei amo gadola gausiala digamäiaie amala hamoi. *Gë Udälo 34.20*

³⁷ Amase, ado elö säla negei dibe amoda gowe. Dolö gögë gäwi amoda ilia bimolömelëla säla negei amo gausiala digamäiaie amai. *Segelaea 12.10*

Iliä Yesuie domalo igi äbä gähe duwia ami baui

(Madiu 27.57-61, Maga 15.42-47, Ulugu 23.50-56)

* **19:35:** Beahaleada, healele ödäle besigase melëlo amoda, bëgëla aulo Yesu hï boba hamolo dolö amomelë. Mida, Yone 19.26-27gi sähalea, Bëgëla aulo amoda Yesu i fügäigi baala negei dibe gaulu ga madela nelö amo säi.

³⁸ Amalahilä, hobeala Alimadia fii Yosebea Bailadima Yesuie domalo amo nedulela nabi. Yosebe eda Yesuie bægëla aulo nelo gaso, Yu ilibalä bedähalea, ie asigi afädë negei amo musügä negela nelo. Bailadia, ä nimalola säsebegi, ea awäla Yesuie domalo amo nii. ³⁹ Nigudimusi e, dafidi Yesu neebee gasigi aulo amoge, ebalä asi. Nigudimusia i afädëie heale muwege, i ëi elö aloie healele gegoai dilo amea, Yesuie domalobalä negemolöie gaula asi. I heale gegoai dilo amoie yoi dofeda, gilo nabülasi ohodoa gadoi dilo. ⁴⁰ Elea Yesuie domalo amo nealahilä, Yu dolöea bausalea hamolo amo gadola, i heale gegoai dilo amola Yesuie domalobalä baagoi usililo fagulo hedabia balagula usili. ⁴¹ Iliä Yesu i fügäigi baala negesi diloa amida, sagai afädë dilo. Sagaia amida baumolöie igi äbä afädë doalahilä, dolö afädë made bausi, gähe dilo. ⁴² Elea Yu ilile Sabada segeyoie daialo segeyo gabula helësëlahilä, baumolö äbä duwi ga made dilo ameadä, elea Yesuie domalo amogi bausi.

20

Yesu nowei

(Madiu 28.1-8, Maga 16.1-8, Ulugu 24.1-12)

¹ Salele mi gäwi segeyogi, sege yomolö gaalu, Magadala udia Meli e bauia ami awälahilä beahamelebe, äbä igia idi gai amo dogä negei dibe meli.* ² Amo beala, e baluluia awälahilä, Saimono Fidale bægëla aulo elö Yesu hi boba hamolo amole neebee besela galala, elema sähalea, Iliä Dafidilo Geloï bauia amila gaula asi gabio. Iliä abidi gaula awäla negeidu, nilia dawa madela säi. ³ Amo nabalahlilä, Fidale bægëla aulo elöle amila doadigila bauia ami moholö asi. ⁴ Helegela gaalu baluluia asi gaso, bægëla aulo elö amea Fida digila, edale bauia ami awäla besela galai. ⁵ Besela galalahilä, nogila digala made, dosogägila fia idogola salea, aga beahamelebe, fagulo hedabi amomu isogi ami dibe meli. ⁶ Saimono Fida hobeala maala, bausi isogi nogila digalahilä beahamelebe, fagulo hedabi amoge, ⁷ fagulo Yesuie busa neegisila bausi amoge, gedola negela made, fagulo busa neegisi amo hido galila negei dibe meli. ⁸ Amalebe, bægëla aulo elö bauia dafidi besela galalo amoge, oböla hobeala bausi isogi nogila digalahilä, amala hamoi dibe amo beala, e asigi afädë negei. ⁹ Yesu bauiala nowemolö dialeamelëla, ado säla negei dilo amoda, amo gala ilia hedabola helësëi made nelo. ¹⁰ Amo bealahilä, hele mosöa obëgëi.

Magadala udia Melia Yesu meli

(Madiu 28.9-10, Maga 16.9-11)

¹¹ Segea bausi baagido nea, Melia diisa nelo. Diisa nea wäla, dosogägila fia idogolahilä, bausi isogi beahamelebe, ¹² selesaia fii fagulo falei salugai äudä, Yesuie domalo bausi diloa ami, elöda busa diloamadi, elöda emo diloamadila sebe meli. ¹³ Elea Melima nabahalea, Udia-o, dia goda edogi diisa neala nabi. Amalebe, ea elema säla obëgësälea, Iliä nie Dafidilo Geloï gaula awäla, abododi negeidula dawa made amea diisamelëla säi. ¹⁴ Amala sälahilä, e besuia imogola beahamelebe, Yesu neebe meli. Ea meli gasoda, Yesu gabula made helësëi. ¹⁵ Amasebegi, Yesuea ema nabahalea, Udia-o, dia goda edogi diisa nea. Dia nowë hogosala nabi. Melia dolö amoda sagai beaha aligilo amo gabula helësëlahilä, ema sähalea, Dolö edefade-e, dia e gaula asi galëda, nihä nea äudulä, guwi gaula awäla negei dialeala sämola säi. ¹⁶ Amala säsebegi, Yesuea ema, Meli-ela säi. Amala säi amo nabalahlilä, ea besuia imogolahilä, Hibulu adoea ema Elabonai-ela säi. Nilile ado sälada Säla Olelelo-o. ¹⁷ Amalebe, Yesuea ema sähalea, Naado neebee gadogo aso, fedaia mateda, dia nema diigimabu. Dia nedoolali neebee awälahilä, gomalä sämalö. Neda aso, nie Naadoge dilile Eedoge, amase, nie Godege dilile Godege neebee fedamolö neebeeola sämalola säi. ¹⁸ Amala säsebegi, Magadala udia Meli e awälahilä, bægëla aulo

* **20:1:** Saleleie mi gäwi segeyoda, salele ede. Edolo niliada gifalädalüla sälo.

amolima sähalea, Na Dafidilo Geloï e melimelëla sälahilä, ema säla ï amo ilima säla ïaha maadei.

Bëgëla aulo amolia Yesu meli

(Madiu 28.16-20, Maga 16.14-18, Ulugu 24.36-49)

¹⁹ Segeyo amo galamu, salele mi gäwi segeyogi, eso digase gaalu, ïe bëgëla aulo amoli Yu ilibalä bedähalea, ili sefolalo mosö amo idi fëdöla galahilä sefolalo.* Amala sefolalebegi, Yesu ili sebe mogogi ami maala nea, ilima sähalea, Dalulo dilibalä namiäiala säi. ²⁰ Amala sälahilä, naaboge afoge ilima olei. Ili hä, Dafidilo Geloï bealahilä, edefademalä obeägi. ²¹ Yesuea ilima bu elö sähalea, Dalulo dilibalä namiäia. Naadoea ne fisiga wei amo gadola, nage dili fisiga gahagomelëla säi. ²² Amala sälahilä, ea ilimadi hame hëia fedala nafi fo diigilahilä sähalea, Eleloi Gesami nimo. ²³ Odoaea nafade hamoi amo dilia hëla fiseda, hëla fisimelë. Be, odoaea nafade hamoi amo dilia made hëla fiseda, nafade amolida diamolömelëla säi.

Domasaea Yesu meli

²⁴ Yesu besela galasolo amo galada, ili giwilasi amoligi Domasa, ïe ëi elö Didimusila sälo amo, sebegi made besela galai.* ²⁵ Hobeala, bëgëla aulo odoa amolia ema sähalea, Nilia Dafidilo Geloï melimelëla säla ï. Amala säla ïasebegi, Domasaea ilima sähalea, ïe naabogi mili gäwi amo made bealage, nïe naabo sögöea ïe mili gäwi bu amogi made digalage, amase, ïe afawa gäwi bu amogi nïe naaboea made digalage, nada dofä gabula made helësemolömelëla säi. ²⁶ Amala säi salele afädë baagilahilä, ïe bëgëla aulo amoli bu mosöa gechedola sefolalo. Amo gala Domasage hiligila sulo. Idi sulubadela fëdöla gai gaso, Yesu e ili mogogi ami maala nea, ilima sähalea, Dalulo dilibalä namiäiala säi. ²⁷ Amala sälahilä, ea Domasama sähalea, Nïe naabogi dïe naabo sögöea digala bimo. Amalahilä, dïe naabo mogodigila nïe afawa digala bimo. Hä, bealahilä, asigi äudä negela made, afädëfali negemalola säi. ²⁸ Amala säsebegi, Domasaea ema säla obëgësalea, Nïe Dafidilo Geloï, nïe Godela säi. ²⁹ Amala säsebegi, Yesuea ema sähalea, Dia ne beala asigi afädë negesale. Ne made beala asigi afädë negese amoliada, edefademalä obeägisa neamelëla säi.

Beba dëdëi goweïe mi

³⁰ Yesu e bëgëla aulo amolibalä nelo amo gaalu, ilile siigi dolöea hamomolöi made gadoi odoa yafie hamoi dibede amoda, beba gowegi hulu made dëdëi. ³¹ Gaso, beba gowegi dëdësebeweda, Afädë Memelei amoge, Godeïe malö amoge Yesu gabula helësäla, ema asigi afädë negemäiage, amase, dilia ema asigi afädë negesa nea, ïe ëigi namolöi namolö gaula namiäiage, dëdëla negesawe.

Yesu e ïe bëgëla aulo nebea bu besela galai

21

(Yone 21)

Bëgëla aulo gifalädalïaea Yesu meli

¹ Hobeala, bëgëla aulo amoli Dabeliasa oeaba ami nebegi, Yesu e bu elö ilima ulufadigila besela galai amoda gomalä hamoi.* ² Saimono Fidage, Domasa ïe ëi elö Didimusige, Galili segeïe gaamu Gaina ami fi Nadanalege, Sebediïe malö äudä amolege, ïe bëgëla aulo äudä elölege, ili ami gedola nefolalo. ³ Ami nefolalea, Saimono Fidaea ilima sähalea, Neda seme digila awähadiola säsebegi, ïlia nilige hä, dibalä maahagola säi. Amala sälahilä, ili duugi fïfigila awäla, gasigi seme digisa nea, seme isoïe afädëge made neala nelo.

* **20:19:** Yone 20.1ïe gasumilï amo bimalo. * **20:24:** Ëi Didimusila säi amoïe mida gomalä. Emea äudä busa dila ägüi amogi elöla säi. * **21:1:** Oeabo Dabeliasa amoïe ëi elöda Galili.

⁴ Sege yose amo gaalu, Yesu bosea ami maala nelo gaso, ie bēgēla aulo amolia e Yesu neala made helēsēi nelo. ⁵ Amala nebegi, Yesuea ilima nabahalea, Malisā-o, dilia seme afādē made niilela nabi. Amala nabasebegi, ilia sāla obēgēsalea, Ā, made niimelēla sāi. ⁶ Amalebe, ea ilima sähalea, Selēgēgo dilile du dafādīmadi digiseda, seme odoa digamolōmelēla sāi. Amalebe, ilia selēgē amala digilibe, seme yafie digai amea, selēgē dusugamolō uli. ⁷ Amala hamosebe amo bealahilā, bēgēla aulo afādē Yesu hī boba hamolo amea, Saimono Fidama sähalea, Goweda Dafidilo Geloī gabula sāi. Dafidilo Geloī gabula sāi amo nabalahlā, Fidaea fagulo daia salugalo dafidi gila negei dilo amo salugalahlā, ödāgi nila digai. ⁸ Amase, bēgēla aulo odoa amoliada dudaia nea, selēgēgi seme digaide amo dusugala gaula agesua moholō asi. Ili nelo amila ödā agesuada, mia made made, mida hādali afādē gadoi dilo.

⁹ Ili agesua aliga alogola beahamelebe, nulo gobei elēlēgi amodaia seme gobei afādē, beledige dibe meli. ¹⁰ Yesuea ilima sähalea, Dilia walio seme nii gogi odoa gaula misiēla sāi. ¹¹ Amala sāsebegi, Saimono Fida e awāla dudaia nea, seme selēgē amo agesua dusugala gaula misi. Seme bobogamu selēgēgi digai amo gedolada hādali afādēie nabūlasi biaie odoai ohodoa (153). Seme malei digai amea, selēgē nulimolōi gaso, made nuli.

¹² Yesuea ilima sähalea, Dili hä, molō naa mofiamola sāi. Amalebe, bēgēla aulo amoli bedāhalea, iligi afādēa di nowēla made nabi. Iliada Dafidilo Geloī gabulamu helēsēi. ¹³ Yesu e maala nea, beledi gobei amo neala iligali sogolahilā, seme gobei amoge, amo gadola wāla hamoi.

¹⁴ Yesu e bauiala nowela awāla nea, bēgēla aulo amoli neebee bu osoda ulufala besela galaida amo.

Yesuea Fidama nīe sugua sibi amoli sigi namialola sāi

¹⁵ Ili molō naha maadelahlā, Yesuea Saimono Fidama nabahalea, Yoneie malō Saimono-o, odoa gowe ilia ne boba hamose amo gadola made, dia baagila awāla, ne dofā gelola boba hamosalela nabi. Amala nabasebegi, Fidaea ema sāla obēgēsalea, Ū, Dafidilo Geloī, na di boba hamose amoda, dia dawamelēla sāi. Amala sāsebegi, Yesuea ema sähalea, Nīe sugua sibi malō amoli molō iaha namialola sāi. ¹⁶ Yesuea ema bu agedu nabahalea, Yoneie malō Saimono-o, dia ne dofā gelola boba hamosalela nabi. Amala nabasebegi, Fidaea ema sähalea, Ū, Dafidilo Geloī, na di boba hamose amoda, dia dawamelēla sāi. Amala sāsebegi, Yesuea ema sāla obēgēsalea, Nīe sugua sibi amoli sigi namialola sāi. ¹⁷ Yesuea aso, bu osoda ema nabahalea, Yoneie malō Saimono-o, dia ne boba hamosalela nabi. Yesuea bu ohodoala dia ne boba hamosalela nabi amogi, Fida e asigia yöia idogolahilā, Yesuma sähalea, Dafidilo Geloī, nelebo sulubadela dia dawadigisa maadei neebe amo, na di boba hamose amoda, dia dawamelēla sāi. Amala sāsebegi, Yesuea ema sähalea, Nīe sugua sibi amoli molō iaha namialo. ¹⁸ Na dima dofā gelola sähago. Di malisā nelo amogida, diē malibu negelahilā, dihī moholō helēsēse amo gadola nawesa aligilomelē. Gaso, di momaeala fia idogose amo gaaluda, diē naabo mogodigia gasegi, dolō odoaea di malibu negesilahilā, dia moholō helēsēi madeido amogi sigi moholōmelēla sāi. ¹⁹ Yesuea ado amala sāi amoda, Fida e abeahāmola hamola baagola, Godeie ēi ilibia amo gauia adamolō amoie helēsēla amala sāi. Amala sālahlā, Yesuea Fidama sähalea, Di ne bēgēla misiēla sāi.

Bēgēla aulo Yesuea boba hamoi amoma ado sāi dialea

²⁰ Fidaea besula beahamelebe, bēgēla aulo Yesu hī boba hamolo amo, ele bēgēla maaha neebe meli. Dolō amoda dafidi ili molō naha sefolalo amo gala, Yesuie bidagia golōgiā alogola nabahalea, Dafidilo Geloī-e, nowēa di hololōmolō gabula sālo amo maaha neebe meli. ²¹ Beahamelebe e gabugi, Fidaea Yesuma nabahalea, Dafidilo Geloī, dolō gowedala nabi. ²² Amala nabasebegi, Yesuea ema sāla obēgēsalea, Ne obēgēsalea e

namolöi namiäiala hameseda, amoda diele. Dida ne bögëla misiëla säi. ²³ Amalebe, odoa ilia sähalea, Bögëla aulo go made baagomolöla säimelëla edoolalima säla daidoi. Gaso, Yesueada e made baagomolömelëlada made säi. Ea sähaleada, Ne obögësalea e namolöi namiäiala hameseda, amoda dielela amomu amala säi.

²⁴ Bögëla aulo amea nelebo ea meli amo hi säla ulufadigisa nea, amala hamoi amo hi bebagi dëdëla negei amoda amomelë. Nilia ea säla ulufadigi amoda dofä gabula helësësamelë.

²⁵ Yesuea hamoi elö elöla yafie hamoimelë. Hamoi amo hido hídola hulu sulubadela dëdëla negesa maadei galebeda, sege dibe sulubadelagi beba yafie hamoi amo negemolö fu made bealabiola helësësamelë.

Hä amo.

Abosolo Neala olelo oboba

Uluguea Ado Mala Hedabi dafidi dëdëi amo dëdësa maadelahilä, hobeala beba elöwege Ulugu eamu dëdëi. Yesuie Ado Mala Hedabi abosolo dolö ilia säla olelemäia Godeie Gesamia idi olei.

Yesuea ado afädë säi amoda gowe. Eleloi Gesami e dili neebee gui maala ie geloia dilile isogi nobamolömelë. Amala hamoseda, nïe Ado Mala Hedabi gaula Yalusalemege, Yudiamadige, Sameliamadige, sege föi sulubadelagi olelesa nawesa namolömelëla säi. (Abosolo 1.8)

Yesuea amala säi amo gadola ie bëgëla aulo amolia Ado Mala Hedabi säla daidola nawesa nelo. Amala säla ïasebegi, dafidida Yu udia dolö hili ilmu Geleso sosogo nelo. Hobealada sege föi sulubadelagige Geleso sosogo aligisa maadela nelo.

Beba Abosologi afädë säi amoda, dafidi Bëdigosi Segeyogi Yesuie bëgëla aulo sebee Eleloi Gesami digai amoge, amase, hobeala Eleloi Gesamia iilasila geloie ïasebegi, hamoi hamosa nelo amoge dëdëi dialea. Yesu selesaia mosöa awäla nebegi, Geleso sosogo nefolalo amolia Yalusaleme nea Ado Mala Hedabi säla daidosebegi, udia dolö yafie nefolalo amoli asigi besui.

Ilia Yu udia dolöie sege sulubadelamadige Sameliamadige säla daidosa maadei. Aso, iliamu wagadi made sege odoa dibeamadige, Olomomadige säla ïia nawesa maadei amoie ado säla dëdëla negei dialea.

Yesuea Eleloi Gesami ïmolömelëla säla negei

¹⁻² Diofilasa-o, dafidi na bebagi dëdëla negesaleada, Yesuea hamoi amoge, olelei amoge dafidi mi gäwia amila e selesaia mosöa fedala asi segeyo amoge dëdëla negesa maadeimelë. Fedala made nea, ea Eleloi Gesamiie geloia abosolo dolö namiäia memelei amolima gomälä hamomalo, gomälä sämalola säla ïaha maadei. ³ Yesu së naala baagolahilä, bu nowela abosolo dolö amolia e dofä nowei gabula helësëmäia e ulufadigila segeyo nabülasi biyidia ilibalä nea, Godea Beaha Maadela Sigi Neebe amoie ilima säla ïaha nelo. ⁴ E, aso, ilibalä nea ea ilima sähalea, Dilia Yalusaleme digila mosabio. Naadoea ïmolömelëla säla negeila na dafidi dilima säla i amo ïmäia, gui beaha namialo. ⁵ Yoneada ödäea gesa nelomelë. Segeyo ede made nelolahilä, dili Eleloi Gesamia gemolömelëla säi.

⁶ Amo gala, ili gegedolahilä ema nabahalea, Dafidilo, Isilale udia dolö nilia nihili beaha namolö, nihilima ïa obëgëmolö walio gogilela nabi. ⁷ Amala nabasebegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Naadoea hi asigia segeyo daiala negei amoie dawada, dilile made. Segeyo amo daialoda Naado hidomumelë. ⁸ Ama gaso, Eleloi Gesami e dili neebee gui maala, ie geloia dilile isogi nobamolömelë. Amala hamoseda, nïe Ado Mala Hedabi gaula Yalusalemege, Yudiamadige, Sameliamadige, sege föi sulubadelagige olelesa nawesa namolömelëla säi.

Yesu selesaia mosöa fedala asi

⁹ Ea ado amo säha maadelahilä, ilia ami beaha nebegi, e neala gauia adala selesaia mosöa fedai amo baidilia haguie amea, bu elö bimolöi made meli. ¹⁰ E fedala awäse amo gaalu, ilia muugi sisila nebegimu, dolö fagulo falei salugai äudä fodolofali maala ilibalä neebee meli. ¹¹ Amolea ilima nabahalea, Galili dolöla dili-e, mi edoie muugi sisilamu dialeala nabi. Amala nabalahlilä elea sähalea, Yesu goda walio dili digila, e neala gauia adogola selesaia mosöa fedasebe amoda obëgëmolö. E selesaia mosöa awäsebe dilia meli amo gadoi wäla obëgëmolömelëla säi.

Ilia Yudasa bedefala dolö afädë memelei

¹² Amala säsebegi, ili segebi ëi Olibebidaia amila Yalusaleme obëgëi. Segebia amila Yalusaleme ga madefali, Yu udia dolöea segeyo Sabada gafegi nawelo amo gadoi. ¹³ Ili Yalusaleme besela galalahilä, mosö iso daia hogoli hili fisia ami fedala nogila digai. Amolida Fidage, Yonege, Yamesege, Äduluge, Filibige, Domasage, Badolomiuge, Madiasige, Alibiasaie malö Yamesege, Selodo sosogo Saimonoge, Yameseie malö Yudasage. ¹⁴ Dolö amolia Godema adomolö ili gegedosamu aligilo. Udia odoage, Yesuie eme Melige, ie edoolalige ilibalä amala gegedolo.

¹⁵ Amo gala asigi afädë negei sulubadela gegedolada hädali afädëie nabülasi äudä gadoi sefolalebegi, Fidaea nowela nea sähalea, ¹⁶ Nedoola dili-e, Godeie ado siiba säla dëdëla negei amo dofä gausiala digamolömelë. Yudasaea dolö nefolalo amolia Yesu gaumäia idi olei amoie Eleloi Gesamia Debidima aligilahilä bea säla negei amo gadola dofä gausiala digaimelë. ¹⁷ Yudasada nili sosogo nelo. Nihiligila hamoi gegedola hamomolöie e memeleimelëla säi. ¹⁸ (Yudasa hi nafade hamola muni nii amea sege afädë nofela nii. Amala hamola sege niia ami baagola digala bole dusula gahidado besela galai. ¹⁹ Amo hamoi amo hobeala Yalusaleme nefolalo amolia nabaha maadei. Amalebe sege amoie ëi ilile ado sälada *Ageledama* negei. Nilile ado sälada heale sege.) ²⁰ Fidaea sähalea, Gë Udälo bebägi ado afädë säla negei amo gowe.

Ëe mosö nalämäia. Mosö amogi afädë made midiäiala säla dëdëla negei dialea.

Gë Udälo 69.25

Amase, ado elö säla negei dibe amo gowe.

Hamoi ea hamolo negei amo elöea hamola bedefamäiala säla dëdëla negei dialea.

Gë Udälo 109.8

²¹ Amai gabugida nilia dolö elö gowe gadoi memeledelä. Amoda Dafidilo Geloi Yesu afu mafusa nelo amo gala nilibalä nawelo. ²² Yonea ödägi gese melëlo, Yesu neala gauia adala fedai melëlo nilibalä nawelo. Amea nilia e dofä baagola nowela dawadigi amo nilibalä sämolöie memeledelä. ²³ Amala säsebegi, ilia dolö äudä ëi säla negei. Dolö elö amoie ëida Yosebe, odoaea ie ëi Basabasala sälo, odoaea Yasadusila sälo nelo amo. Amase, elö amoie ëi Madiasile säla negei. ²⁴⁻²⁵ Amala sälahilä, ilia Godema adosalea, Dafidilo Geloi, dia sulubadelaie iso beaha maadei. Dolö äudä memelei amolegi afädëa Yudasaea abosolo hamoi idiadolasia amila bedefamäia dia afädë memelei amo olemalo. Yudasa eda hi segea awähalea abosolo hamoi digila asi gabiola säi. ²⁶ Amala Godema adolahilä, elele ëi dëdëla salalahilä fofogolebe Madiasie ëidale besela galasebegi, abosolo gidälasi amolibalä giwi e baala namiäia memelela ifosi.

2

Godeie Gesami digai

¹ Yu udia dolöie molö nulo segeyo ëi Bëdigosi besela galasebegi, ili sulubadela mosö afädëgi gegedola sefolalo.* ² Amala gegedola sefolalebegi, fo geloie goba gadoi aabela guula maalahlilä, mosö ili fifigi sebea ami digala nobai. ³ Amala digala nobalahilä, nulo söale elile gadoi moge mogela ili sulubadela hido hïdolama aliligisebe meli. ⁴ Amalahilä Eleloi Gesamia udia dolö amoli sulubadelama nobalahilä, ilia fii odoaei ado säla besela gagalamäia Eleloi Gesamia sälasisi.

⁵ Yalusaleme ami Yu udia dolö Godeie mala nabelo sege fïi sulubadelagi nefolalo amoli bobala asi ami sulo. ⁶ Udia dolö amolia goba amo nalahilä, ili sulubadela gegedoi. Gegedoi amolia hido hïdola nabelebe, ilile ado sälo amo gadola säsebe amo nalahilä, ili sulubadela fudugi. ⁷ Amo nabala, ili edefademalä fudugilahilä sähalea, Wae! Nilile ado säla säha dibego ilida Galili dolö madefa. ⁸ Ili nilile ado elö elöi

* **2:1:** Segeyo edefade Bëdigosi amoie ëi elöda Sagaia Molö Hëhela Nelo Segeyo. Baagila Asi Segeyo molö nalahlilä segeyo nabülasi bia baagilahiläda Bëdigosi Segeyo besela galalo.

amo säsebe nihili nabasebeweda, abeahäladu. ⁹ Nili Badialage, Midialage, Elamalage, nili Mesobodemia dolöge, Yudialage, Gabadosialage, Bödasalage, Esialage, ¹⁰ Filigialage, Bäfilialage, Isibilage, Libiaie sege Sailinimadilage, Olomola söfë misi amolige, ¹¹ Yu udia dolöge, udia dolö odoaea Yuie mala gaula mogolo amolige, Gilidilage, Alebialage, nili sulubadela nefolalebewema, ilia nihilile ado adola, Godea hamoi edefade hamoi amoie säla iasebegola säi. ¹² Ili fudugila asigi säosäolahilä sähalea, Goda edodula säla didigai. ¹³ Odoa nefolalo amolia gadiabola sähalea, Wani ödä gähe hamola negei amo edefadela naala gagaosebega säi.

Fidaea Ado Mala Hedabi säla i

¹⁴ Amala säi amo nabalahlilä, Fida e abosolo gidälasa amolibalä nowela nea ea ilima ado gelolafali sähalea, Yu dolö dilimage Yalusaleme nefolalebe dilimage, amo hamoi amo säla idulä. Nïe ado hedabola nabualo. ¹⁵ Dilia dolö gowe ili gagaosebela helësëi amoda amai mademelë. Segeyo walioda, aso, yosemelë.* ¹⁶ Go hamose goda dafidi bea sälo Yoalea säla negei amo gausiahamelë. Eada gomalä säla negei.

¹⁷ Godea sähalea, Segeyo aligila wagamolö ga madese gaaluda, na nïe Gesami udia dolö sulubadelama söga salimolömelë.

Dilile didiwi diefegalialia nïe mala olelesa namolömelë. Amase, dilile malö malisä amoliage sosoäla awäla elö elöla bimolömelë. Amase, dolö asigi fädäi neebe amolia simasimolömelë.

¹⁸ Segeyo amogimu nïe hamoi hamolasilo udia dolö amolimage na nïe Gesami söga salimolömelë. Ili nïe mala olelesa namolömelë.

¹⁹ Na muugi adogo hïdo elöi hamolasila naga föidaiage dolöea hamomolöi made gadoi hamolasimolömelë. Healege nulo söage höba buguge hamomolömelë.

²⁰ Amase, Dafidilo Geloie Segeyo Edefademalä besela gamolö amo, aso, made besela galala neëgi, esoge usila aubege bëlahlilä heale uii besela gamolömelë.

²¹ Amala hamosegi Dafidilo Geloima damula mosöla säsebe amolida damula aulo gaula namolömelëla Godea säila
Yoalea säla negei amo Fidaea säi.

Yoale 2.28-32

²² Fidaea sähalea, Isilale dolöla dili-e, ado sähago. Nabualo. Nasalese fii Yesuea geloi melëlo made gadoi hamolage, hïdo elöi hamolage, dolöea hamomolöi made gadoi hamolage, Godea Yesuma aligila dilibalä nea amala hamoi. Amala hamoi ameadä e Godea odala iala hamoi amo hamomolö misi amo olei. Amoda dilia dawadigi nebego.

²³ Dolö amoda gaula imolömelëla Godea dafidi daijala negei amo gadola hamomäia fisigisi. Dilia e baagomäia dolö nafade hamolo nefolalo amolia e i fügäigi baala negemäia hamolasi. ²⁴ Baagoia e nafodomolö uli amea Godea baago amoie säa e fisigisimäia e nowela ifosi. ²⁵ Debidiage ië helësëla säi amo gowe.

Na beahamelebe Dafidilo Geloie e nebalä ga madefali namolöi namolö misi neebe meli.

Nafadea ne neala fologolasiloea, ne gelolasimolöie e nïe naabo dafädimadi ga made misi nea. ²⁶ Amalebe nïe isogi edefade obeägilo nobalahilä na obeägi ado säi. Amase, nïe domalogi hamomolö amo hamomäia na beaha namolö. ²⁷ Dia nïe gesami baagoi uguli mosöa ami digila made moholö. Die hamoi hamolasilo dihï memelela odai amo bauia ami made sigämolömelë. ²⁸ Dia ne namolöie idi oleimelë. Dia nebalä namolöi nebegeada ne obeägilo nobalahilä obeägisa namolöla

Debidia säimelëla säi.

Gë Udälo 16.8-11

²⁹ Fidaea amala sälahilä sähalea, Nedoola dili-e, nilile mäu Debidiie, na dilima fädäla sähago. E baagoige bauige. E baui amo nili mia wi walio dialea. ³⁰ Dafidi eda bea sälo nebegi, Godea ema ado dofä gelola säla negesalea sähalea, Hobeafali die mäu afädäa beaha aligilo gini filodaia samialamolömelëla säla negei amo Debidi hï dawadigi nelo.

* **2:15:** Yosemelëla säi amoie mida gomalä, Yu udia dolö amolia wani ödä yose made nulo.

³¹ Godea Afädë Memelei amo baagolahilä nowela ifosimolö amoë Debidia bea sähalea, Ìe gesami uguli mosöa digila made moholö, Ìe domalo bauia ami sigämolö madela bea säla negei. ³² Amaimo, Yesu amoda Godea nowela ifosi. Amo nilia beaha maadei amo säla ìahamelë. ³³ Godea Yesu neala gauia adala fedalasila ìe naabo dafädimadi ifosilahilä, Eleloi Gesami ì. Edoea Gesami ìmolömelëla dafidi säla negei amo ì. Ea amo walio söga sali amo dilia siia beala gëhea nabi amomelë. ³⁴⁻³⁵ Debidi eda selesaia mosöa fedai made gaso, ea säla negesalea sähalea, Dafidilo Geloia nìe Dafidilo Geloima sähalea, Na dïe ado nii nefolalebe amoli dïe emoea emesala namiäia, dida nìe naabo dafädimadi awäla salea, beaha samialola säimelëla

säi. *Gë Udälo 110.1*
³⁶ Fidaea amala sälahilä sähalea, Isilale udia dolö nefolalebe dili sulubadelaëa hedabola helësëmalo. Yesu e dofä dilia ì fügäigi baala negei amoda Godea e Dafidilo Geloï namiäiage Afädë Memelei namiäiage ifosi amo hedabola helësëmalo Fidaea säi.

Udia dolö yafie asigi besula ödägi gei

³⁷ Ado säi amo nabalahlilä, ilile isogi awäla gäwilebe Fidala abosolo odoa amolima nabahalea, Nedoola dili-e, nilia abilia hamomolödula nabi. ³⁸ Amala nabelebe Fidaea säla obëgësalea, Dili asigi besula hido hídola Yesu Gelesoie ëigi ödägi gemalo. Amala hamosegida, dilia nafade hamoi amo hëla digila diligali Eleloi Gesami ìmolömelë. ³⁹ Godea ìmolömelëla säla negei amo gadola dilimage, dilile malö amolimage, udia dolö wagadi made nefolalebe amoli sulubadelamage ìmolömelëla säla negei. Dafidilo Geloï Godea e nebea misiäia wemolö amoli sulubadelama ìmolömelëla säla negeila Fidaea säi.

⁴⁰ Fidaea ado geloi odoage häila nabalöi hamoi odoage ilima gelola säla ìalahilä sähalea, Udia dolö nafade memelela made sulubadela hamolo walio nefolalebe welia së molö amogi dilila nüloea fisäla awäla asigi besumalola säi. ⁴¹ Ea amala säi amo hedabola häila nabi amoli ödägi gei. Segeyo amo gala udia dolö dausini ohodoa baai. ⁴² Abosolo dolö amolia mala olelei amo bëgëla hamola digi, Geleso sosogo odoabalä dila nea, molö gedola nadigi, Godema adola digi, amo sulubadela ilia gelola hamosamu nelo.

Geleso sosogo nea mala hedabi hamoi

⁴³ Udia dolö sulubadela fudugila bedäi. Godea abosolo dolö amolima aligila hido elöi hamolasila, dolöea hamomolöi made gadoi hamola nawei amogi. ⁴⁴ Amase, asigi afädë negei nefolalo amolige afädëdi nelo. Hido hídolaie nelegei dilo amoda, ìli sulubadelaie ua gadoi dilo. ⁴⁵ Segege, nelegeige bidi nealahilä, mogela nelegei made amoligali ìlo. ⁴⁶ Amase, segeyo sulubadelagi ìlida Godeie mosöamu gegeadolahlilä, hilile mosöa afufusa neada ilile iso asigi falagasei nea hiligila obeägila molö gegebola naala, ⁴⁷ Godeie ëi gauia adaha nebe amo bealahilä, udia dolö nefolalo amoli sulubadelaëa obeägila melëlo. Segeyo sulubadelagi Dafidilo Geloia odoa asigi afädë negei amolida neala baalasi.

3

Dolö emo nafadei afädë wahilasi

¹ Segeyo afädëgi eso digase gaalu, Fida Yonele Godeie mosöamadi asi. Deadi amo gadola ilia Godema adosa aligilo negei. ² Amaimo, dolö afädë, ìe emea neegela ägüsolo amo gala emo nafadei amo gadoi neegela ägüi, amo ilia sogobala gaula awäla Godeie mosö idi nogila digalo Aye Negei dibeami ifosisa aligilo. Segeyo sulubadelagi ea Godeie mosöa digasebe amolima muni ìmola sämäia ifosilo. ³ Fida Yonele Godeie mosöa nogila digasebe amo bealahilä ea elema sähalea, Alia ne muni ìmola säi. ⁴ Amala sälebegi Fida Yonelea ema siila nea Fidaea sähalea, Alima bimola säi. ⁵ Amala sälebegi e ìmolö gabula helësëla ea elema si. ⁶ Amala sisebegi Fidaea ema sähalea, Muni afädë gaui mademelë. Amai gaso, afädë gaui amo digali ìahago. Nasalese fii Yesu Gelesoie ëigi säha, di nowela

nawemola säi. ⁷ Amala sälahilä ie naabo dafädi amo nabelela gauia adalasisibegi, ie emo fodolofali neala gelolasi. ⁸ Nowela nila sadia adodogola asi. Amala awäla elebalä Godeie mosöa nogila digala, Godeie ei gauia adala emo gumu sesegegila nawesa nelo. ⁹ Udia dolö nefolalo amoli sulubadela e Godeie ei gauia adala awäse amo bealahilä ¹⁰ ilia helësésalea, Godeie mosöa nogila digalo Aye Negei dibeami salea muni imola säha filo amo gabula helësei. Ema hamoi amo bealahilä ili hame galalaia fedala fudugi.

Fidaea Godeie mosöa Ado Mala Hedabi olelei

¹¹ Dolö amea Fida Yonelema gaula fëdöla nebegi, udia dolö nefolalo amoli fudugilahilä, Godeie mosö hadai dibeami baluluia mafui. Hadai amoda Solomonoie hadaila sälo. ¹² Fidaea udia dolö mafui amo bealahilä, ea ilima sähalea, Isilale dolö dili-e, amo hamoi amogi dili fudugilahilä alima sisila dibegoda edoie. Amai dilia helësésaleada, alile geloiage Godeie mala mogola gaula neebeweage alia dolö gowe nowela ifosila helësésale. ¹³ Abalahamaga Aisagage Yeigabage, nilile mäuge ilile Godea ie hamoi hamolasilo Yesuie ei ilibiamäia neala gauia adalasi. Dolö amo dilia dilile sigi aligilo neebea sigi gaula asimelë. Bailadi neebea sigi awäsebegi, Bailadia e fisigäla fisiga gamolö hamosebegi, diliada ema baagi iala golala melimelë. ¹⁴ Dilia dolö hedabi mogoifali hido elöi amoma baagi iala golala bealahilä, dolö nufidelo amo fisigämola säla didigai. ¹⁵ Udia dolögali Namolö Gaumäia ilo amoda baagomäia nufimelë. Amo baagolahilä Godea bauia amila neala nowela ifosi neebea amo alia siia melimelë. ¹⁶ Yesuie eigi asigi afädë negei amea Yesuie eia dolö dilia beala dawadigi amoma geloi i. Yesu hi alile asigi afädë negei neala nowelasimelë. Asigi afädë negei amea dili sulubadelaie siigi e wahilasimolöi wahilasimelë.

¹⁷ Amai gabugi, nie nedoola dili-e, dilia Yesuma hamoi amo fädäla helësëla made nea hamoila helësësa. Dilile sigi aligilo amoliage amala hamoila helësësamelë. ¹⁸ Amo gadola siibafali Gode e bea sälo sulubadela nefolalo amolima aligilahilä nea, ea Afädë Memelei amo së molömelëla bea säla negei amo gadola amala gausiala digai. ¹⁹ Amala hamoi gabugi asigi besula dilile nafade hamoi amo hëmäia Godemadi namialo. ²⁰ Dilia amala hamoseda, dilile gesami gelolasimolöie Dafidilo Geloia e neebeala fu imolömelë. Amase, Afädë Memelei amo dilile namiäia dafidi odalasi Yesu amo dili neebea fisiga wemolömelë. ²¹ Siibafali Godea bea sälo hile nafolai amolima aligila bea säla negei amo gadola, Godea sulubadela bu elö gähe namolö segeyo daiala negei amo gadola gausiala digamäia Yesu e selesaia mosöa beaha nea. ²² Siiba Mosesea sähalea, Dafidilo Geloia Godea dilile didoomadila aligila afädë bea sälo ne gadoi dilile bea sälo memelela ifosimolömelë. Amala aligiseda, dilia ie ado nabala bëgëla awäla hamomalo. ²³ Ie ado nabalahlilä made hamose dolö amolida Isilale udia dolö amolibalä made namiäia nufudala baagomolömelëla Mosesea säi. ²⁴ Amo gadola bea sälo sulubadela e, Samuale neloa amila, bea säla negesalea segeyo waliowegi hamosebeweie bea säla negei. ²⁵ Dilida bea sälo amolile malöge, amase, Godea dilile mäuma asialo made ado elöi säla negei amoie malöge nebego. Godea Abalahamama sähalea, Die mäuma aligila udia dolö fifi asi dibe amoli sulubadela neala obeägilasimolömelëla säi. ²⁶ Amaimo, Godea Yesu e ie hamoi hamolasilo namiäia diligalidale fisiga wei. Fisiga wei amoie mida gowe. Dilia nafade hamosa neebea amila ea sigi gaula obëgëlahilä obeägilasimäia fisiga weimelëla Fidaea säla wagai.

4

Ilia Fida Yonele nafodoi

¹ Elea udia dolöma säla iaha nebegi, gobela ilo dolö nefolalo amolige, Godeie mosö idihë aligilo amolile beaha aligilo amoge, Sadiusi nefolalo amolige ele neebea misi. ² Elea udia dolöma Yesu baagola nowei amea baagoi amoli nowela namolömelëla säla olelesebegi, ili mihaläla misi. ³ Ili maalahlilä ilia ele gaula nafodolahilä amo gala gasisebegi, aiyo

gudimolölahilä galabaia mosöa negei. ⁴ Amaimo, elea säla i amo yafiea nabalahlilä asigi afädë negei. Hä dolö asigi afädë negei amoli gedolada dausini bia.

⁵ Segeyo elö aligisebegi, ilile sigi aligilo amolige, dafidilo amolige, mala dawadigi amolige ili Yalusaleme gegedoi. ⁶ Gobela ilo Busa Edefade Anasage, Gaiafasage Yonege Alegsädage, gobela ilo Busa Edefadeie sosogo nefolalo amolige sulubadela gegedoi. ⁷ Ili gegedoi sebea ami ele ifosilahilä elema nabahalea, Alia hamoi amo edo geloia, nowëie ëigila hamoila nabi. ⁸ Amala nabasebegi, Fidama Eleloi Gesami nobai nea ea ilima säla obëgësalea, Udia dolöie sigi aligiloge dafidilola dili-e, ⁹ amai dilia walio alïma mi nabi amoda alïa dolö emo nafadei afädë ugila negei amoie nabi galëda, amai dilia helësësaleada, dolö emo nafadei amoda abeahäla hedabomolöi gabu. ¹⁰ Amai galëda, dili sulubadelaage, amase, Isilale fii sulubadelaage, mi fädäla helësëmolö dialea. Nasalese fii Yesu Gelesoie ëia dolö wagadi nebegowe wahilasimolöi wahilasi amo dihili beasebegomelë. Dilia Yesu Geleso i fügäigi baala negei amo Godea bauia amila nowelasi amoda amo.

¹¹ Igi amoda mosö olelo dilia hamomolöi made gabulahilä, memelela fisi amo geloi dafidilo dibeda amomelë. *Gë Udälo 118.22*

¹² Elöea damula moholöi made neamelë. Sege föi sulubadelagi neebe amola nili damula moholö udia dolögali ëi elö made imelëla Fidaea säi.

¹³ Ili beahamelebe Fida Yonelea gelolahilä bedäla made säsebe amo beala ele sugulu made hamoi, nelebo afädë oodo bealage made hamoi dolö nelö amo helësëlahilä ili fudugi. Fudugilahilä gaso, ilia helësësalea, ele Yesubalä neë melëlo amo helësëi. ¹⁴ Amala helësëlahilä ilia beahamelebe emo nafadei dafidi wahilasi amo elebalä neebe amo bealahilä, elema ado säla obëgëmolöi made meli. ¹⁵ Amalebe ilia ele Galisolö mosöa amila segea oodola doadigila mosalai. Ele asibua hilido didiäla ¹⁶ sähalea, Nilïa malö äudä amolema abilia hamomolödu. Elea dolöea hamomolöi made gadoi afädë gelola hamoi amoda udia dolö Yalusaleme nefolalebe amolia dawadigisa maadei. Elea amala made hamoila sämolö uli gabu. ¹⁷ Amaimo, säla daidoloea, nilia ele nufulöie sähaleada, elema ëi go säla udia dolö odoama bu säla imabiola gelola sädila säi. ¹⁸ Amala sälahilä ele welahlilä ele maasebegi elema gelola sähalea, Alia Yesuie ëi säla udia dolö odoama amala olelemabiola säla i. ¹⁹ Amala säsebegi, Fida Yonelea säla obëgësalea, Godeie siigi, alia dilia säse go gadola nabala hamomolö amo dofeale ma, Godea säsebe amo gadola nabala hamomolö amo dofeale. Dilia memelema. ²⁰ Amai gaso, alia meli amoge nabi amoge sämolö amo, made sämolö ulimelëla säi. ²¹ Amala sälahilä ilia elema säi amo gadola bu elö ele nufulöie ado gelolafali säla ialahlilä ele nufulö fu made beasebegi fisigäla fisiga gai. Fisigäi amoie mida, udia dolö nefolalebe amoli sulubadelaea Godea hamoi amoie ie ëi gauia adaha neebe amo helësëlahilä amai. ²² Dolöea hamomolöi made gadoi hamola dolö wahilasi amo eda gäheo i nabülasi biyidia baagi nelö.

Ili Godema adosalea ie ado mala olelemolöie geloi imalola säi

²³ Fisigäsebegi Fida Yonele helele sosogo nebea obëgëlahilä, gobela ilo busa amoliage dafidilo amoliage elema ado säi amo elea ilima säla iaha maadei. ²⁴ Säla i amo nabaha maadelahlilä, ili sulubadelaea hame afädë negela Godema adosalea, Dafidilo Geloi-e, muge naga föige ödä duhuluge nelebo sulubadela amoligi dibe neebe sebe amoge dia hamosa maadei. ²⁵ Siiba nilile mäu Debidi, die hamoi hamolasilo amoma aligila Eleloi Gesamia ado säi amo gowe.

Edoie udia dolö fii odoa ilia edefademalä mihalähamu nea.

Edoie udia dolö amolia nalï ado afädë negesamu nea.

²⁶ Sege sulubadelaie beaha aligilo gini nefolalo amolia nudumolöie daijala nefolalo.

Sigi aligilo amolia gegedolahilä Dafidilo Geloi amoge ie Afädë Memelei amoge daia sasagala neala golila

säi.

Gë Udälo 2.1,2

²⁷ Amo gadola Heledoeage Bödiasa Bailadiage elebalä udia dolö fii odoaeage Yu udia dolöeage dofä gaamu gowegi die hamoi hamolasilo hedabifali Yesu, dia memelei amo, daia sasagala neala golimolöie gegedoi. ²⁸ Iia amala hamoi amoda dafidi die geloiage asigiage daiala negei amo gadola gausiala digai. ²⁹ Amaimo, Dafidilo Geloie-e, ilia nili nufulöie ado gelola säha nelö amo dia walio asigimalo. Die hamoi hamolasilo nilia bedäla made gelola nea die ado mala säla olelemolöie geloi imalo. ³⁰ Amo gala oloi dibe amo wahilasimolöiege, die hamoi hamolasilo hedabifali Yesuie äia dolöea hamomolöi made gadoi hamolasimolöiege hido elöi hamolasimolöiege, die naabo mogodigimalola säla adoi. ³¹ Godema adola wagai amole mosö ili gedola sefolalo amo fogola Eleloi Gesamia ilima nobasebegi, ilia Godeie ado mala bedäla made gelola säla äaha nelö.

Udia dolö sulubadelaea odoa ugila negei

³² Udia dolö Yesuma asigi afädë negei nefolalo amoli sulubadelaea hame afädë negela asigi afädë negela nelö. Amala negela neada afädëa ie nelegei dibe amo bealahilä goweda niemelëla sälo made, hido hídolaie nelegei dilo amoda ili sulubadelaie ua gadoi dilo. ³³ Abosolo dolö amolia gelola nea Dafidilo Geloie Yesu baagolahilä nowela neala gelola säla olelesa nelö. Godea ili sulubadelama edefademalä obeägilasihilä hedabola ugila negesa nelö. ³⁴ Ili sosogo nefolalo amoligida nelebo afädë ufoida made. Ilile sosogo odoaea segege mosöge munia bidi nealahilä ³⁵ abosolo dolö amoligali ilo. Amala äalahilä abosolo dolö amoliada udia dolö odoa ufola adi nefolalebe amoligali mogela ilomelë.

³⁶ Amo gadola dolö afädë nelö amoie äida Yosebe. Äe äi elö abosolo dolö amolia negeida Banabasa. (Banabasa amoda ado gowe gadoi. Iso asigi neala gelolasilo dolöla säla äi negei.) Banabasada Ilibai sosogo nelö. Eda ödä södülogi Saibulusi fii. ³⁷ Amea äe sege afädë dolö elöma muni nii amoda gaula maala abosolo dolö amoligali äi.

5

Ananiasa Safailalea hamoi

¹ Amala hamolo amo gadola dolö afädë Ananiasa äe udia Safailalea elele sege dilo amogi dolö afädëma bidi nii. ² Muni bidi nii amo Ananiasaea mogela odoa hile negesi. Äe udiage amo dawadigi sulo. Amalahilä Ananiasaea muni odoa amo gaula awäla abosolo dolö amolima äi. ³ Äasebegi Fidaea Ananiasama sähalea, Dia Eleloi Gesamima wäfalä sämolöie mugabe Saidani die isogi nobamäia fu ägo edoie. Dia die segeie bidi nii muni amogi odoa dihile negei gabu. ⁴ Sege bidi made nealada dihile dilo madele. Bidi nealahiläda bidi nii amoge dihile madele. Die isogi amala hamomolö helësäi amoda edoie. Dia wäfalä säi amoda dolöma made, Godema säimelëla säi. ⁵ Fidaea säi amo nabala Ananiasa ulula digala hame doala asi. Amala hamoimelëla säi amo nabelo amoli sulubadelaea edefademalä bedäi. ⁶ Amala hamosebegi, malisäea baagoi amo faguloea usulala gaula awäla bausi.

⁷ Aoa ohodoa baagibua egoama hamoi amo helësäla made idia amo misi.* ⁸ Amala maasebegi Fidaea ema nabahalea, Nema sämo. Alia sege muni nii amoda hä amo wäla niilela nabi. Amala nabasebegi, ea säla obögësalea, Ä. Älia muni nii amoda hä go wälamelëla säi. ⁹ Amala säsebegi, Fidaea ema sähalea, Diage diguaeage ali haligilaea Dafidilo Geloie Gesamia abilia hamosebelela bimolöie fedogola meli amoda edoie. Digua baulo amolia dige gaula moholöie mumusogi digamolöie mosö idiliba maaha neamelëla säi. ¹⁰ Amala säi amole fodolofali Fidaie emo mia ulula digala hame doala asi. Amala hame doala asi amole malisä amolia maala e baagoi dibe amo bealahilä ilia äe domalo segea gaula awälakilä egoa bauia amimu bausi. ¹¹ Udia dolö Geleso

* 5:7: Molö giai deala molöi gadoi baagibua.

sosogo nefolalo amolia edefademalä bedäla didigai. Amala hamoimelëla säi amo nabelo sulubadelaage amai.

Dolöea hamomolöi made gadoi hamoi

¹² Udia dolöbalä nea abosolo amolia dolöea hamomolöi made gadoige hido elöige yafie hamosa nelo. Amoli sulubadelaeadame hame afädë negela Solomonoie hadai dibe amimu gegedosa aligilo. ¹³ Ili gegedosebea amida udia dolö odoa nefolalo amolida ilibalä bedälo. Amala bedäi nea gaso, ili beahaleada ilile ei gauia adaha aligilo nelo. ¹⁴ Amalo gaso, udia dolö yafie nefolalo amolia Dafidilo Geloima asigi afädë negesa maadelahilä Geleso sosogo nefolalo amolibalä baai. ¹⁵ Amalebe oloi difolalo amoli gaula mafula idiafa Fida awäsido fëo fösisila nidila negela digi, dafudaia gaula maala nidila negela digi. Amoie mida, ilia helësésaleada, Fida e maasegi, ie ausuluboea oloi difolalebe amoli dabemäia amai. ¹⁶ Sege odoa Yalusaleme ga madela dibe amadi amodila udia dolö yafie oloi difolalo amolige mugabe fedai difolalo amolige gaula gegedosebegi, sulubadela neala hedabola wahila digisa maadei.

Selesaia fia abosolo dolö fisigäi

¹⁷ Amala hamosebegi, gobela ilo Busa Edefade nelo ameage, amase, ebalä aligilo Sadiusi sosogo dolö amoliage naabo gëi. ¹⁸ Amala helësëlahilä ilia abosolo dolö amoli neala nafodolahilä gaula awäla galabaia mosöa negesi. ¹⁹ Amala negesi dibegi gasigi Dafidilo Geloie selesaia fi afädë galabaia mosö idi gai amo doge negesilahilä, ili sigi gaula segea doadigila fedalahilä ²⁰ ilima sähalea, Dili afialahilä Godeie mosöa nea namolö gähe goweie mala sulubadela udia dolöma olelemalola säla i. ²¹ Amala säi amo nabala abosolo dolö amoli yosefali Godeie mosöa ami awälahilä udia dolöma mala olelesa nelo.

Gobela ilo Busa Edefade nelo amoge ebalä aligilo nefolalo amolige maalahlilä ilia ado sämolö Yu udia dolöie dafidilo asigi gäwi nefolalo Galisolö amoli gegedomalai. Gegedolahilä ilia sähalea, Galabaia mosöa amila dolö amoli sigi misiäiala säla imolö mosalola säi. ²² Amala säsebegi, idihë aligilo amolia galabaia mosöa awälahilä beahamelebe, dolö amoli maade beala Galisolö dolö amolima säla imolö obëgëi. ²³ Obëgëlahilä ilima sähalea, Nilia galabaia mosö idi fëdöla gai amoge idihë aligilo idi gasia nefolalebe amolige melimelë. Bealahilä nilia idi gai amo dogala beahamelebe ami dolö afädë sebege made melimelëla säla i. ²⁴ Amala säla iasebe amo nabalahlilä, Godeie mosö idihë aligiloie beaha aligilo ameage gobela ilo busa amolaliage goea edo besela galamolödula helësëla asigia säosäosa dilo. ²⁵ Ili amala asigi säosäosa dibegi dolö afädë maalahlilä ilima sähalea, Nabuö. Dolö dilia galabaia mosöa negei amoliada Godeie mosöa udia dolöma mala olelesa nefolaleamelëla säla i. ²⁶ Amala säla i amo nabalahlilä, idihë aligiloie beaha aligilo amola, idihë aligilo amolali awälahilä ili sigi obëgëi. Udia dolö nefolalebe amolia ili igia nufideloëa bedälahilä, ilia ilima nelebo afädë made hamola, geleä awäla sigi obëgëi.

Abosolo ilia bedäla made ado säi

²⁷ Ili sigi obëgëlahilä Galisolö dolö sefolalebea ami ifosi. Ifosilebe gobela ilo Busa Edefade amea ilima sähalea, ²⁸ Nilia dofä dolö amoie ei säla olelemabiola gelola säla i. Amai gaso, nabuö. Mala amomu Yalusaleme udia dolöma säla iasebegi ilia dilile ado nabaha maadei gabio. Amase, dolö baagoi amoge diliada nilia nufila sämolöi nebegola säi. ²⁹ Amala säsebegi, Fidala abosolo odoa amola ilia säla obëgësalea, Nilia dolöea säse amo gadola made, Godea säse amo gadola hamomolöi galea. ³⁰ Dilia Yesu baagomäia iigi baala negei amoda nilile mäuie Gode neebe amea e nowela ifosimelë. ³¹ Eda Dafidiloge Damula Auloge namiäia Godea e gauia adala ie naabo dafädimadi ifosi. Godea amala hamoi amoie mida gowe, Isilale udia dolö asigi besumäiage nafade hamoi amo hëla fisimäiage fu imolöie amala hamoi. ³² Niliaage Eleloi Gesami Godea ie mala

hamolo nefolalebe amolima ilo ameage amala hamoi amo dawadigila siia bealahilä säla ulufadigisa aligilo nili nefolalebewemelëla säla i.

Gamelielea Galisolöma ado säi

³³ Galisolö dolö amolia ilia säi amo nabalahilä edefademalä habobala abosolo amoli baagomäia nufulöla helësëi. ³⁴ Amala helësësa dibegi, Galisolö dolö sefolalebea amoligi afädë nowei. Eda Felesi dolö, eada mala säla negei amo olelelo. İe ëi Gameliele. Udia dolö nefolalo sulubadelaeadä ëi sälo neala sälo nelo. Amea sähalea, Dolö go ili oodola segea namolö mosalamola säi. ³⁵ Amala sälahilä Galisolö dolö amolima sähalea, Isilale dolöla dili-e, dilia dolö go ilima nelebo afädë hamomolö helësësa galëda, dafididale fädäla helësëmalo. ³⁶ Aso, sedade nelola made, Deyudasa e maalahilä ea sähalea, Neda dolö ëi sälomelëla säsebegi, udia dolö hädali biyidia gadoia e bögëla afiai. Amai gaso, e baagomäia nufudasebegi e bögëla aulo amoli dusudasisalea mala olelei amo hogosa helei. ³⁷ Amase, hobeala gamanea udia dolöie ëi dädëselo amo gala, Galili fii afädë, İe ëida Yudasa, misi. Maalahilä İe adoea udia dolö yafie neaha maadesebegi, eege baagomäia nufudasebegi, e bögëla aulo amoli sulubadela dusudasisa maadei. ³⁸ Amaimo, walio na dilima säha, dolö go ilima afädë hamola made hä guilasimalo. İlia daiäi amoge hamoi amoge hili döfelëla hamosa galëda, amoda hogosa helemolömelë. ³⁹ Ma, Godea hamomäia daiäi hamosa galëda, dilia haimolö ulimelë. Dilia Godebalä ado neloeamelëla Gamelielea säi. Amala sälebegi Galisolö dolö amolia Gamelielea säi amo gadola hamodeläla helësëi.

⁴⁰ Amala helësëlahilä, ilia abosolo amoli welahilä mofiassebegi, İli fëgämalai. Fëgälahilä Yesuie ëi säla bu elöda olelemabiola sälahilä İli fisigäi. ⁴¹ Amalebe İli Galisolö neebea amila obeägila segea doadigila asi. Obeägila asi amoie mida gowe, Yesuie ëigi hewai amo Godea dofeala helësëi amogi. ⁴² Amalahilä segeyo sulubadelagi Godeie mosöa amige udia dolö mosöa amige Ado Mala Hedabi olelesalea, Godea Afädë Memelela ifosi amoda Yesu neamelëla fisila made, säla İahamu nelo.

6

Abosolo İli ugila negemäia İlia dolö gifalädalä memelei

¹ Segeyo amo gaaluda, Yesu bögëla aulo malei maala baahamu nelo. Giligi ado sälo amolia Alamege ado sälo amolibalä gëgësalea sähalea, Dilia segeyo sulubadelagi mogela İlo amogida nilile udia didalo sebe amoligali made İlomelëla säla gëgëi. ² Amala gëgësebegi abosolo giwilasi amolia Yesu bögëla aulo odoa amoli sulubadela gege-domalolahilä İlima sähalea, Nilia Godeie ado amo fisilahilä molö mogemolö amo dofea made gabumelë. ³ Amai gabugi, nedoola, dilia dili nebegogi dolö gifalädalä mogoi neala sälo, Godeie Gesami nobai, hedabola dawadigi, amomu memelemalo. Memelelahilä, hamoi amo İlia sigi namiäia ifosidelä. ⁴ Amalahiläda, niliamu Godema adosa namolö amoge udia dolöma Godeie ado mala säla İmolö amoge hamosamu namolölamelëla säi. ⁵ Amolia säi amo udia dolöea nabalahilä sulubadelaeadä dofea gabula säi. Amalahilä, İlia Sidibeni memelei. Sidibeni eda asigi afädë negelahilä gelola nea Eleloi Gesamige ema nobai nelo. Amase, Filibige, Bologolusage, Niganologe, Dimonoge, Bamenasage, Nigolasage İli memelei. Nigolasa eda Ädiago fii. Eda Yu fii made gaso, dafidi Yu udia dolöie mala neala gaulahilä İlibalä dila nelo. ⁶ Dolö memelei amoli abosolo İli neebea sigi maala ifosisebegi, Godema adolasila İlia İlima naabo negesi.

⁷ Amala hamolahilä Godeie ado mala säla daidoi. Yalusaleme ami Yesu bögëla aulo udia dolö yafie, sämolö asusugai awäla baai. Gobela İlo dolö yafieage Yesuie mala gaula mogola asigi afädë negei.

Yu İlia Sidibenibalä gudi

⁸ Godeie ugila negeloge geloige Sidibenima nobalasissebegi, e udia dolöbalä nea hido elöige dolöea hamomolöi made gadoige gelola hamosa nelo. ⁹ Amala hamosebegi, dolö

odoaea Sidibenibalä gëgësa nelo. Yu udia dolö amolile gedolo mosö afädë amoie ëida Fisigäi Amoli Dilo Mosöla sälo amoligi nelo. Dolö amolida Salinialage Alegisädialage misi. Ilibalä odoage Silisiala Esialage misi amoli sulubadelaëa Sidibenibalä gëgësa nelo. ¹⁰ Gëgësalea Eleloi Gesamia Sidibeni hedabola dawadigilasi amea ilia ado säi amea e aulo dabemolöi made nelo. ¹¹ Ilile adoea aulo dabemolöi made bealahilä, geleä hado musügä awälahilä dolö odoama sähalea, Sidibenia Mosesele Godele gagadela säse nabimelëla sämalola säi. ¹² Amala säi amogi udia dolö nefolalo amoliage, dolö dafidilo nefolalo amoliage, mala dawadigi nefolalo amoliage habobala mihalälahilä, ilia Sidibeni sigi gaula Galisolö dolö neeëa ami asi. ¹³ Amalahilä, ema ilia wäfali babala säsäla sämäia dolö odoa sigi maalahilä amolia sähalea, Dolö neeëe egoweada sege Godea hile nafolai goge, Ado säla negei dibe amoge gagadesamu nelomelë.* ¹⁴ Eada gomalä säimelë. Nasalese fii Yesuea mosö go haila fisila, mala Mosesea säla negei amo nalaba maaha nelo nilia nabaha neebewege neala bedefamolömelëla säi amo nilia nabimelëla säi. ¹⁵ Amo säi amo nabalahlilä, Galisolö dolö sefolalo amolia Sidibenüë odagi siila beahamelebe, selesaia fiie odagi gadoi neeëe meli.

7

Sidibenia Galisolö dolö amolima ado säi

¹ Amaimo, gobela ilo Busa Edefade nelo amea Sidibenima nabahalea, Iliä ado säsebego dofä säsebelela nabi. ² Amala nabelebe Sidibenia säla obëgësalea, Naado nedoola dili-e, ado sähago. Nabualo. Nilile naua mäu Abalahama e Halana made awäla Mesobodemia nebegi, Gode yo digalo hido elöi amo Abalahama neeëa maala besela galai. ³ Maalahilä ea ema sähalea, Die segege sosogoge digila sege na olese amogi mosalola säi. ⁴ Amala säi amo nabalahlilä, e Galadia sege digila Halana namolö asi. Ìe eedo baagolahilä, sege walio dili neeëa ami namiäia e Godea namolö mosalola säi. ⁵ Amo gala ema sege fufu afädë nofela made i. Sege afädë emo afädëa emesamolöige dofä made i. Amai gaso, Godea sege amogi dige die diaua mäu ilige dili namiäia imolömelëla Godea Abalahama e malö maade nebegi säla negei. ⁶ Godea gomalä säi. Die diaua mäu amoli elöie segea namolömelë. Ami gäheo i hädali biyidia galabaia hamoi gadoi hamolasisa neeëe amo gaaluda, dolö elöea ili neala sälasimolömelë. ⁷ Amamolö gaso, ili galabaia hamoi gadoi hamomäia hamolasilo fii amolibalä na gudimolömelë. Gudilahilä ili sege amo digila awälahilä, sege wegä nea nie ëi gauia adamolömelëla Godea säi. ⁸ Amase, Godea asialo made ado elöi säla negei amoie ea nofe negela Abalahamama gafodo damulasilo mala negei. Amala negei amo gadola Aisaga emea e ägülebeda segeyo gödögi Abalahamaëa Aisagaie gafodo damulasi. Hobeala Aisagaie malö Yeigabamage amai. Amalahilä Yeigabaie malö nilile mäu giwilasi amolimage amai.

⁹ Nilile mäu gidälasi amolia giwi afädë Yosebema naabo gëlahilä, eda Isibi segea galabaia hamoi gadoi hamolasilo namiäia odoama muni imolahilä muni nii. Isibi segea sigi asi gasoda, Godea e sigi nea ¹⁰ yöi elö elöla sulubadela dibeä amila e damula awäla ugila negei. Isibi sege beaha aligilo Gini Felauie siigi, Godea Yosebegali hedabola dawadigilasiloge mala hedabi hamolasimäiäige i. Amo bealahilä, Isibi udia dolöge, amase, ìe mosö sulubadelage sigi namiäia Yosebe memelela ifosi.

¹¹ Amalahilä Isibi sege sulubadelagige Gainana sege sulubadelagige sidë i maasebegi, udia dolö edefade yösa nefolalo, nilile mäu ilia molö abidi galea walebelela hogoi gaso, afädë made beagolei. ¹² Aso, molö made nebegi, Isibi segea molö galeamelëla säi amo nabalahlilä, Yeigabaea nilile mäu nelo amolima degabo mi gäwila afiamola sälahilä ili fisiga gai. ¹³ Amalahilä bu elö awäsebegi Yosebea ìe edoolalima, neda Yosebemelëla ulufadigila säla i. Amala sälahilä nebegi, Felauea Yosebe sosogo amoge dawadigi. ¹⁴ Amalahilä,

* **6:13:** Sege Godea hile nafolaila säi amoda Godeie mosö amoie sähalea säi.

Yosebea ñe eedo Yeigabala e sosogola Isibi misialola säsi. E sosogo gegeadolada nabülasí gífalädaliäie odoai bia. ¹⁵ Misialola säsi amo nabala Yeigaba Isibi dígala nebegi, hobeala e baagoi. Amalahilä nilíle mäu amolalige baagosebegi, ¹⁶ ilile domalo amo Segeme segea gaula obëgëlahilä, sege dafidi Abalahamaea Segeme ami Hamolöie malöma baulo sege bidia niia ami baui.

¹⁷ Godea Abalahamama ado säla negei amo gausiala dígamolö fu ga madesalea, Isilale udia dolö Isibi nefolalo amoli sosogo malei bäula besela galai. ¹⁸ Malei amala nebegi, hobeala beaha aligilo gini elö amea Yosebe made dawa nea, Isibi udia dolö sigi nelö. ¹⁹ Gini amea nilí sosogo amoli dahila nealahilä, nilíle mäu sëlasila, ilile malö dubo baagomäia segea sadia gamalai. ²⁰ Amo gaalu, Moseseie emea e ägüla misi, malö amoda Godeie siigi hedabifali. Aube ohodoa eedo hí mosöa ami sigi nelö. ²¹ Amalahilä e segea negei dibegi, Felauie idiwia neala gaula awälahilä, hñle malö folo wäla fosa nelö. ²² Amala fosololahilä ilia Isibiie dawadigilo amo sulubadela Mosesema olelei. Amasebegi ea ado adomolö amoge mala hamomolö amoge dolö geloi edefade nelö.

²³ Mosese e gäheo i nabülasí biyidia baagilahilä ñe edoo Isilaleie malö amoli neebee söfë moholö dialeala helësëi. ²⁴ Awälahilä ea beahamelebe Isibi dolö afädëa Isilale dolö afädë nufudaha neebe melí. Amalebe Mosesea Isilale dolö amo damula awäla Isibi dolö amo hí asiala hamoi amoie hí e bidigi nufudala baagoi. ²⁵ Mosesea helësësaleda, ñe edoo amolia Godea Moseseie naaboea ili fisigämolö gabula helësësa dialeala helësëi. Gasoda, iliada amala made helësëi nefolalo. ²⁶ Amo aiyo amogi Mosese besela galala beahamelebe Isilale dolö äudä nudusa neebe bealahilä, ele neala aealaselälalahilä elema sähalea, Malö äudä-o, didoo madele. Halimu edogi nudusala nabi. ²⁷ Amala sälebe, mi hamola nudulo amea Mosese bobala sadia galahilä ema nabahalea, Di nilíle sigi aligilo namiäiage, gudi mogelo namiäiage di nowëa memelesio. ²⁸ Aiyo dia Isibi dolö nufudadigi amo gadola nege nufudadigidelä misi nealela nabi. ²⁹ Amala säi amo nabalahlä Mosese e Midiana segea fisäla awäla nelö. Ami nea ñe dolö malö äudä sogobai.

³⁰ Ami gäheo i nabülasí biyidia baagilahilä, Mosese e sege nafade udia dolö aligilo made sege Sainai bi ga made neebee ami nebegi, i holöfali afädëgi nulo söagila selesaia fii afädë Mosesea bimäia ulufadigila nelö. ³¹ Amala hamosebe amo beala Mosese e fudugilahilä ga madela hedabola fädäla bimolö awäha nebegi, Dafidilo Geloie ado nabi. ³² Dafidilo Geloia sähalea, Neda die diado amolile Gode neawe, Abalahamaiege, Aisagaiege, Yeigabaiege ilile Gode neawemelëla säi. Amala säsebegi, Mosese e edefademalä fudugila emo gígisëlahilä bimolö bedäla nelö. ³³ Bedäla nebegi Dafidilo Geloia ema sähalea, Sege di nebegoda na nihñle nafolai sege amea dia emo usililo salugai go gimo. ³⁴ Nñe udia dolö Isibi nefolalebe amolima ilia edefademalä neala sëlasisebe amo siia melimelë. Ili dudumigila diisa dibe amo nabalahlä, na ili damula awäla sigi obëgëmolöie dígai neawe. Amai gabugi, hä misië, na di Isibi mosalahagomelëla säi.

³⁵ Dafidi Mosese ema ilia habobalahilä ema säla obëgësaleda, Di nilíle sigi aligilo namiäiage, gudi mogelo namiäiage di nowëa memelesiola säi amoda Mosese amoma säi gasoda, selesaia fii afädë i holöfaligila ulufadigi amoie naaboea dolö amea ili sigi namiäiage damula mosäiage Godea e fisiga galasimelë. ³⁶ Dolö amea Isibi segea neage, ödä duhulu ëida Heale Uii dibeami neage, gäheo i nabülasí biyidia sege nafadeia ami neage, hído elöige dolöea hamomolöi made gadoige hamola ili sigi asi. ³⁷ Mosese amea Isilaleie malöma sähaleda, Godea dilile didoomadila aligila afädë bea sälo ne gadoi dilile bea sälo memelela ifosimolömelëla säi. ³⁸ Mosese amoda selesaia fii afädëa Sainai bia amila ema ado säla ñasolo amo gala sege nafadegi gegebolo amolibalä nelö. Nilíle naado amolibaläge nelö. Ado diamolöi diamolö amo nilíma säla imäia ema i.

³⁹ Amaimo, nilíle naado amolia ea ado säi amo gadola hamomolö habobalahilä, e bobala sadia gala ilile asigida Isibi obëgësa nelö. ⁴⁰ Amala asigila nea ilia Alonoma sähalea, Nilígali gode odoa naaboea hamomalo, iliadale nilí sigi mosäia. Mosese amea nilí Isibilahilä segea moholöie sigi nelö amoma edo gadoi besela galaidu nilí dawa madela

säi. ⁴¹ Amala säsolo amo gala ilia sugua afädë gao emalö gadoi naaboea hamolahilä wäfalì gode amoma sugua gadoi elö elöla nufudala göa nelegela ì. Nilia naaboea hedabi hamoi gabula helësëlahilä ilia edefademalä obeägìsa nelo. ⁴² Amala hamolebe Godea ili baagi iala ilia mu ilibia gasumilima göa nelegemäia fisigisi. Amo gadola bea säloie bebagi dödëla negei amo gowe.

Isilale fii dili-e, gäheo i nabülasi biyidiagi sege nafadegi nea sugua gadoi nufudala göa negela negali iledu.

⁴³ Amaimo, Molegeie balai mosö dilia gaula asi. Amase, dilile gode Lëfanaie gasumilì gadoige, dilia göa nelegemolöie naaboea hamoi amo dilia gaula asi. Dilia amala hamoi amea na dili Babilono holöbö baagia gala bobala mosäia fisiga gamolömelëla

dödëla negei dialea.

Amosi 5.25-27

⁴⁴ Gode ilibalä neebe amoie helësëla balai mosö amo nilile naadolalibalä sege nafadeia ami nelo. Mosö amoda Godea Mosesema gowe gadoi hamomalola säla olei amo gadola ilia hamoi. ⁴⁵ Hobealada nilile naado amolia ilile eedo bedefala balai mosö amo gaula Yasuabalä asi. Yasuabalä awäha nea Godea udia dolö fii odoa nefolalo amoli nesila digila sege amo iligali bedefala aligi awäha neada balai mosö amo gaula awäha nelo. Amalahilä balai mosö amo nebegimu beaha aligilo Gini Debidi besela galai. ⁴⁶ Godea ema obeägisebegi ea Godema nabahalea, Na mosö afädë Yeigaba fii amolile ulimolöda dofealela nabi.* ⁴⁷ Amala nabi gaso, Solomonoea Godeie mosö uli.

⁴⁸ Amai gaso, Ilibia Edefade neebe ameadä mosö naaboea uligida aligilo made nea. Bea säloea säi amo gadola,

⁴⁹ Dafidilo Geloia sähalea, Muda nie beaha aligimolöie filo dialeamelë. Amase, naga föida nie emoea emesaia idala filo dialeamelë. Dilia ne namolöda mosö abodo gadoi olasimolö. Amase, ne hele fimolöie fuda abidi dialea.

⁵⁰ Nelebo dibe goda sulubadela nie naaboea hamoi madelela säila säla dödëla negei dialeala säi.

Aisaea 66.1,2

⁵¹ Aso, Sidibenia ilima sähamu nea sähalea, Dilile iso asigi geloifalì nebego, bobaeage gëheage asigi afädë made negei amo wälasi nebego. Eleloi Gesamima habobahamu nebego. Dilida dilile diado amoli nelo amo gadoimu nebego. ⁵² Bea sälo nefolalo amoligi afädë dilile diado amolia neala made sësa neloda nowë. Siiba dolö mogoifalì moholömelëla säla digi amolige ilia baagomäia nufudadigisa nelo. Amase, walio dilia dolö amo hololölahilä baagomäia nufimelë. ⁵³ Diligali Ado säla negei amo selesaia dolöma aulo negela ì amo dilia gaula nea, amo made hamolo nebego dilia amaila Sidibenia säi.

Ilia Sidibeni igia nufudala baagoi

⁵⁴ Sidibenia ado säi amo nabalahlilä, ilia edefade mihaläla ema bese ali nalëgëi. ⁵⁵ Amasebegi, Sidibeni ema Eleloi Gesami nobala nea, ea selesaia mosöa sida adogola nea beahamelebe, Godeie yo digalo hido elöi amoge, Yesu e Godeie naabo dafädimadi neebe amoge meli. ⁵⁶ Siila nea sähalea, Bimo. Selesaia mosö doga negei dibe amoge Dolöie Malö amo Godeie naabo dafädimadi neebe amoge beahamelëla säi. ⁵⁷ Amala säi amo nabala, ilia gelola hoala digila naaboea ilile gëhe galahlilä, e neebea gaalu fodolofalì nawela awäla ⁵⁸ e gaula gaamu yala baagia sadia galahlilä, e baagomäia igia nufudaha nelo. Dolö dafidi ema babala sälo amolia ilile fagulo sedade daia salugai amo gilahlilä, malisä afädëie emo mia nidila negei. Malisä amoie ëida Solo. ⁵⁹ Ilia Sidibeni e igia nufudaha nebegi, ea Godema adosalea, Dafidilo Geloi Yesu-o, dia nie gesami nea nimola säi. ⁶⁰ Amala sälahilä, emo gumu sasagala salea, gelolafalì sähalea, Dafidilo Geloi-e, ilia nafade hamosebe goweieda ili së imabiola sälahilä, Sidibeni e süwia dilo wäla adi.

* **7:46:** Mosö amoda Yeigaba fii (Isilale udia dolö) Godegali nelebo odala iala ie ëi gauia adamolöie gobela ilo mosö.

8

¹ Sidibeni nufudadigi amogi Soloea ie siigi dofea hamoila helësëi.

Soloea Godea udia dolö wela ifosi nefolalo amoli neala sëlasisa nelo

Segeyo amo gaalu, Sidibeni nufudalahilä, Godea Yalusaleme udia dolö wela ifosi nefolalo amoli mi gäwila edefademalä gelola neala sëlasisa nelo. Amalebe ili sulubadela fisäla awäla Yudia segeamadige Samelia segeamadige dusudasila afiaha maadei. Abosolo ilmu Yalusaleme ami nelo. ² Dolö odoa Godeie mala nabelo nefolalo amolia edefademalä didigaola Sidibenie domalo bausi. ³ Amalahilä Soloea udia dolö Godea wela ifosi nefolalo amoli nufudala ialalesa nelo. Amala hamosa nea mosö neebe amo sulubadelagi awälahilä, udiage dolöge gaula dusugaia awäla galabaia negesa nelo.

Samelia segea Ado Mala Hedabi säla i

⁴ Udia dolö fisäla dusudasila afiai amolia sege ili afiaido amo sulubadelagi Ado Mala Hedabi säla iia afiai. ⁵ Amala afialahilä, Filibi Sameliaie gaamu afädë dibeami awälahilä, ea ilima sähalea, Godea Afädë Memelei amo hä misi neamelëla säla iaha nelo. ⁶ Filibia ado säla i amo udia dolö gegedoi amolia hedabola nabalahlilä, ea dolöea hamomolöi made gadoi hamola digisebe amo beala ili sulubadelaia ea ado säsebe amo nabaha nelo. ⁷ Amaha nea, udia dolö yafiema mugabe fedai nefolalo amoli nesila digisebegi üalala gäwila doadigila awäla digi, amase, dolö emo nafadeige, dolö fii siige yafie wahila digisa maadei. ⁸ Amala hamosebegi, gaamugi ami fii udia dolö amolia edefade obeägisa nelo.

⁹ Gaamugi ami dolö afädë ie ëi Saimono sulo. Dafidida ea golë hamosa nelo. Samelia fii udia dolö fudugimäia elö elöla hamosa nelo. Ea hümu sähaleada, Neda ëi sälo edefademelëla sälo. ¹⁰ Amase, dolö odoa ëi säloge, memasage sulubadelaia Saimonoie ado nabaha aligilo. Amoli sulubadelaia sähaleada, Godeie geloi amo ilia Edefadela sälo amoda amola sälo. ¹¹ Saimonoea segeyo yafiegi golë hamosa nelo amogi ili neala fudugilasilo amea ilia ea säsebe amo nabaha nelo. ¹² Amai gaso, Filibia ilima Godea Beaha Maadela Sigi Neebe amoiege Yesu Gelesoie ëige Ado Mala Hedabi säla iasebegi, udiage dolöeage, asigi afädë negesebegi, ödägi gei. ¹³ Amase, Saimono eege asigi afädë negesebegi ödägi gei. Amalahilä e Filibibalä nawesa nea, dolöea hamomolöi made gadoige, geloi melëlo made gadoige hamosebe amo bealahilä Saimono e fudugi.

¹⁴ Abosolo dolö Yalusaleme nefolalo amolia Samelia ilia Godeie ado mala neala gausaleala säi amo nabalahlilä ilia Fidale Yonele ili neebea fisiga gai. ¹⁵ Amala säsebegi, ele awäla besela galalahilä, elea Samelia udia dolö amolia Eleloi Gesami nimäia Godema adolasi. ¹⁶ Mida, Eleloi Gesami ilibalä digala made nelo. Yesuie ëigimu ödägi gesa nelo. ¹⁷ Godema adolasilahilä, elea ilima naabo negesisebegi ilia Eleloi Gesami nii. ¹⁸ Abosolo äudä amolea naabo negesi amea Gesami iasebe amo Saimonoea bealahilä, ea muni iahagolahilä ¹⁹ sähalea, Na afädëma nie naabo negesisegi Eleloi Gesami nimolö amoie geloi amo nema imäiamelëla säi. ²⁰ Amala sälebe Fidaea ema säla obëgësalea, Godea memalä imolö amogi dia munia nimolö helësëi amea, dige die munige haligila heli segea mosäiamelë. ²¹ Die iso asigi Godeie siigi mogoi made nebege. Ameada alia hamoi hamosebewegida dofä dia hamomolöi mademelë. ²² Dia nafade hamomolö helësëi amoie asigi besumalo. Amalahilä, die isogi nafade asiala helësëi amo hëmäia Dafidilo Geloima adomalo. ²³ Na säi amoie mida, gesami aulo gamogai amo die isogi nobalahilä, nafade hamomolö amea di gide begei dibe go beahamelëla Fidaea säi. ²⁴ Amala säsebegi, Saimonoea säla obëgësalea, Alia säi amo gadola nema made hamomäia Dafidilo Geloima nie adolasimola säi. ²⁵ Amalahilä elea Yesuea elema hamoi amo säla i. Amase, Dafidilo Geloie ado malage säla ialahlilä Yalusaleme obëgëi. Obëgësalea Samelia segeie gaamu holöfalä dibeadi amogi Ado Mala Hedabi säla olelela aliligi obëgëi.

Filibia Idiobia dolöma Ado Mala Hedabi säla i

²⁶ Amalahilä Dafidilo Geloïie selesaia fii afädëa Filibima sähalea, Yalusalemela Gasa segea aulo idi gumadi mosalo. Idi sege nafadeido aulo amogi mosalola säi. ²⁷ Amala säi amo nabalahlilä Filibi e nowela asi. Idi amogi awäha nebegi, Idiobia dolö afädë idiafa gausiai. Dolö amoda dafidi iso neadigi nelo. Dolö ameadä Idiobia udia dolöie beaha aligilo gini udia ëi Gädasi sulo amoïe muni nelegeige beaha aligilo nelo. Dolö amoda Yalusaleme ami Godeïe ëi gauia adala Godema adomolö asi ²⁸ obëgësalea, galo sugua hosima begela dusugala aulo amogi filahlilä, bea sälo Aisaeaea bebagi dëdëla negei dibe amo nidela aligi awäha nelo. ²⁹ Nidela aligi awäha nebegi Gesamia Filibima sähalea, Di awäla galo mia ga madela, galo awäse amo gadola mosalola säi. ³⁰ Amala säsebegi, Filibi e baluluia galo awäse amo gadola awäla nebegi, Idiobia dolö amea Aisaeaea bebagi dëdëla negei dibe amo nidese nabi. Amo nabalahlilä Filibia ema nabahalea, Ado nidese goïeda helësësebelela nabi. ³¹ Amala nabasebegi, ea säla obëgësalea, Afädëa goïe mida gowemelëla nema made säla ïaseda, na abeahäla helësëmolödula säi. Amala sälahilä ea Filibima sähalea, Galodaia haligila fidelä fedala fimola säi. ³² Bebagi ado säla dëdëla negei nidei amoda gowe.

Sugua sibi baagomäia nufulö sigi awäsebe amo gadolage, sibi emalö hili damusegi nafi dagala adolo made amo gadolage, ea nafi made dagai. ³³ E neala hewalasilahlilä ïe gudi mogola made säsi. E nagadaia namolöda aligila wagai amoïe yaua mäuïe ado nowëa säsimolöla

säla dëdëla negei dialea.

Aisaea 53.7-8

³⁴ Idiobia dolö amea Filibima nabahalea, Bea sälo amea, amo säi amo nowëie helësëla säi gabu, hi e helësëla säi gabule ma, elöie helësëla säi gabulela nema säla ïmola nabi.

³⁵ Amalebe Filibia dafidi ado dëdëla negei nideia amila mi gäwila Yesuïe Ado Mala Hedabi dolö amoma säla olelesa nelo. ³⁶⁻³⁷ Ele idiafa awähalea ödä afädë dibeami besela galala Idiobia dolö amea Filibima nabahalea, Bimo. Ödä dialea. Ne ödägi gemolö amo nelebo afädëa dofogamolöi gabulela nabi.* ³⁸ Amalahilä ea galo gaulo amoma beaha namiëlahilä, eege Filibige helegela ödägi digala aligilahilä Filibia e ödägi gelasi. ³⁹ Ele ödägila fedalahilä, Dafidilo Geloïie Gesamia Filibi fodolofali sogobala gaula asibua Idiobia dolö amea e bu elö made meli. Amalahilä ea obeägila nelea hi aulo idi amogi asi. ⁴⁰ Filibi e hä Asodasa gaamua neebe meli. Amalahilä e segea amila doadigila awäla gaamu dibe sulubadelagi nawesalea, Ado Mala Hedabi olelela aliligi awäla Sisalia gaamugi besela galai.

9

Solo e asigi besui

¹ Amo gala Soloea Dafidilo Geloïie bëgëla aulo nefolalo amolima sëlasila nufudadigideläla gelola sähamu nelo. Ea gobela ïlo Busa Edefade nebea ami awälahlilä sähalea, ² Gedolo mosö amoli beaha aligilo Damasaga nefolalebe amolima ïdulä, beba afädë dëdëla ïmo. Yesuïe Idigi aulo nefolalebe, udiage dolöge, beagoleseda, nafodolahilä Yalusaleme sigi obëgëdeläla säi. ³ Amalahilä, Solo e Damasaga suägila nebegi, mudaijala yo digalo maala fodolofali ema sege yabagelelo wäla yabagelei. ⁴ Amea e nagadaia digai dibegi, afädëa ema sähalea, Solo-o, Solo-o, edogi dia ne neala sëlasisala säse nabi. ⁵ Amo nabalahlilä ea säla obëgësalea, Dafidilo, dida nowëla nabi. Amala nabasebegi, ea säla obëgësalea, Neda Yesu, dia neala sëlasilo amomelë. ⁶ Di hä nowela Damasaga gaamugi mosalo. Dia hamomolö amo ami säla ïmolömelëla säi. ⁷ Dolö odoa Solobalä asi amolia adola made aumala nelo. Ado säse amo nabi gaso, dolö hodo made meli. ⁸ Solo e digai

* **8:36-37:** Uluguea beba gowe dëdëi amogi hobeala dolö odoaea ado odoa neala baala, damo 37 dëdëi. [37 Amala sälebe Filibia säla obëgësalea, Die bobaea gelola asigi afädë negei nea galëda, ödägi gemolöi dialeamelëla säi. Amala sälebe dolö amea sähalea, Ä, asigi afädë negei neawe. Yesu Geleso e Godeïe Efege neala helësëlahilä gaula mogosamelëla säi.]

amo noweia adalahilä si fisigäla meli gaso, nelebo bimolö uli meli. Uli galebeda ilia e nabelela gaulahilä sigi awäla Damasaga besela galai. ⁹ Besela galalahilä, ami segeyo ohodoa nelo amogi bimolö uli nea, molö ödäge made naala nelo.

¹⁰ Damasaga ami bögëla aulo afädë nelo. Amoie ëida Ananaiasa. Ea sosoäla awäla beahaleamelebe Dafidilo Geloia wela sähalea, Ananaiasa-ola säi. Amala säsebegi, ea säla obögësalea, Dafidilo Geloie, ne neawela säi. ¹¹ Amasebegi Dafidilo Geloia ema sähalea, Di nowelahilä idi gogi mosalo. Idi amoie ëida Mogoi Idi. Amogi awälahilä Yudasaie mosöa besela galamolöie nowela mosalo. Yudasaie mosöa besela galalahilä dia Dasasa fii dolö afädë ëi Soloda salealela nabualo. Mosalola säi amoie mida, ea Godema adosa neebe amoie. ¹² Ea sosoäla awäla beahaleamelebe ie si hedabomäia dolö afädë ëida Ananaiasa maalahlä ie naabo negesi melila säi. ¹³ Amala sälebe Ananiasaea säla obögësalea, Dafidilo Geloie, dolö goeada udia dolö dihile nafolai Yalusaleme nefolalo amolima nafade edefade hamoimelëla udia dolö yafiea säi amo na nabimelë. ¹⁴ Nili neebea wige udia dolö die ëi gauia adalo amoli sulubadela nafodomolöie gobela ilo busa nefolalo amolia ema geloi imelëla säi. ¹⁵ Amala säsebegi, Dafidilo Geloia ema säla obögësalea, Mosalo. Dolö amoda nie hamoi hamolasilo namiäia memeleimelë. Eada udia dolö fii odoa amolige, beaha aligilo gini nefolalebe amolige, Isilale udia dolö nefolalebe amolige, nie ëi ilile siigi sämäia memeleimelë. ¹⁶ Ea nie ëigi së elö elöla molö amo na ema olemolömelëla säi. ¹⁷ Amala säi amo nabalahlä, Ananiasa awäla besela galalahilä mosö amogi nogila digai. Digalahilä ea ema naabo negesila sähalea, Nedoo Solo-o, Dafidilo Geloia ne wi misialai, di wi maahalea Yesu idiafa dia meli amea. Die si bu bimäiage Eleloi Gesami dima nobamäiage ne misialaila säi. ¹⁸ Amala sälebe fodolofali seme bebe gadoi Soloie siigila digalahilä ea bu bimolöi meli. Amalebe Solo e hä nowelahilä, ödägi gei. ¹⁹ Ödägi gelahlä, molö naala gelola obögëi.

Solo Damasaga nea Yesuie mala säla iaha nelo

Damasaga nea Solo e bögëla aulo amolibalä segeyo odoa nelo. ²⁰ Beaha aligila made fodolofali gedolo mosöa awäla nea, ea Yesuda Godeie Efege neamelëla säla iaha nelo. ²¹ Amalebe ea ado säi amo nabelo amoli sulubadela fudugilahilä sähalea, Udia dolö ëi go gauia adalo amoli Yalusaleme nufudadigisa aligilo amo e madele. Yawege amala hamomolöie ili nafodolahilä gobela ilo busa nefolalebea ami sigi gaula moholöie misi madelela säla didigai. ²² Amalo gaso, Soloea edefademalä gelolasila ado mala säla iaha nelo. Säla iahalea Afädë Memelei amoda dofä Yesu e neamelëla säi amo Yu udia dolö Damasaga nefolalo amolia nabala fudugila, dofä säsebela helësëlahilä, säla obögëmolö asusugai nelo.

²³ Segeyo yafie baagilahilä, Yu ili gegecola Solo baagomäia nufidedelämelëla säla didiäha dilo. ²⁴ Amala didiäi amo Soloea nabi. Ili segeyo sulubadela gasi esoage Damasaga gaamu yalala amalela digi amoie idi nogila digalo amo sulubadela Solo e baagomäia nufolöie idia negesamu nelo. ²⁵ Amala hamosa nebegi gasi afädëgi Soloie bögëla aulo nefolalo amolia Solo adu gadoigi salalahilä yala baagido ëfëa begela fisiga idai.

Solo e Yalusaleme nelo

²⁶ Solo e Yalusaleme awäla, Yesu bögëla aulo amolibalä gedola namolö helësëi. Amala helësëla nebegi, eda Yesu bögëla aulo made neala helësëla sulubadela bedäha nefolalo. ²⁷ Amalo gaso, Banabasaea e sigi awäla abosolo amoli neebea ami asi. Sigi awälahlä ea abosolo amolima Solo e idiafa awäha nebegi Dafidilo Geloie meli amoge, ea Soloma ado säi amoge, ilima awala säla i. Amala säla ialahlä Damasaga awäla Soloea Yesuie ëigi ie ado mala gelola säla i amoge ilima awala säla i. ²⁸ Amala sälahilä Solo e ilibalä gedola nea, Yalusaleme sege sulubadelagi awäha nea, Dafidilo Geloie ëigi gelola säla iaha nawesa nelo. ²⁹ Amala säla iaha nea, ea Yu dolö Giligi ado adolo nefolalebe amolibalä ado adosa

nea gëgësa nelo. Gëgësebegi ilia e baagomäia nufulöie idi hogosa nelo. ³⁰ Amala hamosa neamelëla säi amo nabalahlä edoolalia Solo Sisalia sigi awälahlä e Dasasa mosäia ifola asi.

³¹ Amala hamolahilä, Yudiage Galilige Sameliage udia dolö Godea wela ifosi nefolalo ami aeaala nelo. Amala nea ili neala gelolasisebegi, Dafidilo Geloibalä bedäla nagadaiala nelo. Eleloi Gesamia ilile asigi falagaselasisebegi, udia dolö odoaea asigi afädë negela ilima disa maadei.

Fidaea Eniasa wahilasi

³² Fida e sege sulubadelagi nawesalea, udia dolö Godea hile nafolai Lida gaamugi nefolalebea amige digala nelo. ³³ Digala nea segea ami dolö afädë fii si dibe meli. Dolö amoie ëida Eniasa, e imididaia diasii dibegimu gäheo i gödölasi baagi. ³⁴ Fidaea ema sähalea, Eniasa-o, Yesu Gelesoea di wahilasisebego. Nowelahilä die fëo galimola säi. Amala säi amole e fodolofali nowei. ³⁵ Udia dolö sulubadela Lidalage sege Salonolage ili sulubadelaea e bealahilä Dafidilo Geloima asigi besui.

³⁶ Yesu bëgëla aulo udia afädë ëi Dabida, Giligi ado adola ëi elöda Dogasa, e Yoba filo. Udia amea hamoi hedabi hamosamu nea. Udia dolö busadäoi nefolalebe amoli ugila negesamu aligilo. ³⁷ Amala hamosa sebegi e olola baagoi. Baagosebegi odoaea ie domalo nigime hëla hogoli ilibia afädëgi nea negesi. ³⁸ Yoba gaamu amoda Lida gaamu ga madela negei. Bëgëla aulo nefolalo amolia Fida segeyo amo gala Lida neai amo nabalahlä, ilia dolö äudäma e neebee bea mosalai. Awälahlä elea ema sähalea, Saula made, nili nefolalebea fodolo misialola säla i. ³⁹ Amala säla iasebegi, Fida e nowelahilä hiligila obëgëi. Besela galalahilä hogoli ilibia amogi ilia e sigi asi. Sigi awälahlä udia didalo nefolalo amoli e neebee gaalu ga madela nefolalea didigaola fagulo sedadege fagulo odoage Dogasaea hi e made baagola salea hamoi dilo amo ema nidila olei. ⁴⁰ Fidaea ili sulubadela afiaha maademolahilä, emo gumu sasagala salea Godema adoi. Amala adolahilä Fidaea ie domalomadi besuia galahlä sähalea, Dabida, nowemola säi. Amalebe udia amea si fisigäla Fidama bealahilä e nowela fii. ⁴¹ Amala hamolebeda Fidaea udia amoie naabogi nabelela nowela ifosi. Ifosilahilä Fidaea udia dolö Godea hile nafolai nefolalo amolimage, udia didalo amolimage mofiamolahilä, ea udia wahi neebee amo ilima olei. ⁴² Amala hamoi amo Yoba udia dolöea dawadigisa maadelahlä yafiea Dafidilo Geloima asigi afädë negei. ⁴³ Fida e segeyo yafie Yoba segea ami nelo. E ami nelo amoda dolö afädë ëi Saimonobalä nelo. Saimono ameada sugua gao gafodo nealahilä, amea nelebo odoa hamomolöie daiha aligilo.

10

Selesaia fii afädë maalahilä Goniliasama ado säla i

¹ Sisalia gaamugi ami dolö afädë nelo. Ie ëida Goniliasa. Eada ami dolö hädali afädë sigi aligilo nelo. Hädali afädë amoda hädali gafeia amoligi, hädali gafeia amolile ëida Idali Ami Dolöla sälo. ² Goniliasa eada Godea hamei dibe amomu hamolo nea, Godebalä bedäla nagadaiala aligilo. Ie mosöa nefolalo amoli sulubadelaage amalo. Eada busadäoi neebee amoli ugila negela muni nelegeige iaha aligilo nea, segeyo sulubadelagi Godema adolasisa aligilo nelo. ³ Amala hamosa nebegi segeyo afädëgi eso bëgisebe amo gaalu, Goniliasaea sosoäla awäla beahaleamelebe, Godeie selesaia fii afädëa e neebee maalahilä ema Goniliasa-ola säsebegi ea fädäla meli. ⁴ Amala säsebegi, ea bedälahlä, selesaia fii amoma siila dialea nabahalea, Dafidilo, edola nabi. Amala nabasebegi, ea ema säla obëgësalea, Dia Godema adosa aligilo amoge, nelegei muni busadäoi amoligali iaha aligilo amoge Godea bealahilä di helësësa neamelë. ⁵ Amaimo, dolö afädë Saimono, ie ëi elöda Fida, amoda di neebee gui misiäia dolö odoaea Yoba bea mosalamalo. ⁶ Dolö amoda edaio Saimonoie mosöa söfë misi saleamelë. Saimono ameada sugua gao gafodo nealahilä, amea nelebo odoa hamomolöie daiha aligilo. Ie mosöda duhulu

agesugi neamelëla säi. ⁷ Selesaia fii amea ema säla ïala asibua Goniliasaea ïe hamoi hamolasilo äudä nelo amolege, amase, ami dolö afädë Godea hamei dibe amomu hamolo ebalämu aligilo amoge, ohodoa amoli misialolahilä, ⁸ nelebo e neebee maala hamoi amo sulubadela ilima fädäla säla ïaha maadelahilä ea ili Yoba mosaloi.

Fidaea sosoäla awäla meli

⁹ Amo aiyo amogi ili awäla idiafa eso mogogi suägila gaamu ga madela awäha neebe amo gaalu, Fidaea Godema adomolö mosö figi baledeidaia fedai. ¹⁰ Fedalahilä adosa salea, Fida e sidëa baagosebegi molö molö helësëi. Odoaea molö giala daiasebe amo gaalu, Fida e olobola salea sosoäla awäla meli. ¹¹ Beahaleamelebe mu doga negelahilä nelebo afädë fagulo gadoi edefade bidi biyidiagi gaulahilä nagadaia fisiga idogosebe meli. ¹² Amodaia ami hogoi elö elöige, nagadaia hagomoea aulo elö elöige, hagila aulo haea elö elöige sefolalebe meli. ¹³ Amo beaha nebegi, ado afädë sähalea, Fida-o, nowelahilä dia nufudala muöla säse nabi. ¹⁴ Amala säi amo nabalahlilä Fidaea säla obëgësalea, Dafidilo Geloi-e. Ai, made molö. Nilia made mualaiage, nelebo die siigi dofea madege, na afädë dofä made maimelëla säi. ¹⁵ Amala sälebe, ado amea bu elö ema sähalea, Godea dofea muöla säi amoda ïe siigi dofea madela sämabiola säse nabi. ¹⁶ Amo gadola bu ohodoala hamolahilä fodolofali nelebo fagulo gadoi amo mudaia dusugala neasebe meli.

¹⁷ Sosoäla awäla meli amo Fidaea mi edoiedula asigi säosäola hehelësësa sebegi, dolö ohodoa Goniliasaie mosöala misi amoli maalahlilä, Saimonoie mosö abidi neala nalaba awäla beagolelahilä, idi galo mia ami segeamadi nelo. ¹⁸ Idi galo baagido segea nea wala nabahalea, Dolö afädë Saimono, ïe ëi elöda Fida, mosöa gui sebelela nabi. ¹⁹ Sosoäla awäla meli amo Fidaea edodula hehelësësamu sebegi Gesamia sähalea, Nabuö, dolö ohodoaea di hogosa nea. ²⁰ Di hä nowela digamo. Ilibalä moholö amogi dia asigi säosäomabu. Na ili fisiga weila säi. ²¹ Amala säsebegi, Fida e digalahilä dolö amolima nabahalea, Dolö dilia hogose amoda nemelë. Edoie misila nabi. ²² Amala nabasebegi, ilia säla obëgësalea, Godeie selesaia fii afädëa ami dolö hädali afädë sigi aligilo Goniliasama sähalea, Fida di neebee misialamalo. Ea säse amo dia nabualola säimelë. Goniliasada dolö asigi mogoi, Godebalä bedäla nagadaiala aligilo neamelë. Yu udia dolö amoliage e asigi mogoi neala sälomelëla säi. ²³ Amala säsebegi, Fidaea ili mosöa digafiamola sälahilä, ili ami adi.

Fida e Goniliasaie mosöa asi

Diala nowela hiligila afiai. Edoolali odoa Yoba gaamugi nefolalo amolige hiligila afiai. ²⁴ Amo aiyo amogi e Sisalia gaamugi besela galai. Gaamugi ami Goniliasaea ili beaha nelo. E sosogo amolige e damelëfali amolige misialolahilä, ili gegebola beaha nefolalo. ²⁵ Fida e digala besela galasebegi Goniliasa maalahlilä, ïe emo mia gumusula dia idogoi. ²⁶ Amala hamosebegi, Fidaea e nabeleia idahalea sähalea, Di nowemo. Nege dolöfämelëla säi. ²⁷ Fidaea ebalä adodola mumusogi digahamelebe udia dolö yafie gegedoi dibe meli. ²⁸ Bealahilä ilima sähalea, Afädë Yu dolö neebe amogida udia dolö fii elöbalä aligilo madege, amase, söfëge aulo madela säla negei amoda dilia dawadigi nebege. Amala hamolo gaso, dolö elöma dida nafade, amase, Godeie siigi dofea madela made sämäia Godea nema oleimelë. ²⁹ Amalebe misialoi amogi na säla obëgëla made, ne misimelë. Amaimo, mi edoie ne misialaila nabahala nabi. ³⁰ Amala nabasebegi, Goniliasaea sähalea, Gomoie gahada deadi walio neebe we gadola eso bëgisebe amo gaalu, nihï mosöa Godema adosa sebegi, dolö afädë fagulo hedabi eleloi salugai nie odagia maala nelo gabio. ³¹ Amala maala nea ea sähalea, Goniliasa-o, dia Godema adoi amo ea nabi. Amase, dia nelegei munige busadäoi amoligali ïaha aligilo amoge Godea made elaboi nea. ³² Dolö afädë Saimono, ïe ëi elöda Fida, e Yoba gaamugi neamelë. Dolö odoama bea mosalamalo. Dolö amoda edaio Saimonoie mosöa söfë misi saleamelë. Saimono ameada sugua gao gafodo nealahilä, amea nelebo odoa hamomolöie daiha

aligilo. Īe mosöda duhulu agesugi neamelëla säi. ³³ Amala sälebe na fodolofali di bea mosalola säi. Nabalahlä misi goda hedabi hamoi. Nesege. Amaimo, Dafidilo Geloia sulubadela dima sämalola säi amo gadola säsebe amo nabalö nili sulubadela Godeie sidaia gedola saleawela säi.

Fidaea Goniliasaie mosöa Ado Mala Hedabi olelei

³⁴⁻³⁵ Fidaea sähalea, Godea udia dolö sulubadela memelela made, fii sulubadelaea ebalä bedäla nagadaialahlä, mala mogoi hamosa nefolalebe amoli Godea hulu helësëla obeägilo neebe amoda, dofä na walio beagolei neawe. ³⁶ Godea neala dalulasilo Ado Mala Hedabi Yesu Geleso aulodaia nea säla, Isilale udia dolöma säla i amo dilia dawadigi nebege. Yesu Geleso amoda udia dolö sulubadelaie Dafidilo Geloia nea. ³⁷ Yonea ödägi gelo mala oleleibua, Galili ami mi gäwilahlä, Yudia sege sulubadelamadi hamoi amo dilia dawadigi nebege. ³⁸ Ami hamoi amoda gowe. Godea Nasalese fii Yesu memelela Eleloi Gesamige, geloige, ema söga negesebegi, Gode ebalä nelo amea Yesuea fufuia nawesa nea udia dolöma hedabi hamola digi, udia dolö mugabe busaie geloia hawa nefolalebe amoli sulubadela wahila digi amo dilia dawadigi. ³⁹ Ea Yalusaleme neage, Yu udia dolöie sege sulubadelagi neage hamoi amo nilia beaha maadei. Iliä e baagomäia iigi baala negeimelë. ⁴⁰ Amaimo, segeyo äudä nelolahilä osodagi Godea dolö amo nowela ifosilahilä, udia dolöea e bimäia olei. ⁴¹ Amala olei amoda, udia dolö sulubadelama made, Godea e bimäia memeleiamu meli. E baagola nowesebegi ebalä molö ödäge naha aligilo neebe nilimamu oleimelë. ⁴² Ea nilima sähalea, Udia dolöma ado mala säla iahalea, udia dolö dafidi baagoi amolilege walio nefolalebe welilege gudi mogelo namiäia Godea ne memelela ifosila säla imalola säi. ⁴³ Dafidi bea sälo nefolalo amoli sulubadelaie ĩe helësëla bea säla sähalea, Ema asigi afädë negei nefolalebe amolia nafade hamoi amoda Godea ĩe ĩia hëla digimolömelëla säi.

Godea udia dolö fii odoagali Eleloi Gesami i

⁴⁴ Fidaea ado amo, aso, säha nebegimu, Eleloi Gesami udia dolö ea säi amo nabaha sefolalo amoli sulubadelama digai. ⁴⁵ Asigi afädë negei gafodo damulo Fidabalä misi amolia Eleloi Gesami memälä udu ilo amo fii odoama söga sali amo beala fudugisa dilo. ⁴⁶ Fudugi amoie mida gowe. Udia dolö amolia ado elö säla, Gode eda edefade neala säse nabi amogi. Amalahilä Fidaea nabahalea, ⁴⁷ Nilia Eleloi Gesami nii amo gadola nii amoli ödägi made gemolöila sämolöi nealela nabi. ⁴⁸ Amala nabasebegi, ea Yesu Gelesoie ĩigi ödägi gemalola säi. Amalahilä ilia ema segeyo odoa ilibalä namolömelëla säla gauia idai.

11

Fida e Yalusaleme awälahlä nelebo hamoi säla i

¹ Abosolo iliage edoolali Yudia sege sulubadelagi nefolalo amoliage nabahalea, udia dolö fii odoa amoliage Godeie ado mala neala gaui neala säi amo nabi. ² Nabalahlä nea, gafodo damulo dolö odoaea Fida Yalusaleme awäla besela galasebegi, ilia ema nemoi. ³ Nemola sähalea, Dia dolö gafodo made damui nefolalebe amolile mosöa digalahilä, ilibalä molö gedola naha sulo gabiola säi.

⁴ Amala säsebegi, Fidaea nelebo dafidi mi gäwila hamoi amo ilima awala sähalea, ⁵ Ne Yoba gaamugi Godema adosa sebegi, olobola salea sosoäla awäla beahaleamelebe, mudaiala nelebo fagulo gadoi edefade bidi biyidiagi gaulahlä ne mia fisiga idogoso. ⁶ Fisiga idogosebegi fagulo gadoi amogi na siila fädäla beahamelebe, sugua foi elö elöige, hogoi odoage, hagomoea aulo gadoige, hagila aulo haeage sefolalebe meli. ⁷ Beaha nebegi nema ado afädë sähalea, Fida-o, nowelahilä dia nufudala muöla säse nabi. ⁸ Amo nabalahlä na säla obëgsalea, Dafidilo Geloia-e. Ai, made molö. Nilia made mualage, nelebo die siigi dofea madege, afädë nie nafia made maimelëla säi. ⁹ Amala sälebeda ado amea mudaiala bu elö sähalea, Godea dofea muöla säi amoda ĩe siigi dofea madela

sämabiola säse nabi. ¹⁰ Amo gadola bu ohodoala hamolahilä nelebo amoli sulubadela mudaia dusugala neasebe meli.

¹¹ Amo gala dolö ohodoa Sisaliala fisiga gai amoli mosö ne neebee ami maala besela galasio. ¹² Besela galasebegi Gesamia nema ilibalä moholö amogi dia asigi säosäomabula säi. Amala säsebegi, nedoo gafeia amolalige nebalä awälahilä, nihiligila dolö amoie mosöa nogila digai. ¹³ Digalahilä ea nilima säla iahalea sähalea, Selesaia fii afädë nie mosöa maase meli. Selesaia fii amea sähalea, Dolö odoa Yoba mosaloi, amoli awäla dolö afädë Saimono, ie ei elöda Fida, e misiäia bea mosaloi. ¹⁴ Ea ado mala säla iasebe amea dige die mosöa neebe amolige dili sulubadela damula moholömelëla säila säi. ¹⁵ Amaimo, na ado säha nebegi, Eleloi Gesami dafidi mi gäwila nilima digai amo gadola ilimage digasio. ¹⁶ Amala hamolebe na helësëla obëgësalea, dafidi Dafidilo Geloia ado säi amo gadola, Yoneada ödäea gesa nelo, dili Eleloi Gesamia gemolömelëla säi amo helësëla obëgëimelë. ¹⁷ Dafidilo Gelo Yesu Gelesoma asigi afädë negesebegi, Godea niligali i amo gadola, iligalige iasebegi, na Godema iligali amala imabula sämolöi nelolela Fidaea säla wagai.

¹⁸ Amala säi amo nabalahlilä, ilia bu säla obëgëla made, Godeie ei gauia adala sähalea, Godea udia dolö fii odoa neebe amoliage asigi besulahilä namolö gähe neala gaumäia iligali fu i gabula säi.

Udia dolö Godea wela ifosisi Ädiago nefolalo

¹⁹ Sidibeni baagomäia nufia amila odoaea ili neala sëlasisa nebegi, udia dolö fisäla dusudasila afiai amoli fisäla odoa Fonisiage, Saibulusige, Ädiagoge awäla ado mala säla iia Yu udia dolömamumu olelela aliligi asi. ²⁰ Amai gaso, fisäla asi amoligi Saibulusi dolö odoage Sailini dolö odoage Ädiago gaamugi awäla Giligi udia dolömage Dafidilo Gelo Yesuie Ado Mala Hedabi olelesa nelo. ²¹ Dafidilo Geloia ie geloi ilima olesebegi udia dolö yafie asigi afädë negesa maadelahlilä Godemadi namolö obëgëi. ²² Amala hamoila säi amo Godea Yalusaleme udia dolö wela ifosi nefolalo amolia nabalahlilä, ilia Banabasama Ädiago segea bea mosalai. ²³ E awäla besela galalahilä beahamelebe, Godea ili hedabola ugila negei amo bealahilä ea obeägi. Obeägilahilä ea ilile iso asigi gelolasila udia dolö sulubadelama sähalea, Fisila made, Dafidilo Geloibalä dila nebegoda go wälasimu namialola säi. ²⁴ Banabasa e dolö hedabi, Eleloi Gesami ema nobai nea, asigi afädë negei geloi nelo amea amala säi. Amaimo, udia dolö yafiege Dafidilo Geloima asigi afädë negela baai.

²⁵ Amala hamolahilä Banabasaea Solo hogomolöie Dasasa asi. ²⁶ Beagolelahilä ea e Ädiago sigi obëgëi. Ädiago ami gäheo i afädë ele udia dolö Godea wela ifosi nefolalo amolibalä gegegdola nea, udia dolö yafiema mala säla olelesa nelo.

Yesu bëgëla aulo Ädiago ami mi gäwila Geleso sosogola ei negei.

²⁷ Segeyo amo gaalu, bea sälo odoa Yalusalemelahlilä Ädiago digai. ²⁸ Iligi afädëie ei Agabasa e nowelahlilä, Gesamiie geloia bea säla negesalea sähalea, Sege föi sulubadelagi sidë i edefademalä gelola moholömelëla säla negei. Amala säi amo gadola beaha aligilo Gini Sisa Golodiasa nebegi gausiala digai. ²⁹ Ado säi amo nabalahlilä, bëgëla aulo nefolalo amolia ado afädë negela, edoolali Yudia nefolalebe amoligali ugila negela imolöie, muni dibe amo gadola idulämelëla säi. ³⁰ Iliä amala säi amo gadola hamolahilä, ilia Banabasale Sololele naabogi gausilahilä, dolö dafidilo nefolalebe amolima imolöie gaula mosaloi.

12

Yamese baagomäia nufudalahilä, Fida nafodoi

¹ Amo gaalu, Gini Heledoea udia dolö Godea wela ifosi nefolalo odoa amoli neala sëlasiimolöie gaula nafodosa nelo. ² Ea Yoneie edoo Yamese baagomäia nudulo helebea nufi. ³ Heledoea beahamelebe, Yu ilia ea nelebo hamosebe amogi haefula obeägisebegi,

Fidage gaula nafodomalai. Ea amo hamoi amo Segeyo Edefadegi beledi edelo yidila made gobela molö fu amo gala amala hamoi. ⁴Fida gaula galabaia mosöa negesilahilä, ami dolö nudulu gäwi biyidia amolia Fida e idihë namialai. Nudulu gäwi afädë afädëlagi ami dolö biyidia biyidiala ifosisi. Amala ifosisilahilä, Heledoea Baagila Asi Segeyo amo baagibua ebalä gudimolöie udia dolö neebee e sigi moholöla helësëi. ⁵Amaimo, Fida e galabaia mosöamu nebegi, udia dolö Godea wela ifosi amolia ie Godema gelola adosa nelo.

Selesaia fia Fida fisigäi

⁶Heledoea aiyo gadola e sigi moholölahilä, walio gasigi gadola, Fida e ami dolö äudä amole mogogi ami adi dilo. Iliä e igi ëfë äudäea begela negesilahilä, ami dolö odoaea galabaia mosö amoie idi galo baagido idihë nefolalo. ⁷Amala dibegi, Dafidilo Geloie selesaia fii afädë fodolofali maala aligisilahilä, galabaia mosö hogolia ami yo digai. Selesaia fii amea Fidaie afawa nufigila didiigisalea sähalea, Di fodolofali nowemola säi. Amala säi amole igi ëfë äudä amo Fidaie naabogi amila fisigäla digai. ⁸Amala hamosebegi, selesaia fii amea sähalea, Die malibu fëdöla negelahilä, emo usililoge salugamola säi. Amala säi amo gadola Fidaea hamosebegi, selesaia fii amea ema sähalea, Die daia salugalo fagulo amoge salugalahlilä, ne bëgëla misiëla säi. ⁹Amala säsebegi, e awäse amo gadola bëgëla segea doadigila awähaleada, selesaia fia e dofä sigi awäseabela made helësëla, ea sosoäla awäla beahala helësëi. ¹⁰Ele awähalea idihë aligilo elö neebe amo baagila awäla, elö neebe amoge baagila asi. Amala awäla gaamugi aulo idi galo igi aeanea hamoia gaia ami besela galai. Besela galalebe idi gai amo hi asigia doga negesebegi, ele doadigila asi. Awäla idi afädë amogi awäha nebegi, selesaia fii amea e amilahilä fodolofali digila asi.

¹¹Selesaia fii amea digila asibua Fidaea fädäla helësëla obëgësalea sähalea, Heledoie naaboea gauia amilage, Yu udia dolö ilia hamomolö helësëia amilage, Dafidilo Geloia ne damula awäla ie selesaia fii dofä fisiga wei gabula säi. ¹²Amala fädäla helësëlahilä, Fida e Yoneie eme Meliie mosöa asi. Yoneie ei elöda Maga. Mosöa ami udia dolö yafie gegedolahilä Godema adosa dilo. ¹³Fida e maalahilä idi galo baagido segeamadila nea, gödögödöla nufigisebegi, hamoi hamolasilo dolisä ei Olodaea idi gai dugimolö misi. ¹⁴E maalahilä säse amo nabahamelebe, Fidaea adose nabala e edefademalä obeägisalea, idi gai amo made dogala baluluia digalahilä sähalea, Wae, dili-e! Fida idiliba misi neamelëla säi. ¹⁵Amala sälebe, ilia ema sähalea, Di gagaosa walofala säi. Amala säsebegi, ea ado gelolafali sähamu nea, Ai, dofä misi neala säi. Amalebe ilia sähalea, Goda ie selesaia fii gabula säi. ¹⁶Iliä amala säha dibegimu, Fida ea, aso, idi galogi gödögödöla nufigisamu nebegi, idi gai dogalahilä beahamelebe Fida neebe beala ili edefademalä fudugi. ¹⁷Amalebe udia dolö amolia made adomäia ea naabo usigililahilä, Dafidilo Geloia e galabaia mosöa amila doadigila segea sigi misi amo ilima awala iaha maadei. Awala iaha maadelahlilä sähalea, Amala hamoimelëla Yamesemage, edoolalimage säla imalola säla ialahlilä Fida e doadigila awäla sege elögi asi.

¹⁸Sege yose amo gaalu, ami dolö amolia fudugilahilä Fida abodogi asidula didiäla edefademalä asigi säosäosa dilo. ¹⁹Amala hamoi gabugi, Heledoea e hogoi amo made beagolesebegi, idihë aligilo nelo amolibalä gudilahilä ili baagomäia nufualai.

Amalahilä Heledo e Yudia sege digila Sisalia gaamugi namolö asi.

Heledo baagoi

²⁰Udia dolö Daiamadi nefolalebe amolimage, Saidonomadi nefolalebe amolimage, Heledoea edefademalä mihaläha nelo. Amala nebegi, hili asigi afädë negelahilä Heledo neebee asi. Iliä bea moholö nea, gini dilo mosö beaha aligilo dolö ei Balasadusabalä ado afädë negelahilä, hobeala neala dalumolöie ado sämolö ili Heledo neebee asi. Amala sämolö asi amoie mida, ilia Heledoie segeamadi molö bidia nelo amo helësëla amai.

²¹ Segeyo daiala negei amo gala Heledo e beaha aligilo giniie fagulo sedade salugalahlilä, beaha aligilo filodaia salea, ea udia dolöma ado edefade säla i. ²² Amo nabalahlilä udia dolö amolia, Ado säsebe goda dolöea säse amo gadola made gabu, gode afädë elöea säse amo gadola säsebe la gelola sähamu nelö. ²³ Ado amo Heledoea nabalahlilä, Godeie ei gauia adamolö made helësëi amea, Dafidilo Geloie selesaia fii afädëa e fodolofali nufi. Amalebe, fësöea naala e hame doala asi.

²⁴ Amaibua Godeie ado mala säla daidola bäui.

²⁵ Hä Banabasale Sololea Yalusaleme ami ugila negemolö asi amo hamosa maade-lahlilä, elea Yone Maga sigi hiligila Ädiago obëgëi.

13

Banabasale Solole Godeie hamoi hamomolö mosaloi

¹ Udia dolö Godea wela ifosi Ädiago nefolalo amoligi odoaea bea sälo nea, odoaea säla olelelo nelö. Ilile ëida gowe, Banabasage Simeono, ie ei elö Nigeluge, gaamu Sailini ami fii Ulusiusige, beaha aligilo Heledobalä esamala aligilo Manainige, Sologe, ili nelö. ² Segeyo afädëgi udia dolö Godea wela ifosi amolia Dafidilo Geloie helësëla molö aiyala made mai. Made naala nea, Dafidilo Geloie ei gauia adala Godema adosebegi, Eleloi Gesamia ilima sähalea, Banabasale Sololea hamoi hamomäia na helësëla daiiai dibe amo gadola hamomäia, ele nafolala odasimalola säi. ³ Amalebe ilia molö made naala aiyala, Godema adola elema naabo negesilahilä mosalai.

Banabasale Sololea Saibulusi Godeie ado mala olelei

⁴ Eleloi Gesamia ele mosalosebegi, ele gaamu Selusia ami digai. Selusia amila ele du edefadegi fila awäla Saibulusi södülo dibeami asi. ⁵ Ele awäla gaamu Salamisi besela galalahilä, elea Yu udia dolöie gedolo mosö nefolalebea ami Godeie ado mala säla iaha nelö. Ele ugila negemolöie Yonege elebalä asi. ⁶ Ele ödä södülo amoie sege sulubadelamadi nawesa nelolahilä awäla gaamu Bafosi besela galai. Segea ami Yu dolö afädë sebe meli. Dolö ameadä golë elö elöla hamosa aligilo nea, wäfalä bea sälo nelö. Amoie ëida Ba-Yesu. ⁷ Eda gamane beaha aligilo dolö Segiasa Folasabalä aligilo nelö. Gamane dolö amoda asigi gäwi nulügäi nelö. E Godeie ado mala nabedelä Banabasale Solole misialola wei. ⁸ Amai gaso, golë hamolo, amoie ei elöda Elimasi, ea Banabasale Sololele ado bafuäha nelö. Mida, ea gamane beaha aligilo neebe amea Yesuma asigi afädë made negemäia helësëla amai. ⁹ Amala hamosebegi, Solo, ie ei elö Folola sälo nelö amoma Eleloi Gesamia nobalahilä ema siila dialea sähalea, ¹⁰ Wäfalä säsäla dahila nelö sulubadelage, asigi musügä negela gadiabolo sulubadelage dima nobai gabu. Amai, dida mugabe busäie malö neebe, mogoi hamomolö dibe amo sulubadelabaläda dia ado neala aligilo. Diada Dafidilo Geloie mala mogoi hamolo dibe amo halowemolö helësësa aligilo amo, made fisimolöle. ¹¹ Amai galëda, nabualo. Dafidilo Geloie naaboea di nufudasebego. Hä die si dofogalahilä, eso nee made beala, holöbö segeyo sedade namolömelëla säi. Amala säi amole fodolofali gelë gadoiage gasimi sagai gadoiage ie si gesusebegi, nagubila nawesalea afädëa e nabelela gaula sigi mosäia ea hogosa nelö. ¹² Amala hamoi amo bealahilä, gamane beaha aligilo dolö amea Dafidilo Geloie ado mala säi amo nabala fudugilahilä, asigi afädë negei.

Banabasale Folole Bisidia segeie gaamu Ädiago ado mala säla olelei

¹³ Bafosi amila Fologe ebalä asi amolige du edefadegi fila awäla Bäfilia segeie Bega gaamugi besela galai. Gaamugi amila ili digila Yone e Yalusaleme obëgëi. ¹⁴ Amala hamosebegi, ili Bega gaamugi amila awäla, Bisidia segeie Ädiago gaamu dibeami besela galai. Besela galalahilä, segeyo Sabada gafegi ili gedolo mosöa ami awäla sulo. ¹⁵ Gedolo mosöa ami sebegi, Mosese nebegi Ado säla negei amoge, amase, bea sälo nefolalo amolia säla negei amoge nidelahilä, gedolo mosö beaha aligilo amolia dolö afädëa ilima sämäia

säsi. Säsisalea, Nedoola dili-e, dilia udia dolö asigi gelolasimolöie ado afädë gaulea galëda, säla imäiamelëla säi. ¹⁶ Amala säi amo nabalahlilä, Foloea nowela aligila naabo usigililahilä sähalea, Isilale dolö diliage, amase, fii odoa Godebalä bedäla nagadaiala neebe diliage, nabualo. ¹⁷ Isilale udia dolö go ilile Gode neebe amea dafidi nilile naado nefolalo amoli memelei. Amalahilä ili Isibi awäla nebegi, sosogo malei besela galamäia neala edelasilahilä, hobeala ie geloiamu Isibila sigi doadigila asi. ¹⁸ Sigi awäla sege nafade udia dolö aligisia made ami nebegi, gäheo i nabülasi biyidiagi ea yöi gaula hï guila auaula nelö. ¹⁹ Amalahilä Gainana ami fii gifalädalä sulo amoli nufudaha maadelahlilä, ilile sege Isilale udia dolö samiäia hilima imelë. ²⁰ Amala hahamola maaha nea gäheo i hädali biyidiäie nabülasi bia gadoi nelö. Sege amo nealahilä, Godea ei sälo odoaea beaha aligimäia iligali äala beaha aliligi awälahlilä, bea sälo Samuale neloa ami awäla besela galai. ²¹ Samuale nebegi, ilia beaha aligilo gini imäia edögesebegi, Godea Bëyamini sosogomadila Gisiië malö Solo i. Amala äasebegi Solo eda gäheo i nabülasi biyidiagi beaha aligilo nelö. ²² Godea Solo beselalahilä, ilile beaha aligilo Gini Debidi namiäia memelela ifosi. Debidi helësëla ado gomalä säi, Yesiië malö Debidida nïe naabo dafädi, hame salifali neebe melimelë. Eada na helësëi dibe amo gadoi hamosa maademolömelëla Godea säi. ²³ Dolö amoie yaua mäumadila afädëa Isilale udia dolöie damula aulo namiäia Godea dafidi säla negei amo gadola Yesu e misimelë. ²⁴ Yesu e, aso, maala ulufadigila made nebegi, Yonea Isilale udia dolö sulubadelama sähalea, Asigi besulahilä ödägi gemalola säla äaha nelö. ²⁵ Yonea ie hamoi hamola wagamolö fu ga madesebegi, ea sähalea, Diliada ne nowë neala helësësebe. Neda amo mademelë. Amai gaso, nabualo. Hobeala ne baagia e moholömelë. Na ie emo usililo efë fisigamolö dofea made neawela Yonea säimelë. ²⁶ Nedoola dili, Abalahamaie malöge, amase, fii odoa Godebalä bedäla nagadaiala neebege, damula moholö amoie ado gowe nilima fisiga wei. ²⁷ Udia dolö Yalusaleme nefolalo amola, ilile dafidilo nefolalo amolalia dolö amo fädäla dawadigi made nelö. Dawadigi made nea, ilia e baagomäia nufulöla säi amea bea sälo nefolalo amolia ado säla negei dilo amo segeyo Sabada gafe sulubadelagi nidesamu aligilo amo gadola gausiala digai. ²⁸ Amaimo, e baagomolö mi maadegi, ilia Bailadima nufualola säi. ²⁹ Ie helësëla dädëla negei dibe amo sulubadela gausiaha maadesebegi, ilia idaijala gaula digalahilä igi äbägi bausi. ³⁰ Amai gaso, Godea e bauia amila neala nowelasi. ³¹ Nowelasisebegi, dafidi ebalä Galilila Yalusaleme fedafiai amolia e segeyo yafiegi meli. Meli amolia udia dolöma e olelo nea. ³² Amaimo, nilia dilima Ado Mala Hedabi säla äaha neawe. Dafidi nilile naadolalima hamomolömelëla säla negei amo gadola ³³ Godea Yesu neala nowelasi amea ilile malö nilima gausiala digaimelë. Gë Udälo agedugi dädëla negei amoda gowe.

Dida nïe malö nebege, walio neda die Diado aligisawela
säla dädëla negei dialea.

Gë Udälo 2.7

³⁴ Godea Yesu neala nowelasi amo bu made baagomolömelëla gomalä säla dädëla negei dialea.

Dofä hedabi obeägilasimolö dafidi Debidima imolömelëla säla i amo gadola dilima
imolömelëla

säla dädëla negei dialea.

Aisaea 55.3

³⁵ Amo gadoi ado elö säla dädëla negeida gowe.

Die hamoi hamolasilo dihï memelela odai amo bauia ami made sigämolömelëla
säla dädëla negei dialea.

Gë Udälo 16.10

³⁶ Debidi nelö amo gaalu, Godeie hamoi hamomolö negei dilo amo gadola hamosa maadelahlilä e baagoi. Baagosebegi ie eedolali bauia ami eege amimu baula sigäi.

³⁷ Amaimo, Godea afädë neala nowelasi amoda sigäi made melimelë. ³⁸ Amai gabugi, nedoola dili-e, Yesuie aulodaia nea nafade hamoi amo hëmolöie mala dilima säla äaha neebewe helësëmalo. ³⁹ Ea hamoi amea, sulubadelaia dolö amoma asigi afädë

negesebegi, nafade hamoi amo Mosese nebegi Ado säla negei ameadä hëmolö uli amo sulubadela ea hëla digisa maadela nea. ⁴⁰ Amaimo, bea sälo nefolalo amolia dafidi bea säla negei amo dilima gausiala digaloea, hedabola idihë namialo. Bea säla negei amoda gowe.

⁴¹ Gadiabolo nefolalebe, bimo. Beala fudugilahilä baago geia mosalo. Dili neebe amo gaalu, na hamomolö amo afädëa dilima amala hamoila säseä, dilia dofä gabula made helësëmolömelëla säla dëdëla negeila Foloea säla wagai. *Habagaga 1.5*

⁴² Amala säla wagalahilä, Folole Banabasale gedolo mosöalahilä doadigila awäha nebegi, udia dolöea elema sähalea, Mala amo gadoi segeyo Sabada gafe elö gogi säla imolö obëgëmalola säi. ⁴³ Amalahilä gedoi amoli dusula awäla, Yu udia dolö yafiege, amase, udia dolö fii odoa Yuie mala bëgëla hamolo yafiege, Folole Banabasale bëgëla asi. Bëgëla maasebegi, elea ilima säla iahalea, Godea ugila negelo dibeä ami fodola namialola gelola säla i.

⁴⁴ Segeyo Sabada gafe elö amogi Godeie ado nabolö gaamu sulubadela gegedoi gaso, odoa holöbö made gedoi. ⁴⁵ Amaimo, Yu udia dolö amolia yafie gegedoi dibe amo bealahilä, ilile iso asigia Foloma edefademalä naabo gëlahilä, e gadiabola, ie ado bafuäha nelö. ⁴⁶ Amasebegi, Folola Banabasalea hubabelela made gelola nea sähalea, Amaimo, Godeie ado dilimadale dafidi säla imolöi galea gaso, dilia helësësaleada, namolöi namolö nimolö amo nilia dofea madela helësëlahilä, ado amo eegeia gasebegoeada alia dili digila fii odoamadi moholömelë. ⁴⁷ Mida, Dafidilo Geloia alia hamomalai amoda gowe.

Dida fii odoa udia dolöie yo digalo nebego. Damula aulo amo sege föi dibe sulubadela-madi gaula mosäiala

säi. *Aisaea 49.6*

⁴⁸ Elea amala säi amo nabalahlilä, udia dolö fii odoaea obeägila, Dafidilo Geloie ado mala gauia adalahilä, Godea namolöi namolö amo gaula namiäia memelei amoli sulubadela asigi afädë negei. ⁴⁹ Amalahilä Dafidilo Geloie ado mala neala gaulahlilä sege amogi säla daidoi.

⁵⁰ Amaimo, Yu udia dolö amolia gaamu amoie udia dafidila fii Gode helësëlo sefolalo amoliage, dolö ei sälo nefolalo amoliage mihalämäiala, Folole Banabasale neala sälasimäialahlilä, sege amomadi made namiäia nesila digi. ⁵¹ Amala hamolebe ilia asiala hamoi amo helësëmäia elea dao elele emogi baai amo fëfëla salalahilä, Aigoniama asi.

⁵² Yesu bëgëla aulo nefolalo amolima obeägiloge Eleloi Gesamige nobai nelö.

14

Folole Banabasale Aigoniama nea ado mala säla olelei

¹ Aigoniama ami Folole Banabasalea gaamu odoagi aulo amo gadola Yuie gedolo mosäa ami asi. Ami awälahilä ado mala hedabolafali olelesa nelö amea, udia dolö yafie, Yuge, Giligige, ilia asigi afädë negei. ² Amasebegi, Yu udia dolö asigi afädë negemolö haboi nefolalo amolia udia dolö fii odoa amolia edoolalima bimolö habobamäia si nigilasi. ³ Segeyo yafie Folole Banabasale ami nea, bedäla made Dafidilo Geloie ado mala gelola olelesa nelö. Amala olelesa nebegi, Dafidilo Geloie ugila negelasilo mala säla i amo dofä gabula helësëmäia, Dafidilo Geloia ele neala gelolasilahilä, dolöea hamomolöi made gadoige, hido elöige hamomäia elema geloi i. ⁴ Amala hamosebegi, gaamugi ami fii udia dolö nefolalo amoli mogelahilä, odoa damula Yumadi, odoa damula abosolomadila mogela nelö. ⁵ Amasebegi, Yu ilige, amase, fii odoa amolige, ilile sigi aligilo amolibalä nea, Folole Banabasale së muäia igia nufülö dialeala helësëi. ⁶ Amala helësësaleala säi amo nabalahlilä, Folole Banabasale fisäla awäla Ligoniam segeie gaamu Ilisidalage Debige sege amoie ga made ga madela dibeadi amogige asi. ⁷ Amige elea Ado Mala Hedabi säla iia asi.

Folole Banabasale Ilisidala nea hamoi

⁸ Ilisidala gaamugi ami dolö emo nafadei afädë sulo. Emea emo nafadei amo gadoi neegela ägüla misi salea, holöfali emesala nawelo made sulo. ⁹ Dolö amea Foloea ado säsebe amo nabaha sulo. Nabaha sebegi, Foloea ema sisamelebe, e wahimäia asigi afädë negei sebe amo bealahilä ¹⁰ gelola sähalea, Dihile emoea nowela namiëla säi. Amala sälebe, dolö amo nila fedala aligisilahilä nawesa nelo.

¹¹ Foloea amo hamose amo bealahilä, Ligonja udia dolö yafie gegedoi amolia hilile ado adola gelolafali sähalea, Dolö gadoi hamolahilä, gode amoli nihili neebea digai gabuwela säi. ¹² Amala sälahilä, Banabasaie ei Susa negei. Amase, Folo eda ado adolo neala helësëlahilä, ie ei Hemisi negei.* ¹³ Ilisidala gaamu amoie yala baagido ami ilile gode Susaie odala ilo mosö olasi nelo. Amoie gobela ilo dolö nelo amea mama bebegesiala amalei amoge sugua gao gawali amoge idiliba ami sigi misi. Sigi maalahilä eage gegedoi nefolalo amoliage elegali göa nelegela nufudala imolö helësëla sigi misi.

¹⁴ Amala hamomolöie hamosa neala säi amo nabalahlilä abosolo äudä Banabasale Fololea helele fagulo amo nulilahilä, udia dolö gegedoi mogogi ami baluluia awälahilä, ado gelola silälasila ¹⁵ sähalea, Dolö dili-e, dilia goda edo hamomolöie hamosa. Alige dolöfä dili nebego gadoi neamelë. Dilia nelebo memalä gadoi go fisila Gode namolöi neebe amoma besumäia alia Ado Mala Hedabi säla imolö misimelë. Gode namolöi neebe ameada muge naga föige ödä duhuluge nelebo sulubadela amoligi dibe neebe sebe amoge ea hamosa maadei. ¹⁶ Dafidi ea udia dolö fii odoa siiba fii amoli sulubadela hili helësëse amo gadola mosäia fisigisi. ¹⁷ Amai gaso, ea hamoi amo sulubadela e dofa neala helësëmäia, musügä negela made, hi e olei. Ea hedabi hamosebe amoda gowe. Sege mudaijala fisiga idaloge, amase, molö bäulasiloge amole diligali ilomelë. Diligali molö iase amea bolelasiloge obeägilo dilile isogi nobalasiloge neamelëla säi. ¹⁸ Elea ado amala sälahilä, udia dolö gegedoi sefolalo amolia elegali göa nelegela sugua gao made nufudala imäialahlilä, baagi sei hamoi hamosa nelo. Amalebeda ilia made amai.

¹⁹ Amaha nebegi, Yu odoa Ädiagolage Aigoniamalage mofiai. Mofiai amolia helësëse amo gadola gegedoi amolia amala helësëmäialahlilä, ilia ado afädë negei. Ado afädë negelahilä, ilia Folo igia nufi. Nufi amo baagoi gabula helësëlahilä, dusugala gaula awäla gaamu baagido negesi. ²⁰ Amala hamosebegi, Yesu bögëla aulo nefolalo amolia Folo e amalela digila nebegi, e nowelahilä gaamu amogi bu obögëla digai. Diala aiyo amogi Banabasale helegela Debi asi.

Banabasale Fololea Yesu bögëla aulo nefolalo amoli neala gelolasi

²¹ Ele gaamugi ami nea elea Ado Mala Hedabi säla iaha nelo. Säla i amea Yesu bögëla aulo yafie besela galai. Amalahilä ele Ilisidalage Aigoniamage Ädiagoge obëbëgela awähalea, ²² elea bögëla aulo nefolalo amoli neala gelolasila sähalea, Dilia asigi afädë negei nebegoda go wälasimu namialola säsisila aliligi obögëi. Elea sähalea, Godea Beaha Maadela Sigi Neebea ami moholöie, nilia yöi yafie bimolömelëla säla i. ²³ Asi amo obögësalea, elea Godea wela ifosi sege hido hidolagi dolö odoa dafidilo nefolalebe amolia sigi aligimäia memelela ifosisi. Ifosisilahilä, molö made naala aiyala nea, udia dolö Dafidilo Geloima asigi afädë negei nefolalo amoli Godema adola ema gausisila aliligi asi.

Ele Sisalia segeie gaamu Ädiago obögëi

²⁴ Amalahilä Bisidia sege baagila awäla Bäfilia segea besela galai. ²⁵ Besela galalahilä elea Bega gaamugi ami Godeie ado mala säla ialahlilä, Adalia digai. ²⁶ Adaliala ödä du edefadegi fila Ädiago obögëi. Dafidi Ädiago ami elea hamoi hamola wagai amo hamomäia Godea udia dolö wela ifosi Ädiago nefolalo amolia Godea ele ugila negemäia ele Godema adolasila gausia ami obögëi. ²⁷ Ami besela galalahilä, elea udia dolö Godea wela ifosi

* **14:12:** Iliä hilile gode ei sälo dibe amo gadola ei negei.

nefolalo amoli gegedomalolahilä, Godea elemadi aligila hamoi amo ilima awala säla iaha maadei. Elea sähalea, Udia dolö fii odoa amoli Yesuma asigi afädë negemäia ea idi doga negei gabiola säla i. ²⁸ Eleda segeyo yafie Yesu bögëla aulo amolibalä ami nelo.

15

Mala hamogimolöie Yalusaleme gegedoi

¹ Dolö odoa Yudiala digalahilä ilia edoolalima säla olelesalea sähalea, Mosese nebegi säla negei dibe amo gadola, gafodo damulo mala dibe amo made hamoseda, Godea dili made damula moholömelëla säla i. ² Amala säla i amo nabalahlilä, Folole Banabasalea dolö amolibalä didiähalea holöfali made gëgëi. Amalebe ilia Folole Banabasale dolö odoa nefolalo amolibalä mala amo hamogimolöie abosolo amolimage dolö dafidilo nefolalo amolimage nabuäia Yalusaleme fedamalai. ³ Amala säi amo gadola Godea wela ifosi nefolalo amolia mosalosebegi ili fedafiai. Fedafiahalea ilia Fonisiamadige Sameliamadige udia dolö nefolalo amolima fii odoa nefolalo amoli Godema asigi afädë negeimelëla säla iia fedafiai. Ado amala säi amo nabalahlilä, edoolalia edefademalä obeägisa nefolalo. ⁴ Ili fedafiala Yalusaleme besela galasebegi, udia dolö Godea wela ifosi nefolalo amoliage, abosolo amoliage, dolö dafidilo nefolalo amolalia dili mofiaha golela säla olei. Amasebegi Folole Banabasalea Godea elema aligila hamoi amo sulubadela ilima säla iaha maadei. ⁵ Amai gaso, Felesi sosogo odoa asigi afädë negei nefolalo amolia nowela aligilahilä sähalea, Fii odoa amoliage gafodo damumolö dialea. Amase, Mosese nebegi Ado säla negei amoge ilia hamomäia säla imolö dialeala säi.

⁶ Ado amo hamogimolöie abosologe, dolö dafidilo nefolalo amolalige gegedoi. ⁷ Gegedolahilä ado säsäla awäla gidogo gadogosebegi, Fida e nowela aligilahilä ilima sähalea, Nedoola dili-e, fii odoa nefolalebe amolia Ado Mala Hedabi nie nafia nabalahlilä asigi afädë negemäia Godea dafidifali diligi ne memelei amo dilia dawadigi. ⁸ Sulubadelaie iso asigi dawadigi neebe Gode amea udia dolö fii odoa nefolalebe ilige dofea neebela ulufadigila olesalea ie Eleloi Gesami niligali i amo gadola iligalige imelë. ⁹ Eada ilige nilige mogogi nofeida maade. Ili Yesuma asigi afädë negesebegi, ilile nafade hamoi amo ea hëla fisimelë. ¹⁰ Amaimo, dilia Gode fedogola bimolölahilä adu yöi edefade niliage nilile naado amoliage ägümolöi made amo bögëla aulo nefolalebe amolia ägümäia neala ägüsi amo mi edoie. ¹¹ Amala hamomolöi mademelë. Nilia helësésaleada, Dafidilo Geloï Yesuie ugila negeloea ili damula asi amo gadola nilige damula asila helësésamelëla Fidaea säi. ¹² Amala säsebegi, Banabasale Fololea udia dolö fii odoabalä nea, Godea elema aligila nea dolöea hamomolöi made gadoige hido elöige hamoi amo sulubadela gegedoi sefolalebe amolima elea säla i. Säla iaha nebegi, ilia ado adola made, nalabola sefolalo. ¹³ Elea ado säha maadesebegi Yamesea sähalea, Nedoola dili-e, na säsebewe nabuö. ¹⁴ Godea udia dolö fii odoa nefolalebe amoli hamei amo dafidi olela odoa iligi ie namiäia memelei amo Saimonoea nilima awala säla imelë. ¹⁵ Säla i amo gadola bea sälo nefolalo amolia ado amo wäla säla negei dialea. Amoda gomalä dëdëla negei dialea. ¹⁶ Dafidilo Geloia sähalea, Hobeä ne obögëlahilä na Debidie mosö dagabola digai amo hamogimolö. Mosö hai dibe amo hahamogilahilä gelolasimolömelë. ¹⁷ Mida, udia dolö fii odoa amolia Dafidilo Geloï hogomäia amamolömelë. Fii odoa nie ei gaula neebe amoli sulubadelaä ne hogomäia amamolömelëla säi. Gowe sulubadela hamolo Dafidilo Geloia amala säila säla dëdëla negei dialea.

Amosi 9.11-12

¹⁸ Amoda siibafali nilia dawadigi. ¹⁹ Na sämolö helësësebe amoda gowe. Udia dolö fii odoaea Godema asigi besusa neebe amolida nilia neala yölasimolö amo dofea made. ²⁰ Ili yöi made gaumäia nilia ilima beba gomalä dëdëla fisiga gadelä. Age gowe, molö nulo dibe amogi wäfali godegali göa nelegela i muabio. Agedu gowe, udia dolö fa nimabio. Osoda gowe, hogoi elö elöla sebe amo nufudahalea, muugia heale gälo sali

amola muabio. Biyidu gowe, heale hi eege muabio. Amoli dödela fisiga gadelä. ²¹ Mida, siibafali Mosese nebegi mala säla negei dibe amoda gaamu sulubadelagi dolö odoaea säla iahamu aligilo. Ie ado mala amoda gedolo mosö difolalebea ami segeyo Sabada gafe sulubadelagi nidesamu aligilomeläla Yamesea säi.

Fii odoa Geleso sosogo nefolalebe amolima beba dödela i

²² Amala säsebegi, abosolo amoliage dolö dafidilo nefolalo amoliage, amase, udia dolö Godea wela ifosi ami nefolalo amoli sulubadelaeage ado afädë negelahilä sähalea, Nili neebewegi dolö odoa Folole Banabasalebalä Ädiago mosäia memeledelämeläla säi. Amala sälahilä ilia Yudasale, ie ei elöda Basabasa, Sailasale memelei. Eleda edoolali amoligi dafidilo nelö. ²³ Beba ilia gaula mosäia gomalä säla dödela i.

Abosolo niliage, dolö dafidilo nefolalebeweage, dilile didoo nefolalebe nilia nilile nedoo fii odoa Ädiagoge Siliamadige Silisiamadige nefolalebe dilima dili go gabiola säla beba gowe dödela iasisago.

²⁴ Nili neebewegi odoaea dilima ado säla i amea dili fudugila asigi säosöla nefolaleai amo nilia nabi. Iliä amo amala sämalola nilia made säimelä. ²⁵ Amoie nilia ado afädë negelahilä, dolö memelei amoli nilile damelä aeaifali Banabasale Fololebalä dili neebee fisiga idamolöla heläsei. ²⁶ Dolö äudä amoleada nilile Dafidilo Geloï Yesu Gelesoie äigi hamoi hamosalea baagomolö ga made dibeä amimu ga madela aligilomelä. ²⁷ Nilia amala heläsei amo gadola Yudasale Sailasalea bebagi ado dödëi amo gadola adoea säla imäia dili neebee mosalahagomelä. ²⁸ Eleloï Gesamiage niliage yöi afädë dilima neala baalasiloa nilia ado geloï biyidiamu dilia hamomäia säla imolöla heläsei. Amoda gowe ili.

²⁹ Age gowe, molö nulo dibe amogi wäfalä godegali göa nelegela i muabio.

Agedu gowe, heale hi e muabio.

Osoda gowe, hogoi elö elöla sebe amo nufudahalea muugia heale gälo sali amola muabio.

Biyidu gowe, udia dolö fa nimabio.

Amo hamomabiola säi amo hamola made sisigaha aligiseda, hedabola namolömelä.

Hä amomelä. Hawiola

säla dödela i. ³⁰ Hä mofiamalolahilä ili Ädiago digai. Digala besela galalahilä ilia Geleso sosogo nefolalo amoli gegedomalolahilä beba dödëi amo ilima i. ³¹ Amala iasebegi udia dolö amolia dödëi amo nidei. Ado hedabi dödëi amo nidei amea ilile asigi neala gelolasisebe amogi obeägi. ³² Yudasale Sailasaleage bea sälo nea, edoolali bologodei namiäia neala asigi gelolasila ilima ado yafie säla iahamu nelö. ³³⁻³⁴ Ele Ädiago ami segeyo holöbö ede nelolahilä, ilia dafidi ele mosalola sälo nefolalebea ami obögëmäia edoolalia aealo alima diamiälalahlä, Hawio obögëmalola säi.* ³⁵ Folole Banabasale Ädiago ami nea, eleage dolö odoa yafieage amolalia Dafidilo Geloïie ado mala säla iadigi säla olela digisa nelö.

Folole Banabasale gëgëlahilä hido hidoi

³⁶ Segeyo odoa nelolahilä Foloea Banabasama sähalea, Gaamu sulubadelagi Dafidilo Geloïie ado mala säla ia ami edoolali hedabola neebelela fädäla bebee obögëdila säi.

³⁷ Amala säsebegi, Banabasaea Yone Maga heläselahlilä, nihiligila afiahala säi. ³⁸ Amai gaso, Foloea e sigi moholö amo dofea madela heläsei. Mida, dafidi ea elebalä hamoi hamomolö made awäla ele digila Bäfiliala bahila obögëi amogi. ³⁹ Amala heläsebegi Folole Banabasale helemu edefade gëgëlahilä mogela, Banabasaea Maga sigi gaula ele Saibulusi moholöie ödä duugi fila asi. ⁴⁰ Amase, Foloea Sailasa memelesebegi edoolalia sähalea, Godeie ugila negelo alibalä namialola säsebegi, ele asi. ⁴¹ Ele awäla

* **15:33-34:** Dawadigi odoa ilia heläsesaleada, ado odoa säi damo gogi dialeala heläsei. Ado amoda gomalä. [Amai gaso, Sailasa eda Ädiago ami namolöila heläsei.]

Folo e Siliamadige Silisiamadige nawesa nea, udia dolö Godea wela ifosisi sege amoligi nefolalo amoli neala gelolasisila aliligi asi.

16

Dimodi e Folole Sailasalebälä asi

¹ Folo e awähamu nelolahilä, Debige Ilisidalage awäla besela galai. Ami bögëla aulo afädë ëi Dimodi nelo. Ìe emeda Yu fii udia gaso, ìe eedoda Giligi dolö nelo. Emeda asigi afädë negei sulo. ² Edoolali Ilisidala ami fiiage Aigoniama fiiage Dimodi eda asigi mogoi neala sälo nelo. ³ Foloea Dimodi ebalä moholöla helësëlahilä, ea Dimodië gafodo damulasi. Amala hamoi amoëe mida, segea ami Yu udia dolö neebe amoli sulubadelaçada Dimodië eedoda Giligi dolö neala dawadigi neebe amo helësëlahilä amala hamoi. ⁴ Ili gaamu dibeamadi amogi nawesalea ilia abosologe dolö dafidiloge Yalusaleme ami nefolalo amolia mala säla negei amo gadola ilia bögëla hamomäia ilima säla ìia awäha nelo.

⁵ Amalebe udia dolö Godea wela ifosi nefolalo amoli Yesuma asigi afädë negemolömadi neala gelolasilahilä, segeyo sulubadelagi odoaea asigi afädë negelahilä ilima maala baala bäusa nelo.

Foloea Doloasa nea sosoäla awäla meli

⁶ Eleloi Gesamia ilia Esiamadi ado mala säla ìmolö mosabiola idi gasebegi, ili Fili-giamadile Galesiamadilemu nawesa namolö asi. ⁷ Misia sege nofea ami awäla besela galalahilä, ili Bidiniamadi awäla besela galamolö helësësebegi, Yesuie Gesamia mosabi-ola idi gai. ⁸ Amala idi gasebegi, ili Misia baagila digala gaamu Doloasa awäla besela galai. ⁹ Awäla besela galasolo amo gala, gasigi Foloea sosoäla awäla beahaleamelebe, Masedonia fii dolö afädëa ema sähalea, Dia nili Masedonia ugila negemolö duhulu dögëla misialola säha neebe meli. ¹⁰ Foloea amala sosoäla awäla beasebegi, hä, nili fodolofali Masedonia moholöie fu hogosa neada, Godea nilia ilima Ado Mala Hedabi säla ìmäia neala olei gabula helësëi.

Ilidiaea asigi afädë negei

¹¹ Amalahilä nilia Doloasa dögila ödä duugi fila mogolafali awäla Samodelese besela galai. Amo aiyo amogi oböla awäla Neabolisi besela galai. ¹² Neabolisi amila nagad-abodo awäla Filibai besela galai. Gaamu amoda Masedonia segeie afädë dilo. Amida Olomo gamane maala aligilo. Nili ami segeyo odoa nelo. ¹³ Segeyo Sabada gafegi Filibai gaamu amoëe yala idi galo baagido doadigila awäla, ödä afädëie agesua Godema adolo sege dialealedula helësëlahilä, nili ödägi ami afiai. Ami awäla udiafali odoa gechedola sefolalebe amolibalä fifulahilä adosa sefolalo. ¹⁴ Daiadaila udia afädë ëi Ilidia sulo. Ado säi amo ea nabaha sulo. Udia ameada fagulo hogale uii gadoi amo bidi neaha aligilo. Ea Godeie ëi gauia adala Godema adosa filo. Foloea ado mala säla ìaha nebegi, Ilidiaea mala amo hedabola nabala gaula mogomäia Dafidilo Geloia ìe iso asigi doge negelasi. ¹⁵ Amala hamosebegi, Ilidiage ìe mosöa ami aligilo amolige ödägi gei. Ödägi gesebegi Ilidiaea nilima sähalea, Dafidilo Geloima na dofä asigi afädë negei gabula helësësa galëda, na mosöa namolö mofiamalola säi. Ea ähadulamu eegesebegi nili ea mosöa afiai.

Folole Sailasale Filibai galabaia negei

¹⁶ Nili Godema adolo segea ami awäha nebegi, dolisä afädë galabaia hamoi gadoi hamolasilo sulo amoma, mugabe fedalahilä meualasilo sulo amo, nilia gausiala digai. Dolisä amea meusebe amoëe, udia dolö nefolalo amolia ìe beaha aligilo nefolalo amoligali muni ede ìlo nelo. ¹⁷ Folola nihiligila awäha nebegi, dolisä amea bögëla maalahilä üala sähalea, Dolö golida Gode ilibia edefade neebe amoëe hamoi hamolasilo neamelë. Dili damula aulo neala gaumäia, ilia säla ìlo neala säi. ¹⁸ Dolisä amea segeyo yafegi ado amala sähamu aligisebegi, Foloea habobalahilä besuia imogola mugabe fedai

amoma sähalea, Yesu Gelesoie ëigila sähago. Dolisä go digila, segea mosöla säi. Amala säi amole, mugabe amo doadigila asi.

¹⁹ Amala hamosebegi, dolisä amoie beaha aligilo amolia hobeala muni bu elö made nimolö gabula helësëlahilä, ilia Folole Sailasale gaulahilä, magaiä gaamugi sigi aligilo nefolalebea ami, ele gaula dusugaia asi. ²⁰ Iliä Olomo gamane gudi mogelo nefolalo amoli nebea ami sigi awälahilä sähalea, Yu dolö äudä gowelea nilile gaamugi wi maalahilä, udia dolö neala nafadelasisebemelë. ²¹ Nilia hamomolö madela säla negei dibe amoda, elea hamomalola säla olelesa neamelë. Mala olelesebe amoda, Olomo dolö nefolalebe niliada amo nabala hamomolöi mademelëla säi. ²² Amala säi amo nabalahilä, udia dolö gegedoi amoliage ele nufulö hamosebegi, gudi mogelo amolia elele fagulo gila digilahilä, ele buudi damuia nufualai. ²³ Iliä gelola nufudala ialalelahilä, Folole Sailasale dusugaia awäla, galabaia mosöa ifosilahilä, galabaia beaha aligilo amoma gelola sähalea, Ele hedabola idihë namialola säla i. ²⁴ Amala säla iasebegi, galabaia sigi aligilo amea ele galabaia mosö hogoli mogogi amogi gaula awäla ifosilahilä, elele emo i gäia igadula negesi.

²⁵ Gasi mogogi Folole Sailasalea Godema adola digi, ie ëi gauia adala gë udäla digisebe amo, odoa galabaia mosöa sefolalo amolia nabi. ²⁶ Amala säha sebegi, fogoli edefademalä fodolo maalahilä, galabaia mosö igau fogosa maadei. Amala hamoi amole, mosö amoie idi galo dogä negesa maadelahilä, igi ëfëa ili sulubadela nafodoi amoge, holola fisigäla digaha maadei. ²⁷ Amala hamoi amogi, galabaia beaha aligilo amo adi elaboi amo nowelahilä beahamelebe, idi galo sulubadela dogä negesa maadei dibe amo bealahilä, galabaia negei amoli fisäla awäha maadei gabula helësëi. Amala helësëlahilä, ea hile nudulo helebe besela neala, hï e nufudala baagodelä hamosebegi, ²⁸ Foloea ado gelolafälä sähalea, A, di dihïmu nufuabio. Nilida fisäla made asimelë. Sulubadela sefolaleawela säi. ²⁹ Amala säi amo nabalahilä, galabaia beaha aligilo amea gele gaula mofiamola sälahilä, Folole Sailasale sebea baluluia awäla, e emo gigisëla elele emo mia fila digai. ³⁰ Amala hamolahilä, ea ele segea sigi fedalahilä elema sähalea, Dafidilo äudä ali-e, Godea ne damula mosäia na abilia hamomolödula nabi. ³¹ Amala nabasebegi, elea säla obëgësalea, Dafidilo Geloï Yesuma asigi afädë negeseda, dihidige, dië mosöa ami aligilo amolige, damula moholömelëla säla i. ³² Amala sälahilä, elea emage, ie mosöa aligilo amolimage, Dafidilo Geloïie ado mala säla iaha nelo. ³³ Amo gala, gasi mogogi galabaia beaha aligilo amea ele sigi awälahilä, elele domalogi buudi damuia nufi amo nigime hëlasï. Amala hamosebegi, eege ea mosöa aligilo amolige ödägi gelasi. ³⁴ Ödägi gelasisebegi, ea ele ea mosöa sigi awälahilä, ele molö muäia i. Eage, ea mosöa aligilo amoliage, ilia Godema asigi afädë negei amogi edefade obeägïsa nelo.

³⁵ Yose Olomo gamane gudi mogelo amolia dadi gauï nefolalo amolima ado säsisalea sähalea, Dolö äudä amole fisigämäia säla imalola säsi. ³⁶ Amala säsi amo nabalahilä, galabaia beaha aligilo amea Foloma säla iahalea, Na ali fisigämalola gudi mogelo amolia säsi gabumelë. Iliä amala säsi gabugi ali doadigila awähalea dalulo go gaula geleä mosalola säi. ³⁷ Amala säsebegi, gaso, Foloea dadi gauï mofiai amolima sähalea, Alida Olomo dolö amogi nebea amo ilia gudila made, udia dolö si mogogi buudi damuia ali nufi. Nufudalahilä galabaia mosöa gaula dusugaia awäla ifosisio. Amaimo, iliada walio ali geleä musügä fisigäla mosalasiöle. Ai, amala mademelë. Hili ili maalahilä ali fisigämäiamelëla säi. ³⁸ Foloea säi amo gadola dadi gauï amolia gudi mogelo amolima säla iasebegi, ele Olomo dolö amogi gabiola säi amo nabalahilä ili bedäi. ³⁹ Amalahilä ilia ele nebea awäla elema aeala sähalea, Asiala hamoimelëla sälahilä, amila sigi segea doadigila awäla gaamu we digila mosäiamelëla geleä säi. ⁴⁰ Amala säsebegi, ele galabaia mosö digila awäla Ilidiaea mosöa asi. Mosöa amida edoolali sefolalebe amoli bealahilä, elea ili neala gelolasilahilä asi.

17

Folole Sailasalea Desalonaiga nea hamosa nelo

¹ Ili asi amo awäla Äfibolisige Aboloniage besela galala digila awäla giso Desalonaiga besela galai. Gaamugi amida Yu udia dolöie gedolo mosö afädë nelo. ² Dafidi Folo e sege odoagi nea gedolo mosöa aulo amo gadola e awäla gedolo mosöa ami digai. Gedolo mosöa ami Foloea segeyo Sabada gafe ohodoagi gechedola mofiai amolibalä ado bebagi säla dödëla negei amo ilima säla iaha nelo. ³ Amala säla iaha nea ea ilima Godeie ado mi ulufadigila awala säla iaha nelo. Ea ilima sähalea, Afädë Memeleia së naala baagola nowemolöla bea sälo amolia dofä amala säla dödëla negei dialea. Yesuda na walio dilima säla iahago. Amoda Afädë Memelei amomelëla Foloea säi. ⁴ Amala säla iasebegi, odoa ami nefolalo amolia ea dofä säsebelä helësëlahilä Folole Sailasalebalä dii. Giligi udia dolö Godeie ei gauia adalo yafieage udia dafidila fii odoaeage amai.

⁵ Amai gaso, Yu dolö nefolalo amolia naabo gëlahilä, dolö nafade hamolo memalä magaia gaamugi nawesa aligilo nefolalo odoa amoli hobe nii. Hobe nealahilä udia dolö yafie gechedolasila, ado gelolafali säi amea ili sulubadelaea gaamugi ami nududulä hamoi. Amala hamola ilia Folole Sailasale udia dolö neebea sigi moholöie ele hogosalea dolö afädë ei Yeisonoie mosöa ami fudulasia awäla hogola digai. ⁶ Awäla hogoi amo ele made beasebegi, ilia Yeisonoge edoo odoa amolali gaula dusugaia awäla galisolö dolö amoli neebea awälahilä gelolafali sähalea, Dolö sege sulubadelagi nafade yafie daidola hamosa maadelo amolia hä nilile segea besela galai gabumelë. ⁷ Besela galasebegi Yeisonoea ie mosöa fimäia fu i gabio. Ili sulubadelaea beaha aligilo gini elö Yesu neebe amo sähaleada, beaha aligilo Gini Sisa neebe amea hamolo mala säla negei dibe amoda damusa neamelëla säi. ⁸ Udia dolö sulubadela nefolalo amolige galisolö dolö nefolalo amolige ilia ado säi amo nabalahlilä, fudugila bedäi. ⁹ Fudugila bedäsebegi galisolö dolö amolia Yeisonoeage dolö odoa ebalä gaui amoliage ili fisigämolöie muni imalasebegi, imalasebe amo gadola iasebegi ili fisigäi.

Folole Sailasalea Belia nea hamoi

¹⁰ Segeyo amoie gasigi edoolalia Folole Sailasale Belia moholö mosalola säi. Amala säsebegi, ele awäla Belia besela galalahilä, Yu udia dolöie gedolo mosöa ami asi. ¹¹ Udia dolö Belia ami sefolalo amolile asigi fisigäi ameadä Desalonaiga udia dolö amoli baagila asi. Iliä Godeie ado mala nabolö edefademalä obeägila nabahamu nelo. Nabalahlilä, ilia Foloea ado mala säla i amo dofä walebelela bimolöie segeyo sulubadelagi bebagi ado dödëla negei amo nidela fädäla beaha aligilo. ¹² Amala hamolahilä ili yafiea asigi afädë negei. Giligi udia dafidila fii sefolalo amoliage, amase, Giligi dolö yafieage asigi afädë negei.

¹³ Amala hamosebegi, Foloea Belia amige Godeie ado mala säla iaha neala säi amo nabalahlilä, Yu dolö Desalonaiga nefolalo amoli Belia ami mafulahilä, udia dolö amoli fudugila bedämäia ili neala fologolasi. ¹⁴ Amala hamosebegi, edoolalia Folo e ödä duhulu dibeamadi amodi mosäia fodolofali fisiga gai. Sailasale Dimodile made awäla Belia ami nelo. ¹⁵ Folo ifola afiai amolia e Adenesi gaamugi ami ifosila obögësebegi, Foloea ilima ado säsisalea, Sailasale Dimodile ne neebea fodolofali misiäia säla imalola säsisesebegi ili obögëi.

Folole Sailasalea Adenesi nea hamoi

¹⁶ Folo e ele misiäia Adenesi ami beaha nea beahamelebe, gaamugi ami nelebo yafie wäfali godegali göa nelegela sämolöie naaboea hamoi difolalebe amo bealahilä, ie asigigi edefademalä yösa nelo. ¹⁷ Amogi yöla ea gedolo mosöa ami awälahlilä, Yu udia dolö nefolalo amolibaläge odoa Godeie ei gauia adalo nefolalo amolibaläge didiäha nelo. Magaia gaamu dibeä amige segeyo sulubadelagi udia dolö gausiasebe amolibalä ea didiäha nelo. ¹⁸ Ebigulia sosogo mala olelelo dolö odoaeage Sidoigi sosogo mala olelelo

dolö odoaeage Folobalä säla obëgë obëgësa nelo. Ili odoaea sähaleada, E dawadigi gadoi hamola säha neebe goda edo säsebela säi. Amase, ili odoaea sähaleada, Sege näiadodi amolile godeie mala säla iahaledula säi. Ili amala säi amoie mida gowe. Foloea Yesuie malage baagoi amoli nowemolö malage säla i amogi amai. ¹⁹ Amala sälahilä ilia Folo e sigi awäla Aliobagusa Galisolö dolö amoli gegecola adolo segea ami awälahilä ilia ema sähalea, Dia mala gähe säla olelelo amo nilia nabolö hamesamelë. ²⁰ Ado odoa säi amo hido elöi gabugi, amoie mi helësëdeläla säi. ²¹ (Adenesi fii amoliage, amase, sege näiadodi fii Adenesi ami maala nefolalo amoliage nelebo odoada hamolo made, segeyo sulubadelagi iliada mala gähe elöi elö elöla sämolöge nabolöge amomu hamosamu aligilo.)

²² Amasebegi Foloea Aliobagusa Galisolö dolö amoli mogogi nowela nea sähalea, Adenesi fii dili-e, dilia nelebo afädë hamosebego na beahaleada, dilia göa nelegela hamolo mala amo gelola hamei gabula helësësamelë. ²³ Na nawesalea beahamelebe, dilile göa nelegela sälo mosö yafie meli. Beahamelebe göa nelegela nufudala ilo auli afädë aulula negei dibeami gomalä dëdëla negei dibeo. Gode nilia dawa madegalila dëdëla negei dibeo. Dilia Gode dawa made nea e helësëlo. Amo hile ado malafali amo na walio dilima säla iahagomelë. ²⁴ Godeada sege dibe sulubadelage nelebo sulubadela amogi dibe neebe sebe amoge hamosa maadei. Gode eda mudaiage nagadaiage Dafidilo Gelo nea. Gode amoda gobela ilo mosö naaboea hamoi amoligi aligilo made nea. ²⁵ Eda nelebo afädë ufolala adida made neebe amo dolöfäe e ugila negela nelebo afädë imolöi mademelë. Mida gowe. Ea namolöge hamege nelebo sulubadelage udia dolö sulubadelagali imolöda hi e nea. ²⁶ Eada mi gäwila dolö afädë hamoi amoma aligila udia dolö fii sulubadela hahamola sege sulubadelagi awäha namialai. Aso, amala made hamola nebegi, dafidifali ea daiaha maadelahilä, udia dolö ili amo gala gowegi namiäiala helësëlahilä, ilile sege nofela daiala negei. ²⁷ Ea ili hamoi amoie mida gowe. Ili e hogomäiage nagubaia nawela e beagolemäiage ea ili hamoi. Gode eda nili hido hidola nebea wagadi made made nea. ²⁸ Mi ema aligilahilä, ie geloigi nili segegi fila digi fologola digisa sebewemelë. Amo gadola diligi ado dëdëlo dolö odoa nefolalo amolia sähalea, Nilige ie malölali neamelëla sälo. ²⁹ Hä nilida Godeie malö neebe amea, nilia e goloeage silibaeage igiage, nelebo afädë dolöea ie asigia naaboea hamola negei difolalebe amoma Godeda amo gadoi neala helësëmolöi mademelë. ³⁰ Godeada dafidi udia dolöea e dawa made nea hamoi amoda ea helësëlo made nelo. Amalo gasoda, walio ea udia dolö sege föi sulubadelagi neebe amo sulubadela asigi besumalola gelola säha nea. ³¹ Ea dolö afädë memelei amoie aulodaiala udia dolö sege sulubadelagi nefolalebe amolibalä mogolafali memelela mogemolöie segeyo afädë daiami amo dialea. Ea dolö memelei amo baagola nowela ifosi amea udia dolö nefolalebe sulubadelabalä amala hamomolömelëla dofä gelola säla negei amo oleimelëla Foloea säi.

³² Baagoi amoli nowemolöla säi amo nabalahlä, dolö odoa nefolalo amolia ölahilä e gadiaboi. Amase, odoaea sähalea, Ado walio säla i amo hobeala bu elö nabolö helësësamelëla säla i. ³³ Amala säsebegi, Foloea ili amilahilä digila asi. ³⁴ Amala awäsebegi dolö odoa nefolalo amolia ebalä dila asigi afädë negei. Asigi afädë negei amoligi dolö afädëie ëida Daionisiasa, eda Aliobagusa Galisolö dolö nelo. Eage, amase, udia afädë ëi Damalisi eage, amase, odoaeage elebalä asigi afädë negei.

18

Foloea Golidi nea hamoi

¹ Amala hamosebegi, Folo e Adenesi digila Golidi asi. ² Golidi ami Yu dolö afädë ëi Aguila gausiai. Eda Bödasa fii dolö. Beaha aligilo Gini Golodiasaea Yu fii Olomo nefolalebe amoli sulubadelama näiadodi afiaha maademalola säsebegi, Aguila ie udia Bilisilale Idali sege digila hädamade misi nelo. Folo e ele sebea asi. ³ Foloeage Aguila

Bilisilaleage hamoi afädë hamolo. Amalebe e elea mosöa gedola nea eage hamoi hamosa nelo. Ili bidi nimolöie ilile hamoida balai mosö nedëmesa aligilo. ⁴ Amo hamosa neada Foloea segeyo Sabada gafe sulubadelagi gedolo mosöa ami awälahilä, gegedoi amolibalä didiäha nelo. Yu udia dolö odoaeage Giligi udia dolö odoaeage ea dofä säsebelä helësëi.

⁵ Sailasale Dimodile Masedoniala digasebegi, Foloea segeyo sulubadelagi Godeie ado mala säla iahamu nelo. Ea Yu udia dolö nefolalo amolima Afädë Memelei amoda Yesu neamelëla gelola säla iaha nelo. ⁶ Amala säla iaha nebegi gaso, ilia made nabalahilä e baagido säla digi gagadela digisa nelo. Amala hamosebegi, Foloea ie fagulo fëfëla digilahilä, ea ilima sähalea, Dili nafadegi awäседа, dihili asiala hamoi ameamelë. Asial-ada nema mademelë. Walio neebe wegida ne awäla udia dolö fii odoa nefolalebea moholömelëla säi. ⁷ Amala sälahilä, amila ili digila Folo e dolö afädë ëi Didiasa Yasadusi amea mosöa asi. Ie mosöda gedolo mosö gägägëlafali nelo. Dolö ameada Godeie ëi gauia adalo nelo. ⁸ Gedolo mosö beaha aligilo ëi Galisibusaeage ea mosöa aligilo amoliage ilia Dafidilo Geloima asigi afädë negela nelo. Amase, Golidi udia dolö yafie nefolalo amoliage nabalahilä asigi afädë negesebegi ili ödägi gei.

⁹ Gasi afädëgi Foloea sosoäla awäla beahaleamelebe, Dafidilo Geloia ema sähalea, Bedäla nafi yömabio. Mala säla iahamu namialo. ¹⁰ Mida, ne dibalä neamelë. Gaamugi guida, udia dolö yafie nie neebe amea afädëa di nufudala sëlasimolö mademelëla säla i. ¹¹ Amala säla iasebegi, Foloea udia dolö nefolalo amolima Godeie ado mala säla iaha nea gäheo i afädëie, elö amoie aube gafeia ami nelo.

¹² Agaia sege Galioea beaha aligilo nelo amo gaalu, Yu fii nefolalo amoli ado afädë negela ilia Folobalä ado neala e gaulahilä gudilo mosöa sigi asi. ¹³ Sigi awälahilä ilia sähalea, Udia dolö nefolalebe amolia Godeie ëi gauia adamäia dolö gowea mala säla negei dibe amo gadola made, mala elöi säla, säla olelesa neamelëla säi. ¹⁴ Amala säsebegi, Foloea ado sädelä hamosa nebegi, Galioea Yu fii amolima sähalea, Yu dolöla dili-e, mala dabiala nafade hamoiie sämolö mofiai galebeda, amoda na habobala made hedabola nabalabio. ¹⁵ Gasoda, adoge ëige dihilile mala säla negeige amolilemu galëda, amoda dihili hamogimalo. Goëda na made mogemolömelëla säi. ¹⁶ Amala sälahilä ea ili gudilo mosöa amilahilä nesila digi. ¹⁷ Amala hamosebegi, ili sulubadelaea gedolo mosö beaha aligilo ie ëi Sosodenisi nelo amo gaulahilä gudilo mosö baagido segeamadi ami nea nufudaha nelo. Amala nufudasebegi Galioeada hilile hamoi hamosebegola helësëlahilä ea adola made nelo.

Folo Silia segeie Ädiago obëgëi

¹⁸ Amala hamosebegi, Folo e Golidi ami segeyo odoa nelolahilä ea edoolalima dili samialola säla, ödä duugi fila Silia segea moholö asi. Bilisilale Aguilalege hiligila asi. Awäla Sëgilia gaamua ami nea Foloea Godema afädë hamomolömelëla säla negei amea ie busa hili damusa maadei. ¹⁹ Amalahilä awäla Ebese besela galai. Besela galalahilä Foloea ele ami digilahilä, hido awäla gedolo mosö neebea ami besela galai. Besela galalahilä Yu dolö nefolalo amolibalä ado didiäha dilo. ²⁰ Amala didiäha dibegi ilia ema sähalea, Dida nilibalä holöbö sedade namiäiamelëla säi. Ili Amala säsebegi, Foloea ilima üla made säi. ²¹ E moholö nea ea ilima sähalea, Ne dili neebea obëgëmäiala Godea hameseda, amoda ne obëgëmolömelëla säi. Amala sälahilä ea ili hawiola sälahilä e Ebese digila ödä duugi fila asi. ²² Awäla ödä agesua besela galalahilä Sisalia gaamugi besela galai. Besela galalahilä awäla e fedalahilä udia dolö Godea wela ifosi nefolalo amolima dili go gabiola säla olelahilä awäla Ädiago digai. ²³ Folo e Ädiago ami holöbö ede nelolahilä, e awäla Galesiamadige Filigiamadige holöbö aligila baagila digila awähalea, Yesu bëgëla aulo nefolalo amoli sulubadela neala gelolasisila aligila awäha nelo.

Abolosia Ebese nea hamosa nelo

²⁴ Amo gaalu, Yu dolö afädë ei Abolosi eda Alegisädalia fii nelo amo Ebesa misi. Eada ado hedabola dawadigila adolo nea, bebagi ado dëdëla negei dibe amo hedabola dawadigi nelo. ²⁵ Dafidi Dafidilo Geloïie idigi aulo mala ema olelei. Ìe iso asigigi sãmo sãmosa nebegi, ea Yesuie mala amo udia dolöma hedabola olelesa nelo. Abolosi eada Yonea ödägi gelo mala olelei amomu dawadigi nelo. ²⁶ Abolosia gedolo mosöa ami nea gelola säla ïaha nelo. Amala säla ïasebe amo nabalahlä, Bilisilale Aguilalea Abolosi sigi aliga galahlä, elea Abolosi ea Godeie idigi aulo mala hedabola helësëmäia mogolafali säla ïaha nelo.

²⁷ Hobeä Abolosi e Agaia segea moholö helësësebegi, edoolalia e gelolasila hä mosalola sälahilä, Yesu bëgëla aulo amolima beba dëdëla ïasisalea Abolosima obeägilahlä gauia idogomaloï. Abolosi e ami besela galasebegi, udia dolö Godeie ugila negeloea ili ugila negesebegi asigi afädë negei amoli ea hedabola ugila negesa nelo. ²⁸ Mida, udia dolö yafie gegedoi nebegi, ea bebagi ado dëdëla negei dibe amogila sähalea, Afädë Memelei amoda Yesu e neamelëla ulufadigila säi. Ea ado amo gelolafali säsebegi, Yu udia dolö hewalahilä ilia adola made sau sagai.

19

Foloea Ebesa nea mala säla ïaha nelo

¹ Abolosi e Golidi nebegi Folo e nawesalea segebi gau fedala digala digila awäla Ebesa besela galai. Besela galala Ebesa ami bëgëla aulo odoa gausiai. ² Gausialahlä ea ilima nabahalea, Dilia Yesuma asigi afädë negeselo amo gala Eleloi Gesami niilela nabi. Amala nabasebegi, ilia säla obëgësalea, Eleloi Gesami neala säi goda nilia nabi mademelëla säi. ³ Amala säsebegi, Foloea säla obëgësalea, Amai galëda, edoea ödägi geila nabi. Amala nabasebegi, ilia säla obëgësalea, Yonea ödägi gelo amo gadola geimelëla säi. ⁴ Amala säsebegi, Foloea säla obëgësalea, Yonea ilia nafade hamoi amoie asigi besula ödägi gelo. Ea udia dolöma sähalea, Ne dafidi misi neamelë. Hobeala afädë moholö amoma dilia asigi afädë negemolö dialeala säi. Hobeala moholöla säi amoda Yesu hï e helësëla säila Foloea säi. ⁵ Foloea amala säi amo nabalahlä, ili Dafidilo Geloï Yesuie eigi ödägi gei. ⁶ Amasebegi Foloea ilima naabo negesisebegi Eleloi Gesami ilima digala ilia ado elö säla bea säha nelo. ⁷ Dolö amolida giwilasi gadoï nelo.

⁸ Amala hamosebegi, Folo e gedolo mosöa ami digai. Aube ohodoagi amala digahamu nea ea ado mala gelola säla ïahalea, udia dolö nefolalo amolibalä didiähalea, Godea Beaha Maadela Sigi Neebe amoie mala säla ïaha nelo amoda dofä säi gabula helësëmäia säla ïahamu nelo. ⁹ Amala säla ïahamu nebegi dolö odoa nefolalo amolia ilile asigi geloi neda asigi afädë made negei. Udia dolö nefolalo amolia nabuäia ilia Idigi aulo mala amo gagadesa nelo. Iliä amala hamosebegi, Foloea ili amilahilä Yesu bëgëla aulo amoli sigi asi. Amala hamolahilä segeyo sulubadelagi ado mala säla didiälo mosö afädë Dilanasaie nebea ami awälahilä, Foloea Yesu mala säla didiäha nelo. ¹⁰ Ea gäheo i äudägi amala hamosamu nelo. Amala hamoi amea Esia segea nefolalebe ili sulubadela, Yu udia dolöeage, Giligi udia dolöeage, Dafidilo Geloïie ado mala nabi.

Segebaie efegeliala hamoi

¹¹ Godea Foloie naaboea geloi melëlo made hïdo elöi hamosa nelo. ¹² Ìe filïmo dogelo faguloge bululo faguloge hile domalogi diigilo amo gaula oloi difolalebea ami awäsebegi, oloi damula digi, mugabe doadigila awäla digisa nelo.

¹³ Amala hamosebegi, Yu dolö nawesalea mugabe fedai nesila digisa aligilo nefolalo amoligi odoaea oodo beala Dafidilo Geloï Yesuie ei säla mugabe fedai nefolalo amolima sähalea, Foloea ïe mala säla ïlo Yesu amoie eigi dili nesila digisagola sälo. ¹⁴ Yu udia dolöie gobela ïlo busa afädëie ei Segebaie efegelali gifalädalia amolia amala hamosebegi, ¹⁵ mugabe fedai amea ilima säla obëgësalea, Na Yesu dawa, Fologe helësësa. Gasoda,

dilida nowëla nabi. ¹⁶ Amala nabalahlilä dolö amoma mugabe fedai nelo amea ilima nila sadia alogola ie geloia ili baagila awäla, ili nufudala ialalesebegi ili mosöa amila sësëla dudugïmu fisäla asi. ¹⁷ Amala hamoimelëla säi amo nabalahlilä, Ebesa nefolalo sulubadela Yu udia dolöge Giligi udia dolöge edefademalä bedälahilä, Dafidilo Geloï Yesuïe ëi gauia adaha nelo. ¹⁸ Amase, asigi afädë negei yafie nefolalo amoli maalahlilä, ulufadigila, nilia nafade amo hamoimelëla säla sisiaha maadei. ¹⁹ Golë hamolo yafie nefolalo amolia ilile golëie beba difolalo amo gaula mafulahilä, udia dolö nefolalo amoli sulubadelaëa bimäia gobesa maadei. Beba gobei amoli muni dafidi nii amoda näba gegedolada siliba giwi dausini nabülasi bia gadoia nii.

²⁰ Amo gadola Dafidilo Geloïie ado mala daidolahilä, edefademalä gelola bäui.

Ebesa ami nebegi, habobahalea üalala säi

²¹ Amala hamosebegi, Folo ema Gesamia helësëlasisebegi daiala negesalea, dafidi Masedoniage Agaiage awälahilä, hobeala Yalusaleme moholöi moholöla helësëi. Amala helësëlahilä sähalea, Ami awäha maadelahliläda, Olomoge söfë moholö dialeala säi. ²² Amala sälahilä ea ie ugila negelo Dimodile Elasadale Masedonia mosaloi. Ele amala mosalolahilä, e holöbö Esia segea beaha nelo.

²³ Amo gala, Idigi aulo mala olelei amogi yömolö holöfalï made, edefade besela galai. ²⁴ Dolö afädë nelo amoïe ëi Demediliasa, ea nelebo elö elöla silibaea hamolo nelo. Ademisiïe odala ilo mosö gadoi holöfalï afädë afädëla Demediliasaea silibaea hamolo nelo. * Ea amo hamolo ameada hamoi hamolasilo nefolalo amolia muni edefade neaha aligilo. ²⁵ Ea ie hamoi hamolasilo amolige, dolö odoaea hamoi amo gadoi hamolo nefolalo amolige neala gegedolasilahilä sähalea, Dolöla dili-e, nilia hamoi amo hamolo amea muni edefade nelo amoda dilia dawa. ²⁶ Ebesa wimu made, Esiamadi sege holöbö sulubadelamadida, dolö Folo amea udia dolö yafie dusugala nidilahilä, ilile asigi neala gagaolasila sähalea, Nelebo dolö naaboea hamola nowei amolida, gode madela sälo nea. Amo dilia beadigi nabadigi amomelë. ²⁷ Ea amala hamosa neebe ameada, udia dolö amolia nabalahlilä, nilia bidi nimolöie hamoi hamolo amoda nafadela säloea. Amomu made, nilile gode edefade udia Ademisiïe odala ilo mosöge udia dolöie siigi memalä gabula säloea. Amase, Esiamadi udia dolö nefolalebe amoliage, udia dolö sege sulubadelagi nefolalebe amoliage dafidi ie ëi gauia adalo gaso, ie ëi edefade amo neala nagadaialoeala säi.

²⁸ Ado säi amo nabalahlilä, ilia edefademalä mihaläla gelola üalalahilä sähalea, Ebesaïe Ademisida edefademalä neala gelola sähamu nelo. ²⁹ Amaimo, gaamugi nefolalo amoli sulubadelaëa üalala dodogösa difolalo. Amala üalala dodogösa difolalea, Masedonia fi dolö äudä Gaiusale Alisadagusale Folobalä nawesa aligilo amole ilia gaalu gedolo gaamu edefade dibeä ami fodolofalï sigi gaula asi. ³⁰ Foloea udia dolö yafie gegedoi dibeä ami hï äudulä hamosebegi, Yesu bëgëla aulo nefolalo amolia made mosalola säi. ³¹ Esia sege amoïe gamane sigi aligilo odoa Folobalä damelë hamola aligilo nelo amolia Foloma ado säsisalea sähalea, Di gedolo gaamu dibeä ami dofä mosabiola säsi.

³² Iliä amala säsisabe amo gaalu, udia dolö gegedoi amolia gelola üalala dodogöla säha difolalo amea, ili asusugahalea odoaea ado elö säsebegida, odoaeada, oböla, ado elö säla aulo dabela digisa dilo. Ili yafieada, mi goweïe gedoi gabula made helësëi nefolalo. ³³ Yu dolö nefolalo amolia Alegisäda e nowela fedala aligisia ami namiäia nabelela gaula fedala ifosisebe amo bealahilä, udia dolö odoaea helësësaleada, mi e gabula helësëi. Amala helësësebegi Alegisäda e nowela aligilahilä nea naabo usigilisalea, gegedoi amolima ne mademelëla sädelä hamoi. ³⁴ Amala hamoi gaso, ilia eda Yu dolö

* **19:24:** Ademisida gowe gadoi. Eda wäfalï gode udia gadoi. Udia dolöea nelebo elö elöla göa nelegela, wäfalï gode amogali ilo.

amogi gabula bealahilä, ado gelola gaalu sähalea, Ebesaie Ademisida, edefademalä neamelëla säha nebegimu, aoa äudä gadoi asi.*

³⁵ Gaamu amoie gusigusi nelo amea udia dolö sulubadela nefolalo amolima sau sagamolahlilä, ea ilima sähalea, Ebesa dolöla dili-e, Ademisi edefade neebe amoie odala ilo mosö neebe amoiege, amase, nelebo afädë mudaiala beselala digai dibe amoiege sigi aligiloda Ebesa gaamumu dibe amoda dolö afädëa dawa mateda nowë. ³⁶ Hä, na säi amo gadola afädëa wäfalä säila sämolö uli ameada, dilia nelebo afädë asigi made gäwila hamolo amo gadola, made hamola, sau sagamo. ³⁷ Dilia dolö äudä sigi misi goweleda odala ilo mosöa negei amogi afädë made fa nii, dilile gode udia amoge made gagadeimelë. ³⁸ Amaimo, Demediliasaeage ebalä hamoi hamolo neebe amoliage, ilia afädëbalä gudimolö helësësa nea galëda, gamane gudilo dolö neebe amea amoie gudimolö segeyo odoa daiala negei dialea. Iliä amogi gudimolöi galea. ³⁹ Amomu made ado odoage sämolö helësësa nea galëda, amoda gamane dolö amolia ado giwi sämolö gegedomalola säsegi sämolöi galea. ⁴⁰ Nilia walio hamoi amea Olomo gamane neebe ameada, nilima dilia üalala dodogöla gëgëimelëla sälahilä, nilibalä gudimolöi gabumelë. Iliä amala hamoseda, nilia walio gegedola üalala säi amoie mi goweie säimelëla sämolöi mademelëla gusigusi amea säla wagai. ⁴¹ Amala säla wagalahilä, ea gegedoi nefolalebe amolima afiaha maademaläi.

20

Folo e Masedoniage Giligige asi

¹ Ado gelola üalala dodogöla säha dilo amo sau sagaha maadeibua, Foloea Yesu bëgëla aulo amoli mofiamalolahilä, asigi gelolo mala ilima säla ialahilä, ne awähamelë, dili hawio, namialola sälahilä, e Masedonia moholö asi. ² Sege amoligi nawesa nea, Foloea ilima asigi gelolo ado yafie säla iia awälahilä, hobeala Giligi segea besela galai. ³ E ami aube ohodoa nelolahilä, hobeala e du neala Silia moholö hamosebegi, Yu fii nefolalo amolia e nufulöla didiäha dialeai amea, e Masedonia obëgëmolöla helësëi. ⁴ Dolö ebalä asi amolida gowe ili. Gaamu Belialada Bilusaie malö Sobadage, Desalonaigala Alisadagusa Següdasalage, Debila Gaiusage, amase, Dimodige, Esia segeala Digigusi Dolofimasalage, amoli ebalä asi. ⁵ Dolö amolida ilidale dafidi awäla nili misiäia Doloasa ami beaha nelo. ⁶ Segeyo Edefadegi beledi edelo yidila made gobela molö amo baagilahilä, nili Filibai digila ödä duugi fila afiai. Amala afiala ödä duugi fila segeyo bia awälahilä, afiala ili nebea Doloasa besela galai. Besela galalahilä segeyo gifalädaläi ami nelo.

Doloasa ami Foloea Yudigasa neala nowelasi

⁷ Segeyo gifalädalügi nili molö molö gedolahilä Foloea ilibalä didiäha nelo.* E aiyo amogi moholö gabula helësëlahilä, ea säla iaha nebegimu gasi mogoi. ⁸ Mosö ilibia hogoli nili gedoi amogida gamali wala negei malei dilo. ⁹ Ami malisä afädë amoie ëi Yudigasa e mosö amoie wido holela dagaboidaia ami salea edefademalä süwiala waoi. Foloea sähamu nebegi, Yudigasa süwiala adi elaboi amo hogogolula fedai osodadaia amila bebedoi. Amala hamosebegi, neahamelebe hä, baagoi meli. ¹⁰ Folo e digalahilä malisä amodaia dia fedalahilä naaboea gauia welahilä sähalea, Hame gudusebemelë. Didigaomabula säi. ¹¹ Amala sälahilä Folo e bu fedala beledi dagabodasila nalahlilä, ado sedadela säha nebegimu segeyo sagai. Segeyo sagasebegi, e asi. ¹² Malö amo made baagoi sebegi, ilia e sigi awähalea ilile iso asigia edefade obeägi.

Folo e Doloasala Miledusa asi

¹³ Nili nilidale ödä duugi filahlilä Asoso moholö afiai. Asoso ami Folo gausialahlilä, ödä duugi fimolö helësëi. Folo e nagadabodo moholöie ea amala daiai. ¹⁴ Afialahlilä Asoso

* **19:34:** Aoa äudäda molö giai deala molöi gadoi.

* **20:7:** Dolö dawadigi odoa amolia helësësaleada, molö mai amoda Yesuie molö maila helësëi.

ami ea nili gausialahilä, eege ödä duugi fedala filahilä nihiligila Midilini afiai. ¹⁵ Amo aiyo amogi amilahilä, ödä duugi fila awäla Giosi sida gagala awäla, aiyo amogi Samoso awäla besela galai. Amilahilä amo aiyo amogi Miledusa awäla besela galai. ¹⁶ Esia segeamadi segeyo yogobodimolö madelahilä, Foloea Ebesa baagila moholöla helësëi. Yu udia dolöie molö nulo segeyo ëi Bëdigosi made besela galai amo gaalu, fodolofali Yalusaleme awäla besela galamolöi galëda, amoda moholöla helësëi.*

Foloea Geleso sosogo Ebesa nefolalo amolile dafidilo amolima hawiola säi

¹⁷ Miledusa ami nea, Foloea udia dolö Godea wela ifosi Ebesa nefolalo amolile dolö dafidilo nefolalo amoli e neebee misiäia misialola säsi.* ¹⁸ Ili e neebee maala besela galasebegi, ea ilima sähalea, Esia segeamadi degabo mi gäwila maala neloa amila dilibalä nea hamosa nelo amoda dilia dawadigi. ¹⁹ Yu dolö nefolalo amolia ne nufulö daiaha nelo amea ne fedogola beasebegi, na nihï nagadaiala siaholö digaha nea, Dafidilo Geloïie hamoi hamolasisa nelomelë. ²⁰ Dili ugila negemolö amogi afädë musügä negela made, na dilima säla ïadigi, udia dolö gegedoi dibe amige, dilile mosöa amige, säla olelela digi amoda, dilia dawadigi amomelë. ²¹ Amaimo, na Yu ilimage, amase, Giligi ilimage asigi besulahilä, Godemadi nea, nilile Dafidilo Geloï Yesuma asigi afädë negemalola gelola säla ï amomelë.

²² Amala hamosa nelo gaso, hä walio Gesamia ne mosöla säse amo gadola, ne Yalusaleme moholö neawe. Ami neëgi, nema edo hamomolödu, na dawa mademelë. ²³ Dawa made gaso, na afädë dawadigida gowemelë. Sege sulubadelagi ne neloadi amogi nebegi, Eleloi Gesamia nema säla ïahalea, Galabaia negemolöge së molöge bimolömelëla gelola säla ïahamu nelomelë. ²⁴ Amaimo, ne namolö amoda, nema memalä gadoi gabula helësësamelë. Godeïe ugila negelasilo Ado Mala Hedabi säla ïmolöie hamoi Dafidilo Geloï Yesuea nema ï amo hamola wagamolö amoda, geloi gabula gelola helësësa neawe. ²⁵ Hä, nabuö. Ne dafidi dili nefolalebeadi Godea Beaha Maadela Sigi Neebe amoïe mala säla ïaha nelo gasoda, diligi afädëa hobeala nie mi bu elö made bimolöla helësësamelë. ²⁶ Amai gabugi, walio na dilima ulufadigila fädäla säla ïahago. Afädë nafadegi awäsedä, asialada nema mademelë. ²⁷ Mida gowe. Godea hamomolö amo afädë musügä negela made, sulubadela na dilima säla ïaha maadei amea. ²⁸ Geleso sosogo sugua sibi gadoi nefolalebe amoli dilia sigi namiäia Eleloi Gesamia dili ifosi amo ilile asigige dihilile asigige hedabola beaha namialo. Udia dolö Godea wela ifosisi nefolalebe amoli ïe namiäia hile healea nii amoli dilia sugua sibi sigi aligilo amo gadola, ili sigi namialo. ²⁹ Ne asibua ilua ügulo geloi gadoi dili nefolalebea gui maalahilä, sugua sibi gadoi nefolalebe amoli bobasëla made, nufudala hësömolöla helësësamelë. ³⁰ Dihili diligi dolö odoaea nowelahilä, ado halowela säla, Yesu bëgëla aulo nefolalebe amoli dusugala ili bëgëla misiäia moholömelë. ³¹ Hä, idihë namialo. Na gäheo i ohodoagi esoage gasigige siaholö digaha nea, dili hïdo hïdolama säla olelesamu nelo amo helësëmalo.

³² Amai gabugi Godemage, ïe ugila negelo ado mala amomage dili gausisagomelë. Mala amea dili neala gelolasimolöige, Godeïe udia dolögali hedabi ïmolö dibe amo gadola dilima ïmolöige nea. ³³ Na afädëie munige faguloge gesami awäla made nelomelë. ³⁴ Nihile naaboea nihï hamoi hamola, nihïnege, nebalä aligilo amolige, nili molöge neleboge dofea negei dilo amoda, dihili dawadigi amomelë. ³⁵ Na sulubadela hamosa nelo amo gadola hamoi edefade hamosebewea udia dolö geloi made nefolalebe amoli ugila negemolöi dibe amo oleimelë. Amase, Dafidilo Geloï Yesuea sähalea, Afädëa digali afädë ïaseda, dia holöfali obeägimolö. Gasoda, dia afädë elögali ïaseda, dia edefademalä obeägimolömelëla säi amo helësëmolöi dibe amoge oleimelëla Foloea säla wagai. ³⁶ Ea ado amo säha maadelahilä, ili sulubadelabalä ea emo gumu sagala gumusula Godema

* **20:16:** Baagila Asi Segeyo molö nahilä segeyo nabülasi bia baagilahiläda, Bëdigosi Segeyo besela galalo.

* **20:17:** Miledusala Ebese moholöda mia made, gilomida nabülasi bia gadoi. Ayala Fogomayu gadola.

adoi. ³⁷ Godema adola wagasebegi, ili sulubadelaea edefademalä diila Folo gaula mimi. ³⁸ Amala ilia edefademalä asigii. Asigii amoie mi edefadeda gowe. Ea nie mi bu elö made bimolömelëla säi amogi. Hä, amalahilä ilia e du dibea ami ifola asi.

21

Folo ödä duugi awäla, Yalusaleme asi

¹ Nilia ilima, nili hä afiahamelë, dili hawiola sälahilä, ödä duugi fila mogolafali awäla Gosi besela galai. Amo aiyo amogi Olodesi besela galai. Amilahilä Badala besela galai. ² Badala amila ödä du elö Fonisia moholö dibe amo bealahilä, nili amogi fila afiai. ³ Afiahalea nilia Saibulusi södölo dibe amo bealahilä naabo fefeädimadi dibe amo amilahilä nili baagila awäla Siliamadi awähamu nelo. Awähamu nea Daia awäla besela galai, du amogi nelegei gaui amo ami negemolöie. ⁴ Daia ami besela galala bégëla aulo nefolalo amoli beagolelahilä, nili ilibalä segeyo gifalädaläia ami nelo. Gesamia ilima aligilahilä helësëlasisebegi, ilia Foloma Yalusaleme mosabiola säi. ⁵ Amala säsebegi gaso, nili moholö fu besela galasebegi, hä doadigila afiai. Afiassebegi ili sulubadela udia malöla gaamugi amila nilibalä duhulu agesua afiai. Afialahilä nili sulubadela duhulu bosea ami emo gumu sasagalahilä Godema adoi. ⁶ Godema adolahilä, nili hä afiahamelë, ilima dili hawiola säi. Amase, iliage nilima amala hawiolahilä hili mosöa obëgësebegi nili duugi fimolöie afiai.

Sisalia ami bea sälo Agabasaea Foloma ado säla i

⁷ Ödä duugi filahilä Daia digila awähamu nea, Dolemesi besela galai. Besela galalahilä nedoo nefolalo amoli säla olela gausialahilä ilibalä segeyo afädë adi. ⁸ Diala aiyo amogi awäla Sisalia besela galai. Besela galalahilä Ado Mala Hedabi säla ilo afädë nelo amoie ei Filibi amoie mosöa digalahilä ebalä nefolalo. Filibida dolö Gifalädaläia amoligi nelo.* ⁹ Ie idiwilali biyidia sulo amoli dolö made fila awäla salea, Godeie bea sälo sulo.

¹⁰ Nili ami segeyo nahui nebegi Godeie bea sälo afädë amoie ëida Agabasa eda Yudiala misi. ¹¹ E nili neebee ami maala, ea Foloie malibu gii amo nealahilä hile emole naabile neegilahilä, ea sähalea, Eleloi Gesamia sähalea, Malibu goweie eedo amo Yalusaleme ami Yu dolö nefolalebe amolia gowe gadola gaula neegila dolö fii odoama imolömelëla säsebemelëla säi. ¹² Amala säi amo nabalahlä niliäage, amase, udia dolö ami nefolalo amoliage Foloma Yalusaleme fedamolö gameläla sähamu nea häuai. ¹³ Amala sähamu nefolalebegi ea säla obëgësalea, Dilia diisamu dibegoea ne neala yölasisebe goda edoie. Ne Yalusaleme ami nea nie emo naabo neegimolö gomu made. Dafidilo Geloj Yesuie ëigi baagomolö diëge amoda dofeala helësësamelëla säi. ¹⁴ Amala säsebegi, ea helësëi neebe amo haila fisimolöi made beala nilia fisilahilä sähalea, Dafidilo Geloia hamesebe amo gadola hamomäiamelëla säi.

Folo e Yalusaleme asi

¹⁵ Amala säla, segeyo amala nelolahilä, nelegei neala gaula Yalusaleme fedai. ¹⁶ Bégëla aulo odoa Sisalia nilibalä gegeedola afiai. Afiai amoda Saibulusi fii afädë bégëla aulo siiba nelo amoie ëida Nesono ie mosöa awäla nefolamolöie ilia nili sigi asi.

¹⁷ Nili Yalusaleme besela galasebegi ami nedoolali amolia obeägila gauia idai. ¹⁸ Amo aiyo amogi Folola nihiligila Yamese neebee afiai. Afiaha dibegi, dolö dafidilo nefolalo amoli sulubadelage ami gegedoi. ¹⁹ Foloea ilima dili go gabiola sälahilä, udia dolö fii odoa nefolalebea ami Godea emadi aligila hamoi amo ilima awala säla iaha maadei. ²⁰ Foloea awai amo ilia nabalahlä Godeie ei gauia adai. Amalahilä ilia Foloma sähalea, Nedoo, dia dawa, Yu udia dolöda dausini maleia asigi afädë negei. Udia dolö amoli sulubadelaeadä Ado säla negei amo gelola bégëla awäha neamelë. ²¹ Amala hamola nelo

* **21:8:** Filibida dolö gifalädaläia abosolo ugila negelo namiäia dafidi memelei amoligi nelo. Abosolo 6.1-6 bimalo.

amolima dolö odoa nefolalo amolia sähalea, Foloea Yu udia dolö sege elö elöla fii odoa amoligi nefolalebe amoli sulubadelama ado gowe gadoi säla olelelo. Mosesea Ado säla negei dilo amo fisimola säla, dilile malöie gafodo damumabio, siiba mala hamolo amoda made hamomalola säla iaha neamelëla odoaea säla i gabio. ²² Odoaea di yawe misi neala säседа, ilia dofä nabolö gabumelë. Hä nilia abilia hamomolödu. ²³ Amaimo, niliada dia mala afädë bögëla hamomäiaie säla iaha. Nilibaläda Godema afädë hamomolömelëla säla negei dolö biyidia nea. ²⁴ Diada ili sigi awäla, ilia Godeie siigi nigime baai made neebe amo olelo mala hamomolö amo diage amala hamomalo, amase, ili busa gesemolöie ilile bidige dia negelasimalo.* Amala hamoseda, odoaea ado die säi amo nabelo amoliada, nilima wäfalä säla i gabula helësëlahilä, Ado säla negei dibe amo dia bögëla hamolo gabula helësëmolömelë. ²⁵ Udia dolö fii odoa asigi afädë negei neebe amolima, ado sämolö helësëi dilo amo nilia beba dëdëla i. Nilia ilima sähalea, ili idihë nea, molö nulo dibe amogi wäfalä godegali göa nelegela i muabio. Amase, heale hi e muabio. Hogoie elö elöla sebe amo nufudahalea muugia heale gälo sali amola muabio. Amase, udia dolö fa nimabiola säla ila säi.

²⁶ Amalahilä amo aiyo amogi Foloea dolö biyidia amoli sigi nea, hiligila Godeie siigi nigime baai made neebe amo olelo mala hamoi. Amalahilä e Godeie mosöa awäla gobela iloma nigime baai made neebe amo oleloie segeyo amogi wagamolö gabugi, afädë afädëlaea amo galada odala imolö gabula säla i.

Yu dolö amolia Folo gaui

²⁷ Mala amoie segeyo gifalädalä dilo awäha maademolö ga made dibegi, Yu dolö odoa Esia segeala mofiai amolia Folo Godeie mosöa neebe amo meli. Bealahilä udia dolö nefolalo amoli sulubadelaea Foloma habobamäia neala habobalasilahilä Folo gaui. ²⁸ Gaulahilä ilia gelola uuala sähalea, Isilale dolöla dili-e, nili ugila negemolö mofiamo. Dolö gowea sege dibe sulubadelagi udia dolö nefolalebe sulubadelama säla olelesalea, Isilale udia dolöge, Ado säla negei dibe amoge, amase, sege gowege, amolida memalämelëla säla olelelomele. Amomu made, ea Giligi dolö odoa nefolalebe amoligi Godeie mosöa sigi maalahilä mosö Godea hile nafolai nelo amoge neala nafadei gabiola säi. ²⁹ Amala säi amoda dafidi ilia Ebese fii ei Dolofimasa e Folobalä gaamugi neebe amo bealahilä, Foloea e Godeie mosöa sigi nogila digai gabula helësëlahilä amala säi.

Ami dolö amolia Folo e sigi asi

³⁰ Amala säsebegi, gaamugi nefolalo amoli sulubadela fudugilahilä, udia dolö baluluia mafula gegedola ilia Folo gaulahilä, Godeie mosöa amila dusugala gaula awähalea Godeie mosö idi galo sulubadela fodolofali gaha maadei. ³¹ Amala hamolahilä Folo baagomäia nufolö hamosebegi, Olomo ami dolö beaha aligilo busa amea Yalusaleme udia dolö sulubadelaea edefademalä fudugila nudusaleamelëla säi amo nabi. ³² Amo nabalahilä ea ami dolö sigi aligilo odoa nefolalo amolige ami dolö odoa nefolalo amolige sigi awälahilä, udia dolö gegedoi neebea ami ili fodolofali baluluia afai. Beaha aligilo busa amoge ami dolö odoa amolige maase bealahilä, ilia Folo made nufudala fisi. ³³ Ami dolö beaha aligilo busa amea Folo neebea awälahilä e gaula nea, ea ami dolö amolima sähalea, Igi efë äudäea e nafodomola säi. Amala sälahilä ea nabahalea, Dolö goweda nowë, ea edo hamosiola nabi. ³⁴ Amala nabasebegi, udia dolö gegedoi nefolalo amolia säla obögësalea, ado elö elöla gelola säla didigai. Amala gelola säla didigai amea ami dolö beaha aligilo busa amea ado mi fädäla made beasebegi, ami dolö amolima dolö goweda ami mosöa sigi mosalola säi. ³⁵ Amala sigi awäla e mosö aulo didaia fedadelä hamolebe udia dolö gegedoi amolia edefade habobasebegi, ami dolö amolia Folo e naaboea sogobala gaula fedai. ³⁶ Mida, udia dolö amolia, nufuö, baagomäia nufuöla gelola säla didigala ili bögëla maasebegi amai.

* **21:24:** Abosolo 18.18 amoge bimalo.

Folo e asigi afädë negei amoie mi Yu ilima fädäla säla i

³⁷ Ami dolö amolia Folo e sigi gaula ilia mosöa digamolö hamosebegi, Foloea ami dolö beaha aligilo busa amoma sähalea, Na dima ado afädë nabeledulela säi. Amala sälebe busa amea sähalea, Dida Giligi ado adolole. ³⁸ Isibi dolö afädë dafidi gamanebalä nudulahilä ie nudulo dolö dausini biyidia sege nafade udia dolö aligisia made ami sigi awäha nelo amoda di madelela nabi. ³⁹ Amala nabasebegi, Foloea sähalea, Neda Yu dolö neawe. Silisia segeie gaamu Dasasa dibe amoda nie segemelë. Nie gaamuda ilibia edefademelë. Na udia dolö ilima ado sädelä dima nabahala säi.

⁴⁰ Amala sälebe ami dolö beaha aligilo busa amea dofea sämosebegi, Foloea aulo didaia ami nea naabo usigili. Sau sagaha maadesebegi Foloea Hibulu adoea sähalea,

22

¹ Naado nedoola dili-e, dilia na asiala hamoila säsebegeie, asiala made hamoila dilima fädäla säla iahago, nabualola säi.

² Amala sälahilä Hibulu adoea säha neebe amo nabalahlä, dolö nefolalo amolia dofä adola made sau sagala nefolalo.

Sau sagala nefolalebegi Foloea sähalea, ³ Ne fiida Yumelë. Silisia segeie gaamu Dasasa amida nemea ne neegela ägüi. Gasoda, neda gaamu wegi nea wi fädäla aligisebegi, Gamelielea ne olelesa nelo. Eada nema nilile naua mäuie mala säla negei dibe amo sulubadela hedabola säla olelei. Na Godea hamomola säsegi gelola hamosa nelo, dili walio nefolalebe goea hamosa neebe go gadola. ⁴ Idi gowegi bégëla aulo nefolalo amoli na neala sëlasisa nelo, ili baagomäia. Udiage dolöge nafodolahilä, ili galabaia mosöa negesa aligilomelë. ⁵ Gobela ilo Busa Edefade neebe ameage galisolö dolö nefolalebe sulubadelaeage, ilia na dofä säsebewe dilima säla ilo amo. Ili ilile edoo Damasaga nefolalebe amolima beba dädëla, na gaula mosäia iasisio. Iasisibegi Idi bégëla aulo ami nefolalo amoli gaulahlä së imäia Yalusaleme sigi obégëmolöie nea asimelë. ⁶ Ne Damasaga suägila eso mogogi aligisebe amo gaalu, mudaiala yo digalo edefade fodolofali maala nema sege yabagelelo wäla yabagelei. ⁷ Amaimo, ne nagadaia digala negei dibegi afädëa nema sähalea, Solo-o, Solo-o, edogi dia ne neala sëlasisala säse nabi. ⁸ Amo nabalahlä na, Dafidilo, dida nowëla säla obégëi. Amala säla obégëlebeda ea nema sähalea, Neda Nasalese fii Yesu, dia neala sëlasiilo amomelëla säsiio. ⁹ Dolö nebalä afiai amoliada yo digai amo meli gaso, afädëa nema ado säi amoie adoda ilia made nabi. ¹⁰ Amala hamosebegi, na nabahalea, Dafidilo, na abilia hamomolödula nabi. Amala nabasebegi, Dafidilo Geloia nema sähalea, Di nowela Damasaga mosö. Ami dia hamomolö Godea daiiai amoda afädë ami neebe amea dima säla iaha maademolömelëla säsiio. ¹¹ Yo edefade digai amea na bimolö ulisebegi, dolö nebalä afiai amolia ne nabelela gaula awäla Damasaga besela galai.

¹² Dolö afädë ei Ananaiasa e Damasaga ami nelo. Eada Ado säla negei dibe amo gadola hamolo nebegi, Yu udia dolö ami nefolalo amoli sulubadelaeada, eda dolö hedabi mogoi neala sälo nelo. ¹³ E maala ne neebea ga madefali nea, ea nema sähalea, Nedoo Solo-o, die si hedabi bu bimalola säsiio. Amala säi amole nie si bu hedabolahlä bimolöi gabugi e meli. ¹⁴ Amasebegi ea sähalea, Nilile mäuie Gode neebe amea ea hamesebe amo dia helësëmäiage, ie hamoi hamolasilo asigi mogoifali neebe amo dia siia bimäiage, hi ado säsebe amo nabuäiage di memeleimelë. ¹⁵ Dia meli amoge nabi amoge udia dolö sulubadelama säla imolöie e neala olelo di namolömelë. ¹⁶ Di memalä beaha samolöda edoie. Hä nowelahilä ödägi gela, Dafidilo Geloima adola, dia nafade hamoi amo hëla fisimalola säsiola Foloea säi.

Foloea fii elöma ado mala sämäia Godea fisiga gai

¹⁷ Foloea säla iahamu nea sähalea, Ne Yalusaleme obégëlahilä Godeie mosöa Godema adosa salea sosoäla awäla ¹⁸ beahamelebe, Dafidilo Geloia e misi nelo gabio. Ea nema

sähalea, Dia nïe säsisë amoda Yalusaleme nefolalebe amolia made nabolö ameada, hä fodolofali, Yalusaleme dïgila di aabela mosalola säsiso. ¹⁹ Amala säsebegi, na säla obëgësalea, Dafidilo Geloi-e, na gedolo mosö difolalebea ami awäla udia dolö dima asigi afädë negei nefolalo amoli nufudala ialalela, galabaia negelo amoge hili dawadigimelë. ²⁰ Die olelo Sidibeniië heale digasolo amo gala nege ilibalä nelomelë. E baagomolöge dofeala helësëlahilä e baagomäia nufidelo amolile fagulo daia salugalo gii amoda na beaha nelomelëla säi. ²¹ Amala sälebe ea nema sähalea, Mosalo. Na di sege wagadi made, udia dolö fii elö sefolalebea ami fisiga gamolömelëla säi.

Foloea ami dolö amolima neda Olomo dolömelëla säi

²² Ea ado säha nelo amo udia dolö nefolalo amolia hedabola nabaha nea gaso, ea udia dolö fii elöma moholömelëla säse amo nabalahlilä, ilia gelola üalala sähalea, Dolö goweda baagomäia nufuö. Go gadoida wi namolöi made gabula säla didigai. ²³ Iliä üalala didigala sähamu nea hilile fagulo daia salugai gila sadia gala digi, gulu dao gasala sadia adala digisa nebegi, ²⁴ ami dolö beaha aligilo busa amea sähalea, Iliä ema ado gelola säse goie mi säla imäia ami mosö mumusogi digala e fëgämalola säi. ²⁵ Amasebegi ilia Folo fëgämolöie e nafodoi. Nafodoi amola wäla nea, Foloea ami sigi aligilo ga madela neebe amoma nabahalea, Olomo dolöma gudi made nabala, Olomoie mala säla negei ameada dolö amo fëgämolöda mogolalela nabi. ²⁶ Amala säi amo nabalahlilä sigi aligilo amea ami dolö beaha aligilo busa neebea awäla ema säla ialahlilä nabahalea, Dia abilia hamomolö gabu. Dolö goweda Olomo dolöla säi. ²⁷ Amasebegi beaha aligilo busa amea e neebea awäla ema nabahalea, Nema sämo. Dida Olomo dolölela nabi. Amalebe ea säla obëgësalea, Äla säi. ²⁸ Amalebe beaha aligilo busa amea sähalea, Nihine muni edefadea ne Olomo dolö hamomolöie niimelëla säi. Amalebegi Foloea sähalea, Nemea ne neegela ägüsolo amo gala ne amala nelola säi. ²⁹ Amalebe e fëgämolö nefolalo amoli fodolofali badadi gasi gagai. Amasebegi ami dolö beaha aligilo busa amea helësësaleada, na Olomo dolö nafodoila helësëlahilä, e bedäha nelo.

Foloea Yuie Galisolöma ado säi

³⁰ Amo aiyo amogi ami dolö beaha aligilo busa amea Yu amolia Folo eada edo asiala hamoidula fädäla bimolöie, e fisigälahlilä gobela ilo busa amolige, Galisolö dolö amoli sulubadelage gegedomalai. Gegedosebegi ea Folo sigi digala ili sebea ami ifosi.

23

¹ Foloea Galisolö dolö amolima siila nea sähalea, Nedoola dili-e, ne Godeie siigi nawesa neada nïe iso asigia dofealahilä hahamola misi amo, aso, hamosa neawe. ² Amala säsebegi, gobela ilo Busa Edefade Ananiasaea dolö odoa Folo ga made nefolalo amolima sähalea, Ië nafigi nufuöla säi. ³ Amala säsebegi, Foloea ema sähalea, Dida mosö alalo gai beni faleia hëi amo gadoi nebego, Godea di nufulömelë.* Ado säla negei dibe amo gadola dia nema gudi nabolö salea gasoda, dia Ado säla negei dibe amo damula ne nufuöla sähalela nabi. ⁴ Ea Amala nabasebegi, dolö e ga madela nefolalo amolia sähalea, Dia Godeie gobela ilo Busa Edefade neebe goma nafadela sähalela nabi. ⁵ Amala nabasebegi, Foloea säla obëgësalea, Nïe nedoola dili-e, e gobela ilo Busa Edefade neala na made helësëi. Udia dolö dili nefolalebe amoie beaha aligilo neebe amo dilia e gagademabiola bebagi dëdëla negei dialeala säi. ⁶ Amalahilä Foloea dolö nefolalebe amoli odoa Sadiusi sosogo, odoa Felesi sosogo nefolalebe amo helësëlahilä, Galisolö gegedoi nefolalo amolima ado gelola sähalea, Nedoola dili-e, neda Felesi sosogo neawe. Nïe naadoge Felesi sosogo nelomelë. Udia dolö baagoi nowemolö amo dofä gabula helësëla asigia sisiläfüsa neebeweieda gudisagomelëla säi. ⁷ Ea amala sälebegi, Sadiusi

* **23:3:** Mosö alalo gai beni faleia hëila säi amoie mida gomälä. Mosö alalo gai nafade fea amoda made bimäialahlilä beni faleia hëlo amo gadoila helësëi.

sosogo amoliage, Felesi sosogo amoliage ili gëgëlahilä gegedoi amo hilimu moge mogela nelo. ⁸ Sadiusi sosogo iliada udia dolö baagoi amoli made nowelolage selesaia fiige gesamige madela sälo nea, Felesi sosogo ilia ohodoa amoli dofä gabula helësësa neamelë. ⁹ Amalahilä dolö amolia gëgësalea ado gelola sähamu nebegi, mala dawadigi odoa Felesi sosogo amoligi nefolalo ilia nowela aligilahilä ado gelola sähalea, Dolö gowea nafade afädë hamoi nilia made meli neawe. Amai gesamiale ma, selesaia fiia ema ado säla iledule säi. ¹⁰ Amala säsebegi, ilia gëgëlahilä edefade nudusalea, Folo dusugagise amea damula galaloea ami dolö beaha aligilo busa amo bedäi. Bedälahilä ea ami dolö nefolalo amolima sähalea, Dili idogo digalahilä Folo e ili mogogila neala ami mosö mumusogi sigi obëgëmalola säi.

¹¹ Amala hamolahilä gasigi Dafidilo Gelo Folo nebea maalahlilä sähalea, Asigi gelomalo. Bedämabio. Yawe Yalusaleme nea di nie neala olelo nelo amo gadola Olomo awälage amo gadola wäla hamomolömelëla säi.

Yu dolö ilia Folo baagomäia nufulö daiiai

¹² Sege yosebe amo gaalu, Yu dolö nefolalo amolia Folo nufulö daiaha dilo. Ili migalia diigila ado gelola säla negesaleada, ilia molö ödäge made naala, Folo nufudala baagolahilä molö ödä molömelëla säla negei. ¹³ Nufulöla daialo amolida nabülasi biyidia baagi. ¹⁴ Ili gobela ilo busa amolige dolö dafidilo amolige nebea awälahlilä ilia sähalea, Nilia migalia diigila ado gelola säla negesaleada, nilia molö made naala, Folo nufudala baagolahilä molö molömelëla säla negeimelë. ¹⁵ Amala hamoi gabugi, Galisolöla diliada ami dolö beaha aligilo busa amo sebea ado fisiga gahaleada, Folo dili nebea sigi digamalamäia, ema säi amoie mi fädäla hogomolöiela sämalö. Amala hamoseda, e dili mia, aso, made besela galala neëgi, nilia e nufulöie daiiai neamelëla säla i. ¹⁶ Amala säsebegi, gaso, Foloie elefiie malöea ilia säi amo nabalahlilä, e ami dolöie mosöa awäla mumusogi digala Foloma säla i. ¹⁷ Amo nabala Foloea sigi aligilo dolö afädë welahlilä sähalea, Diada malö malisä gowe beaha aligilo busa sebea sigi mosalo. Eada ado afädë ema sämolö gauleamelëla säi. ¹⁸ Amalebe ea malö malisä amo beaha aligilo busa sebea sigi awälahlilä sähalea, Galabaia negei Foloea ne wesaleada, malö malisä goweada ado afädë dima sämolö galea, di sebea sigi mosöla säla imelëla säi. ¹⁹ Amala säsebegi, ami dolö beaha aligilo busa amea malö malisä amoie naabogi gaula agesuadi heledo nea nabahalea, Diada nema edo sädeläla nabi. ²⁰ Amalebe ea sähalea, Yu ilia ado afädë negesalea gomälä negesio. Ema säi amoie mi fädäla nabolöie, dia Folo e Galisolö nebea aiyo sigi digamalamäiala sämolöla säσιο. ²¹ Amaseda, diada ilima ümabio. Mida, dolö amolida nabülasi biyidia baagi, ilia e nufulö musügä beaha nea. Ili migalia diigila ado gelola säla negesaleada, molö ödäge made naala, e nufudala baagolahilä molö ödä molömelëla säla negesio. Hä dia ümäia ili walio daiala beaha neamelëla säla i. ²² Amala säla i be beaha aligilo busa amea malö malisä amoma gelola sähalea, Dia nema säla i amo afädëma säla imabio, mosalola säi.

Gamane sigi aligilo Feligisi nebea, Folo e sigi asi

²³ Amala sälahilä ea ami sigi aligilo äudä misiëla welahlilä elema sähalea, Sisalia moholöie ami dolö hädali äudäge, sugua hosidaia fila aulo dolö nabülasi gifalädaliage, amase, gögë gaulo dolö hädali äudäge, süwia midilö neë gaalu, moholöie walio daiamalo. ²⁴ Amase, Foloie sugua hosige dilia daialahilä e hedabola sigi awäla gamane busa Feligisi nebea sigi mosalola säi. ²⁵ Amala sälahilä ea beba afädë dëdëla iahalea gomälä säla dëdëla i.

²⁶ Neda Golodiasa Ilisiasa, na gamane sigi aligilo Feligisi dolö edefade dima, Di go gabiola säla, beba gowe dëdëla iasisago.

²⁷ Yu iliada dolö go gaula nufudadigimolöie hamosebegi, na eda Olomo dolömelëla säsebe amo nabalahlilä, ami dolö amola e nebea maala na e damula awäla sigi

obëgëimelë. ²⁸ Ilia ema gudimolö ado säsebe amoie mi nabalöilahilä, na ilile Galisolö neebee e sigi asimelë. ²⁹ Sigi awälahilä beahamelebe, ilia ema gudimolö ado säi amoie mida ilile mala säla negei amoïemu meli. Amai ameada, e baagomäia nufulöge, galabaia negemolöige, afädë made meli. ³⁰ Dolö go baagomäia nufulö daiahaleamelëla afädëa nema säla äsebegida, di neebee e fodolo fisiga idogosagomelë. Ea nafade hamoila sälo amoliage mi goweïemelëla dima säla ïmolö mosalahagomelëla säla dëdëla i. ³¹ Amaimo, ami dolö amolia ea säi amo gadola, gasigi Folo e sigi awäla Ädibadalisi gaamugi besela galai. ³² Amo aiyo amogi ami dolö sugua hosidaia fila aulo amoliamu e sigi awähamu nebegi, ami dolö odoa amolida hilile mosöa obëgëi. ³³ Ami dolö sugua hosidaia fila afiai amoli awäla Sisalia besela galalahilä, gamane sigi aligilo amoma beba dëdëi amo neala äala, amase, Fologe sigi maala e mia ifosi. ³⁴ Amalebe beba amo nidelahilä Foloma nabahalea, Dida bolobinisi abidilala nabi. Eda Silisiala helësëlahilä ³⁵ ea sähalea, Dia nafade hamoila sälo amoli mofiala neëgi, na die gudi nabalömelë. Amala sälahilä ea Heledoea mosöa e idihë namialai.

24

Yu dolöea Foloea nafade hamoila säi

¹ Segeyo bia nelolahilä gobela ilo Busa Edefade Ananaiasage, dolö dafidilo nefolalo amolige, Olomoie mala negei amo gadola sälasilo ëi Dedulusi nelo amea ilile säsimäia eege hiligila digai. Digalahilä, ilia gamane sigi aligilo amea nabuäia Foloeada nafade gomu hamoimelëla säla i. ² Amalahilä sigi aligilo amea Folo misialai. Maala nebegi, Dedulusia ea asiala hamoi amoie ado säla ähalea, Dia nili sigi namolöi nelo amea nili neebee dalulo amoda negesimu dialeamelë. Dia nili hedabola sigi nelo amea sege edefade gowegi nefolalebewe hedabi namolöie, neala mogolasisa nelo. ³ Dolö edefade Feligisi-e, nilia amo bealahilä segeyo sulubadelagige sege dibe sulubadelagige dima obeägila edefademalä nesegea aligilomelë. ⁴ Amai gaso, na asiala dima dofogaloea, dia nili bobasëla nilia ado oboba säsewe nabuäia. ⁵ Nafade hamoloda dolö gowemadila misi gabula beagolesamelë. Eada Yu dolö sege dibe sulubadelagi nefolalebe amoli neala habobalasilahilä nudulasiloge, amase, Nasalese sosogo nefolalebe amolile dafidiloge emu neamelë. ⁶⁻⁷ Amase, ea Godeie mosö Godeie siigi nigime baalasilage hamoi. Amalebegida nilia gauimelë.* ⁸ Amaimo, dihï mi fädäla hogomolöie dolö goma nabaseda, nilia nafade gowe hamoila säseweda dofä säsebelä helësëmolömelëla säi. ⁹ Amala säsebegi, Yu iliage Dedulusiie ado ugila negela ado säi amoda dofämelëla säla i.

Foloea Feligisima ado säi

¹⁰ Gamane sigi aligilo amea Foloea ado sämäia ïe naaboeamu oodo bibila säsebegi, ea obëgëla sähalea, Dida gäheo i yafiegi sege edefade goweie gudi mogelo nelo amo helësëlahilä, nie asigiada ilia ado säi amoie dima obëgëla sämolöda hedabi galea. ¹¹ Amaimo, na Godeie ëi gauia adala Godema adomolö Yalusaleme fedaia amila segeyo walioda giwimelë. Amoda dihï dawadigimolöi. ¹² Amaimo, ilia na Godeie mosöa nea afädëbalä didiäha neebe made meli. Amase, gedolo mosöage, sege gaamu dibeage udia dolö gegedoi amoli fudugilasila hamoseda made melimelë. ¹³ Amaimo, na nafade hamoila ilia walio sälebeda, na dofä amala hamoi amoda dima säla ulufadigimolö amo ulisio. ¹⁴ Ado dofä dima säla ähawe, amoda gomalä. Neda Idi ilia sosogo elöla säse gowe bëgësaleada, nilile mäuie Gode ëi gauia adalomelë. Amase, nada Ado säla negei dibe amo sulubadelage, Godeie bea sälo amolia ado säla dëdëla negei amoge dofä gabula helësësamelë. ¹⁵ Godea baagoi amoli nowela ifosimäia na beaha neebe amo gadola,

* **24:6-7:** Dolö dawadigi odoa amolia helësësaleada, ado odoage damo gogi dialeala helësëi. Ado amoda gomalä. [Nilia nilile Ado säla negei amoie ema gudideläi 7 gaso, ami dolö beaha aligilo busa Ilisiasa maala, nili bobala didigilahilä, ea nilia gaula nelo amo sigi awäsio. 8 Sigi awäla ea nafade hamoila sälo amoli di neebee misialola säi.]

amase, dolö gowe iliage amala beaha neamelë. Godea amala hamomäia na asigia sisiläfüsa nea. ¹⁶ Amalebe segeyo sulubadelagi Godeie siigige udia dolöie siigige nie iso asigia mogola namiäiala helësësa aligilo. ¹⁷ Neda gäheo i odoa nelolahiläda, nihile segea obëgësalea, udia dolö nelebo maade amoligali muni ïmolöiege, amase, Godegali odala ïmolöiege obëgëi. ¹⁸ Dafidida Godeie siigi nigime baai made neebe amo olelo mala hamolahilä, Godeie mosöa odala ïmolöie awäla nebegi, ilia ne meli. Nebalä udia dolö gegedoi made, gëgëla nudusage made nudui. ¹⁹ Amalebe, Yu dolö odoa Esia segeala mofiai ami nefolalo amolia nema dia nafade hamoila säha nea galëda, di neebea hili ado amo sämolö yawe moholöi galea. ²⁰ Maade galëda, dolö nefolalebe gowe ilia ne Galisolö dolö neebea nowela ifosisolo amo gala, ilia na dofä nafade hamoila meli amo säla ïmäia. ²¹ Ne ilibalä nea na ado afädë säi amomuda gowe. Udia dolö baagoi nowemolö amo dofä gabula helësëla asigia sisiläfüsa neebeweieda, dilia walio gudisagomelëla säimelëla Foloea säi.

²² Amala säsebegi, Feligisia Idigi aulo mala hedabola dawadigi nelo ameadä gudi nabi amo wagalahilä sähalea, Ami beaha aligilo busa Ilisiasa e maasegi, dilile gudi säla mogemolöla säi. ²³ Amala sälahilä, ami sigi aligilo amoma sähalea, Folo e idihë nea gaso, hï helësëse amo gadola hamomäiage, amase, e damelë neebe amolia e ugila negemolö misiäiage fu ïmalola säi.

Feligisia Folo e gäheo i äudä galabaia negei

²⁴ Segeyo odoa nelolahilä, Feligisi e hïle udia Dulusilabalä misi. Dulusila eda Yu udia. Feligisia Folo bea mosalolahilä sigi maasebegi, Foloea Geleso Yesuma asigi afädë negemolö mala säla ïasebegi, Feligisia nabaha nelo. ²⁵ Nabelebe Foloea mogoi namolöge, asigi sigi namolöge, mogemolöie segeyo daijala negei amo maasebe amoiege säla ïaha nelo. Säla ïaha nebegi, Feligisi e bedälahilä sähalea, Di mosalo. Hobeala fu beaseda, na di misialamolömelëla säi. ²⁶ Amala helësëselo amo gala Feligisia Folobalä ado didiämolöie wesamu nelo amoda muni ïmäiala helësëlahilä amai. ²⁷ Gäheo i äudä nelolahilä Feligisi gadoi Bosiusi Fesidusi e gamane sigi aligilo bedefala nelo. Feligisiada Yu dolö nefolalo amoli obeägimäia Folo e galabaia mosöa ifosisamu nelo.

25

Foloea sähalea, Olomo beaha aligilo Gini Sisa neebea gudimolö moholömelëla säi

¹ Bolobinisigi ami gamane sigi aligilo Fesidusi besela galala segeyo ohodoa nelolahilä, e Sisalia digïla Yalusaleme fedai. ² Yalusaleme fedala nebegi gobela ïlo busa nefolalo amolige, Yu udia dolö ëi sälo nefolalo amolige e neebea awälahilä, Foloea nafade gomalä hamoimelëla säla ï. Säla ïalahilä ilia ema gelolafali sähalea, ³ Dia dofä nili ugila negela Folo eda Yalusaleme misialamäiala säi. Dafidi ilia didiähalea, Folo e, aso, idiafa maaha neëgi, e nifulöie idia negemolömelëla didiäi amo helësëla amala säi. ⁴ Amalebe Fesidusia säla obëgësalea, Folo eda Sisalia galabaia nea. Neda holöfalï nelolahilä ami obëgemolömelë. ⁵ Dolö goea nafade afädë hamoi galëda, dilile ëi sälo odoa nefolalebe amolia ebalä gudimolöie nebalä digamalamalola säi.

⁶ Amida Fesidusi e ilibalä segeyo gödölasi gadoiledu ma, nabülasi gadoiledu, nelolahilä Sisalia digai. Amo aiyo amogi Fesidusi e gudisalea filo amodaia salea, ea Folo sigi misialai. ⁷ E maasebegi Yu dolö Yalusalemela digafiai amolia Folo e nogöla amalela digila nea, ea nafade yafie edefade hamoimelëla säi. Amala säi gaso, ea dofä amala hamoi amoda säla ulufadigimolö amoda uli meli. ⁸ Amaimo, Foloea sähalea, Yu udia dolöie mala säla negei dibe amoge, Godeie mosöge, amase, Olomo beaha aligilo Gini Sisa neebe amomage na nafade afädë made hamoi neawela säi.

⁹ Amala säsebegi, Fesidusia Yu udia dolö obeägimäiala helësëlahilä, Foloma säla obëgëla nabahalea, Iliä säi amoie na gudi mogemolöie Yalusaleme fedamolö helësësebelela nabi.

¹⁰ Amasebegi Foloea säla obëgësalea, Mosöa walio ne neebeweda Sisaie gudilo mosö. Nebalä gudimolö amoda mosö wegimelë. Dihï dawadigi, nada Yu ilimada asiala hamoi afädëda made. ¹¹ Amaimo, na nafade hamolo amea baagomolö galebeda, ne baagomolö amoda dofealabio. Amai walio dolö gowe ilia na nafade hamoila säsebegi, amo dofä made galëda, afädëa ne neala ilile naabogi gausimolöda made bimolömelë. Amaimo, neda Sisaeamu nie gudi nabuäiala helësësamelëla säi. ¹² Amala säsebegi, Fesidusia dolö e ugila negela sälasilo amolibalä didiälahlä, ea Foloma säla obëgësalea, Dia Sisaia nabuäiala säi ameadada dida Sisama moholömelëla säi.

Fesidusia Gini Agilibama Foloie nabi

¹³ Segeyo odoa baagilahilä, beaha aligilo Gini Agilibale Benisile Sisalia Fesidusima di go gabiola säla olemolö misi.* ¹⁴ Eleda Sisalia segeyo holöbö nahui nelö. Segeyo amo gala Fesidusia Foloie ado amoie ginima säla i. Ea sähalea, Dolö afädë dafidi Feligisia galabaia negei nelö amo, wimu neamelë. ¹⁵ Ne Yalusaleme nelö amogida, Yu ilile gobela ilo busa amoliage dolö dafidilo amoliage dolö amoie sähalea, Ea nafade gomalä hamoimelëla säla ialahilä, na dofä ea asiala hamoila sämäiala säsiö. ¹⁶ Amasebegi na ilima säla obëgësalea, Olomo nilile malada dolö memalä neala elöie naabogi gausiloda mademelë. Dolö gudimolö galëda, eda dafidi gudimolö dolö amo mimiagila mia sida alogola aligilo. Amase, nilia ema fu ialahilä ilia ema säse amoie säla obëgëmäia fu ilomelëla säi. ¹⁷ Amalebe ilia wi maala gegedosebegi, segeyo baagila made, amo aiyo amogi ne gudisalea filo amodaia salea, na dolö amo sigi misialola säi. ¹⁸ Dolö ebalä gudimolö amoli hä nowela nefolalebeda, ilia ea nafadefali hamoi gabula sämabelela helësëi gaso, maade gabu. ¹⁹ Iliä ado gëgëla säha nelö amoda ilile Gode bëgëlo mala amole, Yesu baagola Foloea e nowimelëla sälo amolegi gëgëi. ²⁰ Na ado goie mi fädäla bimolö amo asusugasebegi, na ema nabahalea, Ado goie gudi mogemolöie Yalusaleme moholö helësësebelela nabi. ²¹ Amalebe Foloea, beaha aligilo giniamu nie gudi mogemäia galabaia namolöla säsebegi, na e beaha aligilo Gini Sisa nebea fisiga gamolölahilä gaso, aso, galabaia namialaimelëla Fesidusia säi. ²² Amala säsebegi, Agilibaea Fesidusima sähalea, Dolö goea ado säse amo nihï nabolöila helësësebemelëla säi. Amala sälebe, ea säla obëgësalea, aiyo dia ie ado nabolömelëla säi.

²³ Amo aiyo amogi Agilibale Benisile momadolahlilä maala ami beaha aligilo busa nefolalo amolige, gaamu amoie dolö dafidilo nefolalo amolali gamane gegedolo mosöa ami digai. Digalahilä, Fesidusia Folo e sigi misialasebegi ilia e sigi misi. ²⁴ Sigi maala nebegi Fesidusia sähalea, Gini Agiliba-o, dolö gegedoi sulubadela dili-e, dolö dilia beasebe egoeda Yu udia dolö sulubadela, Yalusaleme amige, amase wige, nema nabahamu nea sähalea, E namolöi madela üalala säha aligilomelë. ²⁵ Amai gaso, na ea hamoi amoie e baagomäia nufulöda mi afädë made beagolei. Gasoda, ea beaha aligilo ginia ie gudi mogemäiala säsebegi, na ado afädë negesaleada, e fisiga gamolöla säi. ²⁶ Ea hamoi amoie dafidiloma beba dëdëmolöie afädë fädäla made beagolesebegi, Gini Agiliba-o, die siigi e sigi misialaimelë, amase dilile siigige. Mida, nilia ema säi amoie mi fädäla hogolahilä, ea hamoi amoie mi bebagi dëdëla negemolö dibe amo helësëlahilä, dëdëmolömelë. ²⁷ Afädë galabaia neebe amea nafade gomalä hamoila made dëdëla fisiga gamolöda dofea madela helësësamelëla Fesidusia säi.

26

Foloea Gini Agilibaea nabuäia ado säi

¹ Agilibaea Foloma sähalea, Dia sämolö amo sämalola säi. Amala säsebegi, Foloea naabo gauia adogola nea sähalea, ² Gini Agiliba-o, Yu dolöea nema dia nafade hamoila säi amo

* **25:13:** Gini Agilibada Heledo, Yamese nufidelo amoie malö. Abosolo 12.1 bimalo. Benisida Agilibaie elefi.

sulubadelaïeda walio na dima säla obëgëmolö amogida obeägïsamelë. ³ Obeägïsamelëla säi amoda, diada Yu udia dolö neebe amoïe mala sulubadelage, amase, nilia elö elöla helësëla gëgëlo amoge dawadigisa maadei nebegö. Ameada na walio ado säsebewe sedade säsebela helësëla made, hame negela nabuäiala helësësa.

⁴ Ne malësägila na hamosa nelo amoda Yu udia dolö sulubadelaëa dawadigisa maadei nea. Mi gäwïa amila nihi segea neage Yalusaleme neage, namolöi nelo amo ilia dawadigi nea. ⁵ Iliä ne malësägila dawadigi ameada ilia sämolö helësësedä, na Felesi ilile mala hamosa nelo amo dima sämolöi gabu. Nilile Gode bëgëlo mala amoïe sosogo odoä dialea gaso, Felesi sosogoïe mala elö elöla yafie hamolo ameada sosogo odoä sulubadela baagila asimelë. ⁶ Amaimo, dafidi Godea nilile mäuma ado afädë säla negei amo hamomäia na asigia sisiläfüsa neebeweïe ne nebegi walio gudisagomelë. ⁷ Ado säla negei amo bimolöie nili fii giwilasi nefolalo amolia asigia sisiläfülahilä, esoage gasigige Godeïe ëi gauia adala ema ado sähamu nefolalea. Amaimo, beaha aligilo gini-e, na asigia sisiläfüsa neebeweïeda Yu dolö ilia dia nafade hamoila säha neamelë. ⁸ Godea udia dolö baagoi amoli nowelasilo neebe amo dilia e amala hamolo ulïla helësësa nefolalebegoda edoïe.

⁹ Nasalese fii Yesuïe ëi neala nafademolöie, na hamoi edefade hamomolöila helësësa nelomelë. ¹⁰ Amala helësëlahilä, na Yalusaleme nea amala hamosa nelo. Gobela ïlo busa nefolalo amolia ne geloi ïasebegi, udia dolö yafie Godea hïle nafolai amoli na galabaia negei. Amalahilä, ilia udia dolö amoli baagomäia nufualola säsegige na ïlomelë. ¹¹ Segeyo yafiegi gedolo mosö nefolalebe amo sulubadelagi awälahilä, ilia Gode gagademäiaïe na ili neala sëlasisa nelo. Na ilima edefademalä mihaläla fii elö elölaïe gaamu dibeä amige awälahilä, ili neala sëlasisa nelomelë.

¹² Na amo gadola hamomäia gobela ïlo busa nefolalo amolia ne geloi ïala, bebage dëdëla ïasebegi Damasaga gaamugi asi. ¹³ Beaha aligilo gini-e, ne idiafa awäla eso mogogi aligisebe amo gaalu, na beahamelebe, nege nebalä afiai amola nili neebeä ami eso si gadoi made, yo edefade hïdo elöi mudaijala säsälosebe meli. ¹⁴ Amala hamosebegi, nili sulubadela digafui difolalebegi, afädëa nema Hibulu adoeä sähalea, Solo-o, Solo-o, edogi dia ne neala sëlasisa. I ägëgi emoea nufidelo wäla nufidelo goeada di dihïmu yölasisebegola säsio. ¹⁵ Amala sälebe na naba obëgësalea, Dafidilo, dida nowëla nabi. Amala nabelebe Dafidilo Geloia säla obëgësalea, Neda Yesu, dia neala sëlasilo amomelë. ¹⁶ Di nowela emoea emesala namië. Di hamoi hamolasilo namiäiäge, dia walio ne neebe meli amoge, hobeä ne bimolö amoge udia dolöma säla ïmäia na di memelela ifosimolöie ulufadigila misi neawe. ¹⁷ Hobeä ne bimolöla säi amoda, di fii nefolalebe amoliage, amase, udia dolö fii elö nefolalebe amoliage, di nufudadigiloea na damula moholömelë. Na di ilima fisiga gahagomelë. ¹⁸ Ilile si fisigälasimolöiege, gasimi sagaia amila yo digalo dibeä amige, amase, Saidaniïe geloi hawa amila Godea sigi neebeä ami ili besulasimolöie, na di fisiga gahagomelë. Iliä amala hamosedä, ilile nafade hamoi amo hëla fisimolö. Amase, udia dolö nema asigi afädë negela Godea hïle nafolaimadi namiäia fu ïmolömelëla säsio.

¹⁹ Amalebe, Gini Agiliba-o, selesäia mosöala olesalea ado säi amoda na fisila made nelo. ²⁰ Dafidida Damasaga nefolalebe amolimage, Yalusaleme nefolalebe amolimage, amase, Yudia sege sulubadela dibeä nefolalebe amolimage säla ïahalea, Dili asigi besulahilä Godemadi nea, dili dofä asigi besui amo gadola mala hedabi olela hamosa namialola säla ïalahilä, hobealada fii odoä ilimage amala säla ïaha aligilomelë. ²¹ Amala säla ïaha aligilo amoïe, Yu dolö nefolalo amolia ne Godeïe mosöa nebegi gaulahilä baagomäia nufidedelä hamoimelë. ²² Amaimo, Godea ne ugila negesebegida, na memasamage, ëi sälomage ado säsäla misi amo, aso, walio säha neawe. Nada ado elö made sähamelë. Nada siiba beä sälolea, Moseselea nelebo gausiala digamolömelëla ado säla negei amomu sähamelë. ²³ Iliä gomalä säla negei. Afädë Memelei amoda së molö dialea. Amalahilä, bauiala nowemolö amo dafidifali hi nowese amea ea Godeïe yo

digalo amo e fii amolimage, amase, udia dolö fii odoa amolimage säla ïmolöla bea säla negeila Foloea säi.

Foloea Agiliba asigi afädë negemäiaie säi

²⁴ Foloea amala säha nebegi Fesidusia gelola uuala sähalea, Folo, dida gagaosebego. Die dawadigilo edefade goeada dihidi gagaosebegola säi. ²⁵ Amala säsebegi, Foloea sähalea, Dolö edefade Fesidusi-e, ne gagaosa maademelë. Nada dofä säha. Asigi gäwi nea gowe sähala sähamelë. ²⁶ Gini Agilibaeada na ado säi amoie dawadigisa neamelë. Nada musügä negela made säla äaha maademolöi neawe. Na helësäsaleada, ea dawa made made, amoli sulubadela ea dofä dawadigisa maadei nebegola helësäselä. Mida, amo hamoi amoda musügä nea hamoi made ameada amala helësäsa. ²⁷ Gini Agiliba-o, diada bea säloie ado amoda dofäla helësäsale. Na helësäsaleada, diada dofäla helësäsalä helësäseläla säi. ²⁸ Amasebegi Agilibaea Foloma säla obëgäsalea, Ne Geleso sosogo namolöie fu oboba gogi aligilasimäia helësäsebelä säi. ²⁹ Amala säsebegi, Foloea säla obëgäsalea, Fu obobagi galëge ma, sedadegi galëge amoie na dimu made, udia dolö na walio ado säsebe nabaha nefolalebe amoli sulubadelage nihine gadoi namiäiaie Godema adosamelë. Nihine gadoi gaso, dili igi ëfëa galabaia negelo amo gadola made negela namiäialä helësäseläla säi.

³⁰ Amasebegi beaha aligilo ginige, gamane sigi aligiloge, Benisige, ilibalä sulo amolige hä nowei. ³¹ Nowelahilä ili segea doadigila awäla hilidomu sähalea, Dolö goweda ea hamoi amoie nufulöge, galabaia negemolöge maade gabula säi. ³² Amasebegi Agilibaea Fesidusima sähalea, Dolö goeada Sisaea ie gudi nabuäialä made säi galebeda, dia fisiga gamalalabiola säi.

27

Ilia Folo e Olomo mosäia ödä du edefadegi fisiga gai

¹ Ilia nili ödä du edefadegi Olomo moholö dialeala ado afädë negesebegi, ilia Fologe dolö galabaia negei odoage ami sigi aligilo afädëie naabogi gausi. Sigi aligilo amoie ëida Yuliasa. Eada ami dolö hädali afädë sigi aligilo nelo. Eda beaha aligilo Gini Sisaie Ami Dolö amoligi nelo. ² Nili ödä du edefade Adalamidiamala misi dilo amogi fila afiai. Ödä du amoda Esia segeie gaamu agesumadi besela galala digila moholö dilo. Desalonaigala Masedonia fii dolö afädë ëi Alisadagusage nilibalä afiai. ³ Afiala amo aiyo amogi Saidono besela galai. Besela galalahilä Yuliasaea Foloma hedabola helësälasila sähalea, Di damelë wi nefolalebe amolia nelebo di gumusui dibe amo gadoi ïmäia, ili nebea moholöi galeala säla ï. ⁴ Amalahilä sege amo digila ödä duugi afiaha dibegi, fo eso digasebeamadila maasebeamadi amogi moholö ïliawasebegi, fo hagula Saibulusimadi dewagila afiai. ⁵ Afialahilä ödä duhulu dëgëla awäla Silisiale Bäfiliale agesumadi awälahilä Ilisiaie gaamu Maila besela galai. ⁶ Besela galahamelebe, ami dolö sigi aligilo amea ödä du elö Alegisädaliala misi Idalimadi moholö dilo amogi nili sigi awäla ifosi. ⁷ Segeyo holöbö nahuigi afiahalea baagi sëla aligi gebela awäla Nidusa gaamu sida gagala afiai. Fo amea nili moholö helësëido amogi moholöi made gabugida oböla fo hagula ödä södölo Gilidimadi dewagila awäla Salomone segeamadi sida gagala afiai. ⁸ Nili baagi sëla aligi dewagila didigila awäla sege afädëgi besela galai. Sege amoda Ödä Du Musügä Negelo Hedabi Segela sälo. Amoda gaamu Alasea ga madela ami dilo.

⁹ Segeyo yafie baagila asi amogige, amase, Molö Made Nülo Segeyo* amoge baagila asi amogige segeyo amo gaaluda, baagoloea ödä duugi aulo made negei. Amo helësäla Foloea ilima sähalea, ¹⁰ Dolö dili-e, wilahilä moholö amoda dofea made, nafade na melimelë. Nelegei difolalebe goge, du edefade wege neala nafademolö gabumelë. Amase, nili odoage baagomolö gabumelëla säi. ¹¹ Amala säi gaso, ami sigi aligilo

* **27:9:** Molö Made Nülo Segeyola säi amoda nafade hëmolöie odala ïlo mala siiba daiala negei segeyo dilo amola helësëi.

amea ödä du gaulolea ödä du eedolea helësëse amo gadola hamodeläla helësëla Foloea säsebe amo gadola made hamodeläla helësëi. ¹² I bäu gise gaalu, gögï mulo segeyo besela galasebegi sege amogida ödä du negesilamu diamolö amo dofea made gabula helësëlahilä, dolö yafie ilia Finigisi moholö amoïe ado afädë negei. Iliä nili Finigisi besela galamolö walebelela bimolö moholöila helësëi. Gögï mulo segeyo besela galasebegi ami negesimu diamolöla helësëi. Finigisi amoda Gilidi södölöïe ödä agesua. Du negelo segea ami diëda eso digasido amoïe fefeädimadilage dafädimadilage melëlo.

Du ödägi awäha nebegi fo edefade misi

¹³ Fo eso digasido amoïe fefeädimadila holöbö geleäla maasebegi, dolö amolia hili helësëi amo gadola ga moholö dialeala helësëi. Amala helësëlahilä nelebo yöi igi aeanea hamoi amo dusugala neala gauia adalahilä, Gilidi segeïe ödä agesuamadi afiai.* ¹⁴ Aso, afiaha dibegi heleia made fo geloi edefademaläde Gilidi södölomadila misi. Fo amoïe ëida Ulagulo fo.* ¹⁵ Amalahilä du amo foea gaula näiadodimu bolosebegi iliada du obëgëdelä hamoi gasoda, obëgëmolöi made meli. Amasebegi hä foea du gaula mosäia fisigisi. ¹⁶ Fisigisila awäla södölö holöfalï, ëida Gaudaea fo holöfalï hagusebegi, niliada häualafalï du edefade mia du holöfalï begela negei amo dusugala gaula misi. ¹⁷ Dusugala gaula maala du holöfalï amo gauia adala du edefade amodaia negesebegi, ilia du edefade hawa ëfë fisiga idogolahilä amo bäimäia fëdöla begela negei. Ilida du amo ödämu dibe amogi ödä dögöla digai made giäbigi ëi Sidisi amogi aligisiloea bedähalea ie balai amo haila negesebegi foeamu gaula asi. ¹⁸ Fole ödä bubolele dagabola maase amolea nilida edefade besu besui. Amasebegi, amo aiyo amogi ilia mi gäwila nelegei dudaia negei amo duhulugi hadia idodogosa nelo. ¹⁹ Amalahilä awäla segeyo naabo osodagi, ödä duugi negelo nelegei odoa, ëfëge balaige ige amo gadoi difolalo amoge hili naaboea neala ödägi hadia idodogoi. ²⁰ Segeyo yafiegi niliada eso, gasumilile made beala, fo edefademalä maahalea nili neala besu besusamu nelo. Amasebegi nilia helësësalea, nilida samolö made gabu, baagomolö gabula helësëi.

²¹ Segeyo yafie ili molö made nasebegi, Foloea ili mogogi nowela nea sähalea, Dolö dili-e, dilia nïe ado nabala Gilidi made baagi galebeda, nafadela bedälasila hamoi amoda made beala, nelegei odoa made fisilabio. ²² Amaimo, walio na dilima gomalä sähawe. Dili bedäla made, obeägimalo. Mida, niligi afädë made baagomolö. Du wemu nafademolömelë. ²³ Gode neebe amoïe ne neawe. Nada ie ëi gauia adaha aligilo. Gode amoïe selesäia fii afädëa walio gasigi ne sebea maala nea ²⁴ sähalea, Folo, bedämabu. Dida awäla Sisaïe siigi namolö galea. Amase, nabuö. Dolö dibalä ödä duugi sefolalebe goli sulubadelada made baagomolö Godea die naabogi gausila imelëla säsio. ²⁵ Ameada, dolö dili-e, bedäla made, obeägimalo. Mida, na helësësalea, Godea ado nema säi amo gadola gausiala digamolöla helësësamelë. ²⁶ Gaso, foea nili gaula awäla södölö afädëgi aligisimolö galeamelëla Foloea säi.

²⁷ Amaimo, segeyo silasi awäha nelolahilä gasisebegi, nili ödä duhulu ëi Ödä Adiliagi foea gaula awähamu nelo. Gasi mogogi ödä du gaulo dolö amolia ödä agesu holöbö ga madei gabula helësëi. ²⁸ Amala helësëlahilä ilia ödä amo dofe bimolöïe ëfë sedade amoïe bidigi yöi afädë begelahilä ödägi fisiga idogoi. Fisiga idogoi amo nea adogola beahamelebe ödä dögöla digai dofei amo mida nabülasi biyidia gadoi meli.* Amala bealahilä holöfalï aliga galahilä bu elö fisiga idogola dofela beahamelebe ödä dofei amo mida nabülasi ohodoa gadoi meli.* ²⁹ Amalahilä nili awähalea igidaia aligisiloea bedälahilä, ilia nelebo yöi igi aeanea hamoi biyidia amoli du amoïe gobegi begela sadia

* **27:13:** Nelebo yöi igi aeanea hamoila säi amoda gomalä. Nelebo yöi igi aeanea hamolahilä ödä du made mosäia begela ödägi nea salelo. * **27:14:** Ulagulo foda eso fedasido amoïe fefeädimadila mulo, mugi fo gadoi. * **27:28:** Mida nabülasi biyidia amoda hësä gidälasi gadoi. * **27:28:** Mida nabülasi ohodoa amoda hësä gödölasi gadoi.

idogoi.* Amalahilä ilia sege yola eso neëmäia Godema adosa nelo. ³⁰ Amaimo, ödä du gaulo amolia du digila äudulälahlilä du holöfali fisiga idogola wäfali sähaleada, Nelebo yöi igi aeanea hamoi odoa duie busamadila fisiga idogosamelëla säi. ³¹ Amalebe Foloea ami sigi aligilo amomage ami dolö amolimage sähalea, Ili du gowegi made aligiseda, dili baagomolömelëla säi. ³² Amala sälebegi ami dolö amolia du edefadegi du holöfali begei amo damula sali. ³³ Haea gämölö hä ga madese amo gaalu, Foloea dolö amoli molö muäiala ilima sähalea, Segeyo silasigi dili molö fodögila made naala memalä nelo. ³⁴ Walio dili molö muäiala sähamelë. Dili namolöie molö molö dialea. Dilile busa hili afädë made besela digimolömelëla säi. ³⁵ Amala sälahilä Foloea beledi afädë nealahilä ili sulubadela sebea ami nea Godema nesegehlilä dagabola naha nelo. ³⁶ Amala hamosebegi, sulubadela asigi gadaeahilä ilige molö mai. ³⁷ Ödä du amogi dolö sefolalo amoli gedolada hädali äudäie nabülasi gifalädäliaie odoai gafeia sulo. ³⁸ Molö mai agulahilä, ilia ödä du amo hageamäia eladi gadoi ei widi dilo amo ödägi sadia idodogosa nelo.

Du dagabodasi

³⁹ Segeyo hosogasebe amo gaalu, ilia duhulu agesua besela galaia amo bealahilä, sege abididula asusugai. Asusugalahilä beahaleamelebe duhulu hedogola bose fula asi dibe amo bealahilä, ami awäla ödä du negemolöi galëda, negemolöla helësëi. ⁴⁰ Amala helësëlahilä ilia nelebo yöi igi aeanea hamoi amoli ödägi ëfë amo damula sasali. Amala hamolahilä ödä du mogola mosäia adelo i ëfëa begela negei dilo amo fisigäi. Fisigälahlilä foea ödä du gaula mosäia ilia duie busamadi balai afädë dilo amo gauia adogola neegilahilä, ili ödä agesu dibea ami besela galamolöie awäha nelo. ⁴¹ Awäha nea ödä du amo ödä isogi bose giäbigila fedai dilo amogi udigi. Busa amo udigila aligisilahilä fogomolö uli dilo. Amala aligisi dibegi ödä bubolela edefade maasebe amea du gobe aba fedafusalea dagabodasila nafadei. ⁴² Amala hamosebegi, dolö galabaia negei amoli ödä agesua dasi afufula fisäla afialoea, ami dolö amolia ili sulubadela nufudadigimolöla helësëi. ⁴³ Ili amala helësësebegi ami sigi aligilo amea Folo e made nufuäiala helësëla ilima säla iahalea, Dilia helësëi amo gadola hamomabiola säi. Amala sälahilä ea sulubadelama sähalea, Ödä dasi aulo nefolalebe dilidale ödägi nila digala dasi afufula agesua mosalo. ⁴⁴ Odoa dilida i gäi amogi gaula, amase, odoa du nuli amogi gaula biila mola afufula mosalola säla i. Amala säi amo gadola hamolahilä niligi afädë made baagola hulu agesua dea negesa maadeimelë.

28

Folo e Malada södölogi nelo

¹ Nili agesua hedabola besela galalahilä, ami fii amolia sege ödä södölo amoie ei Maladamelëla säla i. ² Udia dolö sege amogi fii amolia nili hedabola helësëla hido elöla ugila negei. Sege digahalea gögisebegi, ilia nulo gobelahilä nili sulubadelama hëgi haumölö mofiamalola säi. ³ Foloea nulo gasa nidilahilä nulo gaamugi gobesebegi, nulo amogi baagolo nuba afädë nulo gaamuea hëgisebegi doadigila fedala, Foloie naabogi mihila begedigila gosai dilo. ⁴ Ami fii udia dolö amolia beahamelebe, Foloie naabogi nubaea mihila begedigila gosai dibe amo bealahilä hilidomu sähalea, Dolö goeada dofä dolö nufudala baagolo. Eda duhulugi baagomolö halabai gaso, godea nafade hamolo amolima bidi obëgëla ilo amea e made namiäia amasebela säi. ⁵ Amasebegi Foloea nuba amo folalela nulogi hadia galahlilä, eda made olola hedabi nelo. ⁶ Udia dolö amolia helësësalea, e galumolöledu ma, fodolo baagola digamolöledula helësëi. Amala helësëlahilä, ili sedademalä beaha nefolalebegi, emada nelebo afädë made hamose meli. Amasebegi ilia asigia oböla elö bedefala helësësalea, eda gode afädë gabula helësëi.

* 27:29: Abosolo 27.13 amogi gasumili nufi amo bimalo.

⁷ Sege afädë ili sebe amo gägägëla dilo amoda södölo amoie dafidilo ëi Bubuliasaie sege dilo. Dolö amea nili ea mosöa fimäia fu iasebegi segeyo ohodoagi ea nili hedabola sigi nelo. ⁸ Bubuliasaie eedo domalo hëgige gaisa sëge oloi dibegi, Foloea e dibeami awäla Godema adoi. Godema adolahilä ea ië naabo negesebegi oloi dilo amo wahilasi. ⁹ Amala hamosebegi, södölogi ami oloi difolalo amoli Folo neebee mafusebegi ili wahilasisi. ¹⁰ Nilima obeägila ilia hedabolafalä hamoi. Amala hamolahilä hobeala nili ödä duugi äudulä hamosebegida ilia nelebo nili gumusui dibe amo gadoi i.

Folo awäla Olomo besela galai

¹¹ Aube ohodoa ami nelolahilä, nili ödä du afädë Alegsädaliala misi dilo amogi fila afiai. Ödä du amo i bäu gilo segeyo amoli besela galasebegi södölogi ami negesi dilo. Ödä du amoie busamadi malö äudä balagula ägüi amolele ausulubo iia hamola baala negei dilo.* ¹² Afiala nili Silagusa besela galalahilä, segeyo ohodoa ami nelo. ¹³ Silagusa amila awäla giso Ilegiuma besela galai. Segeyo afädë ami nelolahilä, fo eso digasido amoie fefeädimadila maasebegi, nili afiala gasila didigadigila awälahilä amo aiyo amogi awäla Budeoli besela galai. ¹⁴ Besela galalahilä ami nedoo odoa nefolalebe amoli beagolelahilä, ilia nilima segeyo gifalädalä namolömelëla säi. Ami nelolahilä nili Olomo moholö afiai. ¹⁵ Afiaha dibegi nedoolali Olomo ami nefolalo amolia nili maahala säi amo nabalalahilä, ilia nili idiafa gausiamolö maala odoa Abiasa magaia gaamugi gausialahilä, odoada hele filo mosö ohodoa neebee ami gausiai. Foloea ili maasebe amo beala Godema nesegelelahilä, ië iso asigi delësi.

¹⁶ Nili Olomo besela galasebegi gamane ilia, ami dolö afädëa idihë neëgi, Folo mosö afädëgi hido namolöi galeala säi.

Foloea Olomo nea Yesuie mala säla i

¹⁷ Segeyo ohodoa nelolahilä, Foloea Yu udia dolö nefolalo amolile dafidilo nefolalo amoli misiäia wei. Maala gegeedosebegi Foloea ilima sähalea, Nedoola dili-e, nili fii amolimage, nilile mäuie mala amomage na nafade afädë made hamoi nebegi, ne Yalusaleme ami nafodolahilä, Olomo dolö nefolalebe amolile naabogi gausimelë. ¹⁸ Ili gudilahilä ne nufudala baagomolö amoie mi fädäla made beasebegi, fisigämolöla helësi. ¹⁹ Amala helësebegi, Yu dolö amolia amamabiola säsebegi, idi elö maade gabugi na beaha aligilo Gini Sisaeamu nie gudi nabuäiala säi. Amai gasoda, na ne fii amolima nafadela hamoila sämolöda helëse made nelo. ²⁰ Mi amoie na dili siia beala ado sämolöie dili misiäia weimelë. Isilale ilia asigia sisiläfüsa neebe amoie igi ëfë gowea ne begela negei neawela säi.*

²¹ Amala säsebegi, ilia ema sähalea, Yudia amila dia hamoi amoie beba nilima made dädëla iasi. Nilile nedoo misi amolimage ado made säi. Dia nafade hamoilage made säla imelë. ²² Dia helësi amo nilia nabolöila helësebe. Mida, sege sulubadelagi sosogo gowe nafade neala sälo amo nilia dawadigi neamelëla säi. ²³ Amala sälahilä ilia ema segeyo naabo negesebegi, ili yafie Folo neebee mosöa ami mofiala gegedoi. Gegeedosebegi Foloea yosefalä nowela Godea Beaha Maadela Sigi Neebe amoie ado säla iahalea mi awala iaha nebegimu së gäi. Ea Mosese nebegi Ado säla negei amo gadolage, amase, Godeie bea sälo nefolalo amolia bea säla negei amo gadolage säla iahalea Yesuie säi amo dofä gabula helësemäia säla iahamu nelo. ²⁴ Amala säla iasebegi, dolö odoaeada ea ado säsebe amo dofä gabula helësi. Amase, odoaeada dofä gabulada made helësi. ²⁵ Amala hamolahilä ili hilimu asigi afädë made negela afiai. Dafidida, Foloea ado afädë wagala sähalea, Eleloi Gesamia bea sälo Aisaeama aligila dilile mäuma mogola säi gabu. ²⁶ Ea sähalea,

* **28:11:** Malö äudä balagula ägüila säi amoda, wäfalä gode Susa amoie dolö malö äudäela säi. * **28:20:** Abosolo 23.6, 24.21, 26.6 amoli bimalo.

Udia dolö amoli neebee awäla ilima sähalea, Dilia nabahamu nea gasoda, fädäla made helësëmolömelë. Dilia beahamu nea gasoda, galone gowe gabula made beagolemolömelë. ²⁷ Amoie mida, udia dolö amolile asigi dofogai nea. Ili gëhe gai gadoia hedabola made nabelo nea. Ilile siige dofogai nea. Ili siia beala, gëhea nabala, asigia helësëla besusa galebeda, amoda na ili wahilasilabiola sämalola

Aisaeaea säi.

Aisaea 6.9,10

²⁸⁻²⁹ Amai ameadä gowe helësëmalo. Godeie damula moholö ado mala amoda udia dolö fii elö amolima fisiga gaila helësëmalo. Ili nabolömelëla Foloea säla wagai.*

³⁰ Foloea mosö e adi amoie bidi ïalahilä ami gäheo i äudä nelo. Ami nea udia dolö sulubadela e neebee mofusebe amoli obeägila gauia idala nelo. ³¹ Ea Godea Beaha Maadela Sigi Neebe amoiege säla ïala, amase, Dafidilo Geloï Yesu Gelesoie malage säla olelesa nelo. Bedäla made gelola säla olelesa nebegi, afädëa ema olelemabiola made säi. Hä amo.

* **28:28-29:** Dawadigi dolö odoaea helësësaleada, ado odoage amogi dialeala helësëi. Ado amoda gomalä. [29 Foloea ado säsebegi, Yu dolö amolia awäha nea hilimu mihaläla gëgëla afiai.]

Golosi Neala olelo oboba

Golosi gaamu amoda bolobinisi Esiaie Ebese gaamu ga madela adadi eso maasido dilo. Foloea made, dolö odoaea Golosi udia dolöma Ado Mala Hedabi säla olelesebegi, udia dolö odoa nefolalo amolia asigi besula Yesuma asigi afädë negei.

Amala hamosebegi, Geleso sosogo Golosi nefolalo amolima, dolö odoaea Godeie mala dofä dibe amo gadola made säla olelesa neala säsebe amo nabalahlä, Foloea beba we dädëla i. Godeie mala dofä dibe amo gadola made säla olelelo nefolalo amolia sähalea, Gode neebe amo hedabola helësëla, ie damula aulo neala gausa maademolöie, mudaia sigi aligilo nefolalebe amolige, busa nefolalebe amolige helësëla ei gauia adamolö dialeala säi.

Ilia amomu made, mala elö elöla hamomolöge, made hamomolöge säla digi, gafodo damumolö dialealage, amo gadoi yafie säla olelesa nelo. Ado amo nabalahlä, Foloeada amolia Godeie mala dofä dibe amo gadola made olelei gabula helësëlahilä, Godeie mala dofä dibe amo dädëla ilima i.

Foloea beba amo dädëla dolö äudäma i. Dolö elö amoie ëida Digigusi, elö amoie ëida Onesimusi. Elea gaula mosäia i. Onesimusi eda, galabaia hamoi gadoi hamolasilo nelo. Ie dafidilo ei Filimonoma beba elö Foloea dädëla i amo dialea.

Geleso eda nelebo dibe sulubadelaie busa neada, namolö sulubadelage, Godeie mala dibe amoge ema nobai nea

(Golosi 1.1-3.4)

¹⁻² Neda Folo, Gode hile hamelo dibe amea, Geleso Yesuie abosolo neawe. Nedoo nalifi Golosi gaamugi Gelesoma asigi afädë negela, ema dila nefolalebela dilima, nilile nedoo Dimodi alia beba gowe dädëla iasisago.

Nilile Naado Godea dilima ugila negelasiloge, neala dalulasiloge imäia hamesa neawe.

Golosi ilia Yesuma asigi afädë dofä negei

³ Alia dilile Godema adosaleada, segeyo sulubadelagi nilile Dafidilo Gelo Yesu Gelesoie Eedo Gode neebe amoma nesegesamu aligilomelë. ⁴ Dili nefolalebe goea Geleso Yesuma asigi afädë negei amo, amo wälasi nebegoge, amase, Godeie udia dolö sulubadelama boba hahamosa nebegoge, alia nabalahlä, nesegesa aligilo. ⁵⁻⁶ Ado dofä amoda, Ado Mala Hedabi dili neebea besela galasebegi, asigia sisiläfüsa namolö amoda, nabi gomelë. Selesaia mosöa musügä negei amoie dilia asigia sisiläfüsa neebe goeada, dilia asigi afädë negesa nebegole, boba hamosa nebegolemelë. Ado Mala Hedabi amead, sege sulubadelagi bäula edelahilä, gägä negelasilo nea. Diliage ado amo dafidi mi gäwila nabalahlä, Godea ugila negelasilo i amo hedabola helësëla, dofä gabula beagolesolo amo gala, amo gadolamu gägä negela bäulasisamu nelo. ⁷ Ado mala amoda, Ebafolasaea dilima säla olelei. Eda nilile damelë obeägilo nilibalä hamoi gedola hamolasilo nea. Eda asigi falagasei nea, dili ugila negela, Gelesoie hamoi hamosa nelomelë. ⁸ Godeie Gesamia odoa boba hamolo dilima i amo, Ebafolasaea alima ulufala säla imelë.

Golosi ili gelolasila Foloea Godema adolasi

⁹ Dilile säla iasebegi, dafidi nabia amila alia Godema dilile adolasisamu nelo amo neamelë. Asigi falagasei namolöle, helësëlole, ie Gesamia ilo dibe amead, Godea hamese amo gadola helësëlo amo dilima nobamäiaie adolasisamu neamelë. ¹⁰ Amala adosebe amoie mida, dilia Godeie mala bögëmolö dibe amo gadola bögëla awäla, Gode neala obeägimäiaie adolasilo. Amoda gomälä. Hamoi hedabi amoli sulubadelagi dilia gägä negemäiage, Gode dawadigilo amo edemäiage, ¹¹⁻¹² dili mia yöi dibe amo sulubadelagi, aabela made habobala, aso maadela, gelola namiäiaie, ie geloi hido elöia geloi sulubadela

ïala, dili neala gelolasimäiage, amase, Godeïe udia dolö yo digalo neebee ami neëgi, ilima ïmolö daiala negei dibe amoda, Naadoea dili neala hedabolasi amea, dilimage mogela ïmolö amogi, ema obeägïla nesegesa namiäiage, adolasilo. ¹³ Gasimi sagaloïe geloia nili gide begei dibe amo beala, Naadoea nili naabogi gaula, ïe malö boba hamoi neebe amea beaha maadela sigi neebee ami nili sigi maala ifosi. ¹⁴ Malö ameadada nilia nafade hamoi amo hëla fisilahilä, nili fisigäla ifosi nefolalea.

Gelesoïe mala amoge hamoi hamolo amoge Folea säi

¹⁵ Nilia Gode made melëlo gaso, ïe malöda Gode hi e gadoi nea. Eda ïe malö abulümi neada, Godea hamoi dibe neebe sebe amo sulubadelaïe busa nea. ¹⁶ Godea ïe malömadila mudaia neebe amolige, nagadaia dibe neebe sebe amolige sulubadela hamoi. Siia bimolöi dibe neebe sebe amolige, bimolöi made dibe neebe sebe amolige, sigi aligilo nefolalebe amolige, dafidilo nefolalebe amolige, mudaia geloi elö elöla nefolalebe amolige, sulubadela emadilamu aligila hamoi. Godea ïe malöïe namiäia hamoi amolida, sulubadela ïe malömadilamu hamoi. ¹⁷ Amoli sulubadelada dafidi nelo made, Geleso e dafidi nelo amo nea. Sulubadela dibe neebe sebe amolige, made balälemäia gaula aligilo nea. ¹⁸ Geleso sosogo nefolalebe amoli sulubadelada, ïe domalo nea, hi eda busa nea. Domalo amoïe namolö mida, hi e nea. Sulubadela dibe neebe sebe amoïege, busa hi emu namiäia, malö abulümi nelo amo baagola, baagoi bauiala mi gäwila nowelasi. ¹⁹ Godea hamei amo gadola, ïe namolö amoge, mala amoge sulubadela ïe malöma nobamäia hamelahilä, Gode hi ïe malöma nobalasi. ²⁰ Hä, malöea hamoi ameadada, nelebo sulubadela dibe neebe sebe amolibalä ado nii neebe amo nufuda salimäia helësëi, nagadaïage, mudaiage. ïe malö i fügäigi baagola, ïe heale digai ameadada, Godea sulubadela ebalä neala aealasi. Aealasi ameadada, amala nufuda sali.

²¹ Dafidi dilia Gode baagi ïala wagadi made nelo. Amoda dilia mala nafade hamosa nelo amea iso asigigila Godebalä ado neala nelomelë. ²² Gaso, walioda, hä, dilima asiai maade, nafade made baai, mogoi eleloi neëgi, ïe sidaia sigi moholöïe, ïe malö domalogi baagoi amea, dilibalä ado nii nelo amo nufuda sali neamelë. ²³ Amai gaso, dilia Godema asigi afädë negei amo, fologola made, amo wälasi nea, Ado Mala Hedabi nabi ameadada, asigia sisiläfüsa namolö i amo, nigia gala fisila made, gaula fëdöla namolö dialea. Ado Mala Hedabi dilia nabi amoda sege dibe sulubadelagi säla ïaha maadei. Neda amoïe hamoi hamolasilo Folo neawe.

Folea Geleso sosogo nefolalo amolile hamoi hamolasilo nelo

²⁴ Na dilile së nase wegï obeägïsa neawe. Geleso sosogo nefolalebe amoli sulubadela Gelesoïe domalo neebe amoïe, na nihïle domalogi ilile së nasebe ameadada, Gelesoïe dafidi së naala idiadoi amo na së naala baahadio. ²⁵ Geleso sosogo neebe amoli sulubadelaïe hamoi hamolasilo namiäia, Godea ne memelela ifosi neawe. Dili hedabi namiäiaïe, ea hamoi amo na hamomäia nema i. Gelesoïe ado mala dibe amo sulubadela dilima säla olelemäia, hamoi amo nema ïasio. ²⁶ Amoda mi gäwia amila udia dolö nefolalo amoli sulubadelama ulufadigi made, musügä negesi dilo amo walioda, hä, hïle udia dolö ilima ulufala olesa nea. ²⁷ Hïle hameloea, ado musügä negesi dilo amo Godea ïe udia dolö amolima ulufala olei. Ado amoda hedabi hïdo elöi amo helësëmäiage, amase, udia dolö fifi asi nefolalebe amoli sulubadela ado amea ugila negemolöi gabula helësëmäiage, amala hamoi. Musügä negesi dilo amoda gomalä. Geleso eda dilile isogi dilibalä neebe amomelë. Amala neebe ameadada, Godeïe hedabi hïdo elöi namolö dibeami namolöïla helësëla, asigia sisiläfüsa namialo.

²⁸ Hä, dofä asigi falagasei nea, nilia säla ïadigi, hahamogila digi, säla olelela digisa aligise ameadada, ïe säla ulufalo neamelë. Udia dolö neebe amoli sulubadela Gelesoma dilahilä, asigi hedabi negei nefolalebe amoli, Godeïe siigi, sigi gaula moholöïe, amala hamosa aligilomelë. ²⁹ Hamoi amo hamosa maademolöïe, ea ïe geloi edefadea ne neala gelolasisa neëgida, na aso maadelahilä, hamoi amo baagi sëi edefade hamosa neawe.

2

Nilia asigi afädë negei gelola nea, wäfalì ado säse neadigimolö

¹ Dili nefolalebe diliage, udia dolö Eleodisia gaamugi nefolalebe amoliage, udia dolö ne made melëlo nefolalebe amoli sulubadelaage, na dili ugila negemolöie baagi sëi nea, hamoi hamosa neebewe helësëmäiala hamesamelë. ² Na dili sulubadelaie iso asigi gelolasimolöge, dihilimu boba hamola dila aeala namiäiage, amoie hamoi hamosa neawe. Dili amo gadoi neada, asigi hedabi neaha maadelahilä, dilile asigi afädë negei amo dofä gelomolömelë. Hä, Godea ado dafidi musügä negei dilo amoda, dilia dawadigimolömelë. Ado musügä negei amoda, Geleso hì emelë. ³ Asigi falagasei namolöle, dawadigilole hedabi hido elöi amoli sulubadelada, Gelesoma musügä negei dialea.

⁴ Na dilima säseweda, odoaea ado hedabi hido elöi säsebe amea dili gadiabola dahila neloeaie sähamelë. ⁵ Ne dilibalä nea made gaso, nie asigi gesamileda, dilibalä nea. Dilia Gelesoma asigi afädë negei amo fologola made nea, mala mogoi hamosa nebege bealahilä, na edefademalä obeägisa neawe.

Nilì Gelesobalä dila nea, namolö gähe gaula namolö

⁶ Dilia Geleso Yesu e dilile Dafidilo Geloi namiäialahilä, neala gaui amo gadola, ebalä dila namolöi namialo. ⁷ I nagagi difi aulo amo gadola, dilile difi ema awälahilä, osogolodaia mosö olelo amo gadola dilile namolö Gelesoma diia adogola namialo. Dilima säla olelei amo gadola, dilia Gelesoma asigi afädë negei amo gelola namolöi nea, nesegemolö nobala adugamäia namialo. ⁸ Dolö odoaea dolöie dawaea dili dahila neala, ado iso gäwi made säsebe amea, dilia asiala ilia helësëse amo bögëla awäla, ie memalä galabaia hamoi gadoi hamolasilo aligiloea idihë namialo. Iliada Geleso mi hamolo made, hilile maüie mala olelei amoge, nagadaia galuge, mugabege, mi hamola sälo nea. ⁹ Geleso e dolö domalo nea, hedabi hido elöi elö elöla Godema nobai dibe amolida, ema nobai dialea. ¹⁰ Diliage Gelesoma dila nebegi, namolö dilima i ameada, namolö amo dilima nobaha maadei neamelë. Gelesoda, nelebo geloi elö elöla dibe amo sulubadelaie busada, e neamelë. ¹¹ Gelesoma dila nea, fagulo gäi gilo amo gadola nagadaia mala gäi amo ami gila fisila, dili gafodo damui nea. Amoda dolö naaboea dagaboi made, Geleso ea dagaboi. ¹² Dili ödägi gei ameada, Gelesobalä gedola baui amomelë. Gode e geloi edefade neebe amea, Geleso e baagoiala nowelasi neebe amoma dilia asigi afädë negesebegi, dilige Gelesobalä gedola nowela ifosi neagomelë.

¹³ Dili dafidi nagadaia mala hawa neada, asiala hamosamu nelo amea, dili baagoi gadoi nebegi, Godea dili Gelesobalä neala nowela ifosi amo neagomelë. Nilia asiala hamoi amo sulubadela Godea hësa maadeimelë. ¹⁴ Ado säla negei amo damula, nilia nafade hamosa nelo ameada, bidi negei nebegi, Godea neadigi. Ado säla negei amea hamomolö dialeala säi ameada, nilibalä ado neala gide begei dibegi, Godea neala gaula awälahilä, Gelesoie i fügäidaia baala fisimolöi fisi. ¹⁵ I fügäi amodaia Gelesoea mudaia sigi aligilo nefolalo amolige, beaha aligilo nefolalo amolige, ilile geloi hamolo nefolalo amoli sulubadela damusa maadelahilä, udia dolö sulubadelaie bimäia, na baagila asimelëla säla, ili gide begela gaula moholöi asi.

Nilì Gelesobalä baagoi ameada, ado säla negei elö elöla difolalebe amea nilì ugila negemolöi made dialea

¹⁶ Ameada, dilia molö nase ameage, ödä nase ameage, amase, segeyo edefade amoiege, aube gähe olei amoiege, molö giala nulo segeyo bögëla hamose ameage, segeyo Sabadaie mala amo gadola hamose ameage, odoaea dili mogelasila asiala hamoimelëla sämolöda, dofea mademelë. ¹⁷ Mala amolida, hobeala moholö amoie ausulubo gadoi dialea. Hodo dofäda, Geleso hì emelë. ¹⁸ Afädëa wäfalì dihì nagadaialo gadoi namolöi galealage, selesoia fii ëi gauia adogola sämolöi galealage, dilia hamoi amoie bidi nimolö amo made

neloela säse, ie ado made nabala, idihë namialo. Dolö ameada simasia meli amoie ado yafie memalä säla dabola, nagadaia mala helësëla, mi maade amogi, gugusäla bimäia säse amea, ¹⁹ ea Geleso nilile busa neebe amo gaula aligilo made nea. Busa ameada domalo nelebo hulu dibe amoma geloi iala, domalogi moma gumu, dii sulubadela amea iilasila, Godea hamese amo gadola ëdëlasilo neamelë.

²⁰ Dili Gelesobalä baagoi ameada, nagadaia nea hamolo ameage, mugabeie geloi ameage, dili dafidi gide begei dilo amo fisigäi neagomelë. Amala neada, nagadaia mala hamolo nefolalebe amea hamosa neebe amo gadola, dili made fisigäia hamolo amo gadola wäla hamosa nebegoda mi edoie. ²¹ Iliada ado sälo amoda gowe gadoi. Gowe nimabio. Gowe muabio. Gowe diigimabiola sälo. ²² Amolida, dafidi dolö hi hamolahilä, säla olelela hamomalalo. Ameada, mala amoli sigälo dialeamelë. ²³ Dolöea hi asigia göa nelegeloge, wäfalä nagadaiai gadoi aligiloge, gafodogi sëmäia hamologe, mala amoli gadoi helësësälea, asigi nulügäi hedabia säla negei gabula helësëmolöi gaso, mala amoli gadoi hamose ameada, domaloie gesami aulo dibe amo fisimäia hamolo made nea.

3

Nilä Gelesobalä baagola nowei

¹ Godea dili Gelesobalä neala nowelasi neagomelë. Amala hamoi neebe ameada, dilia selesaia mosöa Geleso hile flodaia, Godeie naabo dafädimadi sebea ami nelebo dibe amoli helësëla, amida dilile boba gosala namialo. ² Nagadaia nelebo dibe amoli helësëla made, nelebo selesaia mosöa dibe amolimu helësësä namialo. ³ Dili baagoi nea, dilile namolö Gelesobalä, Gode nebea ami musügä negei neagomelë. ⁴ Dilile namolö gähe Geleso hi e neebe amo ulufadigisolo amo gala, dilige ebalä, ie yo digalo hido elöi amola ulufadigimolömelë.

Geleso e nilile isogi neebe ameada, nili gähe nea

(Golosi 3.5-4.18)

Nilä gähe nea

⁵ Amamolö ameada, nagadaia mala amea hamelo amoli baagosa maademalo. Amolida, udia dolö susugu hamologe, nigime baai mala hamologe, gesami auloge, hamela diigiloge, gesami awäla naamu negemolöila helësëloge, amo sulubadela baagosa maademolöi maademalo. Gesami aulo amoda, nelebo odoama göa negelo mala amo gadoi dialea. ⁶ Mala amoli gadoi hamosalea, Godeie ado neadigilo nefolalebe amolima Godeie habobalo moholömelë. ⁷ Dafidida, mala amolia dili sigi nea, ilia hamomola säse amo gadola, dilia bëgëla hamosa nelo amomelë.

⁸ Amaimo, walioda mala egowe ili gadoi sulubadela fisisa maademalo. Habobaloge, mihaläloge, nafade hamologe, gagadeloge, baagido säloge, dilile nafi idigila ado nafade säloge, fisisa maademolöi maademalo. ⁹⁻¹⁰ Asigi gofo, ie mala amola gila fisilahilä, asigi gähe salugai neebe ameada, dilia dihilimu wäfalä sämabio. Asigi gähe amo hamolo Gode neebe amea, hi e gadoi namiäia, ea dili bedefalasila, e neebe amo dawadigisa maademäia, dilima amala helësëlasisa neamelë. ¹¹ Asigi gähe amogi, nili sulubadelada, afädëdi nea. Yu udia dolöle, Giligi udia dolöleda maade. Gafodo damulole, made damulole maade. Amase, sege elögi fige, mala melëlo made gadoi hamologe, galabaia hamoi gadoi hamolasiloge, fisigäige, maademelë. Mi hi eda, Geleso nea. Eda nili sulubadelaie isogi nea.

Nilä odoa boba hamomolö dialea

¹² Godea dili boba hamola ie namiäia, ea dili memelela ifosila, hile udia dolö nefolaleagomelë. Amala nefolalebe ameada, dilia bobasëmolöge, ugila negemolöge, dihili nagadaiala namolöge, amase, hedabola beala geleä hamomolöge, aabela made habobamolöge, amoli gadoi salugala namialo. ¹³ Dili nebegoea odoäie mala beala,

weda abidä amahadula helësëseda, made säla, fisimalo. Amase, dilia nafade hamoi amo Dafidilo Geloia hëla fisi amo gadola, diliage odoaea nafade hamose amo hëla fisimalo. ¹⁴ Hedabi hamomolö amolidaiada boba hamolo amo bu salugamalo. Boba hamolo ameada, mala hedabi hïdo hïdola dibe amoli sulubadela neala afädëfalï hamolasila, hedabi hïdo elöi hamola neala gedolasilo nea. ¹⁵ Dili domalo afädë nea, Godea dili dalulasimäia wei ameada, Gelesoea neala dalulasilo dilima ï amo helësëla, dilile iso asigigi hedabola memelela hamomalo. Amala hamosa neada, nesege samu namialo. ¹⁶ Dofä asigi falagasei nea, dilia dihilimu säla olelela digisa neage, neala hamogila digisage, namialo. Amase, gë udähalea, Gë Udälo bebägi dibe amolige, Godeïe ëi gauia adogola gë udälo amolige, Eleloi Gesamia dilima gë udälo olelesebe amolige, udäha namialo. Amala hamosa neada, dilile iso asigigila Godema nesege sa nea, Gelesoïe ado hïdo elöi asigi dafidilo namolö dibe amoda, dilile isogi negesiä namialo. ¹⁷ Amaimo, Yesuïe aulodaia nea, Naado Godema nesege sa neada, dilia hamosebe amoge, säsebe amoge, sulubadela Dafidilo Geloï Yesuïe ëigi nea, hamomalo.

Foloea sosogo ilile säi

¹⁸ Udia dolöma fii sefolalebela dili-e, dili Geleso sosogo salea hamomolö dibe amo gadola, dilile diguaea hamomola säse amo nabala ili hawa namialo. ¹⁹ Dolö udia nii nefolalebela dili-e, dilile udia sëmäia yölasila made säla, boba hamosa namialo.

²⁰ Malësä-o, dilile diado diemelea ado säse amo sulubadela, nabala hamomalo. Amo gadola hamosebe ameada, Dafidilo Geloï neala obeägïlasisa neamelë. ²¹ Malö eedo nefolalebela dili-e, dilia dilile malö yölasisegi, ili dofea madela helësëia idogoloea, egedidigila sãmabio.

Foloea hamoi hamolasilo ililege sigi aligilo ililege säi

²² Galabaia hamoi gadoï hamolasilo nefolalebela dili-e, dilia dilile sigi aligilo nagadaia nefolalebe amolia hamomola säsebe amo gadola, sulubadela hamosa maademalo. Ilile sidaïamu made, amase, ilia hedabi hamolo neala sãmäïamu made hamomalo. Amala made, dofä asigi mogoi negei nea, Dafidilo Geloibalä bedäla, e helësësa nea, dilile sigi aligilo amolia säsebe amo bëgëla, hedabimu hamosa namialo. ²³⁻²⁴ Dafidilo Geloia dilile bidi daiala negei dibe amo ïmolö helësësa nea, nelebo sulubadela hamosebego hamosaleada, dolöïe hamoi hamolasisala helësëla made, Dafidilo Geloïïe hamoi hamolasisala helësëlahilä, dilile geloi sulubadelaïe hamomalo. Dilia hamoi hamose amoda, Dafidilo Geloï Gelesoïe hamoi hamolasisamelë. ²⁵ Nafade hamosa neebe ameada, nafade hï hamose amo gadola, së ïa obëgëmolömelë. Godea udia dolö memelelahilä, hili hamoi amo gadola, nofela made, afädëdila mogemolömelë.

4

¹ Sigi aligilo nefolalebela dili-e, dilile galabaia hamoi gadoï hamolasilo nefolalebe amolima mogola hamomolö dibe amo gadola, nofela made, afädëdila hamosa namialo. Diliage dilile sigi aligilo selesaia mosöa neebe amo helësëmalo.

Nilïa Godema adomolö amo gelola bëgësa nea, mogola namolö dialea

² Godema nesege sa säla, hedabola helësëla idihë nea, Godema gelola adosamu nami-alo. ³ Amala hamosa neada, dilia nilïlege adolasisa namialo. Amala säsedä, nilïa Godeïe ado mala Gelesomadi aligila dafidi ulufadigi made negei dilo amo säla ïmolöïe, Godea nili fu ïala, idi doga negemäia, adolasisa namialo. Mi amoïeda, ne walio galabaia neawe. ⁴ Na udia dolöma ado mala ulufala säla ïmolö dibe amo gadola säla ïduläïe, Godema adolasimalo.

⁵ Udia dolö segea nefolalebe amolibalä neada, hedabola helësëla asigi falagasei namialo. Mala hedabi hamomäia, fu ï dibe amogida, memalä namiabio. ⁶ Odoaea dilima ado säsegi, dilia ili sulubadelama hedabola gomalä säla obëgëmolöla helësëmolöïeda, molögi ëbï baalo amo gadola, ili ugila negemolöïla helësëla, ado hedabola sälo namialo.

Foloea Digigusile Onesimusile Golosi fisiga gai

⁷ Na hamosa neebeweie adoda, Digigusi ea dilima säla imolömelë. Eda nedoo obeägilo asigi falagasei nea, hamoi hamosamu aligilo. Dafidilo Geloie hamoi nilia gedola hamolasisa aligilomelë. ⁸ Ea nili neebewea hamosa neebeweie ado dilima säla imäiage, dilile iso asigi gelolasimäiage, na e dili neebee fisiga gaseweie mida, amoïemelë. ⁹ Nilile nedoo obeägilo Onesimusi e asigi falagasei nea, diligi sosogo afädë neebe amo, eege Digigusi helegela moholömelë. Wi hamose amoie ado sulubadelada, ele dili neebee maala, säla iaha maademolömelë.*

¹⁰ Alisadagusa e haligila galabaia neebe amea, dili hawiola säsisebego. Banabasaie esago Magaeage, amo gadola wäla hawiosebego. E dili neebee maaseda, dilia e säla olela gausialahilä, e gauia idogomalola na dilima dafidi säla i amomelë. ¹¹ Yesu, ie ei elö Yasadusi eage dili hawiola säsisebego. Udia dolö Godea Beaha Maadela Sigi Neebee ami namiäiaie nebalä hamoi hamosa neebe amoligi, dolö ohodoa amolimuda, Yu dolömelë. Ila ne edefademalä ugila negesa nelomelë. ¹² Ebafolasa eege diligi sosogo afädë nea, Geleso Yesuie hamoi hamolasilo neebe ameadada, dili hawiola säsisebego. Dili asigi fädäi nea, Godeie mala dawadigila neebe amo gadola gelola namiäiage, Godea hamei dibe amo sulubadela dawadigisa maadelahilä, fologola made namiäiage, dili helësëla ea segeyo sulubadelagi Godema adolasisamu neamelë. ¹³ Ea dilile hamoi baagi sëi edefade hamolasi amo na meli ameadada, dofä amala hamolasisala sämolöi neawe. Ea udia dolö Eleodisia nefolalebe amolilege, Hielabolisi nefolalebe amolilege, amala hamolasisa neamelë. ¹⁴ Nilile alögoda obeägilo dolö Ulugu Demasaleage, aso, dili hawiola säsisebego.*

¹⁵ Geleso sosogo Eleodisia nefolalebe amolima, nilia ili hawioila säsimelëla säla imalo. Udia ei Nifä emage, ea mosöa Geleso sosogo gedolo nefolalebe amolimage, amalamu säsimelëla säla imalo.

¹⁶ Beba goda dilia nabaha maademäia nidesa maadelahiläda, Geleso sosogo Eleodisia ami nefolalebe amoliage nabaha maademäia, ilima fisiga gamalo. Hä, beba Eleodisia nefolalebe amolima fisiga gai amo nealahilä, amoge aso, nidemalo.

¹⁷ Agibasa ema dilia ado gomalä sämalö. Dafidilo Geloie hamoi dia hamomäia i amo hamosa maademolöla helësësa namialola säimelëla säla imalo.

¹⁸ Neda Folo, na dili hawiola säla, nihile naaboea dëdësago.*

Neda igi ëfëa galabaia negei neebewe elaboloëo. Godeie ugila negelo dilima diamolöi diamiaia hamesa neawe.

Hä amo.

* **4:9:** Onesimusi eda Filimonoie galabaia hamoi gadoi hamolasilo nelo. Filimono bebagi dibe amo bimalo.

* **4:14:** Dolö yafiea helësësaleada, beba äudä Ado Mala Hedabi Ulugule Abosolole dëdëi amoleda Ulugu egowea dëdëila helësëi. * **4:18:** Age Golidi 16.21gi dibe amoge bimalo.

Age Desalonaiga Neala olelo oboba

Foloea udia dolö Godea wela ifosisi Desalonaiga nefolalo amolima beba afädë dödëla ïasi. Amoïe mida, ilia hä, gelomäiage, ilile asigi delësila namiäiage, dödëla ï. Iliä Godema asigi afädë negela namolöi neebe amoge, amase, boba hamola namolöi neebe amoge, Dimodia säsebe amo Foloea nabala, Godema nesegei. Amala sälahilä, Folo hï e dafidi ilibalä nelo amogi, neda gowe gadoi nelomelëlage, amase, Yesu obëgemolö ilia nabi amoge, helësëlasila dödëi.

Amase, Dafidilo Geloï obëgesolo amo gala, udia dolö Gelesoma asigi afädë negei baagoi amolidale nowemolömelë. Nilï made baagoi gähe sefolalebeweda, ilibalä gaalu mu baidilidaia Dafidilo Geloï gausiamolö afiamolömelëla säla, Foloea dödëla ïasi.

Amala dödëlahilä, Dimodia ado säi nabi amoïege, Foloea ado elö säla obëgesalea, Geleso e obëgemäia beaha neada, dilia dihilile asigi neala gelolasila digi, ugila negela digila, walio hamosa neebe go gadola wäla, hamosamu namialola säla dödëla ïasi.

Folola, ebalä hamoi gaalu hamolo nefolalo amolalia Desalonaiga ili helësëla säosäosa nelo

(Age Desalonaiga 1-3)

¹ Folo Sailasa Dimodila nilïa udia dolö Geleso sosogo Desalonaiga nefolalebe dilima beba gowe dödëla ïasisago. Nilïle Naado Godeïege, Dafidilo Geloï Yesu Gelesoïege dili nefolaleagomelë.

Ugila negelasiloge, neala dalulasiloge, dilima ïmäia hamesa neawe.

Desalonaiga ilia asigi afädë negei amogi Foloea obeägi

² Dili sulubadela helësëla, nilïa segeyo sulubadelagi nesegele digi, dilile ëi säla Godema adola digisa aligilomelë. ³ Amala säha neada, nilïa nilïle Naado Godeïe siigi nea, dilia asigi afädë negela hamoi hamoi amoïege, boba hamola nea, hamoi baagi sëi hamosa nebegeïege, nilïle Dafidilo Geloï Yesu Gelesoma asigia sisiläfüsa nea, yöi diëgi, dofea, aso maadela, auaula nebegeïege, helësësa aligilomelë. ⁴ Nïe nedoo nalifila dili-e, nilïa helësësaleada, Godea dili boba hamola, hïlefali nafolai nefolaleala helësësamelë. ⁵ Mida, nilïa Ado Mala Hedabi dili neebea gui gaula misi amoda, adoeamu gaula misi mademelë. Amoda geloibaläge, Eleloi Gesamibaläge, nilïle asigi afädë negei geloi amoda, dilia beala dawadigi amomelë. Nilï dilibalä nea, ugila negela hamosa nelo amoda, gomalä hamoila dihili dawadigi nebegomelë.

⁶ Dilia nilïle malage, Dafidilo Geloïie malage, bëgëla hamosa aligilo. Amase, Godeïe ado mala neala gaula nelo ameada, yöi yafie beasebegi, Eleloi Gesamia dili neala obeägïlasimelë. ⁷ Amala hamoi ameada, Bolobinisi Masedoniamadige, Agaiamadige, udia dolö Gelesoma asigi afädë negei sulubadelama, mala hedabi hamola olei gabio.

⁸ Dafidilo Geloïie ado mala dilia säla ïïa asi amoda, Masedonia segeamadile Agaia segeamadilemu made. Dilia Godema asigi afädë negeigoge, sege dibe sulubadelaea nabala daidosa maadei gabio. Ameada, nilïa ilima bu daiasela säla ïmolö helësësa mademelë. ⁹ Mida, nilï dili neebea maasebegi, dilia nilïma obeägïla damelë hamolahilä, gauia idogoi ameada, udia dolö sege amogi neebe amoli sulubadelaea säsäi awäha dialea. Dilia dafidi wäfali gode amo fisila, namolöi neebe Gode dofä amoma besula, amoïe hamoi hamolo besela galai amoge, ¹⁰ amase, Godeïe malö e selesaia mosöala obëgëla misiäiala beaha nefolalebegoge, ilia säsäi awäha dialeamelë. Malö amoda Godea baagoiala nowelasi. Amoda Yesu, hobeä Godeïe mihalälo besela galamolö dibe amo baagimäia, nilï sigi obëgëlo amomelë.

2

Foloea Desalonaiga nea hamoi hamosa nelo

¹ Nīe nedoo nalifila dili-e, nili dili neebee maalahilā, hamoi hamosa nelo amoda, hamola waeasei made amo, dihili dawadigi neagomelē.* ² Nili dili neebee Desalonaiga, aso, made maala Filibai nebegi, gaamu amogi nefolalo amolia nili neala sēlasila gagadesa nelo amoda dilia dawadigi neagomelē. Dili neebee guwi odoaea nilibalā ado nii nelo gaso, nilile Godea nili neala gelolasisebegi, nilia dilima Ado Mala Hedabi Godemadila misi dibe amo sāla imelē. ³ Nilia dili Gelesoma asigi afādē negemāia wesaleada, halowela helēsēlo, asigi nafade musügā negelahilā, dili dahila neala, made oleleimelē. ⁴ Amalebeda, Godea nili fedogola bealahilā, hile hamelo amea nilia ie Ado Mala Hedabi amo sāla olelemāia, ea nilima iasio. Ado amo sāla olelesaleada, udia dolōea obeägimāiala olelelo made. Nilile asigi fedogola melēlo Godea obeägimāiala olelelomele. ⁵ Nilia dili neala golila ado sāmōlōge, asigi musügā negela dilile nelebo dibe amogi gesami moholōge, amo gadola hamolo made nea, sāla olelesa nelo amoda, dilia dawadigi. Amase, Godeage amala sāla ulufamolōi nea. ⁶ Dili neebee goeage, udia dolō odoa nefolalebe amoliage, nilile ei gauia adamāiala made helēsēi nelomele. ⁷ Nili Gelesoie abosolo dolō nelo amea, dili yōlasila nili ugila negemāia sāmōlōi nea gaso, sāla made nelo. Amala made sāla, dilibalā hame negela neada, emea malō geleā sigi aligilo amo gadola sigi nelo amomelē. ⁸ Nilia dili boba edefade hamoi neebee amea, dilima Godeie ado mala sāla imolō amomu made, nilia nihili nili imolō amoge dofea gabula helēsēimelē. Mida, dili hä, nili sosogofali besela galai amea.

⁹ Nīe nedoo nalifila dili-e, nili dilibalā nea, naaboea hamoi baagi sei hamosa nelo amoda, dilia dawagomelē. Godeie Ado Mala Hedabi sāla iaha neada, dili yōlasila afādēa imāiala made helēsēla, nihili naha namolō amoie hamoi nilia yoba gasigige, baagi sēla hamosa nelomele.

¹⁰ Udia dolō asigi afādē negei nefolalebe dilibalā nea, mala nilia hamosa nelo amoda, diliage, Godeage, sāla ulufamolōi nea. Nilia Godeie siigi mala mogoi hedabi hamosa neada, asialada, hamolo mademelē. ¹¹ Malō eedoea ie malō sigi aligilo amo gadola, nili dilibalā nea, dili afādē afādēlabalā mala afādēdila hamosa nelo amoda, dihili dawagomelē. ¹² Amala hamosa neada, nilia dilile asigi delēsilasila, gelolasilage, amase, dili Godeie mala bēgēmōlō dibe amo gadola bēgēla mosāiage, ado sāla iahamu nelo amomelē. Dili Godea Beaha Maadela Sigi Neebee ami, ie yo digalo hido elōi neebee ami awāla namiāia, ea dili wesa neamele.

Geleso sosogo amolia asigi afādē negei gelola nea, yōi gaula nelo

¹³ Nilia Godeie ado mala sāla iasebegi, dilia dolōie ado gabula made helēsēla, Godeie ado dofā gabula nabi amoie, nilia Godema nesegeamu aligilomele. Ado amoda dofā Godeie ado. Gelesoma asigi afādē negei nefolalebe dilile isogi, ado ameadā hamoi hamosagomelē. ¹⁴ Nīe nedoo nalifila dili-e, Yudia segea Geleso Yesuie udia dolō Godea wela ifosisi nefolalo amolima hamoi amo gadola, dilige sēlasi gabugo. Yu dolō sosogo hilimu sēlasisa nelo amo gadola, dilige dihilile sosogoea sēlasisa nebego. ¹⁵ Yu dolō ilia Dafidilo Geloī Yesuge, bea sālo nefolalo amolige nufudalahilā, nilige nesila digisa nelomele. Godeada ilibalā made obeägisa. Udia dolō sulubadelabalā ado nelo neebee amea, ¹⁶ Yu dolō made, fii odoama ado mala made sāla imāia, ilia nili idi gahamu aligisio. Amoie mida, Godea udia dolō amoli sigi made obēgēmāiaie amasio. Amase ameadā, ilile nafade hamoi amo edela nobala, ilia nafade hahamolamu awāha nefolalea. Ameadā, Godeie mihalālo ilima dofā misi dialea.

Foloea Desalonaiga bu elō moholō helēsēi

* 2:1: Abosolo 17.1-9 bimalo.

¹⁷ Nie nedoo nalifila dili-e, Yuda ilia nilima hamoia amila, nilia dili digila holöbö gasi gala neada, nilia dilile migali made beala nea gaso, nilile asigida dilibalä neamelë. Amala helësësa neada, nilia dili edefademalä hamela, bu bimolöila helësëla, dili neebee moholöie idi hogosamu nelo. ¹⁸ Nilida, hä, dili neebee moholö helësëi neamelë. Neda Folo, nada afädë made, segeyo nahuigi mudulä hamoi gaso, mugabe Saidania nilile idi gasio. ¹⁹ Nilile Dafidilo Geloï Yesu e bu obëgësegi, ie siigi nilia abeahäla gelola obeägila namolödu. Dilima maade galëda, edoea nilia hamoi hedabi gowe gadoi hamoimelëla säla ulufala olemolödu. Be, nilile bidida, dilimelë. ²⁰ Ä, dofä. Dilia hamosebe amea nili obeägilasisebe ameadä, nilia dilima obeägisa neamelë.

3

Folea Desalonaiga ili gelolasimäia Dimodi fisiga gai

¹ Nilia dili asigila, beaha namolöda dofea made gabugi, hä, alimu Adenesi namolöla helësëlahilä, ² alia nilile nedoo Dimodi e dili bimäia fisiga gai. Dimodi eda Gelesoie Ado Mala Hedabi säla ilo neada, Godebalä nea hamoi gaalu hamosa aligilomelë. Ea dili gelolasila, dilile asigi afädë negei amo iilasimäia, e fisiga gai amoda, ³ dilia yoi gaula, së naha nebego, fologola fudugiloeaie amai. Yoi amoli gaumäia Godea nili memelei amoda, dihili dawagomelë. ⁴ Nili dafidi dilibalä nelo amogi neada, dilima nilia gomalä säla i. Sei elö elöla nili mia besela galamolömelëla säla i amomelë. Segeyo nafade amoda, hä, nili mia besela galai dibe amoda, dilia dawadigi. ⁵ Na beaha namolöda dofea made gabugi, dilia asigi afädë negeigo amalasi neebelela bimolöie, Dimodi e mosalaigomelë. Na helësësaleada, fedogola melëlo mugabe Saidania, dilile asigi afädë negeigo fisimäia, dili säfe negesegi, nilia hamoi hamosa nelo amo waeaseloamele.

Dimodia ado hedabi gaula misi amogi Folea obeägi

⁶ Amaimo, Dimodi e dili neebee guila, hädamade maala, nilibalä nea. Ea sähalea, dilia asigi afädë negei amo amalasi neamelëlage, dihilimu boba hamosa neamelëlage, ea obeägi ado amo nilima säla iasio. Amo gadola säla iahalea, nilia dili helësësamu nea, dili bimolöila helësësa neebewe gadola, diliage segeyo sulubadelagi nili helësëla obeägilomu nea, nili siia bimolöila säha neamelëla säi amo nilia nabimelë. ⁷ Nie nedoo nalifila dili-e, amala hamosa neamelëla ea säla i ameadä, nili yomolöge sëmolöge dibeä amila, dilia asigi afädë negei amo amalasi neamelëla säi nabi ameadä, nilile iso asigi neala gelolasimelë. ⁸ Hä, dilia Dafidilo Geloïma dilahilä, gelola namolöi neebe ameadä, walio dofä nilile iso asigi neala obeägilasi neamelë. ⁹ Nilia dili helësëla, nilile Godeie sidaia edefademalä obeägisa nea. Amaha gaso, nilia helësësaleada, obeägilo nilima i dibe ameadä, nilia Godema nesegela säla, bu dabe abeahäla obëgëmolödula helësësamelë. ¹⁰ Nilia dili bimolöila helësëla, yoba gasigige Godema adosamu neada, dilile asigi afädë negei amo obobaloea, nilia neala gelolasila moholöie, adosamu aligilomelë.

Folo e ili neebee moholö amoie, Godea idi gai dogä negemäia, ea Godema adosa nelo

¹¹ Nilile Naado Godeage, nilile Dafidilo Geloï Yesueage, nili dili neebee moholö amo idi dogä negemäia hamesa neamelë. ¹² Dihilimu boba hamosa neebe goiege, udia dolö sulubadelabalä boba hamosa neebe goiege, Dafidilo Geloïa bäulasila, nobala adugaha namiäiala säha. Dilia boba hamolo amoda, nilia dilima boba hamosebewe gadola hamomäia hamesamelë. ¹³ Nilile Dafidilo Geloï Yesula, e fi asigi mogoi sulubadelabalä maasolo amo gala, dili nilile Naado Godeie siigi, nafade made baai, mogoi falä namolöie, ea dilile iso asigi neala gelolasimäiala säha.

Desalonaiga ilima mala mogoi amoli ilile namolögi gelolasila bäumaloi

4

(Age Desalonaiga 4-5)

Susugu hamomabiola säi

¹ Nie nedoo nalifila dili-e, na ado wagahalea gomalä säla iahago. Dilia Gode obeägimäia gomalä hamosa namialola, nilia dafidi säla i amo dilia gelola hamosa neagomelë. Amai nili walio, Dafidilo Geloï Yesuïe ëigi nea, dilima gelola säsebe amoda gowe. Dilia hamosa neebe amo gadolamu made, baalage hamomäiala säha.

² Nilia Dafidilo Geloï Yesuïe geloigila nea sähaleada, dilia gomalä hamosa namolö dialeala säla i amoda, dihili dawadigi nebegomelë. ³ Godea hamei neebe amoda gowe. Dilia dilile namolö sulubadela ema odala iala, eleloi namialo. Susugu hamolo mala dibe amo sulubadela sisigaha namialo. ⁴⁻⁵ Amase, fii odoa, Gode helësëlo made nefolalebe amolia susugu hido elöla hamolo amo gadola made, Godeïe siigige, udia dolöïe siigige mala hedabi bëgëla hamosa neada, dilile domalo hedabola sigi namolö helësëmalo. ⁶ Amo helësëla, didoolali asiala dahila nimabio. Mala amoli gadoi hamosa neebe amoligalida, Godea së imolömelëla nilia dilima dafidi gelola säla iaha nelo amomelë. ⁷ Godea nili wei amoda, nigime baai mala hamosa namiäia made, nilile namolö egali ialahilä, eleloi namolö mala amo bëgëla hamosa namiäia weimelë. ⁸ Amai gabugi, afädëa ado säla olelesebewe baagi iaseda, dolöïe ado neadigimolö mademelë. Eada, Godea Eleloi Gesami diligali ilo neebe amoïe ado neadigisa neamelë.

Nilia mala hedabi hamomolö amo gelolasimolö dialea

⁹ Geleso sosogo nefolalebe amoli boba hamolo amoïe, nilia beba dëdëla imolöi dialeala helësësa mademelë. Amoïe mida, dihilimu gomalä boba hamomolö dialeala Godea säla olelei amea. ¹⁰ Bolobinisi Masedonia segea Geleso sosogo nefolalebe amoli sulubadelama boba hamosa nefolalebegomelë. Nie nedoo nalifila dili-e, dilia baala gelola hamosamu namialola säla dëdëla iahago. ¹¹ Amala hamosa neada, nilia dilima dafidi säha nelo amo gadola, asigia hame negela aumala nea, dihilile hamoi hamomolö amo helësëla, naaboea hedabola hamosa namialo. ¹² Amala helësësa aligiseda, udia dolö segea nefolalebe amolile siigi, dofä mala mogola hamolo nea, nelebo afädë ufoida, made bimolömelë.

Dafidilo Geloï e obëgësolo amo gala, nili neala gedolasimolö

¹³ Nie nedoo nalifila dili-e, udia dolö baagoi amolima edo hamomolödu, amo dilia hedabola helësëmäiaïe sähawe. Amase, udia dolö odoa Gelesoma asigia sisiläfüsa aligilo made amolia baagoigi didigaolo amo gadola, dilia amamäia made hamesamelë. ¹⁴ Mida, Yesu baagola nowei amo nilia dofäla helësëse ameadä, udia dolö Godema asigi afädë negei baagoi amoli, Yesuïe geloigila Godea neala nowelasisegi, Yesubalä obëgëmolö gabula helësësamelë.

¹⁵ Dafidilo Geloïïe ado nilia dilima säsebeweda gomalä. Dafidilo Geloï obëgësolo amo gala, nili made baagoi nefolalebeweada, udia dolö dafidi baagoi amoli baagila, dofä nilidale dafidi made moholömelë. ¹⁶ Segeyo amo gala, Godea ado gelola sämolö amoge, selesaia fii dafidilo amea ado uuala sämolö amoge, Godeïe melo fuuloea fumolö amoge, Dafidilo Geloï hi e Hebenila digasegi, udia dolö Gelesoma asigi afädë negei baagoi amolidale nowemolömelë. ¹⁷ Amo baagiada, nili udia dolö made baagoi nagadaia nefolalebewe, ea neala gegeadolahilä, baagoi dafidi nowei amolibalä gedola, Dafidilo Geloï e gausiamolöïe, mu baidilidaia fedafiamolömelë. Amalahilä, nili Dafidilo Geloibalä gedola namolöi namolömelë. ¹⁸ Amala namolö gabugi, hä, dilia dihilimu adowe säla iaha neada, iso asigi neala gelolasisa namialo.

5

Nilia Dafidilo Geloï obëgëmäia daiala namolö

¹ Nie nedoo nalifila dili-e, amala hamomolö amoda, nilia dilima segeyo gowegilage, eso si gowegilage säla, dödëla imolöi dialeala made helësësamelë. ² Dafidilo Geloïie segeyo amo, fa nelo dolö gasigi mulo amo gadoi amoda, dihili hedabola dawa gomelë. ³ Udia dolöea sähalea, Nilida nudula made, dofea neawela säha neëgi, ili neala nafademolö amo, aabela misi dië bimolö. Udiaea malö ägümolö salea, aabela sëlö amo gadoi bimolö. Ili sisigamolöi made bimolömelë.

⁴ Nie nedoo nalifila dili-e, dilida gasimi sagaia made nebego, fa nelo maasegi fudugilo amo gadola, segeyo amo besela galasolo amo galada, dili fudugimolöi made bimolömelë. ⁵ Mida, nili gasile gasimi sagalo elele made nea. Dili sulubadelada, yo digalole, esolele malö nebego. ⁶ Amaï gabugi, nilia udia dolö odoa amoli gadoi made namolöla. Ili adi elaboi diëgi, nilia idihë nea, asigi sigi namolöla. ⁷ Udia dolö süwialo neebe amolida, gasigi süwia dilo nea, amase, udia dolö gagaolo neebe amolida, gasigi gagaolo ödä nülö nea. ⁸ Amala hamolo amo gadola made. Nili esoïe neebe ameadä, nihilile asigi sigi aligimolöla. Amala neada, nudusalea bidagia salugala aligilo amo gadolada, nilia asigi afädë negemolöle boba hamomolöle salugala namolöla. Amo salugalahlä, nudusalea habuga salugalo amo gadolada, nili damula mosäia, asigia sisiläfüsa namolö amo salugala namolöla. ⁹ Nilia Godeïe habobalo dibe amoïe së muäia, ea nili memelela ifosi made. Dafidilo Geloï Yesu Gelesomadila nea, damula aulo gaula namiäia, ea nili memelela ifosi nea. ¹⁰ Dafidilo Geloï Yesu Geleso e obëgëseda, nili baagola made namolöi neëgi galëge, ma, baagoi galëge, mogela made, ebalä gedola namolöi namolöïe, e nilile baagoi. ¹¹ Amala hamoi gabugida, dilia walio hamosa nefolalebego gadola, dilia dihilile asigi neala gelolasila digi, ila ugila negela digisa nebegoda, amala hamosamu namialo.

Hamomolö dialealage, dili helësësa neamelëlage, Foloea ado säla wagai amoïege

¹² Nie nedoo nalifila dili-e, nilia dilima gomälä säla iahago. Dili häuala ugila negelo dolö amoli hawa nagadaiala namialo. Ili Dafidilo Geloïie ëgi dili beaha aligilo nea, ado säla iadigi, hamogila digisa neamelë. ¹³ Ili hamoi hamosebe amo, dilia ili hedabola helësëla obeägïla, dofä boba hamosa namialo. Amase, dili sulubadelaeage, dihilimu aeaehamu namialo.

¹⁴ Nie nedoo nalifila dili-e, dilia hamomolö dibe amoda gowe. Hamoi hamomolö habobalo nefolalebe amolima gelola säla imalo. Bedälo nefolalebe amolimada, ilile asigi delësimäia, gelolasila ado säla imalo. Amase, asigi hubabelei nefolalebe amolida, ugila negemalo. Sulubadelabalä aabela habobala made, geleä sämalö. ¹⁵ Amaimo, afädëa dili afädëma nafadela hamoseda, amoma nafade hamola obëgëmabio. Segeyo sulubadelagi, Godeïe udia dolö nefolalebe amolimage, amase, udia dolö odoamage, mala hedabimu hamosa namialo.

¹⁶ Amaha neada, dilia segeyo sulubadelagi obeägïsamu nea, ¹⁷ Godema adosamu namialo. ¹⁸ Dili neeëbe ami hedabi diëge, nafademolö diëge, Godema nesegesamu namialo. Dilia Geleso Yesuma dila nea, mala amo gadola hamosa namiäia, Godea hamesa neamelë.

¹⁹ Eleloi Gesami dilima neebe amo usimabio. ²⁰ Bea sälo afädëa ado säla iäsedä, memälä gadoi hamola, gagadela sämabio. ²¹ Ado sulubadela mogola säsebele, ma, halowela säsebelela fedogola bealahilä, mogola säse amoda neala gaumalo. ²² Mala nafade elö elöla sulubadelada, sisigahamu namialo.

²³ Gode eda neala aealasilö mi neebe amohï, dilile namolö neala hamogila, dili sulubadela nigime baai made, eleloi namiäiaïe säha. Nilile Dafidilo Geloï Yesu Geleso obëgësegi, dilile gesamiage, asigiage, domaloeage asiai maade, hedabifälimu namiäiaïe sähago. ²⁴ Dili wela ifosilo amoda, säla waeaselo made neebe ameadä, dofä hï amala hamomolömelë.

²⁵ Nie nedoo nalifila dili-e, dilia nilile Godema adolasimalo. ²⁶ Dilia Geleso sosogo nefolalebe amoli sulubadela gausiala mimisa namialo. ²⁷ Dafidilo Geloïie ëgila na

dilima gelola säla ïahago. Godeïe udia dolö nefolalebe amoli sulubadelaea nabuäia, beba gowe nidela säla ïmalo.

²⁸ Nilile Dafidilo Geloi Yesu Gelesoïe ugila negelasilo dilibalä negesi diamiäia hamesa neawe.

Hä amo.

Agedu Desalonaiga Neala olelo oboba

Foloea Geleso sosogo Desalonaiga nefolalo amolima beba agedu gowe dödëla iasi.

Foloea udia dolö Godea wela ifosisi Desalonaiga nefolalo amolima beba agedu dödëla iasi amoie mida, dolö odoaea sähalea, Geleso obëgëmolö säi segeyo amoda, hä, misimelëla säla olelesa neala säsebegi, ili neala mogolasila beba gowe dödëla iasi. Geleso made obëgëla neëgi, afädë hamomolömelëla säi amoda gowe. Udia dolöea Godeie ado made nabala, auaula nefolalegi, ado säla negei neadigilo dolö amo maala, hi e sigi aligilo gadoi hamomolömelë.

Amala hamomolö amo helësëlahilä, Gelesoma asigi afädë negei nefolalebe amoliada, yömolö diëgige, sëmolö diëgige, fologola made, aso maadela, namialola säla beba gowe dödëla iasi.

Hobeala Dafidilo Geloie segeyo besela galamolö

(Agedu Desalonaiga 1-2)

¹ Folo Sailasa Dimodila nilia udia dolö Geleso sosogo Desalonaiga nefolalebe dilima, beba gowe dödëla iasisago. Nilile Naado Godeiege, Dafidilo Geloï Yesu Gelesoiege dili nefolaleagomelë.

² Nilile Naado Godeage, Dafidilo Geloï Yesu Gelesoeage, dilima ugila negelasiloge, neala dalulasiloge imäia hamesa neawe.

Yöi dibegi Desalonaiga ilia, aso maadela, gelola nelo

³ Nie nedoo nalifila dili-e, dilia asigi afädë negei nebego, dofä bäula edela awäha nebegeiege, dihilimu boba hahamosa nefolalebego bäusa nebegeiege, dili helësëla nilia segeyo sulubadelagi Godema nesegemolö dialea. ⁴ Amoie mida, ado niia dili yölasimolöge, sëlasimolöge iase amogida, dilia habobala made, auaula, aso maadela nebegeiege, Godema asigi afädë negei amalasi namolöi neebe goiege, nilia udia dolö Godea wela ifosisi sege elö elölagi nefolalebe amolima dilile ei gauia adalomelë.

Gode e mogoi nea nili mogemolö

⁵ Dilia hamoi amo gadola, Godea mogolafalä mogemolö amoie, ea nilima ulufai dialea. Godea Beaha Maadela Sigi Neebe amoieda, dilia yöi amoli gaula neamelë. Ameada, Godea Beaha Maadela Sigi Neebea ami digamolö amoda, ea dofeala helësëmolömelë.

⁶ Godea mogolafalä hamolo nea. Odoaea dili neala sëlasise amoieda, eage ili neala sëlasimolömelë. ⁷ Yöi gaula nebegoda, ea neala hogosa helela, dilige nilige hele fimäia imolömelë. Dafidilo Geloï Yesula ie selesaia fii geloibalä, selesaia mosöala nulo söa hido elöibalä maala ulufadigisolö amo gala, Godea amala hamomolömelë. ⁸ Udia dolö Gode baagi iaha nefolalebe amolige, nilile Dafidilo Geloï Yesuie ado malama mi hamola aligilo made amolige, së imolömelë. ⁹ Ilile bidi nafade nimolö amoda, së naha namolöi namolömelë. Dafidilo Geloï neebea amige, amase, ie geloï hido elöi dibeä amige made namolö. Nafadeia amimu namolöi namolömelë. ¹⁰ Amala hamomolö amoie segeyo amogida, Dafidilo Geloï maasegi, Godeie udia dolö ema asigi afädë negei neebe amoli sulubadelaea ie ei gauia adala, ema obeägisa namolömelë. Nilia dilima ado mala säla i amo nabala, dilia asigi afädë negei amea diliage obeägisa namolömelë.

Ilia Desalonaiga gelolasila Godema adolasi

¹¹ Amo helësëlahilä, nilia segeyo sulubadelagi dilile Godema adosamu neamelë. Ea dili wei amoda, dofeala helësëmäiaie adolasisamu neamelë. Dilia hedabi hamomolö dibe amo sulubadela hamomolöila hamesa neebe goie, ie geloia hamolasimäiage, asigi afädë negei nea hamosego sulubadela hamomolöila helësëmäiage, adolasisa neawe. ¹² Ugila

negemalola adolasisa nelo amea ugila negeseda, dilia nilile Dafidilo Geloï Yesuïe ãi gauia adogomolömelë. Amase, eage dilile ãi gauia adogomolö. Nilile Godeage, Dafidilo Geloï Yesu Gelesoeage, elele ugila negelasiloea amala hamomolömelë.

2

Godeïe ado neadigilo dolö moholö

¹ Nïe nedoo nalifila dili-e, nilile Dafidilo Geloï Yesu Geleso e bu obëgësegi, nili ebalä gedomolö amoïe dilima ado afädë gelola säla ïahago. ² Dolö odoaea dilima sähalea, Dafidilo Geloïïe segeyo amo, hä, besela galaimelëla säsege, bea sälo afädëa amala bea säla säimelëla säsege, amase, dolö afädëa sähalea, Folola ilia beba dëdëi amogi amo gadola dëdëi dibeola säsege, amo nabala fodolofali säosäola fudugimabio. ³ Ili odoaea amoli säi amo gadola elö elöla sälahilä, dili dahila neloea hedabola idihë namialo. Segeyo amoda memalä made besela galamolömelë. Dafidida, yafiea Godeïe ado made nabala auaula namolöge, amase, ado säla negei neadigilo dolöge maala ulufadigimolömelë. Dolö amoda heli segea moholömelë. ⁴ Eada udia dolöea wäfalï gode gadoïma göa nelegelo nelebo amoli sulubadelabalä ado nimolöge, ea nelebo amoli baagila awäla hïle ãi gauia adogola, Godeïe mosöa nogila digala salea, Neda Godemelëla sämolömelë.

⁵ Ne dilibalä nelo amogi, amoli hamomolö amo na dilima säla ï amoda, dilia made helësëla, elaboi neale. ⁶ Waliowegi ado neadigilo dolö amo made misiäïa idi gai amoda gowe gadoïla dilia dawadigisa maadei. Godea daiï segeyogi e maala ulufadigimolömelë. ⁷ Ado säla negei neadigilo mala amoda, odoaea walio musügä hamoi hamosa nefolalea. Amaha gaso, neadigilo mala amo walio idi galo dolö amea amala gagala awäha neëgi, Godea e hä, bisilimolömelë. ⁸ Amala hamoseda, ado säla negei neadigilo dolö amo ulufamolö. Dolö amoda Dafidilo Geloï Yesuea ïe nafiadila hame fisigise amea baagomäïa nufulömelë. Ä, hï e yo digalo geloibalä maalahilä, yo digalo amea dolö amo nufudaha maademolömelë. ⁹ Ado säla negei neadigilo dolö amoda, mugabe Saidaniïe geloigila maalahilä, hïdo elöï hamola, dolöea hamomolöï made gadoïge, melëlo made gadoïge, wäfalï hamomolömelë. ¹⁰ Ea nafade elö elöla wäfalï hamolo dibe amo sulubadelaea, udia dolö nafadegi moholö amoli dahila neala hamomolömelë. Iliä ado dofä amoma boba hamomolö amo habobai amea, ili nafadegi moholömelë. Iliä ado dofä amoma boba hamoi galebeda, Godea ili sigi obëgëlabio. ¹¹ Amai amea, ilia wäfalï säse amo dofä gabula helësëmäïaïe, Godea ilile asigi neala gagaolasisa nea. ¹² Amase, udia dolöea ado dofä amo gaula mogola made, mala nafademu obeägïla hamolo nefolalebe amoli sulubadelabaläda, Godea gudila mogemäïamelë.

Godea dili damula moholöïe daiïala memelei

¹³ Nedoo nalifi Dafidilo Geloïa boba hamosa neebela dili-e, nilïa dili helësëla segeyo sulubadelagi Godema nesegesa namolöï dialea. Mida, sege föï mi gäwïa amila hïle udia dolöfalï namiäïa dili nafolala memelei. Eleloi Gesamia ugila negelasisebegi, dilia dilile namolö sulubadela Godegali ïaha maadelahilä eleloi neebe ameage, amase, Godeïe ado amoda dofä gabula helësësa neebe ameage, Godea dili damula moholöla daiïala memelei. ¹⁴ Amala hamomäïaïe, Ado Mala Hedabi nilïa dilima säla olelesebegi nabi ameada, Godea dili weïmelë. Nilile Dafidilo Geloï Yesu Gelesoïe geloïle yo digalo amole diliage gaalu nimäïaïe weïmelë. ¹⁵ Amai ameada, nïe nedoo nalifila dili-e, gelola namialo. Nilïa dilima Godeïe ado mala säla ï amoge, amase, beba dëdëla ï amogi säla olelei amoge, dilia hedabola bëgëla hamomalo.

¹⁶ Nilile Dafidilo Geloï Yesu Geleso hï emage, nilile Naado Godemage dilile adolasisa nea. Naado Godea nili boba hamolahilä, ïe ugila negelasilo amea nilile asigi neala gelolasila, fisila made, gelolasisamu nea, dofä asigi neala sisiläfülasisio. ¹⁷ Ea dilile iso

asigi gelolasila, ado hedabolamu sāmāiage, mala hedabi dibe amo gadola sulubadela bēgēla hamomāiage, geloi imāia adolasisa neamelē.

Desalonaiga ilia udia dolō hamoi hamomolō bobogoi nefolalo amoli hä, hamogimalola säi

3

(Agedu Desalonaiga 3)

Godea nili ugila negemāia adolasimalola säi

¹ Nīe nedoo nalifila dili-e, na ado säla wagahalea gomalä säla iahago. Udia dolō sege odoadi nefolalebe amolia nabuāiaie, Dafidilo Geloie ado mala aabela säla daidomāiage, amase, dilia ado mala gauia adogoi amo gadola, iliage gauia adogomāiage, dilia nilile Godema adolasisa namialo. ² Ado elō goweiege adolasimalo. Dofä nafade hamolo nefolalebe amolibalä neēgi, Godea nili damula mosāia, dilia ema adosa namialo. Mida, udia dolō sulubadela asigi besui mademu nefolalebe amea. ³ Amai gaso, mugabe Saidani nafadea dili made digalasimāia, Dafidilo Geloia eda mogoi neebe amea, ea dili neala gelolasila idihē nea sigi namolōmelē. ⁴ Dafidilo Geloia nilile asigigi helēsēlasisebegi, nilia dilima hamomola säse amo hamosa nebege gadola, hobealage dilia hamosamu namolō gabula helēsēsa neawe.

⁵ Dilile iso asigia Godeie boba hamolomadige, Gelesoie fologola made nea gelola namolōmadige, Dafidilo Geloia sigi mosāia hamesa neawe.

Udia dolō sulubadelaēa hamoi hamomolō dialea

⁶ Nīe nedoo nalifila dili-e, nilia Dafidilo Geloia Yesu Gelesoie ēigila dilia gomalä hamomolola sähaleada, nedoo nalifi odoa hamoi hamomolō bobogologe, nilia gomalä hamomolō dialeala säsegi hamolo made nefolalebe amolibalāge, dili gedola namiabiola säha. ⁷ Nilia hamolo amo gadola, diliage amo gadola hamomolō dialeala dawadigi neagomelē. Nili dilibalä nelo amogi neada, hamoi hamomolō habola made, hamosa nelo. ⁸ Amala hamosa nebegi, dilia niligali molō i amoda, memalä made naala, bidia neala naha nelo amomelē. Memalä made naala, nilia naaboea hamoi baagi sei yoba gasigige hamosa neada, diligi afädēa yoi made gaumāia, nilia hamoi hamosamu nelo amomelē. ⁹ Ugila negemola sāmōi made made, sāmōi nea gaso, nihili hamoi amoie mida, dilia nilia hamolo amo gadola bēgēla hamomāiaie amala olela hamoimelē. ¹⁰ Afädēa hamoi made hamolo nea galēda, amogali molō made imalola nili dilibalä dafidi nelo amogi nea, säla i amomelē. ¹¹ Nilia ado säi amoie mida, dihiligi odoa neebe amolia hamoi hamomolō bobogolo nea, ilia hilile hamoi made hamola, odoaea hamoi hamose amomu memele nawesa nelolahilä, adomu adosamelēla säi amo nabalahlilä sähamelē. ¹² Dafidilo Geloia Yesu Gelesoie ēigila gelola sähago. Udia dolō amoli geleä sau sagala nea, hilile hamoi hedabola hamola, nelebo hamoi hili hamose amea molō mualola sähago.

¹³ Amaimo, nīe nedoo nalifila dili-e, dilia mala hedabi hamomolō amo habobala fisimabio. ¹⁴ Nilia dilima ado galone beba gogi dēdēla iasisego, afädēa made bēgēla hamoseda, eda gowe gadoi neala helēsēlahilä, hi e hewamāia, dili ebalä gedola namiabio. ¹⁵ Udia dolō amo gadoi neebe amoli nilibalä ado nii neala helēsēla made, nili sosogo neala helēsēlahilä, ili asigi gāwimāia ado säla iala hahamogisa namialo.

Ado säla wagai

¹⁶ Dafidilo Geloia hi emu dalulasilo mi neebe amea segeyo sulubadelagige, nelebo elō elōla gausiala digasolo amo galage, dili neala dalulasimāia hamesa neamelē. Dafidilo Geloia eda dili sulubadelabalä namiāia hamesa neawe.

¹⁷ Neda Folo, na dili hawiola säla nihile naaboea dēdēsago. Na beba dēdēse sulubadelagi wagahalea go gadolamu dēdēlomelē.

¹⁸ Nilile Dafidilo Geloj Yesu Gelesoë ugila negelasilo dili sulubadelabalä negesi diamiäia hamesa neawe.
Hä amo.

Filimono **Neala olelo oboba**

Filimono eda dolö edefade afädë nelö. Eda gaamu Golosi ami fii Geleso sosogo nefolalo amogi afädëda e nelö. Dolö afädë, ie galabaia hamoi gadoi hamolasilo, ie ëida Onesimusi nelö. Eada, ie beaha aligilo neebe amo digila awäla, gaamu elögi namolö asi. Gaamugi ami nea, Onesimusi ea Folo galabaia neebe amobalä damelë hamola neada, Onesimusi e Gelesoma asigi afädë negei.

Segeyo amo gala Folo e galabaia negei nelö ameadä, e Filimono neebea moholö uli nelö. Amai gabugi, Onesimusi e ie beaha aligilo neebea obëgemäia, Folea beba gowe dëdëlahilä, Onesimusima i. Folea Filimonoma gomalä säla beba dëdëla iasi. Ie galabaia hamoi gadoi hamolasilo amoma habobala made, eda walio Geleso sosogo ameadä, Filimono eda ie edoo gadoi hamola, e neawela helegela namolöla sämalola säla dëdëla iasi.

Filimonoie galabaia hamoi gadoi hamolasilo nelö bahila asi **amo, hobeala bu oböla Geleso sosogo nebegi, Folea e** **Filimono neebea bu obëgemalola säi**

¹ Neda Folo. Neda Geleso Yesuie galabaia dolömelë. Nilile nedoo Dimodi alia nilile damelë hamoi gaalu hamolo Filimono dima beba gowe dëdëla iasisago. ² Amase, alia nilile nalifi Abia dimage, nihiligila nudusa aligilo Agibasa dimage, Geleso sosogo Filimono dia mosöa gedosa aligilo amolimage, beba gowe dëdëla iasisago. ³ Nilile Naado Godeage, Dafidilo Gelo Yesu Gelesoeage, dilima ugila negelasiloge, neala dalulasiloge imäia hamesa neawe.

Filimonoie mala hedabia Folo neala obeägilasi

⁴⁻⁵ Dia Dafidilo Gelo Yesuma asigi bogia adogola nea, Godeie udia dolö sulubadela boba hamosa neala säi nabi amolegi, na nie Godema adosaleada, di helësëla Godema nesegesamu aligilomelë. ⁶ Dida nilibalä nea, nilia Gelesoma asigi afädë negei amoiege, asigi afädë negei amomadila Godeie dawa hedabi dima bäumäiage, nilia nelebo hedabi Gelesomadila nii amoli sulubadela dia hedabola helësëmäiage, na Godema adolasisa aligilomelë. ⁷ Ae, nedoo. Die boba hamolo dibe goeada, Godeie udia dolö sulubadelaie iso asigi gelolasilomelë. Amala hamolo ameadä, nie iso asigige neala obeägilasila gelolasimelë.

Filimonoea Onesimusi ie edoofali gadoi hamola neawela namialola säi

⁸ Dia hamomäia na hamese amoda, Gelesoie ëigi nea, dofea dia hamomola dofä ulufala sämolöi neawe. Gasoda, dia mala hedabi hamolo amoli na dawa ameadä, ⁹ na dima gelola sämolö made helësëi. Boba hamolo mala dibe ameadä, na dima geleä säha. Neda Folo, ado mala gaula aulo momaeai, Geleso Yesuie galabaia dolö nea sähago. ¹⁰ Na dima, nie malö Onesimusima mala hedabi hamomolölela nabaha. Onesimusi e ne galabaia neebea ami maasebegi, ea Gelesoma asigi afädë negemäia, na ema säla oleleimelë. Ne galabaia nea, neda ie eedo gadoi hamola nelö.* ¹¹ Dafidida, ea di fidila negemolöi made nelö gasoda, oböla walioda, ea ali haligila ugila negemolöi nea.*

* **1:10:** Onesimusi eda Filimonoie galabaia hamoi gadoi hamolasilo nelö. Hobeala, e fisäla awäla Folo neebea besela galai. Amalahilä, Folobalä neada, e Gelesoma asigi afädë negei. Segeyo amo gaalu ilile malaeada, hamoi hamolasilo fisäla awäseda, beaha aligiloea ami dolöma nufudala baagomäiala säla imolöi dialeala säla negei dilo.

* **1:11:** Onesimusi, Giligi adoeada, hamoi hedabi hamolola sälo amo gadoi.

¹² Na hä, e walio di neebee obëgëmalahago. E maasebegoda, dofä nïe bobafalï fisiga gahagomelë. ¹³ Ado Mala Hedabi olelelo amoïe galabaia neebee ami neëgi, dia ne ugila negelo amo gadola, Onesimusia hamomäia e haligïla neala sämolö helësëi. ¹⁴ Gaso, dia dofeala made säседа, nada e made gauia idogomolö. Dia hamomolö amoda, na dima gomalä hamomalola made sämolö. Be, dia hamese amo gadola hamomäiamelë. Dia nema hamoi hedabi hamomolö helësëседа, dihï hamese amo gadola hamomalo.

¹⁵ Na helësësaleada, ea di digïla salele ede made aliga gala nelo ameadada, e obëgëla maala, hä, dibalä namolöi namolöla helësësamelë. ¹⁶ E obëgëla maala dibalä namolö amoda, e galabaia hamoi gadoimu hamolasilo neala helësëmabio. Dofä, eda dië hamoi hamolasilo gaso, walio amo baagila awäla, eda didoo obeägïfalï namolömelë. Na e dofä boba hamolo gaso, dia ema obeägïmolö amoda, ea galabaia hamoi gadoi hamolasise amogimu made, Gelesomadila e didoofalï neebela beala, na e boba hamolo neebe amo baagila awäla, dia e dofä boba hamomolömelë.

¹⁷ Dia alï dila neala helësëседа, ne maasegi obeägïla gauia idogolo amo gadola, Onesimusi emage amo gadola wäla hamomalo. ¹⁸ Amase, ea dibalä asiala hamoi galëge, bidi negei galëge, nema negesimalo. ¹⁹ Neda Folo, nihïle naaboea ado we dëdësamelë. Bidi goda na idulä. Dië namolö nebalä bidi negei dialeala sämolöi gasoda, na ado go sämolö habosebe.* ²⁰ Nedoo, dia nabualo. Dafidilo Geloïie ëigi nea, dia mala hedabi na säse amo gadola hamomäia hamesa. Alï Yesu Gelesoïe neebe ameadada, dia mala hamosebe amea, nïe iso asigi neala obeägïlasimäia hamesamelë.

²¹ Na dima beba dëdëla iasisegoda, dia hamomolöla helësësa. Na helësësaleada, dia hamomolö ameadada, na dima nabasewe baagila moholöla helësësamelë. ²² Amase elöda, dilia adoi amo Godea nabala, ne dili neebee fisiga gamolö gabula helësësamelë. Ameadada, ne maala midilöie dia mosö hogoli afädë daiala negesimalo.

Folobalä hamoi gaalu hamolo nefolalo amolia Filimono hawioi

²³ Ebafolasa eege, Geleso Yesuïe hamoi hamosa nebegi galabaia negei nebalä neebeweage, di hawiosebego. ²⁴ Dolö odoa nebalä gedola hamoi hamolo Magaeage, Alisadagusaeage, Demasaeage, Ulugueage, ilia di hawiosebego. ²⁵ Dafidilo Geloï Yesu Gelesoïe ugila negelasilo dilile gesamibalä diamiäiamelë.

Hä amo.

* **1:19:** Ado Age Golïdi 16.21gi dibe amo bimalo.

Yamese Neala olelo oboba

Yamesea ie beba gowegi dëdëi dibe amoda, Godeie udia dolö sege elögi afufui nefolalebe amoli sulubadelaea mala hedabi dibe amo bëgëla hamomäia dëdëla äasi. Beba egowegi dëdëi dibe amea Godeie mala nilile isogi nogila digala, asigi falagasemäia ado yafie dëdëla negei dialea.

Geleso sosogoea udia dolöbalä nea, mala mogoi hamola ulufadigila hamomolö dialea. Ado odoa dëdëi dibe amoda gowe. Nagadaia neebewegi neada, dafidilo namolöge, busadäoi namolöge, neala nafademolöge, hedabi hamomolöge, mogemolöge, asigi afädë negemolöge, hamoi hamomolöge, eli sigi namolöge, habobala gëgësadiala made sämolöge, asigi nagadaiala namolöge, gugusäla bimäia made namolöge, fologola made, aso maadela namolöge, Godema adomolöge, amo gadola hamosa namolö dialeala säla dëdëla negei dialea.

Yöi diëgi gelola nelolahilä, hobeä nili Godebalä hedabola namolömelë

(Yamese 1.1-18)

¹ Neda Yamese, Godeiege Dafidilo Geloï Yesu Gelesoiege hamoi hamolasilo neebewe nea. Isilale sosogo giwilasi sege elögi afufui nefolalebe dilima go gabiola säla, beba gowe dëdëla äasisago.

Yöi amoliada nili gelolasilo dialea

² Nie nedoo nalifila dili-e, neala sälasimolö elö elöla dili neebewa gui dië bease amogi, obeägïsamu namialo. ³ Mida, dilia Godema asigi afädë negei neëgi, fedogola bease ameada, dofea, aso maadela namiäia gelolasilo. Amoda dilia dawadigi. ⁴ Gufula namolöi nea, aso maadela gelola nebegoeada, asigi falagasei hedabi, dofeafali dofea nea, Godeie mala hamolo dibe amogi, afädë maadeda, made namolömelë.

Afädëä asigi falagasela helësëmolö amo ema maade galëda, ea Godema nabolö dialea

⁵ Amaimo, dili neebe gogi afädë asigi falagasela helësëlo amo maade galëda, Godea imäia ea Godema ëdëgëmolö dialea. Gode eada, nemola gëla made, udia dolö sulubadelagali nelebo baala ilo neebe ameada, egali imolömelë. ⁶ Amai gaso, imola ëdëgësa neebe ameada, asigi äudä negela made, asigi afädë negelahilä ëdëgëmalö. Asigi äudä negelo amoda, foya ödä aidagula afu mafusalea aidagula sadia galo amo gadoi neamelë. ⁷ Amo gadoiada, Dafidilo Geloia egali afädë imolö gabula helësëmabio. ⁸ Ea asigi äudä negei nea, ie mala sulubadelada hi sigi aligilo made neamelë.

Yamesea busadäoile nelegei yafie negelolema ado säi

⁹ Amaimo, Geleso sosogo afädë e busadäoi nea galëda, e Godeie siigi ilibia neebe amogi, obeägïmolö dialea. ¹⁰ Gaso, afädë e nelegei yafie negelo dafidilo dolö nea galëda, e nagadaia neebe amogi, obeägïmolö dialea. Mida, e mama gadoi nea, eege baagomolömelë. ¹¹ Mama hedabi hido elöi difolalegi, eso neëla galala hëgïse amea, ödölola dufigila didigafulo amo gadola, nelegei yafie negelo dafidilo dolö nefolalebe amolida, hilile hamoi hamosa neëgi, baagomolömelë.

Nilia nafade hamomäia helësëlasila made, Godea nili neala hedabolasilo nea

¹² Udia dolöea yöi gaula, aso maadela, gelola aligisebe amoliada, obeägïsa nea. Mida, ilia fologola made, gufula aligiseda, namolö gähe bidi amo nimolömelë. Godea e boba hamoi nefolalebe amoligali bidi imolömelëla säi amo imolömelë. ¹³ Amaimo, dolö afädëä hile iso asigigi nafade hamomolö helësëlahilä, Godea na nafade hamomäia

helësëlasimelëla sämolöi mademelë. Nafadeada Godea nafade hamomäia helësëlasimolöi mademelë. Amase, Godeada udia dolöea nafade hamomäia helësëlasilo nea mademelë. ¹⁴ Amalo made, nili sulubadela hido hidolaie asigigi gesami awäla nafade hamomolö helësëlo. Nihilile hameloeada, öhoëo fädämäia salëgi wale yaala gosalo amo gadola, nili neala dusugalasila nafade hamolo dialea. ¹⁵ Amaimo, gesami aulo ameada, udiaea malö fagulo haguï gadoi sulolahilä, malö giisi mosöa aulo amo gadola, hobeala hä, nafade hamoi amo ulufadigila besela galala neegela ägülo. Amalahilä, nafade hamoi amo edelahilä, baagomolö amo neegela ägülo melë.

¹⁶ Nie nedoo nalifi obeägilola dili-e, mala amo gadoia dili dahila neloeamelë. ¹⁷ Gode eamu nelebo hedabi hido elöi difolalebe amo sulubadela mudaiala ilo nea. Gode eda eso aube gasumili mudaia yo digalo neebe amo sulubadelaie Eedo nea. Naado eada, mala hamomolö amo bedefa bedefalo made nea. Eda nelebo afädëa eso hagula digi, neëla digilo amo gadoi made nea, eda sedadelahilä, oböla, obobagilo made neamelë. ¹⁸ Hile hameamu e nilile Naado namolö besela galai. Nelebo ea hamoi dibe amogi, nilida abulümi gadoi namiäiala helësëla, ie ado dofä dibe amea ea nili neegela ägülasimelë.

Nilia dofä Godema asigi afädë negeseda, mala hedabi amo hamolomele

(Yamese 1.19-5.6)

Nilia ado mala nabala bëgëla hamomolö dialea

¹⁹ Nie nedoo nalifi obeägilola dili-e, dilia gowe hedabola helësëmäiaie. Dili sulubadelaie ado säsebe amo hä, fodolofali gëhe sagala nalabomalo. Ado sämolöieda hä, fodolofali sadia gala made, geleä sämalö. Amase, aabela mihahalämabio. ²⁰ Amoie mida, udia dolöie mihalälo dibe ameada, Godeie mogoi hamomolö dibe amoda, hedabolo made dialea. ²¹ Amaimo, nafade hamolo dibe amoli sulubadelage, mala nafade yafie elö elöla besela galalo dibe amoge, fisisa maademalo. Amalahilä, dihili dili nagadaiala nea, Godeie ado mala dilile isogi sagasi amo nimalo. Amala hamoseda, ado amea dilile gesami sigi obëgëmolöimelë.

²² Amaimo, dilia ado mala nabala waeaseseda, dili dihilimu gadiabosa neagomelë. Nabala hamomalo. ²³ Afädëa ie ado mala nabala bëgëla hamola made, waeaseseda, eda dolöea ie odagi ödäsöea melëlo amo gadoi nea. ²⁴ Ea ie odagi ödäsöea melëlo gasoda, e awähalea ie odagi abodo gadoidula aabela asusugaha aligilo nea. ²⁵ Godeie ado mogoi hedabifali säla negei ameada, udia dolö fisigäla fisigisilo. Ado säla negei amo, elabola made, afädëa hedabola bebehamu aligila dofä hamomolö dibe amo gadola bëgëla hamoseda, Godea dolö amea hamosebe amo sulubadela neala hedabolasimolömelë.

²⁶ Amaimo, afädëa helësësalea, neda Geleso sosogo dofea neawedalahilä, ea ie nafi made sigi aligiseda, e himu gadiabosa nea. Ea asigi afädë negei neebe amoge, mala nabaha neebe amoge, memalämelë. ²⁷ Nilile Naado Godeie siigi nafade made baai, Geleso sosogoea hamolo mala dibe amo gadola hamolo nea, mogola neebe ameada, malö guluba sefolalebe amolige, udia didalo sefolalebe amolige, yöi gaula neebe amo ugila negelo, amase, Godeie siigi nagadaia mala nafade dibe amea ema baaloea, hedabola beala sisigaha aligilomele.

2

Dilia udia dolöbalä nofela made, afädëdila hamomolö dialea

¹ Nie nedoo nalifila dili-e, Dafidilo Geloi Yesu Geleso e yo digalo hido elöi neebe amoma asigi afädë negelahilä, udia dolöbalä nofela made, afädëdila hamomalo. ² Dolö äudä, elöda, naabogi gälo ulini goloea hamoi amo gäla, fagulo hedabifali salugala, amase, elö busadäoi amoda, fagulo nafade nulibaiai salugalahlilä, ele dili gedosebea ami maasegi, hamolo amo helësëmalo. ³ Dilia fagulo hedabi salugala misi amoma guwi samolö misiëla säla, filo hedabi olelo. Gaso elö fagulo nulibaiai salugai amoma sähalea, Dihï neebea gui

aligisale, ma, maala nïe emo mia gudogoi fisalela säседа, ⁴hä, dili dihilimu nofela, dilia asigi nafade negela, gudi mogelo gadoi nea, mogesa nea madele.

⁵ Nïe nedoo nalifi obeägilola dili-e, dilia hä, nabualo. Nagadaia udia dolöie siigi busadäoi nefolalebe amolia asigi afädë negese amoie, nelegei negelo gadoi namiäia, Godea ili memelei madele. Amase, Godea siiba säla negesalea, udia dolöea e dofä boba hamoi neebe amolida, ea beaha maadela sigi neebe ami sigi moholömelëla säla negelahilä, ea busadäoi neebe amolige ami namiäia memelei nea madele. ⁶ Gaso, dilia busadäoi nefolalebe amoli gagadelomelë. Dili nowëa hewala yölasila gudisadialo nea. Amoda, nelegei yafie negelo dafidilo dolö amolia amalo madele. ⁷ Dilia Yesu Gelesoie ëi hedabi salugala neebe amogi, ilia ëi amo gagadelo nea madele.

⁸ Nilile Gini Gode neebe amoie bebägi ado säla negei dibe amea sähalea, Dihidi boba hamolo amo gadola, odoa dibalä nefolalebe amolige boba hamomalola säla dëdëla negei dialea. Amala säi dibe amo gadola bëgëla hamosa nea galëda, hedabola hamosa neagomelë. ⁹ Amai gaso, dilia udia dolö nofela nea galëda, asiala hamosa nea. Amala hamosa neebe amea ado säla negei dibe ameada dilia hä, mala damulomelëla olelomelë. ¹⁰ Amaimo, dolö afädëa Godea ado säla negei dibe amo hulu sulubadela bëgësalea gaso, ado amogi holöfali holöbö afädë damuseda, ea ado säla negei dibe amo hulu sulubadela damusagomelë. ¹¹ Udia fa nimabiola säi ameada, udia dolö baagomäia nufuabiolage säi. Dia udia fa made nelo nea gaso, baagomäia nufudaseda, dia hä, mala säla negei dibe amo damulomelë.

¹² Godeie ado säla negei nili fisigälasilo amea, oböla, nili mogemolömelë. Hä, ado adomolömadige, amase, mala hamomolömadige, amo helësëla hamomalo. ¹³ Mida, afädëa udia dolö odoa neebe amoli made bobasësedä, Godea mogela gudisolo amo gala, eege made bobasëmolömelë. Amai gaso, bobasëlo amea gudi mogese amo nufuda salalahilä, baagila aulomelë.

Asigi afädë negei amea mala hedabi hamola ulufamolö

¹⁴ Nïe nedoo nalifila dili-e, afädëa neda asigi afädë negei neawelahilä, mala hedabi made hamola ulufadigiseda, ameada e ugila negemolöle. Ea asigi afädë negei ameamuda e damula moholöle. ¹⁵ Nedoo nalifila ili neebe amoligi faguloge molöge maade neëgi, ¹⁶ amolima dili afädëa sähalea, Gögi fagulo salugala, molö mualola säla, nelebo afädë dofä made iahalea, memalä hawioseda, dilia amala hawiose ameamuda, ili abeahäla ugila negemolödu. ¹⁷ Amo gadola wäla, asigi afädë negeida nea gaso, mala hedabi hamola made ulufaseda, asigi afädë negei badu gomuda, hä, baagoi gadoimelë. ¹⁸ Amaimo afädëa sähalea, Dolö gomoda asigi afädë negei nea. Amase, dolö odoa gomoeada mala hedabi hamosiola sälo nea. Amala sälo neebe amoma na gomalä säla obëgësago. Afädëa ne asigi afädë negei neawela säla, mala hedabi ulufadigila made hamoseda, e asigi afädë negei neala na abeahäla helësëmolödu. Nage nihï mala hedabi hamosebe amea, ne asigi afädë negei neawela ulufala olemolömelë. ¹⁹ Dilia Gode afädëfali neebe amo helësësegoda, hedabolafali helësëi gabu. Mugabe neebe amoliage amala helësëla, fudugila bedäha dialea.

²⁰ Asigi maadela dili-e, asigi afädë negei nea mala hedabi hamola, made ulufaseda, asigi afädë negei neebe gomuda memalämelë. Amo dilima oledule. ²¹ Nilile naado Abalahamaea ie malö Aisaga gobela ilo aulidaia negela Godegali i ameada, Godea ea hamoi amo bealahilä, eda dolö asigi mogoi neala säi madele. ²² Ea asigi afädë negei nelo amole, mala hedabi hamosa nelo amole, helegela afädëdi nelo go beasebele. Ea mala hedabi hamoi ameada, ie asigi afädë negei amo hä, dofealasimelë. ²³ Amala hamosebegi, ado säla negei dibe amo gadola gausiala digai amoda gowe. Abalahamaea asigi afädë negei nebegi, Godea eda asigi mogoi neala säila säla dëdëla negei dialea. Amase, Abalahamada Godeie damelë neala säimelë.

Mi Gäwi 15.6,

Aisaea 41.8 ²⁴ Amaimo, afädëa asigi afädë negese ameamu made, mala hedabi hamose ameage, Godea di asigi mogoi nebegola sämolö go beasebele.

²⁵ Amo gadola wäla, idigi nawela susugu hamolo udia Eleihaba sulo amea, desega mosäia Yasuaea fisiga gai äudä amole ie mosöa sigi nelolahilä, ele idi elögi obëgëmäia idi olela fisiga gasebegi, Godea Eleihabama dida asigi mogoi udiala säi madele. ²⁶ Amaimo, afädë e hame doala asi galëda, ie domalo amoda hä, baagoi dialea. Amo gadola wäla, afädëa asigi afädë negeida nea gaso, mala hedabi hamola ulufalo made galëda, asigi afädë negei badu amomuda hä, baagoi gadoi dialea.

3

Nilia ado sigi namolö dialea

¹ Nie nedoo nalifila dili-e, dili sulubadelaea nili säla olelelomu namolöila helësëmabio. Amoie mida, Godea udia dolöea hamoi amo gadola mogemolö segeyo besela galasolo amo gala, odoabalä gudimolö amo gadola made, säla olelelo neebe nilibalä Godea hedabolafali memelela gudimolö amoda, dilia dawadigi. ² Nili sulubadelaea asiala idi elö elöla hamolo. Amaimo, afädëa ado asiala made sälo nea galëda, eda hedabifali nea. Ie domalo asigige hedabola sigi aligimolöi galea.

³ Nilia sugua hosiië nafigi aeane fisiga gala, ëfë begei amogi gaulahilä, nilia hamese amo gadola mosäialahilä hosi sigi aligilo. Ameada, nilia hosiië domalo sulubadela sigi namolöie amalö. ⁴ Amase, sibia ödägi aulo dibe amo helësëdelä. Sibida edefademalä, amase, fo gelola guula maala bobadelä hamosegi gaso, sibi gaulo amea helësëse amo gadola duhuludabodo mosäia, sibi edefade amo i aeane baledei holöfali amea hamogilomelë. ⁵ Amo gadola, elida holöfali gaso, hamoi edefade elö elöla yafie hamomolöla sälo nea. Amase, nulo iso holöfalimelëa sege ilo sulubadela naha maadelo dialea madele. ⁶ Elida nulo gadoi galea. Nafade hamomolö dibe amo sulubadelada elimadilamu besela galaha. Eliada domalo sulubadela nigime baaha maadelo nea. Ameada nilile iso asigigi mala nafade elö elöla besela galasebe amoda, nulo söa fedalo amo gadoi galea. Elië söa fedalo mida, heli segeala mulo.

⁷ Sugua ilaba elö elölage, haea elö elölage, nuba elö elölage, ödägi fii elö elölage sefolalebe amolida, udia dolöea aeaseda, aeamolöi. Amoli aealo ⁸ gaso, elida dofä aeamolöi mademelë. Elida sigi aligimolö ulimelë. Dofä nafadefali nafade galea. Elida baagolo nuba se gadoi nobai galeamelë. ⁹ Nilile elia Dafidilo Geloi nilile Naado neebe amoie ëi gauia adalo. Amalahilä, eli ameamu, oböla, Godea hi e gadoi namiäia hamoi neebe amoli neala nafademalola nafadela sälo nea. ¹⁰ Nafi idi afädë amogila Godeie ëi gauia adogomolöge, amase, odoa neala nafademäiala sämolöge, besela galaha. Nie nedoo nalifila dili-e, mala amo gadoida, dofea mademelë. ¹¹ Ödä gü afädëgila hedabige gamogaige besela galalole. ¹² Nie nedoo nalifila dili-e, äfäeoeada silama gägä negelole, ma, mahabu ëfë gadoi gelebi ëfëada äfäeo gägä negelole. Amo gadola wäla, ëbi ödä dibe ameada, bu oböla ödä hëdäi besela galalo mademelë.

Dolö asigi falagasei neebe ameada mala hedabi hamomolö dialea

¹³ Dili neebe gogi asigi falagasela hedabola helësëla hamoloda nowë neebe. Amo gadoi hamolo neebe ameada, hedabimu hamola, e asigi falagasei amea ea hile ëi gauia adogola made, nagadaiala nea, mala hedabi hamola ulufamolö galea. ¹⁴ Amai gaso, dilile iso asigigila odoaea nelegei dibe amo dofä negali negemolöila helësëla, nelebo hamosalea odoaea dilile ëi gauia adamäialamu hamoseda, dilile asigi dibe amea ne dofeala made helësëmalo. Dilia mala amo gadoi hamosebe amea dofä sälo dibe amo fisiloeamelë. ¹⁵ Asigi amo gadoida mudaijala digalo mademelë. Amoda nagadaialage, dolöfamadilage, mugabemadilage mulomelë. ¹⁶ Odoaea nelegei dibe amo dofä negali negemolöila adabala helësëlo mala amoge, nelebo hamosalea odoaea dilile ëi gauia

adamäialamu hamolo mala amoge dibe amida, asigi afädëdi madege, mala nafade sulubadelage die bimolömelë.

¹⁷ Amai gaso, asigi falagasei namolö mudaiala misi gowe gadoi nii neebe amoliada, mala gowe gadoi hamomolömelë. Mi gäwilada, ilile asigi gagadelai namolöge, amase, aealo mala bëgëla hamomolöge, odoabalä hame negela namolöge, odoaea säse nabala hamomolöge, bobasëlolea gägä hedabilea nobai namolöge, nofela made udia dolö sulubadelabalä afädëdi namolöge, ado äudä sälo madea namolöge, aligilo nea. ¹⁸ Aealo neebe ameada, aealo hawa amo sagamolömelë. Bäuseda, hi emage udia dolö odoamage asigi bobagila namolö amoie gägä negemolömelë.

4

Nagadaia mala boba hamosa neebe amoliada, Godebalä ado nii neala säi

¹ Dilia gëgëla nudusa nebegoda, abidila besela galahadu. Amoda domaloea gelola hamelo amoli dilile isogi dibe amila gëgëla nudula besela galaha madele. ² Dilia nelebo odoa dibe amo nimolöila helësëlahilä gaso, made nelomelë. Amahaleada, baagomäia nufidelo. Amase, odoaië nelebo dibe amo asigia negalimu negemolöila adabala helësëlahilä, made neala, gëgëla nudusa aligiloge nea. Amala hamolo nea, Godema imola made ëdëgëlo ameada, made neala nebegomelë. ³ Dilia nimolö helësëla ëdëgëseda, made nelo. Amoie mida, dilile asigi mogoi made nea, ëdëgësebe ameamelë. Dilia nelebo nimolöila helësëse amoda, dihili dilimu helësëla, domaloea gelola hamelo amo gadola waeasemolöie ëdëgëlo.

⁴ Udiaea egoa digila dolö elöma aulo amo gadola, Gode digila asi nefolalebela dili-e, nagadaia galu dibe amobalä damelë hamola neebe ameada, Godema bimolö habobaha neebe amoda, dihili dawa made neale. Dilia nagadaia galu dibe amobalä damelë hamola neebe ameada, Godebalä ado nii neamelë. ⁵ Godeie bebagi ado gowe säla negei dibe amoda, memalä säla negei dialeala helësësale. Godea gesami nilile isogi ifosi neebe ameada, ea helësësebe amo gadola hamoiabelamu helësësa neamelë.* ⁶ Amai Godea nili hido elöla ugila negelasilo. Amai amea, Godeie ado säla negei dibe amoda gowe. Asigi dalagaia galo neebe amolida, Godea nagadaialasilahilä gaso, nagadaialo neebe amolida, oböla, ea ugila negelasilola säla dëdëla negei dialea. *Malai 3.34*

⁷ Amai gabugi, dilia Gode hawa nagadaiala namialo. Mugabe busama habobaseda, ea dili digila fisäla moholömelë. ⁸ Dili Gode nebea ga madela aligiseda, eege dili nebea ami ga madela aligimolömelë. Nafade hamolo dili-e, dilile naabo nigime hëmalö. Asigi äudä negelo dili-e, dilile iso asigigi nafade dibe amo sulubadela fisisa maadela, asigi gagadelai namialo. ⁹ Didigaomalo. Asigi säosäola, bobasëla edefadela diimalo. Ösa nefolalebe dilida, bedefala didigaomalo. Amase, obeägisa nefolalebe dilida, oböla, bedefala asigi säosäoia idogola diimalo. ¹⁰ Dilia Dafidilo Geloie siigi, dihili dili nagadaiala namialo. Amala hamoseda, ea dili neala gauia adogolasimolömelë.

Odoa neebe amoli baagido sämabiola säi

¹¹ Nie nedoo nalifila dili-e, odoa neebe amoli baagido sämabio. Afädëa edooma baagido säla mogeseda, ea Mosese nebegi Ado säla negei dibe amo baagido säla mogelo nea. Amaimo, dia Ado säla negei dibe amo mogeseda, ado amo bëgëla hamolo made nea, dida oböla, amoie mogelo gadoi neamelë.* ¹² Gode afädëfalä eamu ado säla negei amo iloge, amase, gudi mogeloge e hïdomu nea. Ea hïdomu namolö iloge, namolö nea neloge

* **4:5:** Damo gowegi dëdëla negei dibe go gadoida, beba odoagi maademelë. Amase, Giligi adoeada hedabola ulufala made dëdëi. Dolö odoaea helësëla sähaleada, Godea gesami nilile isogi ifosi neebe ameada, segeyo sulubadelagi mala nafade dibe amobalä gesami awäla siia nufudaha nea. Diliada ado goda memalä gabula helësëilela säi. * **4:11:** Yamesea damo gowegi Ado säla negeie helësëla dëdëi dibe amoda Gobela İlo 19.18. Amase, Yamese 2.8ge bimalo.

e nea. Dia odoa dibalä nefolalebegoli mogesegoda, di nowë neala helësëlahilä, mogelo wäla mogesa nea.

Na gomalä hamomolöla daijala negela sämabiola säi

¹³ Aiyo gahada gogi galë, ne hä, gaamu afädëgi awälahilä, gäheo i afädë gadoi ami nea, bisinesi hamose ameada, na muni nimolöla säha nefolalebe dilima sähago. Nabualo. ¹⁴ Dilia aiyo besela galamolö amoda dawa mademelë. Dilile namolöda abodo gadoi. Gelë galahilä, aabela hogosa helelo amo gadola, dilile namolö goda amo gadola hogosa helemolömelë. ¹⁵ Dilia sämolö dibe amoda gomalä. Dafidilo Geloia hamei galëda, hä, nili namolö neebewegi, gomalä hamomolöla sämolöda. ¹⁶ Amala säla made, dilia dihili dili ilibialahilä, asigi dalagala neda hamoi edefade gowe gadoi hamomolömelëla sälo. Ado amo gadolada asiala sälomelë. ¹⁷ Hä, afädëa hedabi hamomolö dibe amo hi dawadigilahilä gaso, made hamola fiseda, nafade hamosa nea.

5

Nelegei yafie negelo neebe amoie ado säi dialea

¹ Nelegei yafie negelo dafidilo dolö nefolalebe dilia nabualo. Neala nafademolö dilile dië bimolö amogi gäia güsäla diisa namialo. ² Dilile nelegei amo sulubadela gäalimusa maadeimelë. Amase, dilile fagulo hedabi difolalebe amoda, hä, gasiämoea damusa maadeimelë. ³ Dilile golo silibage negei amoda hä, asömalö gaisa baaha maadeimelë. Asömalö gaisa baai ameada, dilia nafade hamoimelëla neala ulufamolömelë. Nuloea wilo amo gadola, golo silibage asömalö gaisa baai ameada, dilile domalo nuloea molömelë. Aligila wagamolö ga madese gaalu, dilia nelebo sulubadela gafedela negei gabugo.* ⁴ Nabuö. Sagaia hamoi hamolasilo amolia dilile sagaia hamoi hamolasisa nebegi, dilia ili dahila neala, bidi made äla dofogai. Dilia dofogai amea, Gode wesegi, dilia asiala hamoi amoie bidi nimolömelë. Hamoi hamolasilo dilia gadiabolo amolia ado säsebe amoda, Dafidilo Geloia sulubadelaie geloi neebe amea nabaha nea. ⁵ Dili nagadaiawi nea nagadaia nelebo hedabi amomu gaula nea, domaloiemu hamela mi hamosalea, dihili dili obeägisa nea. Domalo besolomäialahilä, molö badoia naha nebego gaso, dihili dili nufudala baagomolö segeyo hä, besela galai dialea. ⁶ Nafade hamolo made nefolalo amolima dilia nafade hamoimelëla sälahilä, ilia nudumolö helësëi made neëgi, baagomäia nufidelomelë.

Gelola nea Godema adosa neada, Dafidilo Geloia misiäia beaha namolö

(Yamese 5.7-20)

Nilia iso asigia fologola made, aso maadela nea, Dafidilo Geloia misiäia beaha namolö

⁷ Nie nedoo nalifila dili-e, Dafidilo Geloia misiäia fologola made, aso maadela beaha namialo. Dolö sagai sagalo neebe amea, ie sagai sagai amo hedabola bäumäiala beaha aligilo amoda, dilia dawamelë. Ea ie iso asigia, aso maadela, gelola nea, i bäu giloie segeage, bobagiloie segeage hamoi hamomäia, fologola made, aumala aligilo amo helësëmalo. ⁸ Amaimo, diliage fologola made, aso maadela, gelola namialo. Mida, Dafidilo Geloia obëgëmolö segeyo hä, ga madefali galeamelë. ⁹ Nie nedoo nalifila dili-e, Godea dilia hamosebego mogeloea, dilia dihilimu habobala gëgësadiamabio. Memelela gudimolö dolö amoda, hä, mosöa nogila digamolöie, idi galo baagido neamelë.

¹⁰ Bea sälo dafidi nefolalo amolia së naha nea, aso maadela, Dafidilo Geloie äigi ie ado mala säla olelesa nelo amo helësëmalo. Nie nedoo nalifila dili-e, amo helësëlahilä, diliage

* **5:3:** Udia dolö amolibalä Godea mogela gudisolo amo galada, udia dolö amoli nagadaiawi nea hedabi hamoi afädëge, iligi hedabi afädëge, dofä maadefali maade bimolömelë. Iliada nelebo nafademolö amomu gaula namolö. Ameada, ili nagadaia nelo amogida, mala hedabi made hamoi amo olemolömelë. Nuloea molömelëla säi amoda ilia bidi nafade nimolömelëla säi.

amo gadola wäla hamosa namialo. ¹¹ Bimo. Ili sê edefade naha nea gaso, aso maadela, gelola nea, obeägisa nelomelëla nilia sälo amoda dilia dawadigi gomelë. Dilia Yoboie sedaluge nabelo amomelë. Yoboea yöi amoli gaula nea, aso maadela, gelola nebegi, Dafidilo Geloia hobeala ema hedabi hamoi amoda, dilia dawa amomelë. Bobasëloge, ugila negelasiloge, Dafidilo Geloima nobai nea.

Migalia diigila sämabiola säi

¹² Nie nedoo nalifila dili-e, dilia dofä gomalä made hamomäia säla iahago. Selesaia mosöie ado sähaleage, nagadaiaie ado sähaleage, nelebo odoäie sähaleage, migalia diigila sämabio. Godea dia asiala hamoila säloea, ü, ailemu sämallo.

Dolö asigi mogoi neebe amea Godema adose amoda geloi dialeala säi

¹³ Amaimo, dili nebegogi afädë yöi gaula nea galëda, hi Godema adomolö dialea. Amase, afädë obeägisa nea galëda, Godeie ei gauia adogola gë udämolö dialea. ¹⁴ Dili nebegogi afädë oloi galëda, ea Geleso sosogo udia dolö Godea wela ifosisi sigi aligilo dafidi nelo amoli wemolö dialea. Ili dolö amoie Godema adosalea, Dafidilo Geloie äigi ie busagia susu gadoi weli negemolö dialea. ¹⁵ Ili Godema asigi afädë negela nea adose amea e wahilasimolömelë. Oloi dilo amo Dafidilo Geloia neala wahila nowelasimolömelë. Ea nafade hamoi galëda, amoge hëla fisimolömelë. ¹⁶ Hä, dili hido hidolaea nafade hamoi amo odoalima säla sisiaha maadesegi, ili helësëla Godema adolasimalo. Dili wahisa maademäiaie, amala hamomolö dialea. Asigi mogoi neebe amea Godema adose amoda, geloifali, dofä udia dolö ugila negelomelë.

¹⁷ Elaiada dolöfä nili neebewe hi gadoi nelo. Ea sege made digamäia Godema gelola adosebegi, gäheo i ohodoäie aube gafeiagi sege made digala esoimu dilo. ¹⁸ Oböla, hobeala ea Godema bu adosebegi, mu dusuia gala sege digalahilä, sagai bu hedabola besela galai.

Afädë e idi asiala asi neëgi, nilia sigi obëgëmolö dialea

¹⁹ Nie nedoo nalifila dili-e, dili neebe gogi afädëa ado dofä amo amilahilä digila idi asiala awäsegi, edoo afädëa e oböla bu sigi obëgësedä, ²⁰ gomalä helësëmalo. Afädëa nafade hamolo e asiala asia amila sigi neala obëgësedä, ea e baagomolö dibeä amila sigi obëgëla, nafade yafie hamoi amoge Godea hësa maadeila helësëmalo.*

Hä amo.

* **5:20:** Beba gowe dëdëi goda, Yamese hi helësësaleada, edoolaligi odoäea Godeie ado dofä amo digila asi amo hamogimolöie dëdëi gadoi galea.

Age Yone

Neala olelo oboba

Yone eda Yesuie damelē. Eda Yesu bēgēla aulo dolō giwilasi amogi. Hobeafali ēdēi sali hamosalea ea ado go dēdēla Geleso sosogo nefolalo amolima i. Dēdēla i amoie mida gowe. Godea nili boba hamoi amo gadola, amase, niliage udia dolō odoa boba hamomalola sāla dēdēi. Amase, ea elō sāhalea, Wāfali sāsāla olelelo moholōmelē. Hedabola beaha namialola sāla dēdēi. Iliā sāhalea, Godeie malōda dolō namolō misi mademelēla sāmōlōmelēla Yonea beba gowe dēdēi. Ado Mala Hedabi Yone dēdēi amoge Yone eamu dēdēimelē.

Namolōi namolō Ado e ulufadigila misi

¹ Nelebo sulubadela maadeia, nelo misi amoie ado nilia nabala, siia beala, naaboea diigilalahilā, nilia dilima namolōi namolō Ado e misi amoie sāla iahago. ² Namolō dofā ulufadigi amo bealahilā, nilia meli amo dilima sāha. Namolōi namolō e siiba Eedobalā nelo ulufadigila misi amoie sāla iahago. ³ Dilia nilibalā dila namiāia nilia meli nabi amole dilima sāla iahago. Eedo, ie Efege Yesu Gelesolebalā nilia dila neamelē. ⁴ Dilimage nilimage obeāgilo nobamāia, nilia dilima beba dēdēla iasisago.

Gode eda yo digalo nea

⁵ Ea ado sāi amo nilia nabalāhilā, dilima sāla iahago. Gode eda yo digalo nea, gasimi sagalo gadoi nafade ema madefalimelē. ⁶ Nilia ebalā dila neala sāha nea, gasimi sagalo gadoi nafademu hamosa aligiseda, wāfali sālo nea, dofā sālo made gaula neamelē. ⁷ E nafade baai made, yo digalo neebe amo gadola nili nafade baai made, yo digalomadi nawesa aligiseda, odoa neebe amolibalā dila neage, ie malō Yesuie healea nafade hamoi amo sulubadela hēsage neamelē. ⁸ Nilia sāhalea, Na nafade hamolo madela sāsedā, nili nihili gadiabola sāha, dofā sālo nilile isogi made neamelē. ⁹ Amai gaso, nilia nafade hamoi amo sāla sisiaseda, Gode mogoi nea hēmōlōmelēla sāi amo gadola hēmōlōmelē. Nilia mala nafade hamoi amoge sulubadela hēsa maademolōmelē. ¹⁰ Nilia sāhalea, Na nafade hamoi madela sāsedā, Gode eda wāfali sālo neala sāloge, ie adoge nilima mademelē.

2

Gelesoda nilile ugila negelo nea

¹ Nie malōla dili-e, nafade made hamomāia na dilima beba gowe dēdēla iasisago. Gasoda, nili afādēa nafade afādē hamoseda, nilile Ugila Negelo Eedobalā nea, Yesu Geleso e asigi mogoi neebe amo neamelē. ² Nilile nafade hamoi amo hēmāia ea hile namolō amo odala iāla baagoi. Nililemu hēmāia made, udia dolō sulubadelaie nafade hamoi amo hēmāia amala hamoi.

Gode dawadigi neebe ameada ie mala bēgēla hamosa neala sāi

³ Amaimo, nilia ea sāi dibe amo gadola hamosamu aligiseda, nilia e dawadigila helēsēsamelē. ⁴ Afādēa ea sāi amo gadola made hamosa nea sāhalea, E dawadigila sāsedā, eda wāfali sālo nea, dofā sālo ema mademelē. ⁵ Afādēa ea sāi dibe amo gadola hamoseda, Godema boba hamolo amo dofā fādāi neamelē. Nili ebalā dila neada gomālā helēsēdelā. ⁶ Afādēa ebalā dila neala sāsedā, Yesuea hamosa nelo amo gadola hamosa namolōi galea. ⁷ Ne damelē obeāgīlola dili-e, na dilima hamomalola sāla negei amo dēdēla iāsise amoda hādamade negei made, siiba negei.* Amoda mi gāwia amila dilo. Siiba

* **2:7:** Yone 13.34 gomālā sāla dēdēla negei dialea. Yesuea sāhalea, Na dili boba hamoi amo gadola dilia dihilimu boba hahamola namialola sāla dēdēla negei dialea.

negeila säi amo dilia nabaha maadei. ⁸ Amai gaso, hamomalola säla negei amo dödëla iasisibegoda gähemelë. Gelesoie namolöea hamoi amoge dilile namolöea hamoi amoge dofä gabula melëlo. Mida, gasimi sagalo amoda usila, yo digalo dofä amoda yo digaha neamelë. ⁹ Afädëa ie edooma bimolö habobala nea ea sähalea, Yo digalo neebee ami neala säседа, gasimi sagaia ami neamelë. ¹⁰ Afädëa ie edooma boba hamosa neebee amoda yo digalomadi nea. Ie isogi yo digalo neebee ameada nelebo afädëa e digalasimolöi mademelë. ¹¹ Amai gasoda, afädëa ie edooma bimolö habobala nea galëda, gasimi sagaigi nea. Ami nawesa nea. Gasimi sagaloea ie si dofogasegi, idi gowegi awähala helësëla made, nagubaia nawesa nea.

¹² Malöla dili-e, dilile nafade hamoi amo Gelesoie ëigi hëla fisi amoie, na dilima dödëla iahago.

¹³ Asigi fädäi naadola dili-e, Afädë siibafali siiba neamu nelo dilia dawadigi amoie, na dilima dödëla iahago.

Malisäfalie, dilia nafadelasilöie busa neebee amo nudula salolela baagila asi amoie, na dilima dödëla iahago.

¹⁴ Malöla dili-e, dilile Diado neebee amo dawadigi amoie na dilima dödëla iahago.

Asigi fädäi naadola dili-e, Afädë siibafali siiba neamu nelo dilia dawadigi amoie na dilima dödëla iahago.

Malisäfali-e, dilia geloi amoiege, Godeie ado dilile isogi dibe amoiege, nafadelasilöie busa neebee amo nudula salolela baagila asi amoiege, na dilima dödëla iahago.

Nagadaia galu boba hamomabiola säi

¹⁵ Nagadaia galu amole nelebo nagadaia dibe amole boba hamola namiabio. Afädëa nagadaia galu dibe amo boba hamoseda, Naadoma boba hamolo amo ema mademelë.

¹⁶ Nagadaia dibe amo sulubadela Naadomadila mulo made. Amoda gowe. Domaloea gelola hamelo amoge, siia beala gelola hamelo amoge, afädëa nelegei yafie negelo ameage hamoi hamolo ameage gugusäla bimäia hamolo. Amo sulubadela Naadomadila mulo made, nagadaia amila mulomelë. ¹⁷ Naga föige nagadaia hamelo amoge hogosa helesalea gaso, udia dolöea Godea hamese amo gadola hamolo amoli namolöi namolömelë.

Gelesoie ado nii misi nea

¹⁸ Nie malöla dili-e, nilida hä segeyo aligila wagamolö fumadi neamelë. Dilia dafidi Gelesoie ado nii moholömelëla säi nabi amo walioda hä odoa Gelesoie ado nii malei misi neamelë. Ameada nilida hä aligila wagamolö fumadi nea gabula helësëdelä. ¹⁹ Iliä nili digila bahila doadigila afiaha maadei. Amolia nilibalä dila made nelo. Dofä dila nelo galebeda nili gedola afädëfali neëgi, amalabio. Ili afiaha maadei amea ili sulubadela nilibalä dila made nelo amo oleimelë. ²⁰ Amai gaso, dilima Gelesoea Godeie Gesami i. Dili sulubadela dofä sälo dawadigi nebego. ²¹ Dilia ado dofä amo dawadigi madela helësëla dödësa maade. Dilia ado dofä amo dawadigi ameage wäfalä sälo amo ado dofä amila mulo made amo dawadigi ameage na dilima dödëla iasisago. ²² Wäfalä sälo amoda nowë. Eada sähalea, Afädë Memeleida Yesu madela sälomelë. Efegele Eedolema baagi ilo amoda Gelesoie ado niimelë. ²³ Egegema baagi ilo amobalä eedoda nea mademelë. Egegema asigi afädë negelo neebee amobaläda eedo neamelë.

Ado dofä Eleloi Gesamia olelesa nea

²⁴ Mi gäwia amila nabi dilile isogi dibe amo amalasi namialo. Amalasi aligiseda, dili Efegele Eedolebalä namolömelë. ²⁵ Ea niligali imolöla daiäi amoda gowe. Namolöi namolö imolöla daiäi. ²⁶ Iliä dili dahila nimolö helësësa neebee amoie na dilima beba dödëla iahago. ²⁷ Amai gaso, dilima Gelesoea Godeie Gesami i amo nea. Ameada afädëa dili olelemolöi made. Gesamia nelebo sulubadela dili olelesaleada wäfalä made, dofä sälo nea. Dilima olelei amo gadola, Gelesobalä dila namialo.

Nili Godeie malö nea

²⁸ Amai gabugi, nïe malöla dili-e, hï e ulufadigisolo amo gala ïe siigi nili hewaloea bedäla made gelola namolöie ebalä dila namialo. ²⁹ Amai dilia eda mogoifali neebe amo helësësebe amea gomalä helësëmalo. Sulubadelaea mala mogoi hamosa neebe amolida Godeie malölali nefolaleala helësëmalo.

3

¹ Wae! Naado Godea nilïma sähalea, Dili nïe malölali nebegola säla abodo gadola boba hamosa neadu. Dofä gelola nilïda ïe malölali neebe amo. Nagadaia nafade hamolo neebe amolia Naado dawa made neebe amea nilïge dawa made nea. ² Ne damelë obeägïlola dili-e, nili walio Godeie malölali neebe amo hobeä nili abodo gadoi namolödu dawa made nea gaso, nilia afädëfali helësësebe amoda gowe. Geleso ulufadigisolo amo gala, e abodo gadoi maase bimolödu, amo nilia siia beahalea, e neebe amo gadoi namolö gabula helësësamelë. ³ Ea nili hï e gadoi namolö gabula sulubadelaea asigia sisiläfüsa nefolalebe amolida nigime baai made, hï e nigime baai made neebe amo gadoi namolö gabula hehelësësa neamelë.

⁴ Nafademu hamolo nefolalebe amoli sulubadelaeada Godeie ado säla negei dibe amo neadigilo nea. Mala nafade dibe amea ïe ado säla negei dibe amo neadigilomelë. ⁵ Nafade hëla fisimolöie e ulufadigila misi amoge ema nafade afädë baai made amoge dilia dawadigi. ⁶ Amaimo, afädë ebalä dila neebe ameada nafade hamosamu aligilo mademelë. Afädëä nafade hamosamu neebe ameada e made beagolei, e dawa made nea. ⁷ Nïe malöla dili-e, afädëä dili dahila neloea idihë namialo. E asigi mogoi neebe amo gadola afädëä mala mogoi hamolo neebe amoge asigi mogoi nea. ⁸ Siiba mi gäwilafali mugabe busaeada nafademu hamosa nelo. Amo gadola afädëä nafademu hamolo neebe amoge e sosogo nea. Ea nafademu hamosa nebegi, Godeie Malöea mugabe busaea hamoi amo haila digimolöie ulufadigila misi. ⁹ Amaimo, afädë Godeie malö neebe ameada nafade hamosamu aligilo made nea. Amoie mida, ïe namolöie gägä negela hï e gadoi bedefai nea. E Godeie malö neebe amea nafade hamosamu namolö uli nea. ¹⁰ Amo helësëlahilä, Godeie malö neebe amoge mugabe busaie malö neebe amoge nowëie walebelela mogela melëlomelë. Mala mogoi hamolo made neebe amoda Godeie malö made nea. Amase, ïe edooma boba hamolo made neebe amoge Godeie malö made neamelë.

¹¹ Mi gäwia amila ado säla ï nilia nabi amoda gowe. Nilia nihilïmu boba hamosa namialola säla ï. ¹² Nafadelasilöie busaie sosogo nelo Geinia ïe ëo baagomäia nufi. Nili e gadoi namiabio. Nufi amoda mi edogi. Mida, ïe ëoea hedabimu hamosa nebegida, Geiniada nafademu hamosa nelo. ¹³ Amaimo, nïe nedoola dili-e, nagadaia nafade hamolo neebe amolia dilima bimolö habobaseda, fudugimabio. ¹⁴ Nilia nilile nedoo nefolalebe amolibalä boba hamosa neebe amea nilia helësësaleada, nilida baagomolö dibeä amila namolöi namolömadi dëgëla asi nefolaleala helësësa. Afädëä boba made hamoseda, eda baagomolö dibeä ami nea. ¹⁵ Afädëä hïle edooma bimolö habobaha neebe amoda udia dolö baagomäia nufidelo nea. Baagomäia nufidelo neebe amolia namolöi namolö gaula made neebe amoda dilia dawadigi. ¹⁶ Gelesoea hïle namolö amo niligali fisiga gala ï amea, nilia boba hamolo amo helësësa nea. Amai gabugi, niliage nilile nedoo nefolalebe amoligali nilile namolö amo fisiga gala ïmolöla. ¹⁷ Afädë nelegei negelo neebe amea ïe edoo nelebo maade neebe amo bealahilä made bobasësedä, Godeie boba hamolo amo ebalä abeahäla neadu. ¹⁸ Nïe malöla dili-e, nilia adoeamu boba hamolo gadoi namiabio. Dofä hamoi hamosa nea boba hamola namialo.

Godeie siigi neebe amea gelola namolö

¹⁹⁻²⁰ Amala hamolo amea nilïda dofä säloie sosogo neala helësëmolömelë. Nafade hamosebe amoie së molö dialeala iso asigigi säla ïaseda, ïe siigi asigi sigi namialo.

Mida, Godea nilile iso asigi baagila awäla, ea sulubadela dawadigi amea amala sigi namolöla. ²¹ Ne damelë obeägilola dili-e, nilile iso asigigi së molö dialeala made säla iaseda, ie siigi bedäi made gelola neamelë. ²² Elöda, nilia ea hamomalola säi amo gadola hamosebe ameage, e obeägimäia hamosebe ameage nilia ema afädë nabaseda, ea imolömelë. ²³ Godea hamomalola säi amoda gowe. Nilia ie malö Yesu Gelesoie ëigi asigi afädë negela nea, nihilimu boba hahamosa namolöla. Ea amala hamomalola säi. ²⁴ Amaimo, afädëa ea hamomalola säi amo gadola bögëla hamoseda, eda Godebalä dila nea. Amase, eege dolö amolibalä dila neamelë. Godea ie Gesami niligali i ameada nili Godebalä dila neala helësësamelë.

4

Dofä sälo Gesamile wäfalä sälo gesamile mogemolö

¹ Ne damelë obeägilola dili-e, wäfalä bea sälo yafie amoli sege sulubadelagi nawesa nea. Amai odoaea Gesami nema neala säседа, sulubadelaea dofä säsebela helësëmabio. Ili Godemadila walebelela bimolöie fedogola bimalo. ² Ilima Godeie Gesami neebelela fädäla bimolö amoda gowe. Afädëa sähalea, Yesu Geleso eda dofä dolö domalola digaila säha neebe amomada Godeie Gesami nea. ³ Amaimo, afädëa sähalea, Yesu amala made digaila säha neebe amomada Godeie Gesami nea mademelë. Mala amoda Gelesoie ado niimadila misi dialea. Dafidi mala amo moholömelëla säi dilia nabi amoda walio hä nagadaia misi dialea. ⁴ Nie malöla dili-e, dilida Godeie malö nea. Wäfalä bea sälo neebe amoli nudula salolela baagila asi nebego. Mida, dilibalä dila neebe ameada nagadaia nafade hamolo amolibalä dila neebe amoda baagila asi neamelë. ⁵ Amolida nagadaia dolö neebe amea ilia nagadaia galu säha neebe amoda nagadaia nafade hamolo amolia nabelo nea. ⁶ Amaimo, nili Godeie sosogo nefolalea. Ado nilia säsolo amo gala udia dolöea Gode dawadigi nefolalebe amolia nilile ado nabelo nea. Amai gaso, udia dolö Godeie sosogo made nefolalebe amolia nilile ado nabelo made neamelë. Amo gadola dofä sälo Gesamige wäfalä sälo gesamige mogemolöi galea.

Dolö afädëa Gode boba hamoi neebe ameada odoage boba hamomalola säi

⁷ Ne damelë obeägilola dili-e, boba hamolo amoda Godemadila mulo amea nilia nihilimu boba hahamosa namolöla. Afädëa odoa neebe amo boba hamosa neebe amoda Godeie malö nea, ea Gode dawadigi nea. ⁸ Amaimo, afädëa odoa boba made hamosa neebe amoda Gode dawadigi made nea. Mida, Gode eda boba hamolo nea. ⁹ Godea ie Efege afädëfalä amo nagadaia digamalai. Ea amala hamoi amea nili namolöi namiäia amai. Amala digamalai ameada Godea nili boba hamosa neebe amo olei. ¹⁰ Boba hamolo amoie mida gowe. Nilia edale boba hamoi made, eadale nili boba hamolahilä, nilia nafade hamoi amo hëmäia ie malöea hile namolö amo odala iala baagomäia e digamalai.

¹¹ Ne damelë obeägilola dili-e, Godea nili amala boba hamoi amea nilia nihilimu boba hamosa namolöla. ¹² Afädëa Gode made meli nea gaso, nili nihilimu boba hamosa aligiseda, Gode eege nilibalä dila nea, nilile isogi ie boba hamolo amea hamese amo gadola hamosage neamelë. ¹³ Amaimo, Godea ie Gesami niligali i amea nilia ema dila neebe amoge, amase, ea nilima dila neebe amoge nilia dawadigimelë. ¹⁴ Naadoea ie malö nili sege föi sulubadelagi neebe amo sulubadelagali damula aulo namiäia fisiga idai. Fisiga idai amo nilia siia bealahilä, ulufadigila säla iahago. ¹⁵ Afädëa Yesu eda Godeie Efege neala säla ulufadigiseda, Godeda ebalä dila nea, amase, eege Godebalä dila neamelë. ¹⁶ Amaimo, Godea nili dofä boba hamosa neala nilia dawadigi nea. Gode eda boba hamolo nea. Afädëa boba hamosa aligiseda, e Godebalä dila nea, amase, Godege ebalä dila neamelë.

¹⁷ Nilia amala aligiseda, nilile isogi ie boba hamolo amea hamese amo gadola hamosa nea. Amala hamosa neebe amea, nili nagadaia nea hi e gadoi aligilo amea, aligila

wagala gudisolo amo gala nili bedämolö made, geloi namolömelë. ¹⁸ Afädëa boba hamomolöge bedämolöge balagula gaula namolöi mademelë. Boba hamolo dofä fädäi amea bedälo amo nesila digilo. Mida, sê molömadi neebe amea bedälo. Afädë bedälo neebe amoda Godeie boba hamolo amea hamese amo gadola made hamosa neamelë. ¹⁹ Godea dafidi nilidale boba hamoi amea nilia boba hamosa nea. ²⁰ Afädëa ie edooma bimolö habobaha nea sähalea, Na Godema boba hamosa neawela säседа, eda wäfalä sälo nea. Ea ie edoo amoli siia bealahilä, ili boba made hamosa nea galëda, Gode made meli neebe amo ea boba hamomolö amo uli nea. ²¹ Ea nilia hamomalola säla i amoda gowe. Afädëa Godema boba hamosa nea ie edooma boba hamomolöi galeala säi.

5

Geleso sosogoea nafade sulubadela nufuda salelo nea

¹ Afädë Memelei amo dofä Yesu e nealahilä asigi afädë negei neebe amoli sulubadelada Godeie malö nea. Eedo afädë amoma boba hamosa neebe amoli sulubadelaie ie malö amomage boba hamosa nea. ² Nilia Gode boba hamolahilä ea hamomalola säla negei dibe amo nabala hamolo amea, nilia Godeie malölali neebe amo boba hamolo neala helësëmolö dialea. ³ Mida, Godema boba hamolo amoda gowe. Ea hamomalola säi amo nabala hamolo. Amoda iliawai made, hamomolöi dialea. ⁴ Mida, Godeie malö nefolalebe amoliada nagadaia nafade hamolo elö elöla dibe amo nudula salolela baagila aulo nea. Yesu Gelesoma asigi afädë negei neebe amea nagadaia nafade hamolo dibe amo nudula salolela baagila asimelë. ⁵ Nagadaia nafade hamolo dibe amo nudula salolela baagila aulo neebe amoda nowëa. Amoda gowe, Yesu e Godeie malö neala sälahilä, asigi afädë negei neebe ameamu baagila aulo nea.

Godea ie malömadila namolöi namolö i

⁶ Ödäeage healeage misi amoda Yesu Geleso.* Ödäeamu made, ödäeage healeage misi. Gesamia dofä sälo amea dofä amala misi amo säla iaha nea. ⁷ Ohodoa ilia dofä amala misila säla iaha nea. ⁸ Gesamige, ödäge, healeage amolile adoda afädëdimu säla iaha nea. ⁹ Udia dolöea siia meli amo dofä säsebelä asigi afädë negelomelë. Amai gaso, Godeie ado dofä sälo dibe amea udia dolöie ado sälo amo baagila asi dialea. Mida, e Gode nea. Elöda, hile efegeie säsisä nea. ¹⁰ Amala säla i amo, afädëa Godeie malöma asigi afädë negei neebe amoie isogi ie malöea hamoi Eedoea säsisä neebe amo neala gaula nea. Amai gaso, elöea Godema asigi afädë made negei nea, Gode eda wäfalä sälo neala helësëlo nea. Mida gowe. Ie malöea hamoi säla i amo dofä gabula asigi afädë made negei amea. ¹¹ Amaimo, ado säla i amoda gowe. Godea niligali namolöi namolö i. Ie malömadila namolöi namolö amo i. ¹² Afädëa ie malöma dila neebe ameadä namolöi namolö amo gaula nea. Afädëa ie malöma dila made neebe ameadä namolöi namolö amo made gaula nea. ¹³ Godeie malöie ëigi asigi afädë negei nefolalebela dili-e, dilia namolöi namolö gaula nebego dawadigimäia, na dilima ado gowe dëdëla iäsisago. ¹⁴ Nilia Godea helësëi dibe amo gadola ema adosa nea, nilia afädë nabaseda, ea nilia säi amo gadoi imolömelë. Ameadä nili ie siigi bedäla made gelola neamelë. ¹⁵ Nilia ema ado afädë nabasegi, ea nabolö gabula dawadigi nefolalebe amea ema nabi amo imolö gabula dawadigi nefolalea. ¹⁶ Afädëa ie edooea nafade hamosa neë beaseda, nafade amo gadoi hamose ameadä baagomolöi made galëda, Godema nabaseda, Godea ema namolö imolömelë. Amo säsebe amoda, nafade ameadä ili baagomolöie made säha nea. Amaimo, na gomalä säha, nafade hamose ameadä baagolo dialea. Nafade amoie dilia adolasimalola säha maade. ¹⁷ Asiala hamolo sulubadelada nafademu. Amai gasoda, nafade hamose ameadä baagolo made, nafade odoä amo gadoi dialea.

* **5:6:** Giligi adogida ulufadigila dëdëi made, ödä heale elemu säi. Dawadigi odoä neebe amoliada, ödäla säi amoda Yesu ödägi gei amo helësëi. Healela säi amoda Yesu baagoi amo helësëi.

¹⁸ Nilia helësésaleada, afädë Godeie malö neebe ameadā nafade hamosamu aligilo made neala helësësa. Mida, Godeie efegea e sigi neëgida, nafadelasiloie busa neebe ameadā e diigimolöi made nea. ¹⁹ Nilida Godeie malö neebe amoda dawadigi. Nafadelasiloie busa amea nafade hamolo neebe amoli sulubadela beaha neebe amoge nilia dawadigi. ²⁰ Godeie malö nagadaia digai amo nilia dawadigi nea. Nilia Gode dofä neebe amo dawadigimäia ea dawadigilo amo niligali i. Nilia dofä Gode neebe amoma dila, ie malö Yesu Gelesomage dila nefolalea. Gode eda dofä nea. Namolöi namolö amoda hi e gelola nea. ²¹ Nie malöla dili-e, wäfalä sälo gode neebe amo helësëlahilä, gasi gala sigola namialo. Hä amo.

Agedu Yone Neala olelo oboba

Yonea beba agedu gowe dëdëi amoda ado holöbö obobala säi amo gowe. Geleso sosogo dihilimu boba hahamosa namolö dialeala säi. Amase elöda, wäfalä säsäla olelelo neebe amolia dili neala golila dahila neloea, hedabola idihë namialola dëdëla ï.

¹ Neda ëdëi sali dafidiloea udia Godea memelei ïe malölalima dëdëla ïahago.* Na dili dofä boba hamosa neamelë. Namu made, ado dofä dawadigi ili sulubadelaage dili boba hamosa nea. ² Ado dofä nilile isogi dibe ameage amo nilibalä diamolöi dibe ameage dili boba hamosa nea. ³ Naado Godeage, ïe malö Yesu Gelesoeage dofä nili boba hamola, elea ugila negela, nili bobasëla, aealasiloea nilile isogi gelolasimolömelë.

⁴ Naadoea nilia hamomalola säi amo gadola dïe malö odoaea ado dofä amo bëgëla awähala säi amo nabalahlä, na edefademalä obeägimelë. ⁵ Amai gabugi, udia-o, nili nihilimu boba hamodi. Hamomalola säla negei dëdëla ïasise amoda gähe made, mi gäwïa amila nilibalä dilo amo. ⁶ Boba hamolo amoda gomalä. Ea hamomalola säla negei amo gadola bëgëla awäla hamolo. Ea hamomalola säla negei amoda gowe. Dilia mi gäwïa amila nabi amo bëgëla hamomalo. ⁷ Mida, dahila nelo yafïea Yesu Gelesoda dolö domalola digai madela säsäla sege elö elögi afïaha maadei. Amolida dahila nelo, Gelesoïe ado nii nea. ⁸ Amai gabugi, dilia hamoi amoïe bidi nimolö amo made neala dabadigiloea, idihë namialo. Bidi amo sulubadela nimolöïe amala namialo. ⁹ Afädëa Gelesoea säla olelei amo hedabola gaula made, ado odoa balagula gaula neebe amoda medelala baagila asi neebe amobaläda Gode e nea made. Afädëa ea säla olelei amo hedabola gaula neebe amobaläda Efegele Eedole nea. ¹⁰ Afädëa dili neebea maala, Gelesoea säla olelei amo gadola made, elö gaula maaseda, e säla olela gausiala mosöa maala fimola sämabio. ¹¹ Afädëa e säla olela gausiaseda, ïe nafade hamosa neebe amo ebalä dila hamosa nea.

¹² Na dilima ado yafïe säla ïmolö gaso, bebagi dëdëla ïase amo dofea made. Ne dili neebea söfë mudulä. Maala nea dilile odagi beala säla ïdulä, nili obeägïsa maademolöïe.

¹³ Dilile dialifi memelei* amoïe malölali dilima ilia hawioila säsisago. Hä amo.

* **1:1:** Udia Godea memelei amo gadoida Geleso sosogo.

* **1:13:** Agedu Yone 1 bimalo.

Osoda Yone Neala olelo oboba

Yonea beba osoda gowe dēdēi amoda udia dolō Godea wela ifosi amoli beaha aligilo ēi Gaiusama dēdēla ī. Dēdēla īahalea, Yonea Gaiusaea Geleso sosogo sigi nea ugila negesa nelō amoīe nesegesamelēla sāla ī. Nesegelahilā sāhalea, Dolō afādē ēi Daiodelefsia asiala hamosebe amoīe hedabola siia bealahilā, sigola namialola sāla dēdēla ī.

¹ Neda ēdēi sali dafidiloea, nīe damelē obeāgīlo Gaiusa-o, na di dofā boba hamosa nea dima dēdēla īasisago. ² Nīe damelē obeāgīlo-o, nelebo dia hamosa nebeho hedabola hamosa namiāiage, di olola made hedabola namiāiage, diē gesami hedabi neebe amo gadola namiāia helēsēsamelē. ³ Dofā sāmōlōmadi namolōi nelō amo gadola, asigi falagasei nea dofā sāmōlōmadi namolōi neamelēla nedoo odoa maalahilā nema sāla ī amo nalahilā, na edefademalā obeāgīmelē. ⁴ Afādēa sāhalea, Diē malēsā dofā sāmōlōmadi asi namolōi neala sāse nalahilā, na edefademalā obeāgīsa aligilo. Na obeāgīlo ameadā, obeāgīlo sulubadela baagila asi dialea.

⁵ Nīe damelē obeāgīlo-o, di asigi falagasei nea. Didoalali ugila negela digi, odoa ilia di dawa made nefolalebe amoli ugila negela digisa nebegoda hedabola hamosa nebegola sāha. ⁶ Amolia udia dolō Godea wela ifosi yawe nefolalebe welima dia boba hamolo amo sāla īmelē. Amala sāla ilo amoli nelebo gaula nawesa namolō awāsebe amo gadola afasebea ami Godea helēsēse amo gadola dia ili ugila negemalo. ⁷ Mida, ili Yesuīe ēigi awāhalea, Godema asigi afādē negei made nefolalo amolile nelebo afādē iligali imāiala made helēsēla, bahīla asi gabio. ⁸ Amala hamolo amoīe nilīa ilibalā dofā sāloīe hamoi gedola hamomolōīe dia ili ugila negemolō dialea.*

⁹ Na beba dēdēla udia dolō Godea wela ifosi di neebea nefolalebe amolima ī. Amala ī gasoda, Daiodelefsia e busa namolōila helēsēlahilā, na ado sāi amo fisi gabio. ¹⁰ Ea nilīe ēi sāla udia dolō odoama ado nafadefalī nafadege wāfalī sāmōlōge sāha neebe amo ne dili neebea maalahilā, ea nafade hamolo amo dilia nabuāia na sāla ulufadigimolōmelē. Ea amomu hamolo made, edoolali odoa maasegige dili misigolela sāla obeāgīlo mademelē. Amala hamolo made nea, udia dolō odoaea dili maase amoma mosōa fimāia fu īmolō helēsēi neebe dilia udia dolō Godea wela ifosi odoabalā seēge ili segea doadigila mosāia eada nesila digimolōmu helēsēlōmelē.

¹¹ Nīe damelē obeāgīlo-o, nafade hamolo neebe amolia nafade hamolo amo gadola hamola oodo bibila hamola made, hedabi hamolo neebe amolia hedabi hamolo amo gadola hedabi hamola oodo bibila hamosa namialo. Udia dolō hedabi hamosa neebe amolida Godeīe malō nea. Nafade hamosa neebe amoliada e melī made nea.

¹² Udia dolō sulubadelaēa Demediliasa eda gowe gadoi neala sāha aligilōmelē. Eada dofā sāmōlōmadi nea ea dofā sāmōlō gauī neebe amo gadoi neala olelo nea. Nilīage e siia bealahilā, eda gowe gadoi neala sālōmelē. Dia nilīa sāsebeweda mogola sāsebelā dawadigi.

¹³ Ado sāmōlō yafie gaulea gaso, dima bebagimu dēdēla īmolō habosebemelē.

¹⁴ Holōfalī nelolahilā, halīgīla odagi beaha nea sāmōlōīe ne di neebea mudulā.

¹⁵ Aealo dima diamiāia hamesamelē. Damelē odoa amolia dima hawiosebegola sāsisago. Alīle damelē di neebea neebe amoli hīdo hīdolama hawioila sāila sāla īmalo. Hā amo.

* **1:8:** Dolō amolia Gode mala sāla īia wage nawesa namolō asi.

Yudi Neala olelo oboba

Yudia dödësaleada, Geleso sosogo nefolalebe dilia, ado mala dofä amobalä ado nii neebe amolile ado, made nabualola säla dödëi. Amase, Godea ie udia dolö amolima Ado Mala Hedabi säla iaha maadei amoie, afädëa ie ado mala bedefamolöi mademelë. Ado nii maase amoliberalä gelola säla obëgëmäia, beba gowe dödëla iasisagola säla dödëla negei dialea.

Beba gowegi dödëi dibe amoda Agedu Fidagi dödëi dibe amo gadoi dialeamelë.

Dilia Ado Mala Hedabibalä ado nii neebe amoie ado made nabala, auaula neada, dilile asigi afädë negei nebege idihë namialo

¹ Neda Yudi, Yesu Gelesoie hamoi hamolasilo, Yameseie edoomelë. Naado Godea boba hamola, Yesu Gelesoea sigi neebe, udia dolö Godea wei dilima ² bobasëloge, daluloge, boba hamologe, bäula nobamäia hamesamelë.

*Sesigi ado mala dofä amobalä ado nii misi neala säi
(Agedu Fida 2.1-18)*

³ Ne damelë obeägilola dili-e, Godea dilige nege nili sulubadela damula asi amoie, na beba dödëla imolöila gelola helësësamu nelo gaso, walioda fodolo dödëmolöi dialeala helësësa neawe. Godeie udia dolö nefolalebe amolima mala hedabi säla iaha maadei amoie, ado mala dofä amobalä ado nii neebe amolima dilia gelola säla obëgëmäia, beba gowe dödëla iasisago. ⁴ Mida, odoaea geleä musügä maalahilä, dilibalä gegoala neamelë. Dolö amolida, Gode made helësëla baagi ilo nea. Iliä mala nafadefali nafade hamosebe amoda, dofea hamosala sämolöie, nilile Godeie ugila negelasilo dibe amo neala bedefalo nea. Amase, nilile Busa Dafidilo Geloie Yesu Geleso emu neebe amomada, ilia oböla, habobalo nea. Amala hamosa neebe amoliberalä gudila, asiala hamoila säla, së molömelëla siibafali dödëla negei dilo amo dialeamelë.

⁵ Galone goweda, dilia dawadigisa maadei. Dafidilo Geloia ie udia dolö damula awäla, Isibi segeala sigi doadigila asi gasoda, hobeala amoligi odoaea asigi afädë made negesebegi, nufudaha maadei amoda, na dilima bu oböla helësëlasisamu namolö asigisa.

⁶ Selesaia fii ilima Godea hamoile geloile i amo hamosalea, hedabola aligila made, ilile sege amo digila asi. Amasebegi, segeyo edefade besela galasolo amo gala, Dafidilo Geloia ilibalä gudimolöie, igi ëfë damumolö uli amea nafodolahilä, uli gasimi sagai dibeä ami negesi dialea. ⁷ Amo gadola wäla, Sodomo Gomola fii udia dolö amoliage, udia dolö gaamu ga madela difolalo amogi fii amoliage, domaloea nafade hamomolö amomu helësëla, gesami awäla nafade elö elöla hamosa nelo. Amala hamosa nebegi, Godea ili së muäia, nulo wisamu nebeä ami ifosi nefolalea. Amoda nili sulubadelaä helësëmäia, ulufala negei dialea.

⁸ Amase, amo gadola wäla, dolö dilibalä gegoala neebe amolia simasia melëlo ameada, susugu hamola ilile domalo nafadela nigime baaloge, sigi aligilo nefolalebe amolima auaula baagi iloge, amase, yo digalo hido elöibalä aligilo nefolalebe amolima gagadeloge nea. ⁹ Gaso, selesaia fii nefolalebe amoie busa Maigolea mugabe busabalä Moseseie domalo nimolöie elewalosolo amo galada, ea ie asigia gagadela, asiala hamoila made säla, Dafidilo Geloia dima nemomäiala säimelë. ¹⁰ Dolö amoliada, nelebo dibe amo mi fädäla dawa made neada, nelebo ilia dawa made amoma nafadela säla gagadelo nea. Ilaba elö elölaä helësëse amo gadoi hamolo amo gadola, dolö amolia helësëse amo gadoi hamose ameada, hili ili neala nafadesa neamelë. ¹¹ Dolö amoli gadoi amogi asigii gabu. Ilida Geini aulo idi amogi asimelë. Balamaä asiala hamoi amo gadola, ilia muni

nimolöie, ea asiala hamoimadi baluluia asimelë. Amase, Golaea Godele Mosesele ba beasebegi, nufudadigi amo gadola, iliage ba beasebegi, nufudaha maademolömelë.

¹² Dilia geGEDOLA Geleso sosogo odoama boba hamolo olemolöie, molö nasolo amo gala, dolö amoli maala ilile mala hamolo ameada, molö geGEDOLA nulo amo holöbö nigime baai gadoi hamolo. Molö giai nulo segeyo edefadegi gabula helësëla hewala made neada, ilia sugua sibi sigi aligilo hili ilimu helësëla nulo nea. Gelë odoa sege gaula mulo made, foEA doala gaula aulo amo gadoida, dolö amoli nea. Amase, i gägä negelo segeyogi gägä negelo made amo gadoige, i soomo beselala fisi bausoi amo gadoige neebe amolida, bu äudäla baagoi gadoi neamelë. ¹³ Ilida ödä edefadela aidagula mulo amo gadoi nea, mala nafade hewai hamose amolida, ödä södaia dibu ulufa negelo amo gadola ulufadigilo nea. Ilida gasumili odoa muugi fudufuduia aulo neebe amo gadoi nea. Godea ili sege nafadefali nafade, gasimi sagala fisi dibeA amimu namolöi namiäia daiala negesi dialea.

¹⁴ Inogo eda Adamaie yaua mi näba gifalädalü amea, dolö nafade hamolo amolile siibafali bea säla negesaleada, Nabuö. Dafidilo GeloI e, ie selesaiA fii dausini yafiebalä maala, ¹⁵ udia dolö sulubadelabalä gudila mogemolömelë. Gode made helësëlo amolia Gode made helësëla nafade hamosa dilo amoiege, amase, Gode made helësëla asiala hamolo amolia ado nafade sulubadela ema säha nelo amoiege, ilibalä gudila mogemolömelëla bea säla negei dialea. ¹⁶ Dolö amolia segeyo sulubadelagi adoea elewalola säloge, gadiabola elö elöla säloge, amase, domaloea gelola hamelo amoie idigi bögëla auloge, ilia hili hamoi amo gugusäla bimäia, ado yafie gelola säloge, ilia helësëse amo bögëla hamomäiaie, odoama säfe negela säloge nea.

Gelola idihë namialola säi

¹⁷ Amai gaso, ne damelë obeägilola dili-e, nilile Dafidilo GeloI Yesu Gelesoie abosolo dolö amolia dafidi säla i amo helësëla obögëmalö. ¹⁸ Ilia dilima säla iahaleada, segeyo aligila wagamolö ga madese gaalu, gadiabolo dolö amoliada domaloea gelola hamelo amoie idigi bögëla moholömelëla säi. ¹⁹ Dolö amoliada, udia dolö mogelasila, dolöfäie mala dibe amomu bögësalea, Godeie Gesamida ilima maademelë.

²⁰ Amai gaso, ne damelë obeägilola dili-e, Eleloi Gesamie geloigi nea, Godema adosa neada, dilia asigi afädë negela, Godeie mala eleloi hedabifali amo gaula mogosa nebego, bäula edemäia neala dabilibaha namialo. ²¹ Amala hamosa neada, dili Dafidilo GeloI Yesu Gelesoea bobasëla dilima namolöi namolö imäia beaha nebego neada, Godeie boba hamolomadi namolöi namialo. ²² Udia dolö asigi afädë negei gaso, asigi äudä negela asusugai nefolalebe amoli, dilia bobasësa namialo. ²³ Udia dolö odoa nulo gobeia neëda, aabela nabelela nimalo. Odoa bobasësaleada, dihili dilige bedäha nea, hamogisa namialo. IliA mala nafade hamosa aligilo amea, Godeie siigi fagulo nigime baai gadoi salugala neebe ameada, fagulo amolima habobaha namialo.

Nilia Godema nesegesa namolöla

²⁴ Dili emo dauala digaloea, dili sigi namolöi neebe amomage, dili nigime baai made, obeägisa nea, e mia ie yo digalomadi, dili neala ifosimolöi neebe amomage, ²⁵ amase, nilile damula aulo afädëfali Gode neebe amomage, Yesu Geleso nilile Dafidilo Geloie aulodaiala, yo digalo hido elöige, ei ilibia namolöge, geloige, busa nea sigi namolöge, mi gäwiefali amila, Gode hilemu dilo amo walio dibe wege, hobealage, amalasimu diamäia. Amala gelola hamomäiamelë.

Hä amo.